شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报 (维吾尔文)

(بۇ سان تۆت بەت)

1997 - يىل
ئىيۇل
6
يەكشەنبە

ئۈرۈمچىنىڭ ھاۋارايى:
كۈندۈزى ۋە كېچىسى بۇلۇتلۇق بولۇپ ئازراق يامغۇر ياغىدۇ، تېمپېراتۇرا 19℃ - 31℃ بولىدۇ، ئۈچ بال شامال چىقىدۇ.

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65—0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى(ۋاكالەت نومۇرى: 1—57)

مۇھىم خەۋەرلەر

ئابلەت ئابدۇرېشىت دۇنيا بانكىسىنىڭ يول قۇرۇلۇش تۈرىنى تەكشۈرۈش ئۆمىكىدىكىلەر بىلەن كۆرۈشتى

ئۈز مۇخبىرىمىز جاڭ يۈي خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايوننىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت 7 - ئاينىڭ 5 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىدە پېتېرمېنادىل ئەپەندى باشچىلىقىدىكى دۇنيا بانكىسىنىڭ ئۈرۈمچى شەھىرىنى ئايلىنىپ ئۆتىدىغان يول قۇرۇلۇش تۈرىنى تەكشۈرۈش ئۆمىكىدىكىلەر بىلەن كۆرۈشتى.

ئۈرۈمچى شەھىرىنى ئايلىنىپ ئۆتىدىغان يول قۇرۇلۇش تۈرى - ئاپتونوم رايوننىڭ چەت ئەل مەبلىغىدىن پايدىلىنىپ سالىدىغان ئەڭ چوڭ شەھەر يولى تۈرى. دۇنيا بانكىسىنىڭ شەھەرنى ئايلىنىپ ئۆتىدىغان يول تۈرىنى تەكشۈرۈش ئۆمىكىدىكىلەر 7 - ئاينىڭ 2 - كۈنىدىن بۇيان قۇرۇلۇش تۈرىنى ئەمەلىي تەكشۈردى ۋە دەلىللىدى.

ئابلەت ئابدۇرېشىت پېتېرمېنادىل ئەپەندى ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرىنىڭ كەلگەنلىكىنى قارشى ئالىدىغانلىقىنى بىلدۈردى، شۇنداقلا تەكشۈرۈش ئۆمىكىدىكىلەرگە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ بىرقانچە يىلدىن بۇيان دۇنيا بانكىسى ياردەم بەرگەن يول قۇرۇلۇش تۈرلىرىنىڭ ئىشلىنىش ئەھۋالىنى تونۇشتۇردى. ئۇ مۇنداق دېدى: ھازىر ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ قاتناش مۇئەسسەسەلىرى ئىقتىسادىي تەرەققىياتقا ماسلىشالمايۋاتىدۇ، بۇ تۈرنى يولغا قويۇش ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ قاتناش قىستاڭچىلىقىنى پەسەيتىش، مەبلەغ سېلىش مۇھىتىنى ياخشىلاشتا مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە. شىنجاڭ يېقىنقى يىللاردىن بۇيان دۇنيا بانكىسى بىلەن ھەمكارلىشىش داۋامىدا بىرمۇنچە قۇرۇلۇشلارنى ئېلىپ بېرىپ باشقۇرۇش تەجرىبىلىرىگە ئېرىشتى. قىسقا ۋاقىت ئىچىدە مەزكۇر تۈرنىڭ ئالدىنقى مەزگىللىك خىزمەتلىرىنىڭ ياخشى ئىشلىنىشىگە ئىشىنىمەن.

پېتېرمېنادىل ئەپەندى بۇ قېتىمقى تەكشۈرۈشتىن ناھايىتى مەمنۇن بولدى. ئۇ ئىككى تەرەپنىڭ سەمىمىي ھەمكارلىشىپ، بوشاشماي تىرىشىش ئارقىلىق ئورتاق ئارزۇنى رېئاللىققا ئايلاندۇرۇشنى ئۈمىد قىلدى.

ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى غوپۇر ئابدۇللا كۆرۈشۈشكە قاتناشتى.

جاڭ ۋېنيۈ شىنجاڭ ئۆكتەبىر تراكتور گۇرۇھى شىركىتىدە نەق مەيداندا ئىش بېجىرگەندە تەكىتلەپ مۇنداق دېدى:

بازىرى ئىتتىك يېڭى مەھسۇلات يارىتىشنى چىڭ تۇتۇش كېرەك

ئۈز مۇخبىرىمىز مەدەنىيەت مۇھەممەترېھىم خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جاڭ ۋېنيۈ شىنجاڭ ئۆكتەبىر تراكتور گۇرۇھى شىركىتىدە نەق مەيداندا ئىش بېجىرگەندە مۇنداق دېدى: كارخانىلارنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، خەندەن پولات - تۆمۈر شىركىتىدىن ئۆگىنىشنى تېخىمۇ چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، بازىرى ئىتتىك يېڭى مەھسۇلات يارىتىشنى چىڭ تۇتۇپ، كارخانىلارنى مۇقىم تەرەققىي قىلدۇرۇش كېرەك.

بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، مەلۇم سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن بۇ شىركەتنىڭ بىر قىسىم مەھسۇلاتى بېسىلىپ قالغانىدى. كارخانىنىڭ قىيىنچىلىقتىن قۇتۇلۇشىغا ياردەم بېرىش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جاڭ ۋېنيۈ مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارنىڭ مەسئۇللىرى بىلەن 7 - ئاينىڭ 3 - كۈنى شىنجاڭ ئۆكتەبىر تراكتور گۇرۇھى شىركىتىگە بېرىپ، نەق مەيداندا ئىش بېجىردى.

جاڭ ۋېنيۈ ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى بۇ شىركەتنىڭ پىششىقلاپ ئىشلەش 1 - سېخى، 3 - سېخى، قۇراشتۇرۇش 1 -، 2 - سېخىغا بېرىپ، ئىشلەپچىقىرىش ئەھۋالىنى ئىگىلىگەندىن كېيىن، جاڭ ۋېنيۈ مۇنداق دېدى: سىلەر نۆۋەتتىكى ۋەزىيەتنى توغرا تونۇپ، كۆز ئالدىڭلاردىكى قىيىنچىلىقلارغا توغرا مۇئامىلە قىلىشىڭلار كېرەك. كارخانىدا جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلالايدىغان ياخشى بىر ئىشچىلار قوشۇنىنىڭ بارلىقىنى كۆرۈشۈڭلار، شىنجاڭنىڭ يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى بازىرى رىقابىتىدە ئۈستۈنلۈكنى ئىگىلەش ئىشەنچىسىنى تۇرغۇزۇشۇڭلار كېرەك. پەقەت، زاۋۇت بويىچە ھەممە بىر نىيەتتە ئىتتىپاقلىشىپ، روھىنى ئۇرغۇتۇپ ئىشلىسىلا، كارخانا قىيىنچىلىقتىن قۇتۇلالايدۇ.

جاڭ ۋېنيۈ مۇنۇلارنى تەلەپ قىلدى: كارخانىلار چوقۇم ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، باشقۇرۇشنى كۈچەيتىشى، خەندەن پولات - تۆمۈر شىركىتىدىن ئۆگىنىشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشى، تەننەرخنى ئىنكار قىلىش تۈزۈمىنى قاتتىق ئىجرا قىلىشى لازىم، كارخانىلار چوقۇم بازىرى ئىتتىك يېڭى مەھسۇلات يارىتىش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇش، ئىشلەپچىقىرىشتا بازار ئېھتىياجىنى چىقىش قىلىش، بازار رىقابىتىدە پۇت دەسسەپ تۇرۇش ئىقتىدارىنى ئاشۇرۇشى لازىم. مالىيە باشقۇرۇش تۈزۈمىنى قاتتىق ئىجرا قىلىپ، ئالغان

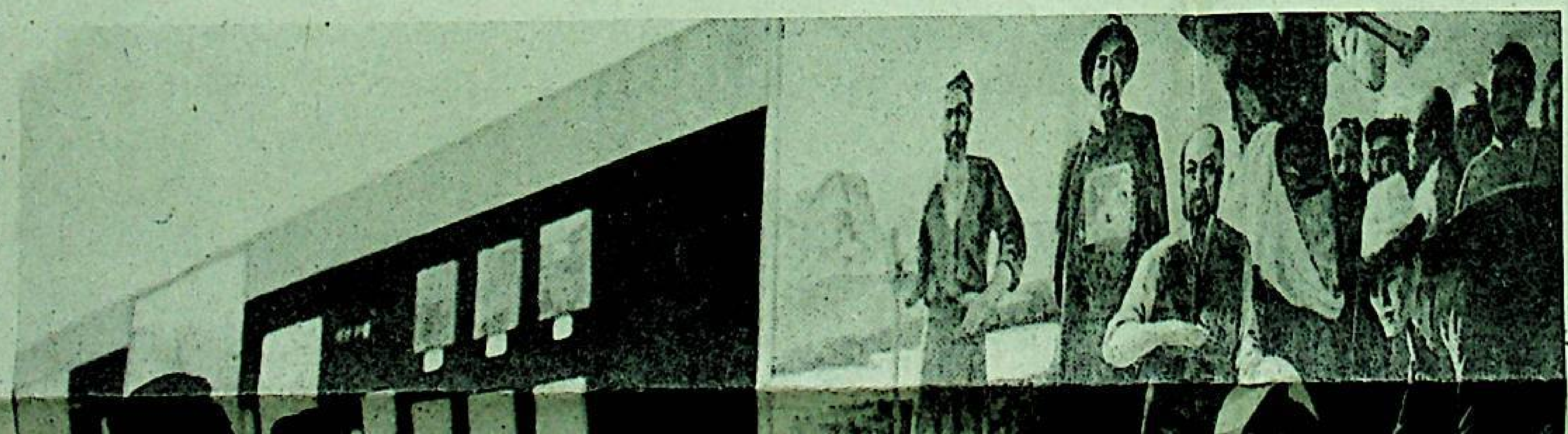

ئالتاي ۋىلايىتىنىڭ چارۋىچىلىقى يۈكسەلمەكتە

ئۈز مۇخبىرلىرىمىز جۇ بىيى، ۋاڭشىڭ خەۋەر قىلىدۇ: ئالتاي ۋىلايەتلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى ليۇ چۈەنجىڭ مۇنداق دېدى: «ئالتاي ۋىلايىتىدە 30 يىلدىن بۇيان كۆرۈلۈپ باقمىغان ئېغىر قار ئاپىتى يۈز بەرگەن بولسىمۇ، چارۋىچىلىقتا 30 يىلدىن بۇيان كۆرۈلۈپ باقمىغان ياخشى ۋەزىيەت بارلىققا كېلىشى مۇمكىن».

بۇلتۇر قىش، بۇ يىل ئەتىيازدا ئالتاي يايلىقىدا يۈز بەرگەن پەۋقۇلئاددە ئېغىر قار ئاپىتى پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنى ئەندىشىگە سالغانىدى. ئارىدىن يېرىم يىل ئۆتۈپ كەتتى. 6 - ئاينىڭ باشلىرىغا كەلگەندە چارۋا ماللارنىڭ سانى 4 مىليون 281 مىڭ تۇياققا يېتىپ، ئۆتكەن يىلنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن 160 مىڭ تۇياقتىن كۆپرەك ئاشتى.

ئالتاي ۋىلايەتلىك مەمۇرىي مەھكىمىنىڭ چارۋىچىلىققا مەسئۇل مۇئاۋىن ۋالىيسى ئۇلاقان بىزگە مۇنداق دېدى: بۇلتۇر قىش ئېغىر قار ئاپىتى يۈز بەرگەندىن كېيىن، بەزىلەر ئىلگىرىكى تەجرىبىسىگە ئاساسەن، ۋىلايەت بويىچە چارۋا ماللار قىشتىن ئۆتكىچە مالنىڭ %20 - %30 ى ئۆلۈپ كېتىشى مۇمكىن، دەپ مۆلچەرلىدى، ۋىلايەت %3 ئەتراپىدا بولۇشى مۇمكىن، دەپ قاردى.

ۋەھالەنكى، ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇش تەدبىرلىرى كۈچلۈك بولغانلىقتىن، زىيان ئاران %1.04 بولدى.

ۋىلايەت بويىچە بۇ يىل تۆللەرنىڭ ئەي بولۇش نىسبىتى %99.2 كە يېتىپ، بۇ كۆرسەتكۈچ بويىچە ئېغىر ئاپەت بولغان يىلدا مۆجىزە يارىتىلدى. چارۋىچىلىق ساھەسىدىكى يولداشلار مۇنداق دېدى: بۇنداق بولۇشتىكى سەۋەب شۇكى، بۇلتۇر قىش، بۇ يىل ئەتىيازدا ھەرقايسى ناھىيىلەر چارۋىلارنى يەم بىلەن بېقىش سالمىقىنى كۈچەيتتى. ساغلىقلار سېمىز، سۈتلۈك بولغاچقا، قوزىلارنىڭ ئەي بولۇش نىسبىتى يۇقىرى بولدى.

بۇلتۇر قىش كىرىشتىن بۇرۇن، ۋىلايەت بويىچە 3742 قوتان سېلىندى، 1100 ئوت توغراش ماشىنىسى سېتىۋېلىندى، پىششىقلاپ تەييارلاپ قويۇلغان 34 مىڭ توننا يەم - خەشەك ھەم 50 مىڭ مو يەردىن ئېلىنغان كۆممىقوناق ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇپ چارۋا ماللارنى قوغداش ئىشىدا ئۆز كارامىتىنى كۆرسەتتى.

ئېغىر قار ئاپىتى ۋىلايەتتىكى ھەر مىللەت كادىرلار، ئاممىسىنىڭ غەيرىتىنى ئۇرغۇتتى. ۋىلايەت بويىچە بۇ يىل 100 مىڭ 600 مو يەرگە كۆممىقوناق تېرىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىلغان كۆممىقوناق 95 مىڭ موغا يېتىدۇ؛ قوتان قۇرۇلۇشى جەھەتتە ۋىلايەت تۆۋەنگە 4000 قوتان سېلىش پىلانىنى چۈشۈردى، ئەمەلىيەتتە چىڭگىل ناھىيىسىدىلا سېلىنغان قوتان بۇ ساندىن ئېشىپ كېتىشى مۇمكىن.

بۇنىڭدىن باشقا، بۇلتۇر ۋىلايەت بويىچە بېدىلىك كۆلىمى 480 مىڭ مو بولغان، بۇ يىل 80 مىڭ مو كۆپەيتىش تەلەپ قىلىندى. بۇ يىل قىش 500 مىڭ تۇياق تۆل ئېلىش، تۆلنى 600 مىڭ تۇياقتىن ئاشۇرۇش ئۈچۈن تىرىشىش ئورۇنلاشتۇرۇلدى.

ئېغىر قار ئاپىتى خىرىسى ۋە ئۇنىڭغا قارشى كۈرەش ئىلھامى

قىسقا ئوبزور

بۇلتۇر قىش يۈز بەرگەن ئېغىر قار ئاپىتى ئالتاي ۋىلايىتىنىڭ ئوتلاق چارۋىچىلىقى ئۈچۈن جىددىي خىرىس بولدى. ئاپەتنىڭ زىيىنىنى ئەڭ تۆۋەن دەرىجىگە چۈشۈرۈش ئۈچۈن ئالتايدىكى ھەر مىللەت كادىرلار ۋە ئامما مەركەز، ئاپتونوم رايوننىڭ زور كۈچ بىلەن قوللىشى ئاستىدا بىردەك ئىتتىپاقلىشىپ، ئادەم كۈچى، ماددىي كۈچنى مەركەزلەشتۈرۈپ ئاپەتكە تاقابىل تۇردى، چارۋا - ماللارنى قوغدىدى. 1997 - يىلى چارۋىچىلىقتا ياخشى ۋەزىيەت يارىتىشقا ئاساس سالدى.

تۆرۈمىنى قاتتىق ئىجرا قىلىپ، ئالغان پايدىنى ئىمكانىيەتنىڭ بارىچە تەكرار ئىشلەپچىقىرىش ۋە تېخنىكا يېڭىلاشقا ئىشلىتىپ، كارخانىنىڭ هاياتىي كۈچىنى ئاشۇرۇشى لازىم.

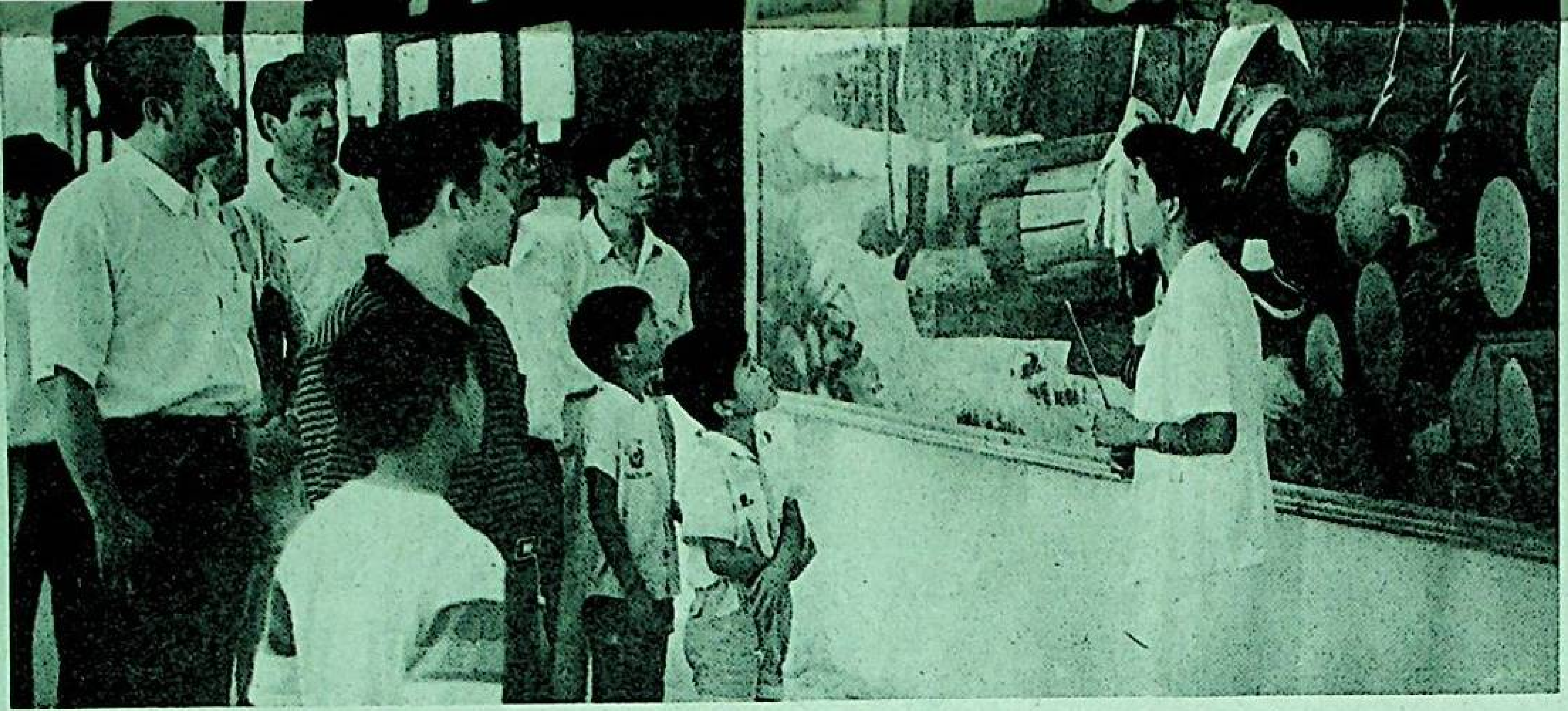

غۇلجىدىكى لىن زېشۈ خاتىرە سارىيى رەتلەنگەندىن كېيىن 6 - ئاينىڭ 24 - كۈنى قايتا ئېچىلدى. غۇلجا شەهىرىدىكى كادىرلار ۋە ئاما كۆرگەزمىنى كۆرۈپ، بۇ مىللىي قەهرىماننىڭ ئۇلۇغ تۆهپىسىنى ياد ئەتتى.

ئۆز مۇخبىرىمىز ۋاڭ يىنجې فوتوسى

1997 - يىلى چارۋىچىلىقتا ياخشى ۋەزىيەت يارىتىشقا ئاساس سالدى.

بىزنىڭ ئېغىر قار ئاپىتىگە بولغان تونۇشىمىز بۇنىڭ بىلەنلا توختاپ قالسا بولمايدۇ. 30 يىلدىن بۇيان كۆرۈلۈپ باقمىغان ئېغىر قار ئاپىتى ئەمەلىيەتتە ئالتاي ئۈچۈنلا ئەمەس، پۈتكۈل شىمالىي شىنجاڭنىڭ ئۇتلاق چارۋىچىلىقىغىمۇ سىگنال بولدى. كىمكى ئەنئەنىۋى قالاق چارۋىچىلىق ئۇسۇلىغا ئېسىلىۋېلىپ، چارۋىچىلارنى ئولتۇراقلاشتۇرۇش قەدىمىنى تېزلىتىش، ئېغىل - قوتان قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، ئوت - چۆپ، يەم - خەشەك بازىسى قۇرۇشنى تۇتماي، ئەپلەپ - سەپلەپ كۈن ئۆتكۈزۈش كويىدا بولۇشتەك كونا ئادەتنى ئۆزگەرتمەي - كېسەل تاشلىمايدىغان بولسا، ئېغىر خاتالىق ئۆتكۈزۈپ، ئاپەت كۆرۈلگەندە ئېغىر زىيان تارتىدۇ، ئەكسىچە بولغاندا، زىياننى ئەڭ تۆۋەن چەككە چۈشۈرەلەيدۇ. بۇنى ئەمەلىيەت ئىسپاتلىدى.

جايلاردىكى چارۋىچىلىققا مەسئۇل يولداشلار ئۆز رايونى ۋە ئۆز تارمىقىدا ئاپتونوم رايون ئوتتۇرىغا قويغان «يىرىك يېزا ئىگىلىكى، يىرىك چارۋىچىلىق رايونى» بەرپا قىلىشتىن ئىبارەت يېتەكچى ئىدىيە بىلەن زىت تەرەپلەرنىڭ بار - يوقلۇقىنى تەپسىلىي تەكشۈرۈپ ئېنىقلاپ، پەرقلەرنى تېپىپ، جاسارەت بىلەن ئىلگىرىلەپ، چارۋىلىقتا يېڭى ۋەزىيەت يارىتىش ئۈچۈن تىرىشىشى كېرەك.

«ئادىل هوشۇر جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ پەخرى»

— ئاپتونوم رايونلۇق مەدەنىيەت نازارىتىنىڭ نازىرى مەهەممەت زۇنۇننى زىيارەت

ئۆز مۇخبىرىمىز ماشۈن

شىنجاڭ سىرك ئۆمىكىنىڭ مۇنەۋۋەر دارۋازى ئادىل هوشۇرنىڭ كوكلۇن ياراتقان جىننىس دۇنيا رېكورتىنى يېڭىلىغانلىقى توغرىسىدىكى خەۋەر ئاپتونومىزدىكى هەتتا، پۈتۈن مەملىكەتتىكى هەر مىللەت خەلقىنىڭ روهىنى ئۇرغۇتتى ۋە ئۇلارغا ئىلهام بەردى. ئاپتونوم رايونلۇق مەدەنىيەت نازارىتىنىڭ نازىرى مەهەممەت زۇنۇن ئادىل هوشۇرنىڭ چاڭجياڭ دەرياسىنىڭ سەنشا بوغۇزىدىن مۇۋەپپەقىيەتلىك ئۆتكەنلىكىنىڭ گۇۋاهچىسى سۈپىتى بىلەن يېقىندا زىيارىتىمنى قوبۇل قىلدى.

مەهەممەت زۇنۇن ئادىل هوشۇرنىڭ چاڭجياڭ دەرياسىنىڭ سەنشيا بوغۇزىدىن مۇۋەپپەقىيەتلىك ئۆتكەنلىكىگە دائىر كۆپ تەرەپلىمە سەۋەبلەرنى ئوبيېكتىپ تەهلىل قىلىپ مۇنداق دېدى: بىرىنچىدىن، ئادىل هوشۇر يېشى 70 تىن ئاشقان ئۇستازى زۇنۇن ئاخۇن ۋە خەنزۇ مەشقاۋۇلنىڭ بىۋاستە ياردىمى بىلەن مۇئەييەن تېخنىكا ئىگىلىدى ۋە كۆپ قېتىم مەملىكەتلىك مۇسابىقىلەرگە قاتنىشىش ئارقىلىق تېخنىكا ۋە سەنئەت جەهەتتە پىشىپ يېتىلدى؛ ئىككىنچىدىن، پارتىيە ۋە هۆكۈمەتنىڭ غەمخورلۇقىدا ئاپتونوم رايونىمىزدىكى خەلق دارۋازلىرى 90 - يىللاردا ماهارەت كۆرسىتىش ئەترىتى بولۇپ تەشكىللىنىپ، شىنجاڭ سىرك ئۆمىكىنىڭ بىۋاستە رەهبەرلىكىدىكى كوللېكتىپقا ئايلاندى. ئادىل هوشۇرنىڭ مۇۋەپپەقىيىتى پارتىيىنىڭ ئەدەبىيات - سەنئەت سىياسىتىنىڭ مۇۋەپپەقىيىتى، سىرك ئۆمىكىنىڭ كوللېكتىپ ئەقىل - پاراستىنىڭ مۇۋەپپەقىيىتى؛ ئۈچىنچىدىن، ئادىل هوشۇر ئاجايىپ غەيرەت - شىجائەتكە ئىگە. 1995 - يىل 10 - ئاينىڭ 28 - كۈنى ئامېرىكا تەۋەلىكىدىكى كانادالىق كوكلۇن سەنشيا بوغۇزىدىن ئۆتكەندىن كېيىن، ئادىل هوشۇر ئاخبارات ئورۇنلىرى ئارقىلىق كوكلۇنغا جەڭ ئېلان قىلىپ، جۇڭگولۇقلار ئۈچۈن شان - شەرەپ كەلتۈرۈش، هەر مىللەت خەلقى ئۈچۈن شان - شەرەپ كەلتۈرۈشتەك ئىنتايىن زور ۋەتەنپەرۋەرلىك قىزغىنلىقىنى ئىپادىلىدى.

مەهەممەت زۇنۇن سۆزىنى داۋاملاشتۇرۇپ مۇنداق دېدى: ئادىل هوشۇرنىڭ سەنشيا بوغۇزىدىن قىيىن هەرىكەتلەرنى ئورۇنداپ تېز ئۆتكەنلىكىدىن ئىبارەت مۆجىزە 100 مىليونلىغان خەلقنىڭ يۈرەك تارىنى تىترەتتى. مەركەزدىن تارتىپ يەرلىككىچە هەر دەرىجىلىك پارتىيە، هۆكۈمەت تارماقلىرى ئادىل هوشۇرنىڭ سەنشيا بوغۇزىدىن ئۆتۈشىگە يېقىندىن كۆڭۈل بۆلدى، تۆمۈر داۋامەت، ئىسمائىل ئەهمەد قاتارلىق مەركەز رەهبەرلىرى پائالىيەتنىڭ كېتىۋېتىش ئەهۋالىنى كۆپ قېتىم سورۇشتۇردى، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەنمۇ پائالىيەتنىڭ كېتىۋېتىش ئەهۋالىنى كۆپ قېتىم سورۇشتۇردى. ئاپتونوم رايوننىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت ئالاقىدار دوكلاتلارنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن، ئادىلنىڭ ۋەتەنپەرۋەرلىك هەرىكىتىنى ئېنىق مۇئەييەنلەشتۈردى، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق هۆكۈمىتىنىڭ باشقا رەهبەرلىرىمۇ بۇ پائالىيەتكە يېقىندىن كۆڭۈل بۆلدى ۋە بۇ قېتىمقى پائالىيەتنى چوقۇم ياخشى ئۆتكۈزۈش توغرىسىدا كۆرسەتمە بەردى.

ئادىل هوشۇر ئۆتكەن سەنشيا بوغۇزى ئەتراپىدىكى جايلار، چۇڭچىڭ شەهىرى ۋە فىڭجيې ناهىيىسىدىكىلەرمۇ بۇ پائالىيەتكە ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلدى.

مەهەممەت زۇنۇن خۇلاسىلەپ مۇنداق دېدى: «يۇقىرىدىكى ئەهۋاللار ئادىل هوشۇرنىڭ چاڭجياڭ دەرياسىدىن ئۆتكەنلىكىنىڭ پارتىيە، هۆكۈمەتنىڭ ۋە هەر مىللەت، هەر ساهە ئاممىسىنىڭ زور كۈچ بىلەن قوللىشى ئارقىسىدا ئېرىشكەن مۇۋەپپەقىيەت ئىكەنلىكىنى چۈشەندۈرۈپ بېرىدۇ». (ئاخىرى 4 - بەتتە)

«تاغ - ئاتا، سۇ - ئانا» ناملىق چوڭ تىپتىكى مۇزىكىلىق ناخشا - ئۇسسۇل مۇۋەپپەقىيەتلىك ئورۇندىلىپ، تاماشىبىنلارنىڭ قىزغىن ئالقىشىغا ئېرىشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز مېهرىئاي ياقۇپ خەۋەر قىلىدۇ: قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستلىق سەنئەت ئۆمىكى 7 - ئاينىڭ 5 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن ۋە كەچتە ئۈرۈمچى «خەلق» تىياترىدا چوڭ تىپتىكى مۇزىكىلىق ناخشا - ئۇسسۇل «تاغ - ئاتا، سۇ - ئانا» نى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئورۇنداپ، تاماشابىنلارنىڭ قىزغىن ئالقىشىغا ئېرىشتى.

«تاغ - ئاتا، سۇ - ئانا» ناملىق چوڭ تىپتىكى مۇزىكىلىق ناخشا - ئۇسسۇل تۆت قىسىم، 13 كۆرۈنۈشتىن تەركىب تاپقان، «مۇز تاغ، قار سۇيىدىن يارالغان مىللەت» ناملىق 1 - قىسىمدا ئات ئۈستىدە ياشايدىغان قىرغىز مىللىتىنىڭ قارلىق تاغلاردا، بىپايان يايلاقلاردا يىلتىز تارتقانلىقى ناهايىتى يارقىن كۆرۈنۈشلەر ئارقىلىق ئوبرازلىق ئىپادىلەنگەن. «يىلتىزىمىز يايلاق» ناملىق 2 - قىسىمدا چىۋەر قىزلارنىڭ كەشتە تىكىۋاتقان، باتۇر يىگىتلەرنىڭ پادا بېقىۋاتقان، قىز - يەنتلەرنىڭ هەر خىل ماهارەت كۆرسىتىۋاتقان كۆرۈنۈشلىرى ئارقىلىق قىرغىزلارنىڭ قاينام - تاشقىن هاياتى نامايان قىلىنغان. «كۆچۈش» ناملىق 3 - قىسىمدا يايلاقتىن يايلاققا كۆچۈپ ياشاپ كەلگەن قىرغىز مىللىتىنىڭ هەر خىل قىيىنچىلىقلارنى يېڭىپ، راۋاجلىنىپ زورايغانلىقى نەپىس ئۇسسۇل هەرىكەتلىرى ئارقىلىق ئوبرازلىق ئىپادىلەنگەن. «ئالماس قانات قىرغىزلار» ناملىق 4 - قىسىمدا مەمۇرچىلىققا تولغان كۈز پەسلىنىڭ قىرغىز مىللىتىنىڭ مول هوسۇل ئالىدىغان ئالتۇن پەسلى بولۇپلا قالماي، بەلكى شاد - خۇراملىققا چۆمگەن توي مەزگىلى ئىكەنلىكى قايناق هېسسىياتقا تولغان ناخشا - ئۇسسۇللار ئارقىلىق ئەينەن ئەكس ئەتتۈرۈلگەن. هەر بىر قىسىملىرى بىر - بىرىگە قومۇز چالغان قىرغىز يىگىتىنىڭ قوشاق ئېيتىش شەكلى ئارقىلىق چېتىلدۇرۇلگەن بولۇپ، بۇ خىل ئۇسسۇل يەرلىك ۋە مىللىي ئالاهىدىلىكنى تېخىمۇ نامايان قىلغان.

ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى سۇلايمان نىيەتقۇل قاتارلىقلار ئويۇننى كۆردى.

«ئىلىدىكى شادلىق ناخشىسى» ناملىق چوڭ تىپتىكى ناخشا - ئۇسسۇل، «جىگدە چېچىكى» ناملىق يۈجۈي تىياتىرى ۋە ئۆسمۈرلەر سەنئەت نومۇرلىرى تاماشىبىنلار بىلەن يۈز كۆرۈشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز مېهرىئاي ياقۇپ خەۋەر قىلىدۇ: 7 - ئاينىڭ 3 - كۈنى شىنجاڭ 3 - نۆۋەتلىك مەدەنىيەت - سەنئەت بايرىمى 3 - كۈنىگە قەدەم قويدى. بۇ كۈنى كەچقۇرۇن ئىلى ئوبلاستلىق سەنئەت ئۆمىكى ئۈرۈمچى «خەلق» تىياترىدا ئورۇندىغان چوڭ تىپتىكى ناخشا - ئۇسسۇل «ئىلىدىكى شادلىق ناخشىسى»، شىخەنزە يۈجۈي تىياتىر ئۆمىكى ئۈرۈمچى «تىنچلىق» كۆڭۈل ئېچىش كۇلۇبىدا ئورۇندىغان يۈجۈي تىياترى «جىگدە چېچىكى» ۋە ئۆسمۈر - بالىلار «شىنجاڭ ياش - ئۆسمۈرلەر سارىيى» دا ئورۇندىغان ناخشا - ئۇسسۇللار تاماشابىنلارنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى.

«ئىلىدىكى شادلىق ناخشىسى» ناملىق چوڭ تىپتىكى ناخشا - ئۇسسۇل «چارۋىچىنىڭ شادلىقى»، «ئاققۇ»، «ئىلى دەرياسىنىڭ ئايدىڭ كېچىسى» قاتارلىق ئۇسسۇل، ناخشا، مۇزىكا، ئېپىزوتتىن تەركىب تاپقان بولۇپ، قويۇق يەرلىك ۋە مىللىي ئالاهىدىلىكنى ئەكس ئەتتۈردى.

ئۆسمۈرلەر سەنئەت كېچىلىكىدە شىخەنزە، ئىلى، سانجى قاتارلىق جايلاردىن كەلگەن كىچىك دوستلار ۋە شىنجاڭ «ئاقتېرەك» بالىلار سەنئەت ئۆمىكى، ئۈرۈمچى شەهەرلىك «قارلەيلىسى» بالىلار سەنئەت ئۆمىكىدىن كەلگەن كىچىك ئارتىسلارنىڭ ئورۇندىشىدىكى ناخشا - ئۇسسۇللار مەزمۇنىنىڭ مولluqى، ئىپادىلەش ئۇسۇلىنىڭ رەڭدارلىقى بىلەن تاماشىبىنلارنى ئالاهىدە جەلپ قىلدى.

ئاپتونوم رايون ۋە شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىڭتۈەنى رەهبەرلىرىدىن ئەسقەت كەرىمباي، ۋاڭ چۈەنيۇ، بوتاي، ۋاڭ كويجېن قاتارلىقلار ئايرىم - ئايرىم هالدا هەرقايسى ئويۇن قويۇش نۇقتىلىرىغا بېرىپ، هەر مىللەت ئاممىسى بىلەن بىرلىكتە ئويۇن كۆردى.

شىنجاڭ سېمونت زاۋۇتىنىڭ مەھسۇلاتلىرى مەملىكەت بويىچە سۈپەت تەكشۈرۈش - باھالاشتا ئالدىنقى 15 - ئورۇنغا ئېرىشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز مەھىرەت سائىتار خەۋەر قىلىدۇ: شىنجاڭ سېمونت زاۋۇتىنىڭ مەھسۇلاتلىرى مەملىكەت بويىچە 7 - قېتىملىق سېمونت سۈپىتىنى تەكشۈرۈش - باھالاشتا 515 نومۇرلۇق سېمونت كارخانىسى ئەۋەتكەن سېمونت ئەۋرىشكىلىرى ئىچىدە ئالدىنقى 15 - ئورۇنغا ئېرىشتى، غەربىي شىمال رايونى بويىچە 2 - ، شىنجاڭ بويىچە 1 - ئورۇننى ئىگىلىدى.

يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان، زاۋۇت سېمونت سۈپىتىنى تەكشۈرۈش باشقارمىسىنىڭ يېتەكچىلىكى بىلەن 1، 2 - تارماق زاۋۇت لابوراتورىيە بۆلۈمىدىكى خادىملار تىرىشىپ مەھسۇلات سۈپىتىنى ئۆستۈرۈش بويىچە ئۆتكەلگە ھۇجۇم قىلدى، تەجرىبە ئىشلەش شارائىتىنى ياخشىلاپ، تەجرىبە خىزمىتىنىڭ ئىلمىيلىق دەرىجىسىنى يۇقىرى كۆتۈردى. شۇڭا بۇ قېتىمقى دۆلەتلىك سېمونت سۈپىتى نازارەت قىلىش - تەكشۈرۈش مەركىزى ئۇيۇشتۇرغان سېمونت سۈپىتىنى تەكشۈرۈش، باھالاشتا ئالدىنقى 15 - ئورۇنغا ئېرىشتى.

ئىلى 2 - ئوت ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ قۇرۇلۇشى ئوڭۇشلۇق بولماقتا

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز رەھمەتجان ئەخمەت خەۋەر قىلىدۇ: 1996 - يىلى 9 - ئاينىڭ 26 - كۈنى ئىش باشلانغان ئىلى 2 - ئوت ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ بىرىنچى باسقۇچلۇق قۇرۇلۇشىدا 100 مىليون يۈەن مەبلەغ ئەمەلىيلەشتۈرۈلۈپ، توپا قۇرۇلۇشى ئوڭۇشلۇق داۋام قىلماقتا.

ئاپتونوم رايون، ئىلى ئوبلاستىنىڭ 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى نۇقتىلىق قۇرۇلۇشى - ئىلى 2 - ئوت ئېلېكتر ئىستانسىسى قۇرۇلۇشىغا 335 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىش پىلانلانغانىدى، بۇ يىل 6 - ئاينىڭ 11 - كۈنىگىچە يېتەرلىك مەبلەغ،تېخنىكا، ئەمگەكچى ئەمەلىيلەشتۈرۈلۈپ، ئىستانسا ئاساسىي قۇرۇلۇشىنىڭ تۆتتىن بىر قىسمى تاماملاندى، 120 مېتىر ئېگىزلىكتىكى تورخۇنىنىڭ 15 مېترى، ھور تۇرۇبىسى پۈتتى،يان تەرەپ پومپا ئۆيىنىڭ ئاستىنقى قەۋىتى تاماملاندى. مۆلچەرلىنىشچە،بىرىنچى ماشىنا گورۇپپىسى 1998 - يىلى 3 - ئايدا، ئىككىنچى ماشىنا گورۇپپىسى 7 - ئايدا توك تارقىتالايدىكەن.

تونيارېزى دېھقانلىرى قۇرغان كارخانىلارنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمى ئۆسمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئابدۇۋېلى ئەخمىدى خەۋەر قىلىدۇ: غۇلجا ناھىيىسىنىڭ تونيارېزى يېزىسىدىكى دېھقانلار قۇرغان كىچىك تىپتىكى كارخانىلار بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى ئالتە ئېيىدا 6 مىليون 987 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك ساپ پايدا ياراتتى.

1994 - يىلدىن بۇيان، بۇ يېزىدىكى دېھقانلار يېزىنىڭ 218 - نومۇرلۇق دۆلەت تاشيولىنىڭ بويىغا جايلاشقانلىقىدەك ئەۋزەللىكىدىن ئۈنۈملۈك پايدىلىنىش ئۈچۈن يول ياقىسى ئىگىلىكىنى جانلاندۇردى، 252 ئائىلە 1 مىليون 260 مىڭ يۈەن مەبلەغ توپلاپ، ئۇلارغا بانكا قەرز بەرگەن 136 مىڭ يۈەننى قوشۇپ، ئوت - چۆپ، شاخ-شۇمبا ئۇششاقلاش ماشىنىسى مۇلازىمىتى، سوغۇق ئىچىملىك ياساش - سېتىش مۇلازىمىتى يولغا قويدى. شال تازىلاش زاۋۇتى، توك تۈگمىنى، باغاچىلىق، تۆمۈرچىلىك، رېمونتچىلىق، ساتىراشلىق،سۈرەت تارتىش، ئاشخانا، مونچا ئېچىش قاتارلىق كۆپ خىل مۇلازىمەتنى جانلاندۇرۇپ،ئېشىنچا ئەمگەكچىلەرگە ئىش تېپىپ بەردى، كارخانا قۇرغان دېھقانلار 45 ئادەم (قېتىم) ئۆز خىراجىتى بىلەن ئۈرۈمچىگە، ئىچكى ئۆلكىلەرگە بېرىپ، يېزا بازار كارخانىلىرىنى باشقۇرۇش، يېڭى مەھسۇلات ئىشلەپچىقىرىش بويىچە تەربىيىلەندى، كىچىك كارخانىلار بازار ئۆزگىرىشى ۋاقتىدا ئىگىلەپ، سۈپەت ئۆلچىمىنى چىڭ تۇتۇپ، مۇلازىمەت سۈپىتىنى ئۆستۈرگەنلىكتىن، كارخانىلار 1994 - يىلدىن بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى ئالتە ئېيىغا قەدەر دۆلەتكە 576 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك باج تاپشۇردى.

پىچان ناھىيە دىغار يېزىسىدا يېقىنقى يىللاردىن بۇيان پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ كېۋەز تېرىش، پەرۋىش قىلىش چىڭ تۇتۇلغاچقا، دېھقانلارنىڭ پاختىدىن قىلغان كىرىمى يىلمۇ يىل كۆپەيدى.

سۈرەتتە: يېزا مەسئۇللىرى بىلەن تېخنىكلار كېۋەزنىڭ غوزىلاش ئەھۋالىنى تەكشۈرمەكتە.

سېپتىليار سايىم، قالىم قاھىر فوتوسى

لوپ ناھىيىسىنىڭ 3 - قارارلىق يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنىۋېرسال ئېچىش قۇرۇلۇشى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئەلۋەرجان مامۇت خەۋەر قىلىدۇ: لوپ ناھىيىسىنىڭ 1994 - ، 1996 - يىللىق 3 - قارارلىق يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنىۋېرسال ئېچىپ تۇپراقنى ياخشىلاش تۈرى ۋە 1995 - ، 1996 - يىللىق ئوتتۇرا - تۆۋەن ھوسۇللۇق كېۋەز ئېتىزلىرىنى ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشى ئاپتونوم رايونلۇق يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنىۋېرسال ئېچىش قۇرۇلۇشىنى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىش ئۆمىكى تەرىپىدىن تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىندى.

تەكشۈرۈش نەتىجىسىدىن قارىغاندا، لوپ ناھىيىسىنىڭ 3 - قارارلىق يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنىۋېرسال ئېچىش، ئوتتۇرا - تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزلارنى ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشىدا بوز يەر ئېچىش ۋەزىپىسى 4500 مو، مۇداپىئە ئورمىنى بىنا قىلىش ۋەزىپىسى 20 مىڭ مو بولۇپ، ۋەزىپە ئايرىم - ئايرىم ھالدا 5000 مو، 21 مىڭ مو ئورۇندالغان، بۇ تۈر قۇرۇلۇشىغا يۇقىرىدىن بېرىلگەن 4 مىليون 155 مىڭ يۈەن مەبلەغ ئىشلىتىلگەن، ئۇنىڭدىن باشقا، تۇپراقنى ياخشىلاش، ئوتتۇرا - تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزلارنى ئۆزگەرتىش، يول قۇرۇلۇشى، سۇ سىڭمەس ئېرىق - ئۆستەڭ ياساش، يەر ئاستى سۈيىدىن پايدىلىنىش قاتارلىق يۈرۈشلەشتۈرۈش قۇرۇلۇشى تۈردىمۇ كۆرۈنەرلىك نەتىجە يارىتىلغان.

قاراتال بازىرى يازلىق يىغىمنى ئاخىرلاشتۇرۇپ، ئېگىز قوناقنى تېرىپ بولدى

سۈرەتلىك خەۋەر

ئاقسۇ شەھىرىدىكى قاراتال بازىرى 6 - ئاينىڭ 20 - كۈنىگە قەدەر 30 مىڭ مو بۇغداينى يىغىش، 25 مىڭ مو ئېگىز قوناق تېرىش ۋەزىپىسىنى تولۇق ئورۇنداپ بولدى.

بۇ يىل قاراتال بازىرىدا يازلىق ئاشلىقتىن مول ھوسۇل ئېلىندى، 30 مىڭ مو بۇغداينىڭ بىرلىك ھوسۇلى 425 كىلوگرامغا، ئومۇمىي ھوسۇلى 12 مىليون 750 مىڭ كىلوگرامغا يېتىپ، بولتۇرقىدىن بىرلىك ھوسۇلى بەش كىلوگرام، ئومۇمىي ھوسۇلى 150 مىڭ كىلوگرام ئاشتى. 10 - ئىيۇندىن باشلاپ قاراتال بازىرى ئەمگەك كۈچلىرىنى مەركەزلەشتۈرۈپ، يىغىم - تېرىمغا ئاتلاندۇرغاچقا، يىغىم - تېرىم سۈرئىتى تېز بولدى، 25 مىڭ مو ئېگىز قوناقنىڭ ھەممىسىگە سۇلياۋ يوپۇق يېپىلدى، دېھقانلارنىڭ دۆلەتكە سېتىپ بەرگەن بۇغدىيى 1 مىليون كىلوگرامدىن كۆپرەككە يېتىپ، ۋەزىپىسىنىڭ يېرىمى ئورۇندىلىپ بولدى.

قىزىلسۇ ئوبلاستى 1997 - يىللىق ئۈرۈمچى يەرمەنكىسىدە ياخشى نەتىجىگە ئېرىشىش ئۈچۈن تىرىشماقتا

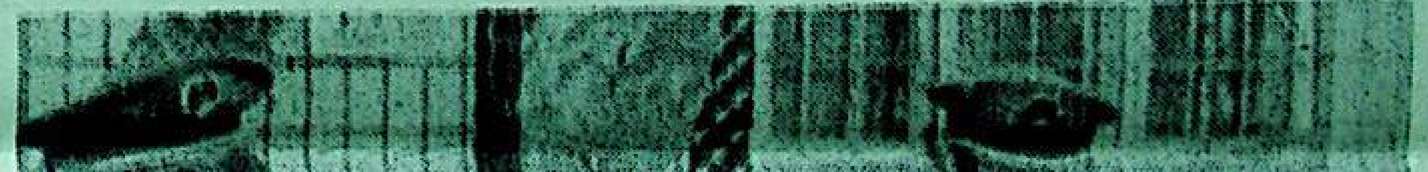

ئاقتۇ ناھىيىلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى قانۇنسىز ئىقتىسادىي پائالىيەتلەرنى پاش قىلغۇچىلارنى مۇكاپاتلاش بەلگىلىمىسىنى ئەستايىدىل ئىجرا قىلىپ، ئىستېمالچىلارنىڭ مەنپەئەتىنى قوغداپ، ئالقىشقا ئېرىشتى.
سۈرەتتە: سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش خادىملىرى ئاممىنىڭ پاش قىلىش خەتلىرىنى كۆرمەكتە.

كۈرەش ھاشىم، روزى زۇلۇن فوتوسى

ئۆز مۇخبىرىمىز لۇرپە ئىسمائىليار خەۋەر قىلىدۇ: قىزىلسۇ ئوبلاستى 1997 - يىللىق ئۈرۈمچى يەرمەنكىسىگە قاتنىشىش تەييارلىق خىزمەتلىرىنى ئالدىن ئىشلىمەكتە.

ئوبلاستلىق ئاشلىق ئىقتىساد- سودا كومىتېتى بۇ يىل 5 - ئاي كىرىشى بىلەن 1997- يىللىق ئۈرۈمچى يەرمەنكىسىگە قاتنىشىش تەييارلىق خىزمىتىنى ئەتراپلىق ئورۇنلاشتۇردى، ئوبلاستلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىمۇ بۇ يىلقى ئۈرۈمچى يەرمەنكىسىگە قاتنىشىشنىڭ تەييارلىق خىزمىتىگە ئالاھىدە كۆڭۈل بۆلۈپ، سودا ۋەكىللەر ئۆمىكى تەشكىللەش، قاتنىشىدىغان خادىملارنى بېكىتىش خىزمىتىگە كونكرېت تەلەپلەرنى قويدى، ئوبلاستلىق ئاشلىق ئىقتىساد - سودا كومىتېتى يەرمەنكە مەركىزىدىن ئۈچ بايما ئورنى سېتىۋېلىپ، ئوبلاست بويىچە 18 شىركەتنى تاللاپ، خېرىدار چاقىرىش تۈرلىرىنى بېكىتتى.

قىزىلسۇ ئوبلاستى بۇ يىلقى ئۈرۈمچى يەرمەنكىسىگە قاتناشتۇرىدىغان شىركەت ۋە خېرىدار چاقىرىش تۈرلىرى بولتۇرقىدىن كۆپەيتىلا قالماي، جەلپ قىلىش كۈچىنى ئاشۇرۇشقا ئەھمىيەت بەردى، ئوبلاستنىڭ يەر ئۈستى، يەر ئاستى بايلىقلىرىنى ئېچىش، پىششىقلاپ ئىشلەش ئەھۋالى، ئاساسىي مۇئەسسەسەلەر قۇرۇلۇشى، قاتناش- ترانسپورت، ئالاقىلىشىش، مەبلەغ سېلىش مۇھىتى تونۇشتۇرۇلغان تەشۋىق ماتېرىياللىرىمۇ بولتۇرقىدىن ياخشى ئىشلەندى.

سۈرەتتە: قاراتال يېزىسىنىڭ چوناق كەنتىدىكى دېھقانلار ئورما ئۈستىدە.

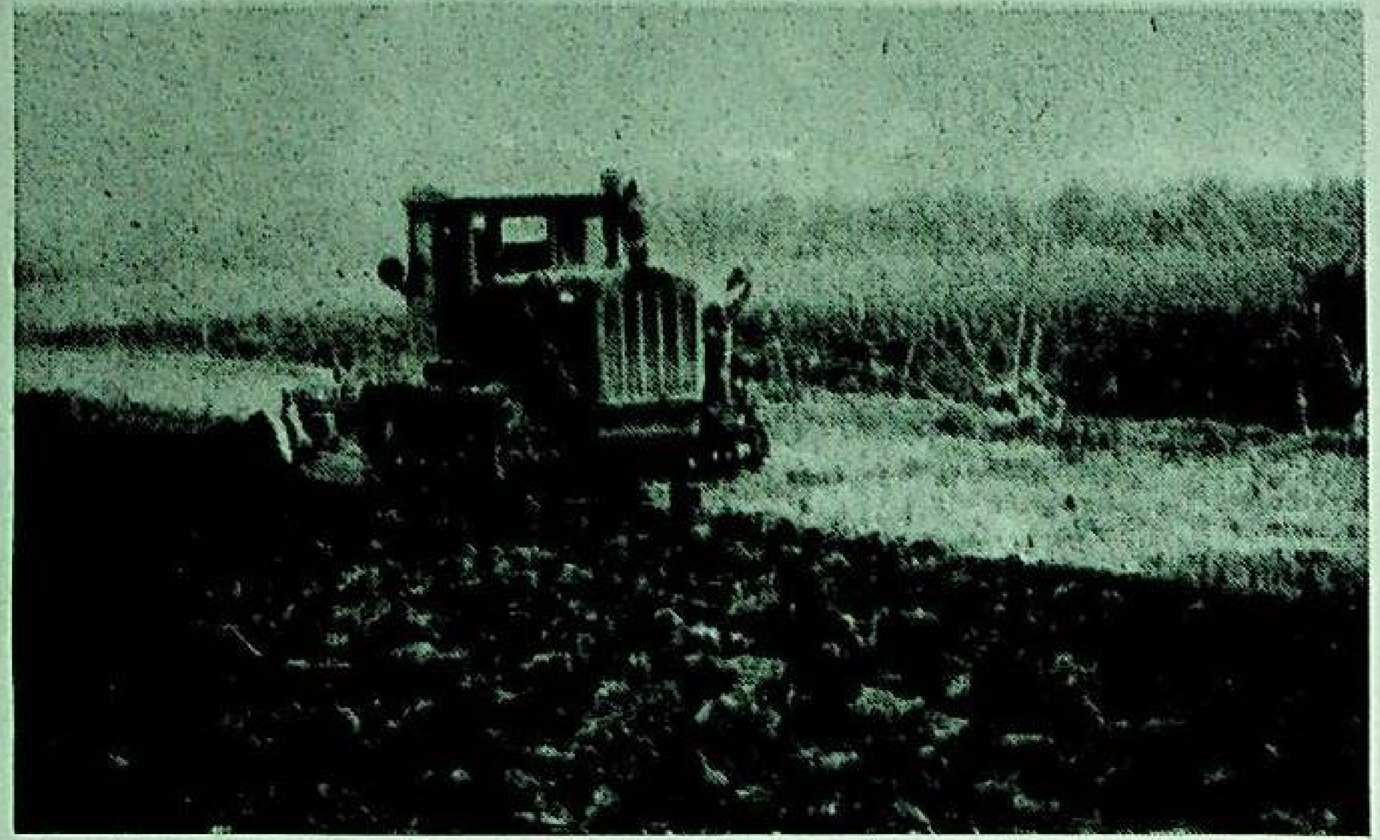

سۈرەتتە: زەنجىر تاپانلىق تراكتور ئېگىز قولقى تېرىلىدىغان بۇغداي ئېتىزىنى چوڭقۇر ئاغدۇرماقتا.

ئۆز مۇخبىرىمىز غەيرەت ئۆمەر فوتوسى، خەۋىرى

ياش يېتەكچىلىك تۆھپىسى

ئەخمەت ئىلاخۇن

غۇلجا ناھىيىسىنىڭ قىزىلما بايلىق جەھەتتىكى ئۈستۈنلۈكىنى ئىقتىسادىي جەھەتتىكى ئۈستۈنلۈككە ئايلاندۇرغانلىقى ھەققىدە گەپ بولغاندا، كىشىلەر ناھىيىلىك كان بايلىقلىرى باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ باشلىقى مۇھەممەتجان مەرۇپنى ئاغزى - ئاغزىغا تەگمەي ماختىشىدۇ.

1988 - يىلى شىنجاڭ كۆمۈر سانائەت ئالىي تېخنىكومىنى پۈتتۈرگەن مۇھەممەتجان غۇلجا ناھىيىلىك كان بايلىقلىرى باشقۇرۇش ئىدارىسىگە خىزمەتكە تەقسىم قىلىندى. ئۇ خىزمەت جەريانىدا نەزەرىيىنى ئەمەلىيەتكە تەتبىقلاپ، قىسقىغىنە بىر نەچچە يىلدا كۆزگە كۆرۈنەرلىك نەتىجىلىرى بىلەن تەشكىلنىڭ نەزىرىگە چۈشتى، 1991- يىلى ناھىيىلىك پارتكوم ئۇنى داليەن تەبىئىي پەن سانائەت ئۇنىۋېرسىتېتىغا ئىككى يىللىق ئوقۇشقا ئەۋەتتى.

كانچىلىق كەسپىدە نەزەرىيە بىلىمىنى تېخىمۇ چوڭقۇرلاشتۇرغان ھەم مەلۇم تەجرىبە توپلىغان، 1993- يىلى ئىدارە مەسئۇللۇقىغا ئۆستۈرۈلگەن مۇھەممەتجان مەرۇپ غۇلجا ناھىيىسىنىڭ كان بايلىقلىرىنى ئېچىش، پايدىلىنىش جەھەتتە كۆپ باش قاتۇردى. ئۇ: غۇلجا ناھىيىسىنىڭ ئىقتىسادىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتا، يېزا- بازار كارخانىلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش بىلەن كان ئېچىشنى بۆسۈش ئېغىزى قىلىش لازىم، بۇ بىردىنبىر چىقىش يولى، «كۈتۈپ تۇرۇش، يۆلىنىۋېلىش، تەلەپ قىلىش» پوزىتسىيىسىدە بولۇشقا يول يوق، دەپ ھېسابلىدى. ناھىيىنىڭ «بىرىنچىدىن، ئالتۇنى، ئىككىنچىدىن، كۆمۈرنى، ئۈچىنچىدىن باشقا كان بايلىقلىرىنى ئېچىش» پىلان - لايىھىسى بويىچە ئاپتونوم رايونلۇق گېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش 1 - ئەترىتى، ئاپتونوم رايونلۇق رايونلار ئايرىپ تەكشۈرۈش 1 - ئەترىتى، كان بايلىقلىرىنى فىزىكىلىق تەكشۈرۈش چوڭ ئەترىتى قاتارلىق ئورۇنلارنى تەكلىپ قىلىپ، كان بايلىقلىرىنىڭ جايلاشقان ئورنى، زاپىسى، ئېچىش مۇمكىنچىلىكى، كېتەرلىك مەبلەغ قاتارلىقلارنى ئېنىقلاتقۇزدى. 1994 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق گېئولوگىيە قىزىلما بايلىقلار ئىدارىسىنىڭ گېئولوگىيە ئەترىتى ۋە ناھىيىلىك ئورمانچىلىق مەيدانى بىلەن بىرلىكتە ئاق ئۆزەن ئالتۇن كېنىنى ئېچىش كېلىشىمى ئىمزالىدى، كېلىشىم ئىمزالىنىپ 56 كۈن ئىچىدە كاندا ئىش باشلىنىپ، ئۈنۈمى كۆرۈلدى.

مۇھەممەتجان غۇلجا ناھىيە تارىخىدا ھەسسىدارلىق تۈزۈمىدىكى كارخانىنى تۇنجى بولۇپ قۇردى، ئارىدىن ئۈچ يىل ئۆتۈپ 1996 - يىلغا كەلگەندە، ئاشۇ ئالتۇن كېنى، «305» تور ئالتۇن تەجرىبە پونكىتى، ئەۋرەڭ ئالتۇن كېنى كەينى - كەينىدىن قۇرۇلۇپ، ئالتۇن مىقدارى 1991 - يىلدىكى 841 سەردىن 37 مىڭ 680 سەرگە، مەھسۇلات قىممىتى 112 مىليون 720 مىڭ يۈەنگە يەتتى، غۇلجا ناھىيىسى ئاپتونوم رايون بويىچە ئالتۇن ئىشلەپچىقىرىشتا 1 - ئورۇنغا ئۆتتى.

مۇھەممەتجان ئالتۇن كانلىرىنى باشقۇرۇشنى تەرتىپكە سېلىۋالغاندىن كېيىن، 2 - ئىشنى - كۆمۈرچىلىكنى تۇتتى. غۇلجا ناھىيىسىنىڭ كانچىلىق تارىخى بىر قەدەر ئۇزاق بولسىمۇ تېخنىكا كۈچى ئاجىز، ئىسراپچىلىق ئېغىر ئىدى. بۇ ئالاھىدىلىككە ئاساسەن، ئۇ كەسپىي جەھەتتە «كان بايلىقلىرىنى ئاسراش، مۇۋاپىق ئېچىش، ئۈنۈملۈك قوغداش»تىن ئىبارەت كانچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇش فاڭجېنىنى قەتئىي ئىجرا قىلىپ، قانۇن بويىچە كان باشقۇرۇش، ئىلمىي ئۇسۇلدا كان ئېچىش پرىنسىپى بويىچە ئىش كۆردى. كۆمۈر ئىشلەپچىقىرىشنى نازارەت قىلىش، باشقۇرۇشنى تۈزۈملەشتۈرۈش، قېلىپلاشتۇرۇش بويىچە چارە - تەدبىر تۈزۈپ ئەمەلىيلەشتۈردى. ئالاقىدار تارماقلار بىلەن ھەمكارلىقنى كۈچەيتىپ، دۆلەت ئىلكىدىكى كۆمۈر كانلارنى يىل بويى تەكشۈرۈپ تۇردى، كوللېكتىپ ئىلكىدىكى كارخانىلارنى يىللىق تەكشۈرۈشنى % 98 كە يەتكۈزدى، بىر قاتار بىخەتەرلىك تەدبىرلىرىنى تۈزۈپ يولغا قويۇپ، تۈرلۈك ھادىسىلەرنىڭ يۈز بېرىشىنى ئەڭ تۆۋەن چەكتە تىزگىنلىدى. يېقىنقى ئۈچ يىلدا 7 مىليون 600 مىڭ يۈەن مەبلەغ جەلپ قىلىپ، تېخنىكا يېڭىلاشقا سەرپ قىلدى. نەتىجىدە، ناھىيىنىڭ كۆمۈرچىلىك سانائىتى پۇختا، مۇقىم تەرەققىي قىلىش باسقۇچىغا كىردى. ناھىيىدىكى كۆمۈر كانلار 16 گە، مەھسۇلات 300 مىڭ تونىغا، مەھسۇلات قىممىتى 20 مىليون 550 مىڭ يۈەندىن كۆپرەككە يەتتى.

ناھىيە ئىقتىسادىدا تۈرتكىلىك رول ئوينايدىغان ئىككى خىل كان ئەنە شۇنداق تەرەققىيات يولىغا سېلىندى، مۇھەممەتجان يەنە ئاپتونوم رايونلۇق گېئولوگىيە قىزىلما بايلىقلار ئىدارىسى گېئولوگىيە قىزىلما ئەترىتىدىن ئىنژېنېر تەكلىپ قىلىپ، ئۇلار بىلەن بىرلىكتە توغرىلىق دەرىجىسى يۇقىرى بولغان 1:5000 ماسشتاپ بويىچە سىزىلغان كان مەھسۇلاتلىرىنىڭ ئورۇنلىشىش سخېمىسىنى تەييارلىدى. بۇنىڭ بىلەن ناھىيە تارىخىدىكى بىر بوشلۇق تولدۇرۇلدى، مۇھەممەتجان ئۆزى توپلىغان بارلىق ماتېرىياللارنى رەتلەپ، 130 مىڭ خەتلىك «غۇلجا ناھىيىسىنىڭ قىزىلما بايلىقلىرى دوكلاتى»نى تەييارلىدى. «غۇلجا ناھىيىسىنىڭ كان بايلىقلىرى خەرىتىسى»نى باستۇردى.

ياش يېتەكچى خىزمەت كۈنتەرتىپىگە: كانچىلىق كارخانىلىرىنىڭ مۇلازىمەتچىسى بولۇش، كان بايلىقلىرىنىڭ قوغدىغۇچىسى بولۇش، گېئولوگىيە ئەترەتلىرىنىڭ مەسلىھەتچىسى بولۇش ئۆلچىمىنى كىرگۈزدى ھەمدە بۇ كۈنتەرتىپنى ئورۇنداش ئۈچۈن، ئۈنۈملۈك كۆز قارىشىنى تىكلەپ، ھەممە يەردە ئۈنۈم ئۈچۈن ئىشلەش، پاك - دىيانەتلىك بولۇش، پۇلغا چوقۇنۇش ئىدىيىسىدە ئەمەس، ئاممىغا ئىشىنىش، تايىنىش ئىدىيىسىدە چىڭ تۇرۇش، رەھبەرلىك بەنزىسىنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش ئارقىلىق خىزمەتلەرنى قانات يايدۇرماقتا.

قىسقا خەۋەرلەر

△ خوتەن ناھىيىسى بوزاق يېزىلىق ئامانەت - قەرز كوپېراتىپى 6 - ئاينىڭ 19 - كۈنىگىچە دېھقانلارنىڭ خىمىيىۋى ئوغۇت، سۇلياۋ يوپۇق، دېھقانچىلىق دورىلىرى، ئۇرۇقلۇق ۋە يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى سېتىۋېلىشىغا 4 مىليون 749 مىڭ يۈەن تارقىتىپ بەردى.

سىدىقۇللا ئەخمەت
ئايجامال شەمشىدىن

△ ئاقتۇ ناھىيىسى بارىن يېزىلىق بانكا تىجارەت پونكىتى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، دېھقانلارنىڭ يېزا ئىگىلىكىنى ۋە قوشۇمچە ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشى ئۈچۈن 3 مىليون 800 مىڭ يۈەن قەرز پۇل تارقاتتى. بۇ، ئۆتكەن يىلدىكىدىن 1 مىليون 500 مىڭ يۈەن ئارتۇق.

ئابدۇرېشىت زۇنۇن

△ پوسكام ناھىيىسى گۈلباغ يېزىسىنىڭ يەرلىك باج پونكىتى ھازىرغىچە 152 مىڭ 615 يۈەن باج يىغىپ، يىللىق باج يىغىش ۋەزىپىسىنىڭ % 70 ىنى ئورۇنداپ بولدى.

ئايۇپ مامۇت

△ پىچان ناھىيىلىك دۆلەت باج ئىدارىسى 6 - ئاينىڭ 10- كۈنىگىچە 96 مىليون 885 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك باج يىغىپ، ئالدىنقى يېرىم يىللىق باج يىغىش ۋەزىپىسىنى مۇددەتتىن 20 كۈن بۇرۇن ئورۇنداپ بولدى.

ئەخمەتجان مۇھەممەت

△ يېقىندا قاراقاش ناھىيە سايباغ يېزا قۇملۇق كەنتىدىكى ئابدۇللا ئەرشىدىننىڭ ئۆيىگە ئوت كېتىپ، 18 مىڭ 800 يۈەن قىممەتتىكى نەرسە - كېرەكلىرى زىيانغا ئۇچرىغاندى، ناھىيىلىك ئۆي - مۈلۈك سۇغۇرتا شىركىتى 1000 يۈەن تۆلەم پۇلى بەردى، ھەر ساھە ئاممىسى 1428 يۈەن نەق پۇل، 7724 يۈەن قىممەتتىكى ياغاچ - تاش، ئاشلىق ياردەم قىلدى.

ئازادگۈل توختىمۇھەممەت
ئابلىمىت ئابدۇقادىر

بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستىدىكى ھەر دەرىجىلىك ج خ ئارماقلىرى «ئەتىياز پەسىللىك قاتتىق زەربە بېرىش، 100 كۈن دېلو پاش قىلىش» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، ئىجتىمائىي مۇقىملىققا كاپالەتلىك قىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز روشەنگۈل ياقۇپ خەۋەر قىلىدۇ: بۇ يىل 1 - ئايدىن 4 - ئايغىچە بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستىدىكى ھەر دەرىجىلىك ج خ ئارماقلىرى ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى قوغداش ئۈچۈن، دېلو پاش قىلىش، شايكىلارغا زەربە بېرىش، قاچقۇن جىنايەتچىلەرنى قوغلاپ تۇتۇشنى ئاساس قىلغان «ئەتىياز پەسىللىك قاتتىق زەربە بېرىش، 100 كۈن دېلو پاش قىلىش» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، ئوبلاستنىڭ ئىجتىمائىي مۇقىملىقىغا كاپالەتلىك قىلدى.

سانلىق مەلۇماتلارغا قارىغاندا، بۇ پائالىيەت قانات يايدۇرۇلغان 1 - ئايدىن 4 - ئايغىچە ئوبلاست بويىچە 425 دېلو پاش قىلىنىپ، پاش قىلىنىش نىسبىتى %67 كە يەتكەن. تۇرغۇزۇلغان پەۋقۇلئاددە چوڭ جىنايى ئىشلار دېلوسى 343 كە، بۇلىڭدىن پاش قىلىنغىنى 210 غا يېتىپ، پاش قىلىنىش نىسبىتى %61.22 گە يەتكەن، دېلو يۈز بېرىش نىسبىتى ئۆتكەن يىلىنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن %10 تۆۋەنلىگەن. تۈرلۈك جىنايى ئىشلار جىنايەتچىلىرىدىن 622 سى تورغا چۈشۈپ، 1 مىليون 636 مىڭ يۈەن قىممىتىدىكى زالىق پۇل، زالىق مال يىغىۋېلىنغان.

كۇچا ناھىيىسى زەھەرلىك چېكىملىك ئەتكەسچىلىرىگە زەربە بېرىش كۈرىشىنى چوڭقۇر قانات يايدۇرماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز لىيار كېرەم خەۋەر قىلىدۇ: كۇچا ناھىيىسى جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاش، خەلقنىڭ بىخەتەرلىكىگە كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، زەھەرلىك چېكىملىك سېتىش، ياساش، توشۇش ھەرىكىتى بىلەن شۇغۇللانغۇچىلارغا قاتتىق زەربە بەردى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان بۇ ناھىيىدىكى مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار زەھەرلىك چېكىملىك ئەتكەسچىلىرىگە زەربە بېرىش كۈرىشىنى قانات يايدۇردى. ناھىيە رەھبەرلىرى ۋە ج خ ئىدارىسىنىڭ مەسئۇللىرى ئىككى قېتىم رادىئو، تېلېۋىزىيە نۇتقى سۆزلەپ، ئاممىنى زەھەرلىك چېكىملىكنىڭ زىيىنى بولغان تونۇشىنى ئۆستۈردى؛ 1500 پارچە تەشۋىقات ۋەرەقىسى تارقاتتى، 46 سان قارا تاختا گېزىتى چىقاردى. ناھىيىلىك رادىئو، تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى قاراتمىلىقى بولغان 28 پارچە خەۋەر- ماقالە ئاڭلىتىپ، كۈچلۈك جامائەت پىكرى پەيدا قىلدى. ناھىيە بويىچە بۇ ھەقتىكى تەشۋىقاتتىن خەۋەردار بولغانلار 195 مىڭ ئادەم (قېتىم) دىن ئېشىپ كەتتى. ھەرقايسى يېزا ۋە ئىدارە - ئورۇنلار، زاۋۇت، كارخانىلارمۇ ئۆز ئورنىنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، زەھەرلىك چېكىملىككە قارشى تۇرۇش ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان 14 قارار كۇرس ئېچىپ، 700 دىن ئارتۇق تاپانچىنى تەربىيىلىدى.

سىياسىي - قانۇن تارماقلىرى، زەھەرلىك چېكىملىككە قارشى تۇرۇش ئىشخانىسى مەخسۇس تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى ئۇيۇشتۇرۇپ ئۆتكەن يىلىنىڭ كېيىنكى يېرىمىدىن بۇ يىل 5 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە بەش قېتىم قاتتىق زەربە بېرىش، تازىلاش ھەرىكىتىنى قانات يايدۇردى؛ رازۋېتكا قىلىش، ئاممىنىڭ پاش قىلىشىغا ئاساسەن، ناھىيە بويىچە زەھەرلىك چېكىملىك ئەتكەسچىلىكىگە دائىر دېلودىن 58 نى پاش قىلدى؛ خىروئىن ساتقان 53 جىنايەتچى ۋە 53 مىڭ 500 يۈەن قىممىتىدىكى خىروئىننى قولغا چۈشۈردى؛ نەشە ياسىغان، ساتقان ۋە باشقىلارنى نەشە چېكىشكە زورلىغان 51 جىنايەتچىنى تۇتۇپ، 27 مىڭ 900 يۈەن قىممىتىدىكى 5900 گرام نەشىنى قولغا چۈشۈردى.

تۇرپان ۋىلايەتلىك جامائەت خەۋپسىزلىكى باشقارمىسى يېڭى ساقچىلارغا بولغان تەلىم - تەربىيىنى كۈچەيتىپ، ئۇلارغا جىنايى ئىشلار جىنايەتچىلىرىگە زەربە بېرىش، خەلقنىڭ جېنى ۋە مال - مۈلۈك بىخەتەرلىكىنى قوغداش ماھارىتىنى ئۆگەتمەكتە.

سۈرەتتە: جامائەت خەۋپسىزلىكى قوشۇنىغا يېڭى قوبۇل قىلىنغان ساقچىلار چاققانلىق ماھارىتى كۆرسەتمەكتە.

قالىم قابىلا فوتوسى

يەكەن تاشيول ئۈچاستىكىسىدىكى ئىنتىزاق ئەزالىرى ۋە ياشلار خالىس تۆھپە قوشۇش روھىنى جارى قىلدۇرماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز قادىر ھوشۇر خەۋەر قىلىدۇ: يەكەن تاشيول ئۈچاستىكىسى ئىتتىپاق ئەزالىرى ۋە ياشلارغا بولغان سىياسىي، ئىدىيىۋى تەربىيە ۋە قانۇن - تۈزۈم تەربىيىسىنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنىڭ ئىش ئورنىنى سۆيۈش ۋە خالىس تۆھپە قوشۇش روھىنى جارى قىلدۇرماقتا.

ئۈچاستىكا ئىتتىپاق ياچېيكىسى ئىتتىپاق ئەزالىرى ۋە ياشلارنى ئىتتىپاق دەرسى ئاڭلاشقا تەشكىللەپ، ئۇلارنىڭ ۋەتەنپەرۋەرلىك، كوللېكتىۋىزملىق كۆز قارىشىنى تىكلەپ، جەمئىيەت ئۈچۈن، خەلق ئۈچۈن تۆھپە قوشۇشقا ئىلھاملاندۇردى. بۇلتۇر 5 - ئايدىن بۇ يىل 6 - ئايغىچە 67 قېتىم ياچېيكا يىغىنى ئېچىپ، ساقلانغان مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا بىر تەرەپ قىلدى ۋە خالىس تۆھپە قوشۇش يوللىرى ئۈستىدە ئىزدەندى. ئىتتىپاق ئەزالىرى ۋە ياشلار دەم ئېلىش كۈنىدە ئۇچ قوشنا ناھىيىدە 386 ئادەم (قېتىم) نىڭ ۋېلسىپىت، موتسىكلىت، ھارۋىلىرىنى رېمونت قىلىپ بەردى؛ 436 قېتىم ياخشى ئىش قىلدى؛ كۆۋرۈك ئاسراش بەندىكى ئىتتىپاق ئەزالىرى 152 ئادەمنىڭ چاچ - ساقىلىنى ئېلىپ قويدى؛ ئۇلار يەنە ئىشتىن سىرتقى ۋاقىتلاردا 73 كوب مېتىر شېغىل تاشقاپ ئۈچاستىكا ئۈچۈن كىرىم قىلدى؛ ئائىلىلىكلەر قورۇسىدىكى كېرەكسىز سۇنى ئاققۇزۇش تۇرۇبىسى بوزۇلۇپ قالغاندا ئىتتىپاق ئەزالىرى جاپادىن قورقماي ئۇلارنى رېمونت قىلىپ، ئۈچاستىكىغا 3600 يۈەن چىقىم تېجەپ بەردى؛ قارا ياسما ئۆستەڭنىڭ 142 مېتىر دامبىسى بۇزۇلۇپ كەتكەندە 62 سم سۇۋات تولۇپ، قورام تاش تىزىپ، دامبىنى مۇستەھكەملىدى. بۇ ئۈچاستىكىدىكى بىر ياش ئاپتونوم رايونلۇق تاشيول باشقۇرۇش ئىدارىسى تەرىپىدىن، ئون ياش ياش ئۈچاستىكا تەرىپىدىن «مۇنەۋۋەر ئىتتىپاق ئەزاسى» بولۇپ مۇكاپاتلاندى.

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى بەلگۈلىمىسى ئوقتۇرۇش چىقىرىپ، جايلاردىن ئۇيغۇر ئەدەبىي تىلىنىڭ ئىملا ۋە تەلەپپۇز قائىدىسىنى ئۆگىنىش ۋە ئىگىلەشنى تەلەپ قىلدى

«ھازىرقى زامان ئۇيغۇر ئەدەبىي تىلىنىڭ ئىملا ۋە تەلەپپۇز لۇغىتى» يېقىندا شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى تەرىپىدىن نەشر قىلىنىپ تارقىتىلدى. بۇ لۇغەت 1985 - يىلى نەشر قىلىنغان «ھازىرقى زامان ئۇيغۇر ئەدەبىي تىلىنىڭ ئىملا لۇغىتى» ۋە 1987 - يىلى نەشر قىلىنغان «ھازىرقى زامان ئۇيغۇر ئەدەبىي تىلىنىڭ تەلەپپۇز لۇغىتى» ئاساسىدا، ئون نەچچە يىلدىن بۇيانقى ھازىرقى زامان ئۇيغۇر تىلى ئىملا لۇغىتى ۋە تەلەپپۇز لۇغىتىنى قوللىنىش ئەمەلىيىتىگە، ئالاقىدار مۇتەخەسسىسلەر، كەسپىي خادىملار، كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ ئوتتۇرىغا قويغان تۈزىتىش ۋە تولۇقلاش پىكىرلىرىگە شۇنداقلا ھازىرقى زامان ئۇيغۇر تىلى ئىملا قائىدىسى، تەلەپپۇز قائىدىسىنىڭ يۈرۈشتىكى خىزمەت، ئۆگىنىش، تۇرمۇشتىكى مۇھىم رولى ۋە ئېھتىياجىغا ئاساسەن، ھازىرقى زامان ئۇيغۇر تىلى ئىملا قائىدىسى، تەلەپپۇز قائىدىسىنى يەنىمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا تولۇقلاپ مۇكەممەللەشتۈرۈش مەقسىتىدە تۈزۈلگەن.

يېقىندا ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى بەلگۈلىمىسى ئوقتۇرۇش چىقىرىپ، جايلار ۋە تارماقلاردىن، بولۇپمۇ ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى، كارخانا، كەسپىي ئورۇنلار، ئاخبارات نەشرىيات، رادىئو، تېلېۋىزىيە، مەدەنىيەت، مائارىپ قاتارلىق تارماقلاردىن تۈزىتىلگەن ئىملا ۋە تەلەپپۇز قائىدىسىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ ۋە ئىگىلەپ، تىل - يېزىق جەھەتتىكى قالايمىقانچىلىقنى تۈگىتىپ، ئۇيغۇر ئەدەبىي تىلىنىڭ ئىپادىلەش ئىقتىدارىنى ئاشۇرۇشنى تەلەپ قىلدى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئاپتونوم رايونلۇق تىل - يېزىق خىزمىتىگە مەسئۇل تارماقنىڭ ئىملا ۋە تەلەپپۇز قائىدىسىنى ئۆگىنىش كۇرسلىرىنى ئېچىپ، جايلاردىكى تەرجىمان، مۇھەررىر، كاتىپ، كوررېكتور، ماشىنىست، دىكتور، دراما ئارتىسى، ئاۋاز ئارتىسى، ئوقۇتقۇچىلار ۋە ئالاقىدار كەسپىي خادىملارنى نۆۋەت بىلەن تەربىيىلەشنى تەلەپ قىلدى.

ئوقتۇرۇشتا 1985 - يىلى نەشر قىلىنغان «ھازىرقى زامان ئۇيغۇر ئەدەبىي تىلىنىڭ ئىملا لۇغىتى» ۋە 1987 - يىلى نەشر قىلىنغان «ھازىرقى زامان ئۇيغۇر ئەدەبىي تىلىنىڭ تەلەپپۇز لۇغىتى» 1997 - يىل 6 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن باشلاپ ئەمەلدىن قالدۇرۇلۇپ، يېڭىدىن تۈزۈلگەن «ھازىرقى زامان ئۇيغۇر ئەدەبىي تىلىنىڭ ئىملا ۋە تەلەپپۇز لۇغىتى» ئاساس قىلىنىدۇ، دەپ بەلگىلەندى.

چې جېڭجۈن

ئوقۇتقۇچى تىل سەنئىتىنى ئىگىلەشكە ئەھمىيەت بېرىشى كېرەك

ئابدۇسالام تۇرسۇن

ئوقۇتقۇچى تىلى - ئوقۇتقۇچىنىڭ ئوقۇتۇشتا قوللىنىدىغان ئاساسلىق ۋاستىسى بولۇپ، قېلىپلاشقان ئۆلچەملىك تىلدۇر. ئوقۇتقۇچىنىڭ تىل سەنئىتى ۋە ئىپادىلەش ئىقتىدارىنىڭ قانداق بولۇشى ئوقۇتۇش ئۈنۈمىگە بىۋاسىتە تەسىر كۆرسىتىدۇ. ئۆلچەملىك، توغرا، جانلىق، قاراتمىلىققا ئىگە تىل ئوقۇغۇچىلارنىڭ دەرس مەزمۇنىدىكى چۈشىنىش

دېمەك، ئوقۇتقۇچىلارنىڭ دەرسخانىدىكى تىلى چوقۇم ئۆلچەملىك تىل بولۇشى، دەرسنىڭ ھەربىر باسقۇچلىرىدا ئۆلچەملىك تىلنى ئىشلىتىشى، يەرلىك شېۋىلەرنى ئىشلەتمەسلىكى، ئۆز تىلى ئارقىلىق ئوقۇغۇچىلارغا تەسىر كۆرسىتىشى ۋە ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۆلچەملىك تىلنى ئۆگىنىشى ۋە ئىشلىتىشى ئۈچۈن ئۈلگە

مەزمۇنغا نىسبەتەن ئوقۇشماسلىق ۋە خاتا چۈشەنچىلەر بارلىققا كېلىدۇ. ئىشلىتىلگەن سۆز - جۈملىلەر توغرا بولۇپلا قالماستىن بەلكى ئېنىق بولۇشى كېرەك. تىل ئېنىق بولمىغاندا ئوقۇغۇچى ئوقۇتقۇچىنىڭ زادى نېمە دېمەكچى بولغانلىقىنى ئاڭقىرالماي قالىدۇ. ئوقۇتقۇچى ياخشى ئوقۇتۇش ئۈنۈمىگە ئېرىشىمەن دەيدىكەن، تىلى توغرا، ئېنىق

يەكەن، قاغىلىق ناھىيىلىك جامائەت خەۋپسىزلىكى ئىدارىلىرى جىنايى ئىشلار

...جىنايەتچىلەرگە قاتتىق زەربە بېرىپ، ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى قوغدىدى

بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، يەكەن، قاغىلىق ناھىيىلىك جامائەت خەۋپسىزلىكى ئىدارىلىرى ھەر خىل جىنايى ئىشلار جىنايەتچىلىرىگە قاتتىق زەربە بېرىپ، ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى قوغدىدى.

يەكەن ناھىيىلىك ج خ ئىدارىسى يۇقىرىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، زوراۋانلىققا قارشى تۇرۇش ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان ھەر خىل جىنايى ئىشلار جىنايەتچىلىرىگە زەربە بېرىش كۆرىشىنى ئۈنۈملۈك قانات يايدۇردى.

ئىدارە رەھبەرلىرى ھەرقايسى رايون، يېزا- بازارلارنىڭ جىنايى ئىشلار جىنايەتچىلىرىگە زەربە بېرىش خىزمىتىگە نۇقتىلىق مەسئۇل بولۇپ، جەمئىيەتتە تەسىرى يامان بولغان چوڭ دېلولارنى پاش قىلىشقا بىۋاستە يېتەكچىلىك قىلىپ، بۇ كۆرەشنىڭ ئىجتىمائىي ئۈنۈمىنى ئۆستۈردى. بۇ ئىدارە يەنە ئاساسىي قاتلام ساقچىخانىلىرىنىڭ خىزمەتلىرىنى ئەمەلىي ھالدا تەكشۈرۈشنى چىڭ تۇتتى ھەمدە كادىر- ساقچىلارنى ئۈزۈلدۈرمەي جەڭ قىلىش روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، چوڭ دېلولارنى پاش قىلىش، قارا ئۇۋىنى پاچاقلاش، قاچقۇن جىنايەتچىلەرنى قوغلاپ تۇتۇشقا پائال يېتەكلىدى. تۇراقسىز ئاھالىلەرنى باشقۇرۇش خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنىڭ ئېقىپ يۈرۈپ دېلو سادىر قىلىشىنىڭ ئالدىنى ئالدى. بۇلنىڭ بىلەن بۇ يىل 5 - ئاينىڭ باشلىرىغا قەدەر ناھىيە بويىچە جىنايى ئىشلار دېلوسىدىن 51 ى پاش قىلىنىپ، پاش قىلىش نىسبىتى % 86.4 گە، تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىنغان ئامانلىق ئىشلىرى دېلوسى 209 غا يېتىپ، جىنايى ئىشلار دېلولىرىنىڭ يۈز بېرىش نىسبىتى بۇلتۇرنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن % 55 تۆۋەنلىدى.

قاغىلىق ناھىيىلىك ج خ ئىدارىسى 100 دىن ئارتۇق كادىر - ساقچى ئاجرىتىپ، تۆت ئاپتوموبىل، ئوندىن ئارتۇق موتسىكلىت چىقىرىپ، ئۈرۈمچى، قەشقەر، ئاقسۇ، خوتەن، ئاتۇش قاتارلىق شەھەرلەردە ئىز قوغلاپ رازۋېدكا قىلىش ئارقىلىق 3 - ئاينىڭ باشلىرىدىن 5- ئاينىڭ باشلىرىغىچە قاتىللىق، بۇلاڭچىلىق، ئوغرىلىق قىلغان قاچقۇن جىنايەتچىلەرگە چېتىشلىق جىنايى ئىشلار دېلولىرىدىن 44 نى پاش قىلىپ، بۇ دېلودىكى 116 گۇماندارنى قولغا چۈشۈردى ھەمدە 220 مىڭ يۈەن قىممەتتىكى زاڭ مال، زاڭ پۇلنى قايتۇرۇۋالدى.

بۇلنيار قادىر، سىدىق تۇردى، يارات ئەمەت، مەھەممەت توختى

بۇ زاۋۇت بىخەتەرلىك خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ بىخەتەرلىك ئېڭىنى ئۆستۈردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئابلىمىت مۇھەممەت خەۋەر قىلىدۇ: مايتاغ نېفىت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتىغا قاراشلىق كۆپ خىل ئىگىلىك گورۇھى شىركىتىنىڭ سۇلياۋ زاۋۇتى بىخەتەرلىك خىزمىتىگە ئالاھىدە ئەھمىيەت بەرگەنلىكتىن، بۇ يىل 1 - ئايدىن 6 - ئايغىچە زاۋۇتنىڭ ئىشلەپچىقىرىشى ئايمۇ ئاي ئېشىپ، يىللىق پىلانىنىڭ % 57 ى ئورۇندالدى.

بۇ زاۋۇت بىخەتەرلىك خىزمىتىنى ھەقىقىي تۈردە ياخشى ئىشلەش ئۈچۈن، ھەرقايسى سېخ، سېخنا، گورۇپپىلاردىكى بىخەتەرلىككە مەسئۇل خادىمنى ئەسلىدىكى 27 دىن 35 كە كۆپەيتىپ، بىخەتەرلىك خىزمىتىنى ھەپتىدە بىر قېتىم تەكشۈرۈشنى ئەمەلگە ئاشۇردى.

بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشتا «ئۈچنى قويۇۋەتمەسلىك»، «ئۈچتە كۆرسەتكۈچكە يېتىش» بويىچە بىخەتەرلىك مەسئۇلىيەتنامىسى تۈزۈپ، ئۇنىڭ ئىجراسىنى كۈچەيتتى. بۇ ئارقىلىق ھەرقايسى سېخنا، گورۇپپىلارنىڭ «كۆرسەتكۈچكە يېتىش» نىسبىتى % 87 تىن يۇقىرى بولدى. بۇ زاۋۇت يەنە بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش خىزمىتىنى پارتىيە، مەمۇرىيەت، ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى، ئىتتىپاق تەشكىلاتى قاتارلىق ئورۇنلارنىڭمۇ بىۋاستە تۇتۇشىنى ئىشقا ئاشۇرۇپ، ئورتاق باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى. بۇ يىل 6 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن باشلاپ بۇ زاۋۇت «بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش تەشۋىقات ھەپتىلىكى» پائالىيىتى ئېلىپ باردى. ھەرقايسى سېخ، گورۇپپىلارمۇ بىخەتەرلىك بىلىملىرىدىن زېھىن سىناش مۇسابىقىسى، قارا دوسكا چىقىرىش، ئوت ئۆچۈرۈش ئۈسكۈنىلىرىنى ئىشلىتىش قاتارلىق پائالىيەتلەرنى ئۇيۇشتۇرۇپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ بىخەتەرلىك ئېڭىنى ئۆستۈردى. زاۋۇت يەنە 537 ئىشچى - خىزمەتچىدىن بىخەتەرلىك بىلىملىرى بويىچە ئىمتىھان ئېلىپ، ئۇلارنىڭ بىخەتەرلىك ئېڭىنى ئۆستۈردى.

قىيىن بولغان ئۇقۇملارنى چۈشىنىشكە ياردەم بېرىپلا قالماستىن، ئۇلارنىڭ كۈچلۈك قىزىقىشىنى قوزغاپ، تەپەككۇرىنى جانلاندۇرۇپ، مەسىلىلەر ئۈستىدە ئىزدىنىشكە تۈرتكە بولىدۇ. دېمەك، ئوقۇتقۇچى ئۆزىنىڭ ئوقۇغۇچىلارغا بىلىم تارقىتىدىغان ئالاھىدىلىكى ۋە قابىلىيىتىنى نامايان قىلىدىغان قورالى - تىل سەنئىتىنى ياخشى ئىگىلەش ئارقىلىق ئۆزىگە خاس تىل ئۇسلۇبىنى يېتىلدۈرۈپ، ئۇنى ئوقۇتۇش ئۈنۈمىنى يۇقىرى كۆتۈرۈشنىڭ مۇھىم ۋاسىتىسى قىلىشى كېرەك. ئۇنداقتا ئوقۇتقۇچىنىڭ تىلى قانداق بولۇشى كېرەك؟

1. ئوقۇتقۇچىنىڭ تىلى ئۆلچەملىك تىل بولۇشى كېرەك. ئۆلچەملىك تىل - مىللەت تىلىنىڭ پىششىقلاپ ئىشلەنگەن، قېلىپلاشتۇرۇلغان شەكلى، ئۇ ئاغزاكى ۋە يازما شەكىلدە مەۋجۇت بولۇپ تۇرىدۇ. ئۇنىڭ يازما شەكلى ئۆلچەملىك ئىملا قائىدىسى بويىچە نەشر قىلىنغان كىتاب - گېزىت تىلىغا قارىتىلسا، ئاغزاكى شەكلى رادىئو، كىنو - تېلېۋىزىيىلەردە قوللىنىلىدىغان ئۆلچەملىك تىلغا قارىتىلىدۇ. دۇنيادا تەرەققىي قىلغان ھەرقانداق تىلنىڭ ئۆلچەملىك تىلى بولىدۇ. ئۇيغۇر تىلىنىڭمۇ ئۆلچەملىك تىلى بار. ئوقۇتقۇچىلار مەيلى تىلىمىزنىڭ قايسى شېۋە رايونىدا بولسۇن، ئۇيغۇر ئۆلچەملىك تىلىنى ياخشى ئىگىلىشى ھەم ئۆلچەملىك تىلنى ئومۇملاشتۇرۇشنى ئۆزىنىڭ باش تارتىپ بولمايدىغان بۇرچى دەپ بىلىشى كېرەك.

كۆرسىتىشى كېرەك. ئوقۇتقۇچى تىلى ئۆلچەملىك بولغاندىلا، ئۆلچەملىك تىلنىڭ ئومۇملىشىش سۈرئىتى تېز بولۇپلا قالماستىن، بەلكى ئوقۇتۇش سۈپىتى يۇقىرى كۆتۈرۈلۈپ، ئوقۇتۇش ئۈنۈمىنى ئىلگىرى سۈرگىلى بولىدۇ.

2. ئوقۇتقۇچى تىلى جانلىق، ئوبرازلىق بولۇشى كېرەك. دەرسخانا ئوقۇتۇشى تىل ئارقىلىق ئېلىپ بېرىلىدۇ. ئوقۇتقۇچىنىڭ ئوقۇغۇچىلارنى ئۆزىگە جەلپ قىلالىشى ياكى قىلالماسلىقى، دەرس ئۈنۈمىنىڭ ياخشى بولۇشى ياكى بولماسلىقى مەلۇم مەنىدىن ئېيتقاندا ئوقۇتقۇچىنىڭ تىلىغا باغلىق. ئوقۇتقۇچى تىلىنىڭ جانلىق، ئوبرازلىق، جاراڭلىق بولۇشى بۇ نۇقتىدا ھالقىلىق رول ئوينايدۇ. بەزى چاغلاردا جايىدا ئىشلىتىلگەن بىرەر ئوخشىتىش، قىزىقارلىق مىسال، جانلىق تەسۋىر، كونكرېت ئوبرازلىققا ئىگە چۈشەندۈرۈشلەر ئوقۇغۇچىلارنى سۆزلىنىۋاتقان مەسىلىگە قىزىقتۇرۇپ، دەرسنىڭ كەيپىياتىنى جانلاندۇرىدۇ.

بەزى ئوقۇتقۇچىلار ئۆزى سۆزلەۋاتقان دەرس مەزمۇنى بىلەن ئىنتايىن تونۇش، بىلىم سەۋىيىسى بىر قەدەر يۇقىرى بولسىمۇ، تىل جەھەتتىكى ئىپادىلىشىنىڭ جانلىق بولماسلىقى تۈپەيلىدىن ئوقۇغۇچىلارنى دەرسكە قىزىقتۇرالماي، دەرس ئۈنۈمىگە تەسىر يەتكۈزىدۇ. شۇڭا ئوقۇتقۇچى ئوقۇغۇچىلارنى سۆزلىنىۋاتقان مەزمۇنغا قىزىقتۇرماقچى بولىدىكەن، ئۇنىڭ دەرسخانىدىكى تىلى جانلىق، ئوبرازلىق بولۇشى، ئاتالغۇ ۋە فورمۇلالارنى مۇمكىنقەدەر جانلىق تىل ئارقىلىق چۈشەندۈرۈشكە تىرىشىشى، پاكىتلارنى كونكرېتلاشتۇرۇپ چۈشەندۈرۈپ بېرىشى كېرەك.

3. ئوقۇتقۇچى تىلى توغرا، ئېنىق بولۇشى كېرەك. ئوقۇتقۇچى دەرس سۆزلىگەندە ئۇنىڭ تەلەپپۇزى ئۆلچەملىك تىلنىڭ تەلەپپۇزى بولۇپلا قالماستىن، بەلكى ئىشلەتكەن سۆز - جۈملىلىرىمۇ تىل قائىدىسىگە ئۇيغۇن بولۇشى كېرەك. سۆز- جۈملىلەرنى توغرا ئىشلىتىش ياكى ئىشلەتمەسلىك دەرس مەزمۇنىنى توغرا ئىپادىلەپ بېرىش ياكى بېرەلمەسلىككە بېرىپ چېتىلىدۇ. ئەگەر سۆز - جۈملىلەر توغرا، جايىدا ئىشلىتىلمىسە، مەزمۇن خاتالىقى كېلىپ چىقىپ، ئوقۇغۇچىلارنىڭ سۆزلىنىۋاتقان مەسىلىگە بولغان چۈشەنچىسىنى قالايمىقانلاشتۇرۇۋېتىدۇ - دە، بولۇشى، گراماتىكا ۋە لوگىكا جەھەتتە خاتالىقلارنىڭ يۈز بېرىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىشى، شۇنىڭ بىلەن بىرگە دوسكىغا يازغان خەتلىرى توغرا، چىرايلىق، رەتلىك بولۇشى كېرەك.

4. ئوقۇتقۇچى دەرس سۆزلىگەندە ئىنتوناتسىيىسىنى ئىگىلەشكە ئەھمىيەت بېرىشى كېرەك. تىلدىكى ئىنتوناتسىيە - ئىزچىل نۇتۇق جەريانىدىكى پۈتۈن جۈملىنىڭ ياكى جۈملىنىڭ مەلۇم بىر قىسمىنىڭ ئاھاڭ جەھەتتىكى ھەر خىل ئۆزگىرىشىگە قارىتىلىدۇ. ئوقۇتقۇچىنىڭ ئىنتوناتسىيىنى ياخشى ئىگىلىشى ياكى ئىگىلىيەلمەسلىكى ئۇنىڭ دەرسىنىڭ ئۈنۈمىگە تەسىر كۆرسىتىدىغان يەنە بىر مۇھىم ئامىل. جۈملىلەردە ئىپادىلەنگەن مەزمۇنلار ھەر خىل بولغانلىقى ئۈچۈن ئوقۇتقۇچىنىڭ بۇ خىل مەزمۇنلارنى ئىپادىلىگەن چاغدىكى ئىنتوناتسىيىسى خۇددى تەكشىلىكتە ئېقىۋاتقان ئېقىن سۇدەك بىر خىل بولماستىن بەلكى دولقۇنسىمان، ئەگرى - توقاي بولۇشى، كۆتۈرەڭگۈ، جاراڭلىق سۆزلەشكە تېگىشلىك جۈملىلەر چوقۇم كۆتۈرەڭگۈ، جاراڭلىق بولۇشى، پەس سۆزلەشكە تېگىشلىك جۈملىلەر پەس سۆزلىنىشى، سوزۇلىدىغان جايدا سوزۇلۇشى، سوزمايدىغان جايدا سوزماسلىقى، توختاش بىلەن داۋاملاشتۇرۇشنى ياخشى كونترول قىلىشى، تەكرار ئېيتىشقا توغرا كېلىدىغان جايلارنى چوقۇم تەكرار ئېيتىشى، جۈملە ئۇرغۇسىنى مەزمۇنغا قاراپ يۆتكەشكە ئەھمىيەت بېرىشى كېرەك.

5. ئوقۇتقۇچىنىڭ تىلى چاقىرىق قىلىش ۋە قوزغىتىش خاراكتېرىگە ئىگە بولۇشى كېرەك. ئوقۇتقۇچى بىلىم تارقاتقۇچى بولۇپلا قالماستىن، ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئوبراز خاراكتېرىنى ياراتقۇچى. ئوقۇتقۇچىلارنىڭ ئوقۇغۇچىلار قەلبىدىكى ئورنى بىر قەدەر يۇقىرى بولىدۇ. ئۇنىڭ دەرسخانىدىكى ياكى دەرسخانا سىرتىدىكى ھەربىر جۈملە سۆزى ئوقۇغۇچىلارغا زور تەسىر كۆرسىتىدۇ. شۇڭا ئوقۇتقۇچى ھەربىر ئېغىز سۆزىدە ئوقۇغۇچىلارغا گۈزەل غايىگە ئىنتىلىدىغان، تىرىشىپ ئۆگىنىدىغان، قىيىنچىلىقلاردىن قورقمايدىغان، ئىجاد قىلىشقا، يېڭىلىق يارىتىشقا جۈرئەت قىلىدىغان، قەيسىرانە جاسارەت ۋە ئۈمىدۋارلىق بىلەن ئالغا ئىلگىرىلەيدىغان روھنى ئاتا قىلىشى كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىرگە ئوقۇغۇچىلارنى تەسىرلەندۈرۈپ، ئۇلارنى ئىلھاملاندۇرۇپ، ئۇلارنىڭ ئومۇمىي جەھەتتىن يارامىلىق ئىزباسار بولۇپ يېتىشىپ چىقىشى ئۈچۈن ئۆز تۆھپىسىنى قوشۇشى كېرەك.

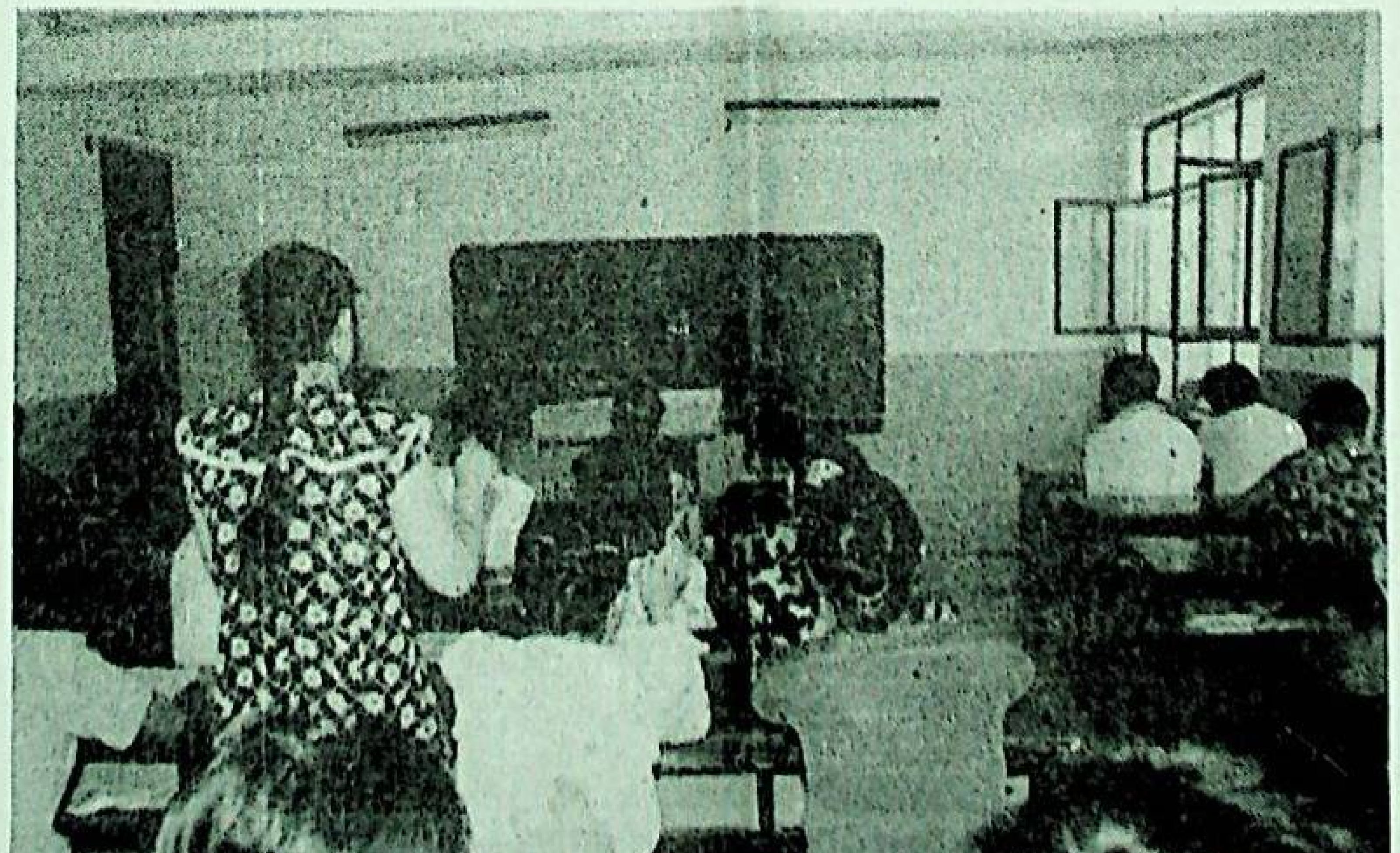

ئاپتونوم رايونلۇق كادىرلار نازارىتى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك كەسپىي ئۇنىۋېرسىتېتى ۋە پىچان ناھىيىلىك مائارىپ ئىدارىسى بىرلىشىپ 1995 - يىلى 12 - ئايدا پىچان ناھىيىسىدە تۇنجى قارار رەسسام - مۇزىكا ئالىي تېخنىكوم سىنىپى ئاچقانىدى، پىچان ناھىيىسى بۇ سىنىپنىڭ ئوقۇش خىراجىتى ئۈچۈن يىلىغا 100 مىڭ يۈەن ئاجراتتى. بۇ سىنىپقا پىچان ناھىيىسىدىكى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەردىكى گۈزەل سەنئەت، مۇزىكا ئوقۇتقۇچىلىرى قوبۇل قىلىنىپ، بۇلتۇر رەسسام كەسپى بويىچە بىر يىل تەربىيىلەنگەندىن كېيىن بۇ يىل مۇزىكا كەسپى بويىچە تەربىيىلىنىۋاتىدۇ.

ئابدۇسالام ئابدۇراخمان فوتوسى

يولداش دېڭ شياۋپىڭ ئۈچۈن ئەڭ ياخشى تەسەللىي

«شياڭگاڭ ۋەتىنىمىزنىڭ قوينىغا قايتىپ كەلگەندىن كېيىن ئۇ يەرگە بېرىپ دەسسەپ مېڭىپ باققىم، تۇرۇپ باققىم، ۋەتىنىمىزنىڭ بۇ زېمىنىغا بېرىپ چاقلىق ئورۇندۇقتا ئولتۇرۇپ بولسىمۇ كۆرۈپ باققىم بار».

بۇ مۇشۇ ئەسىردىكى ئۇلۇغ ئەربابنىڭ ئەڭ ئاخىرقى ئارزۇسى ئىدى. لېكىن تولىمۇ ئەپسۇسلىنارلىقى شۇكى، بۇ ئارزۇسى ئىشقا ئاشاي دېگەندە، دېڭ شياۋپىڭ بۇ دۇنيادىن كېتىپ قالدى.

ئۇ ئالەمدىن ئۆتۈپ يۈز نەچچە كۈندىن كېيىن، يەنى 1997 - يىل 7 - ئاينىڭ 1 - كۈنى سائەت نۆلدە قوڭغىراق ئۇرۇلغاندا، رەئىس جياڭ زېمىن پۈتۈن دۇنياغا «جۇڭگونىڭ شياڭگاڭغا ئىگىلىك هوقۇقىنى يۈرگۈزۈشنىڭ ئەسلىگە كەلتۈرۈلگەنلىكى»نى، جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونىنىڭ قۇرۇلغانلىقىنى تەنتەنىلىك جاكارلىدى.

يەر - جاھاننى زىلزىلىگە كەلتۈردىغان گۈلدۈراس ئالقىش ساداسى ۋىكتورىيە قولتۇقىنى لەرزىگە كەلتۈردى.

تەنتەنە ساداسى شياڭگاڭ رايونىدا ياڭرىدى.

بۇ جاكار، بۇ تەنتەنە جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ ئىپتىخارى، شۇنداقلا يولداش دېڭ شياۋپىڭ ئۈچۈن ئەڭ ياخشى تەسەللىي.

شياڭگاڭ هاكىمىيىتىنى ئۆتكۈزۈپ بېرىش - ئۆتكۈزۈۋېلىش مۇراسىمىنىڭ رەئىس سەھنىسىدە يولداش دېڭ شياۋپىڭ بىلەن نەچچە ئون يىل بىللە بولغان جۆلىنىڭ كۆڭلىدىن هەر خىل ئىشلار كەچتى. ئۇ رەئىس سەھنىسىگە چىققاندىلا سانسىزلىغان كۆزلەرنىڭ ئۆزىگە تىكىلىپ تۇرغانلىقىنى بىلەتتى، ئاشۇ ئون - تىنىسىز كۆزلەردىن قارشى ئېلىش بىلىنىپ تۇراتتى، بولۇپمۇ ئۇلاردا دېڭ شياۋپىڭغا بولغان چەكسىز هۆرمەت ۋە سېغىنىش چىقىپ تۇراتتى.

بۇنىڭدىن يۈز نەچچە كۈن بۇرۇن، دېڭ شياۋپىڭ ۋاپات بولغان چاغدا، شياڭگاڭلىق قېرىنداشلار قاتتىق قايغۇردى. ئۇلار «دېڭ شياۋپىڭنىڭ شياڭگاڭغا كېلىپ مېڭىپ بېقىشقا، كۆرۈپ بېقىشقا ئۈلگۈرەلمىگەنلىكى» دىن قاتتىق ئېچىندى. ئاشۇ كۈنلەردە بەزىلەر تاۋۇت ئالدىدا يۈكۈنۈپ يىغلاپ خېلى ئۇزۇنغىچە تۇرۇشتى. يەنە بەزىلەر دېڭ شياۋپىڭنى ئۇ دۇنيادا كۆرۈپ ياتسۇن دەپ ئۇنىڭ تاۋۇتى ئالدىغا شياڭگاڭنىڭ خەرىتىسىنى قويۇپ قويدى. كۆپىنچە جايلاردا بۇگۈنگە قەدەر دېڭ شياۋپىڭنىڭ كۈلۈمسىرەپ تۇرۇپ چۈشكەن رەسىمى ئېسىقلىق. شياڭگاڭلىقلار دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئۆز ۋەتىنىگە ۋە خەلقىگە، جۈملىدىن شياڭگاڭ زېمىنى ۋە شياڭگاڭلىق قېرىنداشلىرىغا چوڭقۇر مۇھەببىتى بارلىقىنى بىلىدۇ. 30 - ئىيۇن كېچىسى تەبرىك كېچىسى، سېغىنىش مىنۇتلىرى بولدى. مۇشۇ مىنۇتلاردا دېڭ شياۋپىڭ تىلغا ئېلىنغاندا سان - ساناقسىز شياڭگاڭلىق ئۆزلىرىنىڭ سېغىنىشىنى ئىپادىلىمەي تۇرالمىدى، ئىختىيارسىز هالدا كۆزلىرىگە ياش ئالدى، ئىختىيارسىز هالدا يىغلامسىراپ گەپ قىلدى.

«شياڭگاڭلىقلارغا ئىشەنگەندىلا، شياڭگاڭنى ياخشى باشقۇرغىلى بولىدۇ» دېڭ شياۋپىڭ بۇ زېمىندا ياشاۋاتقان ئالتە مىليوندىن ئارتۇق قېرىنداشقا چوڭقۇر ئىشىنەتتى.

7 - ئاينىڭ 1 - كۈنى سەھەردە يىغىن كۆرگەزمە مەركىزىنىڭ زالىدا، رەئىس جياڭ زېمىن شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونىنىڭ قۇرۇلغانلىقىنى جاكارلىغاندىن كېيىن، شياڭگاڭلىق قېرىنداشلار سايلاپ چىققان پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونىنىڭ تۇنجى مەمۇرىي ئەمەلدارى دۇڭ جيەنخۇا مەردانىلىك بىلەن ئوڭ قولىنى كۆتۈرۈپ ۋەتەنگە، شياڭگاڭنىڭ نېگىزلىك قانۇنىغا سادىق بولىدىغانلىقى توغرىسىدا قەسەم بەردى.

دەل شۇ چاغدا، يېپيېڭى شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونى هۆكۈمىتى يېڭى قىياپەتتە مەيدانغا كەلدى. دەل شۇ چاغدا «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈمنى يولغا قويۇش» تىن ئىبارەت بۇ ئەقىل - پاراسەتكە ۋە شىجائەتكە تولغان يېڭى تەسەۋۋۇر يولغا قويۇلۇشقا باشلىدى.

شياڭگاڭلىق قېرىنداشلار شۈبھىلىنىشتىن قوبۇل قىلىشقا، قوبۇل قىلىشتىن ئورتاق تونۇش هاسىل قىلىشقا ئۆتتى. دېڭ شياۋپىڭ ئوتتۇرىغا قويغان بۇ تەسەۋۋۇرنىڭ ئۇلۇغلىقى ۋە توغرىلىقىنى ئاستا - ئاستا كۆرۈۋالدى.

«پۈتۈن مەملىكەت خەلقى مۇستەھكەم ئارقا تىرەك بولغانلىقى ئۈچۈن، شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونى هۆكۈمىتى ۋە شياڭگاڭلىق قېرىنداشلار شياڭگاڭنى چوقۇم ياخشى باشقۇرالايدۇ ۋە ياخشى قۇرالايدۇ؛ شياڭگاڭنىڭ ئۇزاققىچە گۈللىنىشىنى ۋە مۇقىملىقىنى ساقلاپ قالالايدۇ؛ شياڭگاڭنىڭ گۈزەل كەلگۈسىنى يارىتالايدۇ».

رەئىس جياڭ زېمىننىڭ بۇ سۆزى پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنىڭ ئارزۇسى، شۇنداقلا شياڭگاڭلىق قېرىنداشلارنىڭ ئورتاق يۈرەك ساداسى.

«خۇشال كۈنلەردە كىشىلەر يولداش دېڭ شياۋپىڭنى ياد ئەتتى. بۇ ئۇلۇغ ۋەتەنپەرۋەرگە نۇرغۇن گەپلەرنى دېگۈسى كەلدى، نۇرغۇن ئىشلىرى بىلەن جۇڭگو خەلقىنىڭ بۇ ئۇلۇغ ئوغلانىغا تەسەللىي بەرگۈسى كەلدى. كىشىلەرنىڭ ئۇنىڭغا جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى 3 - ئەۋلاد رەهبەرلىك كوللېكتىپىنىڭ ئۇنىڭ تەسەۋۋۇرىنى ئەمەلگە ئاشۇرغانلىقىنى ئېيتقۇسى كېلەتتى. كىشىلەرنىڭ ئۇنىڭغا شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىگە ئەگىشىپ جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ بىرلىككە كېلىشىنىڭ مۇقەددىمىسىنى باشلىغانلىقىنى ئېيتقۇسى كېلەتتى.

كىشىلەرنىڭ ئۇنىڭغا، ئۇنىڭ تۇغى ئاستىدا كۈنسېرى كۈچىيىۋاتقان جۇڭگونىڭ تولۇپ - تاشقان ئىشەنچ بىلەن يېڭى ئەسىرگە قەدەم قويىدىغانلىقىنى ئېيتقۇسى كېلەتتى.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى، شياڭگاڭ، 1 - ئىيۇل تېلېگراممىسى)

جياڭ زېمىن ئالتە قوماندانلىق شتابىنىڭ خىزمەت نىزامىنى ئېلان قىلىش بۇيرۇقىغا ئىمزا قويدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 23 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. مەركىزىي هەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ رەئىسى جياڭ زېمىن يېقىندا «جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى ئارقا سەپ تەمىنات قوماندانلىق شتابىنىڭ خىزمەت نىزامى»، «جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى دۆلەت مۇداپىئە پەن - تېخنىكا خىزمەت كومىتېتى قوماندانلىق شتابىنىڭ خىزمەت نىزامى»، «جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى دېڭىز ئارمىيە قوماندانلىق شتابىنىڭ خىزمەت نىزامى»، «جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى هاۋا ئارمىيە قوماندانلىق شتابىنىڭ خىزمەت نىزامى»، «جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى 2 - توپچىلار قوماندانلىق شتابىنىڭ خىزمەت نىزامى»، «جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى قوراللىق ساقچى قىسىملىرى قوماندانلىق شتابىنىڭ خىزمەت نىزامى»نى ئېلان قىلىش بۇيرۇقىغا ئىمزا قويدى.

يۇقىرىدا ئېيتىلغان ئالتە قوماندانلىق شتابىنىڭ خىزمەت نىزامى ئارمىيىمىزنىڭ يېڭى بىر ئەۋلاد قوماندانلىق شتابى قانۇن - نىزام سىستېمىسىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى شۇنداقلا «جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى قوماندانلىق شتابىنىڭ نىزامى» نىڭ كونكرېتلاشتۇرۇلۇشى. بۇ نىزاملارنىڭ بەزىلىرى ئەسلىدە بار نىزام ئاساسىدا ئۆزگەرتىلگەن، بەزىلىرى يېڭىدىن تۈزۈلگەن. هەرقايسى نىزاملاردا ئاساسلىقى هەر قايسى سىستېمىلارنىڭ، هەرقايسى ئارمىيە تۈرلىرىنىڭ رەهبىرىي ئورگانلىرى ۋە كەسپىي تارماقلىرىنىڭ ۋەزىپىسى، ئۇرۇش تەييارلىقى، هەربىي تەلىم - تەربىيە، مەمۇرىي باشقۇرۇش، قورال - ياراغ خىزمىتى، سەپەرۋەرلىك تەييارلىقى ۋە دۆلەت مۇداپىئە زاپاس كۈچى قۇرۇلۇشى، هەربىي ئىشلار پەن تەتقىقاتى قاتارلىق هەربىي ئىشلار قۇرۇلۇشى ۋە ئۇرۇشقا قوماندانلىق قىلىش، باشقا هەربىي هەرىكەتلەرنىڭ كونكرېت خىزمەت مەزمۇنلىرى ۋە ئۇسۇلى بېكىتىپ بېرىلگەن.

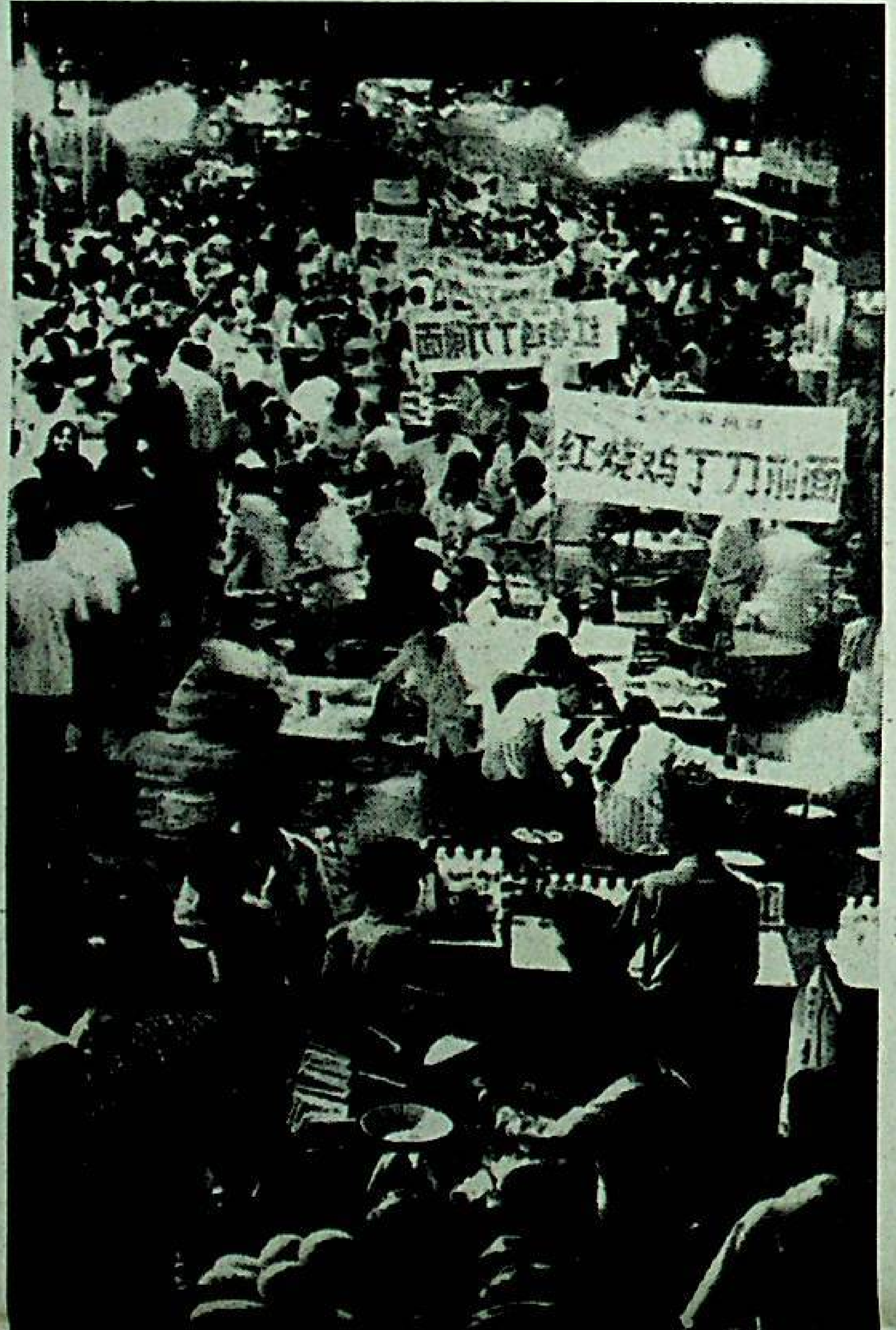

يېقىنقى كۈنلەردە ئۈرۈمچى شەھىرىدە كېچىلىك بازارلار ئاۋات بولۇپ كەتتى. خەلق مەيدانىنىڭ جەنۇبىي تەرىپىدىكى جۇڭشەن يولىدا كىيىم - كېچەك، ملىچە مال، يېمەك - ئىچمەك يايمىلىرى نۇرغۇن كىشىنى جەلپ قىلدى. ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **ليۇ خەنلياڭ، غەيرەت مەمتىمىن فوتوسى.**

قاتناش مىنىستىرلىكى، ج خ مىنىستىرلىكى، گوۋۇيۈەن ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش ئىشخانىسى تاشيوللاردىكى «ئۈچ قالايمىقان»نى تىزگىنلەشنىڭ يېڭى تەدبىرلىرىنى ئېلان قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. مەملىكەت بويىچە دۆلەت يولى، ئۆلكە يولىدا «ئۈچ قالايمىقان» بولماسلىق ۋەزىيىتىنى داۋاملىق ساقلاپ قېلىش ئۈچۈن، قاتناش مىنىستىرلىكى، ج خ مىنىستىرلىكى ۋە گوۋۇيۈەن ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش ئىشخانىسى يېقىندا بىرلىكتە «دۆلەت يولىدا، ئۆلكە يولىدا ئاساسىي جەھەتتىن ‹ئۈچ قالايمىقان› بولمىغان رايونلار

قاتناش مىنىستىرلىكى، ج خ مىنىستىرلىكى ۋە گوۋۇيۈەن ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش ئىشخانىسى يېقىندا بۇ ئۆلچەمنى ئالايتەن بېكىتتى ھەمدە ئېنىق قىلىپ مۇنداق بەلگىلىدى: پۈتۈن مەملىكەتتىكى ۋىلايەت، شەھەر، ناھىيە تاشيوللىرىدا ئۆلچەمدە كۆرسىتىلگەن ئەھۋاللارنىڭ بىرى كۆرۈلسە، ئاۋۋال شۇ جايدىكى ئۆلكە دەرىجىلىك

ئۆز ئىچىگە ئالىدىكەن.

- بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلىپ ئۆز ئالدىغا يوچۇق ئېچىپ قاتناش، ج خ، ئورمانچىلىق تارماقلىرىدىن باشقا تارماقلار ۋە ئورۇنلارنىڭ تاشيولدا پونكىت قۇرۇشنى تەكشۈرۈشى، جەرىمانە قويۇشى، هەق ئېلىشنى تەستىقلىغانلار؛ دۆلەتنىڭ بەلگىلىمىسىگە ئۇيغۇن بولمىغانلىقتىن ئەمەلدىن قالدۇرۇلغان هەق

ئورۇنلىرى تەرىپىدىن ئاشكارىلانغان هەم راستلىقى دەلىللەنگەن، پۈتۈن مەملىكەتتە يامان تەسىر پەيدا قىلغان، تاشيوللاردا «ئۈچ قالايمىقان»غا ياتىدىغان ئېغىر ۋەقەلەرنى سادىر قىلغانلار؛

- تاشيوللاردا ۋە شەھەرگە كىرىدىغان ئېغىزلاردا زورلۇق بىلەن توسۇپ ئاپتوموبىل يۇيۇش قىلمىشلىرىنى ئۇدا سادىر قىلغانلار؛

سالاھىيىتىنى ئېلىپ تاشلاش ئۆلچىمى»نى ئېلان قىلدى.

ئىگىلىنىشچە، تەرتىپكە سېلىش ۋە تەكشۈرۈش ئارقىلىق، قاتناش مىنىستىرلىكى، ج خ مىنىستىرلىكى، گوۋۇيۈەن ناتوغرا ئۇستىللارنى تۈزىتىش ئىشخانىسى بۇلتۇر 9- ئايدا مەملىكەت بويىچە 30 ئۆلكە، ئاپتونوم رايون، بىۋاستە قاراشلىق شەھەردىكى دۆلەت يولى، ئۆلكە يولىغا ئاساسىي جەھەتتىن «ئۈچ قالايمىقان» بولمىغان يول، دەپ نام بەرگەننىدى. بۇ نەتىجىلەرنى مۇستەھكەملەش، تاشيوللاردا «ئۈچ قالايمىقان» بولۇش ئەھۋاللىرىنىڭ تەكرارلىنىپ قېلىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن، باشقۇرۇش ئورگىنى شۇ دۆلەت يولى، ئۆلكە يولىنىڭ ئاساسىي جەھەتتىن «ئۈچ قالايمىقان» بولمىغان رايونلۇق سالاھىيىتىنى ئەمەلدىن قالدۇرغانلىقىنى جاكارلايدۇ، ئەھۋال ئالاھىدە ئېغىر بولسا، قاتناش مىنىستىرلىكى، ج خ مىنىستىرلىكى ۋە گوۋۇيۈەن ناتوغرا ئۇستىللارنى تۈزىتىش ئىشخانىسى شۇ جايدىكى ئۆلكە، ئاپتونوم رايون، بىۋاستە قاراشلىق شەھەرلەرنىڭ دۆلەت يولىدا، ئۆلكە يولىدا «ئۈچ قالايمىقان» بولماسلىق سالاھىيىتىنى ئېلىپ تاشلايدۇ.

ئىگىلىنىشچە، بۇ ئۆلچەم ئالتە مەزمۇننى ئېلىش پونكىتى، تەكشۈرۈش پونكىتلىرىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈۋالغانلار؛ قاتناش، ج خ، ئورمانچىلىق تارماقلىرى بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلىپ ھەق ئېلىش پونكىتى، تەكشۈرۈش پونكىتى تەسىس قىلغانلار؛

- بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلىپ يوللاردا ھەق ئېلىش، جەرىمانە ئېلىش ۋەزىپىسىنى ئىجرا قىلغان ئورۇن ۋە خادىملارغا ھەق ئېلىش، جەرىمانە قويۇش كۆرسەتكۈچى چۈشۈرگەنلەر؛

- تىپىك تاشيوللاردا «ئۈچ قالايمىقان» مەسىلىسى ۋە دېلولىرىنى كەينى - كەينىدىن سادىر قىلغانلار؛ مەركەزنىڭ ئاساسلىق ئاخبارات

- ئامىمىنىڭ تاشيوللاردىكى «ئۈچ قالايمىقان» توغرىسىدىكى پاش قىلىشى، مەلۇم قىلىشى تېز كۆپىيىپ كەتكەن، تۈزىتىش كۈچلۈك بولمىغان تاشيوللاردىكى قوبۇل قىلىنغان ۋە بايقالغان «ئۈچ قالايمىقان»غا ياتىدىغان مەسىلىلەرنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىشتا ئەستايىدىل بولمىغانلار ۋە ۋاقتىدا تۈزەتمىگەنلەر؛

- ترانسپورت كارخانىلىرى ۋە شوپۇرلارغا سوئال قەغىزى تارقىتىپ تەكشۈرگەندە، شۇ جاينىڭ تاشيوللاردىكى «ئۈچ قالايمىقان»نى تۈزەش خىزمىتىدىن نارازى بولۇش نىسبىتى % 30تىن ئېشىپ كەتكەنلەر.

(بېشى 1 - بەتتە)

مەھەممەت زۇنۇن تونۇشتۇرۇپ مۇنداق دېدى: مەن 6 - ئاينىڭ 20 - كۈنى پائالىيەت ئۆتكۈزۈلىدىغان جايغا باردىم ھەم 6 - ئاينىڭ 22 - كۈندىكى سەنشيا بوغۇزىدىن ئۆتۈش پائالىيىتىگە رىياسەتچىلىك قىلدىم.

سەنشيا بوغۇزىدىن ئۆتۈش پائالىيىتىنىڭ ئەھمىيىتى شۇ يەردىكى، ئۇ جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ ئىگىلمەس - سۇنماس باتۇرلۇقى ۋە قەيسەر روھىنى نامايان قىلدى. مەھەممەت زۇنۇن ھاياجانلانغان ھالدا مۇنداق دېدى: ئادىل ھوشۇر سەنشيا بوغۇزىدىن مۇۋەپپەقىيەتلىك ئۆتكەندىن كېيىن نەق مەيداندا دۆلەت شېئىرى ئورۇنلاندى، دۆلەت بايرىقى چىقىرىلدى. 50 مىڭدىن ئارتۇق تاماشىبىن ئارقا - ئارقىدىن «جۇڭگولۇق ياشىسۇن!» دەپ تەنتەنە قىلىشقاندا، مەن بۇنىڭ ھەقىقەتەن ۋەتەنپەرۋەرلىك ۋە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنىڭ مەدھىيە كۈيى ئىكەنلىكىنى چىن قەلبىمدىن ھېس قىلدىم.

مەھەممەت زۇنۇن ئاخىرىدا مۇنداق دېدى: «ئادىل ھوشۇر شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ پەخرى بولۇپلا قالماستىن پۈتكۈل جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭمۇ پەخرى!»

-يېزا ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلىرىنى باشقۇرۇش تۈزۈلمىسى ئىسلاھاتى توغرىسىدا (4)

كوپېراتىپ ئەزالىرى ئۈچۈن خىزمەت قىلىشنى يېزا ئامانەت - قەرز كوپېراتىپىنىڭ تۈپ مەقسىتى قىلايلى

كوپېراتىپ ئەزالىرى ئۈچۈن خىزمەت قىلىش مەقسىتىدە چىڭ تۇرۇش، كوپېراتىپقا كىرگەن بارلىق ئەزالارنى ئۈنۈملۈك، ۋاقتىدا، قولايلىق، ئېتىبارلىق پۇل مۇئامىلە مۇلازىمىتى بىلەن تەمىنلەش، يېزا ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ تۇرمۇشىنى ياخشىلاش - يېزا ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلىرىنىڭ تۈپ مەقسىتى. كوپېراتىپ ئەزالىرىنى ئەلا سۈپەتلىك مۇلازىملىق بىلەن تەمىنلەش - ئاپتونوم رايونىمىزدىكى يېزا ئامانەت - قەرز كوپېراتىپىنىڭ كوپېراتىپ بولۇپ تۇرۇشىنىڭ ئاساسى، تەرەققىي قىلىشىنىڭ مەنبەسى. لېكىن ئۇزاقتىن بۇيان، نۇرغۇن جايلاردىكى ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلىرى بۇ مەقسەتكە خىلاپلىق قىلىپ، كوپېراتىپ ئەزالىرى ئامىسىدىن ئايرىلىپ قالدى. ئۆزلىرىمۇ ھەمكارلىق تۈزۈمىدىن چەتنەپ كەتتى. شۇنىڭ ئۈچۈن، بۇ قېتىم يېزا پۇل مۇئامىلە تۈزۈلمىسىنى ئىسلاھ قىلىشنىڭ مۇھىم نۇقتىسى- كوپېراتىپ ئەزالىرى ئۈچۈن خىزمەت قىلىش مەقسىتىدە چىڭ تۇرۇش، ھەمكارلىق تۈزۈمى پرىنسىپى بويىچە ئامانەت- قەرز كوپېراتىپلىرىنى باشقىدىن قېلىپلاشتۇرۇشتىن ئىبارەت، دەپ بەلگىلەندى.

1 . ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلىرى كوپېراتىپ ئەزالىرى ئۈچۈن خىزمەت قىلىش مەقسىتىدە جەزمەن چىڭ تۇرۇشى كېرەك. دۆلىتىمىز قۇرۇلغاندىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى كەڭ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرى ئىشلەپچىقىرىش، تەمىنلەش، سېتىش ۋە ئامانەت- قەرز ھەمكارلىق ئىشلىرىنى كەڭ قانات يايدۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ خەلق ئىگىلىكىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش ئۈچۈن غايەت زور تۆھپە قوشتى. بولۇپمۇ يېزا ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلىرى دېھقانلارنىڭ جازانە ئۆسۈملۈك قەرز پۇلغا تاقابىل تۇرۇش، ئىشلەپچىقىرىش ۋە تۇرمۇشتىكى قىيىنچىلىقنى ھەل قىلىش، يېزا ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە مۇھىم رول ئوينىدى. دېھقان، چارۋىچىلار بىۋاستە تەسىراتلىرى ئارقىلىق ئامانەت- قەرز كوپېراتىپلىرىنى ئۆز بانكىسى دەپ ھېس قىلىپ، ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلىرىنىڭ تەرەققىياتىغا ھەر جەھەتتىن كۆڭۈل بۆلدى ۋە ئۇنى قوللىدى. لېكىن، كېيىن تۈرلۈك سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن، بىر قىسىم ئامانەت- قەرز كوپېراتىپلىرى «ھەمكارلىق» خاراكتېرىدىن تەدرىجىي چەتنەپ، پەيدىنپەي ھۆكۈمەت باشقۇرۇش يولىغا مېڭىپ، دۆلەت بانكىسىنىڭ ئاساسىي قاتلام ئاپپاراتىغا ئايلىنىپ قېلىپ، يولى ماگىغانسىرى تارلىشىپ، يېزا ئىقتىسادىي تەرەققىياتىغا مەدەت بېرىش رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرالماي قالدى.

2 . يېزا ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلىرىنىڭ ئاساسلىقى كوپېراتىپ ئەزالىرى ئۈچۈن خىزمەت قىلىش مەقسىتىنى توغرا چۈشىنىش ۋە سىياسەتلەردە كونكرېت گەۋدىلەندۈرۈش كېرەك. يېزا ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلىرى- كوپېراتىپ ئەزالىرى ئىختىيارىي تەشكىللەنگەن ھەمكارلىق پۇل مۇئامىلە تەشكىلى بولۇپ، كوپېراتىپقا ئەزا بولۇشتىكى ئاساسلىق مەقسىتى - ئامانەت- قەرز كوپېراتىپىنىڭ پۇل مۇئامىلە مۇلازىمىتىدىن بەھرىمەن بولۇش. شۇنىڭ ئۈچۈن، ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلىرىمۇ ئەزالار ئۈچۈن خىزمەت قىلىشنى جەزمەن 1 - ئورۇنغا قويۇشى كېرەك. يېزا ئامانەت- قەرز كوپېراتىپلىرىنى قېلىپلاشتۇرۇش ئاساسلىقى كوپېراتىپ ئەزالىرىغا خىزمەت قىلىشتەك مەقسىتىنى تولۇق گەۋدىلەندۈرىدۇ. ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلىرى مۇنداق ئىككى پرىنسىپنى ئېنىق بەلگىلىگەن:

بىرىنچىسى، كوپېراتىپ ئەزالىرىدا ئالدىن قەرز پۇلغا ئېرىشىش ھوقۇقى بولۇش؛ ئىككىنچىسى، كوپېراتىپ ئەزالىرى قەرز پۇل ئۆسۈمى جەھەتتە مۇۋاپىق ئېتىبار بېرىش ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولۇش. كوپېراتىپ ئەزالىرىغا ئالدى بىلەن قەرز پۇل بېرىش - ئامانەت - قەرز كوپېراتىپىنىڭ كوپېراتىپ ئەزالىرى ئۈچۈن خىزمەت قىلىشتىن ئىبارەت مەقسىتىنى تولۇق گەۋدىلەندۈرىدۇ. شۇنداقلا كوپېراتىپ ئەزالىرىنىڭ ھوقۇقىنى گەۋدىلەندۈرىدۇ، لېكىن كوپېراتىپ ئەزالىرىغا قەرز پۇل بېرىش قەرز پۇل سىياسىتىنىڭ بەلگىلىمىسىنىڭ شەرتلىرىگە ئۇيغۇن بولۇش ئاساسىدا، ئۆز كوپېراتىپىنىڭ ئەزالىرىغىلا ئالدى بىلەن قەرز پۇل بېرىدۇ. ئەگەر كوپېراتىپ ئەزالىرى قەرز پۇل بېرىش شەرتىگە ئۇيغۇن كەلمىسە، ئالدى بىلەن قەرز پۇل بېرىشكە بولمايدۇ. قەرز پۇل ئۆسۈم نىسبىتى جەھەتتە مۇۋاپىق ئېتىبار بېرىش مەسىلىسىگە كەلسەك، ئاساسلىقى ھەمكارلىق تۈزۈمىنىڭ ئالاھىدىلىكى، كوپېراتىپ ئەزالىرى بىلەن غەيرىي كوپېراتىپ ئەزالىرىنىڭ پەرقىنى گەۋدىلەندۈرۈش لازىم. ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلىرى يەنىلا دۆلەتنىڭ ئۆسۈم نىسبىتى سىياسىتىنى ئىجرا قىلىشى كېرەك. ئېتىبار بېرىش كۆلىمىنىڭ چوڭ - كىچىكلىكىنى، مۇدىرىيەت ھەيئىتى ئۆز كوپېراتىپىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا ئاساسەن قارار قىلىدۇ. ئومۇمىي پرىنسىپ ھەم ئېتىبار بېرىشنى گەۋدىلەندۈرۈش، ھەم ئامانەت- قەرز كوپېراتىپىنىڭ ئۆزىنىڭ كۆتۈرۈش ئىقتىدارىغا ئۇيغۇن بولۇشتىن ئىبارەت.

3 .ئامانەت- قەرز كوپېراتىپلىرى كونكرېت خىزمەت جەريانىدا ئاساسلىقى كوپېراتىپ ئەزالىرى ئۈچۈن خىزمەت قىلىشتەك مەقسىتىنى گەۋدىلەندۈرۈشى كېرەك. كوپېراتىپ ئەزالىرىنى ۋاقتىدا، ئۈنۈملۈك، قولايلىق ئېتىبارلىق پۇل مۇئامىلە مۇلازىملىقى بىلەن تەمىنلەش، يېزا ئىقتىسادىي تەرەققىياتىغا مەدەت بېرىش، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ تۇرمۇشىنى ياخشىلاش - ئامانەت- قەرز كوپېراتىپىنىڭ تۈپ مەقسىتى، بۇنى ئامانەت- قەرز كوپېراتىپىنىڭ بارلىق تىجارەت ھەرىكىتىنىڭ چىقىش نۇقتىسى ۋە پەللىسى قىلىش ھەم جەزمەن كۈندىلىك كەسپىي خىزمەتلەردە گەۋدىلەندۈرۈش، بولۇپمۇ تۆۋەندىكى ئۈچ جەھەتتە ئەمەلىيلەشتۈرۈش كېرەك:

بىرىنچىسى، قەرز پۇلنى ئاساسلىقى كوپېراتىپ ئەزالىرىغا بېرىش، دېھقان، چارۋىچىلارغا، يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا ئىقتىسادىي تەرەققىياتىغا مەدەت بېرىشكە ئىشلىتىش كېرەك. گوۋۇيۈەننىڭ «قارارى» دىكى تەلەپلەرگە ئاساسەن، كوپېراتىپ ئەزالىرىغا بەرگەن قەرز پۇل بارلىق قەرز پۇلنىڭ % 50 يىدىن كۆپرەكىنى ئىگىلەشكە جەزمەن كاپالەتلىك قىلىش كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىرگە، قانچىلىك قەرز پۇل تارقاتقانلىقى، قايسى ئەزالارغا قەرز پۇل بەرگەنلىكى قاتارلىق ئەھۋاللارنى قەرەللىك ئېلان قىلىپ تۇرۇش كېرەك. كىرىدىت خىزمىتىنىڭ ئاشكارىلىق دەرىجىسىنى ئاشۇرۇپ، كوپېراتىپ ئەزالىرىنىڭ نازارىتىنى قوبۇل قىلىش كېرەك.

ئىككىنچىسى، تۈرلۈك قەرز پۇللارنى كوپېراتىپ ئەزالىرى ئەڭ ئېھتىياجلىق بولغان ئىشلەپچىقىرىش، قۇرۇلۇش تۈرلىرىگە ئىشلىتىش، ئاشلىق، پاختا، ياغلىق دان قاتارلىق ئاساسلىق دېھقانچىلىق مەھسۇلاتلىرىنى ئىشلەپچىقىرىشقا نۇقتىلىق مەدەت بېرىش، ئىقتىسادىي ئۈنۈمى بىر قەدەر يۇقىرى تېرىقچىلىق، باقمىچىلىق ۋە باشقا كۆپ خىل ئىگىلىككە مەدەت بېرىش، تۈرلۈك ئىلغار تېخنىكىلارنى كېڭەيتىش، قوللىنىشقا مەدەت بېرىش كېرەك، شۇنىڭ بىلەن بىرگە يەنە شىنجاڭدىكى ھەرقايسى جايلارنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا ئاساسەن، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەشنى ئاساس قىلغان يېزا - بازار كارخانىلىرى، بولۇپمۇ يېزا ئىگىلىكىنى سانائەتلەشتۈرۈش سىستېمىسىدىكى ئىقتىدارى كۈچلۈك باشلامچى كارخانىلارغا ئاكتىپ مەدەت بېرىش كېرەك.

ئۈچىنچىسى، كوپېراتىپ ئەزالىرىنى ئامانەت- قەرز پۇل، راسچوت، سۇغۇرتا، ئۇچۇر، مەسلىھەت بېرىش قاتارلىق جەھەتلەردە تەشەببۇسكارلىق بىلەن قىزغىن، ۋاقتىدا، يۇقىرى ئۈنۈملۈك، ئومۇميۈزلۈك پۇل مۇئامىلە مۇلازىمىتى بىلەن تەمىنلەش كېرەك. ئامانەت- قەرز كوپېراتىپلىرىنىڭ خىزمەتچىلىرى ئامما ئارىسىغا بېرىپ، بازار ئېھتىياجى ۋە ئۆز جايىنىڭ ئۈستۈنلۈكىنى تەكشۈرۈشى، قايسى نۇقتىلىق كەسىپ ۋە مەھسۇلاتلارنى راۋاجلاندۇرۇشقا مەدەت بېرىش، قايسى كوپېراتىپ ئەزالىرىنى يۆلەش كېرەكلىكىنى تەتقىق قىلىش، كوپېراتىپ ئەزالىرىنى ئۇچۇر بىلەن تەمىنلەش، ياخشى مەسلىھەتچى بولۇش كېرەك. ئامانەت - قەرز كوپېراتىپى خەلق بانكىسى تەستىقلىغان كەسپىي تىجارەت دائىرىسىنى قاتتىق ئىجرا قىلىشى، ئەزالارنىڭ ئېھتىياجىغا ئاساسەن، خەلق بانكىسىنىڭ ماقۇللۇقىنى ئېلىپ ئاكتىپلىق بىلەن كەسىپلەرنى پائال كېڭەيتىشى، ئەزالارغا تېخىمۇ ياخشى خىزمەت قىلىشى كېرەك.

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报 （维吾尔文）

(بۇ سان ئالتە بەت)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65—0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى(ۋاكالەت نومۇرى: 1—57)

1997 - يىل
ئىيۇل
7
دۈشەنبە

ئۈرۈمچىنىڭ ھاۋارايى:
كۈندۈزى ۋە كېچىسى ھاۋا ئوچۇق بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ. تېمپېراتۇرا 19°C - 32°C بولىدۇ، ئۈچ بال شىمال چىقىدۇ.

مۇھىم خەۋەرلەر

ئاقسۇ ۋىلايىتىدە بۇغدايدىن مول ھوسۇل ئېلىندى

ئومۇمىي ھوسۇل 503 مىڭ توننىغا يېتىپ، بۇلتۇرقىدىن 6.4% ئېشىپ، تارىختىكى ئەڭ يۇقىرى سەۋىيە يارىتىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز غەيرەت ئۆمەر خەۋەر قىلىدۇ: ئاقسۇ ۋىلايىتى «پاختىچىلىق يىلى» دا ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشقا ئالاھىدە ئەھمىيەت بەرگەنلىكتىن، يازلىق ئاشلىقتىن يەنە مول ھوسۇل ئالدى. ۋىلايەت بويىچە 1 مىليون 500 مىڭ مو بۇغدايىنىڭ ئومۇمىي ھوسۇلى 503 مىڭ توننىغا يېتىپ، بۇلتۇرقىدىن 31 مىڭ 209 توننا ئاشتى. ئېشىش نىسبىتى 6.4% كە يېتىپ، ۋىلايەت تارىخىدا ئەڭ يۇقىرى سەۋىيە يارىتىلدى.

بۇلتۇر قىشتىن بۇيان داۋاملاشقان غەيرىي يۇقىرى تېمپېراتۇرا ئاقسۇ ۋىلايىتىنىڭ بۇ يىلقى يازلىق ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشىغا پايدىسىز تەسىر كۆرسەتتى. كۈزگى بۇغداي مايسىلىرى قىش، ئەتىيازدا زىيادە كۆكلەپ كېتىپ، ياز كىرىشى بىلەن سارغىيىپ سولىشىۋالدى. بۇ ئەھۋالغا ئاساسەن ناھىيە (شەھەر)لەر ۋىلايەت ئوتتۇرىغا قويغان پاختىچىلىقتا قەد كۆتۈرۈش جېڭىنى ياخشى قىلىش بىلەن بىللە، بۇغداي مايسىلىرىنىڭ ئوتتۇرا-ئاخىرقى مەزگىللىك پەرۋىشىنى كۈچەيتتى، بالدۇر ئوغۇتلاپ، بالدۇر سۇغىرىپ، ھەر مو يەرگە بېرىلگەن خىمىيىۋى ئوغۇتنى بۇلتۇرقىدىن 5 - 10 كىلوگىرامغىچە كۆپەيتتى. سۇرايى ياخشى بولغان ناھىيە (شەھەر) لەر بۇغدايىنى ئىككى قېتىمدىن ئۈچ قېتىمغىچە سۇغاردى. دېھقانچىلىق تېخنىك خادىملىرى نەق مەيداندىكى نازارەتچىلىك، يېتەكچىلىك، مۇلازىملىقنى كۈچەيتىپ، بۇغداي پەرۋىشىدىكى تېخنىكىلىق كۆرسەتكۈچلەرنى ھەققىي ئەمەلىيلەشتۈردى. ئالدىنقى مەزگىللىك خىزمەتلەر پۇختا، تەرتىپلىك ئىشلەنگەچكە، بۇغداي مايسىلىرىنىڭ ئوتتۇرا-كېيىنكى مەزگىلدىكى ئۆسۈشى، دان تۇتۇشى نورمال ئىزغا چۈشۈپ، پايدىسىز ۋەزىيەت ۋاقتىدا ئۆزگەرتىلدى، يازلىق يىغىم باشلانغاندىن كېيىن جايلار ئەمگەك كۈچلىرىنى مۇۋاپىق تەڭشەپ، مول ھوسۇلنى مول پېتى يىغىۋالدى.

نۆۋەتتە ئاقسۇ ۋىلايىتىدە بۇغداي ئورمىسى ئاساسىي جەھەتتىن ئاخىرلىشىپ، ئېكىز تېرىلغۇسى يۇقىرى دولقۇنغا كۆتۈرۈلدى. دېھقانلار دۆلەتكە بەس-بەستە يازلىق ئاشلىق سېتىپ بېرىشكە كىرىشىپ، پارتىيە 15 - قۇرۇلتىيىنىڭ ئېچىلىشىنى ئەمەلىي ھەرىكىتى ئارقىلىق كۈتۈۋېلىشقا باشلىدى.

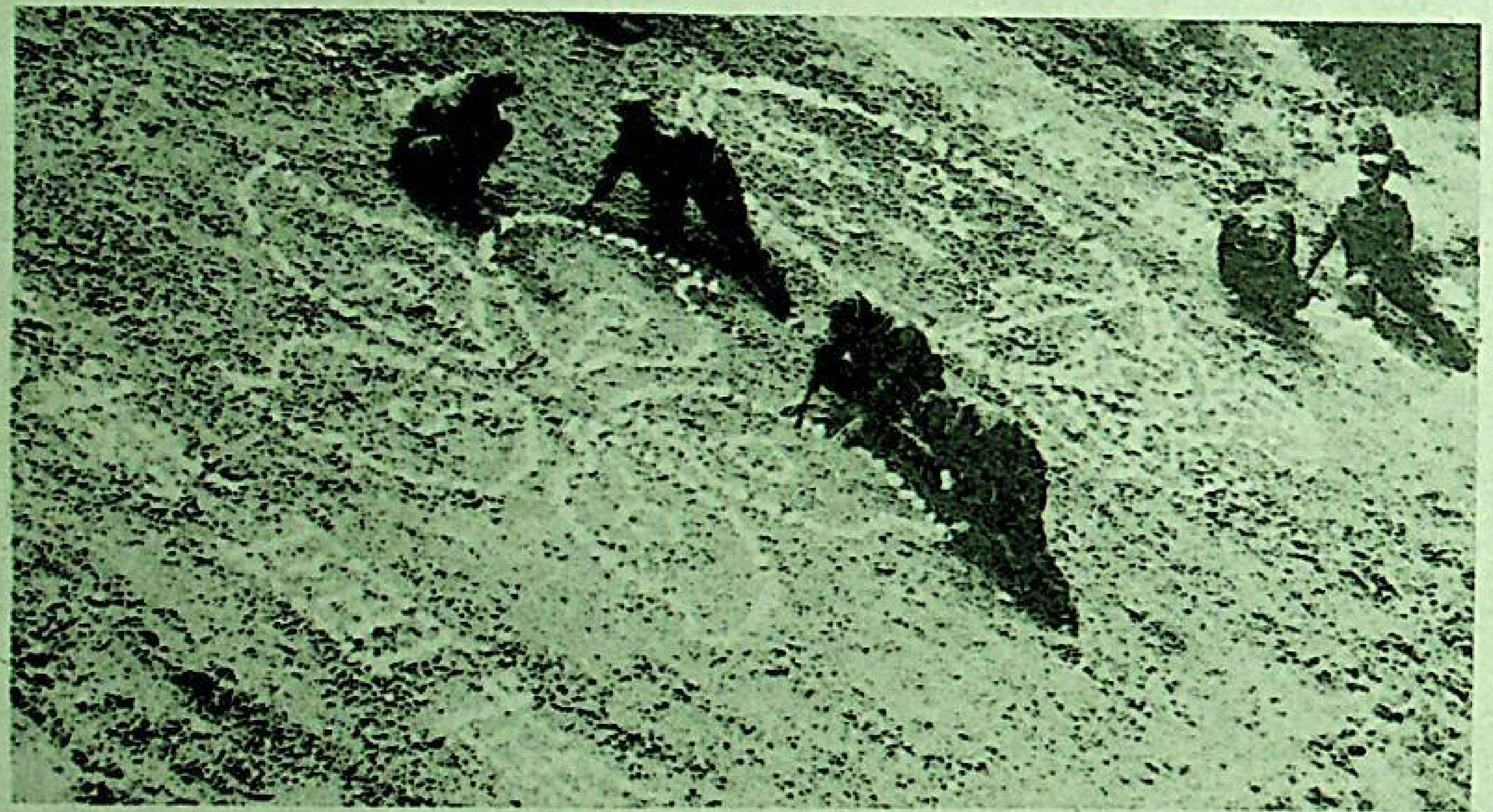

شىنجاڭ ھەربىي رايونى جامباس چېگرا مۇداپىئە پونكىتىدىكى كوماندىر-جەڭچىلەر ئاق تاش بىلەن دۆلەت گېربى ۋە سېرىس گۈلى نۇسخىسىنى تىزىپ، ۋەتەننىڭ بىرلىكىدىن ئىبارەت چوڭ ئىشقا كۆڭۈل بۆلۈۋاتقانلىقىنى ئىپادىلىدى.

ئۆز مۇخبىرىمىز ۋاڭ ۋېيجۈن فوتوسى

شىنجاڭدا يېزا ئىگىلىكى بويىچە بەش چوڭ بازا قۇرۇلۇشى تېزلىتىلمەكتە

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئۈرۈمچى خەۋىرى. شىنجاڭدا ھازىر ئىقتىسادنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك يۈكسىلىشىگە تۈرتكە بولۇش، شەرقىي قىسىمدىكى تەرەققىي قىلغان ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلار بىلەن بولغان پەرقنى ئازايتىش ئۈچۈن، پاختا، ئاشلىق، چارۋامال، قىزىلچا، قوغۇن-تاۋۇز، مېۋە-چېۋە بازىسى قاتارلىق بەش چوڭ بازا قۇرۇلۇشى جىددىي ئېلىپ بېرىلماقتا.

يېزا ئىگىلىكىگە تايىنىپ يۇتكۇل ئىقتىسادىي تەرەققىياتقا تۈرتكە بولۇش ئىستراتېگىيىسىنى، يەنى سۇ قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنى تۇپ كاپالەت قىلىپ، بايلىق مەنبەسىدىن پايدىلىنىشنى ئىلگىرى سۈرۈش، ئاشلىق، پاختىدىن، چارۋا مالدىن يۇقىرى ھوسۇل ئېلىش ئارقىلىق شىنجاڭ بازا قۇرۇلۇشىنى تېزلىتىشتە ئالدى بىلەن سۇ ۋە تۇپراقنى ئېچىش مۇساپىسى تېزلىتىلدى، يېقىنقى ئۈچ يىلدا ئاپتونوم رايون بويىچە ھەر يىلى 900 مىڭ مودىن كۆپرەك بوزيەر ئۆزلەشتۈرۈلدى، چوڭ-چوڭ سۇ قۇرۇلۇشلىرى ۋە سۇ تېجەش تېپىدىكى قۇرۇلۇشلارغا 2 مىليارد يۈەندىن كۆپرەك مەبلەغ سېلىندى، بىر تۈركۈم ئىلغار، ئەسقاتىدىغان يېزا ئىگىلىك پەن-تېخنىكىسى كەڭ دائىرىدە ئومۇملاشتۇرۇلدى، ئاشلىق يىلىغا 200 مىڭ توننىدىن كۆپرەك ئېشىپ باردى؛ پاختا يىلىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 100 مىڭ توننىدىن ئارتۇق ئاشتى؛ گۆشنىڭ يىللىق ئېشىش مىقدارى 100 مىڭ توننىغا يېتىپ، ئېشىش نىسبىتى مەملىكەتنىڭ ئوتتۇرىچە سەۋىيىسىدىن يۇقىرى بولدى.

ھازىر شىنجاڭدىكى بەش چوڭ يېزا ئىگىلىك بازىسى مۇئەييەن كۆلەمگە ئىگە بولۇپ قالدى، پۈتۈن مەملىكەتتىكى ئورنىمۇ كۈندىن-كۈنگە مۇھىم بولماقتا. تارىم، تۇرپان، جۇڭغار ئويمانلىقلىرىنىڭ بىر قىسىم رايونلىرى ئاساس قىلىنغان پاختىچىلىق بازىسىنىڭ پاختا مەھسۇلات مىقدارى 940 مىڭ توننىغا يېتىپ، مەملىكەت بويىچە ئومۇمىي مەھسۇلات مىقدارىنىڭ تەخمىنەن ئۈچتىن بىر قىسمىنى ئىگىلىدى، ئومۇمىي ھوسۇل، بىرلىك ھوسۇل، سۈپەت، كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان مىقدار ۋە يۆتكەپ چىقىرىش مىقدارى قاتارلىق جەھەتلەردە مەملىكەت بويىچە 1-ئورۇندا تۇردى، ئاشلىق ئومۇمىي ھوسۇلى 7 مىليارد 800 مىليون كىلوگىرامغا يەتتى، كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ئاشلىق مىقدارى جەھەتتە مەملىكەت بويىچە ئەسلىدىكى 15-ئورۇندىن 5-ئورۇنغا ئۆتتى؛ قىزىلچىنىڭ ئومۇمىي ھوسۇلى، بىرلىك ھوسۇلى، كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان مىقدارى قاتارلىق جەھەتلەردە مەملىكەت بويىچە ئالدىنقى قاتارغا ئۆتۈپ، ئېلىمىزنىڭ شىمالىي قىسمىدىكى مۇھىم قىزىلچا بازىسى بولۇپ قالدى؛ قوغۇن ۋە تاۋۇزدىن باشقا، شىنجاڭدا يەنە كورلا نەشپۈتى، تۇرپان ئۈزۈمى، قاغىلىق ياڭىقى، قەشقەر بادىمى قاتارلىق قۇرۇق، ھۆل مېۋە-چېۋە ئىشلەپچىقىرىش بازىسى شەكىللەندى، قوغۇن-تاۋۇز، مېۋە-چېۋە ئومۇمىي ھوسۇلى 1 مىليون 160 مىڭ توننىغا يېتىپ، كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان مىقدارى مەملىكەت بويىچە ئوتتۇرىچە سەۋىيىنىڭ ئىككى ھەسسىگە يەتتى.

تۇرپان ئۈزۈم سەيلىسىنىڭ تۈرلۈك تەييارلىق خىزمەتلىرى جىددىي ھەم پۇختا ئىشلەنمەكتە

ئۆز مۇخبىرىمىز ساتتار رېقىپ خەۋەر قىلىدۇ: ساياھەتچىلىك ئاساس، ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈش مۇھىم مەزمۇن قىلىنغان، ئاپتونوم رايونلۇق ساياھەت ئىدارىسى بىلەن ئۈزۈم سەيلىسى تەشكىلىي ھەيئىتى ئۈزۈم سەيلىسى ئارقىلىق تۇرپاننى تەشۋىق قىلىش، تۇرپاننىڭ تەسىر دائىرىسىنى زورايتىش ئۈچۈن ئىچكى-تاشقى تەشۋىقاتنى ياخشى

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ، جايلاردىن مەركەزلەشتۈرۈپ تۈزەش نەتىجىلىرىنى مۇستەھكەملەپ، تاشيوللاردىكى «ئۈچ قالايمىقان»نىڭ يەنە باش كۆتۈرۈشىدىن ساقلىنىشنى تەلەپ قىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز شىن جىشۈەن خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى يېقىندا ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ، جايلار ۋە ئالاقىدار تارماقلاردىن ئاپتونوم رايونلۇق قاتناش نازارىتى، ج خ نازارىتى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق خەلق تۈزەش خىزمىتىنى چىڭ، ياخشى تۇتۇشنى تەلەپ قىلدى.

ئۇقتۇرۇشتا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدى: گوۋۇيۈەن بۇ يىل تاشيوللاردىكى «ئۈچ قالايمىقان»نى تۈزەش خىزمىتى توغرىسىدا «ئۈچ قالايمىقان»نى تۈزەش خىزمىتىدە قولغا كەلتۈرۈلگەن نەتىجىلەرنى مۇستەھكەملەپ، ئورگانلارنى ئەمەلدىن قالدۇرماسلىق، سالماقنى بوشاشتۇرماسلىق، رەھبەرلەر مەسئۇلىيەتنى ئىنتىرمەسلىك، تۈزۈلمىنى ئۆزگەرتىۋەتمەسلىك، ۋەزىپىنى ئادا قىلماي، تەكشۈرۈپ-تەتقىق قىلماي، تاشيوللاردا ئېغىر «ئۈچ قالايمىقان» بولۇش مەسىلىسى كەلتۈرۈپ چىقارغان رايونلار ۋە تارماقلارنىڭ مەسئۇل رەھبەرلىرىنىڭ جاۋابكارلىقىنى سۈرۈشتۈرۈش كېرەك.

ھۆكۈمىتى ئاتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش ئىشخانىسىنىڭ «نەتىجىلەرنى مۇستەھكەملەپ، تاشيوللاردىكى «ئۈچ قالايمىقان»نىڭ يەنە باش كۆتۈرۈشىدىن ساقلىنىش توغرىسىدىكى جىددىي ئۇقتۇرۇش»نى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ ئىجرا قىلىپ، تونۇشنى يەنىمۇ ئۆستۈرۈپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مۇقىم تەرەققىياتىغا ۋە ئەنئىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا كاپالەتلىك قىلىشتىن ئىبارەت سىياسىي يۈكسەكلىكتە تۇرۇپ، تاشيوللاردىكى «ئۈچ قالايمىقان»نى «نەتىجىلەرنى مۇستەھكەملەپ، «ئۈچ قالايمىقان، نىڭ باش كۆتۈرۈشىدىن ساقلىنىش، باش كۆتۈرگەن رايونلارنىڭ ۋۇۋسكىسىنى ئېلىپ تاشلاپ، ئۇقتىلىق تۈزەش تەلىپىنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئاپتونوم رايونىمىز مەملىكىتىمىزدىكى 3 - تۈركۈمدىكى دۆلەت تاشيولى، ئۆلكە تاشيوللىرىدا «ئۈچ قالايمىقان» ئاساسەن يوق بولۇشنى ئىشقا ئاشۇرغان ئۆلكە، ئاپتونوم رايون سۈپىتىدە تۈزەش خىزمىتىنىڭ سالمىقىنى يەنىمۇ ئاشۇرۇپ، تاشيوللاردىكى لىكنى ئەمەلدە كۆرسىتىپ، «ئۈچ قالايمىقان»نىڭ باش كۆتۈرۈشىدىن قاتتىق ساقلىنىشى كېرەك.

ئۇقتۇرۇشتا تەكىتلەپ مۇنداق دېيىلدى: تاشيوللاردىكى «ئۈچ قالايمىقان»نى تۈزەشتە لىنىيە - بۆلەكنى بىرلەشتۈرۈشتە چىڭ تۇرۇش كېرەك، قاتناش، ج خ تارماقلىرى ساھە - كەسىپلەردىكى تۈزەش خىزمىتىنى كۆچەيتىشى، جايلاردىكى ھۆكۈمەتلەر تۈزەش خىزمىتىگە ئومۇمىيۈزلۈك مەسئۇل بولۇشى كېرەك. خىزمەتتە ئۇقتۇرۇشتا مۇنۇلار تەلەپ قىلىندى: جايلار ۋە ئالاقىدار تارماقلار يولنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىش ئېڭىنى مەھكەم تۇرغۇزۇشى كېرەك، ھەرقايسى تارماقنىڭ ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ تەستىقىنى ئالماي تۇرۇپ، تاشيوللاردا تەكشۈرۈش پونكىتى قۇرۇشىغا ھەم يوللارغا چېقىپ ئاپتوموبىللارنى توسۇپ ھەق ئېلىشى، جەرىمانە قويۇشىغا يول قويۇلمايدۇ. تاشيوللاردىكى تەكشۈرۈش پونكىتى نۇقتىلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى ۋە قانۇنى ئىجرا قىلىش ھەرىكەتلىرىنى قېلىپلاشتۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى تاشيوللارنىڭ راۋان بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىپ، نورمال تاشيول تەرتىپىنى قوغداپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىجتىمائىي مۇقىملىقى ۋە ئىقتىسادىي تەرەققىياتى ئۈچۈن ياخشى مۇھىت يارىتىش كېرەك.

تۇرپان ۋىلايىتى بىرلىشىپ ئۆتكۈزىدىغان 7 - قېتىملىق تۇرپان ئۈزۈم سەيلىسىنىڭ تۈرلۈك تەييارلىق خىزمىتى ياخشى ئىشلەنمەكتە.

ئاپتونوم رايون بۇ يىللىق ئۈزۈم سەيلىسىنى ياخشى ئۆتكۈزۈشكە ئىنتايىن ئەھمىيەت بەردى. ئۈزۈم سەيلىسى تەشكىلىي ھەيئىتىنىڭ بەرخىي مۇدىرى، ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى لى دۇڭخۈي تۈرلۈك خىزمەتلەرگە بىۋاستە يېتەكچىلىك قىلدى. ئۈزۈم سەيلىسى تەشكىلىي ھەيئىتى لايىھىنى پۇختا تۈزۈپ، ھەر ساھە، ھەر مىللەت ئاممىسىنى ھەرىكەتلەندۈرۈپ، تەييارلىق خىزمەتلەرگە بۇرۇن تۇتۇش قىلدى. ئاپتونوم رايون بۇ يىللىق ئۈزۈم سەيلىسىدە ئۈزۈمنى ۋاستە، سەيلە - ساياھەتنى ئاساس قىلىپ ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈشتىن ئىبارەت يېتەكچى ئىدىيىنى بېكىتتى. ئىشلىدى، 4-ئايدا گۇاڭجوۋدا ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنى ئاچتى. دۆلەت ئىچى ۋە چەت ئەللەردىكى 50 نەچچە ئاخبارات ئورنى بۇ جەھەتتە خەۋەر بەردى. ئىلگىرىكى ئۈزۈم سەيلىلىرى مەزگىلىدە ھازىرلانغان شارائىتلارنى تېخىمۇ ياخشىلاش ئاساسىدا يېتەرلىك مەبلەغ ئاجرىتىپ، يېڭى زور قۇرۇلۇشلارنى قىلدى، ئەسلىھەلەرنى تولۇقلىدى، مۇھىت تازىلىقى ۋە جەمئىيەت تەرتىپىنى ياخشىلاش خىزمىتىنى پۇختا ئورۇنلاشتۇردى. بۇ يىل ئەتىيازدا ئىش باشلانغان تۇرپان شەھىرىنىڭ مەركىزىدىكى ساياھەت، مەدەنىيەت مەيدانىنىڭ قۇرۇلۇشى ئاخىرقى باسقۇچقا كىردى. ساياھەت، سودا، مۇلازىمەتلىق ئورۇنلىرى ئۆز دائىرىسىدىكى تەييارلىقلارنى پۇختا ئىشلىدى. جايلار ۋە زاۋۇت - كارخانىلار ئۆزلىرىنىڭ بايرامغا قاتناشتۇرىدىغان مەھسۇلاتلىرىنى تەييارلاشقا كىرىشتى، بىر مەزگىل تەييارلىق كۆرۈش ئارقىلىق دۇنيا بويىچە تونجى ئۈزۈم مۇزېيى قۇردى.

نۆۋەتتە تۇرپاندىكى ھەر مىللەت خەلقى يېپيېڭى قىياپەت بىلەن ئۈزۈم سەيلىسىنى ياخشى ئۆتكۈزۈش ئۈچۈن، داۋاملىق تىرىشچانلىق كۆرسەتمەكتە.

پىچان ناھىيىسى كەنت كادىرلىرىغا ئىش ھەققى بېرىش تۈزۈمىنى يولغا قويدى

ئۆز مۇخبىرىمىز ساتتار رېقىپ خەۋەر قىلىدۇ: پىچان ناھىيىسى بۇ يىلدىن باشلاپ ھەر يىلى مالىيىدىن 520 مىڭ يۈەن پۇل ئاجرىتىپ، كەنت، مەھەللە كادىرلىرىغا ئىش ھەققى بېرىشنى قارار قىلدى. ئىش ھەققى تارقىتىشقا ناھىيىلىك تەشكىلات بۆلۈمى مەسئۇل بولۇپ، كەنت پارتىيە ياچېيكىسى شۇجىسى بىلەن كەنت مۇدىرلىرىنىڭ ھەر بىرىگە 1200 يۈەندىن، مەھەللە - گۇرۇپپا باشلىقلىرىغا 960 يۈەندىن ئۆلچەملىك ئىش ھەققى بېكىتىپ بېرىپ، بازارلارغا چۈشۈرۈپ بېرىدۇ. يېزا - بازارلار يىل ئاخىرىدا ئۆز تەۋەسىدىكى كەنت، مەھەللىلەرنىڭ پارتىيە قۇرۇلۇشى ۋە تۇرلۇك ئىقتىسادىي كۆرسەتكۈچلەرنىڭ ئورۇندىلىش ئەھۋالىغا قاراپ، كادىرلارنى ئۈچ دەرىجىگە ئايرىپ، ئىش ھەققى تارقىتىدۇ.

خوتەن ۋىلايىتى نامرات يېزا، كەنتلەرگە ساھەلەر بويىچە ياردەم بەردى

ئۆز مۇخبىرىمىز چىن چىننىڭ ئاپتونوم رايون يېقىندا ئاچقان خوتەن ۋىلايىتىنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىشىغا ساھەلەر بويىچە يار-يۆلەك بولۇش بويىچە 4-قېتىملىق خىزمەت يىغىنىدىن ئۇققۇشىچە، ئاپتونوم رايونغا قاراشلىق ئورۇنلارنىڭ ساھەلەر بويىچە ياردەم بېرىش پائالىيىتىنىڭ تەسىرىدە خوتەن ۋىلايىتىدىمۇ ساھەلەر بويىچە نامرات يېزا، كەنتلەرگە ياردەم بېرىش دولقۇنى كۆتۈرۈلۈپ، نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش خىزمىتىدە قىسمەن يېڭى ئالاھىدىلىكلەر كۆرۈلگەن.

ۋىلايەت، ناھىيە، يېزا-كەنتلەرنىڭ ھەممىسىدە بىرىنچى قول باشلىق مەسئۇل بولۇش يولغا قويۇلۇپ، قاتلاممۇ قاتلام تۇتتۇلغان. ۋىلايەت، ناھىيىگە بىۋاستە قاراشلىق ئورۇنلار نامراتلارغا ساھەلەر بويىچە يار-يۆلەك بولۇشتا، يېزا-كەنت، ئائىلىلەرنى ھۆددىگە ئېلىپ ئۈچ يىلغىچە ئۆزگەرتمەسلىك، نامراتلىقتىن قۇتۇلمىغىچە ئالاقىنى ئۈزمەسلىكنى بەلگىلىگەن. ستاتىستىكىغا قارىغاندا، ۋىلايەتكە بىۋاستە قاراشلىق 71 ئورۇن ساھەلەر بويىچە نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇشقا ئورۇنلاشتۇرۇلۇپ، 167 كادىر يېزىدا تۇرۇشقا ئەۋەتىلگەن. ئۆتكەن يىلنىڭ ئاخىرىدىن بۇيان ۋىلايەتتىكى ساھەلەر بويىچە ياردەم بەرگۈچى ئورۇنلار 1 مىليون 900 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك مەبلەغ سالغان، 750 مىڭ يۈەن قىممىتىدە يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى، خىمىيىۋى ئوغۇت، كىيىم - كېچەك ۋە ئاشلىق قاتارلىقلارنى ئىئانە قىلغان.

ئاساسىي ھۇجۇم يۆنىلىشى ۋاقتىدا تەكشىلىپ، «سۇ تېجەش، سۇنى، يەرنى كۆپەيتىش» تىن ئىبارەت مۇھىم نۇقتا گەۋدىلەندۈرۈلگەن، ناھىيە (شەھەر)لەر ئۆز جايىنىڭ ئەمەلىيىتىگە ئاساسەن، «سۇغا قاراپ تېرىلغۇ يەرنى بېكىتىش، ئوت - چۆپ ئارقىلىق يەرنى كۆچلەندۈرۈش، ئورمان ئارقىلىق يەرنى قوغداش» پرىنسىپى بويىچە، چەكلىك مەبلەغنى ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىشقا، قىسقا مۇددەت ئىچىدە پۈتتۈرگىلى بولىدىغان، كۆپ مەبلەغ تەلەپ قىلمايدىغان، تېز ئۈنۈم بېرىدىغان تۈرلەرنى قۇرۇشقا ئىشلەتكەن، دۆلەت، كوللېكتىپ، شەخسلەر بىرلىكتە كۈچ چىقىرىپ، بىر پارچە يەرنى ئاچسا، شۇ يەردىن ئۈنۈم ھاسىل قىلغان. ھازىر بۇ ۋىلايەتتە 59 ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىلىپ، 60 مىڭ مو بوزيەر ئېچىلغان، بۇنىڭ ئىچىدە 27 مىڭ مو يەرگە زىرائەت تېرىلغان. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى سۇچىلىق تارماقلىرىنىڭ زور كۈچ بىلەن قوللىشى ئاستىدا ۋىلايەتتە تاختىلاپ سۇغىرىش، سۇلياۋ يوپۇق ئۈستىدىن سۇغىرىش، نورمىلىق سۇغىرىش قاتارلىق سۇ تېجەش تەدبىرلىرى يولغا قويۇلۇپ، نامرات ئائىلىلەرگە بىۋاستە نەپ يەتكۈزۈلگەن.

ئاپتونوم رايونىمىزدا 216 كىچىك كارخانا ئەمەلدىن قالدۇرۇلدى، تاقىۋېتىلدى ۋە ئىشتىن توختىتىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز جاڭ شياۋيەن خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزدا 15 خىل يەرلىك ئۇسۇلدا مەشغۇلات قىلىدىغان 216 كىچىك كارخانا ئەمەلدىن قالدۇرۇلدى، تاقىۋېتىلدى ۋە توختىتىپ قويۇلدى.

«گوۋۇيۈەننىڭ مۇھىتنى ئاسراشقا دائىر بىر قانچە مەسىلە توغرىسىدىكى قارارى» دىكى تەلەپكە ئاساسەن، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مۇھىت ئاسراش تارماقلىرى بۇلتۇر 8-ئايدا تېگى-تەكتىنى بىلىش يۈزىسىدىن تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىزدا ئەمەلدىن قالدۇرۇشقا، تاقىۋېتىشكە ۋە توختىتىپ قويۇشقا تېگىشلىك «15 خىل يەرلىك ئۇسۇلدا مەشغۇلات قىلىدىغان» كارخانىدىن 361 ى بارلىقىنى، بۇنىڭ ئىچىدە يەرلىك ئۇسۇل بىلەن كوكس كۆيدۈرۈش زاۋۇتىدىن 108 ى، كىچىك كۆن-خۇرۇم زاۋۇتىدىن 120 سى، يەرلىك ئۇسۇل بىلەن نېفىت چېكىلەيدىغان زاۋۇتتىن 76 سى، توك بىلەن ھەل بېرىش زاۋۇتىدىن 26 سى، كىچىك قەغەز زاۋۇتىدىن 20 سى بارلىقىنى ئېنىقلاپ چىقتى. بۇ ئاساستا ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر تاقىۋېتىش، توختىتىش قارارى چىقاردى. ھازىر تاقىۋېتىش، توختىتىپ قويۇش نىسبىتى تەخمىنەن % 60 كە يەتتى.

تاقىۋېتىشكە، توختىتىشقا تېگىشلىك «15 خىل يەرلىك ئۇسۇلدا مەشغۇلات قىلىدىغان» 361 كارخانىنىڭ ئىچىدە يېزا-بازار كارخانىلىرى ئاز كەم يېرىمىنى ئىگىلەيدۇ. ھازىر تاقىۋېتىلگەن، توختىتىپ قويۇلغان «15 خىل يەرلىك ئۇسۇلدا مەشغۇلات قىلىدىغان» كارخانا ئىچىدە كىچىك كۆن-خۇرۇم زاۋۇتى، يەرلىك ئۇسۇلدا نېفىت چېكىلەش زاۋۇتى، توك بىلەن ھەل بېرىش زاۋۇتلىرىنىڭ سانى ئەڭ كۆپ.

پوچتا-تېلېگراف لوڭقىسى

نامىلىق مۇكاپاتلىق ماقالە

ئاپتونوم رايونلۇق پوچتا-تېلېگراف باشقۇرۇش ئىدارىسى ھەمكارلاشتى

ئۇلغارلىقنى قولدىن بەرمىگەن پوچتىكەش

ئۈرۈمچى شەھەر «تيانشان» رايونلۇق «غالىبىيەت» يولى پوچتا ئىدارىسىدىكى پوچتىكەش ئەكبەر ئىمىن ئىدارە، شەھەر بويىچە كۆپ قېتىم ئىلغار خىزمەتچى، ئەمگەك نەمۇنىچىسى بولۇپ باھالىنىپ تەقدىرلەنگەن ۋە مۇكاپاتلانغان. ئۇ ھازىرمۇ ئىلغارلىقنى قولدىن بەرمەي تىرىشىپ ئىشلىمەكتە.

ئەكبەر بۇلتۇر بىر يىلدا 460 مىڭ پارچە يوللانمىنى سۈپەتكە كاپالەتلىك قىلغان ئاساستا تولۇق توشۇغاندىن سىرت، يەنە ئابونتلارغا قىزغىن مۇلازىمەتلىق قىلىپ، ئۇلارنىڭ 500 پارچىدىن كۆپرەك پوسۇلكىسىنى پوچتىغا ۋاكالىتەن سېلىپ بېرىپ، ئۇلارغا 5000 يۈەن قىممىتىدە پوچتا ماركىسىنى ۋاكالىتەن سېتىپ بېرىپ ھەم كارخانىنىڭ كىرىمىنى ئاشۇردى ھەم ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ ئىشەنچىسى ۋە ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى.

سۈرەتتە: ئەكبەر ئىمىن ئابونتلار ئۈچۈن مۇلازىمەتلىق قىلماقتا.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز زىبىبۇللا گابىلىز فوتوسى

ئاپتونوم رايونىمىز غەربىي شىمالدىكى چوڭ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش بازىسى بولۇپ قالدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت نىياز** خەۋەر قىلدۇ: نۆۋەتتە ئاپتونوم رايونىمىز مەملىكىتىمىزنىڭ غەربىي شىمالدىكى چوڭ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش بازىسى بولۇپ قالدى.

- ئاپتونوم رايونىمىز 1980 - يىللارنىڭ باشلىرىدىن ئېتىبارەن ئاشلىقتا ئۆز. ئۆزىنى تەمىنلەپ ھەم ئېشىنىپ كەلدى. ھەر يىلى 500 مىڭ توننىدەك ئاشلىقنى يۆتكەپ ياكى زاپاس ساقلاپ چىگىخەي قاتارلىق ئاشلىقى يېتىشمەيۋاتقان ئۆلكىلەرنى تەمىنلىدى، 1996- يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە ئاشلىق ئومۇمىي ھوسۇلى 7 مىليون 800 مىڭ توننىدىن كۆپرەككە يېتىپ، 1995 - يىلدىكىدىن % 6.8 ئېشىپ تارىختا ئەڭ يۇقىرى سەۋىيە يارىتىلدى.

- ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پاختىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشى تېز راۋاجلاندى. ئومۇمىي ھوسۇلى، بىرلىك ھوسۇلى ۋە كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان مىقدارى ئۇدا بىر نەچچە يىل ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلارنىڭ ئالدىدا تۇرۇپ كەلدى. بۇلتۇر پاختا 950 مىڭ توننىدىن كۆپرەككە يېتىپ، مەملىكەت بويىچە ئەڭ چوڭ تاۋار پاختىچىلىق بازىسى بولۇپ قالدى.

- 1996 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ياغلىق دان ھوسۇلى 330 مىڭ 200 توننىغا يېتىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئېھتىياجىنى تولۇق تەمىنلىگەندىن سىرت % 60 تىن كۆپرەكى خېبېي، شەندۇڭ قاتارلىق قېرىنداش ئۆلكە (شەھەر)لەرنىڭ بازارلىرىدا سېتىلدى.

- ئاپتونوم رايونىمىز يەنە مەملىكىتىمىز بويىچە ئەڭ مۇھىم قىزىلچا، قوغۇن - تاۋۇز، يەل - يېمىش بازىسى بولۇپ، يىلىغا 300 مىڭ توننا شېكەر، 1 مىليون 50 مىڭ توننىدىن كۆپرەك يەل - يېمىش ئىشلەپچىقىرىدۇ. مېۋە - چېۋە مىقدارى مەملىكەت بويىچە كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن مېۋە - چېۋە مىقدارىنىڭ 2.2 ھەسسىسىگە توغرا كېلىدۇ. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مېۋە - چېۋىلىرى ئىچكى ئۆلكىلەر ۋە شياڭگاڭ، ئاۋمېن رايونلىرىدا سېتىلغاندىن سىرت، قوغۇن، قۇرۇتۇلغان كىشمىش ئۈزۈم، قارا گازىر، ئۆرۈك، قۇمۇل چىلىنى قاتارلىق داڭلىق مەھسۇلاتلىرى پاكىستان، ياپونىيە، ھىندىستان، مالايسىيا، سىنگاپور، كانادا، ئەنگلىيە قاتارلىق دۆلەتلەرگە ئېكسپورت قىلىنىدۇ.

-ئاپتونوم رايونىمىز مەملىكەت بويىچە 2 - چوڭ چارۋىچىلىق رايونى بولۇپ، 1996 - يىلى چارۋا - ماللارنىڭ يىل ئاخىرىدىكى قوتان قالدۇقى 38 مىليون 350 تۇياققا يېتىپ، 1995 - يىلدىكىدىن % 3 ئاشتى.

يېقىنقى بىرنەچچە يىلدىن بۇيان مەركەز نۇرغۇن مەبلەغ ۋە ماددىي ئەشيالارنى سېلىپ، ئاپتونوم رايونىمىزدا دۆلەت دەرىجىلىك تاۋار ئاشلىق بازىسى ناھىيىسىدىن ئالتىنى، دۆلەت دەرىجىلىك سۈپەتلىك پاختىچىلىق بازىسى ناھىيىسىدىن 13 نى، قىزىلچا ئىشلەپچىقىرىش بازىسى ناھىيىسىدىن بىرنى ۋە ئۆلكە دەرىجىلىك تاۋار ئاشلىق بازىسى ناھىيىسىدىن 24 نى قۇردى. بۇنىڭ بىلەن، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشى ۋە كۆلەملىك ئىشلەپچىقىرىشى مەملىكەتنىڭ ئوتتۇراھال سەۋىيىسىدىن ئېشىپ كەتتى. پاختا، قىزىلچا ئىشلەپچىقىرىشى ئىلغار سەۋىيىگە يەتتى. ئاپتونوم رايونىمىزدا يېقىنقى بىرنەچچە يىلدىن بۇيان دېھقانلار پاختىدىنلا يىلىغا 9 مىليارد يۈەندىن كۆپرەك كىرىم قىلماقتا.

مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلاردىن ئىگىلىگەن ماتېرىيالدىن قارىغاندا، ھازىر دېڭىز بويى ۋە ئىچكىرىدىن ئون نەچچە ئۆلكە، شەھەر، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئاشلىق، پاختا، ياغلىق دان، شېكەر ئىشلەپچىقىرىشى ئۈچۈن 240 مىليون يۈەندىن كۆپرەك مەبلەغ سالغان.

بايىنغولىن ئوبلاستىدا 19 مىليون يۈەندىن كۆپ مەبلەغ سېلىنىپ سۇغىرىش شارائىتى ياخشىلاندى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **ئۆمەرجان مۇھەممەت** خەۋەر قىلىدۇ: بايىنغولىن ئوبلاستىدا بۇ يىل 19 مىليون 510 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ سۇغىرىش شارائىتى ياخشىلاندى.

بۇ ئوبلاست سۇ قىس، ھۆل - يېغىن مىقدارى ئاز، قۇرغاقچىلىق ئېغىر بولۇش ھالىتىنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن، ئېتىز - ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىشقا ئالاھىدە ئەھمىيەت بەردى، ئۇلار ناھىيە (شەھەر)لەردە ئورۇنلاشتۇرۇش بولۇش، يېزا - مەيدانلاردا پىلان بولۇش، كەنتلەردە قۇرۇلۇش بولۇش، ھەممە ئىش ئەمەلىيلەشكەن بولۇشنى تىرىشىپ ئىشقا ئاشۇردى. يېزا - بازارلار ئامىنى سەپەرۋەر قىلىنىپ، كۆپ خىل يول ئارقىلىق مەبلەغ توپلاپ، تۇرلۇك قۇرۇلۇشنىڭ ۋاقتىدا پۈتۈشكە كاپالەتلىك قىلدى. بۇ يىل 1 - ئايدىن 4 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە ئوبلاستتا 19 مىليون 510 مىڭ يۈەن مەبلەغ توپلاندى، دېھقانچىلىقنىڭ بوش ۋاقىتلىرىدىن پايدىلىنىپ، 250 كىلومېتىر سۇ سىڭمەس ئۆستەڭ، 600. دىن ئارتۇق يۇرۇشلەشكەن سۇ قۇرۇلۇشى مۇئەسسەسەسى ياسالدى. 3500 كىلومېتىر ئۆستەڭ ۋە زېيكەشنىڭ لاي - لاتقىلىرى ئېلىنىپ سۈيى راۋانلاشتۇرۇلدى. 148 مىڭ مو يەر تۈزلەندى. 100 ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىلىپ ۋە 60 ماشىنىلاشقان قۇدۇق رېمونت قىلىنىپ، 50 مىڭ مو يەرنىڭ سۇغىرىش شارائىتى ياخشىلاندى.

ساخاۋەتلىك تىجارەتچى

يەكەن ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ماددىي ئەشيالىرى شىركىتى ئەلا مۇلازىملىق پائالىيىتى قانات يايدۇرۇپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمى ئۆستۈردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **بۇنىياز قادىر** خەۋەر قىلىدۇ: يەكەن ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ماددىي ئەشيالىرى شىركىتى يېزا ئىگىلىكى ئۈچۈن، يېزىلار ئۈچۈن، دېھقانلار ئۈچۈن خىزمەت قىلىشتىن ئىبارەت «ئۈچكە خىزمەت قىلىش» ئىدىيىسىنى ھەقىقىي تۇرغۇزۇپ، دېھقانلار ئالدىرىغانغا ئالدىراپ، دېھقانلار ئويلىغاننى ئويلاپ، ئۇلار ئۈچۈن ئەلا مۇلازىملىق قىلىپ ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈردى.

بۇ شىركەت بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، ناھىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ خىمىيىۋى ئوغۇت بازارلىرىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇشىغا ئاساسەن، پايدىلىق پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، بازارلارنى پۇختا ئىگىلەپ، خىمىيىۋى ئوغۇتنى پىلان بويىچە تەمىنلىدى، يېزا -بازارلارنىڭ تېرىلغۇ يەر كۆلىمىگە ئاساسەن، خىمىيىۋى ئوغۇت پىلاننى ئالدىن چۈشۈرۈپ ئەمەلىيلەشتۈردى، قالايمىقان ئوغۇت تەستىقلاشقا خاتىمە بېرىپ، خىمىيىۋى ئوغۇتنىڭ قولدىن - قولغا ئۆتۈشىنى قاتتىق تىزگىنلىدى، ھەرقايسى مەزگىللىك تېرىلغۇدىن بۇرۇن خىمىيىۋى ئوغۇتنى ئالدىن كەلتۈرۈپ، دەل ۋاقتىدا ئېھتىياج بويىچە تەمىنلىدى. ئۇلار يەنە ئىككى ئادەم ئاجرىتىپ، دېھقانلارنىڭ خىمىيىۋى ئوغۇتتىن پايدىلىنىش ئەھۋالىنى ئىگىلىدى ۋە خىمىيىۋى ئوغۇت ئىشلىتىش بويىچە تېخنىكا جەھەتتىن مەسلىھەت بەردى. نەتىجىدە، بۇ شىركەتنىڭ تىجارىتى كۆرۈنەرلىك جانلىنىپ، يىل بېشىدىن 5 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە دېھقانلارنى ئومۇمىي قىممىتى 83 مىليون 950 مىڭ يۈەنلىك ماددىي ئەشيا بىلەن تەمىنلىدى، بۇ ئۆتكەن يىلىنىڭ شۇ مەزگىلدىكىدىن % 13 ئارتۇق.

خاڭدى يېزىسى مۇھىم كۆكتاتچىلىق بازىلىرىنىڭ بىرى بولۇپ قالدى

مەكىت ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات بانكىسى ئاشلىق تارماقلىرىنى يېتەرلىك مەبلەغ بىلەن تەمىنلىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **بىلقىز ھۈسەيىن** خەۋەر قىلىدۇ: مەكىت ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات بانكىسى ئۈنۈملۈك تەدبىر قوللىنىپ مەبلەغ توپلاپ، ئاشلىق تارماقلىرىغا مەبلەغ يەتكۈزۈپ بەردى. 6- ئاينىڭ 14 - كۈنىگىچە ئاساسىي قاتلاملاردىكى ئاشلىق سېتىۋېلىش نۇقتىلىرىغا 16 مىليون 940 مىڭ يۈەن قەرز پۇل تارقىتىپ، يازلىق ئاشلىقنىڭ ئۆز ۋاقتىدا سېتىۋېلىنىشىغا پۇختا ئاساس يارىتىپ بەردى.

بۇ بانكا بۇ يىللىق يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىشتىن بۇرۇن، مەبلەغ تەييارلاش خىزمىتىنى پۇختا ئىشلىدى ھەم ئىشچى-خىزمەتچىلەر ئارىسىدا ئەلا سۈپەتلىك مۇلازىملىق قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، مۇئامىلىدارلارغا ئەتراپلىق مۇلازىملىق قىلدى، مەبلەغ جەھەتتىكى يوشۇرۇن كۈچلەرنى قېزىپ، مۇددىتى توشقان، تۇرۇپ قالغان قەرز پۇللارنى ئىنقىلاپ يىغىۋېلىش ئارقىلىق مەبلەغ مەنبەسىنى كۆپەيتتى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، مۇھىم نۇقتىنى يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىشقا كېتەرلىك مەبلەغ تەييارلاشقا قارىتىپ، ناھىيىنىڭ يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىشتىكى زور قىيىنچىلىقنى ھەل قىلدى.

باي ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى پائال مەبلەغ توپلاپ، يېزا ئىگىلىكىگە ياردەم بەرمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ھەسەن ئابدۇۋەلى** خەۋەر قىلدۇ: باي ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى مەۋقەنى يېزا ئىگىلىكىگە قارىتىپ، پائال مەبلەغ توپلاپ، يېزا ئىگىلىكىگە كۈچلۈك مەدەت بەردى.

بۇ يىل كىرىشى بىلەن بۇ بانكا ئىشچى-خىزمەتچىلەرنى مەركەز ۋە ئاپتونوم رايوندا ئېچىلغان ئىقتىسادىي خىزمەت يىغىنى، پۇل مۇئامىلە يىغىنلىرىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىشكە، كەسپتىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش، پاكلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە يېتەكلەپ، ئەلا مۇلازىملىق ئارقىلىق بانكا ئوبرازىنى يارىتىشتا چىڭ تۇردى، پىلان، كۆرسەتكۈچلەرنى ھەربىر پونكىت، خادىمغىچە ئەمەلىيلەشتۈرگەندىن باشقا، ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئارىسىدا سوتسىيالىستىك ئەمگەك مۇسابىقە پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى، مەنىۋى مەدەنىيەت ئارقىلىق ماددىي مەدەنىيەتنىڭ ئىلگىرى سۈرۈلۈشى، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنىڭ يۇقىرى كۆتۈرۈلۈشىگە كاپالەتلىك قىلدى، مەدەنىيەتلىك مۇلازىملىق قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، مۇئامىلىدارلارنى كۆپلەپ جەلپ قىلدى، قەرز پۇل تارقىتىشتا پرىنسىپ، بەلگىلىمىلەرنى قەتئىي ئىجرا قىلىپ، كونا قائىدە - تۈزۈملەرنى ئۆزگەرتىپ، يېزا، كەنت ۋە دېھقانلار ئائىلىسىگە بېرىپ تەكشۈرۈش ئارقىلىق قەرز پۇل تارقاتتى، بۇنىڭ بىلەن 1 - ئايدىن 6 - ئاينىڭ ئوتتۇرىغىچە توپلانغان ئومۇمىي ئامانەت پۇل قالدۇقى 101 مىليون 730 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، ئۆتكەن يىلىنىڭ شۇ مەزگىلدىكىدىن 9 مىليون 490 مىڭ يۈەن ئېشىپ، 100 مىليون يۈەنلىك چوڭ ئۆتكەل بۆسۈپ ئۆتۈلدى. شەخسىي ئامانەت 73 مىليون 440 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، ئۆتكەن يىلىنىڭ شۇ مەزگىلدىكىدىن 6 مىليون 460 مىڭ يۈەن ئېشىپ كەتتى. 46 مىليون 320 مىڭ يۈەن قەرز پۇل يىغىۋېلىندى، 48 مىليون 800 مىڭ يۈەن قەرز پۇل تارقىتىلدى، بۇ، ئۆتكەن يىلىنىڭ شۇ مەزگىلدىكىدىن ئايرىم - ئايرىم ھالدا 19 مىليون 210 مىڭ يۈەن ۋە 20 كۆپ.

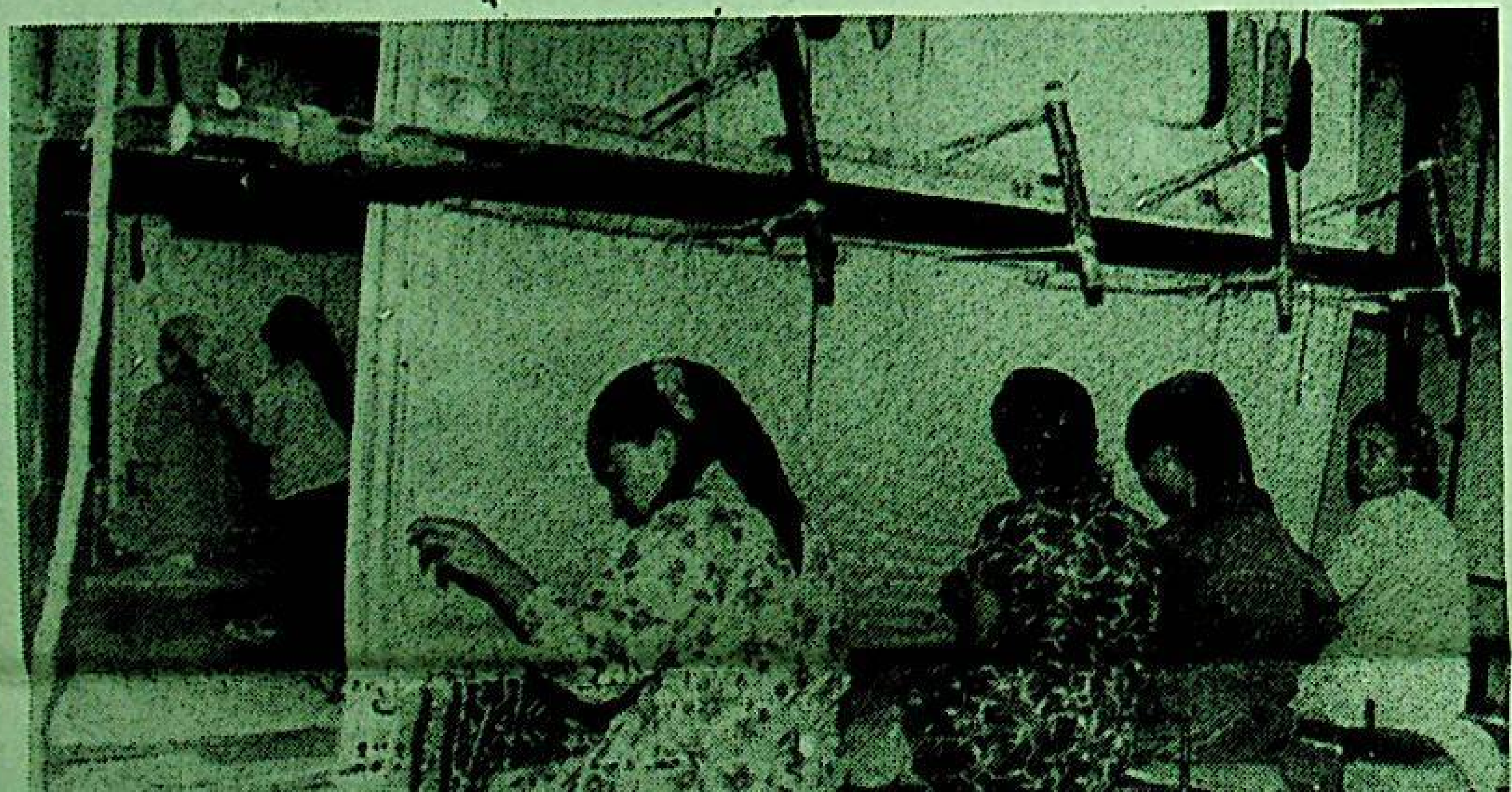

يېزا - بازارلار ئاممىنى سەپەرۋەر قىلىپ، كۆپ ... ياخشىلاندى

ساخاۋەتلىك تىجارەتچى

سۈرەتلىك خەۋەر

مارالۋېشى ناھىيە بازىرى 3 - ئاھالە كومىتېتىدىكى يەككە تىجارەتچى ئەخمەت موللا 1993 - يىلدىن باشلاپ، كۆپ خىل تىگىلىك بىلەن شۇغۇللىنىپ، بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىغىچە ساپ كىرىمى 100 مىڭ يۈەندىن ئاشقان؛ ئۇ بېيىغاندا يۇرتداشلىرىنى ئۇنتۇپ قالمىدى، ئۇ ئىككى قېتىمدا 2000 يۈەن قىممىتىدە ماتېرىيال تەييارلاپ، دۆلەتباغ يېزىسىغا ئىككى كۆۋرۈك سېلىپ بەردى.

قەرزنى قايتۇرۇشقا قۇربى يەتمىگەن 40 نەچچە ئائىلىنىڭ 16 مىڭ يۈەن قەرزىنى كۆتۈرۈۋېتىپ، ئۇلارنى غەمدىن خالاس قىلدى، ئۇ دۆلەتباغ، ئاناركۆل يېزىلىرى ۋە ناھىيە بازىرى 3 - ئاھالە كومىتېتى تەۋەسىدىكى تۇرمۇشىدا قىيىنچىلىقى بار ئائىلىلەرگە 20 تونىنا كۆمۈرنى ھەقسىز ياردەم قىلدى، 15 ئائىلىگە 60 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق ئۆسۈمسىز قەرز بېرىپ تۇردى، ئۆز يېنىدىن مەبلەغ چىقىرىپ ئالتە ئائىلىنى تىجارەت قىلىشقا يېتەكلەپ، ئۇلارنىڭ ئائىلە ئىقتىسادىنى ياخشىلىشىغا ياردەملەشتى. ئۇ يېقىندا يەنە ئاناركۆل يېزىسىنىڭ 14 - كەنتىنى كېسىپ ئۆتىدىغان يىگى ئۆستەڭ كۆۋرۈكىنىڭ بۇزۇلۇپ كەتكەنلىكىنى ئاڭلاپ، ئۆز ئۆيىدىن 20 كىلومېتىر يىراقلىقتىكى بۇ ئۆستەڭگە 40 مىڭ يۈەن مەبلەغ چىقىرىپ بېتون قۇرۇلمىلىق بىر كۆۋرۈك سېلىپ بەردى.

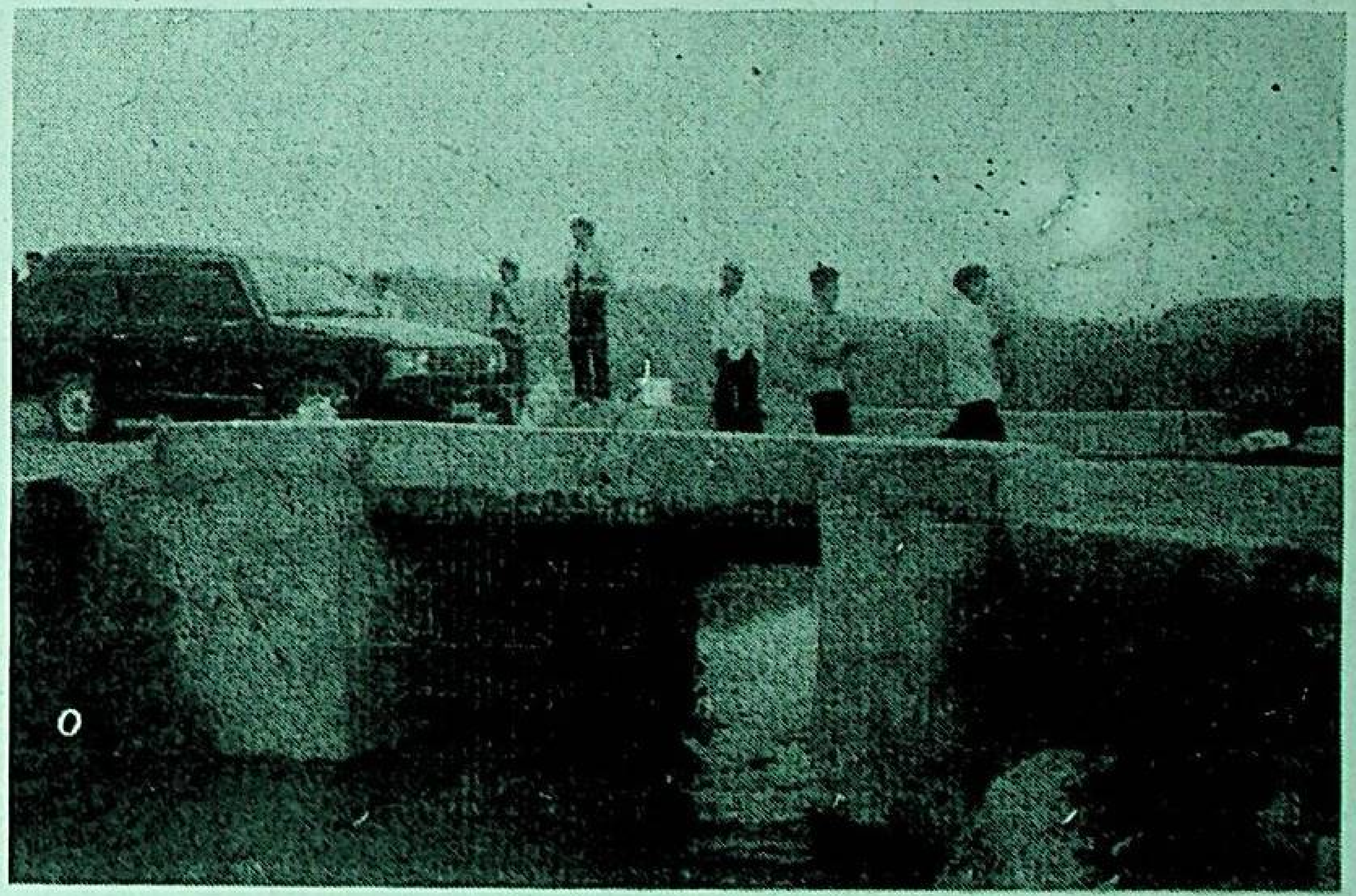

سۈرەتتە: ئەخمەت موللا 40 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ ياساپ بەرگەن كۆۋرۈكتىن كۆرۈنۈش.

ئەنۋەر خىزمەت، سىمى قادىر فوتوسى، خەۋىرى

بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى بەش ئېيىدا پىچاندا 297 كىلوگرام ئالتۇن ئىشلەپ چىقىرىلدى

پىچان ناھىيىلىك ئالتۇن كان بۇ يىلنىڭ بېشىدىن 5 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە 297.1 كىلوگرام ئالتۇن ئىشلەپ چىقىرىپ، ئۆتكەن يىلنىڭ ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن 54.7 % ئاشۇردى.

بۇ يىل بۇ ئالتۇن كان رەھبەرلىكى ئىشلەپچىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇش بويىچە ئۈنۈملۈك چارە - تەدبىرلەرنى تۈزۈپ ئەمەلىيلەشتۈردى، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ جاپالىق شارائىتتا خاتىرجەم ئىشلىشى ئۈچۈن تۇرمۇش شارائىتىنى ياخشىلىدى، ئالتۇن قازغۇچىلارنى كەسپىي جەھەتتىن يېتەكلەپ، ئالتۇن قېزىش تېخنىكىسى بويىچە تەربىيىلىدى. نەتىجىدە، بەش ئايدا 26 مىليون 875 مىڭ يۈەن قىممىتىدە ئالتۇن قېزىپ، يىللىق پىلانىنىڭ 59 % نى ئورۇنداپ بولدى.

ئەخمەتجان مۇھەممەت

... بىرى بولۇپ قالدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇللا ئابدۇرېشىت** خەۋەر قىلىدۇ: قەشقەر كونىشەھەر ناھىيىسىنىڭ خانىدى يېزىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، كۆكتاتچىلىقنى كۆپ خىللىققا، كۆلەملىشىشكە قاراپ تەرەققىي قىلدۇرۇپ، يىلىغا 10 مىڭ توننىدىن ئارتۇق كۆكتات ئىشلەپ چىقىرىدىغان مۇھىم كۆكتاتچىلىق بازىلىرىنىڭ بىرى بولۇپ قالدى.

خانىدى يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى بۇ يېزىنىڭ شەھەرگە يېقىن بولۇشتەك ئۈستۈنلۈكىدىن پايدىلىنىپ، دېھقانلارنى كۆكتاتچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىشقا پائال يېتەكلىدى. قىشلىق پەن - تېخنىكا ئۆگىنىش ۋە مەخسۇس كۆكتات ئۆستۈرۈش تېخنىكىسى بويىچە تەربىيىلەش كۇرسلىرىدىن پايدىلىنىپ، دېھقانلارنى ئىلمىي ئۇسۇلدا كۆكتات تېرىشقا، پەرۋىش قىلىشقا، بازار ئۇچۇرىنى توغرا مۆلچەرلەپ ۋە ئىگىلەپ سېتىشقا تەشكىللەش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىدى. كۆكتات تۈر، خىللىرىنى كۆپەيتىشكە، تارقاق ھالەتتىن كۆلەملەشكەن كۆكتاتچىلىقنى بەرپا قىلىشقا ئۆزگەرتىش ئارقىلىق ئۈنۈم ھاسىل قىلدى. ھازىر يېزا بويىچە بەرپا قىلىنغان پارنىك 45 كە، كۆلىمى 160 موغا، لاپاس 200 گە، كۆلىمى 600 موغا، ئومۇمىي كۆكتات تېرىلىدىغان كۆلەم 4600 موغا، كۆكتاتلارنىڭ تۈرى توققۇز خىلغا يەتتى. يېزا بويىچە يىللىق ئىشلەپ چىقىرىلىدىغان كۆكتات 14 مىڭ 400 توننىدىن ئېشىپ، قەشقەر شەھىرى ۋە قوشنا ناھىيە، يېزا - بازارلارنى كۈنلىكى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 20 توننىدىن ئارتۇق كۆكتات بىلەن تەمىنلەيدىغان ياخشى ھالەت بارلىققا كەلدى.

بورتالا ئوبلاستى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ ئىلمىي ئۇسۇلدا چارۋا مال بېقىش، كالا نەسلىنى ياخشىلاش خىزمىتىدە زور نەتىجىلەرگە ئېرىشىپ چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشنى ئىلگىرى سۈردى. ھازىر ئوبلاست بويىچە نەسلى ياخشىلانغان كالا ئومۇمىي كالا سانىنىڭ 30 % تىن كۆپرەكىنى ئىگىلىدى.

سۈرەتتە: نەسلى ياخشىلانغان كالىلاردىن كۆرۈنۈش.

ئۆز مۇخبىرىمىز **مۇھەممەتنىياز** خەۋىرى، فوتوسى

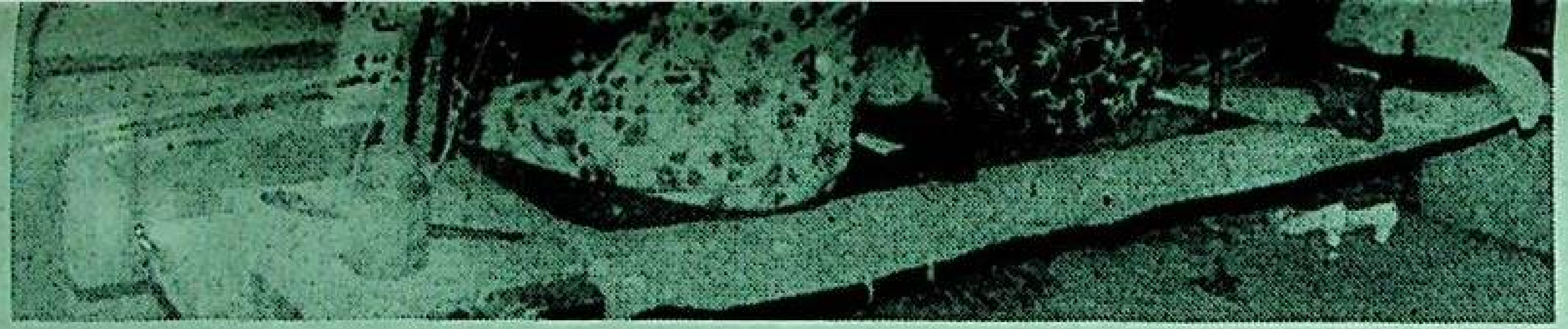

لوپ ناھىيىلىك تەمىنات - سودا كوپېراتىپىغا قاراشلىق گىلەمچىلىك كارخانىسى ئېكسپورت گىلىمىنىڭ سۈپىتىنى ئالدىنقى ئورۇنغا قويۇپ، سۈپەت ئارقىلىق بازار تېپىشتا چىڭ تۇرغانلىقتىن، ئۇلار توقۇغان ھەر خىل نۇسخىدىكى گىلەملەر ۋىلايەت، ئاپتونوم رايونىمىز دائىرىسىدىن ھالقىپ ئىچكى ئۆلكىلەردىمۇ بازارلىق مەھسۇلاتقا ئايلاندى.

سۈرەتتە: ئىشچىلار ئېكسپورت گىلىمى توقۇماقتا.

تۇرغۇن تاشتۆمۈر فوتوسى

قەشقەر شەھرىدە پولات چۆيۈن بازىرىغا بولغان نازارەتچىلىك كۈچەيتىلدى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **ئابدۇۋېلىجان مەتمىن** خەۋەر قىلىدۇ: قەشقەر شەھرىدە پولات چۆيۈن بازىرىغا بولغان نازارەتچىلىك كۈچەيتىلمەكتە.

بازار ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتىغا ئەگىشىپ، قەشقەر شەھرىدە پولات چۆيۈن تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان خۇسۇسىي ئىگىلىكىدىكى تىجارەت نۇقتىلىرى كۆپىيىپ، ئىستېمالچىلارنىڭ پولات چۆيۈنگە بولغان ئېھتىياجىنى قاندۇرۇشتا مۇھىم رول ئوينىدى. ساغلام پولات چۆيۈن بازىرى بەرپا قىلىش مەقسىتىدە، قەشقەر ۋىلايەتلىك تېخنىكا نازارەتچىلىكى باشقارمىسى قانۇن ئىجرا قىلىش چوڭ ئەترىتى يېقىندا كۈچ تەشكىللەپ، پولات چۆيۈن تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان 20 دىن ئارتۇق تىجارەت نۇقتىسىنى تەكشۈرۈپ، زاۋۇت نامى، ئادرېسى، لاياقەتلىك مەھسۇلات گۇۋاھنامىسى يوق پولات چۆيۈن تىجارىتى بىلەن شۇغۇللانغان 13 تىجارەت نۇقتىسىنى ئېنىقلاپ چىقتى ھەمدە ئۇلارغا «ئاپتونوم رايوننىڭ مەھسۇلات سۈپىتىنى نازارەت قىلىش نىزامى»نىڭ مۇناسىۋەتلىك بەلگىلىملىرىگە ئاساسەن جەرىمانە قويدى، بەلگىلىمىگە خىلاپ ھەرىكەتلىرىنى تۈزىتىشكە بۇيرۇدى. بۇنىڭ بىلەن پولات چۆيۈن بازىرى ساغلام تەرەققىيات ئىزىغا سېلىندى.

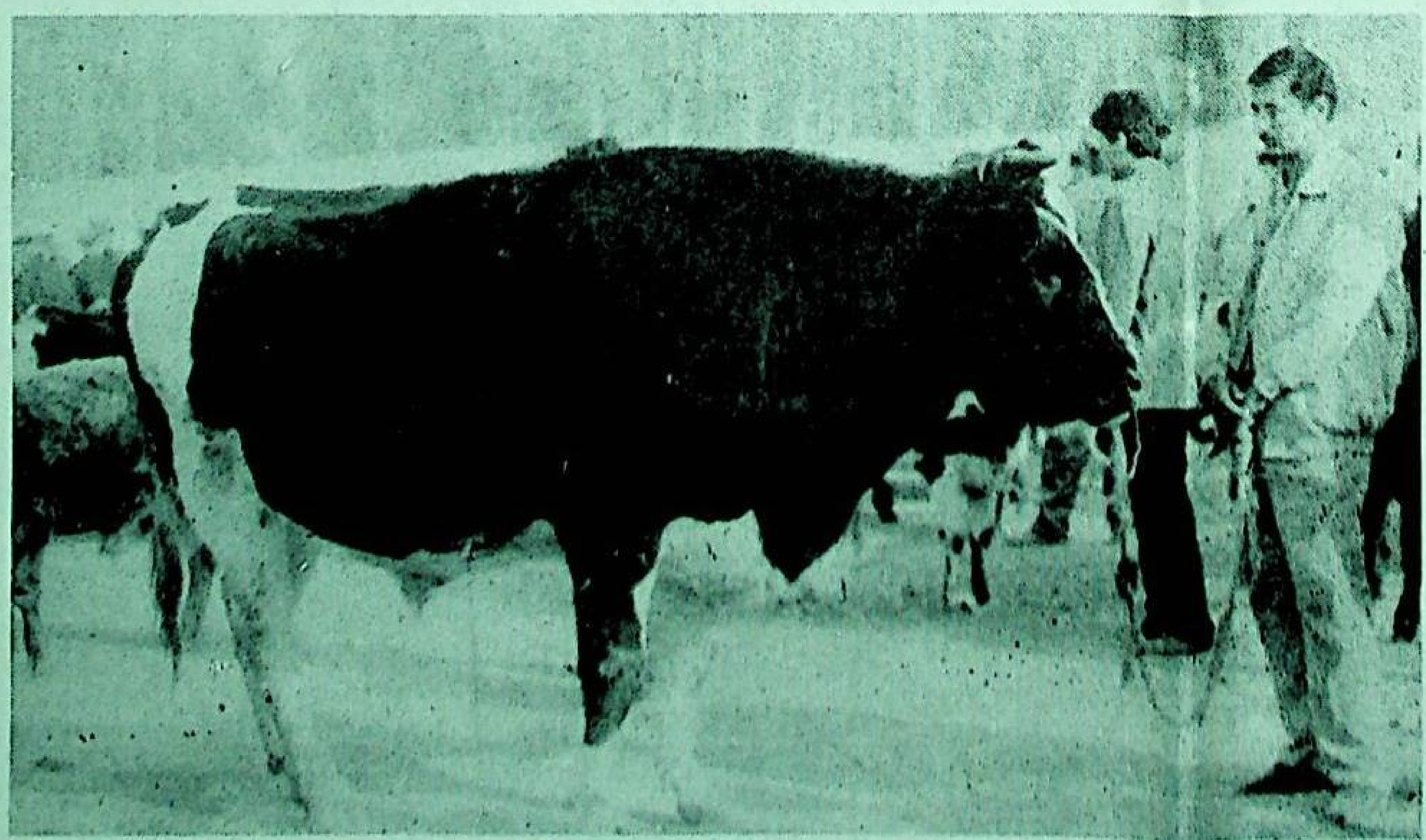

يېڭىسار ناھىيىسى ئېتىز - ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بېرىپ، ياخشى ئۈنۈم ھاسىل قىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ۋاھاپ ناسىر** خەۋەر قىلىدۇ: يېڭىسار ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ئېتىز - ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىنى نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ، ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشنىڭ مۇھىم تەدبىرى سۈپىتىدە چىڭ تۇتۇپ، ئۆتكەن يىلدىن باشلاپ بۇ يىل 5 - ئاينىڭ ئوتتۇرىغا قەدەر ئېتىز - ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىغا 11 مىليون 43 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، لاۋا ئۆستىڭىنى سۇ سىڭمەسلەشتۈرۈش، ئېگىز يەر ئۆستىڭىنى كېڭەيتىش، موغال كەلكۈن باشلاش ئۆستىڭىنى مۇستەھكەملەش قاتارلىق 11 تۈرلۈك سۇ قۇرۇلۇش تۈرىنى پۈتتۈرۈپ، ئىشقا كىرىشتۈردى. يەنە 11 مىليون 661 مىڭ 300 يۈەن مەبلەغ سەرپ قىلىپ، 104 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا تارماق ئۆستەڭ، ئوق ئېرىق، تارماق ئېرىق قاتارلىق ئۈچ دەرىجىلىك سۇ سىڭمەس ئېرىق - ئۆستەڭ ياسىدى. 72 مىڭ مو يەرنى سالالاشتۇرۇپ، يېڭىدىن 34 مىڭ مو ئۆلچەملىك سۇغىرىش رايونى بەرپا قىلدى. 36 مىڭ 800 مو تۆۋەن ھوسۇللۇق يەرنى ئۆزگەرتىپ، يېڭىدىن 15 مىڭ مو بوز يەر ئاچتى. 42 مىڭ 500 مو يەرنىڭ سۇغىرىش شارائىتىنى ياخشىلاپ، 414 ئورۇنغا يېڭىدىن قۇرۇلما ياسىدى. يەنە بەش كۆز قۇدۇق قازدى.

شىنجاڭ خەلق ساقچى مەكتىپى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىپ، ياخشى ئوقۇتۇش مۇھىتى بەرپا قىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تۇر ھېلىم** خەۋەر قىلىدۇ: شىنجاڭ خەلق ساقچى مەكتىپى يېقىنقى ئۈچ يىلدىن بۇيان مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ ئىشلەپ، ياخشى ئوقۇتۇش مۇھىتى بەرپا قىلدى.

مەكتەپ پارتكومى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى خىزمىتىنى پارتكومنىڭ كۈندىلىك ئىشلار كۈنتەرتىپىگە كىرگۈزۈپ، ئۇنى ھەرقايسى بۆلۈم، ئىشخانا، كافېدرا ۋە سىنىپ مەسئۇللىرىغىچە ئورۇنلاشتۇرۇپ، تەكشۈرۈپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتتى. ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلارغا مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنىڭ مۇھىملىقىنى سۆزلەش، ھەممە كىشى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدا مەيدانغا كەلگەن ياخشى ئادەم، ياخشى ئىشلارنى مەدھىيىلەش ۋە ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى پارچىلايدىغان، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا بۇزغۇنچىلىق قىلىدىغان ھەرىكەتلەرگە بايرىقى روشەن، مەيدانى مۇستەھكەم ھالدا قارشى تۇرۇش، ئۆزئارا ھۆرمەت قىلىش، بىر - بىرگە ئىشىنىش ۋە بىر - بىرگە مېھىر - شەپقەت يەتكۈزۈشنى شەرەپ دەپ بىلىش توغرىسىدا تەربىيە ئېلىپ باردى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى ئىلغار تىپلارنى ۋاقتىدا بايقاپ ۋە ئۇنى مۇكاپاتلاپ، ئۈلگە تىكلىدى، بۇنىڭ بىلەن ھەر مىللەت ئوقۇتقۇچى، ئىشچى - خىزمەتچىلەر ۋە ئوقۇغۇچىلارنىڭ مۇناسىۋىتى ئىخچىم قويۇقلىشىپ، بىر - بىرگە كۆيۈنۈش، بىر - بىرگە ۋە ياردەم بېرىشنى شەرەپ دەپ بىلىشتەك ياخشى كەيپىيات ئەۋج ئالدى. 93- يىللىق 4 - ئەترەت (سىنىپ) ئوقۇغۇچىسى خې داگېن ئاغرىپ قېلىپ دوختۇرخانىدا يېتىپ، داۋالىنىشتا ئىقتىسادىي جەھەتتە قىيىنچىلىققا ئۇچرىغاندا مەكتەپ رەھبەرلىكى خې داگېنغا مېھىر - شەپقەت يەتكۈزۈش توغرىسىدا مۇراجىئەتنامە چىقاردى. ئوقۇتقۇچى،ئوقۇغۇ- چىلار بىر كۈن ئىچىدە 4600 يۈەندىن ئارتۇق پۇل يىغىپ، ياردەم قولىنى سۇندى. 94 - يىللىق 6 - ئەترەت (سىنىپ) ئوقۇغۇچىسى تۇرغۇن پولات بۇلتۇر 1 - ئايدا دوختۇرخانىدا يېتىپ داۋالىنىپ، ئىقتىسادىي جەھەتتە ئېغىر قىيىنچىلىقتا قالغاندا، ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلار ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەر 3313 يۈەن ئىئانە قىلىپ، ئۇنىڭ خاتىرجەم داۋالىنىشىغا يېقىندىن ياردەم قىلدى. سىياسىي نەزەرىيە كافېدراسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى جەملە (قازاق) تۇرغۇن پولاتنىڭ كېسەل ئەھۋالى ۋە ئائىلىسىنىڭ ئىقتىسادىي قىيىنچىلىقىدىن خەۋەر تېپىپ، مەسئۇلى تۇرسۇن ئارقىلىق ئۇنىڭغا **100** يۈەن ياردەم قىلدى ھەمدە بۇلتۇر 1 - ئايدىن ھازىرغا قەدەر ھەر ئايدا 50 يۈەن ياردەم قىلىپ، تۇرسۇن پولاتنىڭ خاتىرجەم ئوقۇشى ۋە داۋالىنىشىغا كاپالەتلىك قىلدى. بىر ئۇيغۇر كادىرنىڭ ئوغلى ئارمىيەدە ۋەزىپە ئۆتەش مۇددىتى توشۇپ قايتىپ كېلىپ، بىر مەزگىل ئائىلىسىدە تۇرۇپ قالغاندا، مەكتەپ مۇدىرى ئۆزى بىۋاسىتە ئالاقىلىشىپ، ئۇنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇپ قويدى. 1995 - يىل 11- ئاينىڭ 7 - كۈنى كەچ سائەت 11 ئەتراپىدا مەكتەپنىڭ شوپۇرى ئابلىز رەجەپ 4 - كۆۋرۈكتە ئۈچ چاقلىق موتسىكلىتنىڭ بىر ئايالنى سوقۇۋېتىپ، شوپۇرنىڭ قېچىپ كەتكەنلىكىنى كۆرۈپ قالدۇ - دە، شۇ ھامان يارىلانغان ئايالنى دوختۇرخانىغا ئېلىپ باردۇ. قاتناش ۋەقەسى پەيدا قىلغان شوپۇرنى ئىزدەپ تېپىپ، قاتناش باشقۇرۇش ئورنىغا مەلۇم قىلدۇ. يارىلانغان ئايال ئاپتونوم رايونلۇق تاشقى سودا قەغەز بېشىك زاۋۇتىنىڭ ئىشچىسى بولۇپ، سالامەتلىكى ئەسلىگە كەلگەندىن كېيىن ئابلىزغا ۋە مەكتەپكە رەھمەت ئېيتىدۇ. مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى خىزمىتىنىڭ ياخشى ئىشلىنىشى مەكتەپنىڭ تۈرلۈك خىزمەتلىرىنى ياخشى مۇھىت بىلەن تەمىن ئەتتى. ئوقۇش - ئوقۇتۇش ئىشلىرى ئىلگىرى سۈرۈلۈپ، ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئوقۇش پۈتتۈرۈش نىسبىتى 98 پىرسەنتتىن يۇقىرى بولدى.

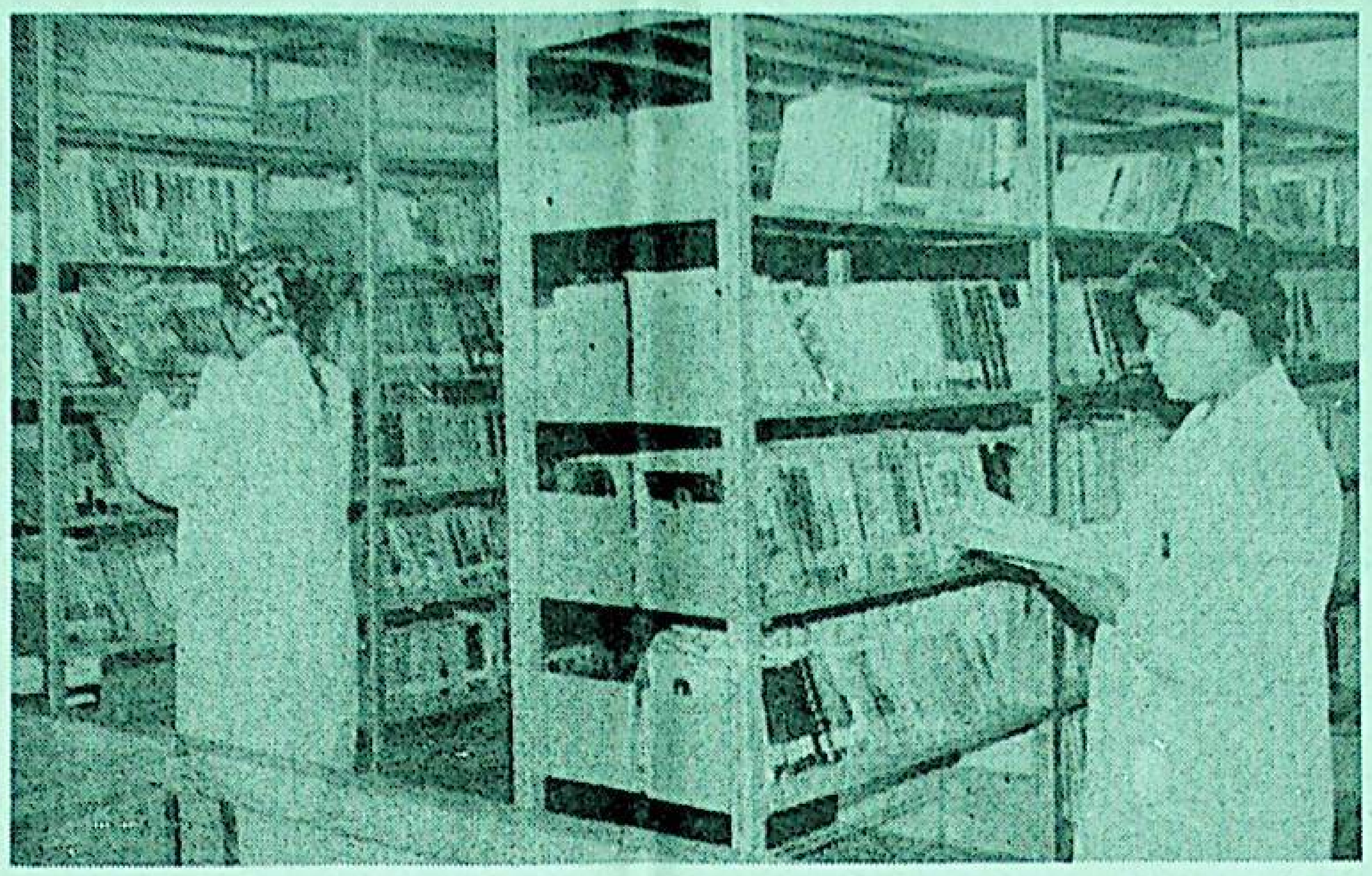

شىنجاڭ سېمونت زاۋۇتى ئىشچىلارنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت تۇرمۇشىنى بېيىتىش ئۈچۈن، يېقىندا 30 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، ئىشچى- خىزمەتچىلەر قىرائەتخانىسىنى كېڭەيتىپ قۇردى.

سۈرەتتە: خادىملار كىتابلارنى رەتلىمەكتە. **ھېسامىدىن ھاجى فوتوسى**

مايتاغ نېفت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى ئۆستۈرۈشكە ئەھمىيەت بەردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تەلئەت ئەخەت** خەۋەر قىلىدۇ: مايتاغ نېفت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى تاللاپ ئۆستۈرۈش خىزمىتىگە ئەھمىيەت بەرگەنلىكتىن، ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى شىنجاڭنىڭ نېفت - خىمىيە سانائىتىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ۋە كارخانىنىڭ ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە تايانچ كۈچ بولۇپ قالدى.

مايتاغ نېفت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتىدا 24 مىللەت ئىشچى - خىزمەت- چىلىرى ئىشلەيدۇ، ئاز سانلىق مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلىرى ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئومۇمىي سانىنىڭ % 22 نى تەشكىل قىلىدۇ. باش زاۋۇت ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ 100 گە يېقىن ئاز سانلىق مىللەت كادىرىنى مەركىزىي پارتىيە مەكتىپى، مەركىزىي مىللەتلەر ئۇنىۋېرسىتېتى قاتارلىق ئالىي بىلىم يۇرتلىرىغا بىلىم ئاشۇرۇشقا ئەۋەتتى؛ شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئىش ئورنىدا تەربىيىلەشنى كۈچەيتىپ، ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى خەنزۇ تىلى، كومپيۇتېر مەشغۇلاتى قاتارلىق جەھەتلەردىن تەربىيىلىدى. باش زاۋۇت يەنە 70 مىڭ يۈەن پۇل سەرپ قىلىپ پېنسىيىگە چىققان پېشقەدەم تەرجىمان مۇھەممەت رەھمەتنىڭ ئۇزۇن يىلدىن بۇيان تۈزۈپ چىققان 200 مىڭ خەتلىك «نېفت ئايرىش، خىمىيە تېخنىكىلىق ئىزاھلىق لۇغىتى»نى نەشر قىلدۇرۇپ، ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى، ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ نېفت ئايرىشقا دائىر پەن- تېخنىكا بىلىملىرىنى ئىگىلىشى ئۈچۈن شارائىت يارىتىپ بەردى. تەرجىمە- تەھرىر ئىشخانىسى ئاز سانلىق مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ نېفت ئايرىشقا دائىر پەن- تېخنىكا بىلىملىرىنى ئۆگىنىش ۋە ئىگىلىشى ئۈچۈن ھەر يىلى نەچچە يۈز مىڭ خەتلىك مەشغۇلات قائىدىسى قاتارلىق تېخنىكا ماتېرىياللىرىنى تەرجىمە قىلىپ، ئاز سانلىق مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ كەسپىي ئوقۇشلۇقى قىس بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلدى.

باش زاۋۇت يەنە مىللىي ماتېرىيالنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئەھمىيەت بەردى. باش زاۋۇت تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئاز سانلىق مىللەت ئىنژېنېر، تېخنىكا خادىمىدىن 800 دىن كۆپرەكىنى تەربىيىلىدى. 1996 - يىل تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپىدە ئوقۇش پۈتتۈرگەن ئاز سانلىق مىللەت ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ كەسپ - تېخنىكا ۋە خەنزۇ تىلىدىن لاياقەتلىك بولۇش نىسبىتى ئايرىم- ئايرىم ھالدا % 100 ۋە % 94 كە يەتتى.

ھازىر مايتاغ نېفت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتىدا مۇئاۋىن باشقارما دەرىجىلىكتىن يۇقىرى ۋەزىپىدىكى ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى 15 كە، بۆلۈم دەرىجىلىكتىن يۇقىرى ۋەزىپىدىكى كادىرلار 100 دىن كۆپرەككە يەتتى. 14 كىشى يۇقىرى دەرىجىلىك كەسپىي - تېخنىكا ئۇنۋانىغا ئېرىشتى.

نېفت چېكىلەش سېخىنىڭ تېخنىك ئىشچىسى ئابدۇۋەلى، تۇڭ ياساش سېخى سىرچىلىق سېمىنىنىڭ باشلىقى تۇرسۇنئاي بۇلتۇر ئايرىم - ئايرىم ھالدا باش زاۋۇت بويىچە «ئون ياخشى تېخنىكا چولپىنى»، «ئون ياخشى سېھنا - گۇرۇپپا باشلىقى» بولۇپ باھالاندى. مۇھەممەت ئېلى، نۇر ئامان قاتارلىق بىر تۈركۈم مەملىكەتلىك ۋە ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ئەمگەك نەمۇنىچىلىرى بارلىققا كەلدى.

مايتاغ نېفت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى قۇرۇل- غانلىقىنىڭ 60 يىللىقىغا بېغىشلانغان ماقالە

1990 - يىل 4 - ئاينىڭ 4 - كۈنى 7 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 3 - يىغىنى «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونىنىڭ ئېگىزلىك قانۇنى»نى ماقۇللىدى. «ئېگىزلىك قانۇن»نىڭ بارلىققا كېلىشى «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈمنى يولغا قويۇش» ھەم نەزەرىيىۋى يېتەكچى ئىدىيىسى ۋە سىياسىي تەدبىرى، ھەم قانۇنىي ئاساسى بولغان ئىلمىي تەسەۋۋۇرغا ئايلانغانلىقىدىن دېرەك بەردى. «ئېگىزلىك قانۇن»دىكى بەلگىلىمىگە ئاساسەن، مەركىزىي خەلق ھۆكۈمىتى بۇ يىل 7 - ئاينىڭ 1- كۈنىدىن ئېتىبارەن شياڭگاڭغا بولغان ئىگىلىك ھوقۇقىنى ئەسلىگە كەلتۈردى. يەنە شۇ كۈندىن ئېتىبارەن «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونىنىڭ ئېگىزلىك قانۇنى» يولغا قويۇلدى. بۇ، شياڭگاڭ رايونىغا، جۇڭگو چوڭ قۇرۇقلۇقىغا ۋە دۇنياغا نىسبەتەن بىر چوڭ ئىش.

«ئېگىزلىك قانۇن»نىڭ ئېلان قىلىنىشى ۋە يولغا قويۇلۇشى چوڭقۇر تارىخىي ئەھمىيەتكە، خەلقئارالىق ئەھمىيەتكە ۋە رېئال ئەھمىيەتكە ئىگە. يولداش دېڭ شياۋپىڭ ئۇنىڭغا يۇقىرى باھا بېرىپ، «ئۇ بىر تارىخىي ئەھمىيەتكە ۋە خەلقئارالىق ئەھمىيەتكە ئىگە قانۇندۇر»، «ئىجابىي خاراكتېرلىك كاتتا ئەسەردۇر» دېگەنىدى. ئۇنىڭ تارىخىي

رايوندا قانداق ئىجتىمائىي ۋە ئىقتىسادىي تۈزۈم يولغا قويۇلىدۇ؟ مەركىزىي خەلق ھۆكۈمىتىگە بىۋاسىتە قارايدىغان ۋە كەڭ ئاپتونومىيە ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولىدىغان بۇ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايون قانداق باشقۇرۇلىدۇ؟ شياڭگاڭ مەمۇرىي رايونى بىلەن مەركەز، مەركەزنىڭ ھەرقايسى تارماقلىرى ۋە يەرلىكنىڭ مۇناسىۋىتى قانداق بولىدۇ؟ دېگەندەك مەسىلىلەر «ئېگىزلىك قانۇن»دا ئىنتايىن ئېنىق بەلگىلەنگەن. «ئېگىزلىك قانۇن»نى بۇ نۇقتىدىن شياڭگاڭنىڭ كەلگۈسىدىكى سىياسىي، ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي، قانۇن - تۈزۈم ۋە تۇرمۇش شەكلى جەھەتتىكى كارتىنىسى دېيىش مۇمكىن. «ئېگىزلىك قانۇن»دىكى بۇ ئالاھىدىلىك باشقا قانۇنلاردا يوق. شۇڭا «ئېگىزلىك قانۇن» شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونىنىڭ قانۇن سىستېمىسىدا ناھايىتى مۇھىم ئورۇن تۇتىدۇ.

«ئېگىزلىك قانۇن» شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونىنىڭ ئەڭ مۇھىم بىر قانۇنى بولۇش سۈپىتى بىلەن ئەڭ يۇقىرى قانۇنىي كۈچكە ئىگە بولۇپلا قالماستىن، بەلكى ئۇ يەنە دۆلەت خاراكتېرلىك قانۇندۇر. چۈنكى ئۇنى مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى تۈزگەن ۋە ماقۇللىغان. شۇڭا «ئېگىزلىك قانۇن» شياڭگاڭنىڭ

نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش بويىچە ھۆددىگەرلىك مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى يولغا قويدى

ئۆز مۇخبىرىمىز ساتتار رېقىپ

خەۋەر قىلىدۇ: نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىنى ئىزچىل ياخشى ئىشلەپ كۆرۈنەرلىك نەتىجىگە ئېرىشكەن تۇرپان ۋىلايىتى ئىككى يىل ئىچىدە نامرات ئورۇنلارنى ئۈزۈل - كېسىل نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ئۈچۈن، نۇقتىلار بويىچە نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ھۆددىگەرلىك مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى يولغا قويدى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان تۇرپان ۋىلايىتىدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە - ھۆكۈمەت ئورۇنلىرى نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىگە تولۇق ئەھمىيەت بەردى. ئاساسلىق رەھبەرلەر بىردىن نامرات كەنتنى ھۆددىگە ئېلىش، ساھەلەر بويىچە نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش، نامرات جايلارنى سىياسەت، مەبلەغ ۋە پەن - تېخنىكا جەھەتلەردىن قوللاش، ياردەم بېرىش شۇنداقلا شارائىتى ناچار جايلاردىكى دېھقان - چارۋىچىلارنى كۆچۈرۈش قاتارلىق خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلەپ، دېھقانلارنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇپ، ھاللىق سەۋىيىگە يېتەكلەش جەھەتتە زور ئۈنۈم ھاسىل قىلدى. لېكىن ئۆتكەن يىلى كەلكۈن ۋە تۆرلۈك زىيانداش ھاشارات قاتارلىق ئېغىر تەبىئىي ئاپەتلەر تۈپەيلىدىن ئەمدىلا نامراتلىقتىن قۇتۇلغان بەزى ئورۇنلار قايتا نامراتلىق قالپىقىنى كىيىشكە مەجبۇر بولدى. ۋىلايەت ئىنچىكە تەكشۈرۈش ئارقىلىق كىشىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە يىللىق كىرىمى 800 يۈەندىن تۆۋەن بولغان 46 مەھەللىنى نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش نۇقتىسى قىلىپ بېكىتتى ھەمدە بۇ يىلدىن باشلاپ ئىككى يىل ئىچىدە بۇ ئورۇنلارنى ئۈزۈل - كېسىل نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇشنى ئوتتۇرىغا قويدى ۋە زۆرۈر تەدبىرلەرنى قوللىنىپ نامراتلارغا يار- يۆلەك بولۇش خىزمىتىنى ئوڭۇشلۇق قانات يايدۇردى. نۇقتا بەلگىلەپ نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ھۆددىگەرلىك مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، ۋىلايەتتىكى بەش چوڭ بەنزە رەھبەرلىرى ۋە مالىيە - تېخنىكا كۈچى بار 32 ئورۇن نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش گۇرۇپپىلىرىنى قۇرۇپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش خىزمىتىنى قانات يايدۇردى.

«ئېنگىزلىك قانۇن»نى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ ۋە ئىزچىللاشتۇرۇپ، شىياڭگاڭنىڭ ئۇزاقىچە ئاۋات ۋە مۇقىم بولۇشىنى قوغدايلى

مەمتىلى دائى

ئەھمىيىتى شۇكى، ئەنگلىيە تەڭ ھوقۇقسىز شەرتنامە ۋاستىسى ئارقىلىق شىياڭگاڭنى 150 نەچچە يىل زورلۇق بىلەن بېسىپ ياتتى، بۇ ئەھۋال 19 - ئەسىردىكى غەرب مۇستەملىكىچىلىرىنىڭ كېڭەيمىچىلىكى ۋە جۇڭگو چىڭ سۇلالىسى ھۆكۈمىتىنىڭ چىرىكلىكى ۋە ياراماسلىقىنى ئەكس ئەتتۈرۈپ بەردى. 150 نەچچە يىلدىن بېرى شىياڭگاڭنىڭ سىياسىي ئىشلىرى ۋە قانۇن - تۈزۈم ساھەسىنى ئەنگلىيە قامال قىلىپ كەلدى. ئىقتىسادىي جەھەتتە، ئەنگلىيە يەنە شىياڭگاڭدىن غايەت زور نەپ ئالدى. مەدەنىيەت جەھەتتە، جۇڭگو مەدەنىيىتىنىڭ ئورنىنى غەرب مەدەنىيىتى ئىگىلىۋالدى. «ئېنگىزلىك قانۇن»نىڭ دۇنياغا كېلىشى ئاخىرى شىياڭگاڭنىڭ بۇ ھاقارەتلىك تارىخىنى ئاخىرلاشتۇردى. شۇنداق دېيىشكە بولىدۇكى، «ئېنگىزلىك قانۇن» شىياڭگاڭنىڭ تارىخىنى ئۆزگەرتتى ۋە ئۆزگەرتىدۇ، ئۇ شىياڭگاڭنىڭ يېڭى تارىخىنى يارىتىدۇ. «ئېنگىزلىك قانۇن»نىڭ خەلقئارالىق ئەھمىيىتى شۇكى، ئۇنىڭدا ئېنىقلاشتۇرۇلغان «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈمنى يولغا قويۇش» پرىنسىپى بۆلۈنۈپ تۇرۇۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ بىرلىككە كېلىشىنى پايدىلىنىشقا بولىدىغان تىنچلىق ئەندىزىسى بىلەن تەمىنلىدى، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا ئۇ يەنە ھەرقايسى ئەللەر ئوتتۇرىسىدىكى مۇناسىۋەتنى بىر تەرەپ قىلىشتا ئۈلگە بولىدىغان تەجرىبە ياراتتى. «ئېنگىزلىق قانۇن»نىڭ ئېلان قىلىنىشى ۋە شىياڭگاڭ مەسىلىسىنىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك ھەل قىلىنىشى شىياڭگاڭنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقىنى قايتۇرۇۋېلىشتىن ئىبارەت ئالدىنقى شەرتنىڭ ئىشقا ئېشىشىنى كاپالەتلەندۈرۈپلا قالماستىن، بەلكى كاپىتالىستىك تۈزۈم ۋە كاپىتالىستىك ئىشلەپچىقىرىش ئۇسۇلىنى شىياڭگاڭدا داۋاملىق ساقلاپ قېلىشنىڭ قانۇنلۇق ئىمكانىيىتىنى مۇئەييەنلەشتۈردى، «ئېنگىزلىك قانۇن» تارىختا قېلىپ قالغان مەسىلىلەرنى ئەڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك ھەل قىلغان قانۇندۇر. «ئېنگىزلىك قانۇن»نىڭ رېئال ئەھمىيىتى شۇكى، ئۇ دۆلەت قانۇنى شەكلى ئارقىلىق «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈمنى يولغا قويۇش» ئۇلۇغ تەسەۋۋۇرىنى دەل ۋە تولۇق ئىپادىلىدى، بىزنىڭ ھۆكۈمەتنىڭ بۇ ئاساستا شىياڭگاڭغا قارىتا تۈزگەن تۈرلۈك فاڭجېن، سىياسەتلىرىنى قانۇنلاشتۇردى ۋە بۇ ئارقىلىق شىياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا تىنچ قايتىپ كېلىشى، شۇنداقلا ئۇزاقىچە ئاۋات ۋە مۇقىم بولۇشىنى تۈپ جەھەتتىن كاپالەتلەندۈردى. باش شۇجى جياڭ زېمىن كادىرلارنى، بولۇپمۇ مەركەزدىكى ھەرقايسى تارماقلار ۋە جايلاردىكى رەھبىرىي يولداشلارنى يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ شىياڭگاڭ مەسىلىسى ھەققىدىكى مۇھىم بايانلىرى ھەم مەركەزنىڭ ئالاقىدار يوليورۇقلىرىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، «ئېنگىزلىك قانۇن»نى ئىزچىل ئەمەلىيلەشتۈرۈشنىڭ مۇھىم ئەھمىيىتىنى تولۇق تونۇپ، شىياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا ئوڭۇشلۇق قايتىپ كېلىشى ۋە ئۇزاقىچە ئاۋات، مۇقىم بولۇشىنى ھەقىقىي تۈردە كاپالەتكە ئىگە قىلىش ئۈچۈن تىرىشچانلىق كۆرسىتىشنى تەلەپ قىلدى. شۇڭا بىز «ئېنگىزلىك قانۇن»نىڭ تارىخىي ئەھمىيىتى، خەلقئارالىق ئەھمىيىتى ۋە رېئال ئەھمىيىتىنى توغرا چۈشىنىپ ۋە تولۇق تونۇپ، «ئېنگىزلىك قانۇن»نى ئەستايىدىل ئۆگىنىشىمىز ۋە كەڭ تەشۋىق قىلىشىمىز كېرەك.

«ئېنگىزلىك قانۇن» قۇرۇلما جەھەتتە كىرىش سۆز، ئومۇمىي پرىنسىپ، ئاھالىلەرنىڭ ئاساسىي ھوقۇقى ۋە مەجبۇرىيىتى، سىياسىي تۈزۈلمىسى، ئىقتىساد، مەدەنىيەت، مائارىپ قاتارلىق باب، پاراگرافلارغا بۆلۈنگەن بولۇپ، «ئاساسىي قانۇن»غا ئوخشاپراق كېتىدۇ. 1997 - يىل 1 - ئىيۇلدىن كېيىن شىياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي

يەرلىك قانۇنى ئەمەس، بەلكى جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ شىياڭگاڭدا يولغا قويىدىغان قانۇنى ھېسابلىنىدۇ.

«ئېنگىزلىك قانۇن»دا ھەربىر شىياڭگاڭلىق قېرىنداشنىڭ ئىرادىسى ۋە مەنپەئىتى ئەكس ئەتتۈرۈلۈپلا قالماستىن، بەلكى يەنە پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنىڭ ئىرادىسى ۋە مەنپەئىتى ئەكس ئەتتۈرۈلگەن. مەملىكەت دائىرىسىگە نىسبەتەن ئېيتقاندا، ئۇ دۆلەتنىڭ بىرلىكى، ئىگىلىك ھوقۇقى، زېمىن پۈتۈنلۈكى، ئامانلىقى ۋە ئاساسىي جەمئىيەت تۈزۈمىنى قوغدايدۇ، مەركىزىي خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ شىياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونىغا بولغان بىۋاسىتە باشقۇرۇش ھوقۇقىنى كاپالەتلەندۈرىدۇ، شىياڭگاڭنىڭ ئىچكى ئۆلكىلەر بىلەن بولغان ئىناق مۇناسىۋىتىنى قوغدايدۇ. ئۇنى ئىچكى ئۆلكىلەر بىلەن شىياڭگاڭ مۇناسىۋىتىنىڭ ھەرىكەت قىبلىنامىسى دېيىش مۇمكىن. «ئېنگىزلىك قانۇن»غا ئاساسەن شىياڭگاڭنىڭ ئىقتىسادىي جەھەتتىن گۈللىنىشى ۋە جەمئىيەت مۇقىملىقىنى قوغداش يەنە كېلىپ دەل بىزنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئىشلىرىمىزنىڭ تەركىبىي قىسمى.

باش شۇجى جياڭ زېمىن جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتى بۇ يىل 5 - ئاينىڭ 6 - كۈنى ئۇيۇشتۇرغان قانۇن - تۈزۈم لېكسىيىسىدە: «شىياڭگاڭ ئېنگىزلىك قانۇنى دۆلەت خاراكتېرلىك قانۇن، شۇڭا ئۇنىڭغا شىياڭگاڭلىقلار قاتتىق ئەمەل قىلىپ قالماستىن، ھەرقايسى ئۆلكە، ئاپتونوم رايون ۋە بىۋاسىتە قاراشلىق شەھەرلەرمۇ قاتتىق ئەمەل قىلىشى كېرەك. شىياڭگاڭنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇش بىزنىڭ دۆلەتنى قانۇن بويىچە ئىدارە قىلىشنى يولغا قويۇشىمىزنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى. شىياڭگاڭ ئېنگىزلىك قانۇنىنىڭ نوپۇزىنى قوغدىغانلىق دۆلەت قانۇنىنىڭ نوپۇزىنى قوغدىغانلىق بولىدۇ. بۇ، پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنىڭ ئورتاق مەسئۇلىيىتى» دەپ تەكىتلىدى. ئۇ يەنە: «شىياڭگاڭ ئېنگىزلىك قانۇنىنى ئىزچىل ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئۈچۈن، ئالدى بىلەن ئۇنى ئۆگىنىش ۋە چۈشىنىش كېرەك. پۈتۈن مەملىكەت خەلقى شىياڭگاڭ ئېنگىزلىك قانۇنىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىشى لازىم» دەپ كۆرسەتتى. باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ بۇ يوليورۇقىنى ۋە «شىياڭگاڭ ئېنگىزلىك قانۇن»نىڭ خاراكتېرى بىزنىڭ يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ شىياڭگاڭ مەسىلىسى توغرىسىدىكى مۇھىم بايانلىرىنى ۋە مەركەزنىڭ ئالاقىدار يوليورۇقلىرىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، «شىياڭگاڭ ئېنگىزلىك قانۇنى» بويىچە ئىش قىلىشىمىزنى، شىياڭگاڭنىڭ ئۇزۇن مۇددەت گۈللىنىشى ھەم مۇقىم بولۇشىنى كاپالەتلەندۈرۈپ، «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈمنى يولغا قويۇش» ئۇلۇغ تەسەۋۋۇرىنىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك ئەمەلىيەتكە ئايلىنىشى ئۈچۈن پائال تىرىشچانلىق كۆرسىتىشىمىزنى تەلەپ قىلىدۇ.

«ئېنگىزلىك قانۇن» دۆلەت قانۇنى خاراكتېرىدە بولغانلىقتىن ئۇنىڭغا شىياڭگاڭلا ئەمەس، بەلكى شىنجاڭمۇ قاتتىق ئەمەل قىلىشى، شىياڭگاڭلىقلارلا ئەمەس، بەلكى شىنجاڭلىقلارمۇ ئىتائەت قىلىشى كېرەك. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى بارلىق پۇقرالارنىڭ «ئېنگىزلىك قانۇن»غا ھۆرمەت قىلىش ۋە رىئايە قىلىش مەجبۇرىيىتى بار. شۇڭا ئاپتونوم رايونىمىزدىكى بارلىق پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى، ئىجتىمائىي تەشكىلاتلار، كارخانا، كەسپىي ئورۇنلار ۋە ھەرمىللەت خەلقى بىرلىكتە «ئېنگىزلىك قانۇن»نى ئەستايىدىل ئۆگىنىشى ۋە ئۇنىڭغا ئاڭلىق رىئايە قىلىشى، بۇ ئارقىلىق شىياڭگاڭنىڭ ئۇزۇن مۇددەتكىچە گۈللىنىشى ۋە مۇقىم بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش يولىدا تېگىشلىك تۆھپە قوشۇشى كېرەك.

گۈل ئۆستۈرۈش ماھىرى

سۈرەتلىك خەۋەر

خوتەن شەھىرىنىڭ ئىلچى يېزا ئاغىنچىبۇلاق مەھەللىسىدىكى دەم ئېلىشقا چىققان پېشقەدەم سەنئەتچى مۇختەر ئىمىنهاجى 1987 - يىلدىن باشلاپ 3000 يۈەن مەبلەغ سېلىپ پارنىك ياساپ، تەشتەكتە 73 خىل، يەردە 24 خىل گۈل ئۆستۈرۈپ، كوللېكتىپ ۋە شەخسلەرنى ھەر يىلى 2500 تەشتەك گۈل، 400 تۈپ مەنزىرە دەرىخى، 7000 خالتا ھەر خىل گۈل ئۇرۇقى بىلەن تەمىنلەپ، ھويلا - ئارام ۋە شەھەر مۇھىتىنى گۈزەللەشتۈرۈشكە تۆھپە قوشتى. ئۇنىڭ گۈلچىلىكتىن قىلغان يىللىق كىرىمى 10 مىڭ يۈەندىن ئاشتى. بۇ جەرياندا ئۇ مەكتەپ، ئىدارە ۋە شەخسلەرنى 500 يۈەن قىممىتىدىكى 1000 خالتا گۈل ئۇرۇقى ۋە گۈل بىلەن ھەقسىز تەمىنلىدى. ھەرقايسى ناھىيىلەرگە ئالتە شاگىرت يېتىشتۈرۈپ بەردى.

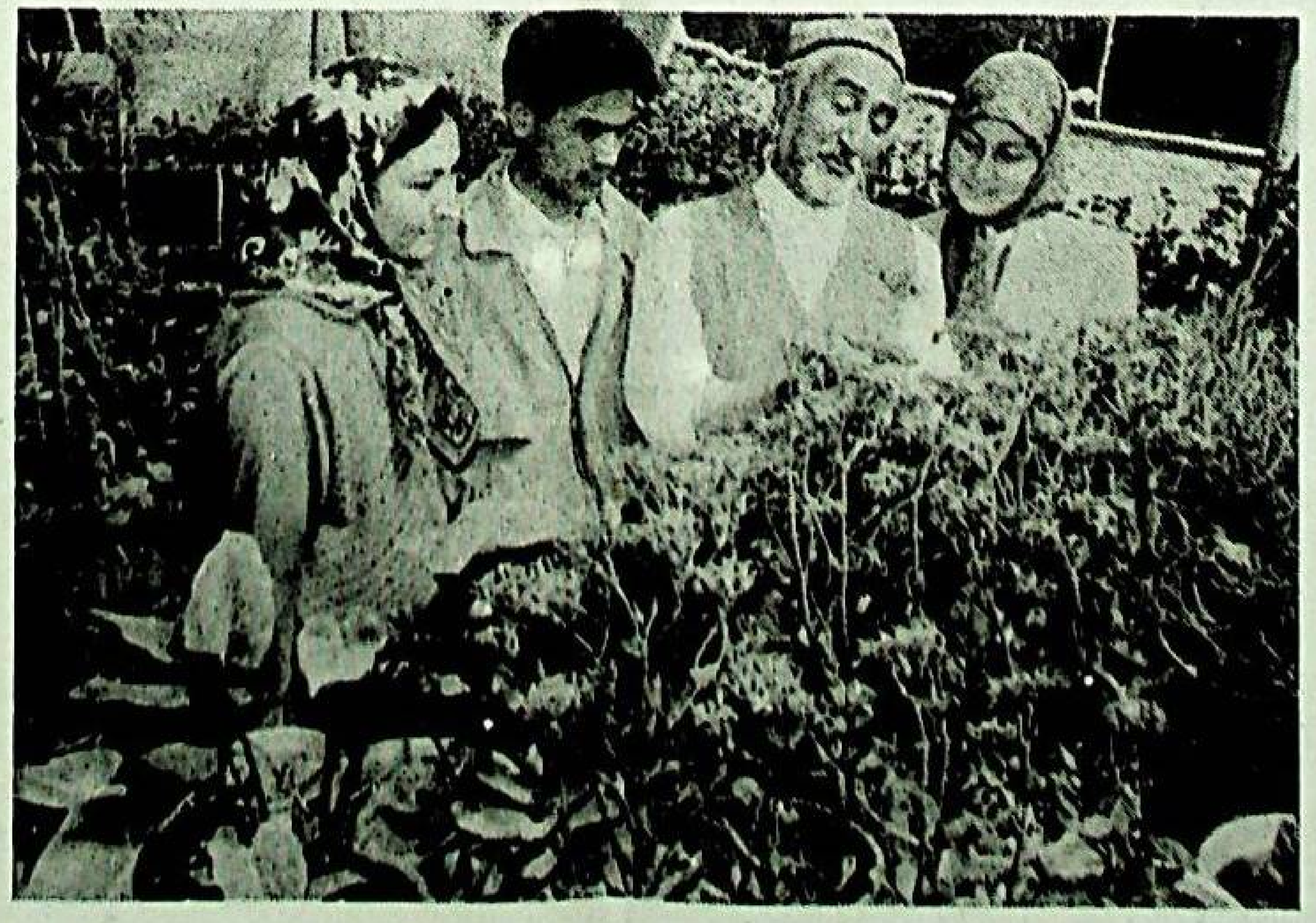

سۈرەتتە: مۇختەر ئىمىنهاجى (ئوڭدىن 2 - كىشى) شاگىرتلىرىغا تەشتەكتە گۈل ئۆستۈرۈش تېخنىكىسىنى سۆزلەپ بەرمەكتە. ئۆز مۇخبىرىمىز ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن فوتوسى ۋە خەۋىرى

مەدەنىيەت كارىدورى قۇرۇلۇشىدىكى ئىلغار ئورۇن» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشتى

بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى بويىچە مەدەنىيەت خىزمىتىدە كۆپ قېتىم ئىلغار يېزا بولۇپ باھالانغان بۈگۈر ناھىيىسىنىڭ يېڭىسار يېزىسى يېقىندا ئاپتونوم رايونلۇق مەدەنىيەت نازارىتى تەرىپىدىن «چېگرا رايون مەدەنىيەت كارىدورى قۇرۇلۇشىدىكى ئىلغار ئورۇن» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشىپ، 10 مىڭ يۈەن بىلەن مۇكاپاتلاندى.

يېڭىسار يېزىسى مەدەنىيەت خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ ئىشلەپ، دېھقانلارنىڭ مەدەنىيەت ساپاسىنى ئۆستۈرۈشكە تىرىشتى. بۇ يىل يېزا مالىيىسىدىن 180 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ يېزىنىڭ مەدەنىيەت ئەسلىھەلىرىنى تولۇقلىدى. تۆت كەنتكە مەدەنىيەت ئۆيى سېلىپ بېرىپ، يېزا بويىچە سەككىز كەنتنىڭ ھەممىسىدە مەدەنىيەت ئۆيى بولۇشنى ئىشقا ئاشۇردى. مەدەنىيەت ئۆيلىرى 48 سان گېزىت، 112 سان ژۇرنالغا مۇشتەرى بولدى. 1000 پارچىدىن ئارتۇق يېڭى كىتاب سېتىۋالدى. دۇتتار، تەمبۇر قاتارلىق سازلارنى، بىلىيارد، تېننىس توپ، شاھمات قاتارلىق تەنتەربىيە سايمانلىرىنى تولۇقلىدى، تېلېۋىزور ئورناتتى. بۇنىڭ بىلەن كەنت مەدەنىيەت ئۆيلىرى دېھقانلار تەلپۈنىدىغان ئورۇنغا ئايلىنىپ، دېھقانلارنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشى بېيىدى.

بۇ يېزىدا 1380 ئائىلىدە تېلېۋىزور بولۇپ، تېلېۋىزورنىڭ ئومۇملىشى % 90 كە يەتكەندى. ئۆتكەن يىلى بۇ يېزا سۈنئىي ھەمراھ يەر ئۈستى قوبۇل قىلىش پونكىتى قۇرۇپ، يېزا خەلقىنى كۆپ قانالدا تېلېۋىزىيە پروگراممىلىرىنى كۆرۈش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلدى. بۇ يىل يەنە بىر سىنئالغۇ ئاپپاراتى سېتىۋېلىپ، يېزىدىكى ياخشى ئىش، ياخشى ئادەملەرنى ئېكراندا تەشۋىق قىلدى. بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان يېزا بويىچە ئىككى قېتىم تەنتەربىيە مۇسابىقىسى، بىر قېتىم مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى مەزمۇن قىلىنغان سەنئەت پائالىيىتى ئۆتكۈزدى. بۇنىڭ بىلەن دېھقانلارنىڭ مەدەنىيەت تۇرمۇشى زور دەرىجىدە جانلاندى. ئىمىن ئەخمىدى قادىر

ھەرقايسى دېموكراتىك پارتىيە-گۇرۇھلار مەركىزىي كومىتېتلىرى ۋە مەملىكەتلىك سودا-سانائەتچىلەر بىرلەشمىسىنىڭ مەسئۇللىرى مۇنداق دەپ ھېسابلىدى:

جياڭ زېمىننىڭ سۆزى جۇڭگونىڭ 21-ئەسىرگە كىرىشى ۋە ئاخىرىدا بىرلىككە كەلتۈرۈش بۈيۈك ئىشىنى ئورۇنداش ئۈچۈن ئېنىق يۆنىلىش كۆرسىتىپ بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 3-ئىيۇل تېلېگراممىسى. ھەرقايسى دېموكراتىك پارتىيە-گۇرۇھلار مەركىزىي كومىتېتلىرى ۋە مەملىكەتلىك سودا-سانائەتچىلەر بىرلەشمىسىنىڭ مەسئۇللىرى بىر قانچە كۈندىن بۇيان ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى جياڭ زېمىننىڭ 7-ئاينىڭ 1-كۈنى شياڭگاڭدا، بېيجىڭدا قىلغان ئۈچ قېتىملىق مۇھىم سۆزىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ مۇنداق دېيىشتى: يولداش جياڭ زېمىننىڭ سۆزى پۈتۈن دۇنياغا جۇڭگو ھۆكۈمىتى ۋە خەلقىنىڭ دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش يولىدا قەتئىي ئىلگىرىلەيدىغانلىقىنى، «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» فاڭجېنى بويىچە ۋەتەننى تىنچ بىرلىككە كەلتۈرۈشنى ئىلگىرى سۈرۈش، رايونلارنىڭ ۋە دۇنيانىڭ تىنچلىقىنى قەتئىي قوغداش ئىرادىسىنى ئۇقتۇردى. ئۇلار ئۆز ئەزالىرىنى يولداش جياڭ زېمىننىڭ سۆزىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، ۋەتەنپەرۋەرلىك ۋە سوتسىيالىزم بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ۋە ۋەتەننى بىرلىككە كەلتۈرۈشتىن ئىبارەت ئۇلۇغۋار ئىشنى ئىلگىرى سۈرۈش يولىدا تۆھپىلىرىمىزنى ئالغا بېسىشقا چاقىردى.

مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، گومىنداڭ ئىنقىلابىي كومىتېتى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەئىسى خې لۇلى مۇنداق دېدى: ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى جياڭ زېمىن سۆزىدە شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم ئەھمىيىتىنى ھەم چوڭقۇر تەسىرگە يۇقىرى باھا بەردى، جۇڭخۇا مىللىتىنىڭ يۈزلىگەن يىلدىن بۇيانقى ئېچىنىشلىق تارىخىي ساۋاقلىرى ۋە قىسمەتلىك تارىخىي تەجرىبىلىرىنى چوڭقۇر يەكۈنلىدى. بىز يەنە بىر قېتىم شۇنى ھېس قىلدۇقكى، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ رەھبەرلىكىدە چىڭ تۇرۇش، سوتسىيالىزم يولىدا چىڭ تۇرۇش، دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى يېتەكچى ئىدىيە قىلىشتا چىڭ تۇرۇش — جۇڭخۇا مىللەتلىرىنى ئازاد قىلىشتىن، قالاقلىقتىن قۇتۇلدۇرۇشنىڭ، شياڭگاڭنى ۋەتەن قوينىغا ئوڭۇشلۇق قايتۇرۇپ كېلىشنىڭ تۈپ سەۋەبى، جۇڭگونىڭ يەنىمۇ گۈللىنىشىنىڭ، تولۇق بىرلىككە ئېرىشىشىنىڭ تۈپ كاپالىتى.

جۇڭگو دېموكراتىيە ئىتتىپاقى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەئىسى دېڭ شىسۇن مۇنداق دېدى: جياڭ زېمىن پايتەختتىكى ھەر ساھە كىشىلىرىنىڭ شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كەلگەنلىكىنى تەبرىكلەش يىغىنىدا سۆزلىگەن سۆزىدە، جۇڭگونىڭ يېقىنقى 100 يىلدىن بۇيانقى تارىخىنى مۇجمەل بايان قىلدى، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ ئىلگىرىكى رەھبەرلىرىنىڭ تۆھپىسىنى، بولۇپمۇ دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنىڭ مۇھىم ئەھمىيىتىنى ئېنىق شەرھلىدى.

جۇڭگو دېموكراتىك دۆلەت قۇرۇش جەمئىيىتىنىڭ رەئىسى چېڭ سىۋېي مۇنداق دېدى: ھازىرقىغا نەزەر سېلىپ ئۆتمۈشنى ئەسلەيدىغان بولساق، بەش يۇلتۇزلۇق قىزىل بايراق چىقىرىلمىغان بولسا، شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونىنىڭ رايون بايرىقىمۇ چىقىرىلمىغان بولاتتى؛ جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى جۇڭگو خەلقىگە رەھبەرلىك قىلىپ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنى يولغا قويمىغان، دۆلەتنى، خەلقنى باي قىلمىغان بولسا، دېڭ شياۋپىڭنىڭ «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» ئۇلۇغ تەسەۋۋۇرى ئوتتۇرىغا قويۇلمىغان ۋە يولغا قويۇلمىغان بولسا، شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا ئوڭۇشلۇق قايتىپ كېلىشى مۇمكىن ئەمەس ئىدى.

مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن ۋېيۇەنجاڭى، جۇڭگو دېموكراتىيىنى ئىلگىرى سۈرۈش جەمئىيىتى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەئىسى لېي جيېچيۇڭ مۇنداق دېدى: شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشى يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» ئۇلۇغ تەسەۋۋۇرىنىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك ئەمەلىيىتى.

مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن ۋېيۇەنجاڭى، ئىشچى-دېھقانلار دېموكراتىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەئىسى لۇجياشى مۇنداق دېدى: ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى جياڭ زېمىن بىزنى يېڭى دەۋردە ۋەتەنپەرۋەرلىك روھىنى زور كۈچ بىلەن جارى قىلدۇرۇشقا چاقىردى. مېنىڭچە، بىز ھازىر ئاز دېگەندە مۇنداق ئىككى ئىشنى ياخشى قىلىشىمىز لازىم: بىرى، ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقنىڭ ئىززەت — ھۆرمىتىنى، ئىشەنچىسىنى ۋە جۇڭخۇانى گۈللەندۈرۈش بۇرچ تۇيغۇسىنى يەنىمۇ ئۆستۈرۈپ، دۆلەتنىڭ ئىززەت-ھۆرمىتىنى ۋە مىللەتنىڭ مەنپەئىتىنى ئاڭلىق قوغداپ، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇشنىڭ مۇھىم تارىخىي ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئېلىشىمىز لازىم. يەنە بىرى، ئەمەلىي ئىشلەپ ۋەتەننى گۈللەندۈرۈشتەك ئەنئەنىۋى گۈزەل ئەخلاقنى جارى قىلدۇرۇشىمىز كېرەك.

مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، جۇڭگو ئادالەتچىلەر پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەئىسى دۇڭ يىڭچيۇ مۇنداق دېدى: ۋەتەنپەرۋەرلىك — جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ ئەڭ چوڭقۇر تارىخىي ھېسسىياتى، شۇنداقلا ئېلىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقنى ئىتتىپاقلىشىپ كۈرەش قىلىشقا ئۇيۇشتۇرىدىغان، ئىلھاملاندۇرىدىغان بايراق.

مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن ۋېيۇەنجاڭى، «3-سېنتەبىر» ئىلمىي جەمئىيىتى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەئىسى ۋۇجيېپىڭ مۇنداق دېدى: جياڭ زېمىننىڭ شياڭگاڭدا، بېيجىڭدا سۆزلىگەن ئۈچ قېتىملىق مۇھىم سۆزى، پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنىڭ ئورتاق قەلب ساداسىغا ۋەكىللىك قىلدى.

تەيۋەن دېموكراتىك ئاپتونومىيە ئىتتىپاقى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ دائىمىي ئىشلارغا مەسئۇل مۇئاۋىن رەئىسى جاڭ كېخۇي مۇنداق دېدى: شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشى تەيۋەنلىك قېرىنداشلارنى زور دەرىجىدە ئىلھاملاندۇردى، ئۇلارنىڭ ئاخىرىدا تەيۋەن مەسىلىسىنى ھەل قىلىش ئىشەنچىسىنى كۈچەيتتى.

مەملىكەتلىك سودا-سانائەتچىلەر بىرلەشمىسىنىڭ رەئىسى جىن شۇپىڭ مۇنداق دېدى: جياڭ زېمىننىڭ سۆزى پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنىڭ پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىدە چىڭ تۇرۇش، يولداش دېڭ شياۋپىڭ باشلاپ بەرگەن جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش يولىدا باتۇرلارچە ئالغا ئىلگىرىلەش ھەم ۋەتەننى بىرلىككە كەلتۈرۈش ئىرادىسىنى ئىپادىلىدى. بىز بۇ ئۈچ مۇھىم سۆزنى ئەستايىدىل ياخشى ئۆگىنىپ، ۋەتەنپەرۋەرلىك روھىنى، جاپا-مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىش ئىستىلىنى جارى قىلدۇرۇپ، خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلەپ، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ مەملىكەتلىك 15-قۇرۇلتىيىنىڭ ئېچىلىشىنى ئەلا نەتىجىلىرىمىز بىلەن كۈتۈۋېلىشىمىز لازىم.

دۇڭ جيەنخۋا شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونى قۇرۇلغاندىن كېيىن تۇنجى قېتىم مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنى ئۆتكۈزۈپ، شياڭگاڭنىڭ ئىستىقبالىغا ئىشەنچىم كامىل، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، شياڭگاڭ، 2-ئىيۇل تېلېگراممىسى. شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونىنىڭ مەمۇرىي ئەمەلدارى دۇڭ جيەنخۋا بۈگۈن بۇ يەردە مۇنداق دېدى: شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونى ئىنتايىن ياخشى باشلىنىشقا ئىگە بولدى، مېنىڭ شياڭگاڭنىڭ ئىستىقبالىغا ئىشەنچىم كامىل.

دۇڭ جيەنخۋا بۈگۈن چۈشتىن كېيىن شياڭگاڭ يىغىن - كۆرگەزمە مەركىزىدە شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونى قۇرۇلغاندىن كېيىنكى تۇنجى قېتىملىق مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنى ئۆتكۈزۈپ، شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونلۇق ھۆكۈمەتنىڭ خىزمىتى ۋە كەلگۈسىدىكى ھاكىمىيەت يۈرگۈزۈش مۇھىم نۇقتىلىرى توغرىسىدا جۇڭگولۇق ۋە چەت ئەللىك مۇخبىرلارنىڭ سوئاللىرىغا جاۋاب بەردى. دۇنيانىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىن كەلگەن 500 دىن كۆپرەك مۇخبىر مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىغا قاتناشتى.

دۇڭ جيەنخۋا ئالدى بىلەن دۇنيانىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىن كەلگەن مۇخبىرلارنىڭ شياڭگاڭ ھاكىمىيىتىنى ئۆتكۈزۈپ بېرىش-ئۆتكۈزۈۋېلىش مۇراسىمى ۋە پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونىنىڭ قۇرۇلغانلىقىنى تەبرىكلەش مۇراسىمىنى زىيارەت قىلىشنى، شياڭگاڭلىقلار بىلەن خۇشاللىقتىن تەڭ بەھرىمەن بولۇشنى قارشى ئالىدىغانلىقىنى بىلدۈردى. ئۇ مۇنداق دېدى: «رەئىس جياڭ زېمىن ۋە لى پېڭ زۇڭلىنىڭ مەركەز ۋەكىللەر ئۆمىكىنى باشلاپ شياڭگاڭغا كېلىپ، ھاكىمىيەتنى ئۆتكۈزۈپ بېرىش-ئۆتكۈزۈۋېلىش مۇراسىمىغا ۋە پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونىنىڭ قۇرۇلغانلىقىنى تەبرىكلەش مۇراسىمىغا قاتناشقانلىقى كىشىنى ئىنتايىن خۇشاللاندۇرىدىغان ئىش».

دۇڭ جيەنخۋا رەئىس جياڭ زېمىننىڭ شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونىنىڭ قۇرۇلغانلىقىنى تەبرىكلەش مۇراسىمىدا دېدى: «رەئىس جياڭ زېمىن «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈمنى يولغا قويۇش»، «شياڭگاڭنى شياڭگاڭلىقلار ئىدارە قىلىش»، يۇقىرى ئاپتونومىيىنى يولغا قويۇشنىڭ ئۇزاق مۇددەت ئۆزگەرمەيدىغان ئاساسىي فاڭجېن ئىكەنلىكىنى ئالاھىدە تەكىتلىدى؛ ئۇ يەنە شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونىنىڭ نېگىزلىك قانۇنىغا شياڭگاڭلا رىئايە قىلىپ قالماستىن، مەركەزدىكى ھەرقايسى تارماقلار، ئۆلكە — ئاپتونوم رايونلار، بىۋاسىتە قاراشلىق شەھەرلەرمۇ رىئايە قىلىشى كېرەك، دەپ تەكىتلىدى. مەركەزدىكى ھەرقانداق تارماق، ھەرقانداق جاي شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونىنىڭ نېگىزلىك قانۇنىدا بەلگىلەنگەن ئۆزى باشقۇرۇشقا تېگىشلىك ئىشلارنى باشقۇرۇشقا ئارىلىشالمايدۇ، ئارىلىششقىمۇ رۇخسەت قىلىنمايدۇ. ئەمەلىيەتتە، مەن بۇ مەركىزىي ھۆكۈمەتنىڭ ئىزچىل مەيدانى ئىكەنلىكىنى بىلىمەن».

دۇڭ جيەنخۋا مۇنۇلارنى ئاشكارىلىدى: «ئۆتكەن بىر قانچە كۈن ئىچىدە مەن 20 نەچچە دۆلەتنىڭ ھۆكۈمەت ۋەكىللىرى بىلەن كۆرۈشتۈم، ئۇلارنىڭ ھەممىسى شياڭگاڭغا ۋە دۆلىتىمىزگە، خەلقىمىزگە بەخت تىلىدى، ئۇلارنىڭمۇ شياڭگاڭنىڭ ئىستىقبالىغا بولغان ئىشەنچىسى كامىلكەن».

دۇڭ جيەنخۋا مۇنداق دېدى: «دۇنيادىكى نەچچە مىليونلىغان تاماشىبىن تارقىتىش ۋاسىتىلىرىنىڭ ياردىمى بىلەن ھەيۋەتلىك ھاكىمىيەتنى ئۆتكۈزۈپ بېرىش— ئۆتكۈزۈۋېلىش مۇراسىمىنى كۆردى. ئىشىنىمەنكى، ھەممەيلەن شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونىنىڭ ئىنتايىن ياخشى باشلىنىشقا ئىگە بولغانلىقىغا قوشۇلدى. مۇشۇنداق ياخشى باشلىنىش بولغانىكەن، مېنىڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونىنىڭ ئىستىقبالىغا بولغان ئىشەنچىم كامىل».

ئارقىدىنلا دۇڭ جيەنخۋا ھەرقايسى دۆلەت

ئاۋمېندا شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتقانلىقىنى

شياڭگاڭدا تۇرۇشلۇق قىسىملار شياڭگاڭدىكى ھەر ساھە ئاممىسىنىڭ ماختىشىغا ئېرىشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، شياڭگاڭ، 2-ئىيۇل **تېلېگراممىسى.** جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ ئاساسىي قىسمى مۇشۇ ئاينىڭ 1-كۈنى شياڭگاڭغا كىرىپ ئورۇنلاشقاندىن كېيىن، شياڭگاڭدىكى ھەر ساھە ئاممىسىنىڭ قارشى ئېلىشىغا ۋە ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى.

بۈگۈن شياڭگاڭدىكى ئاساسىي گېزىتلەر شياڭگاڭدا تۇرىدىغان قىسىملارنىڭ شياڭگاڭغا ئوڭۇشلۇق كىرىپ ئورۇنلىشىپ، مۇداپىئە ۋەزىپىسىنى ئىجرا قىلىشقا كىرىشكەنلىكىگە دائىر خەۋەرلەرنى كۆرۈنەرلىك ئورۇنلارغا باستى. بولۇپمۇ شياڭگاڭدا تۇرىدىغان قىسىملارنىڭ يول بويى قىزغىن قارشى ئېلىنغانلىق ئەھۋالىنى تەپسىلىي خەۋەر قىلدى.

«ئەدەبىي مەجمۇئەلەر» گېزىتى، «ئادالەت» گېزىتى، «سودا» گېزىتى قاتارلىق گېزىتلەر ئالاھىدە سان چىقىرىپ قۇرۇقلۇق، دېڭىز، ھاۋا ئارمىيە قىسىملىرىنىڭ شياڭگاڭغا كىرىپ ئورۇنلاشقانلىقىغا دائىر رەڭلىك سۈرەتلەرنى پۈتۈن بەت بويىچە باستى.

شياڭگاڭدا ياشاۋاتقىنىغا 50 يىل بولغان چېن چىنخۇا ئەينى يىللاردا ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى تۇرۇش ئۇرۇشىغا قاتناشقان، ھازىرمۇ ئۇنىڭ تېنىدە تاجاۋۇزچىلار ئاتقان ئوقنىڭ پارچىلىرى بار. ئۇ ھاياجانلانغان ھالدا مۇنداق دېدى: «دۆلەتنىڭ چوقۇم ئارمىيىسى بولۇشى كېرەك. شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتۇرۇلۇشى، ئازادلىق ئارمىيىنىڭ شياڭگاڭغا كىرىپ ئورۇنلىشىشى ھەقلىق ئىش».

ئاۋمېندا شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتقانلىقىنى تەبرىكلەش مۇناسىۋىتى بىلەن كاتتا سەنئەت كېچىلىكى ئۆتكۈزۈلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئاۋمېن، 2-ئىيۇل تېلېگراممىسى. تۈنۈگۈن كەچتە «شياڭگاڭغا مۇھەببەت» ناملىق چوڭ تىپتىكى ئەدەبىيات-سەنئەت كېچىلىكى ئاۋمېندىكى ئۇنىۋېرسال سەنئەت سارىيىدا ئۆتكۈزۈلدى، ئالايتەن ئاۋمېنغا كەلگەن مەركىزىي مىللەتلەر ناخشا-ئۇسسۇل ئانسامبىلىدىكى ھەر مىللەت ئارتىسلار ئاۋمېنلىق قېرىنداشلار بىلەن خۇشال-خۇرام جەم بولۇپ، ناخشا ئېيتىپ، ئۇسسۇل ئويناپ، جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ بۇ بايرىمىنى تەبرىكلىدى.

شياڭگاڭ ھاكىمىيىتىنى ئۆتكۈزۈپ بېرىش-ئۆتكۈزۈۋېلىش مۇراسىمىغا قاتناشقاندىن كېيىن ئاۋمېنغا قايتىپ كەلگەن مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، ئاۋمېنلىق قېرىنداشلارنىڭ شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كەلگەنلىكىنى تەبرىكلەش ھەيئىتىنىڭ ئىجرائىيە رەئىسى ماۋەنچى تەبرىكلەش سەنئەت كېچىلىكىدە سۆز قىلدى.

* * * * * * *

ئېلان

شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتىدىن ئاسكولغا بېرىلگەن 310132 نومۇرلۇق دىپلوم ئىناۋەتسىز.

... قۇرۇلغانلىقىنى تەبرىكلەش مۇراسىمىدا سۆزلىگەن سۆزىنى نەقىل كەلتۈرۈپ مۇنداق ... ئارقىدىنلا دۆلەت جيەنخۇا ھەرقايسى دۆلەت مۇخبىرلىرىنىڭ سوئاللىرىغا جاۋاب بەردى.

* * * * * * * * * * * * * * * * * * * *

بالا ئىزدەش ئېلانى

مەمتىمىن مەردان: 7 ياش، بويىنىڭ ئېگىزلىكى 1.20 مېتىر، بۇغداي ئۆڭ، سول قولىنىڭ بىگىز بارمىقى كېسىك، ئۇستىگە ھاۋارەڭ بىر قۇر كىيىم كىيگەن. بۇ بالا 1997-يىل 6-ئاينىڭ 16-كۈنى تۇرپان شەھىرىنىڭ سىڭگىم يېزىسىدا يوقاپ كېتىپ ئىز-دېرىكى يوق. كۆرگۈچىلەر 0995-522812 نومۇرلۇق تېلېفون ئارقىلىق بورۋاي ئەترىتىگە، 0991-5850611-3736 نومۇرلۇق تېلېفون ئارقىلىق ئاپتونوم رايونلۇق ج خ نازارىتىدىكى خالىقا خەۋەر قىلسا، خەۋەر قىلغۇچىنى تولۇق رازى قىلىمىز.

* * * * * * * * * * * * * * * *

ئېلانلار

ماغاز سۇلايمان نامىدىكى 650103500415181 نومۇرلۇق سالاھىيەت گۇۋاھنامىسى ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

* * * * * * * * *

ئۈرۈمچى شەھەرلىك جامائەت خەۋپسىزلىكى ئىدارىسىنىڭ تاشقى ئىشلار باشقارمىسىدىن بېرىلگەن مەرۋەر ئەزىم نامىدىكى 140831610 نومۇرلۇق پاسپورتنى يوقاتتىم.

يېزا ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلىرى چوقۇم كارخانىلاشقان ئىگىلىك باشقۇرۇشنى يولغا قويۇشى كېرەك

يېزا ئامانەت - قەرز كوپېراتىپى - پۇل تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ھەمكارلىق تۈزۈمىدىكى ئالاھىدە پۇل مۇئامىلە تەشكىلاتى. ئۇنىڭ خاراكتېرى كارخانىلاشقان باشقۇرۇش، سودا شەكلىدىكى تىجارەتنى يولغا قويۇش، زامانىۋى ۋاسىتىلەرنى قوللىنىپ، ئۆزىنىڭ تىجارەت ئۈنۈمى ۋە بازار رىقابەت ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈشتىن ئىبارەت. ھەرقايسى دۆلەتلەرنىڭ پۇل مۇئامىلە قۇرۇلمىسىدىن قارىغاندا، پۇل مۇئامىلە كارخانىلىرىنىڭ ئوخشىمايدىغان تەشكىلىي شەكلى بولۇپ، ئۇ دۆلەت ئىلكىدە، پاي تۈزۈمىدە، شۇنداقلا ھەمكارلىق تۈزۈمىدە بولسىمۇ بولۇۋېرىدۇ. مەيلى تەشكىلىي شەكلى قانداق بولسۇن، ھەممىسى پۇل مۇئامىلە كارخانىسى بولۇپ، پۇل مۇئامىلە كارخانىسى قانۇنىيىتى بويىچە باشقۇرۇلىدۇ، ھەمكارلىق تۈزۈم پرىنسىپى بىلەن سودا - تىجارەت پرىنسىپىنى قارىمۇقارشى قىلىپ قويۇشقا بولمايدۇ. بىزنىڭ ئاساسلىقى، كوپېراتىپ ئەزالىرى ئۈچۈن خىزمەت قىلىشنى تەكىتلىشىمىزنى ھەمكارلىق تۈزۈمىنىڭ ئالاھىدىلىكى بەلگىلىگەن. پايدا ئېلىشقا ئەھمىيەت بېرىش پۇل مۇئامىلە كارخانىلىرىنىڭ ئالاھىدىلىكى. يېزا ئامانەت - قەرز كوپېراتىپى ھەمكارلىق پۇل مۇئامىلە كارخانىسى سۈپىتىدە ئىككى ئالاھىدىلىككە چوقۇم ئەھمىيەت بېرىشى كېرەك. بۇ مەسىلىنى تۆۋەندىكى ئىككى جەھەتتىن تونۇشقا بولىدۇ:

1. يېزا ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلىرىدا كارخانىلاشقان ئىگىلىك باشقۇرۇشنى يولغا قويۇش - كوپېراتىپ باشقۇرۇشنىڭ تۈپ مەقسىتىنىڭ مۇقەررەر تەلىپى. يېزا ئامانەت-قەرز كوپېراتىپى ئۆز خىزمىتىدە، ئاساسلىقى، كوپېراتىپ ئەزالىرى ئۈچۈن خىزمەت قىلىشتەك تۈپ مەقسەتنى تولۇق گەۋدىلەندۈرۈپ، كوپېراتىپ ئەزالىرىغا ئەلا پۇل مۇئامىلە مۇلازىمىتى قىلىش بىلەن بىللە، كوپېراتىپ ئەزالىرىنى پايدىنى تەقسىم قىلىش ئارقىلىق ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلىرىنىڭ تىجارەت نەتىجىسىدىن بەھرىمەن قىلىشى كېرەك. ئادەتتە، تىجارىتى ياخشى ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلىرى مەلۇم مەبلەغ ئەمەلىي كۈچكە ئىگە بولۇپلا قالماي، بەلكى ئەڭ زور دەرىجىدە مۇۋاپىق پايدىغا ئېرىشەلەيدۇ، كوپېراتىپ ئەزالىرىمۇ ئامانەت-قەرز كوپېراتىپىدىن ياخشى پۇل مۇئامىلە مۇلازىمىتىگە ئېرىشەلەيدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلىرى كارخانىلاشقان ئىگىلىك باشقۇرۇشنى يولغا قويۇپ، ئۆزلىرىنىڭ تىجارەت ئەھۋالىنى ئۈزلۈكسىز ياخشىلاپ، كەسپلەرنى قانات يايدۇرۇش ئارقىلىق يېزا ئىقتىسادىنىڭ تەرەققىي قىلىشىغا مەدەت بېرىپ، مۇۋاپىق پايدىغا ئېرىشكەندىلا، ئۆزلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرالايدۇ، كوپېراتىپ ئەزالىرى ئۈچۈن تېخىمۇ ياخشى خىزمەت قىلالايدۇ، كوپېراتىپ ئەزالىرىنى ئۆزىگە جەلپ قىلالايدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن يېزا ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلىرى ئۆز ئالاھىدىلىكى ۋە كوپېراتىپ ئەزالىرى ئۈچۈن خىزمەت قىلىش مەقسىتىنى ئاساس قىلىپ، ئۆزلىرىنىڭ خاراكتېرىگە مۇۋاپىق كېلىدىغان ئىگىلىك باشقۇرۇش ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، ئىگىلىك باشقۇرۇشنى ياخشىلاپ، ئىگىلىك باشقۇرۇش ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈشى كېرەك.

2. يېزا ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلىرى چوقۇم ھەمكارلىق پۇل مۇئامىلە كەسپىنى قانات يايدۇرۇشنى چۆرىدەپ، ئۆزلىرىنىڭ تىجارەت ئۈنۈمىنى تەدرىجىي ئۆستۈرۈشى كېرەك. يېزا ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلىرى ھەمكارلىق پۇل مۇئامىلە تەشكىلاتى بولغاچقا چوقۇم كوپېراتىپ ئەزالىرىنى چۆرىدەپ كەسپلەرنى قانات يايدۇرۇپ، كوپېراتىپ ئەزالىرى ئۈچۈن خىزمەت قىلىشتىكى تۈپ مەقسەتنى گەۋدىلەندۈرۈشى كېرەك، لېكىن پايدىغىمۇ ئەھمىيەت بېرىشى كېرەك. ئۇ پاي تۈزۈمىدىكى پۇل مۇئامىلە كارخانىلىرىنىڭ ئەڭ كۆپ پايدىغا ئېرىشىشنى بىردىنبىر مەقسەت قىلىشى بىلەن زادىلا ئوخشىمايدۇ. يېزا ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلىرى ھەم كوپېراتىپ ئەزالىرى ئۈچۈن خىزمەت قىلىشنى تەكىتلىشى، ھەم مەردانىلىك بىلەن تىجارەتكە، پايدىغا ئەھمىيەت بېرىشى، كوپېراتىپ ئەزالىرىدىن ئايرىلىپ قېلىش، نوقۇل ھالدا پۇل تېپىش كويىغا چۈشۈپ قېلىشتىن تېخىمۇ ساقلىنىشى كېرەك.

يېزا ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلىرى ئىسلاھاتنى ئۈزلۈكسىز چوڭقۇرلاشتۇرۇش ئارقىلىق ھەمكارلىق تۈزۈمىنى قېلىپلاشتۇرغاندىن كېيىن، تەرەققىياتنى قولغا كەلتۈرۈپ، چوقۇم كوپېراتىپ ئەزالىرىنى چۆرىدەپ، يېزا ئىگىلىكى ئۈچۈن خىزمەت قىلىپ، كەسىپ دائىرىسىنى كېڭەيتىپ، كوپېراتىپنىڭ ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈشنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشى كېرەك. غەرب ئەللىرىدە 100 يىلدىن كۆپرەك تەرەققىي قىلىش ئارقىلىق بەزى ھەمكارلىق پۇل مۇئامىلە تەشكىلاتلىرى خەلقئارا چوڭ بانكىلار قاتارىغا كىرگەن، ئۇلارنىڭ كەسىپ دائىرىسى چەت ئەللەرگىچە كېڭەيگەن، لېكىن، ھەمكارلىق پۇل مۇئامىلە تەشكىلاتىنىڭ خاراكتېرىنى يەنىلا ئۆزگەرتمىگەن. شىنجاڭدىكى يېزا ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلىرى ئالدى بىلەن ئىگىلىك باشقۇرۇش ئىدىيىسى جەھەتتە بەش جەھەتتىكى بۇرۇلۇشنى، يەنى: بىرىنچىسى، دېھقان كوپېراتىپ ئەزالىرىغا خىزمەت قىلىش ئاساسىدا ئىقتىسادىي تەشكىلاتلارغا خىزمەت قىلىش جەھەتتىكە بۇرۇلۇش؛ ئىككىنچىسى، يېزا ئىگىلىكىدە تېرىقچىلىق، باقمىچىلىققا مەدەت بېرىشتىن پىششىقلاش، يېزا ئىگىلىك، سودا-سانائەت، ئۇنىۋېرسال تىجارەت قىلىش جەھەتكە بۇرۇلۇش؛ ئۈچىنچىسى، بىر ئامانەت - قەرز كوپېراتىپىدا قەرز پۇل بېرىشتىن يەنە بىر ئامانەت- قەرز كوپېراتىپىدا قەرز پۇل بېرىشكە، ۋىلايەت، ناھىيىلەردىن ھالقىپ قەرز پۇل بېرىشكە بۇرۇلۇش، ئۆز يېزىسىدا مەبلەغ قاندۇرۇلسا پۇلنى يەنە بىر يېزىغا ئىشلىتىش؛ تۆتىنچىسى، يېزىدىن شەھەر - يېزا بىر گەۋدىلىشىشكە، شەھەر - يېزا ھەمكارلىق تۈرلىرىنىڭ تەرەققىي قىلىشىغا مەدەت بېرىش جەھەتكە بۇرۇلۇش؛ بەشىنچىسى، ئاددىي، كىچىك تاۋار ئىشلەپچىقىرىشقا مەدەت بېرىشتىن كۆلىمى بىر قەدەر چوڭ تاۋار ئىشلەپچىقىرىشقا مەدەت بېرىشكە، ئەنئەنىۋى ئىشلەپچىقىرىشتىن زامانىۋى ئىشلەپچىقىرىش تۈرىگە بۇرۇلۇشنى ئىشقا ئاشۇرۇشى كېرەك. ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلىرى ئۆزلىرىنىڭ ئىگىلىك باشقۇرۇش سەۋىيىسىنى، كادىرلارنىڭ ساپاسىنى يۇقىرى كۆتۈرۈپ، ئىگىلىك باشقۇرۇش ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈش جەھەتتە جايلارنىڭ ئىلغار تەجرىبىسىنى ئەينەك قىلىپ قوللانسا بولىدۇ. ھەر خىل مۇناسىۋەتلەرنى مۇۋاپىق بىر تەرەپ قىلىش ئاساسىدا، كۆپ تەرەپنىڭ قوللىشىنى، بولۇپمۇ دۆلەتنىڭ سىياسەت جەھەتتىكى مايىللىقى ۋە مەدەت بېرىشىنى قولغا كەلتۈرۈش كېرەك.

يۇقىرىقىدەك چارىلەر ئارقىلىق ئاساسىي قاتلام ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلىرىنىڭ تەرەققىيات ئەمەلىي كۈچىنى زورايتىش، ئۇلارنىڭ ئىگىلىك باشقۇرۇش ئۈنۈمىنى تەدرىجىي ئۆستۈرۈشكە ياردەم بېرىش كېرەك.

يېزا ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلىرىنى باشقۇرۇش تۈزۈلمىسى ئىسلاھاتى توغرىسىدا (5)

لازېر نۇرى تېخنىكىسىنىڭ يېڭى ئىشلىتىلىش ئورنى

شۈي يالە

پەن-تېخنىكا دۇنياسى

لازېر نۇرى تېخنىكىسى يۇقىرى تېخنىكا سۈپىتىدە نۇرغۇن ساھەلەردە قوللىنىلماقتا، جەمئىيەت تەرەققىياتى ۋە ئىنسانىيەت مەدەنىيىتىنىڭ تەرەققىياتىغا زور تۆھپە قوشماقتا. ھازىر دۇنيادىكى بىر مۇنچە دۆلەتلەر بۇ يۇقىرى تېخنىكىنى جەمئىيەتكە تېخىمۇ ياخشى خىزمەت قىلدۇرۇش ۋە ئۇنىڭدىن پايدىلىنىپ ئىنسانىيەتكە بەخت يارىتىش ئۈچۈن لازېر نۇرى تېخنىكىسىنىڭ يېڭى ئىشلىتىلىش ئورنىنى يەنىمۇ تەتقىق قىلماقتا.

لازېر نۇرى ئارقىلىق ھاۋا رايىنى تىزگىنلىگىلى بولىدۇ

ھازىر دۇنيادا ئېنېرگىيە، قاتناش، نوپۇس، مۇھىت، ئاشلىق، ھاۋارايى قاتارلىق مەسىلىلەر كىشىلەر ئەڭ كۆڭۈل بۆلىدىغان چوڭ مەسىلىلەر بولۇپ قالدى. بۇ مەسىلىلەر ئىچىدە ھاۋارايى مەسىلىسى بارغانسېرى گەۋدىلىك بولماقتا. چۈنكى يۇقىرىدا ئېيتىلغان مەسىلىلەرنىڭ ھەر قاندىقى ھاۋارايى مەسىلىسى بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك.

ھازىر يەر شارىنىڭ تېمپېراتۇرىسى ئومۇمىيۈزلۈك ئۆسسىپ كېتىۋاتىدۇ. بۇ ھەقتە دۇنيادىكى نۇرغۇن ئالىملار ئاگاھلاندۇرۇش بەردى، شۇنداقلا ئۇنى تىزگىنلەش ئۇسۇلى جەھەتتە پائال ئىزدەنمەكتە. لازېر نۇرى ئارقىلىق ھاۋارايىنى تىزگىنلەش يېقىنقى يىللاردىن بېرى تەتقىق قىلىپ نەتىجە قازانغان ھاۋا رايىنى تىزگىنلەش ئۇسۇللىرىنىڭ بىرى.

لازېر نۇرى ئارقىلىق ھاۋارايىنى تىزگىنلەش ئۇسۇلى ئالەم بوشلۇقىدىكى نۇرغۇن سۈنئىي ھەمراھلار بىر-بىرىگە لازېر نۇرى يەتكۈزۈپ، ئالاھىدە نۇر نورى شەكىللەندۈرۈپ، دېڭىز يۈزىگە ئۇتتۇرىغا قويىدى. ئۇ بولسىمۇ يەر شارى سۈنئىي ھەمراھىدىن تۆتنى قويۇپ بېرىپ، ئۇلارغا لازېر نۇرى قويۇپ بېرىش قۇرۇلمىسى ۋە غايەت زور نۇر قايتۇرۇش ئەينىكى ئورنىتىپ، تۆت سۈنئىي ھەمراھتىن قويۇپ بېرىلگەن لازېر نۇرىنى بىر-بىرىگە سوقۇشتۇرۇشتىن ئىبارەت. بۇنداق قىلغاندا ئالەم بوشلۇقىدىن ئىنفىرا قىزىل نۇر ئۆتكەندە ئۇنىڭ كۆچىگە تەڭ كېلىدىغان لازېر نۇرى ئۇنى توسۇۋېلىپ، قايتۇرۇۋېتىلگەن نۇرنى دېڭىز يۈزىگە چۈشۈرىدۇ. بۇنىڭ بىلەن دېڭىز يۈزىنىڭ تېمپېراتۇرىسى سۈنئىي ئۇسۇلدا ئۆرلىتىلىدۇ-دە، ھاۋا ئېقىمى پەيدا قىلىپ، بۇلۇت چىقىرىپ، يامغۇر ياغدۇرىدۇ. نەتىجىدە تېمپېراتۇرىنى تەڭشەش مەقسىتىگە يەتكىلى بولىدۇ.

ئالىملار ئالدىن مۆلچەرلەپ مۇنداق دېدى: لازېر نۇرى ئارقىلىق تېمپېراتۇرىنى تىزگىنلەش ھازىر پەقەتلا بىر خىل تەسەۋۋۇر. لېكىن زامانىۋى پەن-تېخنىكىنىڭ، بولۇپمۇ سۈنئىي ھەمراھ تېخنىكىسى ۋە لازېر نۇرى تېخنىكىسىنىڭ ئۈزلۈكسىز مۇكەممەللىشىشى ۋە تەرەققىي قىلىشىغا ئەگىشىپ، لازېر نۇرى ئارقىلىق ھاۋا رايىنى تىزگىنلەش تەسەۋۋۇرى چوقۇم ئەمەلگە ئاشىدۇ. شۇ چاغدا بارغاندا كىشىلەر يەر شارى تېمپېراتۇرىسىنى ئەمەلىي ئېھتىياجىغا قاراپ تىزگىنلىيەلەيدىغان بولىدۇ.

لازېر نۇرى ئارقىلىق بۇلغىنىشنى تۈگەتكىلى بولىدۇ

دۇنيانىڭ ھەرقايسى جايلىرىدا ئامىۋى قۇرۇلۇشلار ھەتتا قەدىمكى ئاسار - ئەتىقىلەر ۋە ھەيكەللەرنى قالايمىقان چىجاپ - سىزىدىغانلار بار. مۇشۇنداق بۇلغىنىشلارنى قانداق تۈگىتىش كېرەك؟ ئامېرىكىلىق راۋلىنسىن لېفمول قولدا كۆتۈرۈپ ماڭغىنى

بولسۇن، ياكى مەر-مەر تاش تامدا ۋە ياكى چاپلانما سولياۋدا بولسۇن، مەيلى ياغاچ، خىش-كاھىش قۇرۇلمىدا بولسۇن، ياكى ئادەتتىكى رەڭدە چىجالغان-سىزىلغان بولسۇن ۋە ياكى قوغوشۇنلۇق سىردا بۇلغانغان بولسۇن، بۇ ئەسۋاب بۇلارنىڭ ھەممىسىنى ئاسانلا يوقىتىۋېتەلەيدۇ ھەمدە قۇرۇلمىلارنى زەخىملەندۈرمەيدۇ.

لازېر نۇرى ئارقىلىق مىكروب يوقاتقىلى بولىدۇ

پەن-تەتقىقات ئارقىلىق لازېر نۇرىدىن پايدىلىنىپ، ئۈزۈمسىمان شار باكتېرىيىسىنى يوقاتقىلى بولىدىغانلىقى بايقالدى.

چىش دوختۇرلىرى مىكروپ چەكلىگۈچى دورا ئارقىلىق چىش قۇرتىنى يوقىتىش ئۇسۇلىنى قوللانغان بولسىمۇ، بۇ ئۇسۇلنىڭ قوللىنىلغان ۋاقتى ئۇزارغانسېرى مىكروبلارنىڭ دورىغا قارشى كۈچى كۈچىيىدىكەن. ئەگەر بۇنىڭ ئورنىغا لازېر نۇرى ئىشلىتىلسە، بىر نەچچە سېكۇنت ئىچىدىلا بۇ باكتېرىيىلەرنى يوقاتقىلى بولىدىكەن.

لازېر نۇرىنىڭ رەڭگى قىزىل بولغاچقا، كۆك تەنچىلەر ئۇنى ئاسانلا قوبۇل قىلىدۇ، شۇڭا مىكروبلار ئاسانلا ئۆلىدۇ. ئۇنىڭ ئادەم بەدىنىدىكى ھۈجەيرىلەرگە زىيىنى يەتمەيدۇ. بىراق بۇ بەدەندىكى پايدىلىق مىكروبلارنى ئۆلتۈرۈۋېتىشىمۇ مۇمكىن. بوستوندىكى كۆيۈك يارىسىنى تەتقىق قىلىش ئورنىنىڭ تەتقىقاتچىسى مارتىن ياماس رەھبەرلىكىدىكى تەتقىقاتچىلار نۇر سەزگۈچى بىرىكمە ماددىغا ئانتىتېلالارنى قوشۇپ، ئالاھىدە پايدىلىق مىكروبلارنى قوغداپ، زىيانلىق مىكروبلارنى ئۆلتۈرۈش يولىنى تاپتى.

لازېر نۇرى ئارقىلىق چاقماقتىن ساقلانغىلى بولىدۇ

يېقىندا ئامېرىكا ئالىملىرى لازېر نۇرى ئارقىلىق چاقماقتىن ساقلىنىش مۇمكىنلىكىنى بايقىدى. ئامېرىكىدا ھەر يىلى 500 دىن ئارتۇق ئادەم چاقماق تېگىپ ئۆلىدۇ. گولف توپىمۇ ئاسان چاقماق تېگىدىغان خەتەرلىك ھەرىكەتلەرنىڭ بىرى بولۇپ قالدى. توك توختاش ھادىسىلىرىنىڭ ئۈچتىن ئىككى قىسمىغىمۇ چاقماق سەۋەبكار. چاقماق تۈپەيلىدىن ئامېرىكىنىڭ ئېلېكتر ئېنېرگىيە شىركەتلىرى ھەر يىلى 100 مىليون دوللار زىيان تارتىدۇ. مۇشۇنداق ئەھۋالدا ئامېرىكا ئالىملىرى لازېر نۇرى ئارقىلىق ناھايىتى تار تونېل ھاسىل قىلىپ، تونېلغا ئىئون ۋە توكلۇق ئاتوم، مولېكۇلا، لازېر نۇرى دەستىسى توشقۇزۇپ، چاقماقنى جەلپ قىلىش ۋە ئۇنى يىراققا ھەيدىۋېتىش ئۇسۇلىنى بايقىدى. بۇ بايقاشمۇ خەتىرى بار بايقاش بولۇپ، بۇنداق لازېر نۇرىغا قارىغانلىكى ئادەم قارىغۇ بولۇپ قالىدۇ. شۇڭا بۇ تەتقىقات يەنىمۇ چوڭقۇرلاشتۇرۇلۇپ، تىنچلىق مەقسەتلىرىگە ئۇيغۇن كېلىدىغان ئۇسۇل ئۈستىدە ئىزدىنىلمەكتە.

كۈن نۇرى ۋە ئۆسۈملۈك

ئاتاي مۇھەممەت

تەبىئەت دۇنياسىدا

كۈن نۇرى تېك چۈشكەندە ھەر بىر مىنۇتتا تارقىتىدىغان ئىسسىقلىق مىقدارى ناھايىتى زور بولۇپ، چۈشكەن ئىسسىقلىقنىڭ تەخمىنەن % 31 نى بۇلۇت قاتلىمى، يەر يۈزى ۋە ئاتموسفېرا قايتۇرۇۋېتىدۇ. % 33 ى ئوزۇن دولقۇنلۇق رادىئاتسىيىگە ئايلىنىپ، يەر يۈزى، بۇلۇت قاتلىمى ۋە ئاتموسفېرا ئارقىلىق يەنە كائىناتقا قايتىپ كېتىدۇ. % 30 ى دېڭىز-ئوكيان ۋە قۇرۇقلۇقتىكى سۇلارنى پارلاندۇرۇشقا سەرپ قىلىنىپ، سۇنىڭ ئايلانما ھەرىكىتىنى شەكىللەندۈرىدۇ. پەقەت % 5 نى ئۆسۈملۈكلەر سۈمۈرۈۋېلىپ، ئوزۇقلۇق سۈپىتىدە ساقلايدۇ. % 1 ى تاغ جىنسلىرىنى پارچىلاش ۋە زېمىننى قوم-شېغىللاشتۇرۇشقا سەرپ قىلىنىدۇ.

كۈن نۇرى تەبىئەت دۇنياسىدىكى ھاياتلىقلارنىڭ جۈملىدىن بېشىل ئۆسۈملۈكلەرنىڭ فوتوسىنتېز رولىنى يۈرگۈزۈپ، ئورگانىك ماددىلارنى ھاسىل قىلىشتىكى ئېنېرگىيە مەنبەسى ھېسابلىنىدۇ. ئۆسۈملۈكلەرگە چۈشىدىغان كۈن نۇرى ئادەتتىكى نۇر، ئىنفىرا قىزىل نۇر ۋە ئۇلترا بىنەپشە نۇردىن ئىبارەت ئۈچ خىل بولۇپ، ئادەتتىكى نۇر % 48 نى، ئىنفىرا قىزىل نۇر % 45 نى، ئۇلترا بىنەپشە نۇر % 7 نى ئىگىلەيدۇ. بۇ ئۈچ خىل نۇرنىڭ مىقدارى ۋە رولىمۇ ئوخشىمايدۇ. ئۆسۈملۈكتىكى خلوروفىل كۆرۈنىدىغان نۇر ھاۋادىن كاربون (Ⅳ) ئوكسىدىنى سۈمۈرۈۋېلىپ، كاربون سۇ بىرىكمىسى، ئاقسىل ۋە مايلارنى ھاسىل قىلىدۇ، ئوكسىگېننى چىقىرىدۇ؛ ئىنفىرا قىزىل نۇر ئۆسۈملۈك تۈپلىرىنى قىزدۇرۇپ، ئۇنىڭ ئۆسۈپ يېتىلىشىنى ئىسسىقلىق ئېنېرگىيىسى بىلەن تەمىنلەيدۇ؛ ئۇلترا بىنەپشە نۇر كۈچلۈك بىئولوگىيىلىك يوقىتىش ئۈنۈمىگە ئىگە بولۇپ، نۇرغۇنلىغان زىيانلىق مىكرو ئورگانىزملارنى ئۆلتۈرىدۇ.

ئۆسۈملۈكلەرنىڭ يوپۇرمىقى فوتوسىنتېز رولىنى يۈرگۈزىدىغان ئەڭ ئاساسلىق ئورگان ھېسابلىنىدۇ. ئۇلار ئۆزىگە كۈن نۇرى چۈشكەندىن كېيىن كۆپ مىقداردا ئورگانىك ماددىلارنى ھاسىل قىلىش بىلەن بىللە ھاۋادىن كاربون (Ⅳ) ئوكسىدىنى سۈمۈرۈۋېلىپ، كىسلارودنى چىقىرىۋېتىپ، ھاۋانى تازىلايدۇ، مۇھىتنىڭ بۇلغىنىشىنى تىزگىنلەپ، سۇ شارائىتىنى ياخشىلايدۇ.

كۈن نۇرى ئۆسۈملۈكلەرنىڭ فوتوسىنتېز رولى ئارقىلىق ئۆسۈملۈك ھۈجەيرە پروتوپلازمىسىنى، ھۈجەيرە پوستىنىڭ شەكىللىنىشى ۋە ئۆسۈملۈكلەرنىڭ ۋىتامىنلارنى ھاسىل قىلىشى بىلەن مېۋىلىرىنىڭ ۋايىغا يېتىپ پىشىشىنى ئىلگىرى سۈرىدۇ. ئۆسۈملۈكلەر زور بىر تۈركۈم قوۋۇقتىنى تۇپراقتىن ئالسا، يەنە بىر تۈركۈم قوۋۇقتىنى كۈن نۇرىدىن ئالىدۇ. فوتوسىنتېز رولى كۈن نۇرى كەلتۈرۈپ چىقارغان «نۇر رېئاكسىيىسى»، فېرمېنت تېزلەتكەن «قاراڭغۇ رېئاكسىيىسى» دىن ئىبارەت ئىككى خىل خىمىيىلىك رېئاكسىيە ئارقىلىق يۈرگۈزۈلىدۇ. يەر شارىدىكى پۈتكۈل يېشىللىقتا فوتوسىنتېز رولىدىن ئىبارەت بۇ خىمىيىلىك جەريان پەقەت كۈن نۇرى ئارقىلىقلا ئۈزلۈكسىز ئورۇندىلىپ تۇرىدۇ.

كۈن نۇرى ئېنېرگىيىسىنى خىمىيىلىك ئېنېرگىيىگە ئايلاندۇرۇشتا يېشىل يوپۇرماقنىڭ رولى زور بولىدۇ. چۈنكى يوپۇرماق ھۈجەيرىلىرىدە سانسىز خلوروپلاستلار (يېشىل رەڭلىك دانىچىلار) بولۇپ، فوتوسىنتېز مۇشۇلارنىڭ ئىچىدە ئېلىپ بېرىلىدۇ. خلوروپلاستلار ئىچىدىكى بىر خىل پىگمېنتنىڭ كۈن نۇرىنى سۈمۈرۈشى ھەم ئۆتكۈزۈشى بىلەن كاربون (Ⅳ) ئوكسىدى كاربون سۇ بىرىكمىسىگە ئايلىنىدۇ. بۇنىڭ بىلەن ھەر بىر يوپۇرماقتىكى خلوروپلاستلار كۈن نۇرى ئېنېرگىيىسىگە ئايلىنىپ، ئالتە مولېكۇلا كاربون (Ⅳ) ئوكسىدىنى، ئالتە مولېكۇلا سۇنى سۈمۈرۈۋېلىپ، بىر مولېكۇلا گلۇكوزا ۋە ئالتە مولېكۇلا ئوكسىگېننى ھاسىل قىلىدۇ.

تىببىي ساۋات

تاپان ۋە چىش ئاغرىقى

چىش ئاغرىقى ئەڭ كۆپ كۆرۈلىدىغان كېسەللىك، مەملىكىتىمىز نوپۇسىنىڭ % 75 - % 80

جايدا يېڭى بىر پەللە بايقالدى، بۇ پەللە «جىچە پەللە» دەپ ئاتالدى. بۇ پەللىگە دورىنى چاپلىغاندا چىش ئەتراپىدىكى نېرۋىلارنى ئېچىپ، قاننىڭ ئايلىنىشىنى راۋانلاشتۇرىدۇ. ئادەمنىڭ ئىممۇنىتېت ئىقتىدارىنى ئاشۇرىدۇ، قىل قان تومۇرلارنى جانلاندۇرىدۇ، ئويۇپ

زور تەسىر كۆرسەتكەن ئالىم بوشلۇقتىكى ئىنفىرا قىزىل نۇر لىنىيىسىدە ئۆزگىرىش ھاسىل قىلىپ، ھاۋا رايىنىڭ ئىسسىپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىشنى كۆرسەتتى.

ئالىملار مۇشۇ تەسەۋۋۇرغا ئاساسەن كونكرېت يولغا قويۇش چارىسىنى بولىدىغان بىر خىل لازېر نۇرى ئارقىلىق بۇلغىنىشنى تۈگىتىش ئەسۋابىنى كەشىپ قىلىپ، ئۇز كارامىتىنى نامايان قىلدى. بۇ ئەسۋاب بىر سائەتتە 200 مېتىر ئۇزۇنلۇقتىكى، 1.5 مېتىر كەڭلىكتىكى كىر-داغلارنى يوقىتالايدۇ. بۇ كىر - داغلار سىلىق سېمونت تامدا

تاۋۇزنى ساقلاش ئۇسۇلى

ئالماس تۇرسۇنھاجى

ھېزائىگىلىك ساۋاتى

تاۋۇز 7 - ئايدا پىشىپ بازارغا چىقىدۇ. 8 - ئايدا ھاۋا تازا ئىسسىپ، تاۋۇزغا بولغان ئېھتىياج ئاشىدۇ. تاۋۇزنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش ئۈچۈن تاۋۇزنى قىسقا مۇددەتلىك ساقلاشقا ئەھمىيەت بېرىش كېرەك.

ساقلىنىدىغان تاۋۇزنى % 80 - % 90 پىشقان ۋاقتىدا ئۈزۈش كېرەك. پىشىش نىسبىتى يۇقىرى بولغاندا، ساقلاش ۋاقتى قىسقا بولىدۇ ھەم بەك پىشىپ كەتكەن تاۋۇزنىڭ قەنت مىقدارى تۆۋەنلەپ كېتىدۇ. تاۋۇزنى ئۈزگەندە ئاستا ئېلىپ، ئاستا قويۇش لازىم. سۈركىلىش، بېسىلىپ قېلىش ۋە سوقۇلۇش قاتارلىق مېخانىكىلىق زەخىملىنىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش كېرەك. تاۋۇزنى تاللىغاندا كېسەللىك ۋە زىيانداش ھاشارات زىيان سالمىغان تاۋۇزنى تاللاش كېرەك.

ساقلىنىدىغان تاۋۇزنى يامغۇر يېغىشنىڭ ئالدىدا ئۈزۈۋېلىش كېرەك. ئەڭ ياخشىسى سەھەردە ئۈزۈش كېرەك. چۈنكى بۇ ۋاقىتتا تېمپېراتۇرا نىسبەتەن تۆۋەنرەك بولىدۇ. تاۋۇزنى ئۈزگەندە ئازراق ساپىقى بىلەن ئۈزسە، يۇقۇملىنىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ساقلاشقا پايدىلىق. تاۋۇزنى ئۈزۈۋالغاندىن كېيىن كۈن چىقىشنىڭ، يامغۇردا قېلىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش لازىم.

تاۋۇزنى ئۇزاقراق ساقلاش ئۈچۈن، تېمپېراتۇرا ℃ 3 - ℃ 5 بولسا بولىدۇ. بىراق تېمپېراتۇرىنى ئاستا - ئاستا تۆۋەنلىتىش كېرەك. يۇقىرى تېمپېراتۇرىدىن تۆۋەن تېمپېراتۇرىغا چۈشۈرۈش ئۈچۈن بىر - ئىككى كۈن كېتىدۇ. ئەگەر تاۋۇزنى توڭ ئىسكىلاتى بولماي ئۆيدە ساقلاشقا توغرا كەلسە، ئۆي ئىچى پاكىز بولۇشى لازىم. تاۋۇز قويۇلىدىغان يەر يۈزىگە بىر قەۋەت قوم يېيىتىش، تاۋۇزنى تامنىڭ يېنىغا قويۇش لازىم. تاۋۇزنى ئۈستى - ئۈستىگە تىزغاندا تۆت قەۋەتتىن ئاشۇرۇۋەتمەسلىك كېرەك. ئۆينىڭ ھاۋاسىنى تەڭشەشتە، كەچتە ئۆينىڭ دېرىزىسىنى ئېچىپ ھاۋا كىرگۈزۈپ تېمپېراتۇرىنى تۆۋەنلىتىش، كۈندۈزى دېرىزىنى يېپىپ تېمپېراتۇرا بىلەن نەملىك دەرىجىسىنى ساقلاش كېرەك. نەملىك دەرىجىسى بەك تۆۋەن بولۇپ كەتسە، تاۋۇزنىڭ پوستى ئۆڭايلا بوشاپ كېتىدۇ. شۇڭا نىسپىي نەملىكى % 80 ئەتراپىدا بولسا ئەڭ مۇۋاپىق بولىدۇ. زەخىملەنمىگەن ۋە كېسەللىك تەگمىگەن تاۋۇزنى ئادەتتە 20 كۈن ساقلىغىلى بولىدۇ. ئۇرۇقسىز تاۋۇزنى 30 كۈن ساقلىغىلى بولىدۇ.

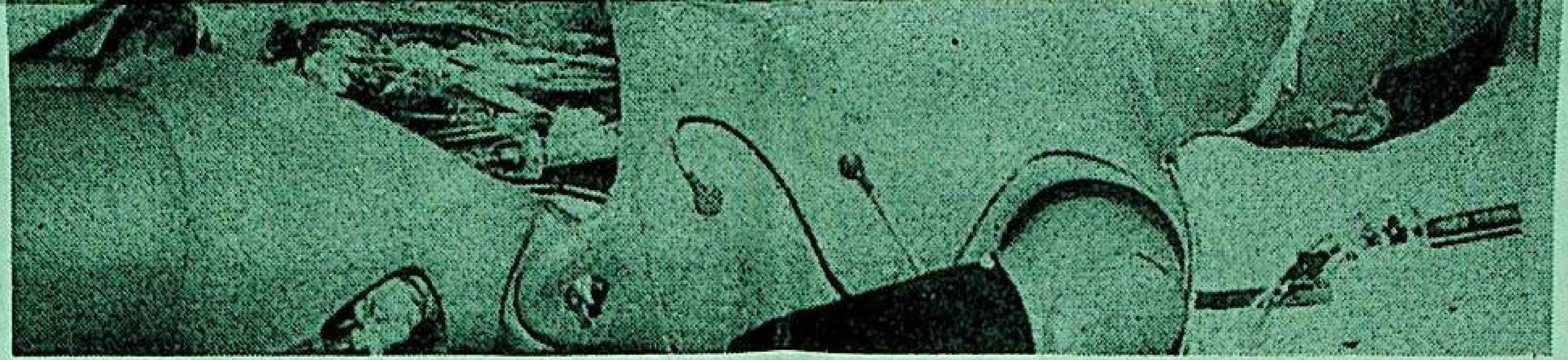

ئەنگلىيە ئالىملىرى يېقىندا كېسەل ئادەمگە تەقلىد قىلىنغان ئادەمسىمان كومپيۇتېر ياسىدى. بۇ كومپيۇتېرنىڭ قېنى بار، تومۇرى، يۈرىكى سوقىدۇ، نەپەس ئالىدۇ ھەتتا ئۇ داۋالاشقا، ئىشلىتىلگەن دورىغا ئىنكاس قايتۇرالايدۇ، دوختۇرلارنىڭ سوئالىغا جاۋاب بېرەلەيدۇ.

سۈرەتتە: دوختۇرلار ئادەمسىمان كومپيۇتېرنىڭ كېسىلىنى تەكشۈرمەكتە.

«دۇنيا بىلىملىرى رەسىملىك ژۇرنىلى» دىن

تۆكلۈك غازتاپاننىڭ دورىلىق قىممىتى يۇقىرى

بىلىشلىك

تۆكلۈك غاز تاپان ئازغان ئائىلىسىگە كىرىدىغان ئۆسۈملۈك بولۇپ، يىلتىزى تۈگنەك بولىدۇ، ئۇ ئادەمگىياھ، مېھرىگىياھ دەپمۇ ئاتىلىدۇ. ئۇ كۆپ يىللىق توپلىشىپ ئۆسىدىغان ئۆسۈملۈك، ئۇنىڭ ئىنچىكە غوللىرى يەر بېغىرلاپ ئۆسىدۇ، ئۇزۇنلۇقى 97 سانتىمېتىر بولۇپ، بوغۇملىرىدا تۈراقسىز يىلتىز، يوپۇرماق ۋە گۈللەر بار. يوپۇرماقلىرى تاك ئۆسىدۇ، چۆرىسىدە ھەرە چىشىغا ئوخشاش چىشلىرى بولىدۇ. گۈلى سېرىق، مېۋىسى كىچىكرەك، يۇمىلاق، قوڭۇر رەڭدە بولىدۇ. ئۇ ئادەتتە يەر ئاستى سۈيى ئېگىزرەك، تۆۋەن نەملىك ۋە تۆۋەن تېمپېراتۇرىلىق مۇھىتتا ئۆسىدۇ. ئۇ زەيگە چىدامىلىق بولۇپ، يۇقىرى تېمپېراتۇرا ۋە قۇرغاقچىلىققا چىدىمايدۇ. ئۇ ئاسىيا، ياۋروپا، شىمالىي ئامېرىكا قۇرۇقلۇقى ۋە مەملىكىتىمىزنىڭ شەرقىي شىمالى، شىمالىي جۇڭگو، غەربىي شىمالى ۋە غەربىي جەنۇبىي قىسمىدىكى ھەرقايسى ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلاردىن چىقىدۇ.

تۆكلۈك غاز تاپاننىڭ غولى، يوپۇرمىقى ۋە تۈگنەك يىلتىزىنىڭ ئىقتىسادىي قىممىتى يۇقىرى، ئۇنىڭ غولى ۋە يوپۇرمىقى يۇمشاق، [illegible]سىرنىلىق بولۇپ، ئوزۇقلۇق قىممىتى يۇقىرى. ئۇنىڭ قۇرۇتۇلغانلىرىدا % 20.60 ئاقسىل، % 7.47 ياغ، % 19.48 تالا بار، قوي، كالىلارغا بېرىلسە ئوبدان سەمرىيدۇ. تۈگنەك يىلتىزىنىڭ ئوزۇقلۇق قىممىتى تېخىمۇ يۇقىرى بولۇپ، تەركىبىدە كراخمال كۆپ بولۇپلا قالماستىن، ئاقسىل ۋە ۋىتامىنلارمۇ كۆپ. ئۇنىڭ قۇرۇتۇلغىنىنىڭ ھەر يۈز گرامىدا 73 گرام كاربون سۇ بىرىكمىسى، 12.6 گرام ئاقسىل، 1.4 گرام ياغ، 3.2 گرام تالا، 123 مىللىگرام كالتسىي، 334 مىللىگرام فوسفور، 24.4 مىللىگرام تۆمۈر، 0.64 مىللىگرام سەۋزە ماددىسى، 0.06 مىللىگرام تىيامىن (ۋىتامىن B)، 3.3 مىللىگرام نىياتسىن (ۋىتامىن PP) لار بار. تۆكلۈك غاز تاپان ئوتىنىڭ داۋالاش ئۈنۈمى ياخشى، ئۇنىڭ ھەممە يېرى دورا قىلىنىدۇ، شىرنىسىنى چىقىرىپ ئىچىپ بەرسە، سۈيدۈك يولىدىكى تاشنى چۈشۈرىدۇ، تاش چۈشۈش كېسەللىكىگە شىپا بولىدۇ. چەت ئەل ماتېرىياللىرىدىن قارىغاندا، ئۇ يەنە ئۆسمىلەرگە، قان بۇزۇلۇش كېسەللىكلىرىگە شىپا بولىدىكەن.

غاز تاپان ئوتىنىڭ تەمى تاتلىق، بىر ئاز قېرىق، تەبىئىتى مۆتىدىل بولۇپ، پەيلەرنى كۈچەيتىش، ئاشقازاننى ياخشىلاش، قان تولۇقلاش، بۆرەكنى قۇۋۋەتلەندۈرۈش رولى بار. ئۇ ئىچ سۈرۈپ ماغدۇرسىزلىنىشقا، قان ئازلىق كېسەللىكىگە، ئوزۇقلۇق يېتىشمەسلىككە، بۆرەك زەئىپلىكىگە شىپا بولىدۇ.

تۆكلۈك غاز تاپان ئوتىنىڭ ئوزۇقلۇق قىممىتى، قۇۋۋەتلەندۈرۈش قىممىتى بار. شۇڭا ئۇنى دېھقان، چارۋىچىلار قۇۋۋەت دورىسى ئورنىدا ئىشلىتىپ كەلگەن. ئۇنى كۈزدە ۋە قىشتا يىغىۋېلىپ ئاپتاپقا سېلىپ قۇرۇتۇپ، ھەر قانداق چاغدا ئىشلىتىشكە بولىدۇ. بولۇپمۇ قىشتا ئوبدان قۇۋۋەت بولىدۇ. ئۇ مۇنداق ئىككى خىل ئەنئەنىۋى ئۇسۇلى بار: 1) ئۇنى ئۇماچقا، شورىگۇرۇچقا قوشۇپ ئىچىشكە بولىدۇ. 2) گۆش پىشۇرغاندا ئۇنىڭدىن مۇۋاپىق سېلىپ پىشۇرسا، ئوبدان قۇۋۋەت بولىدۇ. ئۇ ئاشقازاننى ياخشىلايدۇ، زەئىپلىكنى يوقىتىدۇ، ماغدۇرسىزلىققا شىپا بولىدۇ، بەدەننى كۈچلەندۈرىدۇ.

تۆكلۈك غاز تاپان ئوتىن ھەر خىل ساقلىقنى ساقلاش بويۇملىرىنى ئىشلىگىلى بولىدۇ. ھازىر بازاردا غاز تاپان ئوتىن ياسالغان ئوزۇقلۇق بويۇملىرى ۋە تۆكلۈك غاز تاپان سۈت چېيى قاتارلىقلارنى تاپقىلى بولىدۇ.

تۆكلۈك غاز تاپان ئوت گەرچە ئوزۇقلۇق قىممىتى، داۋالاش قىممىتى بار ياۋا ئوت بولسىمۇ، چەت، يىراق جايلاردا ئۆسىدىغان بولغاچقا، كىشلەر ئۇنى بىلمەيدۇ، شۇڭا ئۇنىڭدىن مۇۋاپىق پايدىلىنىپ، ئىلمىي ئۇسۇلدا ئىشلەتكەندە، تۆكلۈك غاز تاپان ئوتنى پۈتۈن مەملىكەتكە ۋە دۇنياغا يۈزلەندۈرگىلى، يەرلىك ئىگىلىكنى راۋاجلاندۇرغىلى، باي بولۇش يولىغا ماڭغىلى بولىدۇ.

2 - ئاينىڭ 11 - كۈنى تاڭ سەھەردە ئامېرىكىنىڭ يەتتە نەپەر ئالەم ئۇچقۇچىسى «بايقاش» ناملىق ئالەم ئايروپىلانى ئارقىلىق خاۋۋېر ئالەم پونكىتىنىڭ مىكروسكوپىنى ئالماشتۇردى.

سۈرەتتە: ئامېرىكا ئالەم ئۇچقۇچىسى مارك لېر ۋە ستىۋېن شمىس مىكروسكوپنىڭ ئۈسكۈنىلىرىنى ئالماشتۇرماقتا.

«دۇنيا بىلىملىرى رەسىملىك ژۇرنىلى» دىن

ى بۇنداق كېسەللىككە گىرىپتار بولىدۇ، سانائەتلەشكەن دۆلەتتە % 98 كە يېتىدۇ. دۇنيادا ھەممە ئادەم چىش ئاغرىقىنىڭ ئازابىنى تارتىدۇ. يېقىندا ئەنئەنىۋى داۋالاش ئۇسۇلىغا ئوخشىمايدىغان يېڭى داۋالاش ئۇسۇلى مەيدانغا كەلدى، يەنى جى فېڭۋۇ ئەپەندى كەشىپ قىلغان «جىچە چىش داۋالاش دورىسى»نى تاپانغا چاپلاپ قويغان ھامان چىش ئاغرىقى پەسىيدۇ، يىرىڭ توختايدۇ، ئىششىق يانىدۇ، بوشاپ قالغان چىش چىڭىيدۇ. جۇڭگو جۇڭيى تەتقىقات يۇرتىدىكى سۆەن دوختۇرخانىسى كلىنىكىلىق تەجرىبە ئېلىپ بېرىپ، 140 كېسەلنى كۆزىتىپ، «جىچە چىش داۋالاش دورىسى» نىڭ 138 كېسەلگە شىپا بولغانلىقىنى ئىسپاتلىدى.

«جىچە چىش داۋالاش دورىسى» پەللىدىن پايدىلىنىش ئاساسىدا مەيدانغا كەلگەن. تاپاندىكى يۈگچۈەن پەللىسىدىن ئىككىلىك يىراقلىقتىكى قالغان قاننى ۋە يىرىڭ مىكروبىنى بەدەندىكى چوڭ ماددا ئايلىنىشقا كىرگۈزىدۇ؛ بەدەندىكى ئىممۇنىتېت ھۈجەيرە توپلىرى بىرنەچچە مىنۇت ئىچىدىلا چىش مىكروبلىرىنى ئۆلتۈرۈپ، چىش ئاغرىقىنى تۈگىتىدۇ.

بۇ «جىچە چىش داۋالاش دورىسى» تەركىبىدە بورنىيول، ياپۇز، چاچراتقۇ، يۇگلۇق نارجى، داغۇر كىرەشى قاتارلىق قىممەتلىك دورىلار بار. ئادەتتە ئۇنى بىر قېتىم چاپلاپ قويسا، ئۇزاق مۇددەت ئالدىنى ئېلىش رولىنى ئوينايدۇ. چىش بوشاپ قالسا، ئاغرىسا چاپلىغان ھامان ساقىيىدۇ. نېرۋىلار ئېچىۋېتىلسە، ئۇزاققىچە ئېتىلىپ قالمايدۇ. بەدەندىكى يۇشۇرۇن كۈچنىڭ بايقىلىشى ۋە ئۇنىڭدىن پايدىلىنىش چىش ئاغرىقى، چىش بوشاشنى پۈتۈنلەي ساقايتىشقا ئىمكانىيەت يارىتىپ بەردى.

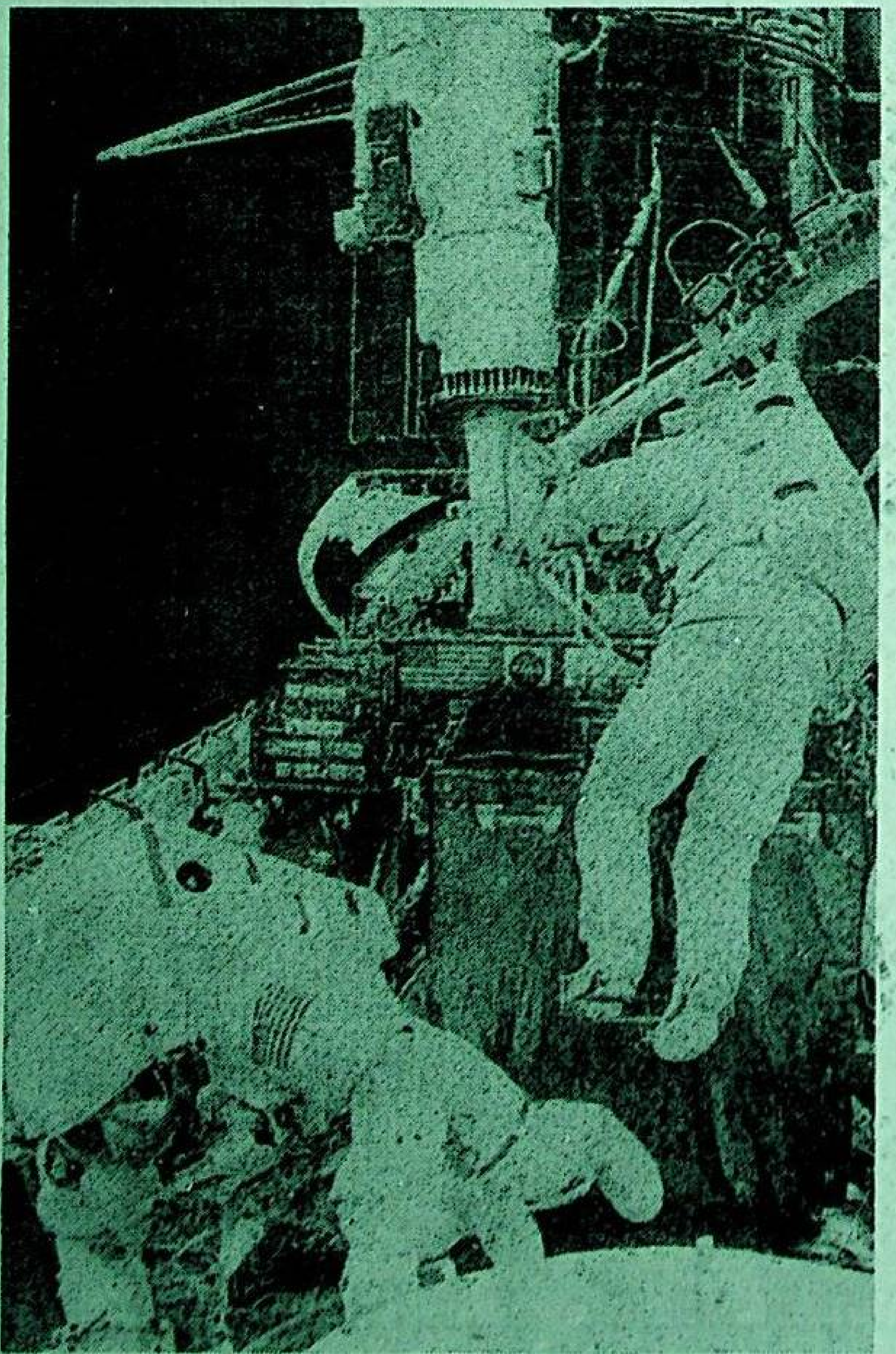

جۇڭگو ۋەكىلى مۇنداق دەپ تەكىتلىدى:

پايدىلىق تاشقى مۇھىت تەرەققىياتنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشتا كەم بولسا بولمايدىغان شەرت

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جەنۋە، 3 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. جەنۋەدە ئۆتكۈزۈلگەن ب د ت نىڭ ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي مۇدىرىيىتى يۇقىرى دەرىجىلىكلەر يىغىنىغا قاتنىشۋاتقان جۇڭگو ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ باشلىقى، باش ئەلچى ۋۇجيەنمىن مۇشۇ ئاينىڭ 3 - كۈنى يىغىندا سۆز قىلغاندا پايدىلىق تاشقى مۇھىت تەرەققىياتنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشتا كەم بولسا بولمايدىغان شەرت، دەپ تەكىتلىدى.

ۋۇجيەنمىن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ تەرەققىي قىلىشىغا پايدىلىق بولغان تاشقى مۇھىتنى يارىتىش خەلقئارا جەمئىيەتكە، بولۇپمۇ تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەرنىڭ تىرىشچانلىقىغا باغلىق. تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ تاشقى مۇھىتىنىڭ ئۆزگىرىشىنى ئاساسەن تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەر ئىجرا قىلىۋاتقان پۇل، مالىيە، سودا سىياسىتى ۋە باشقا سىياسەتلىرى، بەزى خەلقئارا پۇل مۇئامىلىسى، سودا تەشكىلاتلىرىنىڭ سىياسەتلىرى بەلگىلەيدۇ.

ۋۇجيەنمىن يەنە خەلقئارا ھەمكارلىقنى كۈچەيتىش، تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرگە پايدىلىق بولغان تاشقى مۇھىت يارىتىش ۋە ياردەم بېرىش مەسىلىسى توغرىسىدا تۆۋەندىكىدەك ھەل قىلىشقا تېگىشلىك مەسىلىلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى:

ھۆكۈمەت تەرىپىنىڭ تەرەققىياتقا ياردەم بېرىشىنىڭ تۆۋەنلەپ كېتىش يۈزلىنىشىنى تېز ئۆزگەرتىش لازىم. تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەر ھۆكۈمەت تەرەپ ياردىمىنىڭ مىللىي ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتى ئىچىدىكى نىسبىتىنى 0.7% كە يەتكۈزۈش ۋەدىسىگە ئەمەل قىلىشى - خەلقئارا ھەمكارلىقنى جانلاندۇرۇشنىڭ مۇھىم شەرتى. ئۇ يەنە مۇنداق دېدى: خەلقئارا جەمئىيەت سودا ۋە مەبلەغ سېلىش ساھەسىگە ئالاقىدار قائىدىلەرنى تۈزگەندە تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ قىيىنچىلىقىنى ۋە ئېھتىياجىنى تولۇق ھېسابقا ئېلىشى ھەم ئۇنىڭغا ئېتىبار بېرىشى، ھەرقايسى ئەللەرنىڭ بولۇپمۇ تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ تەرەققىياتىغا پايدىلىق بولۇشىنى مەقسەت قىلىش، تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ ئىقتىسادىي جەھەتتە ئىشكىنى ئېچىۋېتىشىنىلا قوغلاشماسلىقى كېرەك.

جۇڭگو مۇھىت، ئەمگەك كۈچى ئۆلچىمىنى سودا بىلەن بىرلەشتۈرۈشكە قەتئىي قارشى تۇرىدۇ، مۇھىت، ئەمگەك كۈچى ئۆلچىمىنى سودا بىلەن بىرلەشتۈرۈش تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ ئەمگەك كۈچى تەننەرخى تۆۋەن بولۇشتەك بىر قەدەر ياخشى ئۈستۈنلۈكىنى خورىتىشنى مەقسەت قىلغان يېڭى سودا قورۇقچىلىقىدۇر.

ۋۇجيەنمىن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەر خەلقئارا ئىقتىسادىي ئىشلارغا دائىر تەدبىر بەلگىلەشكە ئۈنۈملۈك قاتنىشىشى كېرەك. تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ ئاھالىسى يەر شارى ئاھالىسىنىڭ 85% نى ئىگىلەيدۇ، ئۇلارنىڭ سېتىۋېلىش كۈچىنىڭ ئۆسۈشى دۇنيا ئىقتىسادىنىڭ ئېشىشىدا پائال تۈرتكىلىك رول ئوينايدۇ. تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ خەلقئارا ئىقتىسادىي كېڭەشكە، ماسلاشتۇرۇشقا ۋە تەدبىر بەلگىلەشكە ئۈنۈملۈك قاتنىشالماسلىقى دېموكراتىيە پرىنسىپىغا خىلاپ.

ۋۇجيەنمىن ئاخىرىدا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ب د ت تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ تەرەققىياتىغا پايدىلىق تاشقى مۇھىتنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن ئاكتىپ تۆھپە قوشۇشى كېرەك. ۋەكىللىك خاراكتېرگە ئىگە ۋە ئەڭ مۇھىم بولغان ھۆكۈمەتلەر ئارا خەلقئارا تەشكىلات بولۇش سۈپىتى بىلەن ب د ت دۇنيانىڭ ئىقتىسادىي ئىشلىرىدىكى رولىنى كۈچەيتىشى كېرەك. ئۇنىڭ ئالاقىدار ئىسلاھاتى «ب د ت نىزامنامىسى»نىڭ مەقسەتكە ئۇيغۇن بولۇشى، ئادىل، مۇۋاپىق خەلقئارا ئىقتىسادىي يېڭى تەرتىپ ئورنىتىشقا، ب د ت نىڭ ئىقتىساد ۋە تەرەققىيات ساھەسىدىكى رولىنى ئاجىزلاشتۇرۇشقا ئەمەس، بەلكى ئۇنى كۈچەيتىشكە، ھەرقايسى ئەللەرنىڭ، بولۇپمۇ تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشكە، ئۇلارنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى ئۈچۈن پايدىلىق تاشقى مۇھىت يارىتىپ بېرىشكە پايدىلىق بولۇشى كېرەك.

ئامېرىكا ئاۋام پالاتاسى جۇڭگوغا سودىدا ئېتىبار بېرىشكە قارشى تۇرۇش توغرىسىدىكى تەكلىپ لايىھىسىنى ئىنكار قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون خەۋىرى. ئامېرىكا ئاۋام پالاتاسى يېقىندا 173 ئاۋازغا قارشى 259 ئاۋاز بىلەن جۇمھۇرىيەتچىلەر پارتىيىسىدىن بولغان ئاۋام پالاتا ئەزاسى سولومون ئوتتۇرىغا قويغان جۇڭگوغا سودىدا ئېتىبار بېرىشنى ئۈزارتىشقا قارشى تۇرۇش توغرىسىدىكى تەكلىپ لايىھىسىنى ئىنكار قىلدى.

كلىنتون زۇڭتۇڭ ئاۋام پالاتاسى ئاۋاز بېرىپ بولغاندىن كېيىن بايانات ئېلان قىلىپ مۇنداق دېدى: «بۇ ئامېرىكىنىڭ مەنپەئىتىگە ئۇيغۇن بولغان ئاۋاز بېرىش».

تۆت سائەتتىن ئارتۇق داۋاملاشقان مۇنازىرىدە كۆپلىگەن پارلامېنت ئەزالىرى مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: سودىدا ئېتىبار بېرىش ئەمەلىيەتتە ئامېرىكىنىڭ دۇنيادىكى مۇتلەق كۆپ ساندىكى سودا ھەمراھلىرى بەھرىمەن بولۇشقا تېگىشلىك نورمال سودا مۇئامىلىسى. بۇ خىل نورمال سودا مۇناسىۋىتىنى ئەمەلدىن قالدۇرۇش ئامېرىكا بىلەن جۇڭگونىڭ مۇناسىۋىتىنى يامانلاشتۇرۇۋېتىدۇ. ئۇ ئامېرىكىنىڭ ئىقتىسادىي مەنپەئىتىگە زىيان يەتكۈزۈپلا قالماستىن، ئامېرىكىنىڭ ئاسىيا- تىنچ ئوكيان رايونىدىكى ئىستراتېگىيىلىك مەنپەئىتىگىمۇ زىيان يەتكۈزىدۇ.

بىر قىسىم پارلامېنت ئەزالىرى يەنە مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: جۇڭگوغا سودىدا ئېتىبار بېرىشنى ئەمەلدىن قالدۇرۇش جۇڭگونى يېتىم قالدۇرالمايلا قالماستىن، ئەكسىچە ئامېرىكىنى يېتىم قالدۇرىدۇ، ھەم ئامېرىكىنى دۇنيادىكى يېڭىدىن گۈللىنىۋاتقان ئەڭ چوڭ بازارغا كىرىش پۇرسىتىدىن مەھرۇم قىلىدۇ.

ئاننان ئاسىيا بىلەن لاتىن ئامېرىكىسىنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىيات تەجرىبىلىرىنى مەدھىيىلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جەنۋە، 3- ئىيۇل تېلېگراممىسى. ب د ت نىڭ باش كاتىپى ئاننان مۇشۇ ئاينىڭ 3- كۈنى بۇ يەردە ئۆتكۈزۈلگەن ب د ت نىڭ ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي تەرەققىيات مۇدىرىيىتىنىڭ ماھىيەتلىك يىغىنىنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىكلەر يىغىنىدا سۆز قىلغاندا مۇنداق دېدى: ئاسىيا بىلەن لاتىن ئامېرىكىسىدىكى دۆلەتلەر ۋە رايونلارنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك تەجرىبىلىرى تېز تەرەققىيات يولىغا مېڭىشنىڭ دۇنيا ئىقتىسادىنىڭ ئاساسىي ئېقىمىغا تېخىمۇ ياخشى قوشۇلۇش بولىدىغانلىقىنى كۆرسەتتى.

ئاننان مۇنداق دېدى: ئاسىيا بىلەن لاتىن ئامېرىكىسىدىكى نۇرغۇن تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەر مىسلى كۆرۈلمىگەن كۆلەم بىلەن چەتنىڭ مەبلىغىنى جەلپ قىلماقتا؛ ئۇلارنىڭ دۇنيا سودىسى ۋە پۇل مۇئامىلىسى جەھەتتە ئىگىلىگەن سالمىقى بارغانسېرى زور بولماقتا؛ تەرەققىي قىلىۋاتقان بەزى دۆلەتلەر كۆپ يىللاردىن بۇيان يۇقىرى دەرىجىدە ئېشىش نىسبىتىنى ساقلاپ كەلدى ھەم نامراتلىق سەۋىيىسىنى زور دەرىجىدە تۆۋەنلەتتى؛ يېڭى، ھاياتىي كۈچكە باي سودا ۋە مەبلەغ سېلىش مەركىزى ئاسىيا ۋە لاتىن ئامېرىكىسى رايونلىرىدا بارلىققا كەلمەكتە ھەم تېز سۈرئەت بىلەن دۇنياۋى ئىشلەپچىقىرىش ۋە سودىسىدىكى پاراۋوز بولۇپ قالدى.

ئاننان شۇنىڭ بىلەن بىللە كىشىلەرنى ئافرىقا دۆلەتلىرى بىلەن ئەڭ تەرەققىي تاپمىغان دۆلەتلەرنىڭ تەرەققىيات ئەھۋالىغا كۆڭۈل بۆلۈشنى ئەسكەرتتى. ئۇ مۇنداق دېدى: بۇ دۆلەتلەر ئىقتىسادىنىڭ يەر شارىلىشىشىدىن تېخى نەپ ئالغىنى يوق، بىراق ئافرىقىدىكى نۇرغۇن دۆلەتلەر ئىقتىسادىي جەھەتتە ئىشىكنى ئېچىۋېتىشنى يولغا قويماقتا ھەم ئورگانلارنى ئىسلاھ قىلماقتا ۋە تەڭشىمەكتە، ئۇنىڭ ئۈستىگە بەزىلىرى دەسلەپكى قەدەمدە ئۈنۈمگە ئېرىشتى. ئۇ مۇنداق دېدى: خەلقئارا جەمئىيەت ئۇلارنى تېخىمۇ كۆپ قوللىشى ۋە تېخىمۇ كۆپ، داۋاملىق ھۆكۈمەت تەرەپ ياردىمى بىلەن تەمىنلىشى، ئۇلارنىڭ تاشقى قەرزىنى ھەل قىلىۋېلىشىغا ياردەم بېرىشى، شۇنىڭدەك بۇ مەھسۇلاتلىرىنىڭ خەلقئارا بازارلارغا كىرىشىگە قولايلىق شارائىت يارىتىپ بېرىشى كېرەك.

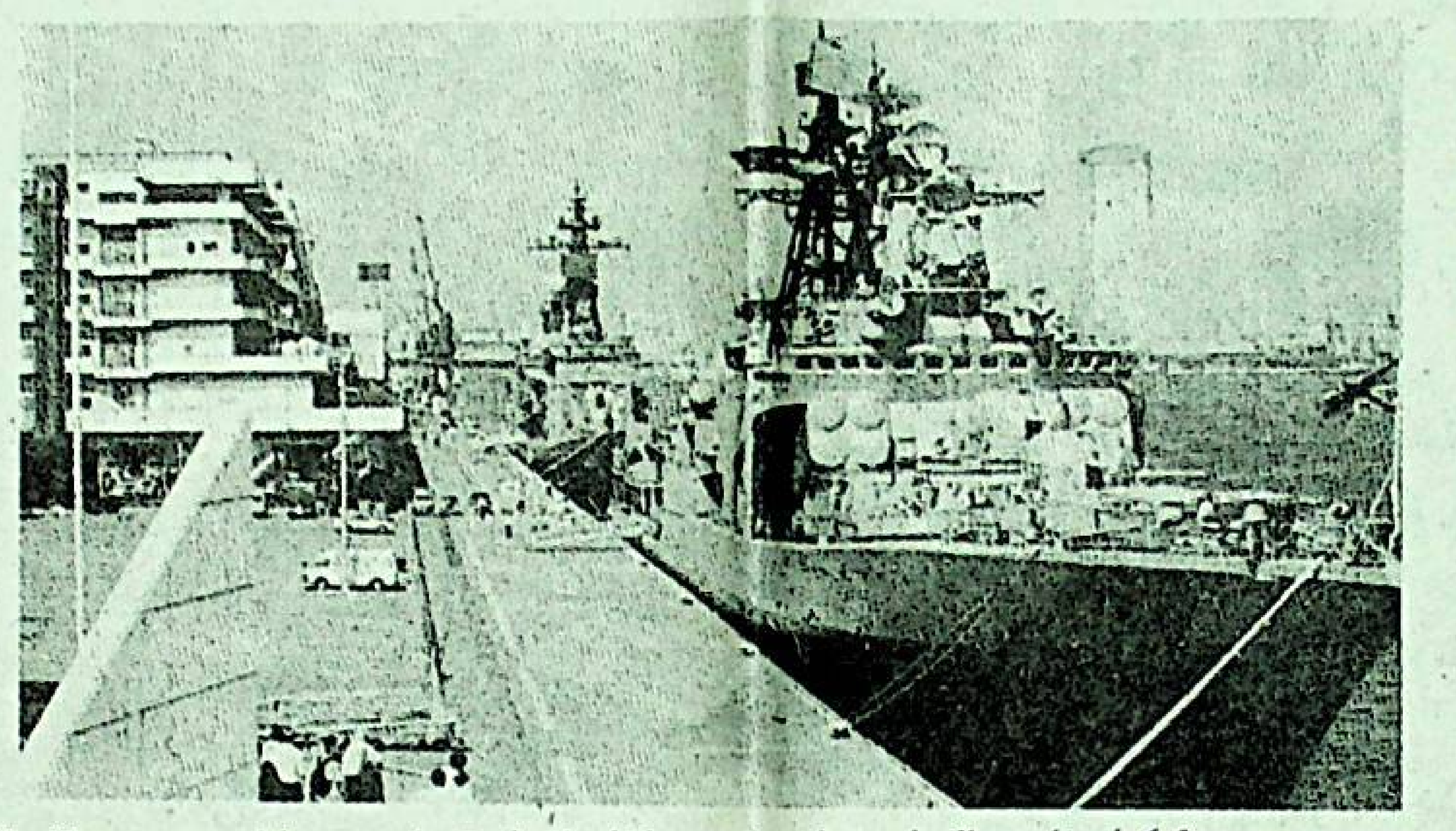

روسىيە تىنچ ئوكيان فلوتىنىڭ باشقۇرۇلىدىغان بومبا قاچىلانغان قوغلىغۇچى پاراخوتى مۇشۇ ئاينىڭ 27-كۈنى ياپونىيە پايتەختى دوكيودىكى چىڭخەي پورتىغا كېلىپ، ياپونىيىدىكى رەسمىي دوستانە زىيارىتىنى باشلىدى. بۇ روسىيە ھەربىي پاراخوتىنىڭ 1894 - يىلدىن بۇيان ياپونىيىنى تۇنجى قېتىم رەسمىي زىيارەت قىلىشى.

سۈرەتتە: چىڭخەي پورتىغا توختىتىپ قويۇلغان روسىيە ھەربىي پاراخوتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

چاۋشيەن يېرىم ئارىلى مەسىلىسى بويىچە تۆت تەرەپ سۆھبىتىنىڭ تەييارلىق سۆھبىتى نيۇ - يوركتا ئۆتكۈزۈلدۇ

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، نيۇ-يورك، 1- ئىيۇل تېلېگراممىسى. بۇ يەردىكى ئاخبارات ۋاستىلىرىنىڭ ئامېرىكا ئەمەلدارىنىڭ سۆزىنى نەقىل كەلتۈرۈپ خەۋەر قىلىشىچە، ئامېرىكا، چاۋشيەن، كورېيىلەر چاۋشيەن يېرىم ئارىلى مەسىلىسى بويىچە تۆت تەرەپ سۆھبىتىنىڭ تەييارلىق سۆھبىتى توغرىسىدا كېلىشىم ھاسىل قىلغان.

مۇئاۋىن دىپلوماتىيە مىنىستىرى جىن گويگۈەن باشچىلىقىدىكى چاۋشيەن ۋەكىللەر ئۆمىكى 6- ئاينىڭ 30 - كۈنى نيۇ-يوركتا ئامېرىكا - كورېيە ۋەكىللەر ئۆمىكى بىلەن سۆھبەتلىشىپ چاۋشيەن يېرىم ئارىلى مەسىلىسى بويىچە تۆت تەرەپ سۆھبىتىگە ئالاقىدار مەسىلىلەر توغرىسىدا مەسلىھەتلەشكەن. بۇ تۆت ئايغا يېقىن ۋاقىتتىن بۇيان ئامېرىكا، كورېيە، چاۋشيەنىنىڭ ئوخشاش بىر مەسىلە توغرىسىدا نيۇ-يوركتا ئۆتكۈزگەن 3-

ئېتىبار بېرىشى، ھەرقايسى ئەللەرنىڭ بولۇپمۇ ۋە تەرەققىيات ساھەسىدىكى رولىنى مۇئاۋىن دىپلوماتىيە مىنىستىرى جىن

چەت ئەللەردىكى جۇڭگولۇقلار، جۇڭگو مۇھاجىرلىرى شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىگە تەنتەنە قىلىشتى

ئومۇمىي بايان

شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كەلگەنلىكىدىن چەت ئەللەردىكى جۇڭگولۇقلار، جۇڭگو مۇھاجىرلىرى چەكسىز خۇشال بولدى.

بىر نەچچە كۈندىن بۇيان شىمالىي ئامېرىكىدىن جەنۇبىي ياۋروپاغىچە، شەرقىي ئاسىيادىن غەربىي ئافرىقىغىچە بولغان جايلاردىكى خۇاشيا ئەۋلادلىرى ئارقا - ئارقىدىن شىنخۇا ئاگېنتلىقى مۇخبىرلىرىغا سۆھبەت بايان قىلىپ، جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ تارىختىكى بۇ تەنتەنىلىك ئىشىغا يۈكسەك باھا بەردى، ئۆزلىرىنىڭ چەكسىز خۇشاللىقىنى ئىزھار قىلىشتى. نيۇ - يوركتىكى جۇڭگونىڭ تىنچ يول بىلەن بىرلىككە كېلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش جەمئىيىتىنىڭ باشلىقى خۇا جۇنشيۇڭ مۇنداق دېدى: جۇڭگو شياڭگاڭغا بولغان ئىگىلىك ھوقۇقىنى يۈرگۈزۈشنى ئەسلىگە كەلتۈردى، بۇ جۇڭخۇا مىللەتلىرى 100 يىللىق ئار - نومۇسنى يۇيغان زور ۋەقە بولۇپ چوڭقۇر تارىخىي ئەھمىيەتكە ئىگە. «مۇشۇ مىنۇتتا بىز چەت ئەللەردىكى جۇڭگولۇقلار ئىنتايىن ھاياجانلانماقتىمىز، چۈنكى بۇ پۈتكۈل جۇڭخۇا مىللەتلىرى پەخىرلىنىدىغان ئىش بولۇپ جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ قۇدرەت تاپقانلىقىنى كۆرسىتىدۇ». پېرۇدىكى جۇڭگو مۇھاجىرلىرى تەشكىلاتى جۇڭخۇا تۇڭخۇي باش ئىدارىسىنىڭ دائىمىي ئىشلارغا مەسئۇل مۇدىرى شاۋ ياۋنەن مۇنداق دېدى: شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كەلگەنلىكى مەملىكەت ئىچى - سىرتىدىكى خۇاشيا ئەۋلادلىرى ئۈچۈن پەۋقۇلئاددە زور خۇشاللىق ئىش، ئۇ چەت ئەللەردىكى جۇڭگولۇقلار، جۇڭگولۇق مۇھاجىرلارنى خۇشال قىلدى. دۇڭجېك جۇڭگو مۇھاجىرلىرى باش جەمئىيىتىنىڭ باشلىقى جياڭ ياڭلۇڭ مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلەلىگەنلىكى جۇڭگونىڭ قۇدرەت تاپقانلىقىنى، بولۇپمۇ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش يولىغا قويۇلغان 20 يىلغا يېقىن ۋاقىتتىن بۇيان جۇڭگونىڭ دۇنيانىڭ دىققىتىنى تارتىدىغان دەرىجىدە تەرەققىي قىلغانلىقىنى، خەلقئارادىكى تەسىرىنىڭ كۈنسايىن كۈچىيىۋاتقانلىقىنى چۈشەندۈرىدۇ. ۋېنېسۇئېلانىڭ كاراكاس شەھىرىدىكى جۇڭگو مۇھاجىرلىرى بىرلەشمىسى باش جەمئىيىتىنىڭ رەئىسى چېن خۇساڭ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: جۇڭگونىڭ سىياسىي جەھەتتە مۇقىم بولۇشى ۋە ئىقتىسادىنىڭ تېز تەرەققىي قىلىشى شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا ئوڭۇشلۇق قايتىپ كېلىشى ئۈچۈن زۆرۈر شەرت ھازىرلىدى. ۋەتەن قۇدرەت تاپمىغان بولسا شياڭگاڭمۇ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كەلمىگەن بولاتتى. ھازىر ئۆتمۈشنى ئەسلىگەندە چەت ئەللەردىكى جۇڭگولۇقلار، جۇڭگو مۇھاجىرلىرى قاتتىق ھاياجانلاندى. ئامېرىكا خۇاگشېن فوندى جەمئىيىتىنىڭ باش مۇدىرى ب.جۇندۇ مۇنداق دېدى: «ئەپيۇن ئۇرۇشى، شياڭگاڭنى بۆلۈپ بېرىپ، جۇڭگونىڭ ئىگىلىك ھوقۇقىنى يوقىتىپ دۆلەتكە ئاھانەت كەلتۈرۈشنىڭ باشلىنىشى بولغانىدى. مەن باللىق چاغلىرىمدا ھەمىشە قولىدىن كەتكەن يەرلەرنى قايتۇرۇۋېلىشىمىز لازىم دېگەن سۆزلەرنى كۆپ ئاڭلايتتىم. ھازىر شياڭگاڭ ۋەتەن قوينىغا ئاخىر قايتىپ كېلىدىغان بولدى، بۇ ھەقىقەتەن جۇڭگونىڭ يېقىنقى زامان تارىخىدىكى دەۋر بۆلگۈچ زور ۋەقە».

ئامېرىكىدا ئولتۇراقلىشىپ قالغان پېشقەدەم جۇڭگولۇق مۇھاجىر سەي زورۇي مۇنداق دېدى: جۇڭگولۇقلار ئۆتكەندە شياڭگاڭدا 2 - دەرىجىلىك پۇقرا ئىدى. بىرى شېنجېن دەرياسى بولۇپ ئەپيۇن ئۇرۇشىدىن كېيىنكى تەڭ ھوقۇقسىز شەرتنامە شياڭگاڭنى ۋەتەن چوڭ قۇرۇقلۇقىدىن ئايرىپ تاشلىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: ئەينى يىللاردا دائىم شېنجېن دەرياسىنىڭ جەنۇبىي قىرغىقىدا تۇرۇپ ۋەتەنگە تەلپۈنەتتىم، قەلبىمدە «ۋەتەن خورلۇقى قايسى ۋاقىتتا يۇيۇلۇپ كېتەر» دېگەن ئوي زادى ئىسمىدىن چىقمايتتى، بۈگۈنكى كۈندە بۇ كۈن ئاخىر يېتىپ كەلدى؟!»

شياڭگاڭنىڭ ۋەتىنىمىز قوينىغا قايتىپ كېلىشى خۇشاللىق بىلەن كۈتۈۋېلىنىۋاتقان كۈنلەردە چەت ئەللەردىكى خۇاشيا پەرزەنتلىرى جۇڭگونىڭ ئىسلاھات، ئىشىكنى ئېچىۋېتىشىنىڭ باش لايىھىلىگۈچىسى، «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تىن ئىبارەت ئۇلۇغ تەسەۋۋۇرنىڭ تەشەببۇسچىسى دېڭ شياۋپىڭنى تېخىمۇ ياد ئەتمەكتە. ياپونىيە خۇاگېن جۇڭگو مۇھاجىرلىرى باش جەمئىيىتىنىڭ باشلىقى لۇي شىڭشيۇڭ مۇنداق دېدى:

دېڭ شياۋپىڭ ئوتتۇرىغا قويغان: «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرى ئىنتايىن دانا بولۇپ، جۇڭگولۇقلارنىڭ ئەقىل - پاراسىتىنى تولۇق ئەكس ئەتتۈردى، كىشىلەر بۇنىڭدىن چىن قەلبىدىن قايىل بولماقتا. ئىتالىيىدىكى جۇڭگولۇقلار، جۇڭگو مۇھاجىرلىرى باش سودا جەمئىيىتىنىڭ باشلىقى جىن چېڭجې مۇنداق دېدى: دېڭ شياۋپىڭنىڭ «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تىن ئىبارەت ئۇلۇغ ئىجادىيىتىگە جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ ئەقىل- پاراسىتى ۋە شىجائىتى مۇجەسسەملەنگەن، ئۇ شياڭگاڭنىڭ مۇقىملىقى، گۈللىنىشى ۋە تەرەققىي قىلىشىنى قوغداشنىڭ توپ كاپالىتى. ئامېرىكا تەۋەلىكىدىكى ئاتاقلىق جۇڭگولۇق خانىم جېن شياڭمېي «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرى پۈتۈن دۇنيانىڭ مەدھىيىلىشىگە ئېرىشتى، ئۇ «مەڭگۈ ياشىرىپ تۇرىدۇ». رىمدىكى جۇڭگو مۇھاجىرلىرى، جۇڭگولۇقلار باش بىرلەشمىسىنىڭ باشلىقى پەن جيوگجيەن مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرى ئىنتايىن مۇھىم تارىخىي ئەھمىيەتكە ئىگە، ئۇ شياڭگاڭ مەسىلىسىنى ھەل قىلىشقا مۇۋاپىق كېلىپلا قالماستىن، بەلكى باشقا دۆلەتلەر ئۈچۈنمۇ ئەينەك قىلىش رولىغا ئىگە.

نۇرغۇن جۇڭگولۇقلار، جۇڭگو مۇھاجىرلىرى يەنە مۇنداق دېيىشتى: «شياڭگاڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كەلگەندىن كېيىن، ئاۋمېنمۇ پات ئارىدا ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىدۇ، بۇ تەيۋەن مەسىلىسىنىڭ ھەل قىلىنىشى ئۈچۈن ئۈلگە كۆرسىتىدىغان رول ئوينايدۇ. ئۇلار مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: شياڭگاڭنىڭ ئوڭۇشلۇق ھالدا ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشى «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» ئۇلۇغ تەسەۋۋۇرنىڭ بىر قېتىم مۇۋەپپەقىيەتلىك ئەمەلىيەت ئۆتكۈزۈشى بولۇپ، تەيۋەن بىلەن ۋەتەن چوڭ قۇرۇقلۇقىنىڭ تىنچ يول بىلەن بىرلىككە كېلىشىنى ئۈلگە بىلەن تەمىن ئەتتى. ئۇلار ۋەتەننى بىرلىككە كەلتۈرۈشتىن ئىبارەت ئۇلۇغ ئىشنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن داۋاملىق تىرىشىدىغانلىقىنى بىلدۈرۈشتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ھاياتى كۆچكە باي سودا ۋە مەبلەغ سېلىش بېرىشى كېرەك.

روسىيە دۆلەت دۇماسى «روسىيىدىكى چەت ئەل پۇقرالىرىنىڭ قانۇنىي ئورنى قانۇنى»نى ماقۇللىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا خەۋىرى. روسىيە دۆلەت دۇماسى (پارلامېنتنىڭ تۆۋەن پالاتاسى) 6- ئاينىڭ 24 - كۈنى «روسىيە فېدېراتسىيىسىدىكى چەت ئەل پۇقرالىرىنىڭ قانۇنىي ئورنى قانۇنى» نى ماقۇللاپ، چەت ئەللىكلەرنىڭ روسىيىدىكى ھوقۇقىغا مەلۇم دەرىجىدە چەك قويدى.

بۇ قانۇندا مۇنداق دەپ بەلگىلەندى: چەت ئەل پۇقرالىرى ۋە قوش دۆلەت تەۋەلىككە ئىگە رۇسلارنىڭ فېدېراتسىيە دۆلەت ھوقۇقلۇق ئورگانلىرىدا ۋە يەرلىك ئاپتونومىيە ئورگانلىرىدا دۆلەت خىزمەتچىلىكىنى ئۈستىگە ئېلىشقا سايلىنىش ھوقۇقى يوق، ھەربىيلەر ئۈچۈن ياكى غەيرىي سودا ئۈچۈن ئىشلىتىلىدىغان پاراخوتلاردا پاراخوت خادىمى بولۇشقا ۋە ھاۋائاتسىيە ئايروپىلان گۇرۇپپىسى خادىملىقىنى ئۈستىگە ئېلىشقا بولمايدۇ. چەت ئەل پۇقرالىرى رۇخسەت قىلىنغاندىن كېيىنلا ئاندىن روسىيىدە ئۇزاق ۋاقىت تۇرۇشقا بولىدۇ. فېدېراتسىيە ھۆكۈمىتى چەت ئەللەردىن كېلىپ روسىيىدە ئىشقا ئورۇنلىشىدىغانلارنىڭ سانىغا چەك قويۇشنى ۋە روسىيە پۇقرالىرىنىڭ ئاۋۋال ئىشقا ئورۇنلىشىشىغا كاپالەتلىك قىلىشنى بېكىتتى.

ئامېرىكا، كورىيە، چاۋشيەننىڭ توختاش بىر مەسىلە توغرىسىدا نيۇ-يوركتا ئۆتكۈزگەن 3- قېتىملىق سۆھبىتى. ئامېرىكا ئەمەلدارىنىڭ ئېيتىشىچە، بۇ قېتىمقى سۆھبەت ئوڭۇشلۇق بولغان، ئۈچ تەرەپ سۆھبەت ئاخىرىدا تۆت تەرەپ سۆھبىتىگە ئالاقىدار مەسىلىلەر توغرىسىدا كېلىشىم ھاسىل قىلغان.

شياڭگاڭدا شياڭگاڭ ھاكىمىيىتىنى ئۆتكۈزۈپ بېرىش - ئۆتكۈزۈۋېلىش مۇراسىمىغا قاتنىشىۋاتقان ئامېرىكا دۆلەت كاتىپى ئالبرايت بۇ ھەقتە مەخسۇس بايانات ئېلان قىلىپ، چاۋشيەننىڭ ئاخىرقى ھېسابتا تۆت تەرەپ سۆھبىتىگە قاتنىشىشقا قوشۇلغانلىقىنى ئالقىشلىدى. ئۇ تۆت تەرەپ سۆھبىتىنىڭ تىنچلىق كېلىشىمىنى ئىمزالاپ، چاۋشيەن يېرىم ئارىلىغا مەڭگۈلۈك تىنچلىق ۋە مۇقىملىق بەخش ئېتىشنى ئۈمىد قىلدى.

شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونى بىلەن تايلاند ئۆز ئارا ۋىزا كەچۈرۈم قىلىش كېلىشىمى ئىمزالىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، شياڭگاڭ، 2- ئىيۇل تېلېگراممىسى. شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونىنىڭ مەمۇرىي ئەمەلدارى دۇڭ جيەنخۇا بۈگۈن بۇ يەردە تايلاندنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى باشۇ بىلەن كۆرۈشتى. ئىككى تەرەپ ئۆزئارا ۋىزا كەچۈرۈم قىلىش كېلىشىمى ئىمزالىدى. بۇ شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونى قۇرۇلغاندىن كېيىن چەت ئەل بىلەن ئىمزالىغان تۇنجى كېلىشىم.

بۇ كېلىشىمگە ئاساسەن، شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونىنىڭ پاسپورتى بارلار ۋىزا بېجىرمەيلا تايلاندقا بېرىپ 30 كۈن ساياھەتتە بولسا بولىدۇ، تايلاند پاسپورتى بارلارمۇ ۋىزا بېجىرمەيلا شياڭگاڭغا كېلىپ 30 كۈن ساياھەتتە بولسا بولىدۇ.

دۇڭ جيەنخۇا مۇنداق دېدى: بۇ كېلىشىمنىڭ ئىمزالانغانلىقى تايلاند ھۆكۈمىتىنىڭ «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تازۇم بولۇش » ۋە شياڭگاڭنىڭ ئاۋات، مۇقىم بولۇشىغا ئىشەنچى كامىل ئىكەنلىكىنى ئەكس ئەتتۈرۈپ بەردى. مەن باشقا دۆلەتلەرنىڭمۇ تايلاند ھۆكۈمىتىنىڭ بۇ ھەرىكىتىنى ئۈلگە قىلىدىغانلىقىغا، شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونىنىڭ پاسپورتى بارلارغا ۋىزا بېجىرمەسلىك مۇئامىلىسى بېرىدىغان دۆلەتلەرنىڭ ئۈزلۈكسىز كۆپىيىدىغانلىقىغا ئىشىنىمەن. تايلاند بىلەن شياڭگاڭنىڭ ۋىزا كەچۈرۈم قىلىش كېلىشىمى ئىككى تەرەپنىڭ سودا، سانائەت ۋە ساياھەتچىلىك جەھەتلەردىكى ئالاقىسىنىڭ يەنىمۇ راۋاجلىنىشىغا پايدىلىق.

سۈرەتتە: ئىسپانىيىلىك ئىككى نەپەر قوتقۇزغۇچى 6-ئاينىڭ 27-كۈنى مىنسەيرات تېغىغا يېقىن جايدىكى ترانتىس دېگەن مەھەللىدە يوقاپ كەتكەنلەرنى داۋاملىق ئىزدىمەكتە. بۇ يانارتاغ يېقىندا قاتتىق پارتلىغانلىقى ئۈچۈن، بۇ مەھەللە خارابىلىققا ئايلىنىپ كەتتى. يەتتە كىشى ئۆلگەندىن سىرت توققۇز كىشىنىڭ ھازىرغىچە ئىز - دېرىكى يوق.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر، تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 7 يۈەن 90 پۇڭ، پارچە باھاسى: 25 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى: 102)

شىنجاڭ گېزىتى

(بۇ سان ئالتە بەت)　新疆日报　（维吾尔文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65——0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى(ۋاكالەت نومۇرى: 1ــ57)

1997 - يىل
ئىيۇل
8
سەيشەنبە

ئۈرۈمچىنىڭ ھاۋارايى:
كۈندۈزى ۋە كېچىسى ھاۋا ئوچۇق بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ. تېمپېراتۇرا 22°C – 35°C بولىدۇ، ئۈچ بال شامال چىقىدۇ.

مۇھىم خەۋەرلەر

شىنجاڭ غەربىي رايونىنىڭ ئۈرۈمچىدىكى قىسىملىرى رەئىس جياڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزىنى ئەستايىدىل ئۆگەندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز لياۋجىگوۋ خەۋەر قىلىدۇ: شىياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كەلگەنلىكى مەملىكەت مىقياسىدا تەبرىكلىنىۋاتقان كۈنلەردە، شىنجاڭ غەربىي رايونىنىڭ ئۈرۈمچىدىكى قىسىملىرى رەئىس جياڭ زېمىننىڭ جۇڭگو بىلەن ئەنگلىيىنىڭ شىياڭگاڭ ھاكىمىيىتىنى ئۆتكۈزۈپ بېرىش - ئۆتكۈزۈۋېلىش مۇراسىمىدا ۋە پايتەختتە ئۆتكۈزۈلگەن شىياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كەلگەنلىكىنى تەبرىكلەش يىغىنىدا قىلغان سۆزىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئەتراپىغا تېخىمۇ زىچ ئۇيۇشۇپ، دېڭ شىياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى ئۇلۇغ تۇغىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، مۇقەددەس بۇرچىنى ياخشى ئادا قىلىپ، دۆلەتنىڭ بىرلىكى، مىللەتلەرنىڭ گۈللىنىشىنى كۈچلۈك بىخەتەرلىك كاپالىتى بىلەن تەمىن ئېتىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

مەلۇم مۇستەقىل تۈمەن ئورگىنىنىڭ كادىرلىرى رەئىس جياڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزىنى ئۆگەنگەندە مۇنداق دېيىشتى: جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ توغرا رەھبەرلىكى بولمىغان بولسا، سوتسىيالىستىك ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىشتە ئۇلۇغ نەتىجىلەر قولغا كەلمىگەن بولسا، دېڭ شىياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنىڭ يېتەكچىلىكى بولمىغان بولسا شىياڭگاڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلەلمىگەن بولاتتى. شىياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا ئوڭۇشلۇق قايتىپ كەلگەنلىكى يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى ئۈچىنچى ئەۋلاد رەھبەرلىك كوللېكتىپىنىڭ مۇرەككەپ ۋەزىيەتنى بىر تەرەپ قىلىش ئىقتىدارىنى تولۇق نامايان قىلىپ، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى ۋە جۇڭگو خەلقىنىڭ يۈكسەك ئەقىل - پاراسىتىنى جانلىق گەۋدىلەندۈردى. خەلقارا جەمئىيەتنىڭ تارىختىن قېپقالغان مەسىلىلەرنى، تالاش-تارتىشلارنى ھەل قىلىشى ئۈچۈن يېڭى پىكىر يولى ئېچىپ بەردى. ئۈلگە تىكلەپ بەردى.

شىئەن قۇرۇقلۇق ئارمىيە شۆيۈەنى ئۈرۈمچى شۆبىسىنىڭ ئوقۇش پۈتتۈرۈش ئالدىدا تۇرغان ئوقۇغۇچىلىرى ئۆگىنىشتە مۇنداق دېيىشتى: شىياڭگاڭنى بۆلۈپ بېرىش چىرىكلەشكەن چىڭ ھۆكۈمىتىنىڭ ھەربىي جەھەتتىكى مەغلۇبىيىتىدىن باشلانغانىدى؛ شىياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتۇرۇلغانلىقى جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ شىياڭگاڭغا كىرىپ تۇرۇشىنى مۇھىم بەلگە قىلدى. بۇ بىر مەزگىللىك تارىخنى ئەسلەش بىلىمىزنىڭ دۆلەت مۇداپىئەسىنى ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشتە ئالاھىدە ئەھمىيەتكە ئىگە. بىر دۆلەت، بىر مىللەت مۇستەقىللىقى ۋە ئىززەت - ئابرۇيىنى ساقلاپ سىرتقى كۈچلەر تەرىپىدىن بوزەك قىلىنماسلىقىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ئۇنىۋېرسال دۆلەت كۈچىنى كۈچەيتىپ، قۇدرەتلىك دۆلەت مۇداپىئەسى بەرپا قىلىشى كېرەك. ئۇلار يەنە مۇنداق دېيىشتى: تەشكىلنىڭ تەقسىماتىغا قەتئىي بويسۇنۇپ، جاپالىق كۇئېنلۇن تېغىغا ۋە چېگرا مۇداپىئە قاراۋۇلخانىلىرىغا بېرىپ تۆھپە يارىتىمىز.

كورلا - پىچان نېفىت ئاققۇزۇش تۇرۇبىسىدا رەسمىي نېفىت ئاققۇزۇلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ۋاڭ شۈلىن خەۋەر قىلىدۇ: نېفىتنى شەرققە توشۇشتەك مۇھىم ئىستراتېگىيىلىك ۋەزىپىنى ئورۇندايدىغان كورلا- پىچان نېفىت ئاققۇزۇش تۇرۇبىسى قۇرۇلۇشى مۇشۇ ئاينىڭ 5 -كۈنى چۈشتىن بۇرۇن سائەت 10 دا ئوڭۇشلۇق ئىشقا كىرىشتۈرۈلۈپ نېفىت رەسمىي ئاققۇزۇلدى، بۇ قۇرۇلۇشنىڭ پۈتۈشى بىلەن تارىم نېفىتىنى سىرتقا توشۇشتىكى قىيىنچىلىق تۈپتىن ھەل بولدى.

سەككىز يىللىق بىرلەشمە جەڭنى باشتىن كەچۈرگەن تارىم نېفىتلىكىدە ھازىر جەمئىي توققۇز قىلىندىغان قۇرۇلۇش – كورلا - پىچان نېفىت ئاققۇزۇش تۇرۇبىسى قۇرۇلۇشى غەربتە كورلا شەھىرىدىن باشلىنىپ، شەرقتە پىچان ناھىيىسىگە تۇتىشىدۇ، بۇ قۇرۇلۇش 1995- يىلى 11- ئايدا باشلانغان.

جۇڭگو تۇرۇبا قۇرۇلۇشىدىكى ئابىدە، دەپ ئاتالغان بۇ قۇرۇلۇشقا تەييارلىق كۆرۈش، قۇرۇش، باشقۇرۇشنى بىر گەۋدىلەشتۈرۈش ۋەزىپىسىنى زىممىسىگە ئالغان غەربىي شىمال نېفىت تۇرۇبا

ياخشى ئادەم جى فېڭلەن

ئۆز مۇخبىرىمىز شى خۇڭ

مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا مەدھىيە

1997 - يىل 6- ئاينىڭ 1 - كۈنى ئاق گۈل ئېسىلغان ئۈچ ئاپتوموبىل غۇلجا شەھىرىدىكى خەنبىڭ يېزىسىنىڭ چىلپەگزە كەنتىدىن قوزغالدى. ئالدىدىكى ئاپتوموبىلدا قارىلىق كىيىمى كىيگەن ئون نەچچە خەنزۇ دېھقان ئولتۇراتتى، كەينىدىكى ئىككى ئاپتوموبىلغا ئۇيغۇر يۇرتداشلار چۈشكەن بولۇپ، يىغا - زارە قىلماقتا ئىدى. شۇنچە كۆپ ھەر مىللەت ئاما ئۇزىتىپ مېڭىپتۇ، كىم ۋاپات بولغاندۇ،دېيىشەتتى يولدا كېتىۋاتقانلار.

كىشىلەرنىڭ ئالاھىدە ھۆرمىتىگە سازاۋەر بولغان بۇ كىشى ئاددىي دېھقان بولۇپ، ئۇنىڭ ئىسمى جى فېڭلەن، بۇ يىل 47 ياشقا كىرگەنىدى. ئۇ ئاق كۆڭۈل، باشقىلارغا ياردەم بېرىشنى خۇشاللىق دەپ بىلىدىغان پەزىلىتى بىلەن كەنتتىكى ئۇيغۇر دېھقانلىرىنىڭ قەلبىدىن ئورۇن ئالغانىدى. 5 - ئاينىڭ 30 - كۈنى ئۇ سەككىز ئۇيغۇر دېھقان بىلەن سىرتقا ئەمگەككە بارغاندا، بەختكە قارشى قاتناش ۋەقەسىگە ئۇچرىغان، ئەينى ۋاقىتتا ئۇ خەتەردىن تامامەن قۇتۇلالايتتى، لېكىن ئۇ ئۇيغۇر قېرىنداشلىرىنى خەتەردىن قۇتۇلدۇرۇش ئۈچۈن قىممەتلىك ھاياتىنى تەقدىم قىلىپ، خەنبىڭ يېزىسىدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ قەلبىدە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنىڭ مەڭگۈلۈك ئابىدىسىنى تىكلىدى.

5 - ئاينىڭ 29 - كۈنى كەچتە ئۇ ئىشنى تۈگىتىپ، ئۆيىدە دەم ئېلىۋاتاتتى. بىر نەچچە ئۇيغۇر قېرىنداش ئۇنى ئىزدەپ كېلىپ ئۇنىڭ بىلەن تاغقا چىقىپ يۇڭ قىرقىماقچى بولغانلىقىنى ئېيتتى. ئۇ دا ئىككى كۈن ئۆستەڭ چېپىپ ھارغىنلىق يەتكەن جى فېڭلەننىڭ تاغقا چىققۇسى يوق ئىدى. لېكىن ئۇ ئۇيغۇر قېرىنداشلارنىڭ تەلىپىنى يەردە قويغۇسى كەلمەي ئۇلارنىڭ تەلىپىگە ماقۇل بولدى. 5- ئاينىڭ 30 - كۈنى جى فېڭلەن ئۆزىنىڭ تۆت چاقلىق كىچىك تراكتورىغا سەككىز ئۇيغۇر قېرىندىشىنى سېلىپ غۇلجا ناھىيىسى ئاشى ئالتۇن كېنىغا بارىدىغان تاغ يولىغا قاراپ يولغا چىقتى. بۇ يولنىڭ بىر تەرىپى تىك تاغ، يەنە بىر تەرىپى چوڭقۇر ھاڭ ئىدى. ئۇلار ماڭار-ماڭماس قارائىغۇ چۈشۈشكە يېقىن داۋانغا كەلدى. داۋاندىن چۈشۈۋاتقاندا، ئۇشتۇمتۇت تراكتور خوتتىن چىقىپ كەتتى. جى فېڭلەن بار كۈچى بىلەن تراكتورنى توختىتىشقا تىرىشقان بولسىمۇ توختىتالمىدى، تراكتور يول ياقىسىغا قاراپ ناھايىتى تېز تېيىلىپ، كۆزنى يۇمۇپ ئاچقىچە بولغان ۋاقىتتا ھاڭغا چۈشۈپ كېتىش خەۋپىگە دۇچ كەلدى. شۇ چاغدا جى فېڭلەن تراكتوردىن سەكرەپ چۈشۈۋالغان بولسا، خەتەردىن تامامەن قۇتۇلالايتتى، لېكىن ئۇ تراكتوردىكى ئۇيغۇر قېرىنداشلىرىنىڭ بىخەتەرلىكىنى ئويلاپ، پۈتۈن

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

كۆپ قېتىم «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى بويىچە ئىلغار ئورۇن» بولۇپ باھالانغان قوراللىق ساقچى قىسىم شىنجاڭ بىڭتۈەن قوماندانلىق شتابى 1 - تارماق ئەترىتى ئۆزلىرى تۇرۇشلۇق جاينىڭ قۇرۇلۇشىغا ياردەم بېرىپ، ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ ھىمايىسى ۋە قوللىشىغا ئېرىشتى.

كۆچۈرگەن تارىم نېفىتلىكىدە ھازىر جەمئىي توققۇز
نېفىت - گازلىق ئېنىقلاندى. سانائەت قىممىتىگە
ئىگە نېفىت - گاز تەركىبلىك قۇرۇلمىدىن 28
ى بايقالدى، بۇلتۇر 3 مىليون 100 مىڭ توننا نېفىت
ئېلىنىپ، مەملىكەت بويىچە نېفىتلىكلەر ئارىسىدا
توققۇزىنچى ئورۇننى ئىگىلىدى، بۇ يىل
ئېلىنىدىغان نېفىت 4 مىليون 400 مىڭ تونىغا
يېتىشى مۇمكىن. لېكىن ھازىر تۆمۈريولنىڭ
توشۇش ئىقتىدارى نېفىتلىكنىڭ تەلىپىگە
ماسلىشالمايۋاتىدۇ. ئېلىمىزنىڭ تۇرۇبا
قۇرۇلۇشىنىڭ يۇقىرى سەۋىيىسىگە ۋەكىللىك

ئالغان غەربىي شىمال نېفىت تۇرۇبا
قۇرۇلۇشى قوماندانلىق شتابى خەلقئارادا
كەڭ قوللىنىلىۋاتقان ئا، ب تەرەپ توختام
تۈزۈمىنى يادرو قىلغان قۇرۇلۇش باشقۇرۇش
يېڭى تۈزۈلمىسىنى قوللاندى. باشقۇرۇش
جەھەتتە نازارەت قىلىش تۈزۈمىنى يولغا
قويدى. ئۈسكۈنىلەرنى كىرگۈزۈش جەھەتتە
خەلقئارالىق خېرىدار چاقىرىش ئۇسۇلىنى
قوللىنىپ، نۇرغۇن مەبلەغنى تېجەپ قالدى،
شۇنداقلا كارخانىنىڭ پاكلىق قۇرۇلۇشىنىمۇ
ئىلگىرى سۈردى.

ھىمايىسى ۋە قوللىشىغا ئېرىشتى.

سۈرەتتە: ئاقسۇ شەھەرلىك باغۋەنچىلىك
مەيدانىدىكى 82 ياشلىق باغۋەن ئىبراھىم بوۋاي
جەڭچىلەرگە مېۋىلەرنىڭ غورا مەزگىلىدىكى
پەرۋىشكە دائىر ساۋاتلارنى سۆزلەپ بەرمەكتە.
چىڭ شيەنفا فوتوسى

ئۈرۈمچى كابېل زاۋۇتى ئىش ئورنىدىن ئايرىلغان 100 گە يېقىن ئىشچىنى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇردى

ئۈز مۇخبىرىمىز جاۋيۈ خەۋەر قىلىدۇ: 6-
ئاينىڭ ئوتتۇرىسىدا دۆلەت ئىلكىدىكى ئالاھىدە
قىيىنچىلىقى بار كارخانىدا ئىش ئورنىدىن
ئايرىلغان ئىككى ئىشچى ئۈرۈمچى كابېل
زاۋۇتىدا قايتا خىزمەتكە ئورۇنلاشتى. شۇنىڭ
بىلەن ئۈرۈمچى كابېل زاۋۇتى قايتا ئىشقا
ئورۇنلاشتۇرغان ئىشچى - خىزمەتچى 97
كىشىگە يېتىپ، مەزكۇر زاۋۇتتىكى ئىشچى -
خىزمەتچى ئومۇمىي سانىنىڭ 65% نى
ئىگىلىدى.

ئۈرۈمچى كابېل زاۋۇتى 1995- يىلى شىنجاڭ
يىتۇك كارخانا گۇرۇھى بىلەن گۇاڭشى ليۇجۇ
كابېل زاۋۇتى شېرىكلىشىپ قۇرغان پاي
تۈزۈمىدىكى كارخانا. ئۆتكەن يىلىنىڭ بېشىدا
بۇ زاۋۇت ئونبىر تۈركۈم ئىشچى - خىزمەتچى
قوبۇل قىلماقچى بولغاندا ئاپتونوم
رايونىمىزدىكى تەشۋىقات ئورۇنلىرى ئاپتونوم
رايون رەھبەرلىرىنىڭ ئالاھىدە قىيىنچىلىقى بار
كارخانىلاردىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى
يوقلىغانلىقىنى خەۋەر قىلدى، ئالاھىدە
قىيىنچىلىقى بار كارخانىلاردىكى ئىش ئورنىدىن
ئايرىلغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ
قىيىنچىلىقى ئۈرۈمچى كابېل زاۋۇتىدا كۈچلۈك
ئىنكاس قوزغىدى، زاۋۇت باشلىقى چيەن
جىڭنەي ئىشچى قوبۇل قىلىش، كادىر تەكلىپ
قىلىشتا ئالاھىدە قىيىنچىلىقى بار كارخانىلاردىكى
ئىش كۈتۈپ تۇرغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى
ئاۋۋال ئويلىشىشنى قارار قىلدى ۋە 3-ئايدا
باشلىنىدىغان ئىشچى قوبۇل قىلىش پىلانىنى
مۇددەتتىن بۇرۇن يولغا قويۇپ، باھار بايرىمىدىن
بۇرۇن ئالاھىدە قىيىنچىلىقى بار كارخانىلاردىن
كەلگەن 40 ئىشچى، 10 باشقۇرغۇچى خادىمنى
قوبۇل قىلىپ، ئۇلارنى باھار بايرىمىنى خاتىرجەم
ئۆتكۈزۈش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلدى.

بۇ زاۋۇت بۇ يىل 5- ئايدا ئىشلەپچىقىرىش
كۆلىمىنى كېڭەيتكەندىن كېيىن، ئىشچى قوبۇل
قىلىشقا توغرا كەلگەندى، زاۋۇت پارتكومىنىڭ
شۇجىسى كادىرلار بۆلۈمىدىكى كادىرلارنى
باشلاپ، ئۈرۈمچى شەھەرلىك ئەمگەك
ئىدارىسىگە كېلىپ، ئالاھىدە قىيىنچىلىقى بار
كارخانىلارنىڭ ئەھۋالىنى ئىگىلىدى ھەم
ئالاھىدە قىيىنچىلىقى بار كارخانىلارغا بېرىپ،
كارخانا مەسئۇللىرىنىڭ ئىشتىن ئايرىلغان
ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى كۆرسىتىپ بېرىشىنى
تەلەپ قىلدى. ھازىرغا قەدەر ئۈرۈمچى كابېل
زاۋۇتى ئارقا - ئارقىدىن ئۈچ تۈركۈم ئىشچى
قوبۇل قىلدى.

زاۋۇت باشلىقى چيەن جىڭنەي مۇنداق
دېدى: زاۋۇتىمىزنىڭ 2- قارارلىق قۇرۇلۇشى
پات ئارىدا باشلىنىدۇ، شۇ چاغدا يەنە
كېرەكلىك 300 ئىشچى - خىزمەتچىنى پۈتۈنلەي
ئالاھىدە قىيىنچىلىقى بار كارخانىلاردىن قوبۇل
قىلىمىز.

مەسئۇلىيەتچانلىقتا باركاللا

تەھرىردىن: «ئۈرۈمچى كابېل زاۋۇتى ئىش ئورنىدىن ئايرىلغان 100 گە يېقىن ئىشچى-
خىزمەتچىنى قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇردى» دېگەن خەۋەرنى ئوقۇغىنىمىزدا، ئۇلارنىڭ بۇ ھەرىكىتىگە
ئاپىرىن ئوقۇماي تۇرالمايمىز. خۇسۇسىيلار ئىگىدارلىقىدىكى كارخانا بىلەن دۆلەت ئىلكىدىكى
كارخانا شېرىكلىشىپ قۇرغان پاي تۈزۈمىدىكى كارخانىنىڭ دۆلەتنىڭ غېمىنى يەپ، پۇقرالارنىڭ
قىيىنچىلىقىنى ئويلاپ، ئالاھىدە قىيىنچىلىقى بار كارخانىلاردىكى ئىش ئورنىدىن ئايرىلغان، ئىش
كۈتۈپ تۇرغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇپ، ئۇلارغا مېھىر - شەپقەت
يەتكۈزگەنلىكى تولىمۇ ئەھمىيەتلىك ئىش.

ھازىر كارخانىلاردىكى ئوشۇق خادىملارنى ئورۇنلاشتۇرۇش، ئىشتىن ئايرىلغان، ئىش كۈتۈپ
تۇرغان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى ئىشقا قايتا ئورۇنلاشتۇرۇش مەملىكەت بويىچە ھەممەيلەن كۆڭۈل
بۆلۈۋاتقان مەسىلىگە ئايلاندى. ئاپتونوم رايونىمىزمۇ بۇنىڭدىن مۇستەسنا ئەمەس، بۇلتۇر ئاپتونوم

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

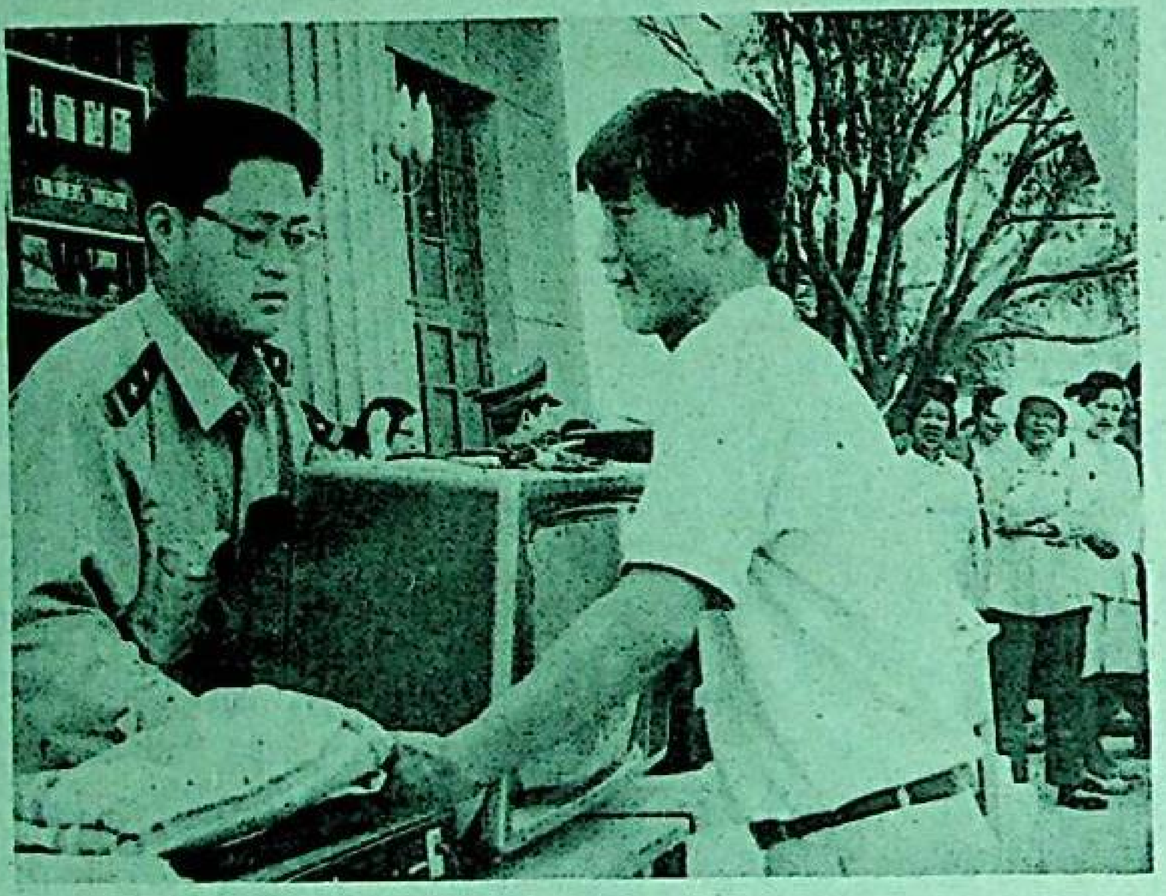

خۇاڭ بىن فوتوسى

بىڭتۈەن يەنجى
بوز يەر ئۆزلەشتۈ-
رۈش رايونلۇق ج
خ ئىدارىسى ۋە «22»
تۈەن - مەيدان
ساقچىخانىسى توققۇز
ئوغرىلىق دېلوسىنى
تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ
قىلىپ، 20 مىڭ يۈەن
قىممىتىدە زاڭ مالنى
قولغا چۈشۈردى.
سۈرەتتە: ج خ كادىر-
ساقچىلىرى ئوغرى-
لانغان رەڭلىك تې-
لېۋىزور، موتسىكلىت
قاتارلىقلارنى ئىگى-
سىگە تاپشۇرۇپ
بەرمەكتە.

شىنجاڭ بىلەن شياڭگاڭنىڭ ئىقتىسادىي ھەمكارلىقى ياخشى بولماقتا

«نۇر» گېزىتى مۇخبىرى **شىڭ جاۋيۈەن**

خەلقئارا پۇل مۇئامىلە مەركىزى بولغان شياڭگاڭ يېقىنقى
يىللاردىن بۇيان شىنجاڭنى ئېچىش ۋە گۈللەندۈرۈشتىكى ئاساسلىق
مەبلەغ مەنبەسى بولۇپ قالدى. شياڭگاڭ شىنجاڭدا مەبلەغ سالغان
تۈر 232 گە يەتتى. ئاپتونوم رايونىنىڭ شياڭگاڭ رايونى بىلەن
بولغان سودا سوممىسى بۇ يىل 1- ئايدىن 5- ئايغىچە 125 مىليون
دوللارغا يېتىپ، ئاپتونوم رايون سودا ئومۇمىي سوممىسىنىڭ
تەخمىنەن 30% نى ئىگىلىدى.

شىنجاڭ كەڭ كۆلەمدە ئېچىش ۋەقۇرۇش پۇرسىتىدىن
پايدىلىنىپ، شياڭگاڭ بىلەن بولغان ئىقتىسادىي ھەمكارلىقنى
راۋاجلاندۇرماقتا. 1997- يىللىق جۇڭگو سەيلە - ساياھەت
پائالىيىتىنىڭ شىنجاڭدىكى مۇھىم تۈرى - تۇرپان ئۈزۈم سەيلىسى
توغرىسىدىكى مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنى يېقىندا گۇاڭجۇدا
ئۆتكۈزۈلدى. بۇ يىغىنغا شياڭگاڭدىكى نۇرغۇن ساياھەت ئىدارىسى،
كارخانا ساھەسىدىكى ئەربابلار ۋە شياڭگاڭ مۇخبىرلىرى تەكلىپكە
بىنائەن قاتناشتى. ئۇلار شىنجاڭنىڭ تەبىئىي شارائىتى، مول بايلىقى،
مەبلەغ سېلىش مۇھىتىغا ناھايىتى قىزىقتى. شياڭگاڭ جۇڭخۇا
سودا باش جەمئىيىتىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى ۋاڭ مىڭگاڭ نەق مەيداندا
20 مىليون يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىپ، تۇرپان ساياھەت ئىدارىسى
بىلەن بىرلىكتە «بوستان مېھمانخانىسى» سېلىپ، تۇرپان
ساياھەتچىلىكىنىڭ گۈللىنىشى ۋە راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى
سۈرىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

شىنجاڭ بىلەن شياڭگاڭ ھەمكارلىقىنىڭ تەدرىجىي راۋاجلىنىشىغا
ئەگىشىپ، شىنجاڭلىقلار شياڭگاڭ مەبلىغىنى جەلپ قىلىش ئۈچۈن
تۈرلۈك ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى تۈزۈپ، سىرتتىن كەلگەن
مەبلەغ سالغۇچىلارنى خام ئەشيا پىششىقلاپ ئىشلەش، ئەمگەك
كۈچى، يەر بايلىقى بىلەن ئاۋۋال تەمىنلەپ، ئۇلارنىڭ
ئىشلەپچىقىرىش بازىسى قۇرۇشىغا ياردەملەشتى، بەش يىلغىچە باجنى
كەچۈرۈم قىلىش ياكى كېمەيتىشنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، شياڭگاڭ
كارخانىچىلىرىنى شىنجاڭدا «خاتىرجەم تىجارەت قىلىش»قا
ئىلھاملاندۇردى. بۇلتۇر، بارىكۆل قازاق ئاپتونوم ناھىيىسىنىڭ

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

«دېھقان روھى» كىشىلەر قەلبىنى لەرزىگە سالدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مېھرىنساي ياقۇپ**

6 - ئىيۇل كەچ، ئۈرۈمچى «خەلق»
تىياتىرى ئادەم بىلەن لىق تولغان بولۇپ، بىرەرمۇ
بوش ئورۇن قالمىغانىدى. ئويۇن باشلىنىشتىن
بۇرۇن ھەممە ئادەم ئۆز جايىدا تىنماس
ئولتۇرۇپ، پەردىنىڭ ئېچىلىشىنى تەقەززالىق
بىلەن كۈتۈۋاتاتتى.

پەردە ئېچىلىشى بىلەن بېشىغا تەلپەك كىيگەن،
دولىسىغا كەتمەن سالغان، قولىدا جۇۋىسىنى
كۆتۈرۈۋالغان، ئويچان كۆزلىرى يىراق -
يىراقلارغا تىكىلىپ، ئالغا ئىنتىلىپ تۇرغان
سۆيۈملۈك ئۇيغۇر دېھقانىنىڭ ھەيكىلى پەيدا
بولۇپ، خوتەن روھىنىڭ سىمۋولىنى نامايان
قىلدى. شۇ ھامان زال ئىچىنى گۈلدۈراس
ئالقىشلار قاپلىدى.

خوتەن ۋىلايەتلىك «يېڭى قاشتېشى»
سەنئەت ئۆمىكى ئورۇندىغان «دېھقان
روھى»ناملىق چوڭ تىپتىكى ناخشا - ئۇسسۇل
مۇقەددىمە، 1 - قىسىم «ئىسلاھاتنىڭ شەپەق
نۇرى»، 2 - قىسىم «ئابۇكەۋسەر تەشنالىقى»،
3- قىسىم «يېشىل دۇنيادا شاد مەشرەپ»
ۋە خاتىمىدىن تەركىب تاپقان. بۇ سەھنە
ئەسىرىدە ناخشا - ئۇسسۇل شەكلى ئارقىلىق
ئۆزىنىڭ ئەجرى ۋە كۈچ، ئەقلىگە تايىنىپ
قاراقۇرۇمدىن باشلانغان قاراقاش، يۇرۇڭ-
قاشتىن ئىبارەت ئىككى دەريانى بويسۇندۇرۇپ،
تەكلىماكان قۇملۇقىنىڭ جەنۇبىدىكى
بوستانلىقلارنى ياراتقان خوتەن دېھقانلىرىنىڭ
ئاددىي - سادda، سەممىي، جاپادىن
قورقماس، قەيسەر ئوبرازى ئىپادىلەپ
بېرىلگەن. بۇ سەھنە ئەسىرىنىڭ بەدىئىيلىكى
يۇقىرى، شەكلى رەڭدار، مەزمۇنى مول
بولۇپ، تاماشىبىنلار قەلبىنى لەرزىگە سالدى.
ئۆز ھاياجىنىنى باسالمىغان تاماشىبىنلار
ئىختىيارسىز ھالدا مۇزىكا رىتىمىغا تەڭكەش
قىلىپ چاۋاك چېلىپ تۇردى.

ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرىدىن ئامىنە غاپپار،
مىجىت ناسىر، ئىبراھىم روزى، قۇربان
ئەرشىدىن قاتارلىقلار ھەر مىللەت
تاماشىبىنلىرى بىلەن بىللە ئويۇننى كۆردى
ئۇ ئۇنىڭغا يۇقىرى باھا بەردى.

بايىنغولىن ئوبلاستىنىڭ چارۋىچىلىقىدا خۇشاللىنارلىق نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **ئۆمەرجان مۇھەممەت** خەۋەر قىلىدۇ: بايىنغولىن ئوبلاستى تەبىئىي ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇپ چارۋا ماللارنى قوغداش خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتكەنلىكتىن، بۇ ئوبلاستنىڭ چارۋىچىلىقى تېز يۈكسىلىپ، خۇشاللىنارلىق نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، بايىنغولىن ئوبلاستى چارۋىچىلىقنى يېزا ئىقتىسادىنى يۈكسەلدۈرۈپ، ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش قەدىمىنى تېزلىتىشتىكى تايانچ كەسىپ سۈپىتىدە چىڭ تۇتتى، ئوبلاست، ناھىيە (شەھەر) لەرنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى چارۋىچىلىقنى ئۆزلىرى بىۋاستە تۇتۇپ، رەھبەرلىكنى كۈچەيتتى. ئوبلاستنىڭ چارۋىچىلىق ئىشلىرىنىڭ تەرەققىيات يۆنىلىشى، يېتەكچى ئىدىيىسى، ئۇنى ئىشقا ئاشۇرۇشنىڭ قەدەم - باسقۇچلىرى، پىلان، تەدبىرلىرىنى كونكرېت ئوتتۇرىغا قويۇپ، ۋەزىپە، كۆرسەتكۈچلەرنى قاتلامۇ قاتلام ئەمەلىيلەشتۈردى. شۇنىڭ بىلەن بىللە يەنە، چارۋىچىلىقتا سان قوغلىشىشتەك ھالەتنى ئۆزگەرتىپ، چارۋا ماللارنىڭ نەسلىنى ياخشىلاش، چىشى چارۋا ماللارنىڭ نىسبىتىنى كۆپەيتىش جەھەتتە ئالاھىدە كۈچ سەرپ قىلدى. چارۋىچىلىق شارائىتىنى ياخشىلاش ئۈچۈن، بۇ ئوبلاست يەنە، چارۋىـ چىلىق ئاساسىي قۇرۇلۇشىنى ياخشى ئېلىپ بېرىپ، ئىلمىي ئۇسۇلدا چارۋا مال بېقىش، چارۋا مال نەسلىنى ياخشىلاش، كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش، پايدىلىنىشقا بولىدىغان يەرلەرنى پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ سۈنئىي يايلاققا ئۆزگەرتىش، يايلاق ئارقىلىق چارۋىچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئىستراتېگىيىسىنى يولغا قويدى. چارۋا ماللارنى سۈنئىي ئۇسۇلدا ئۇرۇقلاندۇرۇش تېخنىكىسىنى كېڭەيتتى. ئىلغار چارۋىچىلىق پەن- تېخنىكىسىنى زور كۈچ بىلەن ئومۇملاشتۇرۇپ، تۆللەردە كۆرۈلىدىـ غان يۇقۇملۇق كېسەللىك ۋىرۇسىنى تۈگىتىپ، تۆللەرنىڭ ئەي بولۇش نىسبىتىنى يۇقىرى كۆتۈردى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئوت - چۆپ توپلاش، سىلوس بېسىش، ئېغىل - قوتانلارنى ياخشىلاشنى مەركەز قىلغان تەبىئىي ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇپ، چارۋا ماللارنى قوغداش خىزمىتىنى پۇختا ئىشلىدى. نۇقتىلىق چارۋىچىلىق رايونلىرىغا خىزمەت گۇرۇپپىسى ئەۋەتىپ، قىشلاقلاردىكى ۋە تاغلىق رايونلاردىكى زاپاس ئوت - چۆپ، يەم - بوغۇز تەييارلاش ئەھۋالىنى ۋاقتى - ۋاقتىدا تەكشۈرۈپ تۇردى. بۇ يىل خېجىڭ ناھىيىسى پەۋقۇلئاددە چوڭ قار ئاپىتىگە ئۇچرىغاندا ئوبلاستلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇش تەدبىرلىرىنى كۈچەيتىش بىلەن بىللە، 3000 توننىدىن ئارتۇق يەم - خەشەك، 500 توننا كۆمۈر، 245 توننا سالياركا ۋە بېنزىن يەتكۈزۈپ بېرىپ، ئاپەتنىڭ زىيىنىنى ئەڭ تۆۋەن دەرىجىگە چۈشۈردى. نەتىجىدە، 5- ئاينىڭ 14 - كۈنىگىچە ئوبلاست بويىچە ئېلىنغان تۆل 1 مىليون 221 مىڭ 400 گە يېتىپ، ئۆتكەن يىلنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن 49 مىڭ 100 تۇياق ئاشتى. ئەي بولغان تۆل 1 مىليون 166 مىڭ 500 تۇياققا يېتىپ، ئەي بولۇش نىسبىتى 95.91% كە يەتتى.

ئۇلۇغچات ناھىيىسى ئېغىر قۇرغاقچىلىق بولغان يىلدىمۇ چارۋىچىلىقنى يۈكسەلدۈردى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **تۇرغۇن ئوبۇل**، ئۆز مۇخبىرىمىز **نۇرىيە ئىمامنىياز** خەۋەر قىلىدۇ: ئۇلۇغچات ناھىيىسى پۇختا تەييارلىق قىلىپ، ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇپ، ئېغىر قۇرغاقچىلىق بولغان ئەھۋالدىمۇ چارۋا ماللارنى قىش ۋە ئەتىيازدىن ئوبدان ئۆتكۈزۈپ، تۆل ئېلىش، تۆللەرنى ئەي قىلىشتا خۇشاللىنارلىق نەتىجىلەرگە ئېرىشتى.

چارۋىچىلىق بۇ ناھىيىنىڭ تۈۋرۈك كەسپى بولۇپ، چارۋىچىلىق كىرىمى يېزا ئىگىلىك ئومۇمىي كىرىمىنىڭ 70% تىن كۆپرەكىنى ئىگىلەيدۇ. چارۋىچىلىقنىڭ ياخشى - يامان بولۇشى ناھىيىنىڭ خەلق ئىگىلىكىگە زور تەسىر كۆرسىتىدۇ. شۇڭا ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇلتۇر كۈزدە قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇپ، چارۋا ماللارنى قىش ۋە ئەتىيازدىن بىخەتەر ئۆتكۈزۈشكە قوماندانلىق قىلىش شتابى قۇرۇپ، رەھبەرلىكنى ھەقىقىي تۈردە كۈچەيتتى. ناھىيە رەھبەرلىرى يېزىلارنىڭ، يېزا رەھبەرلىرى كەنتلەرنىڭ چارۋا ماللارنى قىش ۋە ئەتىيازدىن بىخەتەر ئۆتكۈزۈش ئىشلىرىغا كونكرېت مەسئۇل بولۇپ، ئاپەت ئەھۋالىنى ۋاقتىدا ئىگىلەپ، قىيىنچىلىق، مەسىلىلەرنى ئۆز ۋاقتىدا ھەل قىلدى. يايلاقلارنى ئاسراش، قىشلاقلاردىن پايدىلىنىش، ئوت - چۆپ، يەم - خەشەك تەييارلاش، ئوت - چۆپلەرنى پىششىقلاش قاتارلىق ئىشلارنى ياخشى قىلدى. يايلاقلارنى چارۋىچىلارغا ئۇزاق مۇددەتلىك ھۆددىگە بېرىپ، يايلاقنىڭ بۇزغۇنـ چىلىققا ئۇچرىشىنىڭ ئالدىنى ئالدى. بۇلتۇر چارۋا ماللارنى قىشلاققا بىر ئاي كېچىكتۈرۈپ يۆتكەپ، بىر ئايلىق ئوت- چۆپنى تېجەپ قالدى؛ ئورمانلىق ئوتلاق ۋە قاشالانغان ئوتلاقلارغا قىشتا مال كىرگۈزمەي، تۆل ئېلىش مەزگىلىدە پايدىلاندى. بۇلتۇر كۈزدە ھەر تۇياق چارۋا مالغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 160 كىلوگرامدىن ئوت - چۆپ، 15 كىلوگرامدىن يەم - بوغۇز تەييارـ لىغاندىن باشقا، ئەتىيازدا ئېغىر قۇرغاقچىلىق ئاپىتى يۈز بەرگەندە - ناھىيە مالىيىسىدىن 400 مىڭ يۈەن بەردى. بۇلتۇر كۈزدىن بۇيان، 1650 ئورۇندىكى تۆتتە تولۇق قورو ۋە ئاددىيكى قورولارنى رېمونت قىلدى؛ ئىلگىرى بار ئاددىيكى كۆل ۋە سېمونت كۆللەرنى ئومۇميۈزلۈك رېمونت قىلغاندىن باشقا، يېڭىدىن 150 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا سۇلياۋ تۇرۇبا كۆمۈپ، 26 ئورۇندىكى كۆلگە سۇ قاچىلىدى. بۇ ناھىيە يەنە 200 مىڭ يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىپ كۆپ ئىشلىتىلىدىغان دورىلارنى سېتىۋېلىپ، ئالدىنى ئېلىش، داۋالاشقا ئىشلەتتى. بۇنىڭ بىلەن چارۋا ماللارنىڭ بىھۇدە چىقىم بولۇشىنىڭ ئالدى ئېلىندى. قوي، كالا نەسلىنى ياخشىلاش ئۈچۈن، چەت ئەل، ئىچكى ئۆلكە ۋە قېرىنداش رايونلاردىن جەمئىي 617 تۇياق نەسىللىك چارۋا مال كىرگۈزۈپ ۋە يۆتكەپ چارۋا ماللارنىڭ نەسلىنى ياخشىلاش خىزمىتىنى كۈچەيتتى. نەتىجىدە، بۇ يىل 163 مىڭ 601 تۇياق تۆل ئېلىنىپ، ئەي بولۇش نىسبىتى 98.58% كە يېتىپ، بۇلتۇرقىدىن 0.4% ئاشتى. چوڭ چارۋا مالدىن بۇ يىل 6- ئايغىچە 4455 تۇياق زىيانغا ئۇچراپ، زىيان بولۇش نىسبىتى 1.6%

«دوستلۇق» ج خ قاتناش ساقچى ئوتتۇرا ئەترىتى ئەلا مۇلازىمىتى ئارقىلىق ئاممىنىڭ ئىشەنچىسى ۋە ھۆرمىتىگە ئېرىشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇرېھىم خۇسايىن** خەۋەر قىلىدۇ: ئۈرۈمچى شەھەر «دوستلۇق» قاتناش ساقچى ئوتتۇرا ئەترىتى قاتناش زىچلىقى يۇقىرى، ۋەزىپە ئېغىر بولغان ئەھۋالدا تۈرلۈك قىيىنچىلىقلارنى يېڭىپ، ئاممىغا ئەلا مۇلازىمەت قىلىپ، ئۇلارنىڭ ئىشەنچىسى ۋە ھۆرمىتىگە سازاۋەر بولدى.

«دوستلۇق» قاتناش ساقچى ئوتتۇرا ئەترىتى ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ «دوستلۇق» شىمالىي ۋە جەنۇبىي يوللىرى، قاراماي يولى قاتارلىق قاتناش زىچلىقى يۇقىرى، دائىرىسى كەڭ، يول ئەھۋالى بىر قەدەر مۇرەككەپ جايلارنىڭ قاتنىشىنى باشقۇرىدۇ. بۇ جايلار ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ مۇھىم قاتناش تۈگۈنى. بۇ ئەترەت قىيىنچىلىق كۆپ، ۋەزىپە ئېغىر بولغان ئەھۋالدا، ئەلا مۇلازىمەت قىلىپ، قاتناشنىڭ راۋانلىقىغا كاپالەتلىك قىلىشنى، ئۆزى جاپا چەكسىمۇ ئاممىغا ئەلا مۇلازىمەت قىلىشنى ئالدىنقى ئورۇنغا قويدى. ئۇلار بۇلتۇر جىنەن قاتناش ساقچىلىرىدىن ئۆگىنىش پائالىيىتىگە باشتىن ئاخىر ئاكتىپ قاتناشتى ۋە جان - دىل بىلەن ئامما ئۈچۈن خىزمەت قىلىش، شوپۇرلار ۋە يولۇچىلارغا ئەمەلىي ئىش قىلىپ بېرىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ كۆرۈنەرلىك ئۈنۈمگە ئېرىشتى. بۇ ئەترەت جىنەن قاتناش ساقچىلىرىدىن ئۆگىنىش پائالىيىتى جەريانىدا ھەر كۈنى يېرىم سائەت بۇرۇن خىزمەتكە چىقىپ، كەچتە بىر سائەت كېيىن خىزمەتتىن چۈشۈپ، ھېيت - بايراملاردا ۋە دەم ئېلىش كۈنلىرىدە دەم ئالماي ئىشلەپ، ئۆز دائىرىسىدىكى جايلارنىڭ قاتنىشىنىڭ راۋان، تەرتىپلىك بولۇشىغا زور تۆھپە قوشتى. ئۇلار بوش ۋاقىتلىرىنى بىكارغا ئۆتكۈزمەي مەشىق ئېلىپ بېرىپ، كەسپىي ئىقتىدارىنى تىرىشىپ ئۆستۈردى، ئۇلار كادىر، ساقچىلارنى باھالاش تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، لاياقەتسىز باھالانغانلارنى ئىشتىن ئايرىلىپ مەشىق قىلىشقا ئورۇنلاشتۇردى، ئۇلارنىڭ مەشىقى ئىنتايىن جاپالىق بولسىمۇ قىلچە زارلانمىدى، تۈرلۈك ماھارەتلەرنى تېز، پۇختا ئىگىلەپ، ئەترەتنىڭ خىزمەت سۈپىتىنىڭ يۇقىرى بولۇشىغا تۆھپە قوشتى. بۇنىڭ بىلەن ئۇلار بۇلتۇر جىنەن قاتناش ساقچىلىرىدىن ئۆگىنىشتە «مەملىكەت بويىچە ئىلغار ئوتتۇرا ئەترەت» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشتى. بۇ ئەترەتتىكى قاتناش ساقچى، كادىرلىرىنىڭ ئۆزىنى ئۇنتۇغان ھالدا ئىشلەۋاتقانلىقىنى كۆرگەن ھەر مىللەت ئاممىسى ۋە شوپۇرلار ئۇلارنىڭ جاپاغا چىداپ ئىشلەپ، ھەر مىللەت ئاممىسى ئۈچۈن راۋان، تەرتىپلىك قاتناش مۇھىتى يارىتىپ بەرگەنلىكىدىن ئىنتايىن مەمنۇن بولۇشتى، ئۇلارنىڭ خىزمىتىنى قوللىدى، ئۇلارغا ئۇسسۇزلۇق يەتكۈزۈپ بەردى، رىشاتكىلارنى تازىلىدى. بۇ، كادىر ۋە ساقچىلارنىڭ ئۆز خىزمىتىنى تېخىمۇ ياخشى ئىشلىشىگە تۈرتكە ۋە مەدەت بولدى. بۇ ئەترەت بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان يەنىلا جاپاغا چىداپ قاتتىق ئىشلەش روھىنى جارى قىلدۇرغانلىقـ تىن، ئاپتونوم رايون بويىچە «ئاممىا رازى بولغان قاتناش ئوتتۇرا ئەترىتى» بولۇپ تەقدىرلەندى ھەم ئۈرۈمچى شەھىرىـ دىكى قاتناش ساقچىلىرىنىڭ ئۆگىنىش ئۈلگىسى بولۇپ قالدى.

باي ناھىيىسىدىكى يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمى كۆرۈنەرلىك ئۆستى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ھەسەن ئابدۇۋەلى** خەۋەر قىلىدۇ: باي ناھىيىسىدىكى يېزا - بازار كارخانىلىرى بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشنى ئاساس قىلغان ھۆددىگەرلىك مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ ۋە ئۇنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈشكە ئەھمىيەت بەرگەنلىكتىن، يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ تەرەققىياتى تېزلىشىپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمى كۆرۈنەرلىك ئۆستى.

بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان،

كەسىپتىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش، پاكلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش قاتارلىق خىزمەتلەرگە يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بەردى. بولۇپمۇ ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەتلەر يېزىلارنىڭ كەسىپ قۇرۇلمىسىنى مۇۋاپىق تەڭشەپ، يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىشنى ناھىيە ۋە يېزا ئىقتىسادىنى يۈكسەلدۈرۈشنىڭ بۆسۈش ئېغىزى سۈپىتىدە چىڭ تۇتتى. ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى يېزا - بازار كارخانى

سۈپىتى ئۆستى. يېزا - بازار كارخانىلىرىمۇ ئۆز جايىنىڭ ئەھۋالىغا ماس كېلىدىغان، خام ئەشياغا كاپالەتلىك قىلغىلى بولىدىغان بازىرى ئىتتىك مەھسۇلات تۈرلىرىنى ئىشلەپچىقىرىشنى يولغا قويدى. سۈپەت، ئۈنۈم ۋە بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش بويىچە يىل بېشىدا ھۆددىگەرلىك مەسئۇلىيەتنامىسى ئىمزالاپ، كارخانىلار ئارا سوتسىيالىستىك ئەمگەك مۇسابىقىسىنى قانات يايدۇردى. نەتىجىدە 1- ئايدىن 6- ئاينىڭ باشلىرىغا قەدەر باي

پىچان ناھىيىسىنىڭ دىغار يېزىسىدىكى پارتىيە، ئىتتىپاق ئەزالىرى بۇ يىلقى يازلىق يىغىم مەزگىلىدە قېرى، ئاجىز، مېيىپ نامرات دېھقانلارنىڭ 280 مودىن كۆپرەك يەردىكى بۇغدىيىنى ئورۇپ، خامانغا توشۇپ بەردى ۋە 135 مو يەردىكى كېۋىزنى تاقلاپ بەردى، 87 مو ئېكىز قونىقنى تېرىپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ ماختىشىغا ئېرىشتى.

سۈرەتتە: پارتىيە ۋە ئىتتىپاق ئەزالىرى نامرات دېھقانلارنىڭ بۇغدىيىنى ئورۇماقتا.

سېيىتنىياز سايىم، بەكرى ئىبراھىم فوتوسى

توقسۇن ناھىيىسى كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش قۇرۇلۇشىدا زور مىقداردا مەبلەغ تېجەپ قالدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مەخلىك كېرەم** خەۋەر قىلىدۇ: توقسۇن ناھىيىسى بۇلتۇر كەلكۈن ۋەيران قىلىۋەتكەن سۇ ئىنشائاتىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشتە ماتېرىيال تېجەشكە ئەھمىيەت بېرىپ، زور مىقداردىكى مەبلەغنى تېجەپ قالدى.

بۇ ناھىيىدە بۇلتۇر پەۋقۇلئاددە زور كەلكۈن ئاپىتى يۈز بېرىپ، كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈلىدىغان نۇقتىلىق قۇرۇلۇشلارنىڭ كۆپىنچىسىنى ۋەيران قىلىۋەتكەنىدى. ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ئەسلىگە كەلتۈرۈلىدىغان قۇرۇلۇشلارنى 6 - ئاينىڭ 20 - كۈنىدىن بۇرۇن تاماملاشنى ئورۇنلاشتۇردى. ھۆددىگە بېرىش چارىسىنى قوللىنىپ، قۇرۇلۇشنىڭ سۈپىتى ۋە سۈرئىتىگە كاپالەتلىك قىلدى. رەھبەرىي كادىرلار يېزا - بازارلارغا بېرىپ ئەھۋال ئىگىلەپ، ئەمەلىي قىيىنچىلىقلارنى ۋاقتىدا ھەل قىلدى. تەجرىبىلىك پېشقەدەم تېخنىكلارنى تەكلىپ قىلىپ، سۈپەت ئۆلچىمىنى چىڭ تۇتتى. ئەمەلىي تېخنىكا كۈچىگە تايىنىپ چوڭ قۇرۇلۇش تۈرلىرىنى ئۆزلىرى لايىھىلەپ زور مىقداردىكى مەبلەغنى تېجەپ قالدى. ۋىلايەت قىزىلتاغ سۇ ئامبىرىنى ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشىغا 7 مىليون 200 مىڭ يۈەن مەبلەغ كىرگۈزۈشنى مۆلچەرلىگەنىدى. ئەمما، بۇ ناھىيە ئەمەلىي تېخنىكا كۈچىگە تايىنىپ بۇ قۇرۇلۇشنى لايىھىلەپ پەقەت 3 مىليون 200 مىڭ يۈەن مەبلەغ سەرپ قىلدى. ئىشنى كۆتۈرە بېرىش، ماتېرىيالنى كۆتۈرە بەرمەسلىك چارىسىنى قوللىنىپ، قىش پەسلى سېمونت ئەرزان بولىدىغان ۋاقىتتىن پايدىلىنىپ، ئەرزان باھادا سېمونت سېتىۋېلىپ، ماتېرىيال چىقىمىنى تېجىدى. قىزىلتاغ سۇ ئامبىرىغا سۇ باشلاش ئۆستەڭنىڭ مۇھىم نۇقتىسى بولغان كۆرجەي تۇغىنى ۋاقتىدا توپا بىلەن تولدۇرۇلمىسا پۈتۈن قۇرۇلۇشنىڭ سۈرئىتىگە تەسىر يېتەتتى. ناھىيە دەرھال 28 توپا ئىتتىرىش ۋە توپا قېزىش ماشىنىسىنى ئىشقا سېلىپ، 6000 ئادەمنى سەپەرۋەر قىلىپ، 110 مىڭ كۇب مېتىر توپا يۆتكەپ كېلىپ بۇ قۇرۇلۇشنى قىسقا ۋاقىت ئىچىدە پۈتتۈرۈپ قىزىلتاغ سۇ ئامبىرىغا دەل ۋاقتىدا سۇ قاچىلاشقا شارائىت ياراتتى.

ناھىيە مالىيىسىدىن 400 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ، يېزا ئىگىلىك بانكىسىدىن 500 مىڭ يۈەن قەرز ئېلىپ، قەشقەر، ئاتۇش قاتارلىق جايلاردىن ئوت - چۆپ، يەم - بوغۇز سېتىۋېلىپ، چارۋىچىلارغا تارقىتىپ

ئۇچراپ، زىيان بولۇش نىسبىتى 1.6 % بولۇپ، بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن 0.5 % تۆۋەنلىدى، ئومۇمىي چارۋا مال 435 مىڭ 675 تۇياققا يېتىپ، كۆپىيىش نىسبىتى 57.7 % كە يەتتى.

5- ئايدا ئالاتاۋ ئېغىزىدىن ئۆتكۈزۈلگەن مال 200 مىڭ توننىدىن ئېشىپ كەتتى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **تۇرسۇن ئىمىن** خەۋەر قىلىدۇ: مەدەنىيەتلىك ئېغىز بەرپا قىلىشنى چىڭ تۇتۇپ، مال ئۆتكۈزۈش سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، ئىمپورت - ئېكسپورت ئىشلىرىنى جانلاندۇرغانلىقتىن، بۇ يىل 5- ئايدا ئالاتاۋ ئېغىزىدىن ئۆتكەن مال 208 مىڭ توننىدىن كۆپرەككە يېتىپ، 4- ئايدىكىدىن 13.63 %، ئۆتكەن يىلنىڭ شۇ مەزگىلدىكىدىن 7.32 % ئېشىشتەك ياخشى ۋەزىيەت بارلىققا كەلدى.

بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، ئالاتاۋ ئېغىز باشقۇرۇش كومىتېتى «مەملىكەتلىك مەدەنىيەتلىك چېگرا ئېغىزى» دېگەن شەرەپلىك نامنى ساقلاپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى يەنىمۇ يۈكسەلدۈرۈپ، مۇلازىملىق سۈپىتىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈردى، ئېغىزنىڭ ئۇل ئەسلىھەلەر قۇرۇلۇشىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، مال ئۆتكۈزۈش ئىقتىدارىنى يەنىمۇ يۇقىرى كۆتۈردى، ھەق ئېلىش تۈرلىرىنى، تاموژنىدىن ئۆتكۈزۈش ۋاقتىنى قىسقارتىش، رەسمىيەتلەرنى ئاددىيلاشتۇرۇش، ھەق ئېلىش ئۆلچىمىنى تۆۋەنلىتىش، خىزمەت ئىستىلىنى ياخشىلاپ، ئەلا مۇلازىملىق قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش قاتارلىق تەدبىرلەرنى يولغا قويۇپ، تاشيول ئارقىلىق مال ئۆتكۈزۈش سالمىقىنى ئاشۇردى. بۇنىڭ بىلەن 5- ئايدا چېگرا ئېغىزىدىن كىرىپ چىققان پويىز 213 (قېتىم) غا، ئاپتوموبىل 705 (قېتىم) غا يەتتى، ئېغىز ئارقىلىق ئىمپورت - ئېكسپورت قىلىنغان ماللار 4 - ئايدىكىدىن 13.63 % ئاشتى، 5- ئاينىڭ 31- كۈنىگىچە بولغان بەش ئاي ئىچىدە ئېغىزدىن ئۆتكەن ئومۇمىي مال 874 مىڭ 580 تونىغا يەتتى.

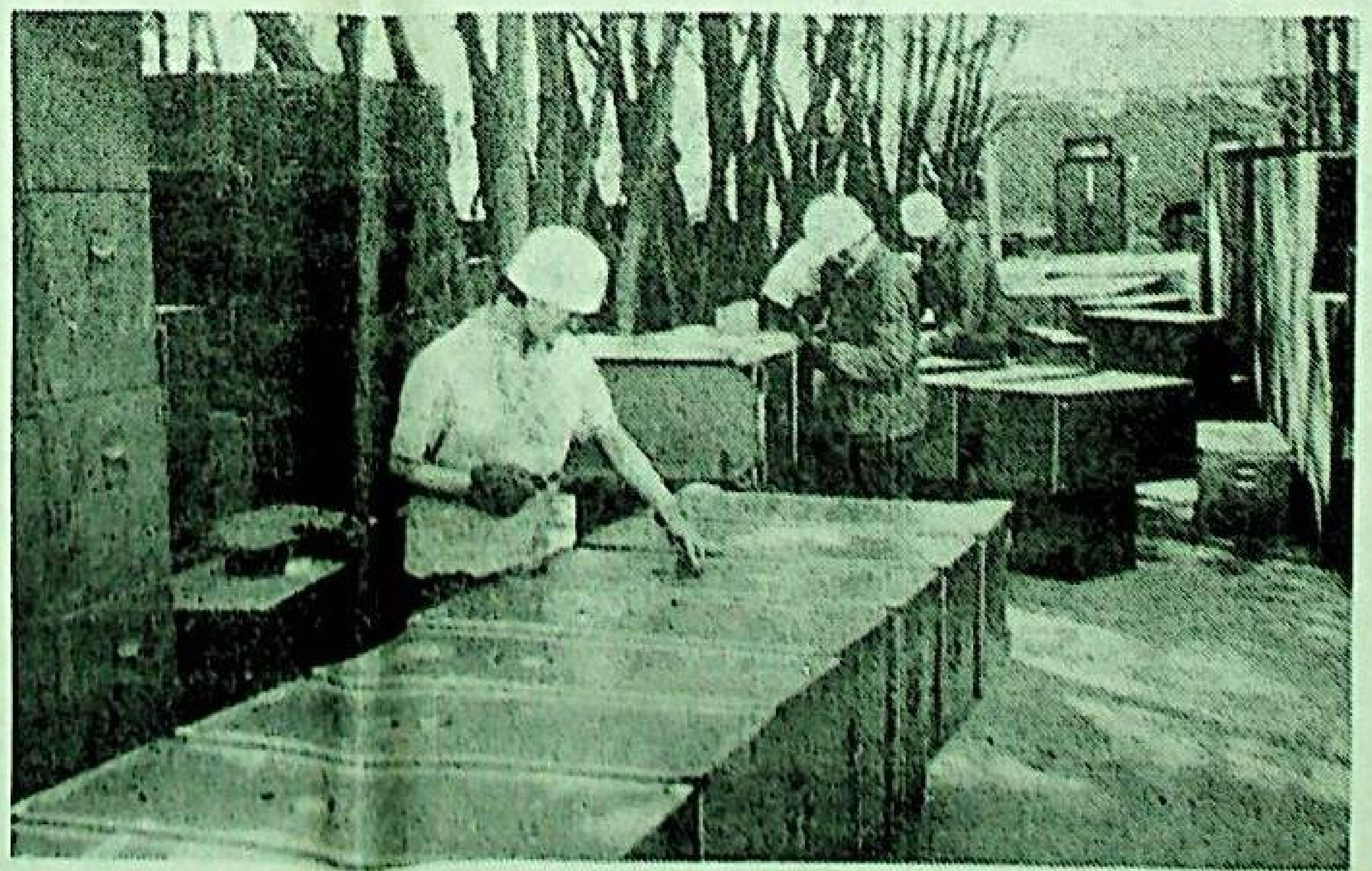

ئۈرۈمچى كان ئىشلىرى ئىدارىسىگە قاراشلىق لىيۇداۋان كۆمۈر كېنى كۆپ خىل ئىگىلىكنى راۋاجلاندۇرۇپ، ئىش كۈتۈپ تۇرغان ياشلارغا خىزمەتكە ئورۇنلىشىش شارائىتى ھازىرلاپ بەردى. 1995 - يىلدىن بۇ يىل 5- ئايغىچە 236 ياشنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇردى.

سۈرەتتە: يېڭىدىن ئىشقا ئورۇنلاشقان ئىشچىلار.

ئېزىزجان خۇدابەردى، ئەنۋەر ئابدىلىم فوتوسى

بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان باي ناھىيىسى يېزا - بازار كارخانىلىرىغا بولغان باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش بىللە، بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش ۋە تېخنىكا ئۆزگەرتىشنى 1- ئورۇنغا قويۇپ، مەبلەغ، تېخنىكا كىرگۈزۈش، ئىختىساس ئىگىلىرىنى جەلپ قىلىش ۋە يېزا - بازار كارخانىلىرىدا ساقلىنىۋاتقان

لىرىنىڭ تېخنىكا ئۆزگەرتىش ۋە بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش ئەسلىھەلىرىنى تولۇقلىشىغا 1 مىليون 500 مىڭ يۈەنگە يېقىن قەرز پۇل بەردى. بۇنىڭ بىلەن كارخانىلارنىڭ تېخنىكا ئۆزگەرتىشى ئۈگۈشلۈق ئېلىپ بېرىلىپ، ئىشلەپچىقىرىش ئۈنۈمدارلىقى ۋە مەھسۇلات

ناھىيىسىدىكى يېزا - بازار كارخانىلىرى 41 مىليون 200 مىڭ يۈەنلىك مەھسۇلات قىممىتى يارىتىپ، ئۆتكەن يىلنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن 810 مىڭ يۈەن ئاشۇردى، 4 مىليون 920 مىڭ يۈەن پايدا يارىتىپ، يۇقىرىغا 2 مىليون 70 مىڭ يۈەن باج تاپشۇردى.

◇＊＊＊＊＊＊＊＊◇

غۇلجا شەھەرلىك يۇڭ پوپايكا زاۋۇتى ئىش ئورنى مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈش، سۈپەت ئۆلچىمىنى چىڭ تۇتۇش، يېڭى مەھسۇلات تۈرلىرىنى كۆپەيتىش ئارقىلىق مەھسۇلات سۈپىتىنى يىلدىن - يىلغا ياخشىلاپ، كەسكىن بازار رىقابىتىدە پۇت تىرەپ تۇردى. نەتىجىدە بۇ زاۋۇت غۇلجا شەھىرى بويىچە زىياننى تۈگىتىپ پايدىنى ئاشۇرغان بىردىنبىر كارخانا بولۇپ قالدى.

سۈرەتتە: ئىشچىلار مەھسۇلاتلارنىڭ سۈپىتىنى تەكشۈرمەكتە.

تۇرسۇنمۇھەممەت ئوسمان فوتوسى

قىسقا خەۋەرلەر

△ يېقىندا، ئۈرۈمچى شەھەر سايباغ رايونلۇق سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش شۆبە ئىدارىسى ساڭفاڭگو كەنتىدە رەسمىيىتى يوق ساختا ئىچىملىك ياساش ئورنىنى ئىنقىلاپ چىقىپ، سېتىشقا تەييارلاپ قويغان 1000 بوتۇلكا ئىچىملىك، ساختا ماركا ۋە بىر قىسىم ئوراش، قاچىلاش ئۈسكۈنىلىرى، ساختا يەشىكلەرنى قولغا چۈشۈردى.

ئابدۇشۈكۈر شېرىپ

△ بۇ يىللىق يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش پىلانىنى سان، سۈپەتكە كاپالەتلىك قىلغان ھالدا ئورۇنداش ئۈچۈن بورتالا شەھىرىگە بىۋاستە قاراشلىق مەركىزىي ئاشلىق ئامبىرى 1 مىليون 500 مىڭ كىلوگرام ئاشلىق سىغىدىغان ئامبارنى دېزىنفېكسىيە قىلدى ھەمدە شەھەرگە قاراشلىق ئىككى يېزىدىكى 2000 دىن كۆپرەك دېھقان بىلەن يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش توختامنامىسى ئىمزالىدى.

غەيرەت ئابدۇكېرىم

△ 6- ئاينىڭ ئوتتۇرىدىن باشلاپ، گۇما ناھىيىسىدىكى پىلىكارلار پىلە غوزىلىرىنى دۆلەتكە بەس - بەستە سېتىپ بېرىشكە باشلىدى. سېتىۋېلىش خىزمىتى باشلىنىپ، ئون كۈن ئىچىدىلا ناھىيە بويىچە 137 مىڭ 850 كىلوگرام پىلە غوزىسى سېتىۋېلىندى.

ئابلىمىت مۇھەممەت

△ 6- ئاينىڭ 21 - كۈنىگىچە ئاۋات ناھىيىسىنىڭ غوروچۇل يېزىسىدىكى دېھقانلار دۆلەتكە 356 مىڭ كىلوگرام يازلىق ئاشلىق سېتىپ بەردى.

ھادى دانى

△ ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىسىنىڭ ئارال يېزىسىدا 6- ئاي كىرگەندىن بۇيان، كېۋەز غوزا قۇرتى ئاپىتى كۆرۈلۈپ نۇرغۇن كېۋەز مايسىلىرى نابۇت بولغانىدى. يېزىلىق دۆلەت باج پونكىتى 85 يەككە تىجارەتچىنى غوزا قۇرتىنى يوقىتىشقا ياردەم بېرىشكە سەپەرۋەر قىلدى، ئۇلار ئاپەت ئەڭ ئېغىر بولغان كەنت، مەھەللىلەرگە بېرىپ، 500 مو كېۋەز مايسىسىنى غوزا قۇرتى ئاپىتىدىن ساقلاپ قالدى.

ئابدۇسالام ئۇلۇغ

△ قاراقاش ناھىيىسى كۇيا يېزىلىق بانكا تىجارەت پونكىتى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، بۇ يېزىنىڭ دېھقانچىلىقى ئۈچۈن 400 مىڭ يۈەن قەرز پۇل تارقاتتى.

تۇردىمۇھەممەت سايىت

△ 6- ئاينىڭ 15- كۈنى يېڭىسار ناھىيىلىك تەرەققىيات بانكىسى ساغان يېزىسىدىكى 138 ئائىلىلىك نامرات دېھقانغا 138 مىڭ يۈەن ئۆسۈمسىز قەرز پۇل بەردى.

ئابدۇۋاست ئەخمەت

خوتەن ۋىلايىتى چىرىكلەشكەنلەرنىڭ تاناۋىنى تارتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئېلى خەۋەر قىلىدۇ: خوتەن ۋىلايىتى بۇلتۇرنىڭ كېيىنكى يېرىمىدىن بۇ يىل 5 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ئىشنى ئاما كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان پارىخورلۇق، خىيانەتچىلىك، ئومۇمنىڭ پۇلىغا يېيىش-ئىچىش، ئويناش قىلمىشلىرىنى چەكلەش، ئىقتىسادىي جىنايەتچىلەرگە زەربە بېرىشتىن باشلاپ،قانۇن- ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىپ چىرىكلەشكەنلەرنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى.

ۋىلايەتلىك پارتكوم، مەمۇرىي مەھكىمە چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش ئۈچۈن، كۆچمە تېلېفونلارنى باشلامچىلىق بىلەن ئەمەلدىن قالدۇردى، ئىشخانىلارغا سېلىنغان گىلەمنى ئېلىۋەتتى. بۇلتۇر ئومۇمنىڭ پۇلىغا يېيىش-ئىچىش،كۆڭۈل ئېچىش،ئۆلچەمدىن ئاشۇرۇپ مېھمان كۈتۈۋېلىشقا ئائىت مەسىلىلەردىن سەككىزى تەكشۈرۈلدى.بۇنىڭ ئىچىدىكى بەشى ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىش مەسىلىسى بولۇپ، ناھىيە، باشقارما دەرىجىلىك ئىككى كادىر،بېزا، بۆلۈم دەرىجىلىك بەش كادىرغا ئايرىم - ئايرىم ھالدا پارتىيە ئىنتىزامى جازاسى بېرىلدى ياكى ئومۇمىي ئۇقتۇرۇش ئارقىلىق تەنقىد قىلىندى. ئىقتىسادىي مەسىلىدىن 108 ى تەكشۈرۈلۈپ بىر تەرەپ قىلىندى.بۇ، تەكشۈرۈپ ئېنىقلانغان مەسىلىلەرنىڭ % 54 نى تەشكىل قىلىدۇ. ئۇنىڭ ئىچىدە چېتىلىش سوممىسى 10 مىڭ يۈەندىن ئاشىدىغان چوڭ مەسىلىدىن يەتتىسى بار.

ئاممىنىڭ مەلۇم قىلىشى، ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورۇنلىرىنىڭ تەكشۈرۈپ ئېنىقلىشى بىلەن يەنە 200 مەسىلە تەكشۈرۈلۈپ ئېنىقلاندى ۋە بىر تەرەپ قىلىندى. بۇنىڭ ئىچىدە 155 كىشىگە پارتىيە ئىنتىزامى جازاسى بېرىلدى، 14 كىشى ئەدلىيە ئورۇنلىرىنىڭ بىر تەرەپ قىلىشىغا تاپشۇرۇلدى، 1 مىليون يۈەندىن كۆپرەك ئىقتىسادىي زىيان تولدۇرۇلدى.

قاراقاش ناھىيىلىك سۇ ئېلېكتر ئىدارىسى پارتكومى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ نەمۇنىلىك، باشلامچىلىق رولىنى ياخشى جارى قىلدۇرۇپ، ھەر مىللەت ئىشچى-خىزمەتچىلىرى ئارىسىدا ۋەتەنپەرۋەرلىك ۋە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسىنى كۈچەيتىپ، «ئىككى ئايرىلالماسلىق» ئىدىيىسىنى كىشىلەر قەلبىدە چوڭقۇر ئورۇن ئالدۇردى.

سۈرەتتە: پارتكوم ئەزالىرى مەركەز ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ مۇناسىۋەتلىك ھۆججەتلىرىنى ئۆگەنمەكتە.

ئوبۇلقاسىم مەتنىياز فوتوسى

ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە مەكتىپى مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزالىرى، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى ئىلغارلارنى تەقدىرلىدى

ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە مەكتىپى 6 - ئاينىڭ 25 - كۈنى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 76 يىللىقىنى خاتىرىلەش، مۇناسىۋىتى بىلەن مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزالىرى ۋە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى ئىلغار ئورۇن، ئىلغار شەخسلەرنى تەقدىرلىدى.

تەقدىرلەش يىغىنىدا 38 مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسى ۋە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى 42 ئىلغار ئورۇن، 76 ئىلغار شەخسكە ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە مەكتىپى تەرىپىدىن شەرەپ گۇۋاھنامىسى ۋە مۇكاپات بۇيۇملىرى تارقىتىپ بېرىلدى. **ئابدۇرېشىت ئابدۇللا**

قەيسەر ساقچى ئەمەلدارى

دەي ياشيۇڭ

تۆھپىكارلارغا مەدھىيە

مۇسا زەپەرنىڭ نامى يېقىندا «زامانىمىزدىكى جۇڭگونىڭ مەشھۇر جىنايى ئىشلار ساقچى ئەمەلدارلىرى قامۇسى»غا كىرگۈزۈلدى.قامۇسقا مۇنداق يېزىلغان: «مۇسا زەپەر، ئەر، ئۇيغۇر، پارتىيە ئەزاسى، ھازىر شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونى ئۈرۈمچى شەھەرلىك ج خ ئىدارىسى جىنايى ئىشلار رازۋېتكا باشقارمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى،20 يىللىق ساقچىلىق ستاژىغا ئىگە، 3 - دەرىجىلىك نازارەتچى ساقچى، 1992 - يىلى «5 - فېۋرال» پارتلىتىش دېلوسىنى پاش قىلىشقا قاتناشقان، ج خ مىنىستىرلىكى بويىچە 1 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتكەن، 500 دېلونى پاش قىلغان، 1995 - يىلى ج خ مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن (مەملىكەت بويىچە مۇنەۋۋەر خەلق ساقچىسى) دەپ نام بېرىلگەن.»

مۇسا زەپەر 1986 - يىلى ئۈرۈمچى شەھىرى سايباغ رايونلۇق ج خ شۆبە ئىدارىسىدىن ئۈرۈمچى شەھەرلىك ج خ ئىدارىسىنىڭ جىنايى ئىشلار رازۋېتكا باشقارمىسىنىڭ مىللىي ئەترىتىگە يۆتكەپ كېلىنگەندى.شۇ يىلى ئۇ ئەمەلىي ئىشلەش روھىغا تايىنىپ،مىللىي ئەترەتنىڭ باشلىقى بولدى. مۇسا زەپەرنىڭ يېتەكچىلىكىدە مىللىي ئەترەت جىنايەتچىلەر نامىنى ئاڭلىسىمۇ غال - غال تىترەيدىغان جەڭگىۋار قوشۇنغا ئايلاندى. ئىككى يىلدىن كېيىن مىللىي ئەترەت «ئاپتونوم رايون بويىچە ئىلغار ئەترەت» بولۇپ باھالاندى.

مۇسا زەپەرنىڭ دېلو پاش قىلىشى ھەققىدە گەپ بولغاندا،ئۇنىڭ جىنايى ئىشلار رازۋېتكا باشقارمىسىدا بېجىرگەن تۈنجى چوڭ دېلوسىنى تىلغا ئالماي بولمايدۇ. 1992- يىل 2 - ئاينىڭ 5 - كۈنى ئۈرۈمچىدە ئاپتوبۇس پارتلاش ۋەقەسى يۈز بەردى. شەھەرلىك ج خ ئىدارىسىنىڭ بىر تۇتاش رەھبەرلىكىدە، مۇسا زەپەر ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى ناھايىتى تېزلا بىر مۇھىم جىنايەت گۇماندارىنى قولغا چۈشۈردى. بۇنىڭ بىلەن پارتلىتىش دېلوسىنى پاش قىلىشتا يىپ ئۇچى تېپىلدى. مۇسا زەپەر قولغا چۈشكەن جىنايەت گۇماندارىنىڭ ئىقرارىغا ئاساسەن رازۋېتچىكلارنى باشلاپ جەنۇبىي شىنجاڭغا تېررورچىلارنى قوغلاپ تۇتۇشقا ئاتلاندى. ئىككى ئاي رازۋېتكا قىلىش نەتىجىسىدە ئۇلار تېررورچىلارنى بىر - بىرلەپ تۇتۇپ، يېقىن ئەتراپتىكى سولاقخانىغا سولىدى، لېكىن باش جىنايەتچى تېخى تورغا چۈشمىگەنىدى. مۇسا زەپەر تۇتۇلغان تېررورچىلارنىڭ ئېغىزىنى ئېچىپ، باش جىنايەتچىنى قولغا چۈشۈرۈشنى قارار قىلدى. لېكىن تېررورچىلار ئۇنىڭ بىلەن قارشىلىشىپ، گاھىدا گاس، گاچا بولۇۋالسا، گاھىدا مۇسا زەپەرگە ئەكسىيەتچىل گەپلەرنى قىلدى. بىر كۈن، ئىككى كۈن ئۆتۈپ كەتتى، 13- كۈنى بىر تېررورچى ئاخىرى مۇسا زەپەرگە «تەسلىم» بولدى.

بۇ تېررورچىنىڭ تەمىنلىگەن يىپ ئۇچىغا ئاساسەن، مۇسا زەپەر قاغىلىقتىكى بىر كىنوخانىدا باش جىنايەتچىنى قولغا چۈشۈردى، كېچىلەپ سوراق قىلىش ئارقىلىق يەتتە تېررورچىنىڭ تولۇق ئۆتمۈشى مۇسا زەپەر شەھەرلىك ج خ ئىدارىسى جىنايى ئىشلار رازۋېتكا باشقارمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقلىقىغا ئۆستۈرۈلدى.

1996 - يىل 4 - ئاينىڭ 18 - كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق تەنتەربىيە كومىتېتى تاللىغان،مۇھىم بىر مۇسابىقىگە قاتناشتۇرۇلىدىغان بەش نەسىللىك ئات ئوغرىلىنىپ كەتتى. ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى يۈسۈپ ئەيسا شۇ كۈنىلا مۇھىم يوليورۇق بېرىپ،ج خ ئورگانلىرىدىن ئۈچ كۈن ئىچىدە دېلونى پاش قىلىپ،ئوغرىلانغان بەش ئاتنى تېپىپ، تەنتەربىيە كومىتېتىنىڭ مۇسابىقىگە ئوڭۇشلۇق قاتنىشىشىنى كاپالەتكە ئىگە قىلىشنى تەلەپ قىلدى.

مۇسازەپەرگە بۇ ئېغىر يۈك تاپشۇرۇلدى. شۇنىڭ بىلەن ئۇلار تۆت گۇرۇپپىغا بۆلۈندى. بىرىنچى گۇرۇپپىدىكىلەر نەق مەيداننى ۋە ئىچكى قىسىمدىكى كىشىلەرنى تەكشۈرىدىغان، يەنە بىر گۇرۇپپىدىكىلەر سىرتتىكى جىنايەت گۇماندارلىرىنى تەكشۈرىدىغان، ئۈچىنچى گۇرۇپپىدىكىلەر شەھەردىكى بارلىق ئۇلاغ بازارلىرى، قۇشخانىلارنى تەكشۈرىدىغان، تۆتىنچى گۇرۇپپىدىكىلەر مۇسا زەپەرنىڭ باشچىلىقىدا ئاتنىڭ ئىزىنى قوغلاپ رازۋېتكا قىلىدىغان بولدى.

مۇسا زەپەرنىڭ گۇرۇپپىسىدىكىلەر ئات ئىزىنى قوغلاپ كېتىۋېتىپ، شەھەرنىڭ جەنۇبىدىكى قارلىغاچلىققا بارغاندا ئات ئىزى يوقاپ كەتتى. مۇسا زەپەر بىر ئاز ئويلانغاندىن كېيىن مۇشۇ جاينى مەركەز قىلىپ، ئەتراپتىكى دېھقانلارنىڭ ئۆيىنى بىر - بىرلەپ ئاختۇرۇپ چىقىشنى قارار قىلدى. بىر سائەت ئۆتە - ئۆتمەيلا بىر ئۆيدە ئات ئوغرىسىنى قولغا چۈشۈردى. شۇنىڭ بىلەن ئوغرىلانغان بەش ئات ۋاقتىدا تېپىلىپ مۇسابىقىگە قاتناشتۇرۇلۇپ، ياخشى نەتىجىگە ئېرىشتى. تەنھەرىكەتچىلەر مۇسا زەپەرگە رەھمەت ئېيتماقچى بولغاندا، ئۇ يەنە بىر

ئاپتونوم رايون بويىچە ئاز سانلىق مىللەت يېزىقىدىكى ژۇرناللارنىڭ باش مۇھەررىرلىرى تەربىيىلەندى

دۆلەت ئاخبارات - نەشرىيات مەھكىمىسىنىڭ تەلىپى، ئاپتونوم رايونلۇق ئاخبارات- نەشرىيات ئىدارىسىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن،ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ئاز سانلىق مىللەت يېزىقىدا نەشر قىلىنىدىغان ژۇرناللارنىڭ باش مۇھەررىرلىرىنى تەربىيىلەش كۇرسى 6 - ئاينىڭ 9 - كۈنىدىن 27 - كۈنىگىچە ئۈرۈمچىدە ئېچىلدى.

پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي ژۇرنالىستلار قوشۇنىمۇ زورايدى.

بۇ قېتىمقى كۇرسقا ئاپتونوم رايونىمىزدا ئاشكارا تارقىتىلىدىغان ئاز سانلىق مىللەت يېزىقىدىكى ژۇرناللارنىڭ 62 باش مۇھەررىرى (مەسئۇل مۇھەررىرى) قاتناشتى. كۇرستا پارتىيىنىڭ ژۇرنالچىلىققا ئائىت فاڭجېن، سىياسەتلىرى ئۆگىنىلدى. ژۇرنالنىڭ سۈپىتىنى

قەشقەر شەھىرى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتىدىكى ئىلغارلارنى تەقدىرلىدى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **مۇھەممەتئىمىن غولام**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئەسقەرجان تۇرسۇن** خەۋەر قىلىدۇ: قەشقەر شەھەرلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى يېقىندا داغدۇغىلىق يىغىن ئېچىپ، بۇ يىللىق مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتىدىكى ئىلغار ئورۇن ۋە ئىلغار شەخسلەرنى تەقدىرلىدى ۋە مۇكاپاتلىدى.

يىغىندا ئالدى بىلەن قەشقەر شەھىرىنىڭ بۇ يىللىق مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتىدە قولغا كەلتۈرۈلگەن نەتىجىلەر خۇلاسە قىلىنىپ، ئىلغار شەخسلەرنىڭ گەۋدىلىك ئىش - پائالىيەتلىرى تونۇشتۇرۇلدى. ئاندىن قەشقەر شەھىرىنىڭ قەشقەر شەھەرلىك رادىئو - تېلېۋىزىيە ئىدارىسى، «قەشقەر گېزىتى» ئىدارىسى، سېمونت زاۋۇتى قاتارلىق 229 ئورۇنغا «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى خىزمىتىدىكى نەمۇنىچى ئورۇن»، 18 كىشىگە «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى خىزمىتىدىكى نەمۇنىچى شەخس» دەپ نام بېرىش توغرىسىدىكى قارارى ئوقۇپ ئۆتۈلۈپ، ئىلغار كوللېكتىپ ۋە ئىلغار شەخسلەرگە گۇۋاھنامە ۋە مۇكاپات بۇيۇمى بېرىلدى.

كومىتېتى 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ژۇرنالچىلىق ئىشلىرى تېز راۋاجلاندى. ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزدا ئاشكارا تارقىتىلىدىغان ژۇرنال 157 گە، ئىچكى قىسىمدا تارقىتىلىدىغان ژۇرنال 237 گە يەتتى. ئاشكارا تارقىتىلىدىغان ژۇرناللار ئىچىدە خەنزۇچە ژۇرنال 71 گە، ئۇيغۇرچە ژۇرنال 51 گە، قازاقچە ژۇرنال 27 گە، موڭغۇلچە ژۇرنال ئالتىگە، قىرغىزچە ژۇرنال 2 گە يەتتى، ئۇستۇرۇش، ژۇرنال باشقۇرۇش، رەھبەرلىك سەنئىتى، مىللەت نەزەرىيىسى، پارتىيىنىڭ مىللىي سىياسىتى، زامانىۋى پەن - تېخنىكا ئاساسلىرى، «ئەسەر ھوقۇقى قانۇنى» قاتارلىق مەخسۇس تېمىلاردا لېكسىيە سۆزلەندى. ژۇرنال باشقۇرۇش تەجرىبىلىرى ئالماشتۇرۇلدى.

ئابلەت نۇردۇن

قوراللىنىپ چىڭخەي - شىزاڭ تاش يولىنى بويلاپ پاكىستانغا قېچىپ كېتىۋاتقانلىقى توغرىسىدىكى يەنە بىر مۇھىم يىپ ئۇچىغا ئېرىشتى. مۇسا زەپەر بۇ ئاخباراتنى دەرھال ئاپتونوم رايونلۇق ج خ نازارىتىگە مەلۇم قىلدى. نەتىجىدە يېرىم سائەت ئۆتكەندىن كېيىن بۇ يەتتە جىنايەتچى قولغا چۈشتى. شۇنداق قىلىپ «5 - فېۋرال» پارتلىتىش دېلوسى غەلىبىلىك پاش قىلىندى. 1 - دەرىجىلىك تۆھپە مېدالى مۇسا زەپەرنىڭ كۆكرىكىگە قادالدى. ئۇزاق

ئات ئوغرىسىنى تۇتۇشقا كەتكەندى. بىر نەچچە كۈندىن كېيىن يەنە بىر ئات ئوغرىسىمۇ قولغا چۈشتى. بۇ ئات ئوغرىسى تۇتۇلغاندا زەھەر خەندىلىك بىلەن: «مۇسا سېنى تونۇۋالدىم، 20 يىلدىن كېيىن كۆرۈشەرمىز» دەيدۇ. مۇسا زەپەرمۇ: «مەنمۇ سېنى تونۇۋالدىم، ئەگەر 20 يىلدىن كېيىن يەنە ئەسكىلىك قىلىدىغان بولساڭ، جاجاڭنى بېرىدىغان ئادەم يەنە مەن مۇسا زەپەر» دەپ جاۋاب بېرىدۇ.

يىشىلقۇم يېزىسى پەن - تېخنىكىنىڭ پايدىسىنى كۆردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئىدرىس قادىر** خەۋەر قىلىدۇ: قاغىلىق ناھىيىسىنىڭ يىشىلقۇم يېزىسى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈشكە ئەھمىيەت بېرىپ، پەن - تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرۇش تەدبىرلىرىنى ئەمەلىيلەشتۈرگەنلىكتىن، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ پەن - تېخنىكا ئۆگىنىش قىزغىنلىقى يۇقىرى كۆتۈرۈلۈپ، كۆرۈنەرلىك ئۈنۈم ھاسىل قىلىندى.

1989 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق پەن - تېخنىكا كومىتېتى يىشىلقۇم يېزىسىنى پەن - تېخنىكىدا ئۈلگە كۆرسىتىش يېزىسى قىلىپ بېكىتكەندىن كېيىن، يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى پەن - تېخنىكا ئىشلىرىغا يېتەكچىلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، بۇ خىزمەتكە بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتتى. يېزىدا پەن - تېخنىكا ئوتتۇرا مەكتىپى قۇرۇپ، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق، ئورمانچىلىق، سۇچىلىق، بوغالتىرلىق، يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى بىلىملىرى بويىچە 6181 كىشىنى تەربىيىلىدى. تۆت ئورۇندا مەخسۇس سىنىپ ئېچىپ، 17 مىڭ 444 ئادەم (قېتىم)نى پەن - تېخنىكا بىلىملىرى بىلەن تەربىيىلىدى. بۇلتۇر بۇ يېزا 84 كىشىنى شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك رادىئو - تېلېۋىزىيە مەكتىپىنىڭ قاغىلىق شۆبە مەكتىپىگە بىلىم ئاشۇرۇشقا ئەۋەتىپ، ئۇلارنى ئوتتۇرا تېخنىكۇم مەدەنىيەت، پەن - تېخنىكا بىلىملىرى بويىچە تەربىيىلىدى. ھەر يىلى 520 سان تۈرلۈك پەن - تېخنىكا ژۇرنىلىغا مۇشتەرى بولدى. پەن - تېخنىكا خادىملىرىنى گېزىت - ژۇرناللارغا ماقالە يېزىشقا رىغبەتلەندۈردى. باش تېخنىك تۇرغۇنجان ئىدرىسنىڭ «جانلىقلار ئوتتۇرىسىدىكى ئوزۇقلۇق زەنجىرى مۇناسىۋىتىدىن پايدىلىنىپ زىيانداش ھاشاراتلارنى يوقىتىش» دېگەن ماقالىسى «قەشقەر گېزىتى»دە ئېلان قىلىنىپ بەلگىلىك تەسىر قوزغىدى. بۇ يېزا يەنە تەربىيىلەنگەن پەن - تېخنىكا خادىملىرىنى قەرەللىك ھالدا تەكشۈرۈپ، 109 كىشىگە «دېھقان تېخنىك» ئۇنۋانى بەردى. پەن- تېخنىكىدا ئۈلگە كۆرسىتىش ئائىلىلىرىنى % 15 كە يەتكۈزدى.

بۇلتۇر بۇ يېزا گەرچە تەبىئىي ئاپەتلەرگە كۆپ ئۇچرىغان بولسىمۇ، پەن- تېخنىكىغا تايانغانلىقى ئۈچۈن، يېزا بويىچە يېزا ئىگىلىك ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتىنى 35 مىليون 376 مىڭ 769 يۈەنگە، كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ساپ كىرىم 714 يۈەنگە يېتىپ، 1995 - يىلدىكىدىن ئايرىم-ئايرىم ھالدا % 6.5 ۋە % 4.7 ئاشتى. بۇ يېزا يۇقىرىقىدەك نەتىجىلىرى بىلەن 1991- يىلدىن بۇيان ناھىيە، ۋىلايەت، ئاپتونوم رايونلۇق پەن- تېخنىكا كومىتېتى ۋە دېھقانچىلىق نازارىتى تەرىپىدىن يەتتە قېتىم «پەن- تېخنىكا خىزمىتىدىكى ئىلغار ئورۇن» بولۇپ تەقدىرلەندى.

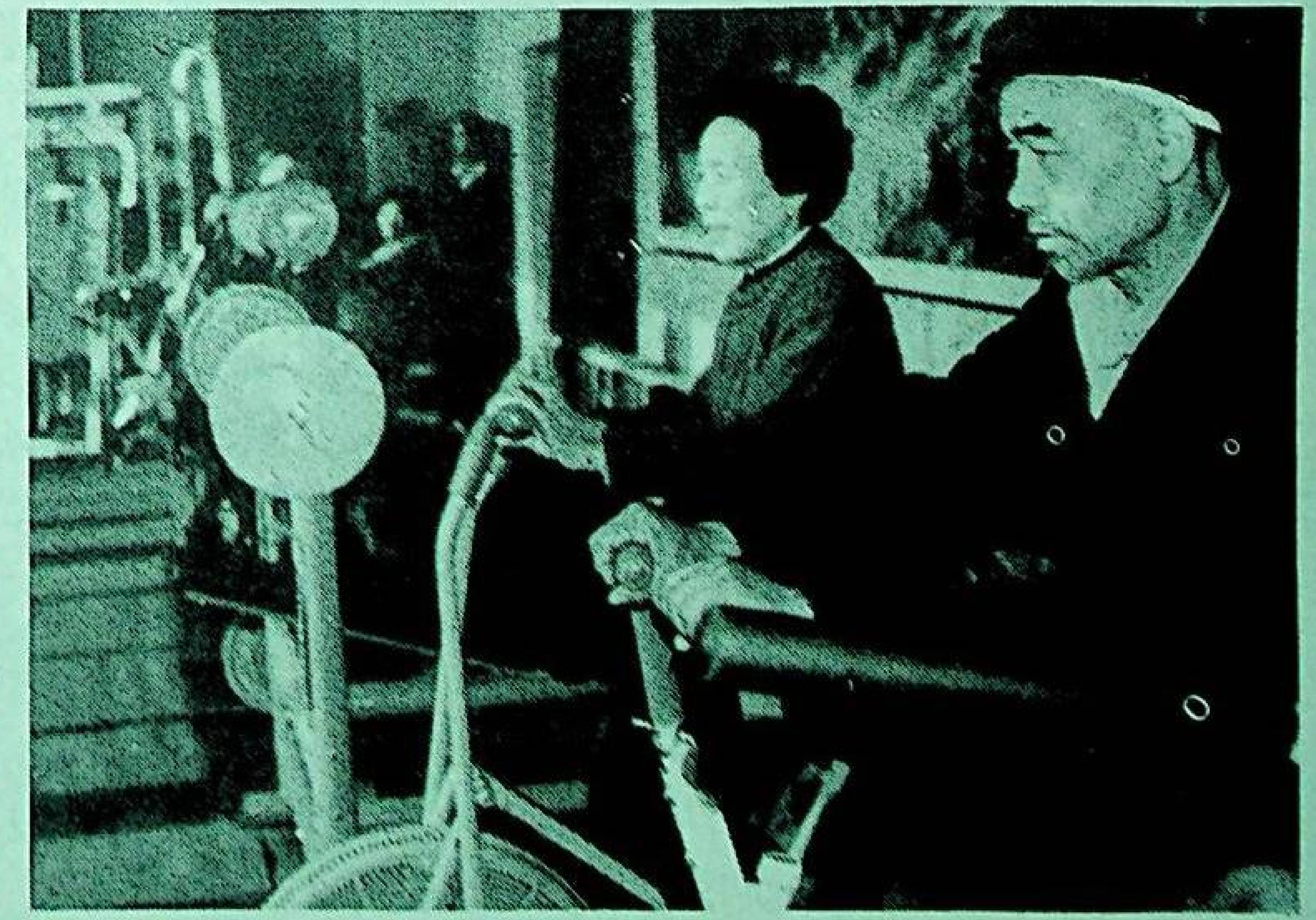

ئۈرۈمچى ۋېيخۇلىياڭ كۆمۈر كېنى ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى دەم ئېلىشقا چىققان، ئىشچى- خىزمەتچىلەرنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت تۇرمۇشىنى بېيىتىش ئۈچۈن 10 نەچچە يۈرۈش بەدەن چېنىقتۇرۇش ئەسلىھەلىرىنى سېتىۋېلىپ، بەدەن چېنىقتۇرۇش ئۆيى قۇردى.

سۈرەتتە: دەم ئېلىشقا چىققان ئىشچى - خىزمەتچىلەر بەدەن چېنىقتۇرماقتا.

ئابلىز جاپپار فوتوسى

يېڭىئاۋات يېزىسىدا مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى تېز يۈكسەلدى

«ئىككى قولدا تۇتۇش، ئىككىلا قول قاتتىق بولۇش» فاڭجېنىدا چىڭ تۇرۇپ، ماددىي مەدەنىيەت بىلەن مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ماس قەدەمدە تەرەققىي قىلدۇرۇلغانلىقتىن، خوتەن ناھىيە يېڭىئاۋات يېزىسىنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى تېز يۈكسەلدى.

يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، بۇ خىزمەتنى يېزىنىڭ مۇھىم ئىشلار كۈنتەرتىپىگە كىرگۈزدى. يېزا ئورگىنىدا ۋە ئىدارە، كەنتلەردە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، مەسئۇلىيەتنى قاتلاممۇ قاتلام كۈچەيتتى. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى دېھقان، چارۋىچىلارغا بولغان ئىدىيە - ئەخلاق تەربىيىسى، ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسى، قانۇن - تۈزۈم تەربىيىسىنى كۈچەيتتى. يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى ئاساسىي مەزمۇن قىلغان ھالدا تۈرلۈك ئۆگىنىش كۇرسلىرىنى ئېچىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنى «ئون يۇلتۇزلۇق مەدەنىيەتلىك ئائىلە» بەرپا قىلىش، «ئۆچتە ئەلا، بىردىن ئۆگىنىش»، «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى، ھەربى ۋە خەلق ئىتتىپاقلىقى» ۋە «ئۆچنى ئۆگىنىش، ئۈچتە بەسلىشىش» پائالىيىتىنىڭ كونكرېت تەلەپلىرى بويىچە تەربىيىلىدى. تۈرلۈك شەكىلدىكى ئۆگىنىش كۇرسى ۋە زېھىن سىناش مۇسابىقىسى ئۇيۇشتۇرۇپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ «مەدەنىيەتلىك يېزا»، «مەدەنىيەتلىك كەنت»، «مەدەنىيەتلىك ئائىلە» بەرپا قىلىش ئاڭلىقلىقىنى ئۆستۈردى.

بۇ يېزا دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت تۇرمۇشىنى جانلاندۇرۇش ئۈچۈن مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا بولغان سېلىنمىنى كۆپەيتىپ، مەدەنىيەت ئەسلىھەلىرىنى يېڭىلاش، تولۇقلاش، رېمونت قىلىش سۈرئىتىنى تېزلەتتى. يېزىغا قاراشلىق 14 كەنتنىڭ رادىئو پونكىتى، مەدەنىيەت ئۆيى، پەن - تېخنىكا ئۆگىنىش ئۆيى قاتارلىق ئۈچ ئۆي قۇرۇلۇشىغا 36 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىپ ئەسلىھەلىرىنى تولۇقلىدى. يېزا مالىيىسىدىن 100 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ چىقىرىپ مەكتەپلەرنىڭ سەككىز ئېغىز سىنىپىنى يېڭىدىن سېلىپ بەردى ۋە تەنتەربىيە ئەسلىھەلىرىنى تولۇقلاپ بەردى.

بۇ يېزا ھەر يىلى «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى» پائالىيىتىنى كەڭ قانات يايدۇرۇپ، ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلىرى ۋە دېھقان، چارۋىچىلارنى مەركەز ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش توغرىسىدىكى مۇھىم يوليورۇق ۋە ھۆججەتلىرىنى ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇرۇپ، ئۇلارنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ۋە ئىجتىمائىي مۇقىملىققا بولغان تونۇشىنى ئۆستۈردى. بۇنىڭ تۈرتكىسىدە بۇ يېزىدىكى ئاما ئارىسىدا مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۆز قارىچۇقىنى ئاسرىغاندەك ئاسرايدىغان، قانۇن - ئىنتىزامغا ئاڭلىق رىئايە قىلىدىغان، ئۆزئارا ياردەم بېرىپ بىرلىكتە ئالغا باسىدىغان ياخشى ۋەزىيەت شەكىللەندى.

ھازىر بۇ يېزىدا «مەدەنىيەتلىك ئورۇن»دىن بەشى، «مەدەنىيەتلىك كەنت»دىن ئالتىسى، «ئون يۇلتۇزلۇق مەدەنىيەتلىك ئائىلە»دىن 1480 ى بارلىققا كەلدى. 9800 كىشى «مەدەنىيەتلىك پۇخرا» بولۇپ باھالاندى.

مۇھەممەت ئۆمەر ئابىدىن

غۇلجا شەھىرى جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاش ۋە ئامانلىقنى قوغداشقا دائىر تەشۋىقاتنى كۈچەيتىپ، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ھوشيارلىقىنى ئۆستۈردى.

سۈرەتتە: كوچىلاردىكى تەشۋىقات دوسكىلىرىدىن كۆرۈنۈش.

كامال جامال فوتوسى

جايلاردىكى ئاما جياڭ زېمىننىڭ نۇتقىنى ئۆگىنىپ

پارتىيە 15- قۇرۇلتىيىنىڭ ئېچىلىشىنى يېڭى قىياپەت بىلەن كۈتۈۋالماقتا

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 4-ئىيۇل تېلېگراممىسى. جايلاردىكى ئاما شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كەلگەنلىكىنى تەبرىكلەش پائالىيىتى داۋامىدا باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ پايتەختتىكىلەرنىڭ شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كەلگەنلىكىنى تەبرىكلەش يىغىنىدا سۆزلىگەن نۇتقىنى چوڭقۇر ئۆگەنمەكتە. كىشىلەر مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: نۇتۇقتا يەكۈنلەنگەن جۇڭگونىڭ يېقىنقى زامان تارىخىدا جۇڭخۇا مىللەتلىرى ئۈچۈن چىقىرىلغان «ئۈچ كۆرسەتمە» كىشىنى چوڭقۇر ئويلاندۇرىدۇ، كىشىلەرنى جاسارەت بىلەن ئىلگىرىلەشكە ئۈندەيدۇ. بۇ نۇتۇق ئارقىلىق كىشىلەر چوقۇم پارتىيىنىڭ ئىدىيىنى ئازاد قىلىش، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەش ئىدىيىۋى لۇشيەنىدە چىڭ تۇرۇپ، يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ كۈچلۈك رەھبەرلىكىدە، يول ئېچىپ ئىلگىرىلەپ، يېڭىلىق يارىتىپ، جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىپ، دۆلەتنىڭ زامانىۋىلىشىش قۇرۇلۇشى ۋە تىنچ يول بىلەن بىرلىككە كەلتۈرۈش ئىشلىرىنى ئىلگىرىلىتىشتەك يېڭى قىياپەت بىلەن پارتىيە 15- قۇرۇلتىيىنىڭ ئېچىلىشىنى كۈتۈۋېلىش لازىملىقىنى چوڭقۇر تونۇپ يەتتى.

يېقىنقى كۈنلەردىن بۇيان، پۈتۈن مەملىكەتنىڭ جاي - جايلىرى شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كەلگەنلىكىنى تەبرىكلەش خۇشاللىق كەيپىياتىغا چۆمدى. ھەر مىللەت خەلقى ۋەتەننىڭ قۇدرەت تاپقانلىقىدىن ئىپتىخارلاندى. باش شۇجى جياڭ زېمىن پايتەختتىكىلەرنىڭ شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كەلگەنلىكىنى تەبرىكلەش يىغىنىدا سۆزلىگەن نۇتقىدا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: جۇڭگونىڭ يېقىنقى زامان تارىخى بىزگە نامرات، ئاجىز، بوزەك قىلىنىش، ئارقىدا قالغانلىقتىن دۇمبا يېيىشتەك تارىخىي تەقدىرنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن، قوزغىلىپ كۈرەش قىلىش، جاسارەت بىلەن كۈچىنىپ ئىشلەش لازىملىقىنى؛ مىللەتلەرنىڭ ئازادلىقى، دۆلەتنىڭ بېيىشى، قۇدرەت تېپىشىنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن، ئىلغار پارتىيىنىڭ رەھبەرلىكى بولۇشى ۋە نەزەرىيە بىلەن قوراللىنىش لازىملىقىنى؛ دەۋرنىڭ قەدىمى ۋە دۇنيانىڭ تەرەققىيات دولقۇنىغا يېتىشىۋېلىش ئۈچۈن، بېكىنمە ھالەتنى بۇزۇپ تاشلاش، ئىشىكنى سىرتقا ئېچىۋېتىش لازىملىقىنى كۆرسىتىپ بەردى. بۇ «ئۈچ كۆرسەتمە» ئاما ئارىسىدا كۈچلۈك ئىنكاس قوزغىدى. شىنجاڭدا «ماناس» تارىخىي داستانىنىڭ ساقلاپ قالغۇچىسى جۇسۇپ ماماي مۇنداق دېدى: «تارىخ بىزگە كوممۇنىستىك پارتىيىگە ئەگىشىپ ماڭغاندىلا، جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ دۇنيادىكى مىللەتلەر قاتارىدىن ئورۇن ئالالايدىغانلىقىنى، ئۇلۇغ ۋەتىنىمىزنىڭ ئۈزلۈكسىز گۈللىنىش ۋە قۇدرەت تېپىشقا قاراپ ماڭالايدىغانلىقىنى چۈشەندۈرۈپ بەردى».

نۇرغۇن مۇتەخەسسىس، ئالىملار، كادىرلار ۋە ئاما: جياڭ زېمىننىڭ نۇتقىدا پارتىيىنىڭ ئىدىيىنى ئازاد قىلىش، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەش ئىدىيىۋى لۇشيەنى ناھايىتى ياخشى شەرھلەنگەن، دەپ ھېسابلىدى.

نەنجىڭ ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ كۈتۈپخانىسىدىكى يولداشلار 7- ئاينىڭ 2- كۈنى ئىشقا چۈشۈشى بىلەنلا يولداش جياڭ زېمىننىڭ نۇتقىنى چۆرىدىگەن ھالدا قىزغىن مۇزاكىرە ئېلىپ باردى. كۆپچىلىك ئومۇميۈزلۈك مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ نۇتقىدا مۇنداق تۆت جەھەتتىكى ئىشەنچ كۈچەيتىلگەن: 1. شياڭگاڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كەلگەندىن كېيىن ئۇنىڭ ئۇزاق مۇددەتلىك ئاۋاتلىقى ۋە مۇقىملىقىنى قوغداش ئىشەنچىسى؛ 2. كوممۇنىستىك پارتىيىنىڭ رەھبەرلىكىگە بولغان ئىشەنچ؛ 3. دېڭ شياۋپىڭ ئوتتۇرىغا قويغان جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشنىڭ ئۇلۇغۋار نىشانىغا بولغان ئىشەنچ؛ 4. تەيۋەن مەسىلىسىنىمۇ تىنچ يول بىلەن بىرلىككە كەلتۈرۈش، «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» توپ فاڭجېنى بويىچە ھەل قىلىشقا بولغان ئىشەنچ.

شياڭگاڭ مائارىپ ساھەسىدىكىلەرنىڭ شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كەلگەنلىكىنى تەبرىكلەش پائالىيىتى كومىتېتى ئۇيۇشتۇرغان «ئوقۇتقۇچى - ئوقۇغۇچىلار بىر نىيەتتە شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كەلگەنلىكىنى تەبرىكلەش» ناملىق سەنئەت كۆرىكى 7- ئاينىڭ 5 - كۈنى شياڭگاڭ تەنتەربىيە سارىيىدا ئۆتكۈزۈلدى.

سۈرەتتە: ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى ئويۇن كۆرسەتمەكتە.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ياخشى ئادەم جى فېڭلەن

(بېشى 1 - بەتتە)

كۈچى بىلەن رولنى قاتتىق بۇراپ تراكتورنى تاڭغا ئۇستۇردى. تراكتورنىڭ تۇمشۇقى مىجىلدى، كوزۇپ قاتتىق سىلكىنگەندىن كېيىن، تراكتور توختاپ قالدى، كوزۇپتىكى سەككىز ئۇيغۇر قېرىنداش ئامان قالدى، لېكىن جى فېڭلەن مەڭگۈلۈك نەپەستىن توختىدى.

جى فېڭلەن خۇبېي ئۆلكىسىنىڭ ۋۇچياۋ ناھىيىسىدىن. 1966 - يىلى بوۋىسى ئۇنى ئېلىپ غۇلجا شەھىرى خەنبىڭ يېزىسىنىڭ چىلپەگزە كەنتىگە كەلگەن. كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ ئاق كۆڭۈل شۇجىسى ئىدرىس ئىبراھىم بۇ ئىككىيلەننى ئېلىپ قالغان، لېكىن جى فېڭلەننىڭ بوۋىسى ئۇزاق ئۆتمەي كېسەل بولۇپ ۋاپات بولغان، شۇنىڭدىن باشلاپ 14 ياشلىق جى فېڭلەننى شۇجى ئىدرىس ئىبراھىم بېقىۋالغان ھەم ئۇنى قاتارغا قوشقان. ئىدرىس ئىبراھىم جى فېڭلەننى خۇددى ئۆز بالىسىدەك كۆرۈپ ئۇنى ئۆي - ئوچاقلىق قىلىپ قويغان. جى فېڭلەن ئاق كۆڭۈل ئۇيغۇر يۇرتداشلار بىلەن چوڭقۇر مېھىر - مۇھەببەت ئورناتقانىدى.

مەن جى فېڭلەننىڭ ئەھۋالىنى ئىگىلەش ئۈچۈن غۇلجا شەھىرى خەنبىڭ يېزىسى چىلپەگزە كەنتىگە كەلگىنىمدە، ئەينى يىللاردا جى فېڭلەننى بېقىۋالغان، ھازىر 75 ياشقا كىرگەن ئىدرىس ئىبراھىم يىغلاپ تۇرۇپ، جى فېڭلەننىڭ قىزغىنلىق بىلەن باشقىلارغا ياردەم بەرگەن ئىش - پائالىيەتلىرىنى سۆزلەپ بەردى.

جى فېڭلەن ئاددىي - ساددا، ئاق كۆڭۈل ئىدى، ئۇيغۇر يۇرتداشلار ئۆيىدە جىددىي ئىش چىقىپ قالسا ياكى توي - تۆكۈن، ئۆلۈم - يېتىم ئىشى بولسىلا ئۇنىڭغا خەۋەر قىلاتتى، ئۇ شۇئان يېتىپ كېلىپ ياردەملىشەتتى. بۇ يىل ئەتىيازلىق تېرىلغۇ مەزگىلىدە خېلىل ئىسىملىك بىر دېھقان قاتتىق ئاغرىپ قالغاندا، جى فېڭلەن خېلىلنىڭ نەچچە مو يېرىنى كېچىلەپ سۆرەم سىلىپ تۈزلەپ، تەق قىلىپ قويغان. بىر مەزگىل ئۆتكەندىن كېيىن، خېلىل بىر ئاز ئوڭشالغاندا جى فېڭلەننى ئىزدەپ كېلىپ ئۇنىڭغا پۇل بەرگەن. جى فېڭلەن خېلىلنىڭ ئەھۋالىنى سۈرۈشتۈرگەن ھەم ئۇنىڭغا: «تېخى

بىرلىكتە تاجىكۆلنىڭ يېرىنى تېرىش، ئاغدۇرۇش، پەرۋىشتىن تارتىپ زىرائەتلەرنى ئورۇش، خامان تېپىش، غەللە - پاراق تاپشۇرۇشقىچە بولغان ھەممە ئىشىغا ياردەملەشكەن. تاجىكۆلدىن بىر تىيىنمۇ ھەق ئالمىغان. ئۇ تاجىكۆلگە بىر قانچە يىل مانا مۇشۇنداق ياردەم قىلغان.

100 ياشقا كىرگەن ئىخلىمخان ئۇزاقتىن بۇيان جى فېڭلەننىڭ قىزغىن ياردىمىگە ئېرىشىپ كەلگەنىدى، جى فېڭلەن ئۇنىڭ ھالىدىن ھەمىشە دېگۈدەك خەۋەر ئېلىپ تۇراتتى.

تۇرسۇن بوۋاي جى فېڭلەننى تىلغا ئالغاندا ئۆزىنى تۇتۇۋالالماي يىغلاپ كەتتى. ئەينى ۋاقىتتا تۇرسۇن بوۋاي تۇرمۇشتا ناھايىتى قىينالغاندا، جى فېڭلەن ئۇنىڭغا ئىقتىسادىي جەھەتتىن ياردەم بەرگەن. يەنە تۇرسۇن بوۋايغا يېزا ئىگىلىكىدە ئىشلىتىلىدىغان يېڭى تېخنىكىلارنى سەۋرچانلىق بىلەن ئۆگەتكەن، ئەگەر جى فېڭلەن ياردەم بەرمىگەن بولسا، تۇرسۇن بوۋاينىڭ ئائىلىسى نامراتلىقتىن قۇتۇلالمايتتى.

مانا مۇشۇنداق ئاددىي، ئۇششاق ئىشلار كەنتتىكى ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ قەلبىدە «ياخشى ئادەم جى فېڭلەن» دېگەن چوڭقۇر تەسىرات قالدۇرغان.

جى فېڭلەن قازا تاپقاندىن كېيىن، چىلپەگزە كەنتىدىكى تۆت گۇرۇپپىدىكى ئۇيغۇر دېھقانلار ئۆزلۈكىدىن تەشكىللىنىپ، جى فېڭلەننىڭ ئاخىرەتلىك ئىشلىرىغا ياردەملەشتى، ئۇلار ئۇيغۇرلارنىڭ ئۆرپ - ئادىتى بويىچە جى فېڭلەننىڭ خوتۇنى ۋاڭ سيۈيگە تاۋاق سۇنۇپ، ئۇنىڭغا تەسەللىي بەردى.

كەنت ئاھالە كومىتېتى 2000 يۈەن ئاجرىتىپ ئاددىي، ئەمما داغدۇغىلىق تەزىيە مۇراسىمى ئۆتكۈزدى. جى فېڭلەن بىلەن ياخشى ئۆتكەن ئۇيغۇر دېھقانلار دەپنە ۋە مېيىتنى ئۇزىتىش مۇراسىملىرىغا قاتناشتى، بۇ مۇراسىملارغا ھەتتا بەش - ئالتە كىلومېتىر يىراقلىقتىكى دېھقانلارمۇ كېلىپ قاتناشتى.

مەسئۇلىيەتچانلىقتا باركاللا

(بېشى 1 - بەتتە)

رايون بويىچە قايتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇشقا تېگىشلىك ئىشچى - خىزمەتچى 150 مىڭغا يەتتى. بۇ يىل تېخىمۇ كۆپىيىشى مۇمكىن. بۇ ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ قايتا ئىشقا ئورۇنلىشىش مەسىلىسىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن، ھەر دەرىجىلىك پارتكوم، ھۆكۈمەت ۋە ئالاقىدار تارماقلار پائال تىرىشچانلىق كۆرسەتتى. ئاپتونوم رايون يەنە مۇشۇ ھەقتە مەخسۇس بەلگىلىمە چىقىرىپ، ئاپتونوم رايونىمىز تەۋەسىدە يېڭىدىن قۇرۇلۇۋاتقان ياكى كېڭەيتىپ قۇرۇلغان كارخانىلاردىن ئىش ئورنىدىن ئايرىلغان، ئىش كۈتۈپ تۇرۇۋاتقان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ كەم دېگەندىمۇ %15 ىنى قوبۇل قىلىشنى تەلەپ قىلدى. لېكىن ئاپتونوم رايوننىڭ بۇ تەلىپى كۆڭۈلدىكىدەك ئىزچىللاشتۇرۇلمىدى.

ئىش ئورنىدىن ئايرىلغان، ئىش كۈتۈپ تۇرۇۋاتقان ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ پەيدا بولۇشى ئېلىمىزنىڭ ئىقتىسادىي تۈزۈلمىسىنىڭ ئۆزگەرگەنلىكى ۋە ئىقتىسادىي چوڭ مۇھىتىنىڭ ئۆزگەرگەنلىكىدىن باشلانغان. بۇ مەسىلىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن، پۈتكۈل جەمئىيەتتىكىلەرنىڭ ئورتاق تىرىشىشى ۋە قىزغىن كۆڭۈل بۆلۈشى، قوللىشىغا توغرا كېلىدۇ. بىز بۈگۈن ئۈرۈمچى كابېل زاۋۇتىنىڭ ئىش ئورنىدىن ئايرىلغان ئىشچى -خىزمەتچىلەرنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرغانلىقىنى خەۋەر قىلدۇق. بۇنىڭدىن مەقسەت ئۇلارنىڭ بۇئۇسۇلىنى تېخىمۇ كۆپ كارخانىنىڭ ئۈلگە قىلىشىنى ئۈمىد قىلىش.

* *

ئېلانلار

مەھەممەتتۇرسۇن ماموت: سىزنىڭ

كورلا ئوبلاستىنىڭ لوپنۇر ناھىيىسىدىن

(بېشى 1 ـ بەتتە)

سەنتاڭخۇ يېزىسىنىڭ قوغۇنى ئۈرۈمچى يەرمەنكىسىدە تۇنجى قېتىم بازارغا سېلىنغاندا، شياڭگاڭلىق قېرىنداش گەن شۆيىڭ بۇ قوغۇننى تېتىپ باققاندىن كېيىن: «بۇ قوغۇن شىكەردىنمۇ تاتلىق ئىكەن، بەك ياخشى ئىكەن» دەپ ماختاپ كەتتى ۋە قوغۇننى تېرىش، باشقۇرۇش، يىغىش قاتارلىق ئەھۋاللارنى تەپسىلىي سورۇشتە قىلدى. ئۇ قايتىش ئالدىدا: «يېزاڭلارغا بېرىپ قوغۇن تېرىسام بولامدۇ؟» دېدى. ئارىدىن ئۇزاق ئۆتمەي ئۇ 130 مىڭ يۈەن پۇلنى ئېلىپ ئايروپىلان بىلەن كەلدى. سەنتاڭخۇ يېزىسىدىكىلەر گەن شۆيىڭنى ئۇرۇق ـ تۇغقىنىنى قارشى ئالغاندەك قارشى ئالدى، ئۇنىڭغا مۇنبەت 1000 مو يەر ئاجرىتىپ بەردى ھەم ئۇنى ئەمگەك كۈچى، ئۇرۇق، خىمىيۋى ئوغۇت، دېھقانچىلىق دورىسى، تېخنىكا بىلەن ۋاقتىدا تەمىنلىدى. ھازىر ئۇنىڭ قوغۇنلىرى ياخشى يېتىلمەكتە.

شىنجاڭ دېھقانچىلىققا ئەھمىيەت بېرىش، سانائەتنى كۈچەيتىش، ساياھەت نۇقتىلىرىنى ئېچىش، سودىنى جانلاندۇرۇشتەك ئىستراتېگىيىلىك تەسەۋۋۇرنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، شياڭگاڭ كاپىتالى، ئۇچۇرى، تېخنىكىسى قاتارلىقلاردىن پايدىلىنىپ، ھەمكارلىق تۈرلىرىنى ئۈزلۈكسىز كۆپەيتىپ، ھەمكارلىق قاتلىمىنى كۆپەيتىپ، ئەمگەك كۈچى كۆپ كېتىدىغان كارخانىلارنىڭ تېخنىكا كۆپ كېتىدىغان كارخانىلارغا ئۆزگىرىشىنى ئىلگىرى سۈردى، قوشۇمچە قىممىتى يۇقىرى مەھسۇلاتلارنى ئىشلەپ چىقاردى. شياڭگاڭ «يىدا» گۇرۇھى 60 مىليون دوللار مەبلەغ سېلىپ قۇرغان تۇرپان «يىدا» توقۇمىچىلىق چەكلىك شىركىتى 1996 ـ يىل 8 ـ ئاينىڭ 18 ـ كۈنى رەسمىي ئىشقا كىرىشىپ، 100 مىڭ مو يەردىكى ئۈزۈم تالالىق پاختا ئىشلەپچىقىرىش بازىسىنى يېتەكلىدى. تۇرپان ۋىلايەتلىك پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى پېڭ سىكۈي خۇشال ھالدا مۇخبىرغا: «بۇ شىركەتنىڭ قۇرۇلغانلىقى ئۈزۈم ماكانى ۋە سەيلە ـ ساياھەت ئورنى دەپ ئاتالغان تۇرپاننىڭ توقۇمىچىلىق شەھىرىگە ئايلىنىدىغانلىقىدىن دېرەك بېرىدۇ» دېدى.

ھازىر شياڭگاڭ ۋەتەن قوينىغا قايتتى، شياڭگاڭ بىلەن شىنجاڭنىڭ ھەمكارلىقى كىشىلەرنى تېخىمۇ مەپتۇن قىلغۇسى، تېخىمۇ شانلىق نەتىجىگە ئېرىشكۈسى.

سەللىمازا ساقىيىپ كەتمەپسىز، سىزگە پۇل كېرەك، مېنىڭ ئىشىمغا پۇل بېرىمەن دېمەي، داۋاملىق داۋالىنىڭ!» دېگەن ۋە پۇلنى خېلىلغا ياندۇرۇپ بەرگەن. شۇنىڭدىن كېيىن خېلىل كۆرگەنلىكى ئادەمگە: «جى فېڭلەن ھەقىقەتەن ياخشى ئادەم!» دەيدىغان بولغان.

جى فېڭلەننىڭ تاجىگۈل ئىسىملىك بىر قوشنىسى بار ئىدى، ئۇنىڭ ئېرى بىر قانچە يىل بۇرۇن ئۆلۈپ كېتىپ تاجىگۈل ئۈچ بالا بىلەن تۇل قالغان، بالىسىنىڭ ئەڭ كىچىكى ئەمدى بىر ياشتىن ئاشقان، ئۇلارنىڭ كەنت ھۆددىگە بەرگەن 20 مو يەرنى تېرىشقا قۇربى يەتمەيتتى. جى فېڭلەن تاجىگۈلگە: «خاتىرجەم بولۇڭ! سىزنىڭ ئىشىڭىز مېنىڭ ئىشىم، يېرىڭىزنى مەن تېرىپ بېرەي!» دېگەن. شۇنىڭدىن كېيىن جى فېڭلەن ئوغلى بىلەن ئۇششىكىزدىن تۇرغۇن تۇرسۇن، مىجىت نىزامەت نىزەچوڭ، مەخجان جۇمە، ئەركىن سېيىت قاتارلىقلار قۇندۇز سېتىش ـ سېتىۋېلىش توختام ماجىراسى توغرىسىدا قۇندۇز سېتىۋالغان پۇلنى قايتۇرۇپ بېرىشنى تەلەپ قىلىپ مەھكىمىزگە ئەرز سۇندى. سىزنىڭ تۇرار جايىڭىز ئېنىق بولمىغاچقا دەۋاگەرنىڭ ئەرزنى ئېلان چىقىرىش يولى بىلەن يەتكۈزدۇق. ئېلان قىلىنغان كۈندىن باشلاپ 60 كۈن ئۆتسە ئەرز يەتكۈزۈلدى دەپ قارىلىدۇ. بېرىلگەن مۆھلەت توشقاندىن كېيىنكى 15 كۈن ئىچىدە مەھكىمىزگە ياكى ئۆزىڭىز تۇرۇشلۇق جايدىكى خەلق سوت مەھكىمىسىگە بېرىپ ئەرزگە جاۋاب بەرمىسىڭىز سىرتىڭىزدىن قانۇن بويىچە ھۆكۈم ئارقىلىق بىر تەرەپ قىلىمىز.

پەيزاۋات ناھىيىلىك خەلق سوت مەھكىمىسى

خوتەن ناھىيە بۇزاق يېزا ئاھالىلەر كومىتېتىغا يۆتكەپ بېرىلگەن 00111236 نومۇرلۇق روزى جۇمە نامىدىكى نوپۇس يۆتكەش رەسمىيەت قەغىزى ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

* * * * * * * *

ئۈرۈمچى شەھىرى ياڭزىجياڭ يولى ساقچىخانىسىدىن بېرىلگەن 650103740621184 نومۇرلۇق ھاۋاخان غوپۇر نامىدىكى سالاھىيەت گۇۋاھنامىسى ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

* * * * * * *

شىنجاڭ مالىيە مەكتىپىدىن بېرىلگەن ئابلىكىم نامىدىكى 95031، تۇنساگۈل نامىدىكى 95014 نومۇرلۇق ئوقۇغۇچىلىق كىنىشكىسى ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

ناھىيىلىك بىرلەشمە كوپېراتىپلارنىڭ قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش ـ ئامانەت ـ قەرز كوپېراتىپلىرى ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشتىكى تەخىرسىز ئىش

ناھىيىلىك بىرلەشمە كوپېراتىپ ـ يېزا ھەمكارلىق پۇل مۇئامىلە سىستېمىسىدا مۇھىم رول ئوينايدىغان ھالقىلىق تارماق. يېزا ئامانەت ـ قەرز كوپېراتىپلىرى يېزا ئىگىلىك بانكىسى بىلەن مۇناسىۋىتىنى ئۈزگەندىن كېيىن، ناھىيىلىك بىرلەشمە كوپېراتىپلارنىڭ ۋەزىپىسى تېخىمۇ ئېغىرلاشتى، ئورنى تېخىمۇ مۇھىم بولۇپ قالدى.

1. ناھىيىلىك بىرلەشمە كوپېراتىپلارنى ياخشى باشقۇرۇش ـ يېزا ئامانەت ـ قەرز كوپېراتىپلىرى ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى

ناھىيىلىك بىرلەشمە كوپېراتىپ ـ يېزا ئامانەت ـ قەرز كوپېراتىپلىرىنىڭ بىرلەشمە تەشكىلاتى بولۇپ، يېزا ھەمكارلىق پۇل مۇئامىلە سىستېمىسىنىڭ مۇھىم ھالقىسى. ئۇ ئاساسىي قاتلام ئامانەت ـ قەرز كوپېراتىپلىرىنى باشقۇرۇش، يېتەكچىلىك قىلىش، ماسلاشتۇرۇش، خىزمەت قىلىش فۇنكسىيىسىنى ئۈستىگە ئالغان. نۆۋەتتە يەنە ھەمكارلىق پۇل مۇئامىلە پرىنسىپى بويىچە يېزا ئامانەت ـ قەرز كوپېراتىپلىرىنى قېلىپلاشتۇرۇش، يېزا ئامانەت ـ قەرز كوپېراتىپلىرىنىڭ ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشنى ماسلاشتۇرۇش، يېتەكچىلىك قىلىش ۋە ياردەم بېرىش ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالغان. ئاپتونوم رايون بويىچە 84 ناھىيە (شەھەر)نىڭ 77 سىدە ناھىيىلىك بىرلەشمە كوپېراتىپ قۇرۇلدى. بۇ بىرلەشمە كوپېراتىپلارنى ياخشى باشقۇرۇپ، ئۇلارنىڭ فۇنكسىيىلىك رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش ـ قىلدۇرالماسلىق، مۇناسىۋەتنى ئۈزگەندىن كېيىن ئامانەت ـ قەرز كوپېراتىپلىرىنىڭ تۈرلۈك خىزمەتلىرىنى سىلىق ئۆتكۈزۈۋالغىلى بولۇش ـ بولماسلىق، ھەر دەرىجىلىك تۈزۈلمە ئىسلاھات رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى ئىشخانىلىرىنىڭ ئامانەت ـ قەرز كوپېراتىپلىرىنى ئۈنۈملۈك رەھبەرلىك قىلىش، باشقۇرۇش ـ باشقۇرالماسلىقىغا، جۇڭگو خەلق بانكىسىنىڭ ئامانەت ـ قەرز كوپېراتىپلىرىنى ئۈنۈملۈك نازارەت قىلىپ باشقۇرۇش ـ باشقۇرالماسلىقىغا مۇناسىۋەتلىك. شۇڭا بۇنىڭدىن كېيىنكى بىر مەزگىل ئىچىدە يىغىدىن تۈزۈپ چىقىلغان بىرلەشمە كوپېراتىپلارنى باشقۇرۇش بەلگىلىمىسى ۋە ئۆلكە كۆرسىتىش قائىدىسى ئۆلچىمىگە ئاساسەن، بىرلەشمە كوپېراتىپلارنىڭ قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، ئۇلارنىڭ پۈتۈن ئاپتونوم رايونىمىزدىكى 885 يېزا ئامانەت ـ قەرز كوپېراتىپىنى باشقۇرۇش، خىزمەت قىلىش رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش كېرەك.

ناھىيىلىك بىرلەشمە كوپېراتىپلارنى قۇرۇش، قېلىپلاشتۇرۇشتا نۆۋەتتە تۆۋەندىكى ئۈچ جەھەتتىكى خىزمەتنى نۇقتىلىق تۇتۇش كېرەك:

بىرىنچىسى، بىرلەشمە كوپېراتىپلارنىڭ پاي دەسمايە سوممىسىنى تولۇقلاش، قېلىپلاشتۇرۇش كېرەك. نۆۋەتتە، مەملىكەت بويىچە ناھىيىلىك بىرلەشمە كوپېراتىپلارنىڭ تەشكىلىي شەكلى ئاساسىي جەھەتتىن ئىككى خىلغا بۆلۈنىدۇ: بىرىنچىسى، يېزا ئامانەت ـ قەرز كوپېراتىپلىرى باشقۇرۇش ھەققى تاپشۇرۇش، باشقۇرۇش، ماسلاشتۇرۇش فۇنكسىيىسىنى يۈرگۈزۈش، مۇستەقىل كوپېراتىپ گۇرۇھ قانۇنىي ئىگە تەشكىلاتى بولۇش؛ ئىككىنچىسى، ئورغۇن ئامانەت ـ قەرز كوپېراتىپى پاي قوشۇپ تەشكىللەنگەن، باشقۇرۇش، ماسلاشتۇرۇش فۇنكسىيىسىنى يۈرگۈزگەندىن سىرت، يەنە مۇستەقىل كارخانا قانۇنىي ئىگە سالاھىيىتى بىلەن يېزا ئامانەت ـ قەرز كوپېراتىپلىرىنىڭ مەبلەغ ئارتۇق ـ كەمىنى تەڭشەش، مەبلەغ ھېساباتىنى تەشكىللەش، ئامانەت ـ قەرز پۇل كەسپىنى بېجىرىش بىلەن شۇغۇللىنىدۇ. شىنجاڭنىڭ ئەھۋالىدىن قارىغاندا، جايلاردىكى ناھىيىلىك بىرلەشمە كوپېراتىپلارنىڭ كۆپ سانىدىكىسى كېيىنكى خىلغا تەۋە. بۇنىڭدىن كېيىن ھەمكارلىق تۈزۈمى پرىنسىپىغا ئاساسەن بىرلەشمە كوپېراتىپلارنى تەۋەلىكىدىكى ئامانەت ـ قەرز كوپېراتىپلىرى پاي قوشقان، دېموكراتىك باشقۇرۇشنى يولغا قويغان، ئاساسلىقى ئاساسىي قاتلام ئامانەت ـ قەرز كوپېراتىپلىرى ئۈچۈن خىزمەت قىلىدىغان بىرلەشمە ئىقتىسادىي تەشكىلات قىلىپ قۇرۇپ چىقىش كېرەك. ئاساسىي قاتلام ئامانەت ـ قەرز كوپېراتىپلىرى بىرلەشمە كوپېراتىپقا پاي قوشۇشى، قانچىلىك پاي قوشۇشنى جايلارنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا ئاساسەن بېكىتىش كېرەك. بىرلەشمە كوپېراتىپ خىزمەتچىلىرىدىن سىرت، باشقا كوللېكتىپ ۋە شەخسىي پاي قوبۇل قىلىنمايدۇ.

بىرلەشمە كوپېراتىپ بىر دەرىجىلىك مۇستەقىل قانۇنىي ئىگە بولۇپ، ئۆز ـ ئۆزىگە خوجا ھالدا تىجارەت قىلىش، خەۋپ ـ خەتەرنى ئۆزى ئۈستىگە ئېلىش، ئۆزىنى ئۆزى ئىدارە قىلىش مېخانىزمىنى يولغا قويىدۇ.

ئىككىنچىسى، بىرلەشمە كوپېراتىپلارنىڭ دېموكراتىك باشقۇرۇش تەشكىلىنى قۇرۇش، مۇكەممەللەشتۈرۈش كېرەك. ئامانەت ـ قەرز كوپېراتىپلىرى ۋە بىرلەشمە كوپېراتىپلار دېموكراتىك باشقۇرۇشنى يولغا قويۇش ـ ھەمكارلىق پۇل مۇئامىلىسىنىڭ باشقا پۇل مۇئامىلە تەشكىلاتلىرىدىن پەرقلىنىپ تۇرىدىغان مۇھىم ئالاھىدىلىكى شۇنداقلا ئۆزىنىڭ تىجارەت ھەرىكىتىنى نازارەت قىلىش، چەكلەشنىڭ بىر مۇھىم شەكلى. بىرلەشمە كوپېراتىپلارنىڭ دېموكراتىك باشقۇرۇشى ئاساسلىقى ـ كوپېراتىپ ئەزالىرى قۇرۇلتىيى ۋە ئەزالار قۇرۇلتىيىدا سايلام ئارقىلىق ۋۇجۇدقا كەلگەن مۇدىرىيەت ھەيئىتى، نازارەتچىلىك ھەيئىتىنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇشتىن ئىبارەت. بىرلەشمە كوپېراتىپلار مۇدىرىيەت ھەيئىتى رەھبەرلىكىدىكى مۇدىر مەسئۇل بولۇش تۈزۈمىنى يولغا قويىدۇ. مۇدىرىيەت باشلىقى قوشۇمچە كوپېراتىپ مۇدىرلىقىنى ئۆتەيدۇ. بۇ ئۈچ ھەيئەتنىڭ مەسئۇلىيىتى ۋە ھوقۇقى «يېزا ئامانەت ـ قەرز كوپېراتىپلىرىنى باشقۇرۇش بەلگىلىمىسى» ۋە «يېزا ئامانەت ـ قەرز كوپېراتىپىنىڭ نىزامنامىسى» دە ئېنىق بەلگىلەنگەن.

ئۈچىنچىسى، بىرلەشمە كوپېراتىپلارنىڭ رەھبەرلىك بەنزە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، جەڭگىۋارلىقىنى ئاشۇرۇش كېرەك. ناھىيىلىك بىرلەشمە كوپېراتىپلارنىڭ ۋەزىپىسى ئىنتايىن ئېغىر. ناھىيىلىك بىرلەشمە كوپېراتىپلارنىڭ ئامانەت ـ قەرز كوپېراتىپلىرىغا بولغان باشقۇرۇش، يېتەكچىلىك قىلىش، ماسلاشتۇرۇش، خىزمەت قىلىشتىن ئىبارەت تۆت چوڭ فۇنكسىيىلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇش ھەم ئېھتىياجغا ئاساسەن ئۆزىنىڭ كەسپىي تىجارىتىنى قانات يايدۇرۇش كېرەك. يېزا ئامانەت ـ قەرز كوپېراتىپلىرىغا بولغان ئۇچۇر، كومپيۇتېر مۇلازىمىتىنى كۈچەيتىش، ئامانەت ـ قەرز كوپېراتىپ خىزمەتچىلىرىنى تەربىيىلەشنى ياخشى تۇتۇش، تەپتىش قىلىش، تەكشۈرۈشنى ۋە بىخەتەرلىك، قوغداش خىزمىتىنى كۈچەيتىش، ئاساسىي قاتلام ئامانەت ـ قەرز كوپېراتىپلىرى ئۈچۈن خىزمەت قىلىش مەقسىتىنى گەۋدىلەندۈرۈش كېرەك.

يېزا ئامانەت ـ قەرز كوپېراتىپلىرىنى باشقۇرۇش تۈزۈلمىسى ئىسلاھاتى توغرىسىدا (6)

شياڭگاڭنىڭ يېڭى بەلگىسى - چىڭما كۆۋرۈكى

مۇ بې

چىڭما كۆۋرۈكى شياڭگاڭ تارىخىدىكى ئۇلۇغ قۇرۇلۇش. 1997 - يىلى 4 - ئاينىڭ 27 - كۈنى 60 مىڭ ساليوتنىڭ رەڭدار نۇرىدا ئۇنىڭ ھەيۋەتلىك قىياپىتى دۇنياغا نامايان قىلىندى.

دۇنيانىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىن كەلگەن 1200 مېھمان ۋە دۇنيا كۆۋرۈكچىلىكىدە داڭدار ئامېرىكىنىڭ سان - فرانسىسكو، نيۇ - يورك شەھەرلىرى، ئەنگلىيىنىڭ لوندون، خۇل شەھەرلىرى، ياپونىيىنىڭ كوبې شەھىرى، ئىتالىيىنىڭ فلورېنسىيە شەھىرى، ئاۋستىرىيىنىڭ ئىنسبۇرك شەھىرى قاتارلىقلارنىڭ شەھەر باشلىقلىرى چىڭيۇي لىنيىسىدىكى تەبرىكلەش مۇراسىمىغا قاتناشتى.

شياڭگاڭدىكى 18 رايوننىڭ ئىجتىمائىي تەشكىلاتلىرىدىن ئۇيۇشتۇرۇلغان 1000 كىشىلىك پىيادىلەر، 75 كېمىدىن تەشكىللەنگەن كېمە ئۆمىكى، ئاپتوموبىل سەيلە ئۆمىكى ۋە ئايروپىلانلار ماھارەت كۆرسىتىپ ئويۇن قويۇپ، ھەر خىل ساليوتلارنى ئېتىپ تەبرىكلەش مۇراسىمىنى داغدۇغىلىق قىزغىن ئۆتكۈزدى.

پەلەككە تاقاشقان دېڭىز ھالقىغان كۆۋرۈك

1937 - يىلى ئامېرىكىلىقلار مەنزىرىلىك، گۈزەل سان - فرانسىسكو شەھىرىدە ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 1280 مېتىر كېلىدىغان، ئامېرىكىنىڭ غەربىي دېڭىز قىرغىقىدىكى تاشيولغا تۇتىشىدىغان گولدېن كۆۋرۈكىنى سېلىپ، «دۇنيا بويىچە ئۇزۇن ئاسما كۆۋرۈك» بەرپا قىلىنغانىدى.

44 يىلدىن كېيىن ئەنگلىيىلىكلەر خۇمبېر دەرياسىنىڭ ئېغىزىدا ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 1410 مېتىر كېلىدىغان خۇمبېر كۆۋرۈكىنى سېلىپ، ئامېرىكىلىقلارنىڭ رېكورتىنى يېڭىلىدى.

شياڭگاڭنىڭ چىڭما كۆۋرۈكى ئەنگلىيىنىڭ خۇمبېر كۆۋرۈكىدىن 33 مېتىر قىسقا بولسىمۇ، ئۇنىڭ تاشيول، تۆمۈريول قاتلىمى ۋە كۆلىمى، قۇرۇلمىسى ئەڭ ياخشى بولۇپ، دۇنيا بويىچە پولات ئارغامچىلىق ئۇزۇن ئاسما كۆۋرۈك بولۇپ قالدى.

چىڭما كۆۋرۈكىدە قاتناش باشلانغان پۇرسەتتە، مەن شياڭگاڭ ھۆكۈمىتىنىڭ يول مەمۇرىي مەھكىمىسى چىڭيۇي لىنيىسى باشقارمىسىنىڭ باشلىقى، چىڭما كۆۋرۈكىنىڭ باش قوماندانى ليۇ جېڭگۇاڭ بىلەن بىللە چىڭما ... ئاجايىپ كۆركەم كۆرۈنەتتى.

بەزىلەر چىڭما كۆۋرۈكى «100 يىللىق ئۇلۇغۋار پىلاندىكى قۇرۇلۇش» دەيدۇ، بۇ گەپ راست. چىڭما كۆۋرۈكىنىڭ باش قوماندانى ليۇ جېڭگۇاڭنىڭ تونۇشتۇرۇشىچە، چىڭما كۆۋرۈكىنى سېلىش 1992 - يىلى 6 - ئايدا رەسمىي باشلانغان، بۇنىڭغا 7 مىليارد 140 مىليون شياڭگاڭ يۈەنى سەرپ قىلىنغان، لايىھەدىكى ئىشلىتىلىش ئۆمرى 120 يىل ئىكەن. كۆۋرۈكنىڭ كۆتۈرۈش كۈچى 180 توننا ئىكەن، ئۇ 10 بال تەيفېڭ بورىنىغا بەرداشلىق بېرەلەيدىكەن. كۆۋرۈككە ئىشلىتىلگەن ئاساسلىق پولات ئارغامچىلارنىڭ ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 160 مىڭ كىلومېتىر بولۇپ، يەر شارىنى تۆت قېتىم ئورىيالايدىكەن. ئۇنىڭغا 50 نەچچە مىڭ توننا پولات - تۆمۈر ئىشلىتىلگەن بولۇپ، جۇڭخۇەن رايونىدىكى جۇڭگو بانكىسى سارىيىغا ئىشلىتىلگەن پولاتنىڭ ئۈچ ھەسسىدىن كۆپرەك ئارتۇق ئىكەن.

چىڭما كۆۋرۈكى يۈزىنىڭ كەڭلىكى 43 مېتىر بولۇپ، ئۈچ قاتار ئاپتوموبىل قارىمۇ - قارشى ماڭالايدىكەن. يول يۈزىگە قارا ئاسفالت ياتقۇزۇلغان بولۇپ، ئاق، سېرىق يول بەلگىسى، ئاگاھلاندۇرۇش بەلگىلىرى بار ئىكەن. بۇلار كىشىلەرگە بىخەتەرلىك، تىنچلىق تۇيغۇسى بېرىدىكەن. ئەگەر كۆۋرۈك ئاستىدىن 10 مىڭ توننىلىقتىن يۇقىرى پاراخوت ئۆتمىسە، كۆۋرۈك، دېڭىز، ئاسمان بىر گەۋدىدەكلا تۇيۇلىدىكەن.

چىڭما كۆۋرۈكى ئىككى قەۋەت بولۇپ، ئۈستۈنكى قەۋىتى تاشيول، ئاستىنقى قەۋىتى تۆمۈريول ئىكەن. چىجاۋ يېڭى خەلقئارا ئايرودرومى رەسمىي ئىشلىتىلىشكە باشلىغاندىن كېيىن، ساياھەتچىلەر جۇڭخۇەندىن يەر ئاستى پويىزىغا ئولتۇرۇپ بۇ كۆۋرۈككە بىمالال بارالايدىكەن.

چىڭما كۆۋرۈكى قۇرۇلۇشىنىڭ باش - ئاخىرى

چىڭما كۆۋرۈكى توغرىسىدىكى تەسەۋۋۇر 70 - يىللارنىڭ ئاخىرىدا ئوتتۇرىغا قويۇلغان. ئەينى چاغدا چىڭما كۆۋرۈكىنى لايىھىلەشكە ... ئاپتوموبىللار كۈندە دېگۈدەك توسۇلۇپ قالاتتى، ئىشتىن، ئوقۇشتىن يانغانلار كۆۋرۈك بېشىدا ھاسىراپ - ھۆمىدەپ مېڭىشقا مەجبۇر بولاتتى. بۇنىڭ بىلەن چېڭيى ئارىلى ‹ئاپتوموبىل قاپسىلىپ قالىدىغان ئارال› بولۇپ قالدى. 1982 - يىلى چىڭما كۆۋرۈكىنىڭ ئاساسىي تەسەۋۋۇرى پۈتۈپ، بۇ قۇرۇلۇش خېرىدار چاقىرىش باسقۇچىغا قەدەم قويدى. لېكىن شۇ چاغدا شياڭگاڭنىڭ ئىقتىسادىدا بەك قىزىپ كېتىش ئەھۋالى كۆرۈلگەچكە، شياڭگاڭ ھۆكۈمىتى پۇلنىڭ پاخاللىشىشىنى باھانە قىلىپ چىڭما كۆۋرۈكىنى ياساش لايىھىسىنى تاشلاپ قويدى».

چىڭما كۆۋرۈكىنى سېلىش شياڭگاڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنىڭ ئېھتىياجى. 80- يىللارنىڭ ئاخىرىدا چىڭما كۆۋرۈكىنى ياساش پىلانى يەنە ئوتتۇرىغا قويۇلغاندا، مەسئۇل تارماق شياڭگاڭ ئايرودرومى ۋە پورتىنىڭ تەرەققىيات ئىستراتېگىيىسىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئېھتىياتچانلىق بىلەن مۇھاكىمە قىلىپ، يىراقنى كۆزدە تۇتۇپ، ئەسلىي لايىھەدىكى تۆت يوللۇق 36 مېتىرلىق كەڭلىكنى ئالتە يوللۇق 42 مېتىرلىق كەڭلىككە ئۆزگەرتتى. شۇنداقلا بۇنىڭغا جۇڭخۇەندىن يېڭى ئايرودرومغىچە سائەتلىك سۈرئىتى 135 كىلومېتىرلىق يۇقىرى سۈرئەتلىك تۆمۈريول تورىنى قوشتى.

1991 - يىلى چىڭما كۆۋرۈكىنى قۇرۇش بويىچە دۇنيادىكى ھەرقايسى چوڭ بىناكارلىق سودىگەرلىرى ئارىسىدا ئاشكارا خېرىدار چاقىرىش باشلاندى. ئەنگلىيە، ئامېرىكا، گېرمانىيە، فرانسىيە، ئىتالىيە، ئاۋسترىيە، كانادا، ياپونىيە، كورېيە، شياڭگاڭ قاتارلىق جايلاردىكى 13 مالىيە گۇرۇھى ئارقا - ئارقىدىن مۇددىئانامە سۇندى. بۇ ئەمەلىي كۈچ بىلەن جاسارەت ئوتتۇرىسىدىكى بەللىشىش ئىدى. چىڭما كۆۋرۈكىنى سېلىشقا خېرىدار چاقىرىشتا ئاخىر ئامېرىكا، ئەنگلىيە، ياپونىيە، كورېيە، ... مادارى يەتمەي رىقابەتلىشىشتىن چېكىندى. ئەڭ ئاخىرىدا ئەنگلىيە، شياڭگاڭ، ياپونىيە شىركەتلىرى بىرلىشىپ قۇرۇلۇشنى ئۈستىگە ئالدى.

چىڭما كۆۋرۈكىنى ياساشتا شياڭگاڭلىقلار ئەقىل - پاراسىتىنى ئىشقا سالدى

ليۇ جېڭگۇاڭ مۇنداق دېدى: «چىڭما كۆۋرۈكىنى سېلىشقا توپتوغرا بەش يىل كەتتى، مۇشۇ جەرياندا بىر مۇنچە ئەنگلىيىلىك قۇرۇلۇش تېخنىكا خادىملىرى ئىشلىگەن بولسىمۇ، ئىشچىلار ۋە ئىنژېنېرلارنىڭ مۇتلەق كۆپ قىسمى يەنىلا شياڭگاڭلىقلار بولدى. ئەنگلىيىلىك ئىنژېنېرلارنىڭ كۆۋرۈك ياساش تەجرىبىسى مول بولسىمۇ، شياڭگاڭنىڭ جۇغراپىيىلىك ئەھۋالى ۋە مۇھىتىنى شياڭگاڭلىقلاردەك ياخشى بىلمەيتتى. چىڭما كۆۋرۈكىنىڭ شياڭگاڭ كەلگۈسى تەرەققىياتىدا ئوينايدىغان رولى شياڭگاڭلىقلارغا ئايان ئىدى. شۇڭا ئۇلار ئەنگلىيىلىكلەردىنمۇ قەتئىي ئىشەنچ باغلىغانىدى».

ليۇ جېڭگۇاڭ 50 - يىللاردا شياڭگاڭغا كېلىپ ئولتۇراقلاشقان، 60 - يىللارنىڭ باشلىرىدا ئەنگلىيىگە بېرىپ كۆۋرۈكچىلىك كەسپىنى ئۆگىنىپ، 1966 - يىلى شياڭگاڭغا قايتىپ كېلىپ ھۆكۈمەت خىزمىتى بىلەن شۇغۇللانغان، شۇنداقلا كۆۋرۈك قۇرۇلۇشىغا ئىزچىل مەسئۇل بولغان. كەسپىي جەھەتتە تۆھپىسى ئالاھىدە بولغاچقا، 1972 - يىلى تاشيول مەمۇرىي مەھكىمىسىنىڭ كۆۋرۈك ئىنژېنېرلىقىغا ئۆستۈرۈلگەن. ليۇ جېڭگۇاڭ شياڭگاڭدا كۆۋرۈك سېلىش جەھەتتە ئۆزگىچە تەسىراتقا ئىگە. ئۇ: شياڭگاڭدا يەر ئاز، ئادەم كۆپ، قۇرۇقلۇق يولى ئاز، سۇ يولى كۆپ، شياڭگاڭنىڭ تەرەققىياتى كۆۋرۈك قۇرۇلۇشىغا باغلىق. زامانىۋى كۆۋرۈكلەر شياڭگاڭ ئارىلىنى ئەتراپتىكى رايون، بازارلار بىلەن تۇتاشتۇرسا، شياڭگاڭ ستېرېئولوق تەرەققىيات پۇرسىتىگە ئىگە بولىدۇ، دەپ قارايدۇ. ئۇ چىڭما كۆۋرۈكىنىڭ باش قوماندانى بولغانلىقىدىن ئىنتايىن پەخىرلىنىدۇ. شۇڭا ئۇ بەش يىل داۋامىدا ئۆزىنىڭ بارلىق زېھنى كۈچىنى چىڭما كۆۋرۈكى قۇرۇلۇشىغا سەرپ قىلدى.

ليۇ جېڭگۇاڭ مۇنداق دەيدۇ: «چىڭما كۆۋرۈكىنى سېلىشتا تېخنىكا جەھەتتە ئۈچ چوڭ رىقابەتكە دۇچ كەلدۇق. بىرى، چىڭما كۆۋرۈكىنىڭ كۆلىمى چوڭ ئىدى؛ ئىككىنچىسى، قۇرۇلۇش مۇددىتى قىسقا ئىدى؛ ئۈچىنچىسى، چىڭما كۆۋرۈكى سېلىنىدىغان ئورۇن دېڭىز قاتنىشى ئىنتايىن ئالدىراش جاي ئىدى» دېدى.

چىڭما كۆۋرۈكىنىڭ ئۇزۇنلۇقى 1377 مېتىر (كۆۋرۈك يايىسىدىن باشقا ئەمەلىي ئۇزۇنلۇقى)، كۆۋرۈكنىڭ سۇ يۈزىدىن ئېگىزلىكى 62 مېتىر، كۆۋرۈك مۇنارىنىڭ ئېگىزلىكى 206 مېتىر، كۆۋرۈك گەۋدىسىنىڭ ھەر بىر مېتىرىنىڭ ئېغىرلىقى 30 توننا بولۇپ، چىڭما كۆۋرۈكىنىڭ كۆۋرۈك گەۋدىسىنىڭ ئېغىرلىقى 40 نەچچە مىڭ تونىغا يېتىدۇ. دىئامېتىرى 1.10 مېتىر كېلىدىغان ئاساسىي ئاسما پولات ئارغامچا دىئامېتىرى 5.4 مىللىمېتىر كېلىدىغان 33 مىڭ تال سىمدىن ئىشلىگەن. بۇ سانلار چىڭما كۆۋرۈكى قۇرۇلۇشىنىڭ كۆلىمى، تېخنىكىلىق قىيىنچىلىقلىرىنى روشەن كۆرسىتىپ بېرىدۇ. 500 توننىلىق كۆۋرۈك زاپچىسىنى 60 نەچچە مېتىرلىق كۆۋرۈك يۈزىگە ئېلىپ چىقىش، 140 نەچچە توننىلىق ئاساسىي تۆۋرۈكنى بىرلا قېتىمدا قېلىپتا قۇيۇپ چىقىش ۋە 206 مېتىر ئېگىزلىكتىكى كۆۋرۈك مۇنارى ئۈستىگە قويۇش ئالاھىدە قۇرۇلۇش لايىھىسى ھېسابلىناتتى. مۇشۇنداق قۇرۇلۇشنى 60 نەچچە ئايدا پۈتتۈرۈش دۇنيا بويىچە ئوخشاش كۆۋرۈكلەر ئىچىدە ئەڭ قىسقا ۋاقىت ھېسابلىناتتى.

چىڭما كۆۋرۈكى جىشۇيمېن كۆۋرۈكى ۋە بۇ ئىككى كۆۋرۈكنى تۇتاشتۇرىدىغان ماۋەن ئاسما تاش يولىدىن تەركىب تاپقان، چېڭيۇ لىنيىسى شياڭگاڭ يېڭى ئايرودرومىنىڭ يادرولۇق پىلاندىكى 10 قۇرۇلۇشىنىڭ بىرى ئىدى. خۇددى نۇرغۇن شياڭگاڭلىقلار ئېيتقاندەك چىڭما كۆۋرۈكى دۇنياۋى رېكورت ياراتتى، تېخىمۇ مۇھىمى چىڭما كۆۋرۈكى شياڭگاڭ ئارىلى، جيۇلۇڭ يېرىم ئارىلى بىلەن دايۇشەننى يېقىنلاشتۇردى. خەرىتىدىن قارىغاندا، شياڭگاڭ ئارىلىنىڭ كۆلىمى دايۇشەننىڭ ئۈچتىن بىر قىسمىغا يەتمەيدۇ. شياڭگاڭنىڭ كەلگۈسى تەرەققىيات مۇھىم نۇقتىسى شەك - شۈبھىسىزكى، دايۇشەن ئەتراپىدا بولىدۇ.

5 - ئاينىڭ 21 - كۈنى چىڭما كۆۋرۈكىدە قاتناش رەسمىي باشلاندى. چىڭما كۆۋرۈكىنىڭ پۈتۈشى يىراقنى كۆرىدىغان، جاپا - مۇشەققەتتىن قورقمايدىغان شياڭگاڭلىقلارنىڭ پەخرى. چىڭما كۆۋرۈكى شەك - شۈبھىسىزكى، شياڭگاڭنىڭ كەلگۈسى تەرەققىياتىنىڭ يېڭى بەلگىسى بولۇپ قالدۇ.

بىپايان ئالەم بوشلۇقىدىكى جەسۇر ئايال ئۇچقۇچى

1996 - يىل 9 - ئاينىڭ 26- كۈنى كىننېدى ئالەم قاتنىشى مەركىزىدىكى بارلىق خادىملار «ئاتلانتىس» ئالەم ئايروپىلانىنىڭ قايتىپ كېلىشىنى تۆت كۆز بىلەن كۈتمەكتە ئىدى. چۈنكى ئۇ ئالەم بوشلۇقىدا 188 كۈن ياشىغان ئايال ئالەم ئۇچقۇچىسى ... ئۇچقۇچى بىلەن پەن تەتقىقاتى ئېلىپ بارغانىدى.

بۇ ھەيۋەتلىك «قۇش» يەرگە قونغاندا قۇتقۇزغۇچى خادىملار نوسىلكىلارنى كۆتۈرۈشۈپ ئايروپىلانغا قاراپ يۈگۈردى. لېكىن لۇسىدنى ئىككى قۇتقۇزغۇچى خادىم يۆلەپ ئايروپىلاندىن ...

... يىل ئۆتكەندىن كېيىن ئۆزئارا ئەسىر ئالماشتۇرۇشتا ئۇ ئائىلىسى بىلەن بىللە بۇ دوزاق لاگېر تۇرمىسىدىن قۇتۇلۇپ ئامېرىكىغا كەتتى. ئۇ كىچىكىدىنلا ئىلمىي ئېكسپېدىتسىيىگە قىزىقاتتى. لېكىن ئارزۇغا يېتىش يولى ئانچە تەكشى بولمىدى. ئۇ ئوتتۇرا مەكتەپنى پۈتتۈرۈپ ئۇچقۇچىلىققا ...

كۆۋرۈكنگە بېرىپ، ئۇنىڭ دۇنيادا ئەڭ گۈزەل كۆرۈنۈشىنى سەيلە قىلدىم.

شياڭگاڭ ئارىلىدىن يولغا چىقىپ، دېڭىز ئاستى تونىلىدىن ئۆتۈپ، كوبيۇڭ تاشيولىنى بويلاپ شەرققە قاراپ مېڭىپ، قايىم - تاشقىنلىققا چۆمگەن يۇك ساندۇقى پرېستانىدىن ئۆتكەندىن كېيىن چىڭما كۆۋرۈكى كۆز ئالدىمدا نامايان بولدى.

بۇ دۇنيا بويىچە تۇنجى دېڭىز ئاتلىغان پولات ئارغامچىلىق ئاسما كۆۋرۈك ئىككى كۆۋرۈك مۇنارى ۋە سان - ساناقسىز پولات ئارغامچىدىن تەركىب تاپقاندى. كۆۋرۈك مۇنارىغا تۇتاشتۇرۇلغان پولات ئارغامچىلار، ئىككى قىرغاقتىكى بۈك - باراقسان تاغلار ۋە كۆپ- كۆك دېڭىز سۈيى بىر - بىرىگە ھۆسن قوشۇپ

قاتناشقان باش قوماندان ليۇ جېڭگۋاڭ مۇنداق دېدى: «شياڭگاڭدا ئادەم كۆپ، يەر ئاز، شەھەرنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن چوقۇم باشقا يول تېپىش كېرەك، 60 -، 70 - يىللاردا شياڭگاڭ ھۆكۈمىتى شاتيەن، چۈەنۋەن، كوبيۇڭ قاتارلىق جايلاردا يېڭى سانائەت رايونى قۇردى. ئۇ چاغدا پۇقرالار چۈەنۋەن، كوبيۇڭلارغا بېرىپ - كېلىشتە كىچىك قېيىقلارغا تاينىدى. دېڭىزدىن ئۆتۈش ئۈچۈن 30 - 40 مىنۇت كېتەتتى، تەيفۇڭ بورىنى چىقىپ قالسا، ماڭغىلى بولمايتتى. 70 -، 80 - يىللاردا ھۆكۈمەت چىڭيى ئارىلىدا دېڭىز ئاتلىغان ئىككى كۆۋرۈك ياسىدى. بۇنىڭ بىرى چىڭيى كۆۋرۈكى، يەنە بىرى، چىڭيى شىمالىي كۆۋرۈكى بولۇپ، بۇ كۆۋرۈكلەر كىچىك، ئادەم كۆپ بولغاچقا،

شياڭگاڭدىكى بەش شىركەت خېرىدار بولدى. كورېيىنىڭ ھازىرقى زامان شىركىتى ئەڭ تۆۋەن سەرمايە بىلەن خېرىدار بولۇشنى ئوتتۇرىغا قويغان بولسىمۇ، مەبلەغ، تېخنىكا قاتارلىق ئامىللار تۈپەيلىدىن بۇ قۇرۇلۇشقا

شانۇن لوسىدنى ئېلىپ چۈشەتتى. ئۇ 3 - ئاينىڭ 22- كۈنى «ئاتلانتىش» ناملىق ئالەم ئايروپىلانىغا ئولتۇرۇپ ئالەم بوشلۇقىدىكى «تىنچلىق» ناملىق ئالەم پونكىتىغا چىقىپ، ئىككى روسىيىلىك

قوشۇلغۇچى خادىم يولەپ ئايروپىلاندىن چۈشۈرۈۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ ھەيران قېلىشتى. چۈنكى ئادەتتىكى ئەھۋالدا مۇشۇنداق ئۇزاق ئالەم تۇرمۇشى ئادەمنىڭ سۆڭەكلىرىنى چۇرۇكلەشتۈرۈپ پۇت دەسسەپ تۇرالماس ۋە ماڭالماس قىلىپ قوياتتى. شۇ چاغدا بەلكىم قۇياش ئۇنىڭغا پۈتمەس - تۈگىمەس كۈچ بەرگەندۇ!...

ھازىر ئالەم بوشلۇقىغا چىقىش يالغۇز ھەربىي ساھەگە مۇناسىۋەتلىك ئىش بولماستىن، پەن - تەتقىقاتتىمۇ بارغانسېرى مۇھىم ئورۇننى ئىگىلىمەكتە. ئايروپىلان خادىملىرى ئىلگىرى ئىككى ئادەمدىن ئاشمايتتى، ھازىر سەككىزگە يەتتى، بۇلارنىڭ ئىچىدە ھەربىيلەرمۇ بار، لۇسىدقا ئوخشاش ئالىملارمۇ بار. بۇ ئالىملار ۋاكۇئۇم بوشلۇقتا ۋە ئېغىرلىقنى يوقاتقان مۇھىتتا بىئولوگىيە، ماتېرىيال، فىزىكا، خىمىيە قاتارلىق جەھەتلەردە تەجرىبە - تەتقىقاتلارنى ئېلىپ بارىدۇ. لۇسىد «تىنچلىق» ناملىق ئالەم پونكىتىدا ئالەم مۇھىتىنىڭ ھاياتلىققا قانداق تەسىر كۆرسىتىدىغانلىقى، ئاقسىل بار خروستالنىڭ مۇشۇنداق مۇھىتتا قانداق يېتىلىدىغانلىقى ئۈستىدە تەتقىقات ئېلىپ باردى.

ئۇ ئەسلىدە پىلان بويىچە ئالەم بوشلۇقىدا 140 كۈن ئەتراپىدا تۇرماقچى ئىدى، لېكىن تېخنىكىلىق كاشىلا ۋە قارا بوراننىڭ تەسىرى تۈپەيلىدىن «ئاتلانتىس» ناملىق ئالەم ئايروپىلانىنى قويۇپ بېرىش كېچىكتۈرۈلۈپ، ئۇ ئالەم پونكىتىدا يەتتە ھەپتە ئارتۇق تۇرۇشقا مەجبۇر بولدى. ئۇنىڭ ئىككى ھەمرىيىمۇ ۋەزىپىسىنى تاماملاپ يەر شارىغا قايتىپ كەتكەندە ئۇ ئالەم پونكىتىدا يالغۇز قالدى، سائەتلىك سۈرئىتى 17 مىڭ 500 كىلومېتىرلىق ئايىغى ئۈزۈلمەس سەپەرنى داۋاملاشتۇردى.

لۇسىد 1943 - يىلى 1 - ئايدا شاڭخەيدە تۇغۇلغان، ئاتىسى ۋېرىس ئامېرىكىلىق دىن تارقاتقۇچى ئىدى. ئۇ تۇغۇلۇپ بىر نەچچە ھەپتە ئۆتمەيلا جۇڭگوغا تاجاۋۇز قىلىپ كىرگەن ياپون ئارمىيىسى تەرىپىدىن ئائىلىسى بىلەن بىللە يىغىۋېلىش لاگېرىغا تاشلاندى، بىر

ئوتتۇرا مەكتەپنى پۈتتۈرۈپ ئۈچقۇچىلىققا ئىمتىھان بېرىپ ئۆتكەن بولسىمۇ، قىز بالا بولغانلىقتىن كەسپىي ئۇچقۇچى بولالمىدى. ئامېرىكا ئالەم قاتنىشى ئىدارىسى ئاپولو پىلانىنى يولغا قويغاندا ئەر ئالەم ئۇچقۇچىلىرىنى ئالغانلىقتىن يەنە بىر قېتىم چەتكە قېقىلدى. لېكىن بۇ ئىرادىلىك ئايال ئۆز نىشانىدىن ۋاز كەچمىدى. ئۇ يەنە مەكتەپكە قايتىپ بېرىپ ئوكلاخوما ئۇنىۋېرسىتېتىدا خىمىيە كەسپى بويىچە تولۇق كۇرستا ۋە دوكتورلۇقتا ئوقىدى، ئۇ ئەينى ۋاقىتتا مۇشۇ كەسپنى ئوقۇغان بىردىنبىر ئايال ئىدى. بىر قېتىملىق بىئولوگىيە ئىمتىھانى ھارپىسىدا ئىككىنچى قىزىنى تۇغقانلىقتىن، باشقىلار ئۇنى كېيىن تولۇقلاپ ئىمتىھان بېرەر دەپ ئويلىغانىدى، لېكىن ئۇ تۇغۇتتىن كېيىنكى ئىككىنچى كۈنىلا ئىمتىھان مەيدانىدا ھازىر بولدى. ئۇنىڭ ساۋاقداشلىرى ۋە ئوقۇتقۇچىلىرى ئۇنىڭ قەيسەر ئىرادىسىگە قايىل بولدى، 1978- يىلى ئامېرىكا ئالەم قاتنىشى ئىدارىسى ئىشىكنى ئاياللارغا كەڭ ئېچىۋەتتى، بۇ خۇش خەۋەرنى ئاڭلىغان لۇسىد دەرھال ئىلتىماس سۇنۇپ، ئىمتىھاندىن ئۆتۈپ ئامېرىكىنىڭ تۇنجى تۈركۈمدىكى ئالتە ئايال ئالەم ئۇچقۇچىسىنىڭ بىرى بولۇپ قالدى.

ئۇ ئالەم ئۇچقۇچىسى بولغاندىن كېيىن جاپالىق مەشىق قىلىپ، كۆپ قېتىم تەقدىرلەندى. مۇشۇ قېتىملىق ئۇچۇش ئۇنىڭ 4 - قېتىملىق ئالەم سەپىرى بولۇپ، ئۇ ئالەم بوشلۇقىدا قىممىتى يۇقىرى نۇرغۇن ئىلمىي تەجرىبىلەرنى ئېلىپ بېرىپلا قالماستىن، ئالەم بوشلۇقىدا ئەڭ ئۇزاق تۇرغان ئامېرىكا ئالەم ئۇچقۇچىسى بولۇپ قالدى، شۇنداقلا ئايال ئالەم ئۇچقۇچىلىرىنىڭ ئالەم بوشلۇقىدا تۇرۇش ۋاقتى بويىچە يېڭى رېكورت ياراتتى، 1985 - يىلى بىرىنچى قېتىملىق ئۇچۇشتىن ھازىرغىچە 223 كۈن ئالەم بوشلۇقىدا ئەڭ ئۇزۇن ئۇچۇش رېكورتىنى يارىتىپ، ئەڭ تەجرىبىلىك ئالەم ئۇچقۇچىلىرىنىڭ بىرى بولۇپ قالدى.

«دۇنيا بىلىملىرى رەسىملىك ژۇرنىلى»
دىن ئېلىندى

687 - سان

شياڭگاڭ ساياھەتچىلىكىنىڭ كەلگۈسى

جېن پۇڭخۇي

جۇڭگو بانكىسىنىڭ «شياڭگاڭ-ئاۋمېن ئىقتىسادىي پەسىللىك ژۇرنىلى» يېقىنقى بىر سانىدا ماقالە ئېلان قىلىپ: 1997-يىلى شياڭگاڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كەلگەندىن كېيىن، ئۇنىڭ ساياھەتچىلىكى تېخىمۇ پارلاق ئىستىقبالغا ئىگە بولىدۇ، دەپ يازدى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان شياڭگاڭ ساياھەتچىلىك بايلىقى بىر قەدەر كەمچىل بولغان ئەھۋالدا ساياھەتچىلىك ساھەسىدە خېلى ياخشى مۇۋەپپەقىيەت قازاندى. ئۇنىڭدا مۇنداق بىر نەچچە پايدىلىق ئامىل بار:

بىرىنچىدىن، شياڭگاڭنىڭ ساياھەتچىلىككە پايدىلىق جۇغراپىيىلىك شارائىتى ۋە ئەركىن پورت سىياسىتى بار. شياڭگاڭ شەرقىي ئاسىيانىڭ مەركىزىگە جايلاشقان، ئۇنىڭ ئارقا تەرىپىدە ۋەتىنىمىزنىڭ چوڭ قۇرۇقلۇقى بار.

شياڭگاڭ جۇغراپىيىلىك جەھەتتە ئاسىيا-تىنچ ئوكيان ئىقتىسادىي ئالاقىسىنىڭ ۋە بېرىش-كېلىشنىڭ كۆۋرۈكىدەك تۈگۈنى، غەرب دۆلەتلىرىنىڭ جۇڭگونىڭ ئىچكى رايونلىرىغا كىرىدىغان مۇھىم يولى. ئۇنىڭ ئۈستىگە شياڭگاڭدا ئەركىن پورت سىياسىتى ئۇزاق مۇددەت يولغا قويۇلغاچقا، 170 نەچچە دۆلەت ۋە رايوننىڭ ئادىمى چېگرىدىن ۋىزىسىز كىرىدۇ، ھەرقايسى ئەللەرنىڭ ساياھەتچىلىرىنىڭ بۇ جايغا كىرىپ چىقىشى ئەركىن، ئاسان.

ئىككىنچىدىن، شياڭگاڭدا جۇڭگو ۋە غەرب مەدەنىيىتى مۇجەسسەملەشكەن، بۇ جاينى ئىستېمال جەننىتى دېيىشكە بولىدۇ.

ئۈچىنچىدىن، مۇلازىملىق تەرەققىي تاپقان. رېستورانلارنىڭ ئەسلىھەلىرى ۋە مۇلازىملىقى دۇنيا بويىچە 1-ئورۇندا تۇرىدۇ، ساياھەتچىلەر خالىغانچە ھوزۇرلىنالايدۇ.

تۆتىنچىدىن، جۇڭگونىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرى ۋە تەرەققىياتى شياڭگاڭنى غەرب دۆلەتلىرىنىڭ جۇڭگونىڭ ئىچكى رايونلىرى بىلەن ئىقتىسادىي، مەدەنىيەت ئالاقىسى قىلىشىدىكى كۆۋرۈككە ئايلاندۇردى، بۇنىڭ بىلەن دۇنيانىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىكى سودا خادىملىرى ۋە ساياھەتچىلەر بۇ جايغا كۆپلەپ كېلىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە بولدى.

يىراقنى نەزەردە تۇتقاندا، شياڭگاڭنىڭ ساياھەتچىلىكىدە نۇرغۇن پايدىلىق ئامىللار بار. بۇلاردىن ئاساسلىقلىرى: يېڭى ئايرودروم 1998-يىلى ئىشقا كىرىشتۈرۈلىدۇ؛ شياڭگاڭ ھۆكۈمىتى 50 مىليون يۈەن شياڭگاڭ پۇلى ئاجرىتىپ «ساياھەت تەرەققىيات فوندى» قۇردى، يەنە بىر تۈركۈم مەنزىرىلىك جايلارنى بەرپا قىلدى، شياڭگاڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كەلگەندىن كېيىن ئىچكى رايونلار بىلەن بولغان ھەمكارلىقنى كۈچەيتىدۇ، بۇنىڭ بىلەن تىجارەت مۇھىتى ئۆزگىرىشكە تاقابىل تۇرۇپ، ئۈستۈنلۈكنى جارى قىلدۇرۇپ، ئۇزاق مۇددەتلىك رىقابەت ئىقتىدارىنى ئاشۇرالايدۇ.

(«جۇڭگو ياشلىرى گېزىتى»دىن)

سۈرەتلەردە: ساياھەتچىلەرنى جەلپ قىلىدىغان شياڭگاڭ كوچىلىرى

چياۋشى بولىۋىيىلىك مېھمانلار بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 7 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ۋەييۈەنجاڭى چياۋشى بۈگۈن كەچتە «خەلق» سارىيىدا بولىۋىيە كېڭەش پالاتاسىنىڭ باشلىقى لاۋېر لىما پاتىنئو ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى قاتارلىق كىشىلەر بىلەن كۆرۈشتى.

لىما شياڭگاڭ جۇڭگوغا قايتىپ ئۇزاق ئۆتمەيلا جۇڭگوغا زىيارەتكە كەلگەنلىكىدىن ھەم جۇڭگو ئىقتىسادىنىڭ جۇش ئۇرۇپ راۋاجلىنىش ئەھۋالىنى ئۆز كۆزى بىلەن كۆرگەنلىكىدىن ناھايىتى خۇشال بولدى. ئۇ مۇنداق دېدى: دېڭ شياۋپىڭ ئەپەندى شياڭگاڭ مەسىلىسىنى ھەل قىلىش ئۈچۈنلا ئەمەس، بەلكى جۇڭگودا يۈز بەرگەن كىشىنىڭ دىققىتىنى تارتىدىغان ئۆزگىرىشلەر ئۈچۈن غايەت زور تۆھپە قوشتى، دۇنيا ئەھلىنى قايىل قىلدى.

چياۋشى مۇنداق دېدى: «جۇڭگو بىلەن بولىۋىيىنىڭ مۇناسىۋىتى باشتىن - ئاخىر ناھايىتى ياخشى بولۇپ كەلدى. بىز مۇشۇ ئاساستا، ئىككى دۆلەتنىڭ دوستانە ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنىڭ يەنىمۇ راۋاجلىنىدىغانلىقىغا ۋە كۈچىيىدىغانلىقىغا ئىشىنىمىز». ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو بىلەن بولىۋىيىنىڭ مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇشتا قىلىشقا تېگىشلىك نۇرغۇن ئىش بار. جۇڭگو مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى بولىۋىيە خەلق پارلامېنتى بىلەن بىرلىكتە ئىككى دۆلەتنىڭ دوستانە ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن تۆھپە قوشۇشنى خالايدۇ.

لىما مۇنداق دېدى: بولىۋىيە بىلەن جۇڭگونىڭ مۇناسىۋىتىنى يەنىمۇ راۋاجلاندۇرۇش ئىنتايىن مۇھىم. بولىۋىيە بىلەن جۇڭگو پارلامېنت ۋەكىللەر ئۆمەكلىرىنىڭ ئۆز ئارا زىيارىتى ئىككى دۆلەت پارلامېنتلىرى ئوتتۇرىسىدىكى چۈشىنىشنى ئىلگىرى سۈرۈپلا قالماستىن بەلكى ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتىنىمۇ ئىلگىرى سۈرىدۇ.

لى رۇيخۇەن ئامېرىكىنىڭ «بەيرىنخۇي» ۋەكىللەر ئۆمىكى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 7 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ رەئىسى لى رۇيخۇەن بۈگۈن «خەلق» سارىيىدا باش نازارەتچى تيەن چاڭلىن ۋە جەمئىيەت باشلىقى دېڭ جاۋشياڭ باشچىلىقىدىكى ئامېرىكا «بەيرىنخۇي» ۋەكىللەر ئۆمىكى بىلەن كۆرۈشتى.

لى رۇيخۇەن ئامېرىكا «بەيرىنخۇي» جەمئىيىتىنىڭ شياڭگاڭنىڭ قايتۇرۇۋېلىنغانلىقى تەبرىكلىنىۋاتقان مەزگىلدە بېيجىڭغا زىيارەتكە كەلگەنلىكىنى قارشى ئالدى. ئۇ مۇنداق دېدى: شياڭگاڭنىڭ قايتۇرۇۋېلىنىشى جۇڭگونىڭ يېقىنقى زامان تارىخىدىكى زور ئەھمىيەتكە ئىگە كاتتا ئىش، جۇڭخۇا پەرزەنتلىرى قەيەردە تۇرۇشىدىن قەتئىي نەزەر پۈتكۈل ئالەم تەبرىكلەيدىغان بۇ كاتتا ئىشتىن چىن قەلبىدىن خۇشال بولىدۇ. ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: شياڭگاڭنىڭ مۇشۇنداق سىلىق ئۆتكۈزۈۋېلىنىدىغانلىقى «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» ئۇلۇغ تەسەۋۋۇرىنىڭ تۆھپىسىدۇر. بۇ تەسەۋۋۇر دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئۇلۇغ سىياسەتچىگە خاس ئەقىل - پاراسىتىنى، جۇڭگو خەلقىنىڭ كەڭ قورساقلىقىنى گەۋدىلەندۈردى. شۇنداقلا ئۇ ئىنسانىيەت جەمئىيىتى مەدەنىيەت تەرەققىياتىنىڭ نەتىجىسىدۇر. «شياڭگاڭنىڭ ئوڭۇشلۇق قايتۇرۇۋېلىنغانلىق تەجرىبىلىرىنى ئەينەك قىلغاندا ئاۋمېن مەسىلىسى، تەيۋەن مەسىلىسىنىڭ تېخىمۇ قانائەتلىنەرلىك ھەل قىلىنىدىغانلىقىغا ئىشىنىمىز».

لى رۇيخۇەن جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنىڭ ئىستىقبالىدىن ئۈمىدۋار ئىكەنلىكىنى بىلدۈردى. ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇش كەڭ ئىجتىمائىي ئاساسقا ئىگە، ئۇ كىشىلەرنىڭ ئىرادىسىگە باغلىق بولمىغان تارىخىي يۈزلىنىش بولۇپ، ئىككى دۆلەت خەلقلىرىنىڭ ئارزۇسىغا، دۇنيا ئەللىرىنىڭ مەنپەئىتىگىمۇ ئۇيغۇن. ئۇ ئامېرىكا «بەيرىنخۇي» جەمئىيىتىنىڭ جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنى ئىلگىرى سۈرۈش يولىدا تىرىشچانلىق كۆرسەتكەنلىكىنى مەدھىيىلىدى.

تيەن چاڭلىن مۇنداق دېدى: شياڭگاڭنىڭ قايتۇرۇۋېلىنىشى پۈتۈن دۇنيا خەلقىنى، جۈملىدىن چەت ئەللەردە ئولتۇراقلىشىپ قالغان بارلىق جۇڭگولۇقلارنى خۇشال قىلدى، دېڭ شياۋپىڭنىڭ «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» تەسەۋۋۇرى قالتىس ئىجادىيەت.

ئۇ مۇنۇلارنى بىلدۈردى: ئامېرىكا «بەيرىنخۇي» جەمئىيىتى خەلق تەشكىلاتى بولۇش سۈپىتى بىلەن تەيۋەن بوغۇزىنىڭ ئىككى قىرغىقى ئارىسىدىكى ئالماشتۇرۇشنى ۋە جۇڭگو- ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنىڭ ئۈزلۈكسىز راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشكە تۆھپە قوشىدۇ.

ياپونىيىدە زىيارەتتە بولۇۋاتقان ئەنگلىيىنىڭ سابىق باش ۋەزىرى ساچېر خانىم 7 - ئاينىڭ 5 - كۈنى دۇڭجىڭدىكى يىنزودا «دۇنيا مەدەنىيەت مىراسى - چېڭدې ئىسسىقتىن پاناھلىنىش داچىسى» كۆرگەزمىسىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى. بۇ قېتىمقى كۆرگەزمە جۇڭگو- ياپونىيە دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورناتقانلىقىنىڭ 25 يىللىقىنى خاتىرىلەش ۋە جۇڭگونىڭ شياڭگاڭغا ئىگىلىك ھوقۇقى يۈرگۈزۈشنى ئەسلىگە كەلتۈرگەنلىكى يۈزىسىدىن ئۆيۈشتۇرۇلغان.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

سامارانچ خەلقئارا ئولىمپىك كومىتېتى دۇنيانىڭ نورمال تەرتىپىنى قوغداش جەھەتتە مۇھىم رول ئوينىشى كېرەك، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋارشاۋا، 5- ئىيۇل تېلېگراممىسى. خەلقئارا ئولىمپىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى سامارانچ بۈگۈن بۇ يەردە خەلقئارا ئولىمپىك كومىتېتى دۇنيانىڭ نورمال تەرتىپىنى قوغداش جەھەتتە مۇھىم رول ئوينىشى كېرەك، دېدى.

سامارانچ مۇنداق دېدى: «ئولىمپىك كومىتېتى دۇنيا ۋەزىيىتىنىڭ ئىنكاسى، ئۇ سوغۇق مۇناسىۋەتلەر ئۇرۇشى مەزگىلىدىمۇ مۇناسىۋەتنى يۇمشىتىشنىڭ سىمۋولى بولغان، 1984 - يىلى جۇڭگو ۋە جۇڭگو - تەيبېي تەنھەرىكەتچىلىرى ئولىمپىك تەنھەرىكەت يىغىنىغا تۇنجى قېتىم بىرلىكتە قاتناشتى، خەلقئارا ئولىمپىك كومىتېتى بۇنىڭدىن پەخىرلەندى.»

ئۇ مۇنداق دېدى: خەلقئارا ئولىمپىك كومىتېتى بارلىق شەكىلدىكى كەمسىتىشكە قارشى تۇرۇشتا باشتىن - ئاخىر چىڭ تۇردى. تەرەققىي تاپمىغان دۆلەتلەرگە ياردەم بېرىش «ئولىمپىك مەدەت بېرىش پىلانى»نىڭ مەقسىتى.

سامارانچ يەنە مۇنداق دېدى: «ئولىمپىك ھەرىكىتىنىڭ كۈچى ھەممە ئەزا جەمئىيەتلەرنىڭ ئىتتىپاقلىقىدىن كېلىدۇ، ئىتتىپاقلىق، بىر - بىرىگە ھۆرمەت قىلىش، ئۆزىنى ئۆزى ئىدارە قىلىش ئاساسىغا ئورنىتىلىشى كېرەك.

خەلقئارا بوغالتىرلىق مىزانى يىغىنى شاڭخەيدە ئېچىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، شاڭخەي، 4- ئىيۇل تېلېگراممىسى. خەلقئارا بوغالتىرلىق مىزانى كومىتېتىنىڭ رەئىسى ماك شارپ بۈگۈن بۇ يەردە مۇنداق دېدى: «جۇڭگو دۇنيا ئىقتىسادىنىڭ مۇھىم بىر تەركىبىي قىسمى، جۇڭگونىڭ بىر يۈرۈش مۇكەممەل بوغالتىرلىق مىزانىنى تۈزۈشى بازار ئىگىلىكىنى ئۇزاق مۇددەت ئىلگىرى سۈرۈشتىكى مۇھىم ئامىل بولۇپ قالىدۇ ھەم دۇنيانىڭ بوغالتىرلىق مىزانىنى بىردەكلىككە كەلتۈرىدۇ.

خەلقئارا بوغالتىرلىق ساھەسىدىكى بۇ نوپۇزلۇق ئەرباب بۈگۈن ئېچىلغان خەلقئارا بوغالتىرلىق مىزانى يىغىنىدا يەنە مۇنداق دېدى: كېلەر ھەپتىدە تۇنجى قېتىم بېيجىڭدا ئۆتكۈزۈلىدىغان خەلقئارا بوغالتىرلىق مىزانى كومىتېتىنىڭ يىغىنىدا ، جۇڭگو خەلقئارا بوغالتىرلىق كومىتېتى ۋە خەلقئارا بوغالتىرلار جەمئىيىتىنىڭ ئەزالىقىغا رەسمىي قوبۇل قىلىنىدۇ.

خەلقئارا قىسقا خەۋەرلەر

● ئىسلامئاباد ئاخبارات ۋاستىلىرىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، پاكىستاننىڭ شىمالىدا مۇشۇ ئاينىڭ 5- كۈنى ئاپتوبۇس ئۆرۈلۈپ كېتىش ۋەقەسى يۈز بېرىپ، 26 كىشى ئۆلگەن، ئىككى كىشى ئېغىر يارىلانغان.

خەۋەرگە قارىغاندا، بۇ ئاپتوبۇس پاكىستاننىڭ شىمالىدىكى گىلگىت شەھىرىدىن پايتەخت ئىسلامئابادقا يېقىن شەھەر راۋالپىندىغا كېتىۋېتىپ گىلگىتنىڭ غەربىي جەنۇبىدىن تەخمىنەن 230 كىلومېتىر كېلىدىغان جايدا نەچچە يۈز ئېگىز چىسى چوڭقۇرلۇقتىكى جىلغىغا چۈشۈپ كەتكەن، ئاپتوبۇستىكى 28 كىشىدىن ئىككىسى ھايات قالغان.

● فىلىپپىن ھۆكۈمەت ئارمىيىسى بىلەن مولو ئىسلام ئازادلىق فرونتى پارتىزانلىرى مۇشۇ ئاينىڭ 5- كۈنى فىلىپپىننىڭ جەنۇبىدىكى مىيەنلەنلاۋنىڭ ئوتتۇرا قىسمىدا يەنە بىر قېتىم قوراللىق توقۇنۇشۇپ قالغان، توقۇنۇشتا پارتىزانلاردىن يەتتە كىشى، پۇقرالاردىن ئۈچ كىشى ئۆلدى، ھۆكۈمەت ئارمىيىسىدىن بەش ئەسكەر ۋە ئون پۇقرا يارىلاندى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

جۇڭگو چاۋشيەن يېرىم ئارىلى مەسىلىسى توغرىسىدىكى تۆت تەرەپ سۆھبىتىگە قاتنىشىشقا قوشۇلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. مەسىلىسى توغرىسىدا مۇخبىرنىڭ سوئاللىرىغا

ئۇ مۇنداق دېدى: خەلقئارا بوغالتىرلىق ساھەسىگە نىسبەتەن ئېيتقاندا، جۇڭگونىڭ 90 دۆلەت، 120 بوغالتىرلىق تەشكىلاتى قاتناشقان چوڭ ئائىلىنىڭ ئەزاسى بولۇشى ئىنتايىن مۇھىم. چۈنكى جۇڭگو ئىقتىسادى كېيىنكى بىر ئەسىردە غايەت زور يوشۇرۇن كۈچىنى جارى قىلدۇرىدۇ. يىغىنغا قاتناشقان ھەر ساھەدىكى ئەربابلار بىردەك مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: جۇڭگو ئىقتىسادىنىڭ تېز، ساغلام راۋاجلىنىشى ۋە خەلقئارا بوغالتىرلىق ساھەسى بىلەن زىچ ئالاقىلىشىشى، ھەمكارلىشىشى جۇڭگونىڭ سۈپەتلىك، ئېنىقلىق دەرىجىسى يۇقىرى ۋە ئومۇميۈزلۈك سېلىشتۇرۇلۇشچانلىققا ئىگە مالىيە، بوغالتىرلىق تۈزۈمىنى تەدرىجىي ئورنىتىشقا پايدىلىق.

تاڭ گوچياڭ يىقىندا مۇنداق دېدى: جۇڭگو-چاۋشيەن يېرىم ئارىلىدا تىنچلىق مېخانىزمى بەرپا قىلىشقا قوشۇلىدۇ، تۆت تەرەپ سۆھبىتىگە ئىجابىي پوزىتسىيە تۇتىدۇ ھەم تۆت تەرەپ سۆھبىتىگە قاتنىشىشقا قوشۇلىدۇ.

تاڭ گوچياڭ تۆت تەرەپ سۆھبىتى يېرىم ئارىلىنىڭ تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىنى قوغداش جۇڭگونىڭ يېرىم ئارال ئىشلىرىنى بىر تەرەپ قىلىشتىكى تۈپ مىزانى. بۇ پرىنسىپال مەيداننى ئاساس قىلىپ «بىز يېرىم ئارالدا تىنچلىق مېخانىزمىنى بەرپا قىلىشنى ياقلايمىز ھەم تۆت تەرەپ سۆھبىتىگە ئاكتىپ پوزىتسىيە تۇتىمىز.» بىز ئالاقىدار تەرەپلەرنىڭ تۆت تەرەپ سۆھبىتىنىڭ تەييارلىق سۆھبىتىنى ئۆتكۈزۈش توغرىسىدا كېلىشىم ھاسىل قىلغانلىقىنى ئالقىشلايمىز.

تاڭ گوچياڭ مۇنداق دېدى: جۇڭگو چاۋشيەندە ئۇرۇش توختىتىش كېلىشىمىگە ئىمزا قويغان بىر تەرەپ ۋە يېرىم ئارال ئەتراپىدىكى دۆلەت بولۇش سۈپىتى بىلەن تۆت تەرەپ سۆھبىتىگە قاتنىشىشقا قوشۇلىدۇ، ھەم ئالاقىدار تەرەپلەر بىلەن ھەمكارلىشىپ، يېرىم ئارالدا تىنچلىق مېخانىزمىنى بەرپا قىلىش جەريانىدا ئىجابىي رول ئوينايدۇ، ھەم سۆھبەتنىڭ نەتىجىگە ئېرىشىشىگە تۆھپە قوشىدۇ.

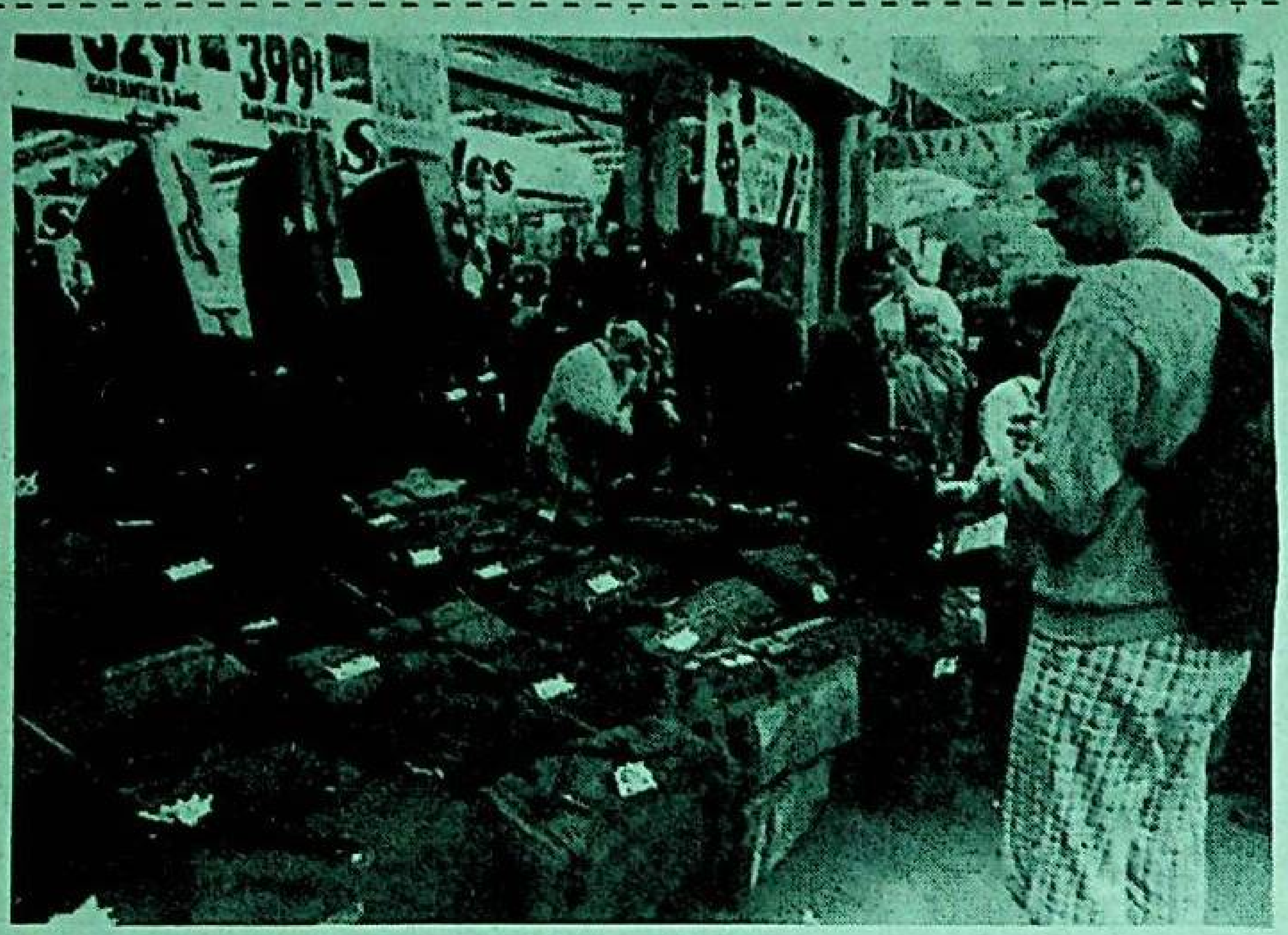

فرانسىيە سودا دۇكانلىرىنىڭ يىلدا بىر قېتىم ياز پەسلىدە تاۋار باھاسىنى زور دەرىجىدە چۈشۈرۈشى يېقىندا باشلاندى. ياز پەسلىدە تاۋارلارنى باھاسىنى چۈشۈرۈپ سېتىش كېيىنكى يېرىم يىلدا يېڭى تاۋارلارنى بازارغا سېلىش ئۈچۈن تەييارلىق بولۇپ ھېسابلىنىدۇ.

سۈرەتتە: پارىژدىكى بىر سومكا، چامادان دۇكىنى كوچىدا مال ساتماقتا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

قىرغىزىستان زۇڭتۇڭى قىرغىزىستان جۇڭگو بىلەن بولغان مۇناسىۋەتنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىدۇ، دېدى

چەت ئەللىكلەر نەزەرىدىكى جۇڭگو

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 3- ئىيۇل تېلېگراممىسى. قىرغىزىستان زۇڭتۇڭى ئاقايېۋ مۇشۇ ئاينىڭ 2 - كۈنى تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: جۇڭگو بىلەن دوستانە ھەمكارلىق مۇناسىۋەتنى راۋاجلاندۇرۇش قىرغىزىستاننىڭ گۈللىنىشىنى ئىلگىرى سۈرىدۇ.

بۇ يەردىكى ئاخبارات ۋاسىتىلىرىنىڭ خەۋىرىگە ئاساسلانغاندا، ئاقايېۋ مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا يۇقىرىقى سۆزنى قىلغان: ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: روسىيە، قازاقىستان، ئۆزبېكىستان ۋە جۇڭگو يەنىلا قىرغىزىستاننىڭ «ئىستراتېگىيىلىك ھەمراھى».

ئاقايېۋ مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: قىرغىزىستان بىلەن جۇڭگونىڭ سۇ ئېلېكتر قۇرۇلۇشى ۋە ترانسپورت ساھەسىدىكى ھەمكارلىقى كەڭ ئىستىقبالغا ئىگە. ئىككى دۆلەتنىڭ ئىقتىساد-سودا ھەمكارلىقىدا بۆسۈش بولۇشىنى ئۈمىد قىلىمەن.

كرودىيە زۇڭتۇڭى كرودىيە - جۇڭگو مۇناسىۋىتىگە يۈكسەك باھا بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، زاگرېب خەۋىرى. كرودىيە جۇمھۇرىيىتىنىڭ زۇڭتۇڭى تۇزىمان يېقىندا ۋەزىپىسىدىن ئايرىلىش ئالدىدا تۇرغان جۇڭگونىڭ كرودىيىدە تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى شيې شىچېن بىلەن كۆرۈشكەندە، كرودىيە بىلەن جۇڭگو مۇناسىۋىتىگە يۈكسەك باھا بەردى.

تۇزىمان مۇنداق دېدى: كرودىيە بىلەن جۇڭگو دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورناتقاندىن بۇيان، ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتى ناھايىتى ئوڭۇشلۇق بولدى. ئىككى دۆلەت سىياسىي، ئىقتىساد، پەن - تېخنىكا، مەدەنىيەت قاتارلىق ساھەلەردە كەڭ كۆلەمدە ھەمكارلاشتى.

ئۇ مۇنداق دېدى: كرودىيە بىلەن جۇڭگونىڭ مۇناسىۋىتى ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش، ئىگىلىك ھوقۇقى ۋە زېمىن پۈتۈنلۈكىگە ئۆزئارا ھۆرمەت قىلىش ئاساسىغا ئورنىتىلغان، ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدا ھېچ قانداق پايدا - زىيان توقۇنۇشى يوق. كرودىيە بىلەن جۇڭگونىڭ مۇناسىۋىتى دۆلەتلەر ئارا مۇناسىۋەتنى باراۋەر راۋاجلاندۇرۇشنىڭ ئۈلگىسى ھېسابلىنىدۇ.

تۇزىمان جۇڭگونىڭ شياڭگاڭغا ئىگىلىك ھوقۇقى يۈرگۈزۈشنى ئەسلىگە كەلتۈرگەنلىكىنى يەنە بىر قېتىم تەبرىكلىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: شياڭگاڭنىڭ جۇڭگوغا قايتۇرۇلۇشى مۇھىم سىياسىي ئەھمىيەتكە ئىگە ۋەقە، ئۇ جۇڭگونىڭ تىنچ بىرلىككە كەلتۈرۈش مۇساپىسىدە مۇھىم بىر قەدەم باسقانلىقىدىن دېرەك بېرىدۇ.

روسىيىنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى شياڭگاڭ ئاۋات ۋە مۇقىملىقنى چوقۇم ساقلايدۇ، دەپ ھېسابلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا خەۋىرى. روسىيىنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى پرىماكوۋ يېقىندا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: جۇڭگونىڭ شياڭگاڭغا ئىگىلىك ھوقۇقى يۈرگۈزۈشنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشى جۇڭگوغا نىسبەتەن مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە بولۇپلا قالماستىن، پۈتۈن دۇنياغىمۇ تەسىر كۆرسىتىدۇ.

پرىماكوۋ شياڭگاڭ ھاكىمىيىتىنى ئۆتكۈزۈپ بېرىش - ئۆتكۈزۈۋېلىش مۇراسىمى ۋە تەبرىكلەش پائالىيەتلىرىگە قاتناشقاندىن كېيىن، موسكۋاغا قايتىش ۋاقتىدا ئايرودرومدا شىنخۇا ئاگېنتلىقى مۇخبىرىغا يۇقىرىقى سۆزنى قىلدى.

پرىماكوۋ مۇنداق دېدى: جۇڭگونىڭ تىنچلىق ۋاستىسى بىلەن شياڭگاڭنى قايتۇرۇۋېلىشى مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە. ئىككى يىلدىن كېيىن، جۇڭگو ئاۋمېنغىمۇ ئىگىلىك ھوقۇقى يۈرگۈزۈشنى ئەسلىگە كەلتۈرىدۇ، بۇ جۇڭگونىڭ ئاخىرىدا تىنچ بىرلىككە كېلىشىگە پايدىلىق. ئۇ مۇنداق دېدى: مەن شياڭگاڭدا ھاكىمىيەتنى ئۆتكۈزۈۋېلىش مۇراسىمى ۋە تەبرىكلەش پائالىيەتلىرىگە قاتناشقاندا ناھايىتى ھاياجانلاندىم. جۇڭگو رەھبىرىنىڭ سۆزى ماڭا چوڭقۇر تەسىر قالدۇردى، شياڭگاڭنىڭ ئاۋات ۋە مۇقىملىقنى داۋاملىق ساقلايدىغانلىقىغا ئىشىنىمەن.

جىنبىيەندە ئېغىر قوراللىق توقۇنۇش يۈز بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جىنبىيەن، 5- ئىيۇل تېلېگراممىسى. كامبودژا پادىشاھلىق ھۆكۈمىتىدىكى فېڭشىنبېك پارتىيىسىگە سادىق قوراللىق كۈچلەر بىلەن خەلق پارتىيىسىگە سادىق قوراللىق كۈچلەر بۈگۈن پايتەخت جىنبىيەن شەھىرى ئەتراپىدا يەنە قوراللىق توقۇنۇشۇپ قالدى، توقۇنۇشتا نەچچە ئون كىشى ئۆلدى ۋە يارىلاندى.

بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن، فېڭشىنبېك پارتىيىسىنىڭ قوراللىق كۈچلىرى بىلەن خەلق پارتىيىسىنىڭ قوراللىق كۈچلىرى جىنبىيەننىڭ غەربىدىن تەخمىنەن 20 كىلومېتىر يىراقلىقتىكى ئاگىسنو ھەربىي لاگېرى ۋە غەربىي شىمالدىكى داڭگېساڭ ھەربىي لاگېرىدا قوراللىق توقۇنۇشۇپ قالدى. ئىككى تەرەپ گراناتومىيوت ۋە مىناميوت قاتارلىق قوراللارنى ئىشلەتتى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، جىنبىيەن شەھەر مەركىزىدە باش ۋەزىر رانالىنىڭ ئوردىسى ئالدىدا ۋەزىپە ئۆتەۋاتقان بىر ئەسكەرنىڭ گراناتومىيوتتىن ئوق چىقىپ كېتىپ، نەق مەيداندىلا بىر كىشى پارتلاپ ئۆلدى، تۆت كىشى يارىلاندى.

مۇخبىر جىنبىيەندىكى گەنمى دوختۇرخانىسىدا ئۈچ كىشىنىڭ ئۆلگەنلىكىنى، 30 كىشىنىڭ يارىلانغانلىقىنى كۆردى. بۇلارنىڭ ئىچىدە كۆپىنچىسى پۇقرالار بولۇپ، ياپونىيىلىك بىر سودىگەرنىڭ يارىسى ئېغىر ئىكەن. دوختۇرخانا تېخىمۇ كۆپ يارىدارلارنى قوبۇل قىلالمايدىغانلىقىنى ئېيتقان.

قوراللىق توقۇنۇش جىنبىيەن شەھىرىنىڭ ۋەزىيىتىنى كەسكىنلەشتۈرۈۋەتتى، شەھەردىكى ئاساسلىق جايلارنى قوراللىق خادىملار ساقلىدى، بانكا، ماگىزىنلار تىجارەتنى توختاتتى. پوچېڭدوڭ خەلقئارا ئايرودرومى تاقىۋېتىلدى. جىنبىيەن شەھەرلىك ھۆكۈمەت بۈگۈندىن باشلاپ ھەر كۈنى كەچ سائەت 20 دىن ئەتىگەن سائەت ئالتىگىچە قاتناش باشقۇرۇشنى يولغا قويغانلىقىنى جاكارلىدى.

فېڭشىنبېك پارتىيىسىدىكى بىر ھەربىي ئەمەلدارنىڭ ئېيتىشىچە، قوراللىق توقۇنۇش خەلق پارتىيىسى قوراللىق كۈچلىرىنىڭ فېڭشىنبېك پارتىيىسى كونتروللۇقىدىكى يۇقىرىقى ئىككى ھەربىي لاگېرغا كىرىپ ئادەم تۇتماقچى بولغانلىقىدىن كېلىپ چىققان.

خەلق پارتىيىسىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى خۇڭسېن بۈگۈن چۈشتە كامبودژا پادىشاھلىق ھۆكۈمىتىنىڭ ئىككىنچى باش ۋەزىرى، قوراللىق كۈچلەرنىڭ بىرلەشمە باش قوماندانلىق سالاھىيىتى بىلەن دۆلەت تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىدا بايانات ئېلان قىلىپ، دۆلەت ۋە خەلقنىڭ مەنپەئەتىنى قوغداش ئۈچۈن بارلىق زۆرۈر تەدبىرلەرنى قوللىنىدىغانلىقىنى ئېيتتى.

كامبودژا پادىشاھى نورودوم سىخانۇك كىشىنى ئەندىشىگە سالىدىغان مۇشۇنداق ۋەزىيەتتە 7- ئاينىڭ 3- كۈنى بېيجىڭدىن كامبودژا خەلقىگە خەت يېزىپ، توقۇنۇشۇۋاتقان ئىككى تەرەپنىڭ قول تۇتۇشۇپ ھەمكارلىشىپ، تىنچلىق سۆھبىتى ئارقىلىق نۆۋەتتە دۆلەت ئىچىدە يۈز بېرىۋاتقان سىياسىي كرىزىسنى ھەل قىلىشنى مۇراجىئەت قىلدى.

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر، تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 7 يۈەن 50 پۇڭ، پارچە باھاسى: 25 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى: 102)

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报 (维吾尔文)

(بۇ سان ئالتە بەت)

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65—0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى(ۋاكالەت نومۇرى: 1—57)

1997 - يىل
ئىيۇل
9
چارشەنبە

ئۈرۈمچىنىڭ ھاۋارايى:
كۈندۈزى ھاۋا بۇلۇتلۇق بولىدۇ، كېچىسى ۋە كۈندۈزى ئارىلاپ يامغۇر ياغىدۇ. تېمپېراتۇرا ℃18 - ℃30 بولىدۇ. بەش بال شامال چىقىدۇ.

مۇھىم خەۋەرلەر

پايتەختتىكىلەر «7 - ئىيۇل ۋەقەسى»نىڭ 60 يىللىقىنى خاتىرىلىدى

جياڭ زېمىن جۇڭگو خەلقىنىڭ ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى تۇرۇش ئۇرۇشى خاتىرە سارىيى ئۈچۈن بېغىشلىما يېزىپ بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 7 - ئىيۇل تېلېگراممىسى: پايتەختتىكىلەر بۈگۈن چۈشتىن ئىلگىرى لۇگوچياۋ كۆۋرۈكى بويىدىكى جۇڭگو خەلقىنىڭ ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى تۇرۇش ئۇرۇشى خاتىرە سارىيىدا يىغىلىش ئۆتكۈزۈپ، «7 - ئىيۇل ۋەقەسى»نىڭ 60 يىللىقىنى خاتىرىلىدى، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى، دۆلەت رەئىسى، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ رەئىسى جياڭ زېمىن جۇڭگو خەلقىنىڭ ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى تۇرۇش ئۇرۇشى خاتىرە سارىيىغا «ۋەتەنپەرۋەرلىك بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، كىشىلەرنى تارىخ ئارقىلىق تەربىيىلەپ، جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، ۋەتەننى گۈللەندۈرەيلى» دەپ بېغىشلىما يېزىپ بەردى.

خاتىرىلەش پائالىيىتىگە ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ليۇخۇاچىڭ، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسىنىڭ ئەزاسى، مەركىزىي كومىتېت شۇجىچۇسىنىڭ شۇجىسى، مەركىزىي كومىتېت تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى دىڭ گۇەنگېن، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسىنىڭ ئەزاسى، شۇجىچۇنىڭ شۇجىسى، ج ك پ بېيجىڭ شەھەرلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى ۋېي جيەنشىڭ، مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى خې لۇلى قاتارلىق رەھبەرلەر قاتناشتى، ليۇخۇاچىڭ، دىڭ گۇەنگېن، ۋېي جيەنشىڭ خاتىرە سارىيى 2 - قارارلىق قۇرۇلۇشىنىڭ پۈتۈپ سارايىنىڭ ئېچىلغانلىقى مۇناسىۋىتى بىلەن لېنتا كەستى.

ۋېي جيەنشىڭ يىغىندا سۆز قىلىپ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: 1937 - يىل 7 - ئاينىڭ 7 - كۈنى ياپون جاھانگىرلىكى «لۇگوچياۋ ۋەقەسى»نى پەيدا قىلىپ، جۇڭگوغا ئومۇمىيۈزلۈك تاجاۋۇز قىلىش ئۇرۇشى قوزغىدى. جۇڭخۇا مىللەتلىرى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى تەشەببۇس قىلغان ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى مىللىي بىرلىك سەپ بايرىقى ئاستىدا، مىسلىسىز كەڭ بىرلىك سەپ ۋە بۈيۈك مىللىي ئىتتىپاقلىقنى شەكىللەندۈرۈپ، دۈشمەنگە بىردەك قارشى تۇرۇپ، تاجاۋۇزچىلار بىلەن جان تىكىپ ئېلىشىپ، جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ زوراۋانلىقتىن قورقمايدىغان قەھرىمانلىق جاسارىتىنى نامايان قىلدى، سەككىز يىللىق قاتتىق جەڭ ئارقىلىق ياپون تاجاۋۇزچىلىرىنى ئۇزۇل - كېسىل مەغلۇپ قىلىپ، ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى تۇرۇش ئۇرۇشىنىڭ غەلىبىسىنى قولغا كەلتۈردى.

ۋېي جيەنشىڭ مۇنداق دېدى: جۇڭگو خەلقىنىڭ ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى تۇرۇش ئۇرۇشى جۇڭگونىڭ يېقىنقى زامان تارىخىدا تاشقى دۈشمەنلەرنىڭ تاجاۋۇزىغا قارشى تۇرۇپ، مىللىي ئازادلىق ئۇرۇشىنىڭ غەلىبىسىنى تۇنجى قېتىم قولغا كەلتۈرگەن، دۆلەتنىڭ مۇستەقىللىقى، مىللەتنىڭ ئازادلىقى ئۈچۈن ئاساس يارىتىپ بەرگەن، دۇنيا فاشىزمغا قارشى تۇرۇش ئۇرۇشىنىڭ غەلىبىسى ئۈچۈن تارىخىي خاراكتېرلىك زور تۆھپە قوشقان ئۇرۇش بولدى. ئۇ جاھانگىرلارنىڭ قۇل قىلىشى ۋە زۇلمىنى تۈگىتىش، دۇنيادىكى بارلىق مۇستەملىكىلەر ۋە يېقىندى دۆلەتلەرنىڭ دۆلەتنىڭ مۇستەقىللىقى ۋە مىللىي ئازادلىقىنى قولغا كەلتۈرۈش كۈرىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە غايەت زور ۋە چوڭقۇر تەسىر پەيدا قىلدى.

يىغىنغا بېيجىڭ شەھىرىنىڭ باشلىقى جياچىڭلىن رىياسەتچىلىك قىلدى، يىغىندا بېيجىڭ شەھىرىدىكى دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلارنىڭ ۋەكىلى، ئاما ۋەكىلى ۋە جۇڭگو خەلقىنىڭ ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى تۇرۇش ئۇرۇشى خاتىرە سارىيىنىڭ ۋەكىلى سۆز قىلدى.

ئاخىرىدا يىغىنغا قاتناشقان رەھبەرلەر ئاما بىلەن بىرلىكتە جۇڭگو خەلقىنىڭ ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى تۇرۇش ئۇرۇشى خاتىرە سارىيىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى.

مۇتان ناھىيە بازىرىدىن چەت نامرات كەنتكە كېلىپ مۇئەللىم بولدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ۋاڭ شىختاڭ خەۋەر قىلىدۇ: جىمنەي ناھىيىلىك 1 - ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ ئوقۇتقۇچىسى مۇتاننىڭ خوتۇنى بىلەن بىرلىكتە ئۆزلۈكىدىن چەت - ياقىغا جايلاشقان نامرات توپتېرەك يېزىسى ئاقچار كەنت باشلانغۇچ مەكتىپىگە كېلىپ ئوقۇتقۇچى بولغانلىقى شۇ يەردىكى ئاما ئارىسىدا تەرىپلەنمەكتە.

ئاقچار كەنتى ناھىيە بازىرىدىن يىراق بولغانىنىڭ ئۈستىگە نامرات كەنت، مەكتەپ شارائىتىمۇ ناھايىتى ناچار، مەكتەپ بويىچە بەش يىللىق سىنىپلارنىڭ ئاران ئۈچ مۇقىم ئوقۇتقۇچىسى بار ئىدى. ئوقۇتقۇچى يېتىشمىگەنلىكى، نورمال ئوقۇتۇش تەرتىپىنى ساقلاپ قېلىش ناھايىتى تەسكە چۈشكەنلىكى ئۈچۈن، بۇ يېزا ھەر يىلى يېزىلىق ئوتتۇرا مەكتەپتىن ئوقۇتقۇچىلارنى ئاقچار كەنتىدە نۆۋەت بىلەن ۋاقىتلىق ئوقۇتقۇچى بولۇشقا تەيىنلەشكە مەجبۇر بولغان، بۇلار ئوقۇتۇش سۈپىتىنىڭ ئۆسۈشىگە تەسىر كۆرسەتكەنىدى. بۇلتۇر 9 - ئايدا ناھىيە بازىرىدىكى 1 - ئوتتۇرا مەكتەپتە ئوقۇتقۇچىلىق قىلىۋاتقان مۇتان ئاقچار كەنتى مەكتىپىنىڭ قىيىنچىلىقىدىن خەۋەر تاپقاندىن كېيىن بۇ كەنتكە بېرىپ ئوقۇتقۇچى بولۇشنى تەلەپ قىلدى. توپتېرەك ئوتتۇرا مەكتىپىدە ئوقۇتقۇچىلىق قىلىۋاتقان خوتۇنى قولچاخاننىمۇ ئۆزى بىلەن بىرلىكتە ئاقچار كەنتگە بېرىپ ئىشلەشكە قايىل قىلدى.

مۇتان ۋە ئۇنىڭ خوتۇنىنىڭ بۇ ھەرىكىتىنى ناھىيىلىك 1 - ئوتتۇرا مەكتەپ ۋە يېزىلىق ھۆكۈمەت قوللىدى. يېزىلىق ھۆكۈمەت ئۇلارغا 6000 يۈەن ئورۇنلىشىش راسخوتى ئاجرىتىپ بەردى، مۇتان ۋە ئۇنىڭ خوتۇنى بۇ 6000 يۈەننىڭ 1000 يۈەنىگە بىر كونا ئۆينى رېمونت قىلىپ ئولتۇراقلاشتى، قالغان 5000 يۈەنگە ئاقچار كەنت مەكتىپى ئۈچۈن تۆت ماشىنا كۆمۈر چۈشۈرۈپ بەردى، 40 يۈرۈش پارتا سېتىۋالدى، بىر ئاددىي تەجرىبىخانا قۇردى ھەم بۇ يەرگە توك سىمى تارتقۇزدى.

مۇتان ۋە ئۇنىڭ خوتۇنى ئاقچار كەنت مەكتىپىگە كېلىپ ئۇزاق ئۆتمەي بۇ مەكتەپتە ئىلگىرى ئۆتۈلۈپ باقمىغان تەنتەربىيە، جۇغراپىيە، تەبىئەت دەرسلىكلىرى ئارقا - ئارقىدىن تەسىس قىلىندى، تەجرىبىخانا ئېچىلدى. مۇتان يەنە پات - پات ئاتا - ئانىلار يىغىنى ئېچىپ، ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۆگىنىشى، مەكتەپ قۇرۇلۇشى توغرىسىدا كەنتتىكىلەر بىلەن پىكىرلىشىپ، كەنتتىكىلەرنىڭ ئوقۇش - ئوقۇتۇش خىزمىتىگە ماسلىشىشىنى تەلەپ قىلدى. ئۇنىڭ كۆپ قېتىم سەپەرۋەر قىلىشى، ياردەم بېرىشى بىلەن ئوقۇشتىن قېچىپ قالغان 13 بالا مەكتەپكە قايتا كەلدى. مۇتان يەنە ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلارنى خەتەرلىك سىنىپلارنى رېمونت قىلىش، كۆچەت تىكىشكە سەپەرۋەر قىلدى. بۇنىڭ بىلەن ئاقچار كەنت باشلانغۇچ مەكتىپىنىڭ قىياپىتى ئۆزگەردى.

مۇتان مۇئەللىم، يارايسىز!

تەھرىردىن

مۇتان مۇئەللىم ناھىيە بازىرىدىكى بىر قەدەر ياخشى تۇرمۇش، خىزمەت شارائىتىدىن ۋاز كېچىپ، خوتۇنى بىلەن بىرلىكتە ئاقچار كەنت باشلانغۇچ مەكتىپىگە كېلىپ ئوقۇتقۇچى بولۇپ چەت - ياقا، نامرات كەنتنىڭ مائارىپ ئىشلىرى ئۈچۈن ئەجىر سىڭدۈردى. ئۇنىڭ مائارىپ ئىشلىرىغا بولغان سەممىيلىكى، نامرات دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ پەرزەنتلىرىگە بولغان چوڭقۇر مېھىر - مۇھەببىتىگە ئاپىرىن ئوقۇماي تۇرالمايمىز. ئۇنىڭ ئىش - پائالىيەتلىرى شۇ يەردىكى يۇرتداشلارنى تەسىرلەندۈرۈپلا قالماستىن، چېگرا رايوننىڭ گۈللىنىشى، جۇڭخۇانىڭ گۈللىنىشى ئۈچۈن كۈرەش قىلىۋاتقان مىڭلىغان - ئونمىڭلىغان ھەر مىللەت كىشىلىرىگىمۇ ئىلھام بەخش ئېتىدۇ. بىز نامرات رايوننىڭ قىياپىتىنى ئۆزگەرتىشكە ئىرادە باغلىغان بۇ خەلق ئوقۇتقۇچىسىغا چىن قەلبىمىزدىن ئېھتىرام بىلدۈرىمىز، ئۇنىڭ يۇرتداشلار ۋە دۆلەتكە قوشقان تۆھپىسىگە تەشەككۈر ئېيتىمىز!

جاڭ خېڭ ئاپتونوم رايون بويىچە چاقىرىلغان يېزا ئىگىلىك ۋەزىيىتىنى تەھلىل قىلىش يىغىنىدا تەكىتلەپ مۇنداق دېدى:

يەنىمۇ غەيرەت قىلىپ، يېزا ئىگىلىكىدىن ئومۇمىيۈزلۈك ھوسۇل ئېلىش ئۈچۈن تىرىشىش لازىم

ئۈچۈن تىرىشىش لازىم

ئۈز مۇخبىرلىرىمىز جاڭ لىشۈ، چېن چىڭ خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جاڭ خېڭ يېقىندا چاقىرىلغان ئاپتونوم رايوننىڭ ئالدىنقى يېرىم يىللىق يېزا ئىگىلىكى ۋەزىيىتىنى تەھلىل قىلىش يىغىنىدا تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: جايلار، تارماقلار ئالدىنقى يېرىم يىللىق يېزا ئىگىلىك ۋەزىيىتىنى توغرا تەھلىل قىلىپ، يەنىمۇ غەيرەت قىلىپ، خىزمەتلەرنى پۇختا ئىشلەپ، يېزا ئىگىلىكىدە 20 - يىلىمۇ مول ھوسۇل ئېلىش ئۈچۈن تىرىشىشى كېرەك.

جاڭ خېڭ مۇنداق دېدى: بۇ يىللىق يېزا ئىگىلىك خىزمىتىنى بولۇپمۇ پاختىچىلىق خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش پاختىچىلىق ئىستراتېگىيىسىنىڭ ئىشقا ئېشىشىغا، ئومۇمىي ۋەزىيەتنى مۇقىملاشتۇرۇشقا، خەلق تۇرمۇشىنىڭ ياخشىلىنىشى ۋە ئاپتونوم رايون ئىقتىسادىنىڭ تەرەققىياتىغا مۇناسىۋەتلىك زور ئىش. جاڭ خېڭ تارماقلاردىن تۆۋەندىكى خىزمەتلەرنى نۇقتىلىق چىڭ تۇتۇپ ياخشى ئىشلەشنى تەلەپ قىلدى: بىرىنچىدىن، ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇش، مول ھوسۇل ئېلىش ئىدىيىسىنى مۇستەھكەم تىكلەپ، ئېتىز - ئېرىق پەرۋىشىنى ياخشى ئىشلەش، تەدبىرلەرنى ياخشى ئەمەلىيلەشتۈرۈش كېرەك. ئۇ مۇنداق دېدى: ھازىر مۇنداق ئىككى زىددىيەتكە دۇچ كېلىۋاتىمىز، بىرى، كېۋەز قۇرتى زىيىنى؛ يەنە بىرى، قۇرغاقچىلىق مەسىلىسى، بۇ ئىككى چوڭ زىددىيەت بىزنىڭ بۇ يىل يېزا ئىگىلىكىدىن بولۇپمۇ پاختىدىن مول ھوسۇل ئېلىش - ئالالماسلىقىمىزغا مۇناسىۋەتلىك ئاچقۇچلۇق مەسىلە. جايلار ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇش، مول ھوسۇل ئېلىش ئېڭىنى ئۈستۈرۈپ، قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇش ۋە پاختا قۇرتىنىڭ زىيىنىنى تۈگىتىشنى مەركەز قىلغان ئېتىز - ئېرىق پەرۋىشىنى ھەققىي چىڭ تۇتۇپ، ياخشى ئىشلىشى كېرەك؛ ئىككىنچىدىن، ئاپتونوم رايون چاقىرغان چارۋىچىلىق خىزمىتى يىغىنىنىڭ روھىنى داۋاملىق چوڭقۇر ئىزچىللاشتۇرۇپ، چارۋىچىلىقنى يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈشى كېرەك؛ ئۈچىنچىدىن، ئاپتونوم رايون چاقىرغان ئورمانچىلىق خىزمىتى يىغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئورمانچىلىق تەرەققىياتى قەدىمىنى تېزلىتىشى كېرەك؛ تۆتىنچىدىن، يېزا- بازار كارخانىلىرى، سۇنى تېجەش، تېرىلغۇ يەرنى كۆپەيتىش، يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنىۋېرسال راۋاجلاندۇرۇش، نامراتلارغا راۋاجلاندۇرۇش ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇش، سۇنى ياخشىلاش، كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمەتلىرىنى داۋاملىق ياخشى ئىشلىشى كېرەك؛ بەشىنچىدىن، پارتىيىنىڭ تۈرلۈك قائىدە، سىياسەتلىرىنى ئەستايىدىل ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى ھەقىقىي يەڭگىللىتىپ، دېھقانلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئاكتىپلىقىنى يەنىمۇ قوزغاش كېرەك.

ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە 60 مىڭ ئوقۇغۇچى مەملىكەتلىك بىر تۇتاش ئىمتىھانغا قاتناشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز جاڭ يۈ خەۋەر قىلىدۇ: 1997 - يىللىق ئادەتتىكى ئالىي مەكتەپلەرگە ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىشتا ئېلىنىدىغان بىر تۇتاش ئىمتىھان 7 - ئاينىڭ 7 - كۈنىدىن 9 - كۈنىگىچە ئېلىندى. 7 - ئاينىڭ 7 - كۈنى شىنجاڭ بويىچە 60 مىڭدىن ئارتۇق ھەر مىللەت ئوقۇغۇچى شىنجاڭنىڭ ھەرقايسى ۋىلايەت، ئوبلاست (شەھەر) لىرىدىكى 47 ئىمتىھان رايونىدا ئىمتىھان بەردى.

ئىگىلىنىشچە، بۇ يىل ئۈرۈمچى رايونىدا جەمئىي 6286 نەپەر ھەر مىللەت ئوقۇغۇچى 11 ئىمتىھان نۇقتىسى، 259 ئىمتىھان مەيدانىدا مەملىكەتلىك بىر تۇتاش ئىمتىھانغا قاتناشقان.

ساۋەن ناھىيىسى ئۇلانئۇس بازىرى لىجافېڭ كەنتى ئائىلە كومىتېتىنىڭ ئەزاسى ئابلىمىت ناسىر بىر بالىلىق بولغاندىن كېيىن، ئۆز ئىختىيارى بىلەن بىر باللىق بولۇش گۇۋاھنامىسىنى ئالغان. ئابلىمىت ناسىر يوقلاپ كەلگەن بازارلىق پىلانلىق تۇغۇت بۆلۈمىنىڭ كادىرلىرىغا: «مەن كەنت كادىرى، دۆلەتنىڭ چاقىرىقىغا ئاۋاز قوشۇشۇم كېرەك. ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش ئۈچۈن بىر بالا بولسا كۇپايە» دېدى.

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز فەن خاۋ، جاڭ جې فوتوسى

چوڭ تىپتىكى ئۇسسۇللۇق ناخشا «دولان چېچەكلىرى» نىڭ ئورۇندىلىشى 3 - قېتىملىق شىنجاڭ مەدەنىيەت - سەنئەت بايرىمىنىڭ تەنتەنىسىنى ئەۋجىگە كۆتۈردى

ئۆز مۇخبىرىمىز غەيرەت ئابدۇللا خەۋەر قىلىدۇ: ئاقسۇ ۋىلايەتلىك سەنئەت ئۆمىكى ئورۇندىغان چوڭ تىپتىكى ئۇسسۇللۇق ناخشا «دولان چېچەكلىرى» مۇشۇ ئاينىڭ 8-كۈنى چۈشتىن بۇرۇن ۋە كەچتە ھەر مىللەت تاماشىبىنلىرى بىلەن يۈز كۆرۈشۈپ، مۇشۇ قېتىملىق شىنجاڭ مەدەنىيەت-سەنئەت بايرىمىنىڭ تەنتەنىسىنى ئەۋجىگە كۆتۈردى. دولان ئۇيغۇرلىرىنىڭ تارىم ۋادىسىدا پەيدا بولۇشىدىن تارتىپ تاكى ھازىرغىچە بولغان ئومۇمىي تەرەققىيات جەريانىنى، دولان سەنئىتىنىڭ پەيدا بولۇشىدىن تارتىپ ھازىرقىدەك تاكامۇللىشىشىغىچە بولغان تارىخى تەرەققىيات جەريانىنى يارقىن مىللىي تۈس، قويۇق يەرلىك ئالاھىدىلىك ئاساسىدا جەزبىدار ۋە جۇشقۇن مۇزىكا، نەپىس ۋە مەردانە ئۇسسۇل بىلەن ئىپادىلەپ بەرگەن بۇ چوڭ تىپتىكى ئۇسسۇللۇق ناخشا سەھنىدە ئورۇندالغاندا، باشتىن ئاخىر ھەر مىللەت تاماشىبىنلىرىنىڭ قىزغىن ئالقىش سادالىرى ياڭراپ تۇردى.

چوڭ تىپتىكى ئۇسسۇللۇق ناخشا «دولان چېچەكلىرى» بەش قىسىمغا بۆلۈنگەن بولۇپ، 1-قىسمى -مۇقەددىمىسىدە دولانلىقلارنىڭ دۇنياغا كېلىشى ۋە ئۇنىڭ قەۋم بولۇپ كۆپىيىشكە باشلىغانلىقى، 2-قىسمى - «ئوۋچىلار ناخشىسى» دا دولانلىقلارنىڭ ئوۋچىلىق، چارۋىچىلىق بىلەن ئۆتكەن ھايات سەرگۈزەشتلىرى، 3-قىسمى- «تېرىلغان ئارزۇلار» دا دولانلىقلارنىڭ دېھقانچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىپ، جاپا-مۇشەققەتكە چىداپ ئىگىلىك تىكلەش جەريانى، 4-قىسمى- «دولان ناۋاسى» دا دولانلىقلارنىڭ مول مەزمۇنلۇق بەختىيار تۇرمۇش كارتىنىسى، 5-قىسمى- «تارىم دەريا شادلىقى» دا دولانلىقلارنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشتىن كېيىنكى يېڭى ئىجتىمائىي تەرەققىياتى ۋە تېخىمۇ پارلاق ئىستىقبالغا ئىگە ئىكەنلىكى رەڭدار بەدىئىي ئىپادىلەش شەكىللىرى ئارقىلىق سۈرەتلەپ بېرىلگەن. شۇنداقلا دولان سەنئىتىنىڭ تاكامۇللىشىش جەريانى بۇ ئۇسسۇللۇق ناخشىنىڭ ھەر بىر قىسىملىرىغا، كۆرۈنۈشلىرىگە ئورگانىك ھالدا سىڭدۇرۈۋېتىلگەن.

ئاپتونوم رايون، شىنجاڭ ھەربىي رايونى ۋە شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىڭتۇەنىنىڭ رەھبەرلىرىدىن مىجىت ناسىر، ئىبراھىم روزى، روزى ھوشۇر، ئىسمائىل تىلىۋالدى قاتارلىقلار ھەر مىللەت تاماشىبىنلىرى بىلەن بىللە ئويۇننى كۆردى.

ئاپتونوم رايونلۇق ئىستېمالچىلار جەمئىيىتىنىڭ ئەرز، نازارەت قىلىش تورى شەكىللەندى

ئۆز مۇخبىرىمىز جۇشىلىڭ خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق ئىستېمالچىلار جەمئىيىتىنىڭ بىر نەچچە يىل تىرىشىشى ئارقىلىق ئىستېمالچىلار جەمئىيىتى قوشۇنى ئۈزلۈكسىز زورايدى، شىنجاڭ بويىچە ئىستېمالچىلار تەشكىلاتى 418 گە يەتتى ۋە شەھەرلەردىن زاۋۇت، كان، كارخانىلار، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق تۈەن - مەيدانلىرى، يېزا، كەنت، بازارلارغىچە كېڭىيىپ ھەممە قاتلامدا ئەرز قىلىدىغان جاي بولىدىغان ھالەت شەكىللەندى.

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى ئىستېمالچىلار جەمئىيەتلىرى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان تەشۋىقات سالمىقىنى زورايتتى، ھەر خىل شەكىللەرنى قوللىنىپ، مەسلىھەت بېرىش مۇلازىملىقىنى مەركەزلىك قانات يايدۇرغاندىن سىرت، داغدۇغىلىق تەشۋىقات - تەربىيىگىمۇ ئەھمىيەت بەردى. ھەر دەرىجىلىك ئىستېمالچىلار جەمئىيەتلىرى «لەۋزىدە تۇرۇش، ئالدامچىلىققا قارشى تۇرۇش» تا چىڭ تۇرۇپ، فۇنكسىيىلىك تارماقلارغا ماسلىشىپ، تاۋار سۈپىتى ۋە مۇلازىملىقىنى ئۈنۈملۈك نازارەت قىلدى. تولۇقسىز مەلۇماتقا قارىغاندا، 6-ئاينىڭ 10-كۈنىگە قەدەر ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئىستېمالچىلار جەمئىيەتلىرى ئىستېمالچىلارنىڭ 56 مىڭ پارچىدىن ئارتۇق ئەرزىنى بىر تەرەپ قىلىپ، ئىستېمالچىلارنى 38 مىليون 480 مىڭ يۈەن قىممىتىدە ئىقتىسادىي زىياندىن ساقلاپ قالغان، دېلولارنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش نىسبىتىنى % 96 كە يەتكۈزگەن.

يىلتىزى تىرەن دەرەخ باراقسان بولىدۇ

- ئۇلۇغچات ناھىيىسى بۆرىتوقاي يېزىسىدىكىلەرنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىن خاتىرە

لىۋشىنلىك

ئۇلۇغچات ناھىيىسىنىڭ بۆرىتوقاي يېزىسى قىرغىز ئاھالىلىرىنى ئاساس قىلغان، دېھقانچىلىق بىلەن چارۋىچىلىق بىرلەشتۈرۈلگەن يېزا بولۇپ، قىرغىز ئاھالىسى ئومۇمىي يېزا ئاھالىسىنىڭ % 97 نى تەشكىل قىلىدۇ. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان بۆرىتوقاي يېزىلىق پارتكوم ۋە يېزىلىق ھۆكۈمەت مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى خىزمىتىنى مۇھىم ئورۇنغا قويۇپ چىڭ تۇتتى، كادىرلار ۋە ئاممىنى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا پايدىلىق ئىشلارنى ئىشلەشكە تەشكىللەپ ئۈنۈم ياراتتى. ئۇن يىل ئۇدا ناھىيە بويىچە «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى نەمۇنە يېزا» دېگەن شەرەپنى ساقلاپ كەلدى.

بۆرىتوقاي يېزىلىق پارتكوم رەھبەرلىك بەنزىسىنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى خىزمىتىنى ئىشلەشنىڭ ئاچقۇچى دەپ قاراپ، ئۇنى چىڭ تۇتتى. يېزىلىق پارتكوم، يېزىلىق ھۆكۈمەتتىن تارتىپ ھەرقايسى فۇنكسىيىلىك تارماقلارغىچە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى خىزمىتى بەنزىسىنىڭ رەتكە سېلىنىشى ياكى بەنزە ئەزالىرىنىڭ يۆتكىلىشىنىڭ تەسىرىگە ئۇچرىمىدى. مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى خىزمىتى ھەرقايسى ئاساسىي قاتلام ئورۇنلار خىزمىتىنىڭ ياخشى ئىشلەنگەن - ئىشلەنمىگەنلىكىنىڭ مۇھىم مەزمۇنى قىلىندى. يېزىلىق پارتكومنىڭ رەھبەرلىكىدە، بۇ يېزىدا مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇرۇلدى. قاتلاملار بويىچە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى خىزمىتى بويىچە مەسئۇلىيەت تۈزۈمى يولغا قويۇلدى. ئىقتىسادىي خىزمەتلەر ئورۇنلاشتۇرۇلۇش بىلەن بىللە، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى خىزمىتىمۇ ئورۇنلاشتۇرۇلدى؛ خىزمەتلەر تەكشۈرۈلگەندە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى خىزمىتىمۇ تەكشۈرۈلدى؛ سىياسىينى ئۆگىنىش ئورۇنلاشتۇرۇلغاندا ماركسىزمنىڭ مىللەت نەزەرىيىسى، پارتىيىنىڭ مىللەتلەر سىياسىتىگە دائىر بىلىملەرنى ئۆگىنىشكە ئورۇنلاشتۇرۇش ئۇنتۇپ قېلىنمىدى؛ خىزمەتلەر يەكۈنلەنگەندە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى خىزمىتى مۇھىم مەزمۇن قىلىندى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى خىزمىتى تۈزۈملەشتۈرۈلدى، دائىملاشتۇرۇلدى، بۇنىڭ بىلەن يېزىنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى خىزمىتى ئىلگىرى سۈرۈلدى.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئاقسۇ شەھىرىدە كېۋەز مايسىلىرىنىڭ ئۆسۈشى كىشىنى خۇشال قىلدۇ

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئەرشىدىن** خەۋەر قىلدۇ: ئاقسۇ شەھىرىدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى ئاممىنى تولۇق قوزغاپ، «97 - يىلى پاختىچىلىقتا قەد كۆتۈرۈش جېڭىنى ياخشى ئېلىپ بېرىش»نىڭ تۈرلۈك تەدبىرلىرىنى پۇختا ئەمەلىيلەشتۈرگەچكە، 350 مىڭ مو يەرگە سېلىنغان ئۇرۇقنىڭ % 94.7ى ئۈنۈپ، مايسىلارنىڭ % 91ى ئەي بولۇپ، بۇ يىلمۇ كېۋەزدىن مول ھوسۇل ئېلىشقا پۇختا ئاساس يارىتىلدى.

ئاقسۇ شەھىرى بۇ يىل كېۋەزنى پىلاندىكىدىن 30 مىڭ مو ئاشۇرۇپ تېرىدى. 80 مىليون يۈەن مەبلەغنى دەل ۋاقتىدا ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، كېۋەز تېرىلغۇسىنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىنى كۈچلۈك كاپالەتكە ئىگە قىلدى. تېرىشنى بالدۇر باشلاپ، بۇلتۇرقىدىن ئون كۈن بۇرۇن تاماملىدى. يىل بېشىدا قۇرۇلغان پاختا ئىشلەپچىقىرىشقا تېخنىكا جەھەتتىن يېتەكچىلىك قىلىش گۇرۇپپىلىرىنىڭ فۇنكسىيىلىك رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، كېۋەز ئۈنۈپ چىقىشى بىلەنلا كۈچنى مەركەزلەشتۈرۈپ، پەرۋىشنى كۈچەيتتى. ھازىرغىچە شەھەر بويىچە كېۋەز پەرۋىشى بويىچە بەش نۆۋەت سېلىشتۇرۇپ، باھالاش ئېلىپ بېرىپ، ساقلانغان مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا ھەل قىلدى. 100 كۈنلۈك مۇسابىقە پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، ئاممىنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى. ھازىرغىچە كېۋەز تۆۋىنى ئىككى قېتىم بوشىتىپ، ئىككىنچى قېتىملىق مايسا تاقلاشنى تاماملىدى. زىيانداش ھاشاراتلارنى ئالداپ يوقىتىش تاختىسىدىن 280 مىڭنى، تورىدىن 100 مىڭنى بېكىتىش بىلەن بىرگە، قوناق، قىزىلچا قاتارلىق زىيانداش ھاشاراتلاردىن مۇداپىئەلىنىش بەلباغلىرىنىڭ رولىدىن تولۇق پايدىلىنىپ، پاختا ئىشلەپچىقىرىشقا ياخشى ئېكولوگىيىلىك مۇھىت ياراتتى.

ئاتۇش شەھىرى چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى كۆرۈنەرلىك ياخشىلىدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **نۇرىيە ئىمامنىياز** خەۋەر قىلدۇ: ئاتۇش شەھىرى يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان، چارۋىچىلىق ئاساسىي مۇئەسسەسەلەر قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بېرىپ، سېلىنمىنى كۆپەيتىپ، چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى كۆرۈنەرلىك ياخشىلىدى.

ئاتۇش شەھىرى چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇشتا دۆلەتنىڭ ياردىمىنى قولغا كەلتۈرۈش، كوللېكتىپ، شەخسلەر بىر ئازدىن مەبلەغ چىقىرىش ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، چارۋىچىلارنى مۇقىم ئولتۇراقلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتۇپ ئېلىپ باردى. ئون يىلدىن بۇيان بۇ تۈرگە سېلىنغان مەبلەغ 34 مىليون 182 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 2242 چارۋىچى ئائىلىسى مۇقىم ۋە يېرىم مۇقىم ئولتۇراقلاشتۇرۇلدى. بۇ شەھەر بويىچە ئومۇمىي چارۋىچى ئائىلىسىنىڭ % 75 نى ئىگىلىدى.

ئاتۇش شەھىرى چارۋىچىلارنى مۇقىم ۋە يېرىم مۇقىم ئولتۇراقلاشتۇرۇش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇش ئاساسىدا، ئوتلاق قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتۇپ،شەھەر بويىچە بەرپا قىلىنغان سۈنئىي ئوتلاقنى40 مىڭ موغا، ئورمانلىق ئوتلاقنى 15 مىڭ موغا، ياخشىلانغان ئوتلاق ئومۇمىي كۆلىمىنى 130 مىڭ موغا يەتكۈزدى. ئۇنىڭدىن باشقا يەنە چارۋىچىلىق رايونلىرىدىكى چارۋىچىلار ۋە چارۋاماللارنىڭ ئىچىدىغان سۈيىنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشىنى ياخشى ئېلىپ بېرىپ، 22 ئورۇنغا بارىدىغان 238 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتىكى يەرگە سۇلياۋ تۇرۇبا ياتقۇزدى، 51 قۇدۇق قېزىپ 3500 چارۋىچى ۋە 115 مىڭ تۇياق چارۋا مالنى پاكىزە سۇ ئىچىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلدى. 200 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا چارۋا يولى ياساپ، چارۋا ماللارنى يايلاققا كۆچۈرۈش قىيىن بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلدى. بۇنىڭ بىلەن چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ چارۋا ماللارنى ئاپەتتىن قوغداش ئىقتىدارى ئېشىپ، چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىشكە پۇختا ئاساس سېلىندى.

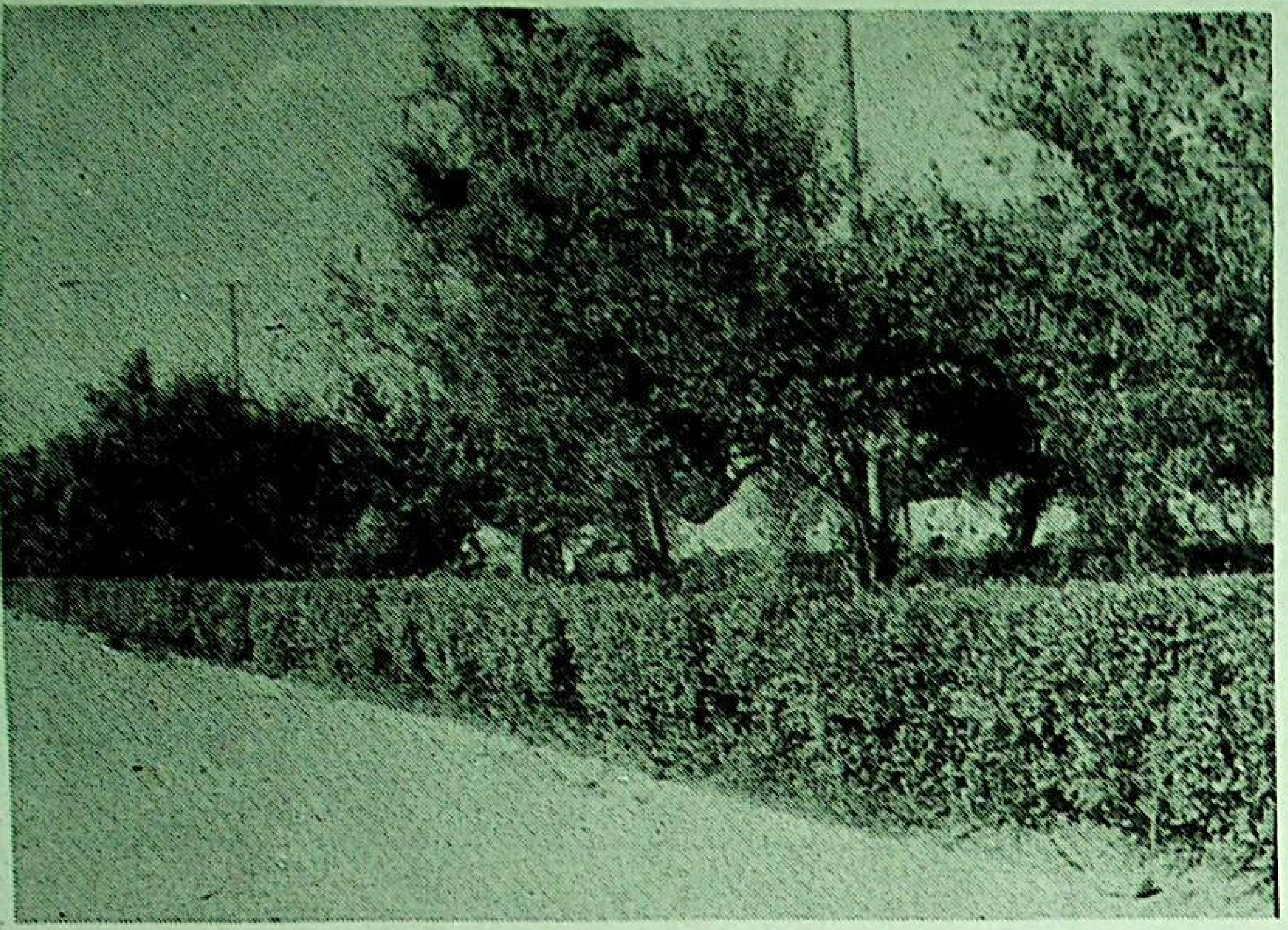

ئۇلۇغچات ناھىيىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان شەھەر پىلانلاش قانۇنىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇش بىلەن بىللە، كۆكەرتىش ئىشلىرىغا ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىپ، شەھەر مۇھىتىنى گۈزەللەشتۈردى.

سۈرەتتە: ناھىيە بازىرىدا يېڭىدىن بىنا قىلىنغان دەرەخزارلىق.

ئۆز مۇخبىرىمىز **زەينۇللا ھاشىم** فوتوسى

بورتالا شەھىرى دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقىنى راۋاجلاندۇرۇشقا دائىر ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى تۈزۈپ يولغا قويدى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **تۇرسۇن ئىمىن**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **شاۋكۈش ئانارىبېك** خەۋەر قىلدۇ: بورتالا شەھىرى 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقىنى راۋاجلاندۇرۇشنى دېھقانلارنىڭ كىرىمىنى كۆپەيتىپ، يېزىلارنىڭ ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش قەدىمىنى تېزلىتىشتىكى مۇھىم تەدبىرلەرنىڭ بىرى قاتارىدا چىڭ تۇتۇش ئۈچۈن، تۆۋەندىكىدەك ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى تۈزۈپ يولغا قويدى.

1. دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقىنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن سېلىنمىنى كۆپەيتىش جەھەتتە: ھەر يىلى شەھەر مالىيىسىدىن 100 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ، دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقىنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن ئېلىنغان بانكا قەرزىنىڭ ئۆسۈمىنى تولۇقلاش، 1996- يىلدىن بۇيىل 5- ئايغىچە دېھقانلار سىرتتىن كىرگۈزگەن، سېتىۋالغان ئوت - چۆپ، يەم- بوغۇز پىششىقلاپ ئىشلەش ماشىنىسى ئۈچۈن ھەربىر ماشىنىغا 500 يۈەندىن جەمئىي 4 مىليون يۈەن، سودا - سانائەت بانكىسى، قۇرۇلۇش بانكىسى 500 مىڭ يۈەندىن جەمئىي 1 مىليون يۈەن ئاجرىتىش ئاساسىدا، تارقىتىلىدىغان قەرز پۇلنى 5 مىليون يۈەنگە يەتكۈزۈپ، دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقى تەرەققىياتىنى مەبلەغ جەھەتتىن قوللاش، يىلىغا 1000 توننا گۆش ئىشلەپ چىقارغان يېزا - بازار، مەيدانلارنى 5000 يۈەندىن، 100 توننا گۆش ئىشلەپ چىقارغان كەنتلەرنى 2500 يۈەندىن، ئون توننا گۆش ئىشلەپ چىقارغان ئائىلىلەرنى 500 يۈەندىن مۇكاپاتلاش، 50 كۋادرات مېتىردىن يۇقىرى قورو - قوتان سالغان باقمىچىلارغا 200 يۈەندىن، سىلوس باسقان، شاخ - شۇمبىلارنى ئىچىتقان ۋە ئاممىۋىلاشتۇرۇلغان ئوت - چۆپ تەييارلىغانلارغا ھەربىر توننا ئۈچۈن تۆت يۈەندىن قوشۇمچە ياردەم بېرىش، 10 مىڭ توننا تەييارلىغان يېزا، كەنتلەرگە 5000 يۈەندىن مۇكاپات بېرىش؛ ھەر يىلى 50 قوزا، بەش موزايىنى قاتارغا قوشقان باقمىچىلىق كەسپىي ئائىلىلىرىگە 500 يۈەندىن مۇكاپات بېرىش،

(3) چارۋىچىلىق تارماقلىرى باقمىچىلىق كەسپىي ئائىلىلىرى ۋە نۇقتىلىق باقمىچىلىق كەسپى بىلەن شۇغۇللانغان ئورۇنلارنى تۆۋەن باھادا دورا، سايمان، يەم- بوغۇز بىلەن تەمىنلەش، ئۇلارغا ھەقسىز ۋە تۆۋەن باھادا مۇلازىمەتلىك قىلىش؛ (4) نۇقتىلىق باقمىچىلىق بىلەن شۇغۇللانغۇچى ئورۇن ۋە كەسپىي ئائىلىلەرنىڭ ھەر بىر توننا سىلوس، ئاممىۋىلاشتۇرۇلغان شاخ - شۇمبا، شاخ - شۇمبىلارنى مىكروبتا ئىچىتىشى ئۈچۈن بەش كىلوگرامدىن ئورىيا ۋە 0.25 كىلوگرام سۇلياۋ بىلەن تەمىنلەش؛ (5) يېڭىدىن ئېچىلغان يەم- بوغۇز يەرلىرىدىن ئۈچ يىل ھەق ئالماسلىق،بۇ يەرلەر ئۈچۈن توختاملىق ئاشلىق تاپشۇرۇشقا بۇيرۇماسلىق؛ (6) چارۋا مالنىڭ 1996 - يىل يىل ئاخىرىدىكى سانىنى ئاساس قىلىپ، ئۈچ يىل ئىچىدە يېڭىدىن ئاشقان چارۋا مالدىن ئېلىنىدىغان باجنى باقمىچىلىق كەسپىي ئائىلىلىرىگە قايتۇرۇپ بېرىش؛ (7) دېھقانچىلىق ماشىنىلىرى تارماقلىرى ۋە چارۋىچىلىق تارماقلىرى ئىلغار ئۈسكۈنىلەرنى

ئاتۇش شەھىرىنىڭ ئاساسلىق پاختا ئۆستۈرۈپ چىقىدىغان يېزىلىرىنىڭ بىرى بولغان كاتتايلاق يېزىسى بۇ يىل كېۋەز تېرىلغۇسىنى ۋاقتىدا ئېلىپ بېرىپ پەرۋىشنى ئىلمىي ئۇسۇلدا قىلغانلىقتىن، كېۋەزلەرنىڭ ئۆسۈشى ئومۇميۈزلۈك ياخشى بولدى.

سۈرەتتە: دېھقانلار كېۋەزنى پەرۋىش قىلماقتا.

نىجات سابىت فوتوسى

شا كەنتىنىڭ 1 - مەھەللىسى ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى ياخشىلىماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تاھىرجان قادىر** خەۋەر قىلىدۇ: پېچان ناھىيىسىنىڭ تۇيۇق يېزا شا كەنتى 1 - مەھەللىسى دېھقانلارنى زور كۈچ بىلەن بوز يەر ئېچىشقا، سۇ مەنبەسىنى كۆپەيتىشكە تەشكىللەپ، كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان يەر ۋە بىرلىك مەھسۇلاتنى ئاشۇرۇپ، دېھقانلارنىڭ تۇرمۇشىنى ياخشىلىدى.

شا كەنتى 1 - مەھەللىسىنىڭ سۈيى قىس، يېرى ئاز بولۇپ، يېزا ئىگىلىكىدە ئۈزۈمچىلىك بىلەنلا شۇغۇللىناتتى. ئۇنىڭ ئۈستىگە ئۈزۈم تاللىرىنىڭ باراڭغا ئېلىنىشى ناچار ھەم ئۈزۈم تاللىرى قېرىپ كەتكەنلىكتىن، دېھقانلارنىڭ ئۈزۈمچىلىكتىن ئالىدىغان مەنپەئەتى ئاز ئىدى. بۇ مەھەللە بۇ ئەھۋاللارغا قارىتا ئۆتكەن يىلى قىش، بۇ يىل ئەتىيازدىن بۇيان مەھەللىنىڭ جەنۇبىدىن 600 مو بوز يەر ئېچىپ، بەش قۇدۇق قېزىپ ئەسلىدىكى كىشى بېشىغا 0.7 مودىن توغرا كېلىدىغان تېرىلغۇ يەرنى 1.5 موغا كۆپەيتتى ھەمدە سۇ يېتىشمەسلىك قاتارلىق مەسىلىلەرنى ھەل قىلىپ، دېھقانلارنىڭ تېز بېيىشىغا شارائىت ياراتتى.

قىسقا خەۋەرلەر

△ پەيزاۋات ناھىيە شاپتۇل يېزىلىق ئامانەت-قەرز كوپېراتىپى 6 - ئاينىڭ 18 - كۈنىگىچە 3 مىليون 560 مىڭ يۈەن پۇل ئامانەت توپلاپ، يىللىق پۇل ئامانەت توپلاش ۋەزىپىسىنى مۇددەتتىن ئالتە ئاي بۇرۇن، 810 مىڭ يۈەن ئاشۇرۇپ ئورۇنداپ بولدى.

مەخەت ھامۇللا

△ ئاۋات ناھىيىسىنىڭ بەشئېرىق يېزىسىدىكى دېھقانلار 6 - ئاينىڭ 24 - كۈنىگىچە ئېشىنچا ئاشلىقلىرىدىن ۋە بۇ يىللىق يېڭى ئاشلىقلاردىن بولۇپ دۆلەتكە جەمئىي 205 مىڭ كىلوگرام ئاشلىق سېتىپ بەردى.

ھەسەن ئوسمان

△ 6 - ئاينىڭ 10 - كۈنىگىچە پېچان ناھىيىلىك دۆلەت باج ئىدارىسى 96 مىليون 880 مىڭ يۈەن سودا - سانائەت بېجى يىغىۋېلىپ، يېرىم يىللىق باج يىغىش ۋەزىپىسىنى مۇددەتتىن 20 كۈن بۇرۇن % 5 ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

تاھىرجان قادىر

△ ئاقتۇ ناھىيە بارىن يېزىلىق تەمىنات-سودا كوپېراتىپى بۇ يىللىق ئېگىز ئورنى تېرىلغۇسىغا كېرەكلىك بولغان 330 توننا ئازوتلۇق ئوغۇت، 35 توننا ئورېيا ۋە 41 توننا سۇلياۋ يوپۇقنى ۋاقتىدا يۆتكەپ كېلىپ، ئېگىز ئورنى تېرىلغۇسىنىڭ سۈپەتلىك ئېلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلدى.

ئابدۇرېشىت زۇنۇن

△ گۇما ناھىيىسىنىڭ گۆش بازارلىرى تېخىمۇ ئاۋاتلىشىپ، گۆش بىلەن تەمىنلەش نىسبىتى بۇلتۇرقىدىن % 35 كۆپ بولۇش بىلەن بىللە، گۆش باھاسىمۇ بۇلتۇرقىدىن % 15 تۆۋەنلىدى.

ئابلىمىت مۇھەممەت

△ پوسكام ناھىيىسىدىكى پاختا - چىگە شىركىتىگە قاراشلىق تۇغچى پاختا زاۋۇتى 6 - ئاينىڭ 5 - كۈنىگىچە 1580 دېھقان ئائىلىسى بىلەن 26 مىڭ 440 دەن پاختا سېتىپ بېرىش - سېتىۋېلىش توختامى تۈزدى.

تۆمۈر دوستالى

△ مارالۋېشى ناھىيىسىنىڭ سېرىقبۇيا بازىرى 6 - ئاينىڭ 18 - كۈنىدىن 29 - كۈنىگىچە دۆلەتكە 1 مىليون 124 مىڭ 214 كىلوگرام بۇغداي سېتىپ بەردى.

بەختى تۇراق

△ ئاقتۇ ناھىيىلىك دۆلەتلىك باج ئىدارىسىگە قاراشلىق بارىن يېزىلىق دۆلەت باج پونكىتى 5 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە 36 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك باج يىغىپ، ئالدىنقى يېرىم يىللىق باج يىغىش ۋەزىپىسىنى بىر ئاي بۇرۇن، 6210 يۈەن ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

كۇرەش ھاشىم

△ پەيزاۋات ناھىيە شاپتۇل يېزىلىق ئاشلىق پونكىتى 6 - ئاينىڭ 15 - كۈنىگىچە 4600 دىن ئارتۇق دېھقان ئائىلىسى بىلەن 670 مىڭ كىلوگرام ئاشلىق سېتىۋېلىش - سېتىپ بېرىش توختامىسى ئىمزالىدى، 86 كۋادرات مېتىرلىق ئامبار سالدى، 1 مىليون كىلوگرام ئاشلىق سىغىدىغان بىر ئامبارنى رېمونت قىلىپ، دېزىنفېكسىيە قىلدى.

ياسىن تاھىر

△ باي ناھىيىلىك يەرلىك باج ئىدارىسى 6 - ئاينىڭ بېشىغىچە 3 مىليون 268 مىڭ 874 يۈەن سودا - سانائەت بېجى يىغىۋېلىپ، يىللىق باج يىغىۋېلىش ۋەزىپىسىنىڭ % 50.7 نى ئورۇندىدى، بۇ، ئۆتكەن يىلنىڭ شۇ مەزگىلدىكىدىن % 23 كۆپ.

ھەسەن ئابدۇۋەلى

△ بۈگۈر ناھىيىسىنىڭ يېڭىسار يېزىسى 6 - ئاينىڭ 27 - كۈنىگىچە دۆلەتكە 295 مىڭ 307 كىلوگرام يازلىق ئاشلىق سېتىپ بېرىپ، ۋەزىپىنى 307 كىلوگرام ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى ھەمدە بۇ يىللىق ئۈچ خىل باج تاپشۇرۇش ۋەزىپىسىنى مۇددەتتىن بۇرۇن، تولۇق ئورۇنداپ بولدى.

ئابلىمىت تالىپ

△ گۇما ناھىيىلىك خەلق ئىشلار ئىدارىسى يولغا قويغان «ئىككى ئامانەت كاسسىسى» بۇ يىل ئەتىيازدا تەبىئىي ئاپەتكە ئۇچرىغان نامرات دېھقان ئائىلىلىرىگە 750 مىڭ كىلوگرام ئاشلىق، 700 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك نەق پۇل تارقىتىپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ خاتىرجەم دېھقانچىلىق قىلىشىغا ئىمكانىيەت يارىتىپ بەردى.

ئابدۇللەھەت ئالىم

ياردەم بېرىش؛ چارۋىچىلىققا ئىشلىتىلىدىغان ئۇيۇشتۇرۇلغان سوممىسىنىڭ % 50 نى دېھقانچىلىق رايون باقمىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئىشلىتىش؛ يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنىۋېرسال ئېچىشقا ئىشلىتىلىدىغان مەبلەغنىڭ % 25 نى چارۋىچىلىققا ئاجرىتىش ئاساسىدا، بۇ مەبلەغنىڭ % 50 نى دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئىشلىتىش، شۇنىڭ بىلەن بىللە ھەر يىللىق قان بېجى، چارۋىچىلىق بېجى ۋە ئوتلاق ئىشلىتىش ھەققىنىڭ % 50 نى دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئىشلىتىش؛ يېزا ئىگىلىك بانكىسى، يېزا ئامانەت-قەرز كوپېراتىپى ھەر يىلى 2 مىليون نەسىللىك بۇقىلارنى كىرگۈزگەنلەرگە 500 يۈەندىن، نەسىللىك ئەركەك ئۆشىشاق مال كىرگۈزگەنلەرگە 100 يۈەندىن قوشۇمچە ياردەم بېرىش.

2. دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇشقا ساھە، ئورۇنلار سىياسەت جەھەتتە ئېتىبار بېرىپ، ماددىي جەھەتتە ياردەم بېرىش تۈرلىرى جەھەتتە: (1) 100 قوي، 20 كالا، 1000 توخۇ باققان، كەسپىي ئائىلە ئۆلچىمىگە يەتكەن ئائىلىلەرگە يەم - بوغۇز يېرى ھەل قىلىپ بېرىش؛ (2) باقمىچىلىق بىلەن شۇغۇللانغان نوقتىلىق كەنت ۋە ئورۇنلارغا يەر باشقۇرۇش تارماقلىرى قورو - قوتان يېرى ھەل قىلىپ بېرىش؛ كىرگۈزۈپ، ئىلغار تېخنىكا بىلەن تەمىنلەش؛ (8) يەم - بوغۇز پىششىقلاپ ئىشلەش، چارۋاماللارغا ئىشلىتىلىدىغان دورىلار، مىنېراللىق ئوزۇقلارنى سېتىش ۋە يېڭى تېخنىكىلارنى كېڭەيتىش تۈرلىرىدىن ئۈچ يىل تىجارەت بېجى ۋە تاپاۋەت بېجى ئالماسلىق.

3. دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقى ساھەسىدە تېخنىكا جەھەتتە تەجرىبىسى ۋە باشقۇرۇش ئىقتىدارى يۇقىرى ئىختىساس ئىگىلىرىنى يېتىشتۈرۈش جەھەتتە: (1) چارۋىچىلىق تېخنىكا مۇلازىملىق ئورنى قاتارلىق چارۋىچىلىق كەسپىي ئورۇنلىرىدىكى كەسپىي خادىملارنىڭ ئۇنۋانىنى ئۆستۈرۈشتە ئېتىبار بېرىش؛ (2) يېزا - كەنت دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇشتا نەتىجىسى ئالاھىدە بولغان يېزا (بازار)لارنىڭ دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقنىڭ ئىشلەپچىقىرىش قىممىتىنى % 20 ئاشۇرغان، كەنتنىڭ چارۋا مال سانىنى يىل بېشىدىكىدىن 2000 تۇياق ئاشۇرغان تېخنىكلار ۋە ھۆددىگەرلەرگە بىر قېتىمدىلا 10 مىڭ يۈەن مۇكاپات بېرىش؛ (3) بىر قىسىم قابىلىيەتلىك خادىملارنى كەسپىي جەھەتتە تەجرىبە ئالماشتۇرۇش كۇرسىغا قاتناشتۇرۇش، ئىچكى ئۆلكىلەردىكى دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقنى راۋاجلاندۇرغان ئورۇنلارغا تەجرىبە ئۆگىنىشكە ئەۋەتىش؛ (4) كەسپىي ئائىلە ۋە نوقتىلىق باقمىچىلىق ئورۇنلىرىنى پەن تەتقىقات ئورۇنلىرى، ئالىي مەكتەپلەر بىلەن ئۇزاق مۇددەت تېخنىكا ھەمكارلىقى ئورنىتىشقا رىغبەتلەندۈرۈش، ئۇلارنى قوللاش ۋە نەتىجىسىگە قاراپ مۇكاپاتلاش.

تەكشۈرۈش، نازارەت قىلىشنى كۈچەيتىپ، ساقلانغان مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا بىر تەرەپ قىلغانلىقتىن، خوتەن ۋىلايىتىنىڭ باھار پىلىسىنى سېتىۋېلىش سۈرئىتى تېز بولدى

سۈرەتلىك خەۋەر

خوتەن ۋىلايىتىدىكى تېخنىكا نازارەتچىلىكى، مال باھا، تالا تەكشۈرۈش، كارخانا قاتارلىق تارماقلار زىچ ماسلىشىپ، نازارەتچىلىكنى كۈچەيتكەنلىكتىن، خوتەن ۋىلايىتىنىڭ باھار پىلىسى سېتىۋېلىش سۈرئىتى تېز بولدى.

باھار پىلىسى سېتىۋېلىش مەزگىلىدە بۇ ئورۇنلاردىن تەشكىللەنگەن ئون نەچچە كىشىلىك تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى خوتەن ناھىيىسىنىڭ پىلە سېتىۋېلىش پونكىتلىرىغا بېرىپ، پىلە غوزىسىنىڭ دەرىجىسىنى، باھاسىنى تۆۋەنلىتىپ، دېھقانلارنىڭ مەنپەئەتىگە زىيان يەتكۈزۈش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى. بۇ جەرياندا ئۇلار باغچى، خانئېرىق، بوزاق قاتارلىق يېزا - بازارلاردىكى پىلە سېتىۋېلىش پونكىتلىرىنى تەكشۈرۈپ، پىلە سېتىۋېلىش ئورۇنلىرىنىڭ 15 مىڭ 633 كىلوگرام پىلە غوزىسىنىڭ دەرىجىسى، باھاسىنى تۆۋەنلىتىپ، پۇلنى كەم بېرىپ، دېھقانلارنىڭ مەنپەئەتىگە زىيان يەتكۈزۈش ئارقىلىق قانۇنسىز تاپقان 17 مىڭ 985 يۈەن پۇلنى نەق مەيداندا دېھقانلارغا قايتۇرۇپ بەردى ۋە ئۇلارغا بەلگىلىمە بويىچە 35 مىڭ يۈەن جەرىمانە قويدى. باھانى ئۆزگەرتكەن، پۇلنى تالونغا خاتا يازغان خانئېرىق پىلە پونكىتىغا مال باھا تارماقلىرى 1500 يۈەن جەرىمانە قويدى. پىلە غوزىسى سېتىۋېلىش پونكىتلىرى سېتىۋېلىشتىكى قالايمىقانچىلىقنى تۈگىتىپ، دېھقانلارنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغىغانلىقتىن، 6 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىغىچە ۋىلايەت بويىچە سېتىۋېلىنغان پىلە غوزىسى 800 توننىدىن ئاشتى. بۇنىڭ ئىچىدە بىرىنچى خىلدىكى پىلە غوزىسى % 80 تىن كۆپرەككە يەتتى.

سۈرەتتە: خوتەن ۋىلايىتىدىكى تېخنىكا نازارەتچىلىكى، مال باھا، تالا تەكشۈرۈش ئورۇنلىرىنىڭ مەسئۇللىرى سېتىۋېلىنغان پىلە غوزىسىنىڭ سۈپىتىنى ئايرىلاپ تەكشۈرمەكتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن** خەۋىرى ۋە فوتوسى

[illegible]ەھرى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش تەرەققىياتىنى تېزلەتتى

قەيۇم باياخۇن

مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتەيلى

قۇمۇل شەھەرلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى پارتىيىنىڭ مىللىي سىياسىتىنى ئىزچىللاشتۇرۇش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش جەھەتتە بىر قانچە ئەمەلىي ئىش قىلدى.

(1) مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسىنى كەڭ، پۇختا قانات يايدۇردى. مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى پائالىيىتىنى دائىملىق تەربىيە بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسىنىڭ مەزمۇنى ۋە شەكلىنى بېيىتتى. تولۇقسىز ستاتىستىكىغا قارىغاندا، بۇ شەھەر 1994 - يىلدىن بۇيان 380 مەيدان مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى بىلىملىرى مۇسابىقىسى، 240 قېتىم نۇتۇق سۆزلەش، دوكلات بېرىش يىغىنى ئۆتكۈزگەن، 96 قېتىم كۆرگەزمە ئۇيۇشتۇرغان، بۇ پائالىيەتلەرگە 28 مىڭ 400 دىن ئارتۇق ئادەم (قېتىم) قاتناشقان.

بۇلتۇر 3 - ئايدىن بۇيان پۈتۈن شەھەردىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى مەركەزنىڭ 7 - نومۇرلۇق ھۆججىتى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ 5 - نومۇرلۇق ھۆججىتىنىڭ روھىنى ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇشنى مۇھىم ئىشلار كۈنتەرتىپىگە كىرگۈزۈپ چىڭ تۇتتى. شەھەرلىك پارتكوم تەشكىلات بۆلۈمى، تەشۋىقات بۆلۈمى ۋە پارتىيە مەكتىپى 16 قارار مىللەت نەزەرىيىسى ۋە مىللىي سىياسەت نەزەرىيىسىنى ئاساسىي دەرس قىلىپ كۇرس ئېچىپ، شەھەردىكى مۇئاۋىن بۆلۈم دەرىجىلىكتىن يۇقىرى رەھبىرىي كادىرلاردىن 1500 دىن ئارتۇق ئادەم (قېتىم)نى تەربىيىلىدى.

(2) ئاز سانلىق مىللەتلەر توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان جايلارنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى تېزلىتىشنى چىڭ تۇتۇپ، ئۇل ئەسلىھەلەر قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتتى. شەھەرلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى 1994 - يىلدىن بۇيان 10 مىليون يۈەنگە يېقىن مەبلەغ ئاجرىتىپ، نەچچە ئون مىڭ كىشىلىك بىرلەشمە جەڭ ئۇيۇشتۇرۇپ تاشۋىلىق يېزىسىغا قاراشلىق ئۇلاتاي، خۇتۇنتام كەنتلىرىنىڭ سۇ باشلاش قۇرۇلۇشى ۋە قارادۆۋە يېزىسى سۇ ئامبىرىنىڭ لاتقىسىنى تازىلاش قۇرۇلۇشىنى ئېلىپ نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇردى. يېقىندا يەنە ياۋۇلۇق ۋە تۆگە قوتىنى ئېچىش رايونلىرىغا 500 ئائىلە، 2744 ئادەم كۆچۈرۈپ كېلىندى. ئېچىش رايونلىرى قۇرۇلۇشىغا شەھەر مەبلەغ ئاجراتتى، ھەر مىللەت ئاممىسى 310 مىڭ يۈەن نەق پۇل، 1510 كۇب مېتىر ياغاچ ، 770 مىڭ پارچە خىش، 115 توننا سېمونت ئىئانە قىلدى.

(3) ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ پەن - تېخنىكا، مەدەنىيەت، سەھىيە، مائارىپ ئىشلىرىنى زور كۈچ بىلەن تەرەققىي قىلدۇردى. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان شەھەرلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ۋە باشقا مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار مەبلەغنى ۋە پەن - تېخنىكا كۈچىنى ئاز سانلىق مىللەتلەر توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان يېزىلاردىكى ئوتتۇرا - باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ خەتەرلىك قۇرۇلۇشىنى يېڭىلاش، ئوقۇتۇش ئەسلىھەلىرىنى تولۇقلاش، مەدەنىيەت پونكىتلىرىنى قۇرۇش، ئېلېكترونلۇق تەربىيىلەش ئەسۋابلىرىنى سەپلەش، ئەمەلىي قوللىنىلىدىغان پەن - تېخنىكىلارنى كېڭەيتىش ئىشلىرىغا ئىشلەتتى ۋە قاراتتى. بۇلتۇر تەڭرىتاغ ۋە شەھەر ئىچى يېزىلىرىغا تېلېۋىزىيە نومۇرلىرىنى ئۇلاپ تارقىتىش پونكىتى قۇرۇپ بەردى. «ھەممە كەنتتە كىتاب ئامبىرى بولۇش»تەشەببۇسىنى چىقىرىپ، يېزا، كەنتلەرگە 3500 پارچە كىتاب ئىئانە قىلدى. 2 مىليون 710 مىڭ يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىپ، 1200 كۇب مېتىر سۇ سىغىدىغان كۆتۈرمە سۇ كۆلچىكىدىن بىرنى، 50 كۇب مېتىرلىق سۇ مۇناردىن بىرنى، 30 كۇب مېتىرلىق سۇ مۇناردىن سەككىزنى ياساپ، قارادۆۋە، راھەتباغ، ئاستانە، تەڭرىتاغ، غەربىي تاغ يېزىلىرىدىكى 23 مىڭ ئادەم ۋە 110 مىڭ تۇياق چارۋىنىڭ ئىچىدىغان سۈيىنى ھەل قىلدى.

(4) ئاز سانلىق مىللەت رەھبىرىي كادىرلىرىنى پائال تەربىيىلەپ ۋە دادىل ئىشلىتىپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى تەشكىلىي كاپالەتكە ئىگە قىلدى. شەھەرلىك پارتكوم پارتىيىنىڭ مىللىي سىياسىتىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئاز سانلىق مىللەتلەر ئارىسىدىكى مۇنەۋۋەر كادىرلارنى تەربىيىلەپ، ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك ئورۇنلىرىغا قويدى. ھازىر شەھەر بويىچە ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرى 3748گە يېتىپ، كادىرلار ئومۇمىي سانىنىڭ % 52.8 ىنى ئىگىلىدى. بۇنىڭ ئىچىدە مۇئاۋىن رايون دەرىجىلىكتىن يۇقىرى رەھبىرىي كادىرلار 199، كەسپىي خادىملار، تېخنىك خادىملار 514 بولۇپ، كەسپىي-تېخنىكا ئۇنۋانى ئالغانلار % 37.8 ىنى ئىگىلەيدۇ.

(5) مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى نەمۇنە ئورۇن ۋە ئىلغار شەخسلەردىن بولۇش پائالىيىتىنى داۋاملىق، چوڭقۇر قانات يايدۇردى. بۇ شەھەر مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش داۋامىدا مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى نەمۇنە ئورۇن ۋە ئىلغار شەخسلەرنى كۆپلەپ مەيدانغا كەلتۈرۈشنى ئاساس قىلدى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى خىزمىتىنى تۆرلۈك خىزمەتلەرگە سىڭدۈردى. يەنى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى بەرپا قىلىش، باھالاش پائالىيىتىنى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى نەمۇنە ئورۇن ۋە ئىلغار شەخسلەرنى بەرپا قىلىش بىلەن بىرلەشتۈردى. مەملىكەت بويىچە «پاكىز شەھەر»، ئاپتونوم رايون بويىچە «ئىككىنى ھىمايە قىلىش» تىكى نەمۇنە شەھەر بەرپا قىلىشنى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى نەمۇنە ئورۇن، ئىلغار شەخسلەرنى بەرپا قىلىش بىلەن بىرلەشتۈردى. ئىلغار ئورۇن، مۇنەۋۋەر شەخسلەرنى باھالاش پائالىيىتىنى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى نەمۇنە ئورۇن، ئىلغار شەخسلەرنى بەرپا قىلىش بىلەن بىرلەشتۈردى. مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى نەمۇنە ئورۇن، ئىلغار شەخسلەرنى بەرپا قىلىشنى «قۇمۇل روھى»نى جارى قىلدۇرۇپ، مەدەنىيەتلىك بولۇش، يېڭى خىسلەت تىكلەش بىلەن بىرلەشتۈردى. شۇڭا شەھەر بويىچە «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى نەمۇنە ئورۇن» 241گە يەتتى.

يېقىندا، ئۈرۈمچى شەھەرلىك پوچتا ئىدارىسىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر سايباغ رايونلۇق قاتناش چوڭ ئەترىتىنىڭ ئالتە ئوتتۇرا ئەترىتىدىكى كادىر - ساقچىلاردىن ھال سوراپ، ئۇلارنىڭ جاپالىق خىزمەت شارائىتىدا قاتناش تەرتىپىنى ياخشىلىغانلىقىغا رەھمەت ئېيتتى.

سۈرەتتە: پوچتا خادىملىرى ساقچىلارغا سوغۇق ئىچىملىك سۇنماقتا.

زىبىبۇللا ئابلىز فوتوسى

بايىنغولىن ئوبلاستىدا يازلىق يىغىم مەزگىلىدە ئوت ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتى چىڭ تۇتۇلماقتا

بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستىدىكى يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ بىخەتەرلىكىنى نازارەت قىلىش تارماقلىرى يازلىق يىغىم مەزگىلىدە ئوت ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىپ، ھوسۇلنى مول پېتى يىغىۋېلىشقا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشنى «يازنىڭ ئۈچ ئىشى» دىكى مەركىزىي ۋەزىپە قاتارىدا چىڭ تۇتۇپ ئىشلىمەكتە.

ئوبلاستلىق يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى ئىدارىسى بۇ يىلقى يازلىق يىغىمنىڭ تېز ھەم سۈپەتلىك ئېلىپ بېرىلىشى ئۈچۈن ئورۇش ۋە تېرىش ماشىنىلىرىنى يۆتكەش، تەكشۈرۈش، بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش ۋە ئوت ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمەتلىرىنى بالدۇر ئورۇنلاشتۇرۇپ، تېخنىكىلىق تەلەپكە ئۇيغۇن كەلمىگەن تراكتورلارنى خامان تېپىشكە ئىشلەتمەسلىك، تراكتورلارغا ماي قاچىلاش، رېمونت قىلىش، ئوت ئالدۇرۇش ئىشلىرىنى خامان سىرتىدا ئېلىپ بېرىش، كىنىشكىسى يوقلارغا ۋە ئۇششاق باللارغا تراكتور ھەيدەتكۈزمەسلىك، ھەرقانداق ئادەمنىڭ خاماندا تاماكا چېكىشىگە يول قويماسلىق، تراكتورنىڭ ئىس چىقىرىش كانىيىنى يۇقىرىغا قارىتىش ھەم ئۇنىڭغا ئوت ئۆچۈرۈش يوقىتىش قاپقىقى بېكىتىش، كومباينىغا ئىككىدىن ئۈچكىچە ئوت ئۆچۈرۈش ئەسۋابى ئورنىتىش قاتارلىق ئالدىنى ئېلىش تەدبىرلىرىنى بېكىتتى.

كورلا شەھەرلىك يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى ئىدارىسى بىلەن جامائەت خەۋپسىزلىكى ئىدارىسى بىرلىكتە كورلا شەھرىدىكى 11 يېزا-مەيداندىكى ماي قاچىلاش پونكىتلىرىنىڭ «يازلىق يىغىمدا ئوتتىن مۇداپىئە كۆرۈشنى باشقۇرۇش بەلگىلىمىسى»نى ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈپ، ساقلىنىۋاتقان مەسىلىلەرنى تۈزەتتى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئوت ئۆچۈرۈش ئەترىتىدىن پېشقەدەم، تەجرىبىلىك كادىرلارنى تەكلىپ قىلىپ، يېزا - مەيدانلاردىكى ماي قاچىلاش پونكىتلىرىنىڭ مەسئۇللىرى، ماي قاچىلىغۇچى خادىملار ۋە مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلاردىكى خادىملاردىن بولۇپ 36 كىشىنى «ئاپتونوم رايوننىڭ ئوت ئاپىتىدىن ساقلىنىش» نىزامىدىكى ئالاقىدار بەلگىلىمىلەر، ئوتتىن مۇداپىئەلىنىش ئۈسكۈنىلىرىنى ئىشلىتىش ۋە ئۇنى رېمونت قىلىش، ماي قاچىلاش پونكىتىنىڭ ئوت ئاپىتىدىن ساقلىنىش خىزمەت تۈزۈملىرىنى تۇرغۇزۇش بويىچە ئەتراپلىق تەربىيىگە ئىگە قىلىپ، بۇ يىلقى يازلىق يىغىمنىڭ خېيىم - خەتەرسىز ئېلىپ بېرىلىشىغا پۇختا ئاساس سالدى.

كېرەم نىياز

رېمونت قىلىش، ئوت ئالدۇرۇش ئىشلىرىنى ... 241گە يەتتى.

بەردى. 1990 - يىلدىن بۇيان شەھەردىكى قاتناش تارماقلىرى تاشيولىق يېزىسىدىن شوپۇلغىچە بولغان 18.9 كىلومېتىر، ئۇلاتاي كەنتىدىن كارىز كەنتىگىچە بولغان 20.46 كىلومېتىر، گاداجىك كەنتىدىن خوتتۇنتام يېزىسىغىچە بولغان 20.46 كىلومېتىر، ئاستانە يېزىسىدىن دەۋلدۈرۈك يېزىسىغىچە بولغان 38.36 كىلومېتىر يولنى ياسىدى. بۇ يوللارغا جەمئىي 6 مىليون يۈەندىن كۆپرەك مەبلەغ سېلىندى. 1993 - يىلدىن بۇيان 26 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ، تۆت جايدا نامراتلارغا يار- يۆلەك بولۇش، كۆچۈرۈش نۇقتىسى قۇرۇپ، تەڭرىتاغ، غەربىي تاغ، تاشيولىق قاتارلىق ئاز سانلىق مىللەتلەر توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان، شارائىتى ناچار تاغلىق يېزىلاردىكى چارۋىچىلارنى تۇرالغۇلۇقتىكى يېزا ؛ كەنتلەرگە كۆچۈرۈپ كېلىپ ئورۇنلاشتۇردى. 1996 - يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە 1060 ئائىلە، 6000 دىن ئارتۇق ئادەمنى كۆچۈرۈپ، 241 ئائىلىنى

ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەردە ئەخلاق تەربىيىسىنى كۈچەيتىش جەمئىيەتنىڭ ئېھتىياجى، دەۋرنىڭ تەلىپى

ئابدۇراخمان مۇھەممەت

ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى مۇنبىرى

مەملىكىتىمىز يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان ئەخلاق تەربىيىسى خىزمىتىدە بىر قاتار ئىسلاھاتلارنى ئېلىپ بېرىپ، ياخشى نەتىجىلەرگە ئېرىشتى. ئاساسىي مائارىپ نۇقتىسىدىن ئېيتقاندا، ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ سىياسەت دەرسلىكى قايتا تۈزۈلۈپ، ئوقۇغۇچىلارغا ئەخلاق ، گۈزەللىك تەربىيىسى بېرىدىغان ۋە ئوقۇغۇچىلارنىڭ ۋەتەنپەرۋەرلىك، كوللېكتىۋىزملىق روھىنى ئۇرغۇتىدىغان مەزمۇنلار كۆپەيتىلدى. نەزەرىيە بىلەن ئەمەلىيەتنىڭ مۇناسىۋىتى كۈچەيتىلىپ، سىياسەت دەرسىنىڭ مەزمۇنى جەمئىيەت، تۇرمۇش ۋە ياشلار، ئۆسمۈرلەر بىلەن تېخىمۇ يېقىنلاشتى. ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ ھەرىكەت ئادىتى مەشقى كۈچەيتىلدى. لېكىن ئومۇمىي نۇقتىدىن ئالغاندا، ئەخلاق تەربىيىسى خىزمىتىدە يەنە نۇرغۇن مەسىلىلەر ساقلانماقتا. بۇ ھەقتە يولداش دېڭ شياۋپىڭ: «بىزنىڭ يېقىنقى بىرقانچە يىلدىن بۇيانقى ئەڭ چوڭ سەۋەنلىكىمىز- خەلققە قارىتا سىياسىي - ئىدىيىۋى تەربىيىنى ئاجىزلاشتۇرۇپ قويدۇق. بۇنى چوڭقۇر ئويلىنىشىمىز لازىم» دېگەن ئىدى. بىز ئوقۇغۇچىلارغا قارىتا ئەخلاق تەربىيىسىنى كۈچەيتىش بىلەن بىر ۋاقىتتا، سىياسىي- ئىدىيىۋى تەربىيىنى بوشاشتۇرۇپ قويماسلىقىمىز لازىم.

ئەخلاق تەربىيىسى پرىنسىپىدىن ئېيتقاندا، تونۇش بىلەن ھەرىكەتنىڭ بىرلىك پرىنسىپى قاتتىق تەلەپ قويۇش بىلەن ئوقۇغۇچىلارنى ھۆرمەت قىلىشنى بىرلەشتۈرۈش پرىنسىپىدۇر. لېكىن ھازىر تەلىم - تەربىيىدە ئوقۇغۇچىلارغا قاتتىق تەلەپ قويۇش يېتەرلىك بولماۋاتىدۇ. ئوقۇغۇچىلارنىڭ، بولۇپمۇ ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ رايىغا بېقىش، ئېتىبار بېرىش ئەۋج ئېلىپ قالدى. مەكتەپ تەربىيىسى، ئائىلە تەربىيىسى ۋە جەمئىيەت تەربىيىسىدە بىردەكلىك بولماۋاتىدۇ. كوممۇنىزم ئېتىقادىدا چىڭ تۇرۇش ياخشى ئىزچىللاشتۇرۇلمىدى. شۇڭا ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەر ئەخلاق تەربىيىسى خىزمىتىنى ئىسلاھ قىلىش ۋە كۈچەيتىشتە، ماركسىزم، لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنى يېتەكچى قىلىپ، ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۆگىنىش، تۇرمۇش ۋە ئەمگەكلىرىنى يۈكسەك مەدەنىيەتكە ئىگە سوتسىيالىستىك مەملىكەت قۇرۇش بىلەن بىرلەشتۈرۈش كېرەك.

ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىغا پارتىيىنى، سوتسىيالىستىك ۋەتەننى، خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىنى قىزغىن سۆيۈش تەربىيىسى ئېلىپ بېرىشنى كۈچەيتىش- ئەخلاق تەربىيىسى خىزمىتىنىڭ مۇھىم بىر مەزمۇنى. ھازىر بەزى مەكتەپلەر تار دائىرىدىكى تەربىيە بىلەنلا چەكلىنىپ، ئوقۇغۇچىلارغا پارتىيىنى، ۋەتەننى، خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىنى قىزغىن سۆيۈش تەربىيىسى بېرىشكە سەل قارىماقتا. كوممۇنىستىك پارتىيە بولمىغان بولسا يېڭى جۇڭگو بولمىغان بولاتتى، خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى بولمىغان بولسا خەلقنىڭ بۈگۈنكى باياشات، خاتىرجەم، تىنچ تۇرمۇشى بولمىغان بولاتتى، دېگەن ئىدىيىنى ئوقۇغۇچىلارنىڭ قەلبىگە سىڭدۈرۈش مەكتەپلەرنىڭ ئەخلاق تەربىيىسى خىزمىتىدىكى مۇھىم ئامىل.

ئەخلاق تەربىيىسى جەھەتتىكى يەنە بىر مۇھىم مەسىلە - كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى مەسىلىسى بولۇپ، ئۇنى ناھايىتى ياخشى ھەل قىلىشقا توغرا كېلىدۇ. 50-، 60 - يىللاردىكى ياشلارنىڭ قىممەت قارىشى خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش بولۇپ، ئۇلار مۇشۇ ئىدىيىدە مەكتەپ پۈتتۈرگەندىن كېيىن جەمئىيەتنىڭ ئېھتىياجلىق جايلىرىغا بېرىپ، خەلققە پايدىلىق ئىشلارنى قىلىشنى ئارزۇ قىلاتتى. ھازىر بىر قىسىم ياشلاردا بولسا پۇلغا چوقۇنۇش، شەخسىي مەنپەئەتكە بېرىلىش ئىدىيىسى ھۆكۈمران ئورۇندا تۇرماقتا. شۇڭا ياشلار ۋە ئۆسمۈرلەرگە كىشىلىك قىممەت قارىشى تەربىيىسى بېرىشكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىش لازىم. ئوقۇغۇچىلارغا كىشىلىك قىممەت قارىشى تەربىيىسى بېرىشتە چوقۇم ئەمەلىي تەربىيىنى ئاساس قىلىش، ئەجدادلارنىڭ، ئالىملارنىڭ، تۆھپىكارلارنىڭ بارلىقىنى خەلق ئۈچۈن تەقدىم قىلىشتەك ئېسىل پەزىلىتىنى پاكىت ئارقىلىق چۈشەندۈرۈش، شۇنىڭ بىلەن بىرگە قانۇن- تۈزۈم تەربىيىسى، ئەخلاق- پەزىلەت تەربىيىسى بېرىشنى زىچ بىرلەشتۈرۈپ، ئوقۇغۇچىلارنىڭ ۋەتەنپەرۋەرلىك، كوللېكتىۋىزملىق ۋە ئىنسانپەرۋەرلىك روھىنى ئۇرغۇتۇش كېرەك. ئەمگەك تەربىيىسىنى كۈچەيتىش ئارقىلىق ئوقۇغۇچىلاردا ئەمگەك مېۋىلىرىگە ھۆرمەت قىلىدىغان پەزىلەتنى يېتىلدۈرۈش كېرەك.

ئوقۇغۇچىلارنى ئەخلاق جەھەتتىن باھالاشنى رەسمىيەتكە ئايلاندۇرۇپ قويۇشتىن ساقلىنىش لازىم. ھازىر ئوتتۇرا مەكتەپلەرنى

* * * * * * * * * * * * * *

پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلارنى ئەخلاق جەھەتتىن باھالاشتا باھالاش ئۆلچەملىرى بىر خىللا بولماقتا. ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئوقۇش پۈتتۈرۈش خۇلاسىسىدىن ئۇلارنىڭ ئىدىيىسى، ئەخلاقىنىڭ قانداقلىقىنى، سىياسىي مەيدانىنىڭ قانداقلىقىنى بىلگىلى بولمايدۇ. شۇڭا ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئوقۇش پۈتتۈرۈش خۇلاسىسىنى يېزىشتا رەسمىيەتچىلىكتىن ساقلىنىپ، ئەمەلىيەتنى ئاساس قىلىش، ئوقۇغۇچىلارنىڭ سىياسىي - ئىدىيىۋى جەھەتتىكى ئارتۇقچىلىقى ۋە يېتەرسىزلىكىنى تولۇق يېزىش كېرەك.

ئومۇمەن، ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ ئەخلاق تەربىيىسى خىزمىتىنى كۈچەيتىش جەمئىيەتنىڭ ئېھتىياجى، دەۋرنىڭ تەلىپى. بۇنىڭغا مەكتەپلەر ۋە جەمئىيەت، ئاتا- ئانىلار يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىپ، ياشلار ۋە ئۆسمۈرلەرنىڭ ساغلام ئۆسۈپ يېتىلىشى ئۈچۈن ياخشى ئىجتىمائىي مۇھىت بەرپا قىلىشى كېرەك.

ئۈرۈمچى شەھىرىدە مېيىپلەرنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىگە ئەھمىيەت بېرىلمەكتە

ئۆز مۇخبىرىمىز **مېھرىگۈل تۇردى** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايون بويىچە مېيىپلەرنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش بويىچە سىناق نۇقتىسى قىلىنغان ئۈرۈمچى شەھىرى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئۆز ئورنىنىڭ ئەمەلىيىتىنى ئاساس قىلىپ، كۆپ خىل شەكىل، كۆپ خىل يوللار ئارقىلىق مېيىپلەرنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇردى. ھازىر شەھەر بويىچە ئىجتىمائىي پاراۋانلىق كارخانىلىرى 96گە، مېيىپ ئىشچى - خىزمەتچى 1600گە يەتتى. بۇلتۇردىن بۇيان 637 مېيىپ ئىشقا ئورۇنلاشتى. شەھەر بويىچە مېيىپلەرنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش كاپالەت فوندى 4 مىليون يۈەنگە يەتتى.

باي ناھىيە باتۇر يېزىلىق رادىئو - تېلېۋىزىيە پونكىتى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى تەشۋىقاتىنى كۈچەيتىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت تۇرمۇشىنى جانلاندۇرۇشقا تېگىشلىك تۆھپە قوشتى.

سۈرەتتە: خادىملار گېزىت سەھىپىسى بويىچە مەخسۇس ماقالە ئاڭلىتىۋاتىدۇ.

ھەسەن ئابدۇۋەلى فوتوسى

كۈچۈك ناھىيىسى نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىنى چىڭ تۇتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **گۈلنۇر مەخمۇت** خەۋەر قىلىدۇ: كۈچۈك ناھىيىسى «نامراتلىقنى تۈگىتىشنى ھۆددىگە بېرىش» مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى قاتلاممۇ قاتلام يولغا قويۇپ، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىنى ھەقىقىي كۈچەيتتى.

كۈچۈك ناھىيىسىدە تۆت نامرات كەنت، 1004 نامرات ئائىلە بار ئىدى. بۇ ناھىيە 1998- يىلى نامرات رايونلارنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان كىرىمنى 1000 يۈەندىن ئاشۇرۇش ئۈچۈن، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇشتا «نامراتلارنى ھەقىقىي يۆلەش، بەك نامراتلارنى نۇقتىلىق يۆلەش، نامراتلارنى تاللاپ يۆلەش» تىن ئىبارەت جانلىق تەدبىرنى تۈزۈپ، ئىلگىرىكى ئىقتىسادىي جەھەتتە قۇتقۇزۇش ئارقىلىق يۆلەشنى ئىگىلىكنى راۋاجلاندۇرۇش ئارقىلىق يۆلەشكە ئۆزگەرتتى. ناھىيىدىكى بەش يۈرۈش رەھبەرلىك بەنزىسى ئوبلاست ۋە ناھىيە دەرىجىلىك 13 نامرات كەنت ۋە گورۇپپىنى، ھەرقايسى يېزا - بازارلار 867 نامرات ئائىلىنى، ناھىيىگە بىۋاسىتە قاراشلىق 73 ئىدارە- ئورگان ناھىيە بويىچە كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان كىرىمى 300 يۈەندىن تۆۋەن بولغان نامرات ئائىلىلەرنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇشنى ھۆددىگە ئالدى. 73 ئىدارە - ئورگاندىكى 137 كادىر 137 نامرات ئائىلىنى تاللاپ چىقىپ، ئۇلارنىڭ نامراتلىق سەۋەبىنى ئەستايىدىل تەكشۈرۈپ، يار - يۆلەك بولۇش ئارخىپى تۇرغۇزدى. نامراتلىقنى تۈگىتىش پىلان - تەدبىرلىرىنى تۈزۈپ، نامرات ئائىلىلەر نامراتلىقتىن ھەقىقىي قۇتۇلمىغىچە يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىنى بوشاشتۇرماسلىققا بەل باغلىدى. ئېھتىياجلىق تېرىلغۇ مەزگىلىدە ھەرقايسى ئىدارە - ئورگانلار نامرات ئائىلىلەرگە خىمىيىۋى ئوغۇت، ئورۇقلۇق قاتارلىق يېزا ئىگىلىك ماددىي ئەشيالىرىنى يەتكۈزۈپ بەرگەندىن باشقا ئۇلارنى پەن - تېخنىكا ئۇچۇرلىرى بىلەن تەمىنلىدى. ھەرقايسى يېزا- بازارلاردا ئىككى يېيىغان ئائىلە بىر نامرات ئائىلىنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇشنى ھۆددىگە ئېلىشقا، پارتىيە ئەزالىرى نامراتلارغا ياردەم بېرىشكە، پەن - تېخنىكا خادىملىرى نامرات ئائىلىلەرنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇشىغا ئىلمىي ئۇسۇل - چارە تېپىپ بېرىشكە مەسئۇل قىلىندى. بۇنىڭ بىلەن ناھىيە بويىچە ھەممە ئادەم نامراتلارغا يار - يۆلەك بولىدىغان، ھەممە ئادەم نامراتلارغا كۆيۈنىدىغان ياخشى كەيپىيات بارلىققا كەلدى.

خوشۇت ناھىيىلىك سۇغۇرتا شىركىتى ئاپەتكە ئۇچرىغان دېھقانلارغا 260 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق تۆلەم پۇلى بەردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابلىز ئوسمان** خەۋەر قىلىدۇ: خوشۇت ناھىيىسىنىڭ ئۇششاقتال، چوقۇ ۋە تاغارچى يېزىلىرى 5 - ئاينىڭ 17 - كۈنى ۋە 6 - ئاينىڭ 6 - كۈنى ئىككى قېتىم مۆلدۈر ھەم كەلكۈن ئاپىتىگە ئۇچراپ، دېھقانلارنىڭ 4000 مودىن ئارتۇق كېۋەز مايسىلىرى ئوخشىمىغان دەرىجىدە بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىغانىدى. ئاپەت يۈز بەرگەندىن كېيىن ناھىيىلىك سۇغۇرتا شىركىتى ئاپەت ئەھۋالىنى تەكشۈرۈشكە مەخسۇس ئادەم ئەۋەتىپ، زىيان ئەھۋالىنى تەكشۈرۈپ دەلىللەشتىن ئۆتكۈزگەندىن كېيىن مۇناسىۋەتلىك بەلگىلىمىلەرگە ئاساسەن، ئاپەتكە ئۇچرىغان دېھقانلارغا جەمئىي 260 مىڭ 484 يۈەن تۆلەم پۇلى بېرىپ، جىددىي پەيتتە ئۇلارنى غەمدىن خالىي قىلدى.

كومپارتىيە ئەزالىرى قوشۇنى ئىسلاھات ۋە قۇرۇلۇش داۋامىدا زورايماقتا

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 7-ئىيۇل تېلېگراممىسى. ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار ۋەتەشكىلات تارماقلىرى پارتىيە 14-قۇرۇلتىيىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، يېڭى دەۋردە پارتىيە ئەزالىرى خىزمىتىنى راۋاجلاندۇرۇشنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسىدە ۋە فاڭجېنىدا چىڭ تۇرۇپ، پارتىيە نىزامنامىسىگە ۋە «جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ پارتىيە ئەزالىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش خىزمىتى پىرىنسىپى (سىناق تەرىقىسىدە يولغا قويۇلىدىغان)»دىكى تەلەپكە ئاساسەن، ئىشلەپچىقىرىش ۋە خىزمەتنىڭ بىرىنچى سېپىدە پارتىيە ئەزالىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش خىزمىتىنى كۈچەيتتى، ياشلار ۋە ئاياللار ئىچىدىكى مۇنەۋۋەر كىشىلەرنى تەربىيىلەش، پارتىيىگە قوبۇل قىلىشقا ئەھمىيەت بەرگەنلىكتىن، كومپارتىيە ئەزالىرىنىڭ سانى كۆپىيىپ قۇرۇلمىسى، تارقىلىشى كۆرۈنەرلىك ياخشىلاندى، ساپاسى ئۈزلۈكسىز ئۆستى. بەش يىلدىن بۇيان، مەملىكەت بويىچە جەمئىي 9 مىليون 925 مىڭ پارتىيە ئەزاسى تەرەققىي قىلدۇرۇلدى. ھازىر مەملىكەت بويىچە پارتىيە ئەزالىرى ئومۇمىي سانى 58 مىليوندىن ئاشتى. پارتىيىنىڭ ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى كۆپىيىپ 3 مىليون 487 مىڭغا يەتتى، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئاھالە ئىچىدىكى نىسبىتى % 4.9 كە يەتتى.

پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 4-ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان، جايلار پۈتۈن پارتىيىدە قانات يايدۇرۇلغان دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى ۋە پارتىيە نىزامنامىسىنى ئۆگىنىش پائالىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، يېزىلاردىكى ئاجىز، چېچىلاڭغۇ ۋە پالەچ ھالەتكە چۈشۈپ قالغان پارتىيە ياچېيكىلىرىنى تەرتىپ سىلىش خىزمىتىنى ئەستايىدىل تۇتتى، يېزىلاردا پارتىيە ئەزالىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش خىزمىتىنى كۈچەيتىشكە ئومۇمىيۈزلۈك ئەھمىيەت بەردى. كۆپلىگەن جايلاردىكى پارتىيە تەشكىلاتلىرى پارتىيىگە كىرىدىغان ئاكتىپلارنى تەربىيىلەش خىزمىتىنىڭ سالمىقىنى زورايتىپ، نىشانلىق باشقۇرۇش مەسئۇلىيەت تۈزۈمى قاتارلىق ئۈنۈملۈك چارىنى يولغا قويدى، بۇنىڭ بىلەن بەزى يېزىلاردىكى پارتىيە ياچېيكىلىرىنىڭ ئۇزاقىچە پارتىيىگە ئەزا تەرەققىي قىلدۇرماسلىق مەسىلىسى خېلى ياخشى ھەل قىلىندى. پارتىيە ئەزالىرىنى تەرەققىي قىلدۇرمىغىنىغا بەش يىلدىن كۆپرەك بولغان يېزا ياچېيكىلىرىنىڭ نىسبىتى بۇنىڭدىن تۆت يىل ئىلگىرىكى يېزا پارتىيە ياچېيكىلىرى ئومۇمىي سانىنىڭ % 15 نى ئىگىلىگەن بولسا، ھازىر% 5تىن تۆۋەنگە چۈشتى. يېزىلاردا تەرەققىي قىلدۇرۇلغان بۇ يېڭى پارتىيە ئەزالىرى ئاۋانگارتلىق، نەمۇنىلىك رولىنى پائال جارى قىلدۇرۇپ، ئاممىنى ئىشلەپچىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇشقا، ئورتاق بېيىپ ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشكە يېتەكلەپ، يېزىلاردىكى ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشىغا ۋە ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا جانلىق ھاياتىي كۈچ بەخش ئەتتى.

يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان، كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى تەشكىلاتلىرى پارتىيە تەشكىلاتىغا تەرەققىي قىلدۇرۇش ئوبيېكتلىرىنى كۆرستىش خىزمىتىنى يەنىمۇ قېلىپلاشتۇردى ۋە كۈچەيتتى.

بەش يىلدىن بۇيان، كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى تەشكىلاتلىرى كۆرسىتىپ بەرگەن، تەرەققىي قىلدۇرۇلغان يېڭى پارتىيە ئەزالىرى مەملىكەت بويىچە تەرەققىي قىلدۇرۇلغان پارتىيە ئەزالىرى ئومۇمىي سانىنىڭ % 27.4 نى ئىگىلىدى، كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى ئەزالىرىدىن پارتىيىگە كىرگەنلەر % 70 تىن ئارتۇقنى ئىگىلىدى.

ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى پارتىيىنىڭ ئىشچىلار سىنىپىنىڭ ئاۋانگارت ئەترىتى بولۇش خاراكتېرىدە چىڭ تۇرۇش ئۈچۈن، ئىلگىرىكى بىر قانچە يىلدا ئۆتكەنلىنى چىڭ ئىگىلەپ، پارتىيىگە كىرىش رەسمىيەتلىرىنى ئەستايىدىل بېجىرىپ دائىمىي خاراكتېرلىك خىزمەتلەرگە يېتەكچىلىك قىلىشنى كۈچەيتتى. ئىلغار تىپلارنى دائىم خۇلاسىلەش ۋە كېڭەيتىش بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئازساندىكى ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ ۋە پارتىيە ئەزالىرىنىڭ پارتىيە پىرىنسىپىغا خىلاپلىق قىلىش، پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىشتا ساختىپەزلىك قىلىشتەك دېلولارنى ئەستايىدىل تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىپ ئومۇمىي ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ تەنقىد قىلدى. پارتىيىگە ئەزا تەرەققىي قىلدۇرۇشتا مەۋقەنى چوقۇم پارتىيىگە قوبۇل قىلىنىدىغان ئاكتىپلارنى تەربىيىلەش، يېتىشتۈرۈش خىزمىتىنى كۈچەيتىشكە قويۇپ، تەرەققىي قىلدۇرۇلغان پارتىيە ئەزالىرىنىڭ سىياسىي سۈپىتىگە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش تەكىتلەندى. بىر قانچە يىلدىن بۇيان قوبۇل قىلىنغان يېڭى پارتىيە ئەزالىرى ئىچىدە ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى ھەر خىل شەرەپلىك ناملارنى بەرگەن، تەقدىرلىگەن ئىلغار - نەمۇنىچىلار % 26 نى ئىگىلىدى. پارتىيىگە ئەزا تەرەققىي قىلدۇرۇش خىزمىتى رەھبەرلىكى بولغان ھالدا پىلانلىق ئېلىپ بېرىلدى، بۇنىڭ بىلەن پارتىيە ئەزالىرى قوشۇنىغا يېڭى قان قوشۇلۇپ، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى ئەزالىرى قوشۇنىنىڭ ئىسلاھات ۋە قۇرۇلۇش داۋامىدا ئۈزلۈكسىز تەرەققىي قىلىپ زورىيىشىغا كاپالەتلىك قىلىندى.

خۇجىنتاۋ «پارتىيە قۇرۇلۇشى تەتقىقاتى» ژۇرنىلىغا بېغىشلىما يېزىپ بەردى

پارتىيە قۇرۇلۇشى تەتقىقاتىنى كۈچەيتىپ، پارتىيە قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى ئىلگىرىلىتىش كېرەك

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 4- ئىيۇل تېلېگراممىسى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، شۇجىچۇنىڭ شۇجىسى خۇجىنتاۋ يېقىندا ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى تەشكىلات بۆلۈمى تەرىپىدىن چىقىرىلىدىغان «پارتىيە قۇرۇلۇشى تەتقىقاتى» ژۇرنىلىنىڭ 100 سان چىقىرىلغانلىقى مۇناسىۋىتى بىلەن بېغىشلىما يېزىپ بېرىپ، پارتىيە قۇرۇلۇشى تەتقىقاتىنى داۋاملىق كۈچەيتىپ، پارتىيە قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئىلگىرىلىتىشنى تەكىتلىدى.

خۇجىنتاۋ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ھازىر، دۆلىتىمىز ئالدىنقىلارغا ۋارىسلىق قىلىپ، كېيىنكىلەرگە يول ئاچىدىغان مۇھىم تەرەققىيات مەزگىلىدە تۇرۇۋاتىدۇ. پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنىڭ تارىخىي خاراكتېرلىك ۋەزىپىسى - قەتئىي تەۋرەنمەي دېڭ شياۋپىڭ ئېچىپ بەرگەن يولنى بويلاپ مېڭىپ، سوتسىيالىستىك ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشى ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى داۋاملىق ئىلگىرىلىتىپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشتىن ئىبارەت ئۇلۇغۋار ئىشنى ئومۇمىيۈزلۈك 21- ئەسىرگە يۈزلەندۈرۈشتىن ئىبارەت. جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئىشلىرىغا رەھبەرلىك قىلىدىغان يادرولۇق كۈچ. بىزنىڭ بارلىق ئىشلىرىمىزنىڭ گۈللىنىشى ياكى خارابلىشىشى، مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشى ياكى مەغلۇپ بولۇشى پارتىيىمىزگە باغلىق. پارتىيىنىڭ رەھبەرلىكى كۈچلۈك بولىدىغان، پۈتۈن پارتىيىدىكى يولداشلار زىچ ئىتتىپاقلىشىدىغان، ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى پۇتۇنلەي مۇستەھكەم بولىدىغانلا بولسا، دۆلىتىمىزنىڭ ئۇزاقىچە ئەمىن بولۇشى، مىللەتنىڭ بېيىشى، قۇدرەت تېپىشى، گۈللىنىشى ئەڭ تۈپ كاپالەتكە ئىگە بولىدۇ-دە، ئۇلۇغ ئىشلىرىمىز چوقۇم غەلىبىدىن غەلىبىگە قاراپ ماڭىدۇ.

خۇجىنتاۋ پارتىيە قۇرۇلۇشىنىڭ ۋەزىيىتى ۋە ۋەزىپىلىرىنى يەنىمۇ شەرھلەپ ئۆتتى. ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، پۈتۈن پارتىيە يۇقىرىدىن تۆۋەنگىچە سوتسىيالىزمنىڭ دەسلەپكى باسقۇچىدىكى ئاساسىي لۇشيەنى ۋە يېڭى دەۋردىكى پارتىيە قۇرۇلۇشىنىڭ باش نىشانىغا ئەمەل قىلىپ، پارتىيە قۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت بۇ ئۇلۇغۋار قۇرۇلۇشنى ئومۇمىيۈزلۈك ئىلگىرىلەتتى. بۇنىڭ بىلەن، پارتىيىنىڭ ئىدىيە، سىياسىي، تەشكىلىي، ئىستىلى قاتارلىق جەھەتلەردىكى قۇرۇلۇشى كۆرۈنەرلىك ئىلگىرىلەشلەرگە ئېرىشتى، يېڭى تەجرىبىلەر توپلاندى. لېكىن، شۇنىمۇ سەگەكلىك بىلەن كۆرۈشىمىز كېرەككى، كونا - يېڭى ئەسىر ئالمىشىش، كونا - يېڭى تۈزۈلمە ئالمىشىش ئالدىدا تۇرۇۋاتقان پەيتتە، پارتىيە قۇرۇلۇشى ئىنتايىن مۇرەككەپ يېڭى شارائىتقا دۇچ كەلمەكتە. مۇنداق ياكى ئۇنداق يېڭى مەسىلىلەرمۇ ساقلانماقتا. بۇ ھال بىزدىن مەسىلىلەرنى نەزەرىيە بىلەن ئەمەلىيەتنى بىرلەشتۈرۈش جەھەتتىن تونۇشنى، تەتقىق قىلىشنى، ھەل قىلىشنى جىددىي تەلەپ قىلىدۇ.

خۇجىنتاۋ تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: يېڭى دەۋردىكى پارتىيە قۇرۇلۇشى - ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكنى ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى جەريانىدا ئېلىپ بېرىلغان، پارتىيە ئىچىدە ئىدىيە، تەشكىل، ئىستىل جەھەتتە ساقلانغان مەسىلىلەر ۋە بۇ مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشنى ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈش، مۇقىملىقنى ساقلاش بىلەن بىرلەشتۈرۈپ تەتقىق قىلىش كېرەك. نەزەرىيىنى ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈش فاڭجېنىدا چىڭ تۇرۇش كېرەك. بۇنىڭدا بىر تەرەپتىن دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى جۈملىدىن يېڭى دەۋردىكى ھاكىمىيەت بېشىدىكى پارتىيىنىڭ قۇرۇلۇشىغا دائىر نەزەرىيىلەرنى ئۆگىنىش، تەتقىق قىلىش، تەشۋىق قىلىشنى كۈچەيتىپ، نەزەرىيىگە بولغان چۈشەنچىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش ۋە ئۇنى ئىگىلەش؛ يەنە بىر تەرەپتىن، ساقلانغان ئەمەلىي مەسىلىلەرنى ئىلمىي نەزەرىيە ئارقىلىق تەتقىق قىلىش، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدىگەن ھالدا يەكۈنلەش، جايلارنىڭ پارتىيە قۇرۇلۇشى ئەمەلىيىتىدە ياراتقان يېڭى تەجرىبىلىرىنى كېڭەيتىش، شەيئىلەرنىڭ ماھىيىتىنى تۇتۇپ، قانۇنىيىتىنى بىلىش ئۈستىدە ئىزدىنىپ، ئۇنى نەزەرىيە جەھەتتىن يىغىنچاقلاپ، ئەمەلىيەتكە ئۈنۈملۈك يېتەكچىلىك قىلىش ۋە خىزمەت قىلدۇرۇش كېرەك.

خۇجىنتاۋ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: بۇ يىل پارتىيىمىزنىڭ 15 - قۇرۇلتىيى ئېچىلىدۇ. پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن مەملىكەت خەلقى يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىكىدە، دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى ئۇلۇغ بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، تولۇپ تاشقان ئىشەنچ بىلەن ئەسىر ھالقىش ئالدىدىكى نىشانغا قاراپ قەدەم تاشلىماقتا. پارتىيە قۇرۇلۇشى نەزەرىيىسىنى تەتقىق قىلىش ۋە تەشۋىق قىلىش خىزمىتىدە ئومۇمىيەتنى مەھكەم ئىگىلەپ، مۇھىم ۋەزىپىنى ئاڭلىق زىممىمىزگە ئېلىپ، خىزمەتلەرنى پۇختا ئىشلەپ، تىرىشىپ پارتىيىنىڭ 15- قۇرۇلتىيىنىڭ غەلىبىلىك ئېچىلىشى ئۈچۈن ياخشى ئىدىيە، جامائەت پىكرى مۇھىتى يارىتىپ، پارتىيە قۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت بۇ ئۇلۇغۋار قۇرۇلۇشنى سىلجىتىش ئۈچۈن تۆھپە قوشۇشىمىز كېرەك.

* *

شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونىنىڭ مەمۇرىي ئەمەلدارى دۇڭ جيەنخۇا مۇنداق دېدى:

شياڭگاڭ «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈمنى

12 نەپەر ئۇقۇمۇشلۇق ئەربابقا شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونلۇق ھۆكۈمەتنىڭ بۈيۈك سىرىس ئوردېنى بېرىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، شياڭگاڭ خەۋىرى. شياڭگاڭ تۆلكە كۆرستىش، شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ ئۇيۇشۇشچانلىقىنى

پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونلۇق ھۆكۈمىتى 2 - ئىيۇل سابىق شياڭگاڭ ۋالىي مەھكىمىسىدە داغدۇغىلىق مۇراسىم ئۆتكۈزدى، پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايوننىڭ مەمۇرىي ئەمەلدارى دۇڭ جيەنخۇا ئەن زىجېن، خوينىدۇڭ قاتارلىق شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتۇرۇلۇشىدا كۆرۈنەرلىك تۆھپە قوشقان 12 نەپەر شياڭگاڭلىق ئۇقۇمۇشلۇق ئەربابقا پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونلۇق ھۆكۈمىتىنىڭ ئالىي شەرەپ مېدالى - بۈيۈك سېرىس ئوردېنى بەردى.

گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى چيەن چىچېن مۇراسىمغا قاتنىشىپ 12 ئەرباب بىلەن بىر - بىرلەپ قول ئېلىشىپ كۆرۈشتى ھەم خاتىرە ئۈچۈن سۈرەتكە چۈشتى.

شياڭگاڭ ۋەتەن قوينىغا قايتقاندىن كېيىن يېڭى تارىخىي ئەسىرگە قەدەم قويدى. شياڭگاڭ ۋەتەن قوينىغا قايتقاندىن كېيىن يېڭى ھاكىمىيەت قارىشىنى تىكلەش، يېڭى ئىجتىمائىي كۈچەيتىش ئۈچۈن، شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونلۇق ھۆكۈمىتى ئۆزىنىڭ ئوردېن بېرىش تۈزۈمىنى تەسىس قىلىشنى قارار قىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە بۈيۈك سېرىس ئوردېنى پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونلۇق ھۆكۈمىتىنىڭ ئوردېن بېرىش تۈزۈمىدىكى ئالىي شەرەپ ئوردېنى ھېسابلىنىدۇ، شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايوننىڭ بەلگىلىمىسىگە ئاساسەن، بۈيۈك سېرىس ئوردېنى بىلەن مۇكاپاتلانغۇچى چوقۇم شياڭگاڭنىڭ مەڭگۈلۈك ئاھالىسىدىن بولۇشى، ئۇزاق مەزگىل شياڭگاڭ ئاھالىلىرىنىڭ ۋەتەننى سۆيۈش، دۆلەت ئىشلىرىغا كۆڭۈل بۆلۈش، مەدەت بېرىش ئىشلىرىغا ئۇزاققىچە تۈرتكە بولغان، كۆپ تەرەپتىن شياڭگاڭغا تۆھپە قوشقان بولۇشى كېرەك. بۈيۈك سېرىس ئوردېنى ھەر يىلدا بىر قېتىم تارقىتىلىدۇ، ئوردېن ئالغۇچىلارنىڭ ئىسىملىكى ھەر يىلى 7-ئاينىڭ 1-كۈنى ئېلان قىلىنىدۇ.

يولغا قويۇش»نى چوقۇم مۇۋەپپەقىيەتلىك
ئىشقا ئاشۇرالايدۇ

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، شياڭگاڭ، 3-ئىيۇل تېلېگراممىسى. شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايوننىڭ مەمۇرىي ئەمەلدارى دۇڭ جيەنخۇا بۈگۈن بۇ يەردە مۇنداق دېدى: شياڭگاڭ «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈمنى يولغا قويۇش»نى چوقۇم مۇۋەپپەقىيەتلىك ئىشقا ئاشۇرالايدۇ، شياڭگاڭنىڭ كەلگۈسى گۈزەل بولىدۇ.

دۇڭ جيەنخۇا «ئالىي مائارىپ رەھبەرلىرى خەلقئارا مۇنبىرى»نىڭ كەچلىك زىياپىتىگە قاتناشقاندا، دۇنيادىكى 40 نەچچە دۆلەت ۋە رايوندىن كەلگەن بىر قانچە يۈز نەپەر جۇڭگو ۋە چەت ئەل ئالىي مەكتەپ مەسئۇللىرى ئالدىدا نۇتۇق سۆزلىگەندە بۇ سۆزنى قىلدى.

ئۇ يەنە: ياش بىر ئەۋلاد كىشىلەر شياڭگاڭنىڭ كەلگۈسىنىڭ ئۇل تېشى، پەۋقۇلئاددە رايونلۇق ھۆكۈمەت پۈتۈن كۈچى بىلەن شياڭگاڭنىڭ مائارىپ ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشكە تىرىشىدۇ، دېدى.

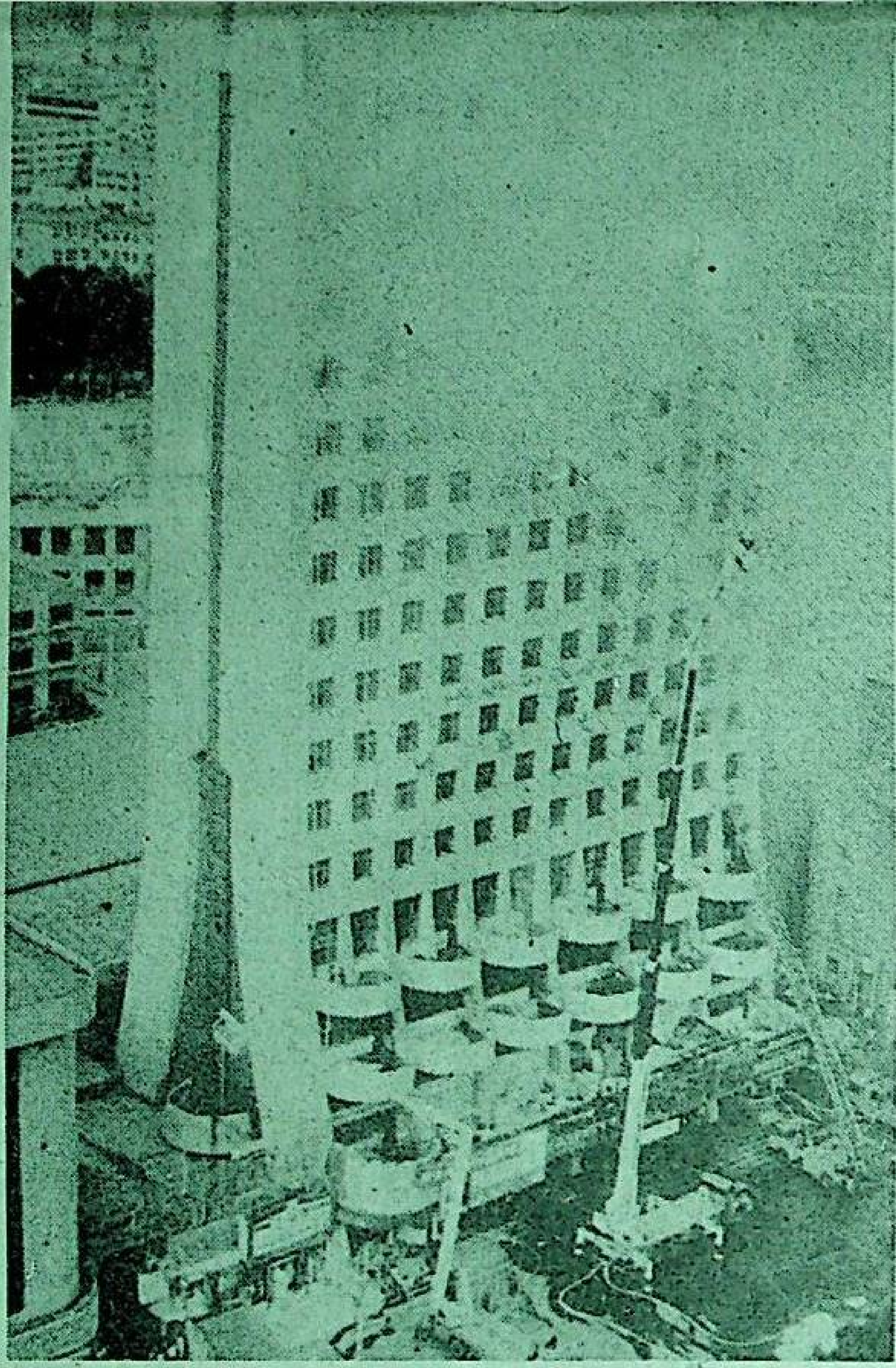

ئۈرۈمچى شەھىرىدىكى ئوت ئۆچۈرۈش قىسىملىرى قىسىملارنىڭ ئېگىز ئىمارەتلەردىكى ئوت ئاپىتىگە تاقابىل تۇرۇش ئىقتىدارىنى ئاشۇرۇش ۋە كەڭ شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ ئوت ئۆچۈرۈش ئېڭىنى ئۆستۈرۈش مەقسىتىدە يېقىندا شەھەر رايونىدا ئوت ئۆچۈرۈش مانېۋىرى ئۆتكۈزدى.

ئۆز مۇخبىرىمىز ۋاڭ يىڭجى فوتوسى

***

(بېشى 1 ـ بەتتە)

1987 ـ يىلدىن بۇيان، يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى 150 قارار ئۆگىنىش كۇرسى ئېچىپ، پارتىيە ئەزالىرى، كادىرلار، ئامىدىن 5000 ئادەم (قېتىم)دىن كۆپرەك تەربىيىلەندى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، يېزىلىق رادىئو ئۇزىلىدىن پايدىلىنىپ ماركسىزملىق مىللەت نەزەرىيىسى ۋە مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە قانۇنىغا دائىر مەخسۇس پروگرامما تەسىس قىلدى، 500 پارچىدىن ئارتۇق ماقالە ئاڭلاتتى؛ مەكتەپلەردە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى دەرسى تەسىس قىلىپ، ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىغا مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى بېرىپ، ئۇلاردا «ئىككى ئايرىلالماسلىق» ئىدىيىسىنى تۇرغۇزدى. يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى يەنە ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈپ، يېزا بويىچە «ئون يۇلتۇزلۇق مەدەنىيەتلىك ئائىلە» بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، يېزىلارنىڭ «ئىككى مەدەنىيەت» قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈردى. ھازىرغىچە يېزا بويىچە ئالتە يۇلتۇزلۇقتىن يۇقىرى مەدەنىيەتلىك ئائىلىدىن 1081ى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى بويىچە 108 ئىلغار شەخس، 400دىن ئارتۇق ياخشى ئادەم، ياخشى ئىش باھالاپ چىقىلدى.

مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى پائالىيىتىدە يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى يەنە «قوش تىل» ئۆگىنىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى، ئىشتىن سىرت ئۆگىنىش كۇرسى ئاچتى، خەنزۇ كادىرلار بىلەن قىرغىز كادىرلار، ئامما بىر - بىرىدىن ئۆگىنىپ، كەمتەرلىك بىلەن ئۇستاز تۇتۇپ، شۇ جايدىكى قىرغىز ئاممىسىنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى.

بۆرتوقاي يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى «ئىككى ئايرىلالماسلىق»، بىر بىرىگە ھۆرمەت قىلىش، ئۆزئارا ئۆگىنىش، بىر-بىرىگە ياردەم بېرىش، بىر - بىرىنى قوللاش، بىر - بىرىنى چۈشىنىش، ھەممە ئادەم مىللىي سىياسەتنى چۈشىنىش، ھەممە ئادەم مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا ئەھمىيەت بېرىش، ھەممە ئادەم ئىتتىپاقلىقنىڭ ئەمەلىيەتچىلىرىدىن بولۇش، ھەممە ئادەم مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا بۇزغۇنچىلىق قىلىدىغان ھەرىكەتلەرگە قارشى كۈرەش قىلىش ئىدىيىسىنى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ھەرىكەت مىزانىغا ئايلاندۇردى. مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئارقىلىق يېزا بويىچە ئورگاندىن سانائەت، كان، كارخانىلارغىچە، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىغىچە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىپ، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش ساداسى يۇقىرى دولقۇنغا كۆتۈرۈلدى. 1995 ـ يىلى 3 ـ ئايدا يولداش جاۋبېنۆبېن بۆرتوقاي يېزىلىق پارتكومنىڭ شۇجىسلىق ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالغاندىن كېيىن، ئۆزى تەييارلىغان، تۈزۈتىش كىرگۈزۈلگەن «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ئەھدىنامىسى» يېزىدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئىتتىپاقلىشىپ ئىناق ئۆتۈشىنىڭ ھەرىكەت مىزانى بولۇپ قالدى. ئۇ ھېيت - بايرام، دەم ئېلىش كۈنلىرى يېزىدىكى خەنزۇ كادىرلارنى باشلاپ دېھقان، چارۋىچىلاردىن ئەھۋال سورىدى، ئۇلارغا مېھىر - شەپقەت يەتكۈزدى. 1995 ـ يىلى 4 ـ ئايدا يولداش جاۋبېنۆبېن تارخالا كەنتىدىكى ئوقۇغۇچى ماھىرەنىڭ ئائىلىسىدە قىيىنچىلىق بولغاچقا مەكتەپتە ئوقۇيالمىغانلىقىدىن خەۋەر تاپقاندىن كېيىن، دەرھال ئالتە كىلومېتىر يول يۈرۈپ، ماھىرەنىڭ ئائىلىسىگە بېرىپ خىزمەت ئىشلىدى ھەم ماھىرەنىڭ ئوتتۇرا مەكتەپنى ئوقۇپ تۈگىتىشى ئۈچۈن 300 يۈەن ياردەم قىلدى ... ساز كەنتىدىكى راخمان كەنتتىكى داڭلىق نامرات ئىدى، جاۋبېنۆبېن تەكشۈرۈش ئارقىلىق راخماننىڭ نامرات بولۇشىنىڭ يىلتىزىنى تېپىپ چىقتى؛ ئىلگىرى راخمان ھورۇن بولغاچقا، كۆن بويى لاغايلاپ يۈرەتتى، ئۆي ئىشلىرى بىلەن كارى بولمايتتى، جاۋبېنۆبېن بىر خەنزۇ كادىر بىلەن بىللە بۇ نامرات ئائىلىنى ھۆددىگە ئالدى، راخمانغا پۇل ۋە ماددىي نەرسىلەرنى بەردى ھەم ئىلمىي ئۇسۇلدا يەر تېرىش، ئىلمىي ئۇسۇلدا چارۋا بېقىش تېخنىكىسىنى ئۆگەتتى، ئۇلارنىڭ قوللىشى، ياردەم بېرىشى ئارقىسىدا راخمان ئىككى يىل تىرىشىپ ئارقىلىق نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىش يولىغا ماڭدى.

ئىتتىپاقلىق مەدەنىيەت گۈللىرىنى ئېچىلدۇردى. بۆرتوقاي يېزىسىدىكى ھەر مىللەت خەلقى ئۆز ھەرىكىتى ئارقىلىق كىشىنى تەسىرلەندۈرىدىغان مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى كۈيىنى ياڭراتتى. 1996 ـ يىل 12 ـ ئاينىڭ 6 ـ كۈنى قوي تېرىسى سېتىۋېلىش ئۈچۈن قەشقەر شەھىرىدىن ئىككى خەنزۇ خەلق ئىشچىسى ۋېلىسىپىتلىق بۆرتوقاي يېزىسىغا كېلىدۇ، ئۇلار يېزىغا كەلگەندە كەچ سائەت 12 بولۇپ قالغانىدى، ھاۋا سوغۇق، شىۋىرغان چىقىپ تۇراتتى، بۇ ئىككى خەلق ئىشچىسى كېچىدە ئېشەك ھارۋىسى بىلەن كېلىۋاتقان يېزا باشلىقى ئارىننى تاپىدۇ، ئارىن ئىككىيلەننىڭ ئەھۋالىدىن خەۋەر تاپقاندىن كېيىن، ئۇلارنى ئۆيىگە ئاپىرىپ غىزالاندۇردى. ئىككىنچى كۈنى ئارىن ئۇلارنى ئۇزىتىپ قويغاندا بۇ ئىككى نەپەر خەلق ئىشچىسى يېنىدىن 200 يۈەن چىقىرىپ ئارىنغا تەڭلىگەندە، ئۇ ئالمايدۇ ھەم مۇنداق دەيدۇ: «بىز قىرغىزلاردا مۇنداق ئادەت يوق، قىيىنچىلىقلار بولغانىكەن، ھەل قىلىشىم كېرەك، بىز قىرغىز، خەنزۇ خەلقلىرى بىر ئائىلە كىشىلىرى». بۇلارنى ئاڭلىغاندىن كېيىن ئىككىيلەن كۆزلىرىگە ياش ئالىدۇ، ئۇلار ئارىننىڭ قولىنى چىڭ سىقىپ تۇرۇپ: «رەھمەت، مېھماندوست قىرغىز خەلقىگە رەھمەت» دەيدۇ.

بۆرتوقاي يېزىسىدا مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا دائىر مىساللار ناھايىتى كۆپ، پاكىت مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى ياخشى تۇتقاندىلا، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنىڭ تېز راۋاجلىنىدىغانلىقىنى ئىسپاتلىدى. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى ياخشىلاش ئارقىلىق يېزىدىكى ھەر مىللەت خەلقىگە باشلامچىلىق قىلىپ، قاتمۇقات قىيىنچىلىق ئۈستىدىن غەلىبە قىلدى، 1996 -يىلى يېزىدىكى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 986 يۈەنگە يېتىپ، 1986-يىلدىكىدىن 678 يۈەن ئاشتى، چارۋىلارنىڭ يىل ئاخىرىدىكى سانى 50 مىڭ تۇياققا يەتتى،ھەر خىل كۆرسەتكۈچلەر بويىچە ئۇدا نەچچە يىل ناھىيىدىكى توققۇز يېزا ئىچىدە ئالدىنقى قاتارغا ئۆتتى.

جۇڭگو يېزا ئىگىلىك بانكىسى پىچان ناھىيىلىك تارماق بانكىسىنىڭ خىزمەتچىسى ئەرشىدىن يۇسۇپ 1995-يىلى مەركىزىي مىللەتلەر ئۇنىۋېرسىتېتىغا ئوقۇشقا ئەۋەتىلگەن بولسىمۇ جەمئىيەتتە سودا - سېتىق ئىشلىرى بىلەن شۇغۇللىنىپ ياخشى ئوقۇمىغان ھەمدە 1996-يىلى 12-ئايدىن باشلاپ ھازىرغا قەدەر مەكتەپ بىلەن ھېچقانداق ئالاقە قىلماي سەۋەبسىز دەرس تاشلىغانلىقى ئۈچۈن 1997-يىلى 3-ئايدا مەكتەپتىن قايتۇرۇلدى. ئەرشىدىن يۇسۇپ گېزىتتە ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن 15 كۈن ئىچىدە ئىدارىگە ئۆزىڭىزنى مەلۇم قىلمىسىڭىز مۇناسىۋەتلىك بەلگىلىمە بويىچە بىر تەرەپ قىلىمىز. ئەرشىدىن يۇسۇپنىڭ بۇرۇنقى، بۈگۈندىن كېيىنكى بانكا كادىرى سالاھىيىتى، ئىدارە نامى بىلەن تۈزۈشكەن ھەرقانداق ئورۇن، شەخسلەرنىڭ ئوتتۇرىسىدىكى ئېلىم - بېرىم توختامنامىسى، كېپىللىك توختامنامىسى، تۈرلۈك كېلىشىمنامە قاتارلىق ئىقتىسادىي مۇئامىلە ئىشلىرىنى ئىدارە قەتئىي ئېتىراپ قىلمايدۇ ھەمدە كېلىپ چىققان ھەرقانداق ئاقىۋەتكە مەسئۇل بولمايدۇ.

پىچان ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى

***

ئېلانلار

شىنجاڭ نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسى قويۇق نېفىت ئۆزلەشتۈرۈش شىركىتى پاربېرىش 10-ئەتىرىتىنىڭ ئىشچىسى مۇختار قۇربان، سىز 1997-يىل 5-ئاينىڭ 18-كۈنى ئىشتىن چۈشۈپ چىقىپ كەتكەنچە قايتىپ كەلمىدىڭىز.گېزىتتە ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن 30 كۈن ئىچىدە ئىش ئورنىڭىزغا قايتىپ كەلمىسىڭىز، ئەمگەك ئىنتىزامىنىڭ مۇناسىۋەتلىك بەلگىلىمىلىرى بويىچە بىر تەرەپ قىلىمىز.

شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسى قويۇق نېفىت ئۆزلەشتۈرۈش شىركىتى

* * *

بالا ئىزدەش ئېلانى

مەمتىمىن مەردان: 7 ياش، بويىنىڭ ئېگىزلىكى 1.20 مېتىر، بۇغداي ئۆڭ، سول قولىنىڭ بېگىز بارمىقى كېسىلىپ كەتكەن، ئۈستىگە ھاۋارەڭ شىم - چاپان كىيگەن. بۇ بالا 1997- يىل 6-ئاينىڭ 16- كۈنى تۇرپان شەھىرىنىڭ سىڭگىم يېزىسىدا يوقاپ كېتىپ ئىز - دېرىكى بولىسدى. كۆرگۈچىلەر 0995 ـ 522812 نومۇرلۇق تېلېفون ئارقىلىق بورىۋاي ئەترىتىگە، 0991 ـ 5850611 ـ 3736 نومۇرلۇق تېلېفون ئارقىلىق ئاپتونوم رايونلۇق ج خ نازارىتىدىكى خالىقا خەۋەر قىلسا، خەۋەر قىلغۇچىنى تولۇق رازى قىلىمىز.

چاڭچۇن پەن - تېخنىكا ئۇنىۋېرسىتېتى مۇنەۋۋەر ياش ئوقۇتقۇچىلارغا ئالاھىدە ياردەم پۇلى بەردى

يېقىندا چاڭچۇن پەن - تېخنىكا ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ ياش ئوقۇتقۇچىسى، ئالاھىدە تەمىناتتىن بەھرىمەن بولغۇچى سۈن چۈنلىن بۇ مەكتەپنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى بولدى.

ئۈچ يىل ئىلگىرى چاڭچۇن پەن - تېخنىكا ئۇنىۋېرسىتېتى مەخسۇس مەبلەغ ئاجرىتىپ، مەكتەپتىكى ياش ئوقۇتقۇچىلار بەھرىمەن بولىدىغان ئالاھىدە ياردەم پۇلى تەسىس قىلغان ۋە مۇنداق بەلگىلىمە چىقارغان: ھەر بىر ئادەمگە ھەر ئايدا 50 يۈەن بېرىلىپ مائاشىغا قوشۇۋېتىدۇ، بۇنىڭدىن بەھرىمەن بولغۇچىلار ئادەتتە دوتسېنتتىن يۇقىرى ئۇنۋانى بارلار بولۇپ، پروفېسسورلارنىڭ يېشى 45 تىن تۆۋەن، دوتسېنتلارنىڭ يېشى 40 تىن تۆۋەن بولۇشى كېرەك.

ئالاھىدە تەمىناتتىن بەھرىمەن بولىدىغان ياش ئوقۇتقۇچىلارنىڭ سىياسىي ساپاسى يۇقىرى بولغاندىن سىرت ئوقۇتۇش، تەتقىقات ۋە تەجرىبىخانا خىزمەتلىرىدە كۆرۈنەرلىك نەتىجە ياراتقان بولۇشى، ئۆلكە ۋە مىنىستىرلىك بويىچە بىر تۈردە 2- دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ياكى ئىككى تۈردە 3- دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكەن بولۇشى ياكى مەسئۇل بولۇپ ئورۇندىغان تەتقىقات نەتىجىسىنىڭ مۇھىم پەن - تېخنىكا قىممىتى بولۇشى ياكى مەملىكەت ئىچىدىكى ئىلغار سەۋىيىگە يەتكەن بولۇشى، مەلۇم ساھەدە چوقۇم تەسىرى بولۇشى كېرەك. ئالاھىدە تەمىناتتىن بەھرىمەن بولغۇچىلار مەكتەپتىكى باشلامچى خادىم ياكى نۇقتىلىق تەربىيىلەش ئوبيېكتى بولۇشى، چەت ئەلدە دوكتورلۇق ئىلمىي ئۇنۋانى ئالغان بولۇپ، مەكتەپكە قايتىپ كېلىپ خىزمەت قىلغاندىن بۇيان ئىپادىسى كۆرۈنەرلىك ياخشى بولۇشى، مەكتەپتە ئالىي دوكتور بولغان بولۇشى كېرەك. نامزات كۆرسەتكەندە سانغا چەكلىمە قويۇلمايدۇ.

ھازىر مەكتەپنىڭ ئالاھىدە تەمىناتىدىن بەھرىمەن بولىدىغانلار ئۈچ قېتىم باھالاندى، 34 ياش ئوقۇتقۇچى بۇ تەمىناتتىن بەھرىمەن بولدى.

چاڭچۇن پەن - تېخنىكا ئۇنىۋېرسىتېتىدا مۇنەۋۋەر ياش ئوقۇتقۇچىلارغا ئالاھىدە تەمىنات بېرىش ئوقۇتقۇچىلار قوشۇنىنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈپلا قالماي، ئىلىم - پەن قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈردى. سىياسىي ۋە كەسپتە ئۆيۈشۈش كۈچىنى شەكىللەندۈرۈپ، ياش ئوقۇتقۇچىلارنىڭ مائارىپ ئىشلىرىغا تۆھپە قوشۇش ۋە نەتىجە يارىتىش قىزغىنلىقىنى ئاشۇردى. گوللاندىيىدە سەككىز يىلغا يېقىن ئوقۇغان ۋە شۇ يەردە خىزمەت قىلغان دوكتور جاۋيۈنشۈەن ياخشى خىزمەت ۋە ئەۋزەل تۇرمۇش شارائىتىدىن ۋاز كېچىپ، 1995-يىلى مەكتەپكە قايتىپ كەلگەنىدى. ئۇ چەت ئەلدە ئۆگەنگەن تېخنىكىسىنى ئوقۇتۇش ۋە تەتقىقاتتا ئىشلىتىپ، GIS ئۇنىۋېرسال سانلىرىنى بىر تەرەپ قىلىش جەھەتتىكى تەتقىقاتنى قانات يايدۇرۇپ، ئەمەلىي ئۈنۈم ھاسىل قىلدى. شۇڭا ئۇ مەكتەپنىڭ ئالاھىدە تەمىناتىدىن بەھرىمەن بولۇپلا قالماي، چاڭچۇن شەھىرى بويىچە ئەسىر ھالقىغان ياش ئىختىساسلىق خادىم بولۇپ قالدى.

(«پەن - تېخنىكا گېزىتى»دىن)

ئەمەلدارلارنىڭ بىر-بىرىگە ئېتىبار بېرىشىدىن ئېھتىيات قىلايلى

ئەمەلدارلارنىڭ بىر - بىرىگە ئېتىبار بېرىشى تۇرمۇشتا كۆپ ئۇچرايدۇ. مەسىلەن: بانكا رەھبىرىنىڭ ئوغلى دۆلەت ئورگىنىغا خىزمەتكە كىرمەكچى بولسا، مەلۇم ئىدارە باشلىقىنىڭ خوتۇنى «تۆمۈر تاۋاق»قا ئىگە بولىدىغان ئورۇنغا يۆتكەلمەكچى بولىدۇ، بۇنىڭ بىلەن ھېلىقى ئىككى ئەمەلدار خۇپپىيانە پۈتۈشۈپ، بىر - بىرىنىڭ تەلىپىنى قاندۇرىدۇ. بىر ئورۇندىكى رەھبەرلەرمۇ بۇگۈن بىرى يەنە بىرىنى ئېكسكۇرسىيىگە، ئۆگىنىشكە، ئۆمەك باشلاپ بېرىشقا كۆرسەتسە، ئەتىسى بىرى يەنە بىرىنى چەت ئەلگە تەكشۈرۈشكە چىقىشقا كۆرستىدۇ؛ بۇ قېتىم بىرى يەنە بىرىگە يېڭى ئۆي توغرىلاپ بەرسە، كېلەر قېتىمدا بىرى يەنە بىرىگە مۇكاپات توغرىلاپ بېرىدۇ... ئەمەلدارلارنىڭ بىر-بىرىگە ئېتىبار بېرىشى دۆلەت بەرگەن ھوقۇقتىن پايدىلىنىپ، بىر-بىرىگە خەيرخاھلىق قىلىپ ئۆزئارا مەنپەئەت ئېلىشتىن باشقا نەرسە ئەمەس، بۇ پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ ئوبرازىغا داغ چۈشۈرىدۇ. بۇ، ۋەزىپىسىدىكى قولايلىقتىن پايدىلىنىپ، خۇسۇسىي مەنپەئەتكە ئېرىشىدىغان چىرىكلىككە قارىغاندا ھەم يوشۇرۇن، ھەم ئالدامچىلىق، خەۋپى بار قىلمىش. بۇنداقلار رەھبەرلەر ئارا كۆڭۈل بۆلۈش، ئېتىبار بېرىش نامى بىلەن ئاممىنىڭ نازارىتى ۋە تەشكىلنىڭ تەكشۈرۈشىدىن ئۆزىنى چەتكە تارتىدۇ.

شۇڭا بىز چىرىكلىككە قارشى تۇرۇشتا ئەمەلدارلارنىڭ بىر-بىرىگە ئېتىبار بېرىشىنى چەكلەشنى مۇھىم مەزمۇن قىلىشىمىز. ئۇلارنىڭ ھوقۇق سودىسى قىلىپ، پارتىيە ئىستىلى ۋە ئىجتىمائىي كەيپىياتنى بۇلغىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىشىمىز لازىم.

(«گېزىت - ژۇرناللاردىن تەرمىلەر گېزىتى»دىن)

دۇنيادىكى ئالتە چوڭ دېڭىز قاتناش لىنىيىسى

شىمالىي ئاتلانتىك ئوكيان قاتناش يولى ئامېرىكىنىڭ فلورىدا شتاتىدىن باشلىنىپ، ئامېرىكىنىڭ شەرقىي دېڭىز قىرغاقلىرىنى بويلاپ، شىمالدا كانادادىكى نيۇفانلېندغىچە ئاتلانتىك ئوكياننى توغرىسىغا كېسىپ ئۆتۈپ ئەنگلىيىگە بېرىپ ئاندىن جەنۇب - شىمال ئىككى لىنىيىگە بۆلۈنىدۇ. جەنۇبىي لىنىيە ئوتتۇرا دېڭىزغا كىرىپ، غەربىي ياۋروپا، جەنۇبىي ياۋروپا ۋە شىمالىي ئافرىقا دۆلەتلىرىنى تۇتاشتۇرىدۇ. شىمالىي لىنىيە شىمالىي دېڭىز ئارقىلىق بالتىق دېڭىزىغا كىرىپ، ئوتتۇرا ياۋروپا ۋە شىمالىي ياۋروپادىكى نۇرغۇن دۆلەتلەرنى تۇتاشتۇرىدۇ. شىمالىي ئاتلانتىك ئوكيان قاتناش يولى شىمالىي ئامېرىكا بىلەن غەربىي ياۋروپا ئوتتۇرىسىدىكى ترانسپورت چوڭ تومۇرى، شۇنداقلا دېڭىز قاتنىشىنىڭ يادروسى بولۇپ، دۇنيادىكى سودا پاراخوتلىرىنىڭ ئۈچتىن بىر قىسمى مۇشۇ يولدا قاتنايدۇ.

ئاسىيا - ياۋروپا قاتناش يولى سۇۋەيش قانىلى قاتناش يولى دەپمۇ ئاتىلىدۇ. ئۇ دۇنيادىكى 2-چوڭ سۇ قاتناش يولى ھېسابلىنىدۇ. ئۇنىڭ بىر ئۇچى غەربىي ياۋروپاغا، يەنە بىر ئۇچى ئاسىيا - تىنچ ئوكيان رايونىغا تۇتىشىدۇ، ئۇ ئوتتۇرا دېڭىز، سۇۋەيش قانىلى ۋە قىزىل دېڭىزدىن ئۆتىدۇ. قىزىل دېڭىزنىڭ جەنۇبىي ئېغىزىدىن باشلاپ ئۈچ لىنىيىگە بۆلۈنىدۇ. 1-لىنىيە پارس قولتۇقىغا كىرىدۇ. 2- لىنىيە جەنۇبىي ئاسىيا ئارقىلىق مالاككا بوغۇزىدىن ئۆتۈپ، شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرىگە تۇتىشىدۇ، 3- لىنىيە قىزىل دېڭىز ياكى ھىندى ئوكيان ئارقىلىق ئاۋستىرالىيە ۋە يېڭى زېلاندىيە

بۇيۇملىرىنى ئېكسپورت قىلىدىغان ۋە ئىستراتېگىيىلىك ماددىي ئەشيالارنى ئىمپورت قىلىدىغان «دېڭىز ئۈستى ھاياتلىق لىنىيىسى» ھېسابلىنىدۇ.

جەنۇبىي ئامېرىكا قاتناش يولى ئاتلانتىك ئوكيان قاتناش يولى دەپمۇ ئاتىلىدۇ. ئۇ ياۋروپا دۆلەتلىرىنىڭ سانائەت مەھسۇلاتلىرىنى ئېكسپورت قىلىش ۋە جەنۇبىي ئامېرىكىدىن ئاشلىق، گۆش ۋە ئىقتىسادىي زىرائەتلەرنى ئىمپورت قىلىشتا قاتنايدىغان دېڭىز يولىدىن ئىبارەت بولۇپ، جەنۇبتا ئارگېنتىنا ۋە ئۇرۇگۋاينىڭ پورتلىرىغىچە بارىدۇ.

جەنۇبىي شىمالىي ئامېرىكا قاتناش يولى پاناما قانىلى قاتناش يولى دەپمۇ ئاتىلىدۇ. ئۇ ئاتلانتىك ئوكيان بىلەن تىنچ ئوكياننى تۇتاشتۇرىدىغان ئەڭ يېقىن يول بولۇپ، ئامېرىكىنىڭ شەرقىي، غەربىي دېڭىز قىرغاقلىرىنىڭ ئالاقە ئىشلىرىدا ۋە ئالياسكىدىن توشۇلىدىغان نېفىتنى ئامېرىكا دېڭىز قىرغاقلىرىغا ئېلىپ بېرىشتا ئىنتايىن زور ئەھمىيەتكە

قىسقا خەۋەرلەر

ئېلىمىزدىكى تۇنجى يۇقىرى سۈرئەتلىك تۆمۈريول قۇرۇلۇشىنىڭ تەييارلىقى باشلاندى

ئېلىمىزدىكى تۇنجى يۇقىرى سۈرئەتلىك تۆمۈريول - بېيجىڭ - شاڭخەي يۇقىرى سۈرئەتلىك تۆمۈريول قۇرۇلۇشىغا جىددىي تۇتۇش قىلىنماقتا، ئۇنىڭغا 76 مىليارد يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىنىدۇ.

بۇ تۆمۈريولنىڭ ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 1300 كىلومېتىر بولۇپ، ھازىرقى بېيجىڭ - شاڭخەي تۆمۈريول

ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى تىجارەت قىلىشقا بولمايدۇ

دۆلەت مائارىپ كومىتېتى يېقىندا ئالىي مەكتەپتە ئوقۇۋاتقان ئوقۇغۇچىلارنىڭ تىجارەت پائالىيەتلىرىگە قاتناشماسلىقى توغرىسىدا قايتا ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ، ھەرقايسى جايلاردىكى مائارىپ تارماقلىرى ۋە ئالىي مەكتەپلەرنىڭ باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، بەلگىلىمىگە قاتتىق رىئايە قىلىشنى تەلەپ قىلدى.

ئاپتوموبىللارغا «بىر تۇتاش سالاھىيەتنامە» تارقىتىلىدۇ

بۇ يىلدىن باشلاپ ئېلىمىز مەملىكەت مىزدە ئىشلەپ چىقىرىلغان ئاپتوموبىللارغا ئاپتوموبىللارنى ئايرىش نومۇرى تارقىتىدۇ. ... چاپلايدۇ. ئۇ 17 خەت ياكى نومۇرلاردىن تەركىب تاپىدۇ.

ھەر بىر ئاپتوموبىلنى پەرقلەندۈرۈش نومۇرى 30 يىلغىچە خەلقئارادا تەكرارلىنىپ قالماسلىققا كاپالەتلىك قىلىنىدۇ.

(«تەرمىلەر گېزىتى» دىن)

لىنىيىسىنىڭ يۆنىلىشى بويىچە ياسىلىپ، بۇرۇنقى تۆمۈريول كېسىپ ئۆتكەن چوڭ شەھەرلەردىن ئۆتىدۇ. پىلان بويىچە بۇ يۇقىرى سۈرئەتلىك تۆمۈريول كېلەر ئەسىرنىڭ بېشىدا پۈتىدۇ.

بانكا پۇل قەرز ئالغانلارغا ئوخشاش مۇئامىلە قىلىدۇ

جۇڭگو خەلق بانكىسىنىڭ باشلىقى دەي شياڭلۇڭ يېقىندا: دۆلەت ئىلكىدىكى سودا - سانائەت بانكىسىدىن پۇل قەرز ئېلىنسا، بۇ بانكا «نوقۇل تەركىبچىلىك» قىلمايدۇ، پۇل قەرز ئېلىشنى ئىلتىماس قىلغۇچى مەيلى دۆلەت كارخانىسى بولسۇن، ياكى خۇسۇسىي كارخانا بولسۇن، ھەممىسىگە ئوخشاش مۇئامىلە قىلىنىدۇ. مۇھىم مەسىلە پۇل قەرز ئېلىشنىڭ تەۋەككۇلچىلىكى بىلەن ئۈنۈمىنىڭ قانداق بولۇشىدا، دېدى.

ئېلىمىز غەربىنىڭ توكنى شەرققە يەتكۈزۈشنى ئورۇنلاشتۇردى

ئوتتۇرا غەرب رايونلىرىنىڭ توك مەنبەلىرى مەملىكەت بويىچە بىر تۇتاش توك تورى ئارقىلىق شەرقىي جەنۇب رايونىدىكى توك تورلىرىغا يەتكۈزۈلۈپ، ئېلىمىزدىكى ئىقتىسادىي تەرەققىي قىلغان رايونلار بىلەن ئىقتىسادىي تەرەققىي قىلمىغان رايونلارنىڭ بىر-بىرىنى تولۇقلاپ، بىرلىشىپ ھەرىكەت قىلىدىغان مۇھىم قان تومۇرىغا ئايلاندۇرۇلىدۇ.

ئاپتوموبىل ئىشلەپچىقىرىش زاۋۇتلىرى ... ھەر بىر ئاپتوموبىلغا بىر گورۇپپا نومۇر

شىنجۇەنجۇاڭ ۋە ۋاڭ تىنجياڭ

شەندۇڭ ئۆلكىسىنىڭ جەنۇبىدىكى لىنچى شەھىرى لوجۇاڭ رايونىدا شىنجۇەنجۇاڭ دېگەن بىر كەنت بار. بۇ كەنت ئون يىلنىڭ ئالدىدا رايون بويىچە ئەڭ نامرات كەنت ئىدى. بۇ كەنتتىن ۋاڭ تىنجياڭ دېگەن بىر ياخشى باشلامچى چىققانلىقتىن، بۇ كەنتنىڭ قىياپىتىدە غايەت زور ئۆزگىرىش بولدى.

بۇلتۇر بۇ يەرگە زىيارەتكە كېلىپ، 1600 دىن كۆپرەك نوپۇسى بار بۇ كەنتتىكى % 90 دېھقاننىڭ يېڭى دېھقانچىلىق سايمانلىرىنى، ھەر خىل شەكىلدىكى موتوسىكلىتلارنى سېتىۋالغانلىقىنى؛ يېزا يوللىرىنىڭ سېمونتلاشتۇرۇلغانلىقىنى، دېھقانلارنىڭ رەت - رەت سېلىنغان ئازادە، چىرايلىق ئۆيلىرىنى كۆردۇم، بۇ كەنتتە يەنە بىر بالىلار باغچىسى، بىر تەجرىبە باشلانغۇچ مەكتەپ بار بولۇپ، بۇ مەكتەپ ئۆلكىدىكى ئەڭ ياخشى ئوقۇتقۇچىلارنى تاللاپ تەكلىپ قىلىدىكەن. شۇڭا سەۋىيە جەھەتتە مەملىكەت بويىچە ئالدىنقى قاتاردا تۇرىدىكەن.

ۋاڭ تىنجياڭ نامرات دېھقان ئائىلىسىدە تۇغۇلغان. ئۇ 18 يېشىدىن باشلاپلا ھارۋا سۆرەپ، سىرتلارغا بېرىپ قاچا - قۇچا قاتارلىق كۈندىلىك تۇرمۇش بۇيۇملىرىنى ساتتى، ئۇ قىش - ياز، قار - يامغۇر دېمەي ئون يىل جاپالىق ئىشلەپ، 1981- يىلى 10 مىڭ يۈەنلىك بولۇپ قالدى.

جۇڭگونىڭ ئىسلاھاتى دېھقانلارغا بېيىش پۇرسىتىنى ئېلىپ كەلدى، ۋاڭ تىنجياڭ بۇ پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، ئاپتوموبىل ئېلىپ ترانسپورت بىلەن شۇغۇللاندى. ئۇنىڭ ئۈنۈمى ھارۋا سۆرەپ قاچا - قۇچا ساتقانغا قارىغاندا خېلى يۇقىرى بولدى. ئۇ ئالتە يىل ئىچىدىلا 300 مىڭ يۈەن تېپىپ، كەنت بويىچە نامى بار باي بولۇپ قالدى. كېيىن ئۇ بانكىدىن ئازراق قەرز پۇل ئېلىپ، كەنتتە فار - فور زاۋۇتى قۇردى، بۇ زاۋۇتنىڭ مەھسۇلاتى بازارغا سېلىنىشى بىلەنلا بازار تاپتى. شۇنىڭغا ئۇلاپلا ئۇ 2 مىليون 400 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، يەنە بىر فار - فور بۇيۇملار زاۋۇتى قۇردى. 1989 - يىلى ئۇ قەرز ئالغان پۇللارنى پۈتۈنلەي قايتۇرۇۋەتكەندىن سىرت، 4 مىليون 200 مىڭ يۈەن مۇقىم مەبلەغكە ئېرىشتى، ئۇنىڭغا 1 مىليون 800 مىڭ يۈەن كۆچمە مەبلەغنى قوشقاندا جەمئىي 6 مىليون يۈەن بولدى. شۇنىڭ بىلەن بۇ نامرات دېھقان بىردىنلا مىليونېر بولۇپ قالدى.

ۋاڭ تىنجياڭ بېيىغاندىن كېيىن بەزى يېقىن دوست، تۇغقانلىرى ئۇنىڭغا پۇلنى بانكىغا قويۇپ، ئۆسۈمىنى خەجلە ، دەپ نەسىھەت قىلدى. ئۇ: مەن باي بولدۇم، لېكىن ئەتراپىمدىكىلەر نامرات. كۆپچىلىك بېيىمىسا، مەن قانچە بېيىسامۇ نېمە ئەھمىيىتى؟ ھۆكۈمەتنىڭ ياخشى سىياسىتى بىلەن مەن بېيىدىم، بېيىۋېلىپلا مېنى ئۆستۈرۈپ يېتىشتۈرگەن شىنجۇەنجۇاڭنى، يۇرتداشلارنى ئۇنتۇپ قالسام بولماس، دەپ 4 مىليون 200 مىڭ يۈەنلىك مۇقىم مەبلىغى بار بىر زاۋۇتنى كەنتتىكى كوللېكتىپ ئىگىلىككە ھەدىيە قىلىشنى قارار قىلدى. بۇنىڭدىن كەنتتىكى يۇرتداشلار بەكمۇ تەسىرلەندى.

ئۇ كەنتتىكى بالىلارنىڭ ساغلام ئۆسۈپ يېتىلىشى ئۈچۈن 10 مىليون يۈەنگە يېقىن پۇل خەجلەپ، ئۆلكە بويىچە ئەڭ ئىلغار بالىلار باغچىسى ۋە بىر تەجرىبە باشلانغۇچ مەكتىپى قۇردى.

1990 - يىلى كۆپچىلىك ئۇنى كەنت باشلىقى قىلىپ سايلىغاندىن كېيىن ئۇ كۆپچىلىكنى يېتەكلەپ ئىلگىرى كېيىن بولۇپ فار - فور بۇيۇملار، قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرى قاتارلىقلارنى ئىشلەپ چىقىرىدىغان 20 كارخانا قۇردى، يېزا ئىگىلىكىدە ھەممە ئىش ماشىنىلاشتۇرۇلۇپ بولدى. كەنتتىكىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 1989 - يىلىدىكى 300 يۈەندىن بىراقلا 6000 يۈەنگە ئۆستى.

بازار ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتىغا ئەگىشىپ، ئۇ كارخانىلارنى مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىدىكى چوڭ بازارلارغا يۈزلەندۈرۈشنى، پەن - تېخنىكىغا تاياندۇرۇشنى، ئىختىساسلىق خادىملارغا تاياندۇرۇشنى، مەھسۇلاتلارنىڭ سۈپىتىنى ئۆستۈرۈشنى، تەرەققىيات قەدىمىنى تېزلىتىشنى قارار قىلدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە ئۇ ئامېرىكا، ئىتالىيە، ئاۋستىرالىيە، سىنگاپور قاتارلىق ئون نەچچە دۆلەتكە بېرىپ، تەكشۈرۈش ئېلىپ باردى ھەمدە لوس - ئانژېلېس ۋە سىدنېيلاردا ئىش بېجىرىش ئورنى قۇردى. شياڭگاڭ، ئىتالىيە، كورىيەدە بىرلەشمە كارخانا قۇردى. ئۇنىڭ بۇ زاۋۇتلىرىدا ئىشلەپ چىقىرىلغان مەھسۇلاتلارنىڭ لاياقەتلىك نىسبىتى % 98.8 كە يېتىپ، خەلقئارا بازارلارغا كىرىشكە باشلىدى.

قاتارلىق دۆلەتلەرگە توشۇلىدۇ. بۇ غەرب دۆلەتلىرىنىڭ سانائەت

ۋېنسۇئېلادىن نېفت، تۆمۈر رۇدىسى، برازىلىيىدىن قەھۋە، چىلىدىن مىس، ئامېرىكىدىن سانائەت مەھسۇلاتلىرىنى توشۇيدىغان مۇھىم يولى.

شىمالىي تىنچ ئوكيان قاتناش يولى

شىمالىي ئامېرىكا دۆلەتلىرى، ئاساسلىقى ئامېرىكا، كانادا بىلەن ئاسىيا دۆلەتلىرىنىڭ خەلقئارالىق سودا قاتناش يولى ھېسابلىنىدۇ. ياپونىيە، كورىيە بۇ قاتناش يولىغا بەك ئەھمىيەت بەرمەكتە. ئاسىيا - تىنچ ئوكيان رايونى ئىقتىسادىنىڭ يۈكسىلىشىگە ئەگىشىپ، بۇ يولدىكى سودا ئىشلىرى ناھايىتى تېز راۋاجلانماقتا.

جەنۇبىي تىنچ ئوكيان قاتناش يولى

ئۇمىد تۇمشۇقى قاتناش يولى دەپمۇ ئاتىلىدۇ. سۇۋەيش قانىلى قېزىلىشتىن ئىلگىرى ئۇ ياۋروپادىن شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا ۋە شەرقىي ئاسىياغا بارىدىغان بىردىنبىر دېڭىز قاتناش يولى ئىدى. ئوتتۇرا شەرق ئۇرۇشىدا سۇۋەيش قانىلى ئېتىۋېتىلىپ، ئافرىقا قاتناش يولى تازا گۈللەنگەن چاغدا ياۋروپاغا توشۇلىدىغان نېفتنىڭ % 70 ى، ئامېرىكىغا توشۇلىدىغان نېفتنىڭ % 45 ى مۇشۇ يولدا توشۇلدى.

(«جۇڭگو دېڭىز - ئوكيان گېزىتى»دىن)

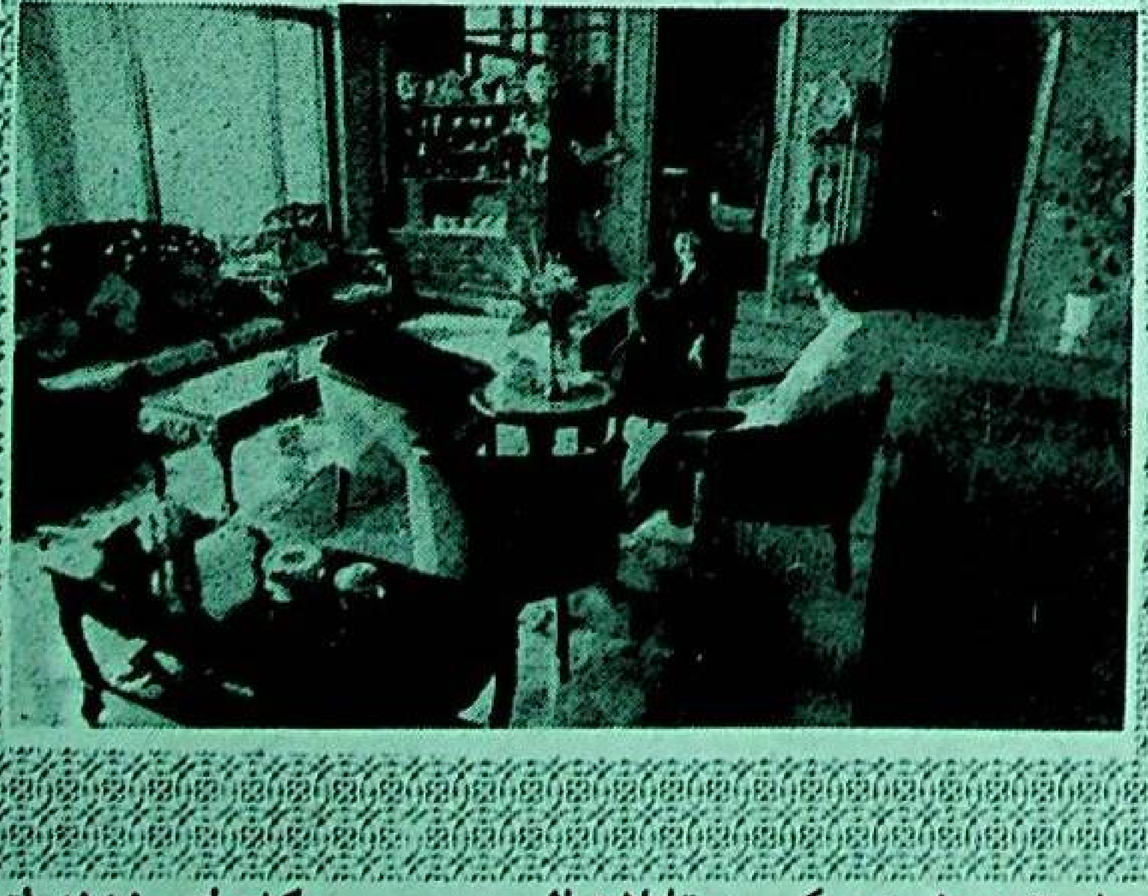

سۈرەتتە: بۇ يەردىكى دېھقانلارنىڭ ھەممىسى دېگۈدەك مۇشۇنداق كەڭرى، ئازادە ئۆيلەرگە كۆچۈپ كىردى.

(«بۈگۈنكى جۇڭگو» ژۇرنىلىدىن)

سۈرەتتە: ئۆلكە بويىچە ئالدىنقى قاتاردا تۇرىدىغان بالىلار باغچىسى.

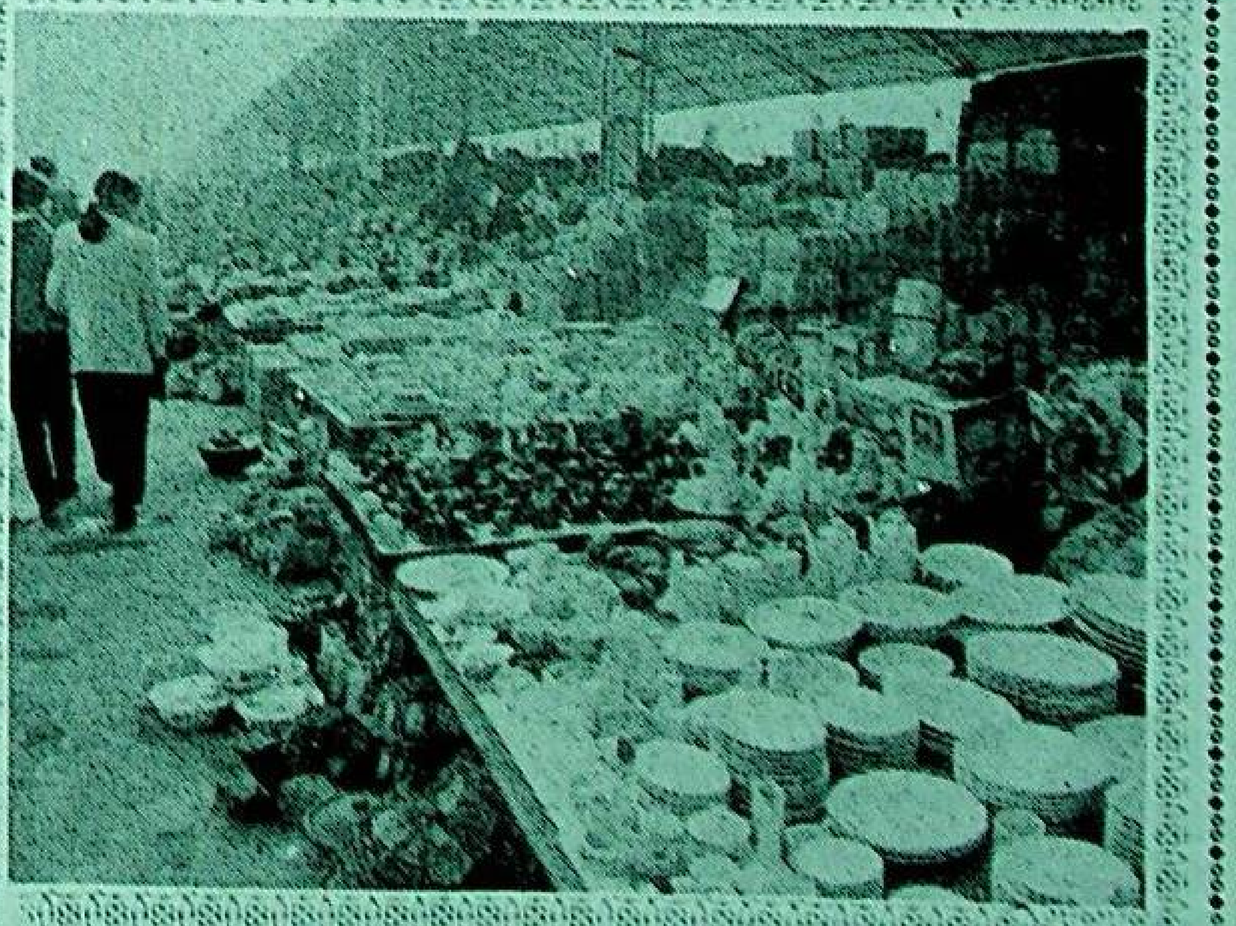

سۈرەتتە: فار - فور بۇيۇملار بازىرىدىن كۆرۈنۈش.

جياڭ زېمىن مالايسىيانىڭ ئالىي دۆلەت باشلىقى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 8 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن بۈگۈن چۈشتىن كېيىن «خەلق» سارىيىدا مالايسىيانىڭ ئالىي دۆلەت باشلىقى رۇۋي گۇجيائافا بىلەن كۆرۈشتى.

جيائافا مۇنداق دېدى: مەن ياش ۋاقتىمدىن تارتىپلا جۇڭگودا زىيارەتتە بولۇش ئۈمىدىدە بولۇپ كەلگەنىدىم. بۈگۈن بۇ ئارزۇيۇم ئەمەلگە ئېشىپ رەئىس جياڭ زېمىن بىلەن كۆرۈشكەنلىكىمدىن ئىنتايىن خۇشال بولدۇم. ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگونىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى ۋە شەھەر قۇرۇلۇش مۇۋەپپەقىيەتلىرى مەندە چوڭقۇر تەسىرات قالدۇردى. مەن بۇ قېتىمقى زىيارەت ئارقىلىق ئۇلۇغ جۇڭگونى ۋە ئەمگەكچان، ئەقىل-پاراسەتلىك جۇڭگو خەلقىنى تېخىمۇ چوڭقۇر چۈشىنىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە بولۇشنى ئۈمىد قىلىمەن.

جياڭ زېمىن مالايسىيانىڭ جۇڭگونىڭ شياڭگاڭغا ئىگىلىك ھوقۇقى يۈرگۈزۈشنى ئەسلىگە كەلتۈرگەنلىكىنى قوللىغانلىقىغا مىننەتدارلىق بىلدۈردى. ئۇ مۇنداق دېدى: بۇ قېتىم شياڭگاڭنى قايتۇرۇۋېلىش مۇراسىمى ئىنتايىن ئوڭۇشلۇق، مۇسلىسىز تەنتەنىلىك بولدى. شياڭگاڭ ۋەتىنىمىز قوينىغا قايتىپ كەلگەندىن كېيىن، جۇڭگو «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» فاڭجېنىنى قەتئىي تەۋرەنمەستىن ئىجرا قىلىدۇ، شياڭگاڭنىڭ ئۇزاق مۇددەت ئاۋاتلىقى ۋە مۇقىملىقىنى ساقلاپ قېلىش ئۈچۈن شياڭگاڭدا «شياڭگاڭنى شياڭگاڭلىقلار ئىدارە قىلىش»، «يۇكسەك ئاپتونومىيە» يولغا قويۇلىدۇ. جۇڭگو تەرەپ مالايسىيانىڭ شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونى بىلەن بولغان ئالاقە ۋە ھەمكارلىقنى داۋاملىق ساقلاپ قېلىشى ۋە راۋاجلاندۇرۇشىنى قارشى ئالىدۇ.

جيائافا مۇنداق دېدى: مالايسىيا بىلەن جۇڭگو يېقىن قوشنىلار، ئىككى دۆلەت خەلقلىرىنىڭ دوستانە ئالاقىسى ئۇزاقتىن بۇيان داۋاملىشىپ كېلىۋاتىدۇ. بۇ قېتىم جۇڭگودا زىيارەتتە بولۇشۇمدىكى ئاساسىي مەقسەت مالايسىيا بىلەن جۇڭگونىڭ دوستلۇق- ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنىڭ داۋاملىق تەرەققىي قىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشنى، بولۇپمۇ ئىككى تەرەپلىك سودا مۇناسىۋىتىنى كۈچەيتىشتىن ئىبارەت. مالايسىيا شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىغا ئەزا دۆلەت، مالايسىيا جۇڭگونىڭ شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقى بىلەن بولغان ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنىڭ يېڭى تەرەققىياتقا ئېرىشىشىگە پۈتۈن كۈچى بىلەن تۈرتكە بولىدۇ.

لى پېڭ خەلقئارا مۇھاكىمە يىغىنىغا قاتناشقان چەت ئەللىك ۋەكىللەر بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 8 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ بۈگۈن جۇڭنەنخەيدە «21 - ئەسىردىكى ئاسىيا، تىنچ ئوكيان رايونىنىڭ ئىقتىسادىي، پەن - تېخنىكا، مەدەنىيەت تەرەققىياتى ۋە خەلقئارا ئالماشتۇرۇش مۇھاكىمە يىغىنى»غا قاتناشقان ئاساسلىق چەت ئەللىك مېھمانلار بىلەن كۆرۈشتى.

لى پېڭ ھەرقايسى ئەللەرنىڭ يىغىنغا قاتناشقان ۋەكىللىرىنى قارشى ئالدى. بۇ قېتىمقى مۇھاكىمە يىغىنىنىڭ ئۆزئارا چۈشىنىشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، ئورتاق تونۇشنى كېڭەيتىش، ئاسىيا - تىنچ ئوكيان رايونى ئەللىرىنىڭ دوستلۇق - ھەمكارلىقىنى كۈچەيتىش ئۈچۈن ئاكتىپ تۆھپە قوشىدىغانلىقىغا ئۈمىد قىلدى.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: ئاسىيا- تىنچ ئوكيان رايونى ئەللىرى ھەتتا پۈتكۈل ئىنسانىيەت يېڭى پۇرسەت ۋە خىرىسقا دۇچ كەلمەكتە. مۇقىم خەلقئارا تىنچلىق مۇھىتى بەرپا قىلىش، ھەرقايسى ئەللەرنىڭ خەلقئارا ئىشلارغا باراۋەر قاتنىشىش ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولۇشىنى ئىشقا ئاشۇرۇش، بىر- بىرىگە پايدا يەتكۈزىدىغان، بىر - بىرىنى تولۇقلايدىغان، ئورتاق تەرەققىي قىلىدىغان يېڭىچە خەلقئارا ئىقتىسادىي مۇناسىۋەت ئورنىتىش، بىر - بىرىنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلاشماسلىق، ھەرقايسى ئەللەر خەلقلىرى ئۆز دۆلىتىنىڭ ئەمۋالىغا ئاساسەن تەرەققىيات يولىنى تاللىۋېلىش پرىنسىپىغا ھۆرمەت قىلىش، خەلقئارا ھەمكارلىق ئارقىلىق ئىنسانلار دۇچ كېلىۋاتقان مۇھىت ئاسراش ۋە سىجىل تەرەققىيات قاتارلىق خىرىسلارغا ۋە مەسىلىلەرگە تاقابىل تۇرۇش ھەرقايسى ئەللەر جەزمەن جاۋاب بېرىشكە تېگىشلىك مەسىلىلەردۇر.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: جۇڭگو ئاسىيا- تىنچ ئوكيان رايونىنىڭ ئەزاسى، ئۆز مۇستەقىل - ئۆزىگە ئۆزى خوجا بولۇش ئاساسىدىكى تىنچلىق دىپلوماتىيە سىياسىتىنى يۈرگۈزىدۇ. جۇڭگو ئاسىيا- تىنچ ئوكيان رايونىدىكى ئەللەر بىلەن بولغان ئالماشتۇرۇش ۋە ھەمكارلىققا ئەھمىيەت بېرىپ كەلدى، ئاسىيا- تىنچ ئوكيان رايونىنىڭ ھەتتا دۇنيانىڭ تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقى ئۈچۈن تىرىشچانلىق كۆرسىتىپ كەلدى.

ياپونىيە خەلقئارا مۇھاكىمە - ئالماشتۇرۇش جەمئىيىتىنىڭ باشلىقى، ياپونىيە شەرقىي شىمال ئېلېكتر سانائىتى جەمئىيىتىنىڭ باش مۇدىرى مىڭجيەن خۇيشىڭ يىغىنغا قاتناشقان چەت ئەللىك مېھمانلارغا ۋاكالىتەن لى پېڭ زۇڭلىنىڭ قارشىغا تامامەن قوشۇلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى ۋە ھەرقايسى ئەللەر 21 - ئەسىرنى يېڭى قىياپەت بىلەن كۈتۈۋېلىشى كېرەك، دېدى. ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو ئاسىيا- تىنچ ئوكيان رايونىدا ھەتتا دۇنيادا ئىنتايىن مۇھىم رول ئويناۋاتىدۇ. شۇڭا 21 - ئەسىردىكى تەرەققىيات ئىستىقبالىنى ئاساسىي تېما قىلغان مۇھاكىمە يىغىنىنىڭ بېيجىڭدا ئۆتكۈزۈلگەنلىكى مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

يىغىنغا جۇڭگو، ياپونىيە، ئامېرىكا، كانادا، گېرمانىيە قاتارلىق دۆلەتلەرنىڭ سىياسىي، كارخانا، مائارىپ ۋە ئىلىم - پەن ساھەسىدىكى ۋەكىللىرى قاتناشتى.

نيۇ - يوركتا 10 مىڭ كىشىلىك زىننەتلەنگەن ئاپتوموبىل نامايىشى ئۆتكۈزۈلۈپ شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كەلگەنلىكى تەبرىكلەندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، نيۇ - يورك، 6 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئامېرىكىنىڭ شەرقىي قىسمىدىكى جۇڭگولۇقلار، جۇڭگو مۇھاجىرلىرىنىڭ شياڭگاڭنىڭ قايتۇرۇۋېلىنغانلىقىنى تەبرىكلەش كومىتېتى 6 - ئاينىڭ 30 - كۈنى خەنزۇلار كوچىسىدا 1000 كىشىلىك زىننەتلەنگەن ئاپتوموبىل نامايىشى، 7 - ئاينىڭ 3 - كۈنى لىنكولىن مەركىزىدە سىمفونىيە مۇزىكا كېچىلىكى ئۆتكۈزگەندىن كېيىن، 7 - ئاينىڭ 6 - كۈنى نيۇ - يوركنىڭ برۇئادۋاي كوچىسىدا شياڭگاڭنىڭ قايتۇرۇۋېلىنغانلىقىنى تەبرىكلەش يۈزىسىدىن تۇنجى قېتىم 10 مىڭ كىشى زىننەتلەنگەن ئاپتوموبىل نامايىشى ئۆتكۈزۈپ، نيۇ - يوركتىكى جۇڭگولۇقلار، جۇڭگو مۇھاجىرلىرىنىڭ شياڭگاڭنىڭ قايتۇرۇۋېلىنغانلىقىنى تەبرىكلەش پائالىيىتىنى يەنە يۇقىرى دولقۇنغا كۆتۈردى.

بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن نيۇ - يوركتا ھاۋا ئوچۇق ئىدى. نيۇ - يوركتىكى ئەڭ ئاۋات برۇئادۋاي كوچىسىدا رەڭگا - رەڭ بايراقلار جەۋلان قىلىپ تۇراتتى، داقا - دۇمباق ساداسى ياڭرايتتى، ھەجدىھار - شىر ئويۇنى ئوينالدى، قوشۇن ھەيۋەتلىك ئارقىسىدا ماڭدى. ئالدى بىلەن ۋېنجۇ يۇرتداشلار جەمئىيىتىنىڭ زىننەتلەنگەن ئاپتوموبىل چوڭ ئەترىتى ئالدى بىلەن كىشىلەر كۆز ئالدىدا نامايەن بولدى، چاڭچىلە كىيىملىرىنى كىيگەن ئارتىسلار زىننەتلەنگەن ئاپتوموبىلدا تۇرۇپ «ئاق يىلان تەرجىمىھالى» دېگەن بېيجىڭ تىياتىرىنى ئورۇندىدى. ئارقىسىدىن كېلىۋاتقان تۆت چاسا ئەترەت ئىچىدىكى بىر نەچچە ئون كىشى چوڭ بەش يۇلتۇزلۇق قىزىل بايراقنى كۆتۈرۈپ ماڭدى. بېيجىڭ ئۇنىۋېرسىتېتى، فۇدەن ئۇنىۋېرسىتېتى، نەنكەي ئۇنىۋېرسىتېتى، جىلىن ئۇنىۋېرسىتېتى ئوقۇغۇچىلىرى، ئالىملىرى بىرلەشمە دوستلۇق جەمئىيىتىدىن تەركىب تاپقان تۆت چاسا ئەترەت كىشىنىڭ دىققىتىنى ئادەتتىن تاشقىرى ئۆزىگە تارتاتتى. ئوقۇغۇچىلار، ئالىملار شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونىنىڭ رايون بايرىقى چۈشۈرۈلگەن كۆينەكلەرنى كىيگەن، بېشىغا «97— قايتۇرۇۋېلىنىش» دېگەن خەتلەر چۈشۈرۈلگەن شەپكىلەرنى كىيگەن، قوللىرىدا بەش يۇلتۇزلۇق قىزىل بايراق ياكى شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونىنىڭ رايون بايرىقىنى كۆتۈرگەن ھالدا «ئىتتىپاقلىق كۈچ»، «پىدائىيلار

> ئامېرىكىنىڭ شەرقىي قىسمىدا 10 مىڭغا يېقىن جۇڭگولۇق، جۇڭگو مۇھاجىرى ۋە ئامېرىكىدا ئوقۇۋاتقان جۇڭگولۇق ئوقۇغۇچىلار

دۇنيا بانكىسى بۇ يىللىق مالىيە يىلىدا جۇڭگوغا 2 مىليارد 800 مىليون دوللاردىن ئارتۇق قەرز پۇل بېرىشنى تەستىقلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون خەۋىرى. 6 - ئاينىڭ 30 - كۈنى ئاياغلىشىش ئالدىدا تۇرغان 1997 - يىللىق مالىيە يىلىدا دۇنيا بانكىسى جۇڭگوغا 2 مىليارد 815 مىليون دوللار قەرز پۇل بېرىشنى تەستىقلىدى. گەرچە بۇ قەرز پۇل ئالدىنقى يىلدىكى 2 مىليارد 970 مىليون دوللاردىن سەل ئاز بولسىمۇ، لېكىن يەنىلا بىر قەدەر يۇقىرى سەۋىيىنى ساقلىدى.

دۇنيا بانكىسىنىڭ جۇڭگودىكى ئىجرائىيە مۇدىرى لى يۇڭ يېقىندا ئاگېنتلىقىمىز مۇخبىرىغا مۇنداق دېدى: دۇنيا بانكىسىنىڭ ئىجرائىيە مۇدىرىيەت كېڭىشى بۇ يىل جۇڭگوغا بېرىدىغان ئاخىرقى ئىككى قەرز پۇل تۈرى - خۇاڭخې دەرياسى شياۋلاڭدى 2 - قارارلىق قۇرۇلۇشىغا 430 مىليون دوللار ۋە شاڭخەي ۋەيگاۋچاۋ

لى يۇڭ مۇنداق دېدى: 1980 - يىل 5- ئاينىڭ 15 - كۈنى جۇڭگو دۇنيا بانكىسىدىكى قانۇنلۇق ئورنىنى ئەسلىگە كەلتۈرگەندىن بۇيان ئىككى تەرەپ ياخشى ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى ساقلاپ كەلدى. ئۆتكەنكى 17 يىلدا دۇنيا بانكىسى جۇڭگونى 27 مىليارد 973 مىليون دوللار قەرز پۇل بىلەن تەمىنلىدى، بۇ 9 مىليارد 219 مىليون دوللار يۇمشاق قەرز پۇلنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ، يولغا قويۇلغان تۈرلەر 184 تۈر بولدى. بۇ تۈرلەر خەلق ئىگىلىكىنىڭ ھەرقايسى مۇھىم ساھەلىرىگە چېتىلدى، بولۇپمۇ جۇڭگونىڭ ئىقتىسادىي ئىسلاھاتى، نامراتلىقنى ئازايتىش، ئۆل مۇئەسسەسلىرىنى كۈچەيتىش، مۇھىتنىڭ بۇلغىنىشىنى تىزگىنلەش ۋە ئادەم كۈچى بايلىقىنى ئېچىش قاتارلىق جەھەتلەردە ئىجابىي رول ئوينىدى.

بۇلاردىن باشقا، دۇنيا بانكىسى قارمىقىدىكى خەلقئارا پۇل مۇئامىلىسى شىركىتى 1997 - يىللىق مالىيە يىلىدا يەنە جۇڭگونى 140 مىليون دوللار قەرز پۇل ۋە پاي بىلەن تەمىنلىدى. بېرىلگەن قەرز پۇل ۋە سېلىنغان پاي سوممىسى 635 مىليون دوللارغا يەتتى. بۇ بانكا قارمىقىدىكى كۆپ تەرەپلىك مەبلەغ سېلىشقا كاپالەتلىك قىلغۇچى ئاپپارات جۇڭگونىڭ چەت ئەل مەبلىغى كىرگۈزۈشى ئۈچۈن تەخمىنەن 101 مىليون دوللار بىلەن تەمىنلىدى.

ياپونىيىلىك پروفېسسور ياپونىيىنىڭ جۇڭگوغا تاجاۋۇز

ئامېرىكىدا ئوقۇۋاتقان جۇڭگولۇق ئوقۇغۇچىلار 7-ئاينىڭ 6-كۈنى نيۇ-يوركتىكى بروئادۋاي كوچىسىدا زىننەتلەنگەن ئاپتوموبىل نامايىشى ئۆتكۈزۈپ، شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتقانلىقىنى تەبرىكلەش پائالىيىتىنى يۇقىرى دولقۇنغا كۆتۈردى.

(جەدۋەل: 430 مىليون دوللار ۋە ساقچەي ۋەيكاۋچاۋ كۆۋرۈكى ئىسسىقلىق ئېنېرگىيىسى تۈرىگە 400 مىليون دوللار قەرز پۇل بېرىشنى تەستىقلىدى.)

430 مىليون دوللار ۋە ساقچەي ۋەيكاۋچاۋ كۆۋرۈكى ئىسسىقلىق ئېنېرگىيىسى تۈرىگە 400 مىليون دوللار قەرز پۇل بېرىشنى تەستىقلىدى.

بۇنىڭ بىلەن بۇ يىلدا دۇنيا بانكىسى جۇڭگوغا بېرىشنى تەستىقلىغان قەرز پۇل ئومۇمىي سوممىسى 2 مىليارد 815 مىليون دوللارغا يەتتى، بۇ 325 مىليون دوللارلىق يۇمشاق قەرز پۇلنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. بۇ مەبلەغلەر ئاساسلىقى جۇڭگونىڭ ئۇل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشىنى قوللاش، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش، مۇھىت ئاسراش ۋە مائارىپ قاتارلىق ساھەلەردىكى 11 تۈرگە ئىشلىتىلىدۇ.

...قىلىش تارىخىنى ئىنكار قىلماسلىق كېرەك، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دۇڭجىڭ، 6 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. ياپونىيە مىلىتارىزىمىنىڭ جۇڭگوغا ئومۇميۈزلۈك تاجاۋۇز قىلىش ئۇرۇشىنى قوزغىغانلىقىنىڭ 60 يىللىقى هارپىسىدا، ياپونىيە چىڭيىڭ ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ پروفېسسورى شيەنتيەن چېنشيۇڭ گېزىتتە ماقالە ئېلان قىلىپ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ياپونىيىنىڭ يېقىنقى دەۋردە جۇڭگوغا تاجاۋۇز قىلغانلىق پاكىتىنى ئىنكار قىلىشقا بولمايدۇ، ياپونىيە قوشۇنلىرى ئېلىپ بارغان نەنجىڭدىكى چوڭ قىرغىنچىلىق قىلغانلىقىغا دائىر پاكىتنىمۇ ئىنكار قىلىشقا بولمايدۇ.

شيەنتيەن مۇنداق دېدى: يېقىنقى دەۋردىكى ياپونىيە - جۇڭگو مۇناسىۋىتى تارىخى ياپونىيىنىڭ جۇڭگوغا تاجاۋۇز قىلىش تارىخىدىن ئىبارەت. بىراق هازىر ياپونىيىدە بەزىلەر ئەينى يىللاردا ياپونىيىنىڭ تاجاۋۇزچىلىق غەرىزىنى پەردەزلەپ، ياپونىيىنىڭ تاجاۋۇزچىلىقىنى قانۇنلاشتۇرۇشقا ئۇرۇنماقتا. بۇنداق مۇددىئا هەقلىق يوسۇندا جۇڭگو تەرەپنىڭ قاتتىق تەنقىد قىلىشىغا ئۇچرىدى.

شيەنتيەن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: جۇڭگوغا تاجاۋۇز قىلىش ئۇرۇشىنىڭ تارىخىنى توغرا تونۇمىساق ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىدە ياخشى ئىستىقبالغا ئېرىشەلمەيمىز.

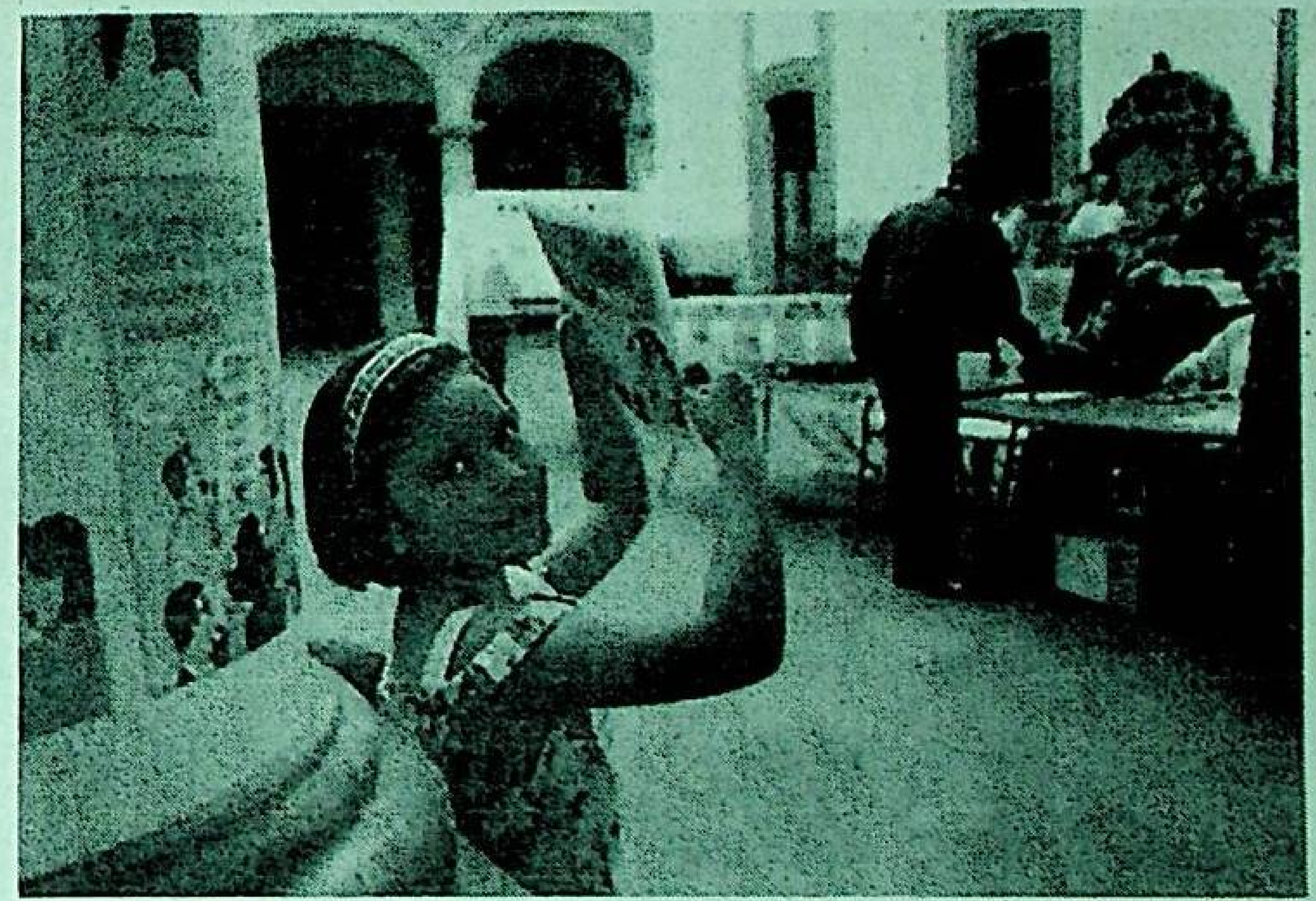

مېكسىكا 7-ئاينىڭ 6-كۈنى ئوتتۇرا مەزگىللىك سايلام ئۆتكۈزدى. جايلاردىكى بېلەت تاشلاش پونكىتلىرى تۇنجى قېتىم «باللار بېلەت ساندۇقى» تەسىس قىلىپ، باللارنىڭ كراژدانلىق ئېڭى ۋە ئىجتىمائىي مەسئۇلىيەتچانلىقىنى كىچىكىدىن باشلاپ يېتىلدۈرۈش ئۈچۈن، ئاتا-ئانىسى بىلەن بىللە كەلگەن باللارغا «بېلەت تاشلىتىپ»، ئۇلار كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان مۇھىت، تۇرمۇش، ئۆگىنىش قاتارلىق مەسىلىلەر توغرىسىدا پىكىر ئالدى.

سۈرەتتە: ئالتە ياشلىق ئىزا بېللا بېلەت تاشلاش كۆرسەتمىسىنى ئوقۇماقتا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

سىرىلانكا هۆكۈمەت ئارمىيىسى شىمالدىكى مۇهىم بازارنى قايتۇرۇۋالدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، كولومبو خەۋىرى. سىرىلانكا هەربىي تەرەپ ئەربابىنىڭ بۈگۈنكى سۆزىگە قارىغاندا، سىرىلانكا هۆكۈمەت ئارمىيىسى يېقىندا شىمالدىكى تامىل يولۋاس تەشكىلاتى پارتىزانلىرى كونتروللۇقىدىكى پىرىيانكۇلىم بازىرىنى قايتۇرۇۋالغان.

پىرىيانكۇلىم بازىرى پايتەخت كولومبودىن 204 كىلومېتىر يىراقلىقتا بولۇپ، شىمالدىكى جافنا يېرىم ئارىلىغا بېرىشتا ئۆتىدىغان جاي ئىدى.

هەربىي تەرەپ ئەربابى مۇنداق دېدى: هۆكۈمەت ئارمىيىسى يېقىندا تانكا، زەمبىرەك ۋە هاۋا ئارمىيە تىك ئۇچار ئايروپىلانلىرىنىڭ هىمايىسىدە پىرىيانكۇلىم بازىرىغا شىددەتلىك هۇجۇم قىلىپ، پارتىزانلارنى شىمالغا چېكىنىشكە مەجبۇر قىلغان.

شىر ئويۇنى ئوينالدى، قوشۇن هەيۋەتلىك ئىدى. نيۇ - يوركتىكى جۇڭگولۇقلار تارىخىدىكى ئەڭ سەلتەنەتلىك مەنزىرە بۇ يەردە نامايان بولدى.

سائەت ئونلاردا جۇڭگونىڭ ب د ت دا دائىمىي تۇرۇشلۇق ۋەكىلى چىن خۋاسۇن، مۇئاۋىن ۋەكىلى ۋاڭ شۆشيەن، جۇڭگونىڭ نيۇ- يوركتا تۇرۇشلۇق باش كونسۇلى چيۇ شېڭيۈن، ئامېرىكا، جۇڭگولۇق سودىگەرلەر باش ئۇيۇشمىسىنىڭ باش مەسلىھەتچىسى يىڭ شىڭجيۇ، نيۇ - يورك جۇڭگولۇقلار ئىجتىمائىي تەشكىلاتى بىرلەشمىسى باش ئۇيۇشمىسىنىڭ رەئىسى خۇاڭ چىچېك، نيۇ - يورك مەنهاتون رايونىنىڭ باشلىقى مىسخاۋلار بروئادۋاي 51 - كوچىسىدىكى مۇراسىم سەھنىسىدىن ئورۇن ئالدى.

سائەت ئوندىن 30 مىنۇت ئۆتكەندە نامايىش باشلاندى. بروئادۋاي 58 - كوچىسىغا توپلانغان نامايىشچىلار قوشۇنى هەيۋەت بىلەن كەلدى، هەر خىل بېزەلگەن 21 ئاپتوموبىل ئاستا - ئاستا قوزغالدى، سانائەت، سودا، مائارىپ سىستېمىسىدىكى خادىملاردىن تەركىب تاپقان تۆت چاسا ئەترەت زىننەتلەنگەن ئاپتوموبىللارنىڭ كۆتۈرگەن هالدا «ئىتتىپاقلىق كۈچ»، «پىدائىيلار مارشى» نى ئېيتىپ، «شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كەلگەنلىكىنى تەبرىكلەيمىز»، «ياشىسۇن ۋەتەننىڭ بىرلىككە كېلىشى»، «ئىتتىپاقلىشىپ جۇڭخۋانى گۈللەندۈرەيلى» قاتارلىق شوئارلارنى توۋلاپ، كۆتۈرەڭگۈ روهلۇق هالدا ئالغا ئىلگىرىلىدى، ناخشا، دۇمباق، شوئار سادالىرى، ئالقىش، تەنتەنە سادالىرى ئارقا - ئارقىدىن كۆتۈرۈلۈپ، بروئادۋاي كوچىسىنى شادلىق دېڭىزىغا ئايلاندۇردى.

ئامېرىكىدا ئوقۇۋاتقان جۇڭگولۇق ئوقۇغۇچىلار 7-ئاينىڭ 6-كۈنى نيۇ-يوركتىكى بروئادۋاي كوچىسىدا زىننەتلەنگەن ئاپتوموبىل نامايىشى ئۆتكۈزۈپ، شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتقانلىقىنى تەبرىكلەش پائالىيىتىنى يۇقىرى دولقۇنغا كۆتۈردى.

سۈرەتتە: نيۇ-يورك شەھىرىدىكى جۇڭگولۇق ئوقۇغۇچىلار، ئالىملار بىرلەشمە دوستلۇق باش ئۇيۇشمىسىنىڭ زىننەتلەنگەن ئاپتوموبىلى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

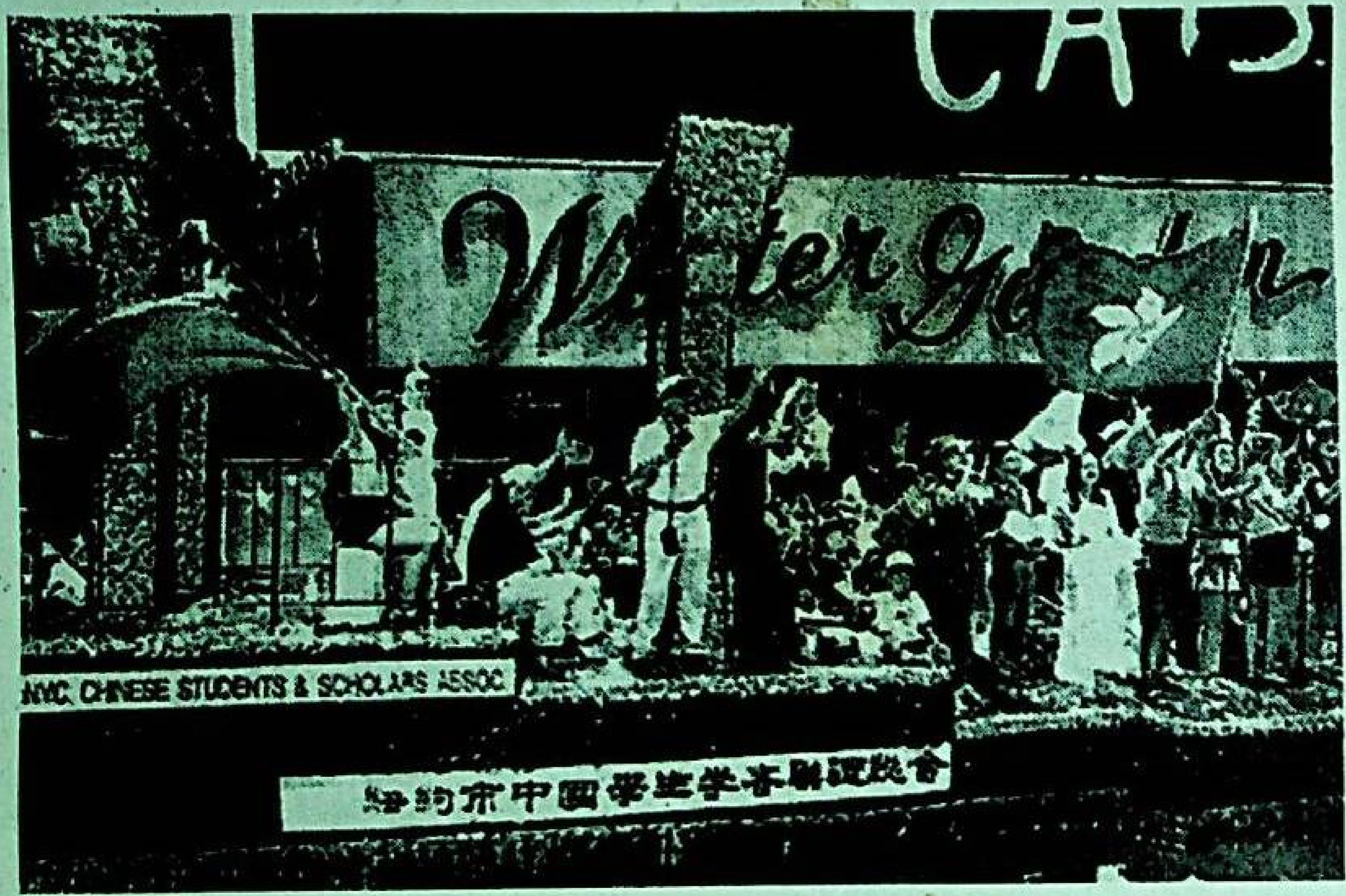

كولۇمبىيىلىك دوستلارنىڭ تەبرىكى

سانتافې بوگوتادىكى ئەڭ هەشەمەتلىك جۇڭگوچە تائاملار ئاشخانىسى - «ياشۇ يۈەن» مۇشۇ ئاينىڭ 4 - كۈنى رەڭگارەڭ چىراغلار يېقىلىپ شاد - خۇراملىققا چۆمگەنىدى. بىر نەچچە يۈزلىگەن كولۇمبىيىلىك دوست بىلەن جۇڭگو باش ئەلچىخانىسىدىكى ئەمەلدارلار بۇ يەردە ناخشا ئېيتىپ، ئۇسسۇل ئويناپ، خۇشال-خۇرام بىر يەرگە جەم بولۇپ، جۇڭگونىڭ شياڭگاڭغا ئىگىلىك هوقۇقى يۈرگۈزۈشنى ئەسلىگە كەلتۈرگەنلىكىنى ۋە شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونىنىڭ قۇرۇلغانلىقىنى تەبرىكلىدى.

بۇ قېتىمقى تەبرىكلەش كېچىلىكىنى كولۇمبىيە - جۇڭگو دوستلۇق جەمئىيىتى ئۆتكۈزگەن. دوستلۇق جەمئىيىتىنىڭ يېشى 70 كە يېقىنلاپ قالغان رەئىسى لىيا خانىم كۆتۈرەڭگۈ روهلۇق هالدا بىرلەشمە كۆڭۈل ئېچىش پائالىيىتىگە قاتناشتى. ئۇ خۇشاللىق بىلەن كىشىلەرگە مۇنداق دېدى: «شياڭگاڭنىڭ جۇڭگونىڭ قوينىغا قايتىپ كەلگەنلىكى جۇڭگو خەلقىلا ئەمەس بەلكى جۇڭگو خەلقىنىڭ دوستلىرىمۇ تەبرىكلەشكە ئەرزىيدىغان كاتتا ئىش، شۇڭا مەن هەرقانچە ئالدىراش بولساممۇ، بۇ يەرگە كېلىپ كۆپچىلىك بىلەن بىللە خۇشال-خۇرام جەم بولدۇم». كەچكى كۆڭۈل ئېچىشتا لىيا خانىم شوخ مۇزىكىغا ۋە دوستلارغا ئەگىشىپ ئۇسسۇل ئوينىدى.

جۇڭگو خەلقىنىڭ قەدىناس دوستى مورىنو ئەپەندى كولۇمبىيە - جۇڭگو دوستلۇق جەمئىيىتىنىڭ ئىجرائىيە رەئىسى. ئۇ كەچلىك كۆڭۈل ئېچىشتا سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: بۈگۈنكى كۈندە خۇشال-خۇرام بىر يەرگە جەم بولۇشىمىز ئۇلۇغ جۇڭگو خەلقىنى قىزغىن تەبرىكلەشنى، ئۇلارنىڭ بىر يېرىم ئەسىردىن كېيىن شياڭگاڭغا ئىگىلىك هوقۇقى يۈرگۈزۈشنى ئەسلىگە كەلتۈرگەنلىكىنى تەبرىكلەشنى مەقسەت قىلىدۇ.

بىر نەچچە كۈندىن بۇيان كولۇمبىيىدىكى نۇرغۇن گېزىتلەر مەخسۇس بەت ئاجرىتىپ، شياڭگاڭنىڭ قايتۇرۇۋېلىنغانلىقىغا دائىر خەۋەرلەرنى باستى. 7 - ئاينىڭ 1 - كۈنى كولۇمبىيىدە ئەڭ تەسىرگە ئىگە گېزىت «دەۋر» گېزىتى ۋە بۇ گېزىتنىڭ مۇخبىرىنىڭ جۇڭگونىڭ كولۇمبىيىدە تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى خۇاڭ شىكاڭنى زىيارەت قىلىپ يازغان شياڭگاڭ توغرىسىدىكى مەخسۇس زىيارىتىنى پۈتۈن بىر بەتكە باستى.مۇشۇ كۈن نەشر قىلىنغان «دەۋر» گېزىتىدە يەنە شياڭگاڭنىڭ جۇڭگونىڭ قوينىغا قايتىپ كەلگەنلىكىنى تەبرىكلەشكە دائىر چوڭ ئېلان بېسىلدى. بۇ ئېلاننىڭ چىقىمىنى كولۇمبىيىدىكى جۇڭگو مۇهاجىرلىرى ۋە جۇڭگولۇقلارلا ئەمەس، بەلكى شۇ جايدىكى يەرلىك كارخانىچىلارمۇ چىقارغان.

ئاندېس ئۇنىۋېرسىتېتى شياڭگاڭنىڭ جۇڭگونىڭ قوينىغا قايتىپ كەلگەنلىكىنى تەبرىكلەش ئۈچۈن مۇشۇ ئاينىڭ 3 - كۈنى دوكلات يىغىنى ئورۇنلاشتۇردى، يىغىندا كولۇمبىيىنىڭ جۇڭگودا تۇرغان ئىككى سابىق ئەلچىسى ۋە جۇڭگودا خىزمەت قىلغان بىر كولۇمبىيىلىك مۇتەخەسسىس شياڭگاڭغا ئالاقىدار ئەهۋاللارنى ۋە «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش»نىڭ مەزمۇنىنى تونۇشتۇردى. دوكلات يىغىنى قىزغىن ئالقىشلاندى، دوكلات يىغىنىغا قاتناشقانلار بۇنىڭدىن كېيىن مۇشۇنداق ئالماشتۇرۇشنىڭ داۋاملاشتۇرۇلۇشىنى ئۈمىد قىلدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200؛ ئېلان بۆلۈمى: 3850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 3859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 7 يۈەن 50 پۇڭ، پارچە باھاسى: 25 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报 (维吾尔文)

(بۇ سان ئالتە بەت)

1997 - يىل
ئىيۇل
10
پەيشەنبە

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65—0002 / Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (ۋاكالەت نومۇرى: 1—57)

ئۈرۈمچىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزى ھاۋا بۇلۇتلۇق بولۇپ ئازراق يامغۇر ياغىدۇ، كېچىسى ھاۋا بۇلۇتلۇق بولىدۇ، تېمپېراتۇرا 18℃ - 26℃ بولىدۇ، ئوتتۇرا بال شامال چىقىدۇ.

مۇھىم خەۋەرلەر

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى جايلاردىن مۇنۇلارنى تەلەپ قىلدى

كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش، كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش لازىم

ئۆز خەۋىرىمىز. ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى 7 - ئاينىڭ 3 - كۈنى چۈشتىن ئىلگىرى جىددىي يىغىن ئېچىپ، ئاپتونوم رايوننىڭ يېقىنقى مەزگىلدىكى كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش، كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش خىزمىتىنى ئورۇنلاشتۇردى.

يېقىندا قۇمۇل ۋىلايىتى، بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستىنىڭ بىر قىسىم رايونلىرىدا قارا يامغۇر يېغىپ سۇ ئىنشائاتلىرى، شەھەر قۇرۇلۇشى، قاتناش، خەۋەرلىشىش مۇئەسسەسەلىرى ۋە ئاھالىلەرنىڭ ئۆيلىرىنى كەلكۈن ۋەيران قىلىۋەتتى، بەزى جايلاردا ۋەيران بولغان زىرائەت كۆلىمى 95% تىن ئېشىپ، زىيان ئېغىر بولدى.

يىغىندا ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى، تارماقلاردىن دەرھال سەپەرۋەرلىككە كېلىپ، كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش، كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش خىزمىتىنى ئەستايىدىل ۋە ياخشى ئورۇنلاشتۇرۇپ، كەلكۈن توپىلىدىن كېلىپ چىققان ھەر خىل مەسىلىلەرنى مۇۋاپىق، ياخشى ھەل قىلىش، نورمال ئىشلەپچىقىرىش، تۇرمۇش تەرتىپىگە ھەققىي كاپالەتلىك قىلىش، ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى قوغداش تەلەپ قىلىندى.

يىغىندا مۇنۇلار تەكىتلەندى: ئاپتونوم رايون تەۋەسىدىكى تارماقلار، ئورۇنلار، ساھە، كەسىپلەر بىر تەرەپ قىيىنچىلىققا ئۇچرىسا، ھەممە تەرەپ ياردەم قولىنى سۇنۇشتەك كوممۇنىستىك خىسلەتنى جارى قىلدۇرۇپ، پائال ھەرىكەتكە كېلىپ، پۇلى بارلار پۇل، كۈچى بارلار كۈچ چىقىرىپ، ئاپەتكە ئۇچرىغان رايونلارنىڭ ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇش، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشىغا ياردەم بېرىشى كېرەك. قاتناش، ئېلېكتر، خەۋەرلىشىش، شەھەر قۇرۇلۇشى قاتارلىق جامائەت مۇئەسسەسەلىرىنى باشقۇرۇش تارماقلىرى تېز كۈچ ئۇيۇشتۇرۇپ، جايلارنىڭ ئاپەتكە ئۇچراش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈشى، كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇش، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش خىزمىتىنى ياخشى ئورۇنلاشتۇرۇشى، ئاپەت بولغان رايونلاردا توك، قاتناش، پوچتا - تېلېگراف، خەۋەرلىشىش، سۇ ئىنشائاتى قاتارلىق مۇھىم ئورۇنلارنىڭ نورمال خىزمىتىنى ئىمكانىيەتنىڭ بارىچە تېز ئەسلىگە كەلتۈرۈشى كېرەك. ئاپەت بولغان رايونلاردىكى ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى جىددىي تەدبىر قوللىنىپ، ئاپەتكە ئۇچرىغان خەلقنىڭ تۇرمۇشىنى ئوبدان ئورۇنلاشتۇرۇشى، داۋالاش، سەھىيە خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇشى، ئېغىر كېسەللىك يۈز بېرىشنىڭ ئالدىنى ئېلىشى كېرەك.

يىغىندا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدى: بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا شىنجاڭدا ئېغىر قۇرغاقچىلىق بولدى، ھازىر يەنە كەلكۈن ئاپىتى يۈز بەردى، تېخىمۇ چوڭ كەلكۈن ئاپىتىنىڭ يۈز بېرىشى ئېھتىمالغا ئىنتايىن يېقىن، شۇڭا ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى، تارماقلار، كارخانا، كەسپىي ئورۇنلار ھاۋارايى ئۆزگىرىشى ۋە كەلكۈن ئەھۋالىدىن ئالدىن بېرىلگەن مەلۇماتقا يېقىندىن دىققەت قىلىپ، كۈچلۈك مۇداپىئە تەدبىرلىرىنى قوللىنىپ، دەريا يوللىرىنى راۋانلاشتۇرۇپ، كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش مۇئەسسەسەلىرىنى مۇستەھكەملەپ، كەلكۈننىڭ زىيىنىنى ئەڭ تۆۋەن دەرىجىگە چۈشۈرۈش ئۈچۈن تىرىشىشى كېرەك. بيۇروكراتلىق قىلىش تۈپەيلىدىن ئېغىر زىيان كەلتۈرۈپ چىقىرىشقا ھەرگىز يول قويۇلمايدۇ.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئوتلاق چارۋىچىلىقى ھوسۇللۇق، سۈپەتلىك، ئۈنۈملۈك بولۇش يۆنىلىشىگە قاراپ تەرەققىي قىلماقتا

ئۆز مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت نىياز** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يايلاقلىرىدا چارۋا ماللارنى قىشتا ئېغىلدا بېقىش ئومۇملىشىشقا باشلىدى. بۇ يىل 6 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر 17 مىليون 950 مىڭ تۇياق تۆل ئېلىنىپ، بولتۇرقى ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن 1 مىليون 170 مىڭ تۇياق ئاشتى. تۆللەرنىڭ ئەي بولۇش نىسبىتى 96.8% كە يېتىپ، بولتۇرقى ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن 2.7% ئاشتى. بۇ ئاپتونوم رايونىمىز ئوتلاق چارۋىچىلىقىنىڭ ھوسۇللۇق، سۈپەتلىك، ئۈنۈملۈك بولۇش يۆنىلىشىگە قاراپ تەرەققىي قىلىۋاتقانلىقىنى چۈشەندۈرۈپ بېرىدۇ.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئوتلىقى كەڭ، ئوتىنىڭ ئۆستىكە سۈپىتى ياخشى، لېكىن قىش ۋە ئەتىياز پەسلىدە يېرىم يىلغىچە داۋاملىشىدىغان ناچار ھاۋارايى چارۋىچىلىققا تەسىر يەتكۈزىدۇ. ئاپتونوم رايونىمىز بۇ ئەھۋالنى كۆزدە تۇتۇپ، چارۋىچىلىققا ھەر يىلى 100 مىليون يۈەندىن كۆپرەك مەبلەغ سالغان بولسىمۇ، چارۋا ماللارنى قىش ۋە ئەتىيازدىن ئامان - ئېسەن ئۆتكۈزۈش بەلگىلىك تەسىرگە ئۇچراپ كەلگەنىدى. 1986 - يىلى ئاپتونوم رايون ئاچقان شىمالىي شىنجاڭ چارۋىچىلىق خىزمىتى يىغىنىدا چارۋىچىلارنى مۇقىم ئولتۇراقلاشتۇرۇش تەدبىرى ئوتتۇرىغا قويۇلغاندىن تارتىپ بۇ يىلنىڭ ئوتتۇرىلىرىغا قەدەر ئاپتونوم رايون بويىچە 98 مىڭ 989 چارۋىچى ئائىلىسى مۇقىم ئولتۇراقلاشتۇرۇلدى، 96 مىڭ 168 قورۇ - قوتان سېلىندى، 25 مىليون 604 مىڭ 900 مو ئوتلاق بەرپا قىلىندى، 14 مىليون 121 مىڭ 500 مو ئوتلاق ياخشىلاندى، 2 مىليون 870 مىڭ مو يەرگە ئايروپىلان بىلەن ئوت - چۆپ ئۇرۇقى چېچىلدى. ئولتۇراقلاشقان چارۋىچىلار ئۆزى مەبلەغ توپلاشنى ئاساس قىلىپ، قورۇ - قوتان سېلىپ، ئوت - چۆپ، يەم - بوغۇز ئىشلەپچىقىرىش بازىسى قۇرۇپ، چارۋا ماللارنى قىشتىن ئۆتكۈزۈش، تۆللەرنى كۆپەيتىشكە ماددىي شارائىت ھازىرلىدى ھەم ئىلگىرىكى يېرىك بېقىشتىن ئىنچىكىلەپ بېقىشقا يۈزلەندى.

1996 - يىلى ۋە بۇ يىل قىش تارىختا ئاز كۆرۈلىدىغان تەبىئىي ئاپەتلەر يۈز بەرگەن بولسىمۇ، 4 مىليارد 260 مىليون كىلوگرام ئوت - چۆپ، يەم - بوغۇز تەييارلىنىپ، 1995 - يىلدىكىدىن ئوت - چۆپ 9.2%، يەم - بوغۇز 2.65% ئاشۇرۇلدى. قىشتا ئېلىنغان تۆللەر ئىچىدىكى ساغلاملىرىنى شۇ يىلى 7 -، 8 - ئايلاردا ئورۇقلاندۇرۇش ئىمكانىيىتى يارىتىلدى، بۇ چارۋا پادىلىرىدىكى چىشى چارۋا ماللارنىڭ نىسبىتىنى ئاشۇرۇشقا پايدىلىق بولدى. ھازىرقى ئەھۋالدىن قارىغاندا، يىل ئاخىرىدا چارۋا ماللارنىڭ قوتان قالدۇقى 40 مىليون 70 مىڭ تۇياققا يېتىدىغانلىقى مۆلچەرلەنمەكتە.

چارۋا ماللارنى قىشتا قوتاندا بېقىشنىڭ پايدىسى زور

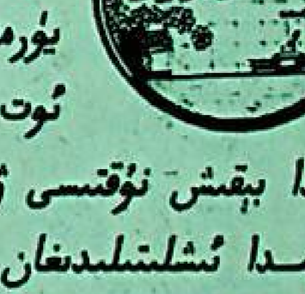

ئاپتونوم رايونىمىزدا چارۋا ماللارنى قىشتا قوتاندا بېقىش چارۋىچىلىق ئىشلىرىدا تارىخىي ئۆزگىرىش ئېلىپ كەلدى. ئەمدى چارۋىچىلار يىل بويى سۇ، ئوت - چۆپ قوغلىشىپ يۈرمەيدىغان بولدى. سۇيى ئەلۋەك، ئوت - چۆپلىرى مول يايلاقلار چارۋا مال باقىدىغان، ئوت - چۆپ ئورۇيدىغان ئاساسلىق مەيدان بولۇپ قالدى، قىشلاقلار بولسا چارۋا ماللارنى قوتاندا بېقىش نۇقتىسى ۋە ئوتلاقلار ئارىسىدىكى ئۆتكۈنچى ئوتلاققا ئايلاندى. سۇيى بار قىشلاقلار ئوتلاق ئورنىدا ئىشلىتىلىدىغان بولدى. شۇنداق قىلىپ ھەم ئوتلاقلارنىڭ ئەۋزەللىكى جارى قىلدۇرۇلدى، ھەم شىنجاڭنىڭ قىش پەسلى ئۇزاق، ئاپەت كۆپ بولۇشتەك بىتەرسىزلىكى ئېلىپ كېلىدىغان زىيان ئازايتىلدى.

چارۋا ماللارنى قىشتا قوتاندا بېقىپ تۆللەرنى كۆپەيتىش، چارۋا مەھسۇلاتلىرى مىقدارىنى كۆپەيتىش، سۈپىتىنى ئۆستۈرۈش، سېلىنما ھاسىلات نىسبىتىنى ئۆستۈرۈش، شۈبھىسىزكى، چارۋا مەھسۇلاتلىرىنىڭ بازاردىكى رىقابەت ئىقتىدارىنى ئاشۇرۇشقا، تەننەرخىنى تۆۋەنلىتىش، ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنى ياخشىلاشقا پايدىلىق.

كىشىنى تېخىمۇ خۇشاللاندۇرىدىغىنى شۇكى، ئىگىلىك باشقۇرۇش ئۇسۇلىنىڭ ئۆزگىرىشىگە ئەگىشىپ، چارۋىچىلارنىڭ بازار ئىگىلىكى قارىشى كۈچەيدى. بۇنداق سۈپەت ئۆزگىرىشىدىن كېلىپ چىققان ماددىي ئۈنۈم مۆلچەرلىگۈسىزدۇر.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ،

جياڭ زېمىننىڭ شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كەلگەنلىكىنى تەبرىكلەش يىغىنىدا قىلغان سۆزىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىشنى تەلەپ قىلدى

ئۆز خەۋىرىمىز. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى يېقىندا ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى پارتىيىلىك كادىرلار ۋە ئاممىدىن باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كەلگەنلىكىنى تەبرىكلەش يىغىنىدا قىلغان سۆزىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىشنى تەلەپ قىلدى.

ئۇقتۇرۇشتا مۇنداق دېيىلدى: باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ 7 - ئاينىڭ 1 - كۈنى

رايونىمىزدىكى پارتىيىلىك كادىرلار ۋە ئاممىۋى باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ بۇ سۆزىنى سۆزمۇسۆز، جۈملىمۇجۈملە ئەستايىدىل ئۆگىنىشى لازىم.

ئۇقتۇرۇشتا مۇنۇلار تەلەپ قىلىندى: جايلار، ئورۇنلار باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ ۋە لى

پايتەختتىكى ھەر ساھەدىكىلەرنىڭ شياۋگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كەلگەنلىكىنى تەبرىكلەش يىغىنىدا قىلغان سۆزى ئىنتايىن مۇھىم تارىخىي خاراكتېرلىك ھۆججەت. جياڭ زېمىن سۆزىدە، شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا ئوڭۇشلۇق قايتىپ كېلىشىدىكى تۈپ سەۋەب ۋە دەۋر ئارقا كۆرۈنۈشىنى يىغىنچاقلىدى، پارتىيىمىزنىڭ شياڭگاڭدا يولغا قويىدىغان مۇھىم فاڭجېن، سىياسەتلىرىنى شەرھلىدى؛ تارىخىي ماتېرىيالىزم نۇقتىئىنەزىرى بىلەن جۇڭگونىڭ يېقىنقى زامان تارىخىي تەرەققىياتىنىڭ قانۇنىيىتىنى مۇپەسسەل يەكۈنلىدى، بۇنىڭدىن كېيىنكى كۈرەش يۆنىلىشىنى ئېنىق كۆرسىتىپ بەردى. بۇ سۆزدە پارتىيىنىڭ ئىدىيىنى ئازاد قىلىش، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەشتەك ئىدىيىۋى لۇشيەنىنىڭ نۇرى چاقناپ تۇردى. جياڭ زېمىن سۆزىدە ئوتتۇرىغا قويغان «ئۈچ ئېنىق كۆرسەتمە» ۋە بىر قاتار ئىلمىي نۇقتىئىنەزەرلەردە چوڭقۇر داۋلىلار بار، ئۇ بىزنىڭ يېڭى دەۋردە ئىنتىپاقلىشىپ كۈرەش قىلىشىمىزدا قۇدرەتلىك ئىدىيىۋى قورال. شۇڭا، ئاپتونوم

پىك زۇڭلىنىڭ ئالاقىدار مۇھىم سۆزلىرىنى ۋە «خەلق گېزىتى»نىڭ «جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ 100 يىللىق تارىخىدىكى كاتتا ئىش - شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كەلگەنلىكىنى قىزغىن تەبرىكلەيمىز» دېگەن مۇھىم باش ماقالىسىنى ئۆگىنىشكە مەخسۇس ۋاقىت ئورۇنلاشتۇرۇشى، كادىرلار ۋە ئاممىنى سەۋەبەت، ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇرۇشى لازىم. ئۆگىنىش ئارقىلىق «ئۈچ ئېنىق كۆرسەتمە»دىكى نۇقتىئىنەزەرلەرنى تۇرغۇزۇش، ۋەتەن ۋە پۈتۈن مىللەتنىڭ تۈپ مەنپەئىتى ھەممىدىن ئەلا دەيدىغان نۇقتىئىنەزەرنى تۇرغۇزۇش، جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىش، جاسارەت بىلەن ئىشلەش نۇقتىئىنەزەرىنى تۇرغۇزۇش، چوڭ ۋەزىيەتنى ئېنىق تونۇپ، ئىشەنچنى ئاشۇرۇپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىدە باشتىن ئاخىر ئېغىشماي چىڭ تۇرۇپ، دېڭ شياۋپىڭ باشلاپ بەرگەن جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش يولىدا مېڭىش لازىم. پۇرسەتنى تۇتۇپ، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ئېچىۋېتىش دائىرىسىنى كېڭەيتىپ، تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈپ، مۇقىملىقنى ساقلاپ، خىزمەتلەرنى يەنىمۇ ياخشى ئىشلەپ، پارتىيە 15 - قۇرۇلتىيىنىڭ غەلىبىلىك ئېچىلىشىنى كۈتۈۋېلىش لازىم.

«ماتائىيت ئۈچۈن پۇل ئىئانە قىلىش بۇرچىمىز»

سۈرەتلىك خەۋەر

ساۋەن ناھىيىسىنىڭ ئۇلانئۇس بازىرىنىڭ بېيخۇسۇن كەنتىدىكى ئابرۇيلۇق دىنىي زات، قازاق دېھقان تۆكەن مامۇرجان پۇل يىغىپ مەككىگە ھەجگە بېرىشقا تەييارلىق قىلغان. لېكىن ئۇ ئاغرىپ قېلىپ، ۋاپات بولۇش ئالدىدا: «ھەجگە بېرىشقا تەييارلىغان پۇلنى ئائىلىگە ئىشلەتكەندىن باشقا مائارىپ ئىشلىرىغا ئىئانە قىلىڭلار» دەپ ۋەسىيەت قىلغانىدى. بۇ يىل 5 - ئاينىڭ 15 - كۈنى ئۇنىڭ ئوغلى ئاتىسىنىڭ ۋەسىيىتى بويىچە 5000 يۈەننى مائارىپ تەرەققىياتىغا ئىشلىتىش ئۈچۈن بازارلىق خەلق ھۆكۈمىتىگە ئاپىرىپ بەردى.

6 - ئاينىڭ 19 - كۈنى ئۇلانئۇس بازىرىنىڭ رەھبەرلىرى بېيخۇسۇن كەنتىگە بېرىپ بۇ ئائىلىدىكىلەرنى يوقلىدى. تۆكەن مامۇرجاننىڭ ئايالى جامال مۇئاۋىن بازار باشلىقىغا مۇنداق دېدى: «مائارىپنىڭ راۋاجلىنىشى ئۈچۈن پۇل ئىئانە قىلىش يولدىشىمنىڭ ھايات ۋاقتىدىكى ئارزۇسى ئىدى، ئۇ بىزنىڭمۇ بۇرچىمىز».

ئۆز مۇخبىرىمىز جاڭ جى خەۋىرى، فەن خاۋ فوتوسى

ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ «بېيجىڭ» يولى مەدەنىيەتلىك كىچىك رايونلار ئىچىدە مەملىكەت بويىچە ئۈلگە كۆرسىتىش نۇقتىسى بولدى

ئۆز مۇخبىرىمىز چېن يەن خەۋەر قىلىدۇ: ئۈرۈمچى شەھىرىگە كەلگەن كىشىلەرنىڭ كۆپىنچىسى «بېيجىڭ» يولىنىڭ پاكىزلىقى، رەتلىكلىكىگە ھەيران بولماي قالمايدۇ. بۇ يىل 3 - ئايدا ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ «بېيجىڭ» يولى مەدەنىيەتلىك كىچىك رايونى ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى تەشۋىقات بۆلۈمى تەرىپىدىن تۇنجى تۈركۈمدىكى مەدەنىيەتلىك كىچىك رايونلار ئىچىدە مەملىكەت بويىچە ئۈلگە كۆرسىتىش نۇقتىسى دەپ جاكارلاندى.

«بېيجىڭ» يولى مەدەنىيەتلىك كىچىك رايونى ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ يېڭىشەھەر رايونىغا جايلاشقان، 8.9 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتىكى «بېيجىڭ» يولىنى ئاساس قىلىپ، ئىككى تەرەپكە كېڭەيگەن. بۇ كىچىك رايوندا ئۈچ مەھەللە ئىش بېجىرىش ئورنى، ئاپتونوم رايونىمىزدا تۇرۇشلۇق 165 ئورۇن (قىسىم) بار، نوپۇسى تەخمىنەن 180 مىڭ، يېڭىشەھەر رايونى 1994 - يىلدىن تارتىپ ئىشنى يولنى تايانچ قىلىپ، شەھەر قىياپىتىنى رەتكە سېلىش ۋە ياخشىلاش، ماگىزىن قىياپىتىنى ياخشىلاشتىن باشلىدى، قائىدىسىز سېلىنغان بىنالارنى چېقىۋەتتى، ئۆلچەملىك بولمىغان ۋىۋىسكىلارنى رەتكە سالدى. ئۇدۇل كەلگەنلىكى يەرگە قالايمىقان ئېلان - ئۇقتۇرۇش چاپلاش، رەسىم سىزىشنى چەكلىدى. 20 مىڭ تۈپتىن كۆپرەك كۆچەت تىكىپ، 459 مو يەرنى كۆكەرتتى. يول بويلىرىغا رەڭدار چىراغ ئورناتتى. شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ مەدەنىيەتلىك ھەرىكەت ئۆلچىمى ۋە «بەشنى تەشەببۇس قىلىش، ئونىنى قىلماسلىق ئەھدىنامىسى»نى خەنزۇ ۋە ئۇيغۇر يېزىقلىرىدا بېسىپ تارقاتتى؛ مەدەنىيەتلىك شەھەر ئاھالىسى بولۇش بويىچە 10 مىڭ كىشىلىك ئىمزا قويۇش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. مۇھىت تازىلىقى بويىچە كوچىمە قىزىل بايراق مۇسابىقىسىنى قانات يايدۇردى. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا 100 نومۇرلۇق تۈزۈمنى قوللىنىپ، نىشانلىق باشقۇرۇش بويىچە مۇكاپاتلاش - جازالاش تۈزۈمىنى يولغا قويدى. تەشۋىق - تەربىيە ئەمەلىيلەشكەنلىكى، نازارەت قىلىش، تەكشۈرۈش مېخانىزمى يۈرۈشلەشتۈرۈلگەنلىكى ئۈچۈن، ئىككى يىلدىن بۇيان «بېيجىڭ» يولى مەدەنىيەتلىك كىچىك رايونى ئون نەچچە تۈرلۈك خىزمەتتە مەملىكەت ياكى ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن تەقدىرلەندى.

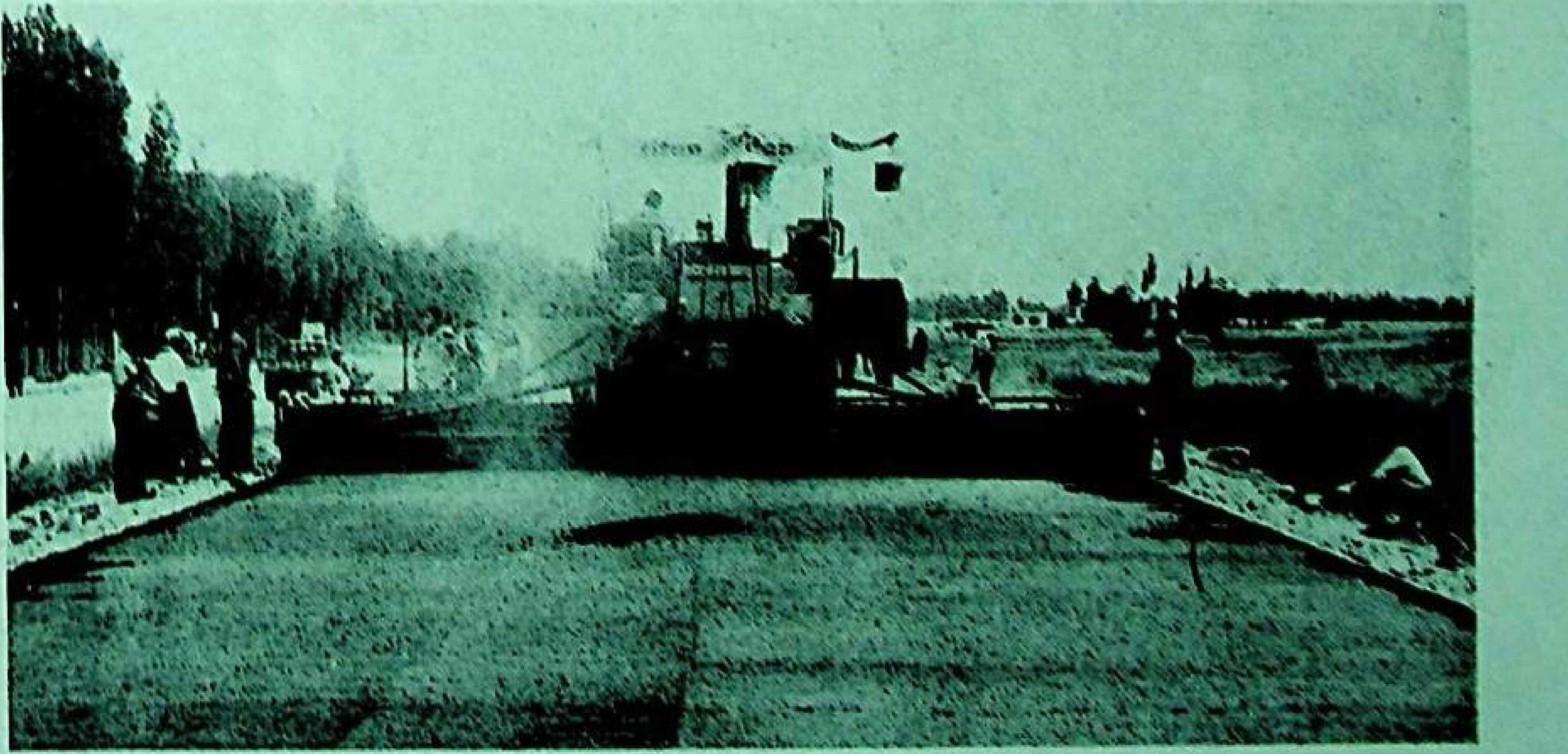

دۆلەتنىڭ 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى نۇقتىلىق قۇرۇلۇش تۈرى، دۆلەت يولى 312 - لىنىيىسى چىڭسىخۇزا - تەلكى بۆلىكىنى كېڭەيتىپ قۇرۇش قۇرۇلۇشى يول يۈزىگە قاراماي ياتقۇزۇش باسقۇچىغا كىردى، بۇ قۇرۇلۇش 10 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن بۇرۇن ئىشلىتىشكە تاپشۇرۇلۇشى مۇمكىن.

خې شۈي فوتوسى

«ئاقسۇ بۈركۈتى» ئوتتۇرا ئۆزلەككە قاراپ «ئۇچتى»

ئۆز مۇخبىرىمىز غەيرەت ئۆمەر خەۋەر قىلىدۇ: 20 - ئىيۇن ئاقسۇ ھاراق زاۋۇتىنىڭ ئىچى ھەر خىل شار، بايراق، پىلاكاتلار بىلەن بېزىلىپ، بايرام تۈسىگە كىردى. زاۋۇتتىكى رەتلىك كىيىنگەن 300 نەچچە ئىشچى - خىزمەتچى پىشتوپلار ئەترىتى ئورۇندىغان مىزگان - بارابان ساداسى ئىچىدە، ئۆزلىرى ئىشلەپ چىقارغان «بۈركۈت» ماركىلىق ئالىي ھاراقنىڭ خېنەن، خېبېي، سەندۇڭ، خۇنەن ئۆلكىلىرىگە يۆتكەلگەنلىكىگە قىزغىن تەنتەنە قىلىشتى. بۇنىڭ بىلەن «ئاقسۇ بۈركۈتى» تۇنجى قېتىم شىنجاڭ چېگرىسىدىن چىقىپ، ئوتتۇرا تۈزلەڭلىك بازارلىرىدا پەرۋاز قىلىشقا باشلىدى.

«بۈركۈت» - ئاقسۇ ۋىلايەتلىك ھاراق زاۋۇتى ئىشلەپ چىقارغان ئاق ھاراق تۈرلىرىنىڭ خاس ماركىسى بولۇپ، ئۇلارنىڭ مەھسۇلاتلىرى ئۇزاقتىن بۇيان جەنۇبىي شىنجاڭ بازارلىرىدا ئۈستۈنلۈكنى ئىگىلەپ كەلگەنىدى. بۇ زاۋۇت يېقىنقى يىللاردىن بۇيان تېخنىكا ئۆزگەرتىش قەدىمىنى تېزلىتىپ، ئىشلەپچىقىرىش كۆلىمىنى كېڭەيتىش، ھۈنەر - سەنئەت ئۇسۇلىنى يېڭىلاپ، مەھسۇلات تۈرلىرىنى كۆپەيتىش ئارقىلىق بازار ئىگىلىكىنىڭ يېڭى يۈزلىنىشىگە زىچ ماسلىشىپ، كارخانىنىڭ ھاياتىي كۈچىنى ئاشۇردى، مەھسۇلات سۈپىتىنى، ئوراش - قاچىلاش تېخنىكىسىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈپ، ھاراق بازارلىرىدىكى رىقابەتكە بەرداشلىق بېرىش ئىقتىدارىنى كۈچەيتتى. بىر نەچچە يىل بوشاشماي تىرىشىش ئارقىلىق بۇ زاۋۇتنىڭ يىللىق مەھسۇلات مىقدارى 2500 توننىغا، مەھسۇلات تۈرى ئاز كەم 30 خىلغا يېتىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھەممە جايلىرىدا دېگۈدەك مۇئەييەن بازار كۆلىمىگە ئىگە بولدى.

يۇقىرىقى نەتىجىلەرنى يەنىمۇ مۇستەھكەملەپ، تىجارەت دائىرىسىنى پۈتۈن مەملىكەتنىڭ ھەرقايسى جايلىرىغىچە كېڭەيتىپ، مەھسۇلات قىممىتى، پايدا - باج كۆرسەتكۈچىنى داۋاملىق ئۆستۈرۈش ئۈچۈن، ئاقسۇ ھاراق زاۋۇتى يېقىندا خېبېي، خېنەن، سەندۇڭ، خۇنەن ئۆلكىلىرىگە ئادەم ئەۋەتىپ، ئۇلار بىلەن «بۈركۈت» ماركىلىق ئاقسۇ ئالاھىدە ھارىقىنى سېتىۋېلىش - سېتىپ بېرىش توختامى تۈزدى. بۇ توختامغا ئاساسەن ئۇلار تۇنجى تۈركۈمدە 100 توننا ھاراقنى خېنەن ئۆلكىسىنىڭ كەيفېڭ شەھىرىگە ماڭدۇرۇپ بەردى.

جىڭ ناھىيىسى ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇپ، ئۆز - ئۆزىنى قۇتقۇزۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىدى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **تۇرسۇن ئىمىن** خەۋەر قىلدۇ: جىڭ ناھىيىسى رەھبەرلىك ۋە يېتەكچىلىكنى كۈچەيتىپ، دېھقانلارنى ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇپ، ئۆز - ئۆزىنى قۇتقۇزۇشقا سەپەرۋەر قىلىپ، يېزا ئىگىلىكىدىن مول ھوسۇل ئېلىشقا كاپالەتلىك قىلماقتا.

يېقىندىن بۇيان جىڭ ناھىيىسىدە ھاۋارايى نورمالسىز بولۇپ، بوران ئاپىتى بىر قەدەر كۆپ يۈز بەردى. بۇنىڭ بىلەن دېھقانچىلىق زىرائەتلىرى، بولۇپمۇ كېۋەز مايسىلىرىنىڭ بوران ئاپىتىگە ئۇچراش ئەھۋالى ئېغىر بولدى. 5 - ئاينىڭ 4- كۈنىدىن 12 - كۈنىگىچە بولغان ئارىلىقتا يۈز بەرگەن بوران ئاپەتلىرى تۈپەيلىدىن بۇ ناھىيىنىڭ ماندابۇلاق يېزىسىدا ئاپەتكە ئۇچرىغان كېۋەز كۆلىمى 16 مىڭ 500موغا، باجىياخۇ دېھقانچىلىق مەيدانىدا 4600موغا يېتىپ، يېزا بويىچە تېرىلغان كېۋەز كۆلىمىنىڭ ئايرىم - ئايرىم ھالدا % 31.75 ۋە % 11.5 ىنى ئىگىلىدى. تولى يېزىسىدا ئاپەتكە ئۇچرىغان كېۋەز كۆلىمى 700 موغا يېتىپ، بۇنىڭ ئىچىدە ئەڭ ئېغىر ئاپەتكە ئۇچرىغان كۆلەم 300 مودىن ئېشىپ كەتتى.

ئاپەت يۈز بەرگەندىن كېيىن ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى دېھقانلارنى ئۈنۈملۈك تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇپ، ئۆز- ئۆزىنى قۇتقۇزۇشقا تەشكىللىدى. يېزا ئىگىلىك تارماقلىرى، سۇغۇرتا شىركىتى ۋە ھەرقايسى يېزا- بازار، مەيدان رەھبەرلىرىدىن تەركىب تاپقان ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇش، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى تۈرلۈك خىزمەتلەرنى پائال قانات يايدۇردى. يېزا خىزمىتى بۆلۈمى، دېھقانچىلىق ئىدارىسى، سۇغۇرتا شىركىتى قاتارلىق ئورۇنلار دائىرىلەر بويىچە ھۆددىگە ئېلىپ، دېھقانلارنىڭ ئاپەتكە ئۇچرىغان زىرائەت مايسىلىرىنىڭ ئورنىغا قايتا تېرىش، تولۇقلاپ تېرىش ئىشلىرىغا يېتەكچىلىك قىلىپ، ئاپەت كەلتۈرگەن زىياننى ئەڭ تۆۋەن دەرىجىگە چۈشۈردى. 5 - ئاينىڭ 22 - كۈنىگىچە دېھقانلار كېۋەزنى قايتا تېرىش، تولۇقلاپ تېرىشنى ئاخىرلاشتۇرۇپ، كېۋەز پەرۋىشىگە تۇتۇش قىلدى. ماندابۇلاق يېزىسىدىلا قايتا تېرىلغان كېۋەز كۆلىمى 5600 موغا، تولۇقلاپ تېرىلغان كېۋەز 10 مىڭ 900 موغا يەتتى.

قورغاس ناھىيىسى سۇلياۋ يېپىپ قوناق تېرىش كۆلىمىنى كېڭەيتىش ئۈچۈن بۇ يىل 86 مىڭ مو يەرگە قوناق تېرىپ بولتۇرقىدىن بىر ھەسسە كۆپەيتتى. ھازىر بۇ ناھىيە دېھقانلارنى سۇلياۋنى ئېلىۋېتىش، قوناق تۈۋىگە توپا يۆلەش، ئوغۇتلاش، سۇغىرىشقا سەپەرۋەر قىلىپ قوناقتىن مول ھوسۇل ئېلىشقا پۇختا ئاساس سالدى.

سۈرەتتە: دېھقانلار قوناق ئېتىزىدىكى سۇلياۋنى ئېلىۋېتىمەكتە.

يۈەن دى فوتوسى

قىزىلسۇ ئوبلاستى كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈشكە پۇختا تەييارلىق كۆردى

ئۆز مۇخبىرىمىز **نۇرىيە ئىمامنىياز** خەۋەر قىلدۇ: قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستى ئەتىياز كىرىشى بىلەن كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈشنىڭ تەييارلىق خىزمەتلىرىنى بالدۇر ئورۇنلاشتۇرۇپ، ئۇنىڭغا بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتتى.

قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستى بۇ يىلقى كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش خىزمىتىنى بالدۇر ئورۇنلاشتۇرۇپ، مۇھىم نۇقتىنى بۇلتۇر كەلكۈن ۋەيران قىلىۋەتكەن سۇ قۇرۇلۇشلىرىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشكە قاراتتى. ھەرقايسى ناھىيە (شەھەر)لەر ئەتىياز كىرىشى بىلەنلا ئېرىق- ئۆستەڭلەرنى رېمونت قىلىش دولقۇنىنى قوزغاپ، كەلكۈن بۇزۇۋەتكەن ئېرىق - ئۆستەڭلەرنى ئومۇميۈزلۈك رېمونت قىلدى. نۇقتىلىق ئورۇنلارنىڭ كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش خىزمىتىنى كۈچەيتىش ئۈچۈن 1 - قول رەھبەرلەر بۇ ئىشقا ئۆزى مەسئۇل بولدى. ئوبلاست بويىچە 1 مىليون يۈەندىن كۆپرەك مەبلەغ سېلىنىپ، ئالتە چوڭ سۇ قۇرۇلۇشى ئەسلىگە كەلتۈرۈلدى ھەمدە سىم، تاغار قاتارلىق كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش ماددىي ئەشيالىرى تەخلەپ قويۇلدى. ئوبلاست بويىچە رېمونت قىلىنغان كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش توسمىسىنىڭ ئۇزۇنلۇقى 88 كىلومېتىرغا يەتتى. شۇنىڭ بىلەن بىرگە 5 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن باشلاپ، ئوبلاست بويىچە ھەرقايسى سۇ پونكىتلىرىغا دېجۇرنى قويۇش تۈزۈمى تۇرغۇزۇلۇپ، ئۇچۇر يولى راۋانلاشتۇرۇلدى.

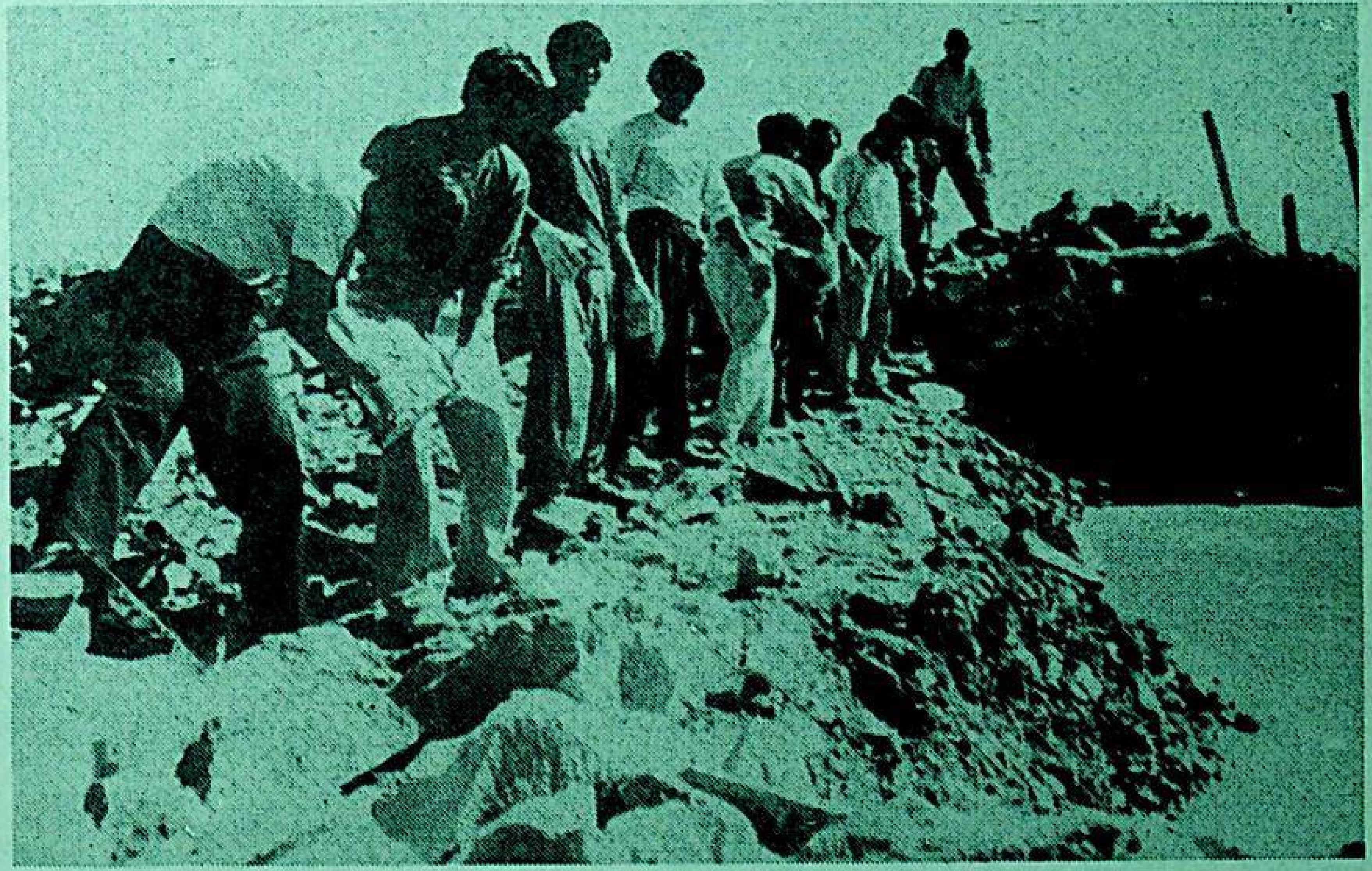

ئىلى ۋىلايەتلىك كالا فېرمىسى 1- ئايدىن 5- ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر 1000 دىن ئارتۇق ئادەم ئاجرىتىپ ۋە 248 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، 114 مېتىر ئۇزۇنلۇقتا توسما ياساپ كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆردى.

سۈرەتتە: ئىشچىلار مۇداپىئە توسمىسى ياسىماقتا.

تۇرسۇنمۇھەممەت ئوسمان فوتوسى

بايىنغولىن ئوبلاستىدىكى يېزا - بازار كارخانىلىرى ئوبلاست ئىگىلىكىنىڭ يۈكسىلىشىگە تۈرتكە بولماقتا

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **ئۆمەرجان مۇھەممەت** خەۋەر قىلدۇ: بايىنغولىن ئوبلاستىدا تەبىئىي ئەۋزەللىكتىن پايدىلىنىپ، بازار ئىگىلىكىگە يۈزلىنىش ئومۇمىي كەيپىياتقا ئايلانغانلىقتىن، 2 ، 3 - كەسىپ بىلەن شۇغۇللىنىدىغانلار بارغانسېرى كۆپىيىپ، يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ تەرەققىياتى تېزلىشىپ ئوبلاست ئىگىلىكىنىڭ يۈكسىلىشىگە تۈرتكە بولماقتا.

ئوبلاستلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، يېزا - بازار كارخانىلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنى يېزا ئىقتىسادىنى يۈكسەلدۈرۈشنىڭ ئىستراتېگىيىلىك نۇقتىسى ۋە دېھقان، چارۋىچىلارنى ھاللىق سەۋىيىگە يەتكۈزۈشنىڭ بۆسۈش ئېغىزى قىلىپ، ئاساسلىق رەھبەرلەر بىۋاسىتە تۇتۇش، مەسئۇل بولغۇچى كونكرېت

يېڭى تېخنىكا كىرگۈزۈپ، يېڭى ھۈنەر - سەنئەت قوللاندى، يېڭى ماتېرىيال، يېڭى مەھسۇلات بولۇشقا كاپالەتلىك قىلدى. «سىرتقا قارىتا بىرلىكتە تىجارەت قىلىش، باشقىلارنىڭ مەبلىغىدىن پايدىلىنىش، ئاستا قەدەم بىلەن پۇختا ئىلگىرىلەش ۋە ھەرىكەتچان تەرەققىي قىلىش» يېتەكچى ئىدىيىسىنى تۇرغۇزۇپ، ئۆز كارخانىلىرىنى ئۆزگەرتىپ قۇرۇپ چىقتى. نەتىجىدە بۇ كارخانىلارنىڭ ئومۇمىي ئىقتىدارى ۋە ئىقتىسادىي ئۈنۈمى كۆرۈنەرلىك ئۆستى. ئوبلاست بويىچە يېزا- بازار كارخانىلىرىنىڭ ئون نەچچە خىل مەھسۇلاتى مەملىكەت ئىچى-

88 - نۆۋەتلىك خەلقئارا ئىجادىيەت كۆرگەزمىسىدە قومۇلدا ئىشلەنگەن «FA قورغاق يەر ئەجدىھاسى» دېھقانچىلىق دورىسى ئالاھىدە مۇكاپاتقا ئېرىشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **گۈلزار غوپۇر، يۈسۈپ ئەمەتھاجىلار** خەۋەر قىلدۇ: «FA قورغاق يەر ئەجدىھاسى» دېھقانچىلىق دورىسى يېقىندا پارىژدا ئۆتكۈزۈلگەن 88 - نۆۋەتلىك خەلقئارا ئىجادىيەت كۆرگەزمىسىدە قومۇل

ئارقىسىدا، ۋىلايەتتىكى مۇناسىۋەتلىك تارماقلار 1986- يىلدىن باشلاپ، «FA قورغاق يەر ئەجدىھاسى» دېھقانچىلىق دورىسىنى تەتقىق قىلىشقا باشلىغان، ئون يىلدىن كۆپرەك سىناق قىلىش ئارقىلىق، بۇ

كەتتى،بۇ ئارقىلىق ئاشلىق ئومۇمىي مىقدارى 3 مىليارد كىلوگرام، ئىقتىسادىي ئۈنۈم تەخمىنەن 3 مىليارد يۈەن ئاشتى. شىنجاڭ سىرىق چىرىندى ئۆسۈملۈك كىسلاتاسى پەن- تېخنىكا تەرەققىيات باش شىركىتى يىلىغا 10 مىڭ توننا «FA

مەسئۇل بولغۇچى كونكرېت تۇتۇش، تارماقلار ئاپال قوللاش، ئامما دادىل ئىشلىش ۋەزىيىتى يارىتىش، تۈرلۈك يوللار ئارقىلىق مەبلەغ توپلاپ، يېزا - بازار كارخانىلىرىغا مالىيە جەھەتتىن مەدەت بەردى. يېزا - بازار كار- خانىلىرىمۇ مەھسۇلات قۇرۇلمىسىنى تەڭشەپ، بازارغا قاراپ مەھسۇلات ئىشلەپچىقىرىشنى ئاساس قىلدى.

مەھسۇلاتنى مەملىكەت ئىچى- سىرتىدا ئۆتۈمگە يەتكۈزۈپ، مەھسۇلاتلىرىنىڭ بازىرى چىقتى. بۇ يىل 1 - ئايدىن 5 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە ۋىلايەت بويىچە يېزا- بازار كارخانىلىرىنىڭ ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 215 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1996 - يىلنىڭ شۇ مەزگىلدىكىدىن 29.5 % ئاشتى.

ئىجادىيەت كۆرگەزمىسىدە قۇمۇل ئۈچۈن شەرەپ كەلتۈردى. بۇ دېھقانچىلىق دورىسى پىششىقلاش مۇنبىرى، سەنئەتتە ئالاھىدە مۇكاپاتقا، مۇۋەپپەقىيەتلىك ئىشلىنىش بويىچە مەس مىدالغا ئېرىشتى.

قۇمۇل ۋىلايەتلىك پارتكوم، ھۆكۈمەتنىڭ قوللىشى، ياردىمى ئارقىلىق، بۇ يىل بۇ دورا بازارغا سېلىندى، بازارغا سېلىنغاندىن كېيىنكى قىسقىغىنە بىر نەچچە ئايدا بۇ دورا 20 نەچچە ئۆلكە، شەھەر، ئاپتونوم رايوندا سېتىلدى ۋە بۇ دورا ئىشلىتىلگەن كۆلەم 30 مىليون مودىن ئېشىپ شىركىتى يىلىغا 10 مىڭ توننا «FA قۇرغاق يەر ئۆجەدىماسى» دېھقانچىلىق دورىسى ئىشلەپ چىقىرىشتىن ئىقتىدارغا ئىگە بولدى. شىركەت بۇ يىل 1 مىليون 80 مىڭ يۈەن قەرزىنى قايتۇرۇپ، 1 مىليون يۈەندىن ئارتۇق ساپ پايدا ئالدى.

تۇرسۇنمۇھەممەت تۇسمان فوتوسى

لوپ ناھىيىلىك مال - مۈلۈك سۇغۇرتا چەكلىك شىركىتى ئاپەتكە ئۇچرىغان 6728 مو كېۋەز مايىسى ئۈچۈن 358 مىڭ يۈەن تۆلەم پۇلى بەردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئەنۋەرجان مامۇت** خەۋەر قىلىدۇ: جۇڭگو مال - مۈلۈك سۇغۇرتا چەكلىك شىركىتىنىڭ لوپ ناھىيىلىك تارماق شىركىتى 5- ئاينىڭ 9 - كۈندىكى قاتتىق بوران، يامغۇر، مۆلدۈر ئاپىتىدە نابۇت بولغان 6728 مو كېۋەز مايىسى ئۈچۈن يېقىندا 358 مىڭ 461 يۈەن تۆلەم بېرىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنى خۇشال قىلدى.

5- ئاينىڭ 9 - كۈنى چۈشتىن كېيىن لوپ ناھىيىسى تۇيۇقسىز قاتتىق بوران، يامغۇر ، مۆلدۈر ئاپىتىگە ئۇچراپ لوپ بازىرى، دول، باشتوغراق، ھاڭگى يېزىلىرىدا 30 مىڭ موغا يېقىن كېۋەز مايىسى بۇزغۇنچىلىققا ئۇچراپ، بۇنىڭدىن 6728 مو كېۋەز مايىسى نابۇت بولۇپ كەتكەندى. ئاپەت يۈز بەرگەندىن كېيىن، ناھىيىدىكى پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى دەرھال ئاپەتكە ئۇچرىغان يېزا، كەنتلەرگە بېرىپ، زىياننى ئەڭ تۆۋەن چەككە چۈشۈرۈشنىڭ تەدبىرلىرىنى تۈزۈپ ئەمەلىيلەشتۈردى. ناھىيىلىك ئۇرۇقچىلىق شىركىتى نابۇت بولغان كېۋەز ئېتىزلىرىغا تولۇقلاپ تېرىشقا دەرھال ئۇرۇقلۇق قوناق يەتكۈزۈپ بەردى. ناھىيىلىك مال - مۈلۈك سۇغۇرتا چەكلىك شىركىتىمۇ ئاپەتكە جىددىي قاراپ، مەخسۇس ئادەم تەشكىللەپ، كەنت، مەھەللىلەرگىچە بېرىپ تەكشۈرۈپ، زىيانغا ئۇچراش ئەھۋالىنى ئېنىقلىدى. ناھىيە رەھبەرلىرى، مال - مۈلۈك سۇغۇرتا شىركىتى ۋە يېزا ئىگىلىك تارماقلىرىدىكى خادىملار ئاپەتكە ئۇچرىغان كەنتلەرگە بېرىپ، نابۇت بولغان كېۋەز مايىسلىرى ئۈچۈن، نەق مەيداندا تۆلەم پۇلى تارقىتىپ بەردى. بۇ ئەھۋالنى كۆرگەن پاختىكارلار خۇشاللىق بىلەن: «سۇغۇرتىغا قاتنىشىش ھەقىقەتەن خەلقىمۇ، دۆلەتكىمۇ پايدىلىق ئىكەن، بىز چوقۇم بۇنىڭدىن كېيىنمۇ دېھقانچىلىق زىرائەتلىرىمىزنى سۇغۇرتىغا تولۇق قاتناشتۇرىمىز» دېدى.

كورلا شەھىرى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان شەھەر قۇرۇلۇشى ئۈچۈن زور مىقداردا مەبلەغ سېلىپ، شەھەرنىڭ ئاساسىي يوللىرىنى كېڭەيتىپ ياساپ، يول بويلىرىغا ھەر خىل دەرەخلەرنى تىكىپ كۆكەرتتى ۋە يوللارنى كەڭ - ئازادە قىلدى، تۆت ئورۇنغا باغچا ياساپ، شەھەر مۇھىتىنى گۈزەللەشتۈردى.

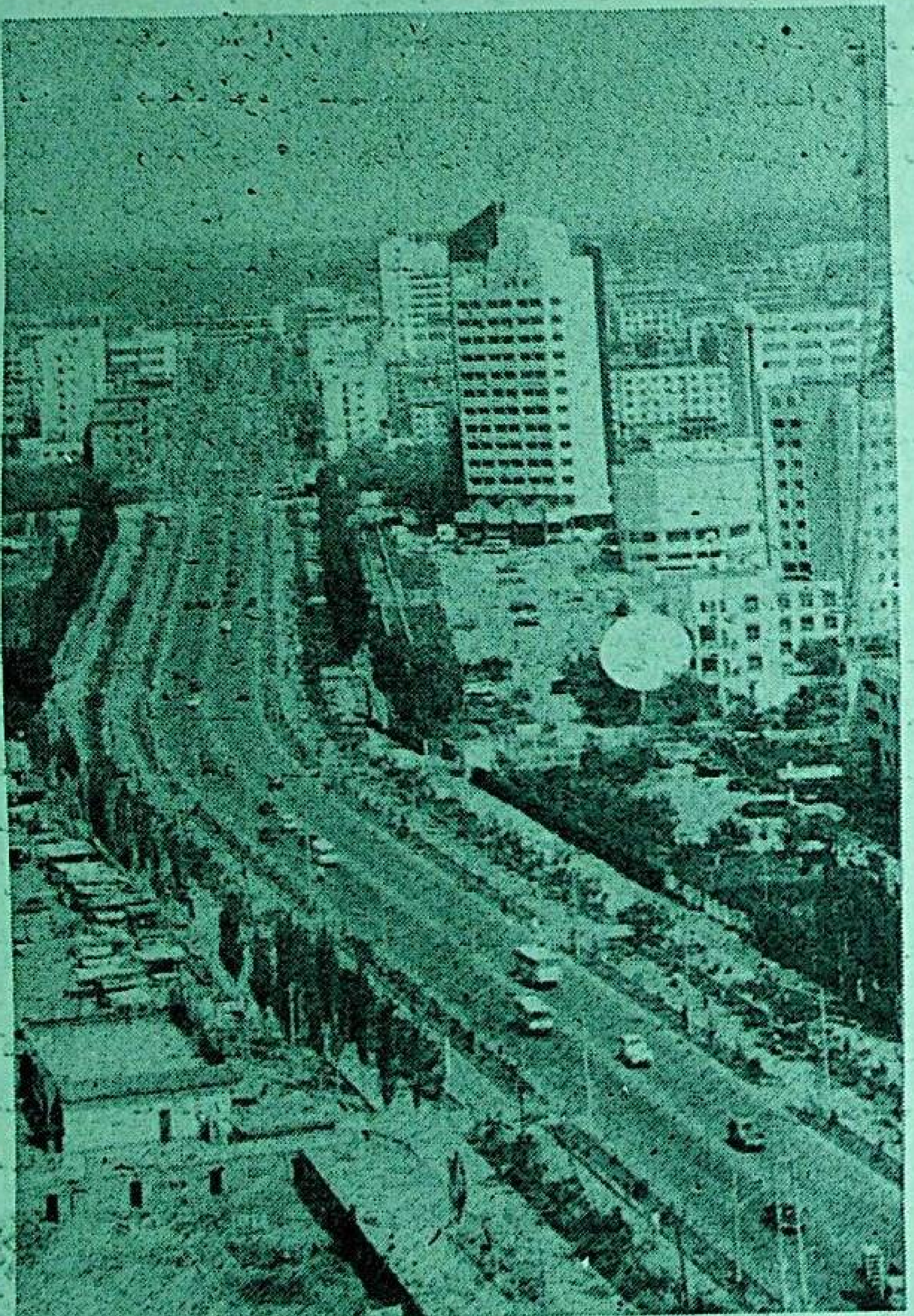

↑ سۈرەتتە: كېڭەيتىپ ياسالغان «قۇرۇلۇش» يولى.

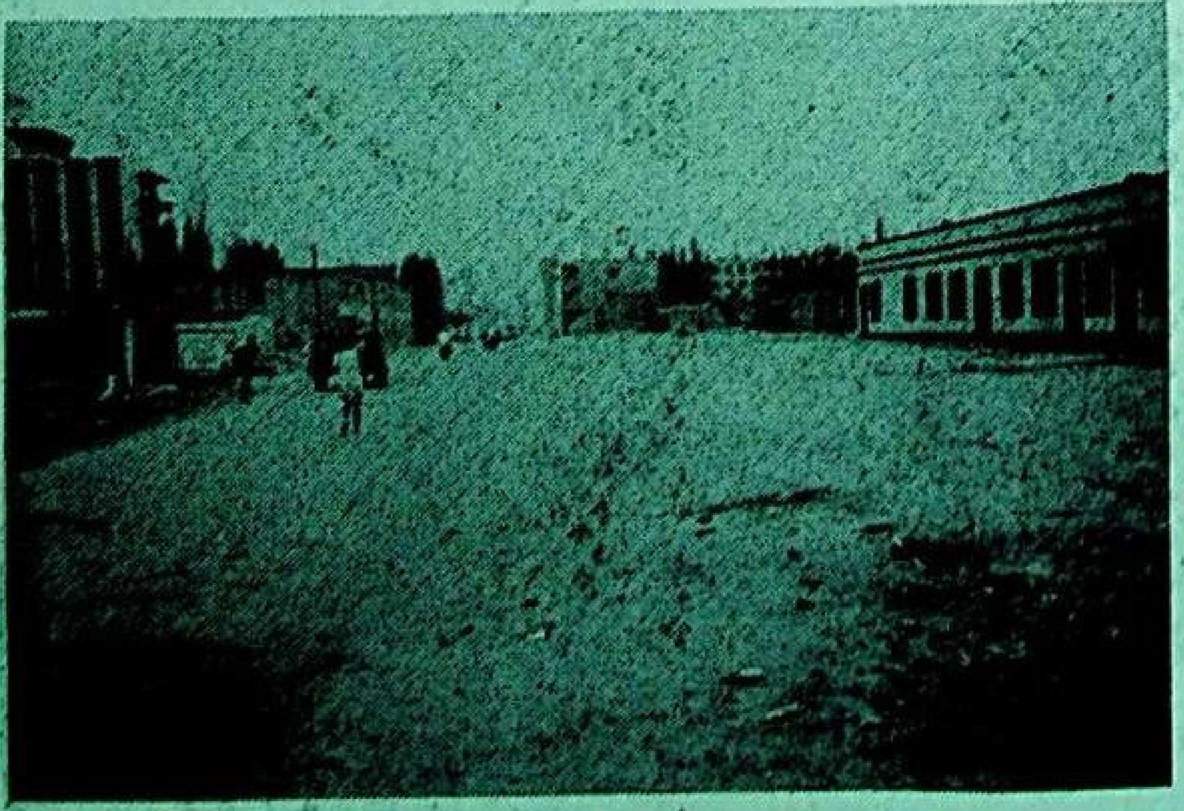

↑ سۈرەتتە: ئۇن يىل بۇرۇنقى «خەلق» مەيدانى.

↑ سۈرەتتە: بۈگۈنكى «خەلق» مەيدانى.

ئابدۇراخمان قاسىم فوتوسى

سۈپەت ئارقىلىق بازار تېپىش

ئابدۇۋەلى قاۋۇل، ئەركىن مەمەت

بىز شىنجاڭ 6 - بىناكارلىق - قۇرۇلۇش شىركىتى ئەمگەك كۈچلىرى باش شىركىتى تامچىلىق گۇرۇپپىسىدىكى تۇردى سەيدىنىنىڭ ئىش ئىزلىرى ھەققىدە توختىلىپ ئۆتمەكچىمىز.

بىز تامچىلىق بىلەن شۇغۇللانغىنىغا 20 يىل بولاي دېگەن بۇ كىشى بىلەن كۆرۈشۈپ:

- 20 يىل سېمونت - لاي يۇقۇندىلىرىغا مىلىنىپ يۈرۈپسىز، زېرىكمىدىڭىزمۇ؟ - دەپ سورىدۇق.

- مېنىڭ مۇشۇ كەسپىممۇ باشقا كەسپلەرگە ئوخشاشلا جەمئىيەتكە، كىشىلەرگە بەخت، ھوزۇر بېغىشلىيالايدۇ، كىشىلەرنىڭ ئازادە خىزمەت مۇھىتىدىن ئالغان خۇشاللىقى، تۇرالغۇ جاي خۇشاللىقى ماڭىمۇ ئورتاق. ئۇنىڭ جاۋابىنى ئاڭلاپ سوئالىمىزدىن ئەپسۇسلاندۇق.

بىز تۇردى سەيدىن توغرىسىدا مۇنۇلارنى ئۇقتۇق: ئىسلاھات چوڭقۇرلىشىپ، بازار ئىگىلىكى جۇش ئۇرۇپ راۋاجلانغان، بىناكارلىق- قۇرۇلۇش بازىرىدا رىقابەت كەسكىنلەشكەن چاغلارنىڭ بىر كۈنى تۇردى سەيدىن تامچىلىق گۇرۇپپىسىنىڭ باشلىقلىقىغا تەيىنلەنگەن. ئىشچى- خىزمەتچىلەرنىڭ ئىش ھەققى، تۇرمۇش تەمىناتى كۈچلۈك بېسىمغا دۇچ كەلگەنلىكتىن ئىشچىلاردا بوشاڭلىق، چېچىلاڭغۇلۇق باش كۆتۈرگەن ئەھۋالدا قانداق قىلىپ رىقابەتتە ئۇستۇنلۇككە ئېرىشكىلى بولىدۇ.

تۇردى سەيدىن بىر قېتىملىق گۇرۇپپا يىغىنىدا: «رىقابەتتە پۇت تىرەپ تۇرۇشنىڭ ئاچقۇچى سۈپەتنى چىڭ تۇتۇشتا، سۈپەتنى ياخشىلاش، سۈرئەتنى تېزلىتىش ئاساسىدىلا ئۆزىمىزنى قوغدىيالايمىز» دېگەن. ئۇ يىغىندىن كېيىن ئىشچىلارنىڭ قوللىشى، ماسلىشىشى بىلەن كەسپىي ئۆگىنىشنى يولغا قويغان. سۈپەت ئاساسىي نۇقتا قىلىنغان ھۆددىگەرلىك مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى ئورنىتىپ، كىمنىڭ قىلغان ئىشىدا سۈپەتسىزلىك كۆرۈلسە، شۇ كىشى ئۆزى مەسئۇل بولۇش، ئىشى ئەلا سۈپەتلىك بولسا مۇكاپاتلاشتا چىڭ تۇرغان. ئىش سۈرئىتىنى تېزلىتىش ئۈچۈن، ئۆزى باشلامچىلىق بىلەن ئىش ئورنىغا بالدۇر كېلىپ، ھەممىدىن كېيىن قايتقان، ئاي ئاخىرىدا ئىشچىلارنىڭ ئىشقا چىقىش - قايتىش ئەھۋالىغا قاراپ، تولۇق ئىشقا قاتناشقان، سۈپەتتە مەسىلە سادىر قىلمىغان، ۋەزىپىنى ئورۇندىغان، ئاشۇرۇپ ئورۇندىغانلارغا مۇكاپاتنى كۆپەيتىپ بەرگەن. ئىش تەقسىم قىلغاندا ھەربىر ئىشچىنىڭ ئالاھىدىلىكى، تېخنىكا جەھەتتىكى ئارتۇقچىلىقىغا ئالاھىدە ئېتىبار بەرگەن، ئېغىر - يېنىك ئىشنى تەكشى بۆلگەن، ئىش تەقسىم قىلىش، ئىشنى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىپ، ئوخشاش ئىشلارغىچە سۈپەت تەكشۈرۈشنى چىڭ تۇتقان، بۇنىڭدىن ئىشچىلار رازى بولۇپ، قۇرۇلۇشنى سۈپەتلىك ئىشلىگەن. شىركەت «ھەر ئايلىق ئومۇمىي مۇكاپات سوممىسىنىڭ 5% ىنى گۇرۇپپا باشلىقى ئېلىش» دەپ بەلگىلىمە چىقارغان بولسىمۇ، تۇردى سەيدىن ئۆزىنى ئىشچىلار بىلەن ئوخشاش ئورۇنغا قويۇپ، بارنى تەڭ كۆرگەن.

تۇردى سەيدىن بەزى قېرىنداش گۇرۇپپىلارنىڭ قۇرۇلۇش ۋەزىپە ھۆددىسىدىن چىقالماي شالىنىپ قالغان تەجرىبىسىنى ئەينەك قىلىپ، ئۆز گۇرۇپپىسىدىكى ئىشچىلارغا تامچىلىق بىلەنلا چەكلەنمەي، سۇۋاقچىلىق، ياغاچچىلىق، جازىچىلىق قاتارلىق كەسپلەرنىمۇ ئۆگىنىش پۇرسىتى يارىتىپ بەرگەن.

ئۇنىڭ گۇرۇپپىسى ئۆتكەن يىلى پەيزاۋاتتىكى مەكتەپلەرنى قايتا قۇرۇش قۇرۇلۇشىغا قاتنىشىپ، غولتوغراق يېزىلىق ئوتتۇرا مەكتەپ قۇرۇلۇشىنىڭ ئىككى قەۋەتلىك ئوقۇتۇش بىناسىنى ھۆددىگە ئالغان. قۇرۇلۇشنىڭ مۇددىتى قىسقا، ۋەزىپە مۇشكۈل، خىزمەت، تۇرمۇش شارائىتى ناچار بولغان ئەھۋالدا ئۇ گۇرۇپپىدىكى ئەزالار بىلەن بىر نىيەت، بىر مەقسەتتە بولۇپ جىددىي ئىشلىگەن، نەتىجىدە، ئۆرنەك قۇرۇلۇش سۈپىتىدە ۋاقتىدا پۈتتۈرۈپ، «مەكتەپلەرنى قايتا قۇرۇش» قوماندانلىق شتابىنىڭ تەقدىرلىشىگە ئېرىشكەن.

تۇردى سەيدىن مەيلى شەھەردە، مەيلى يېزىدا قۇرۇلۇش قىلسۇن، ئوخشاشلا ئەستايىدىل، جىددىي ئىشلىگەچكە، قۇرۇلۇش سالدۇرغۇچىلارنىڭ تالىشىپ تەكلىپ قىلىدىغان چوقچىسىغا ئايلانغان، ئۇنىڭ گۇرۇپپىسىدىكى ئىشچىلار ئىشسىز، پۇلسىز قالمىغان.

تۇردى سەيدىن 20 يىللىق بىناكارلىق- قۇرۇلۇش كەسپىي خادىملىق ھاياتىدا كۆپ قېتىم «تام قوپۇرۇش ماھىرى» بولغان، ئاپتونوم رايون بويىچە «شىنجاڭنى ئېچىش - گۈللەندۈرۈش» مېدالىغا ئېرىشكەن.

ئىسمائىل ئەھمەد «ئەمەلىي نۇتۇق قوللانمىسى» دېگەن كىتابقا بېغىشلىما يېزىپ بەردى

رېھىم يۇسۇپ يازغان، قەشقەر ئۇيغۇر نەشرىياتى نەشر قىلغان «ئەمەلىي نۇتۇق قوللانمىسى»دېگەن كىتابقا دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى، دۆلەت مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ئىسمائىل ئەھمەد «نۇتۇق سۆزلەش بىر خىل سەنئەت، سەنئەت بولغاندىمۇ ئەمەلىي ئىشلىتىش قىممىتىگە ئىگە سەنئەت. ھەرقانداق سەنئەتنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئۈچۈن نەزەرىيە يېتەكچىلىكى بولۇشى كېرەك. شۇنىڭ ئۈچۈن (ئەمەلىي نۇتۇق قوللانمىسى)نىڭ نەشر قىلىنىشى ناھايىتى ئەھمىيەتلىك ئىش» دەپ بېغىشلىما يېزىپ بەردى.

بۇ كىتابقا نۇتۇق سەنئىتىنى قانداق ئۆگىنىش، تېكىستنى قانداق يېزىش، نۇتۇق سۆزلەش قابىلىيىتىنى قانداق ئۆستۈرۈش، يىغىنغا قانداق رىياسەتچىلىك قىلىش، نۇتۇق سەنئىتىدە تىلدىن قانداق پايدىلىنىش قاتارلىق مەزمۇنلار، كۆپ قوللىنىلىدىغان نۇتۇق تېكىستلىرى، تىلغا دائىر ھېكمەتلىك سۆزلەر كىرگۈزۈلگەن. بۇ كىتاب ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلار، تەتقىقاتچىلار، ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ پايدىلىنىشىغا ماس كېلىدۇ.

مۇرتىزا تىيىپ

ئىمىر مۇھەممەت

مارالۋېشى ناھىيىسى مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇش - ئوقۇتۇش شارائىتىنى ياخشىلاشقا ئەھمىيەت بەرمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز **ئەنۋەر خىزمەت، تۇرغۇن ساۋۇت** خەۋەر قىلىدۇ: مارالۋېشى ناھىيىسى مائارىپ خىزمىتىنىڭ خەلق ئېگىلىكى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتتا تۇتقان ئورنى ۋە رولىنى توغرا تونۇپ، مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇش - ئوقۇتۇش شارائىتىنى ياخشىلاشقا ئەھمىيەت بېرىپ، مائارىپ ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈردى.

بۇ ناھىيە 1993 - يىلدىن بۇيان، «مائارىپ ئارقىلىق ناھىيىنى گۈللەندۈرۈش» شوئارىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، مائارىپ خىزمىتىنى ھەر دەرىجىلىك پارتكوم، ھۆكۈمەتنىڭ مۇھىم خىزمىتى قاتارىغا كىرگۈزدى. مائارىپنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتا دەرىجە بويىچە مەكتەپ باشقۇرۇش، ھەر دەرىجىلىك پارتكوم، ھۆكۈمەتلەر مەسئۇل بولۇشنى، ئاساسلىق رەھبەرلەر مەكتەپلەر بىلەن ئالاقىلىشىش نۇقتىسى قۇرۇش، يېزا - بازار، مەيدانلارنىڭ پارتكوم شۇجىلىرى ئوتتۇرا مەكتەپلەرنىڭ خىزمىتىگە، كەنتلەرنىڭ ياچېيكا شۇجىلىرى باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ خىزمىتىگە مەسئۇل بولۇپ، مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇش - ئوقۇتۇش شارائىتىنى ياخشىلاش، ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش، تۇراقلاشتۇرۇش ئىشىنى تۇتۇشقا مەسئۇل بولۇشنى بەلگىلىدى.

بۇ ناھىيە يەنە 1994 - يىلى ئۆز يېرىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا ئاساسەن مائارىپنىڭ تەرەققىيات پىلانىنى تۈزۈپ، تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپلەردە ئوقۇش مۇكاپاتى تەسىس قىلىش، ياتاقلىق مەكتەپلەردىكى ئوقۇغۇچىلارنىڭ تۇرمۇش خىراجىتىنى ھەل قىلىش ھەققىدە بەلگىلىمە تۈزۈپ ئەمەلىيلەشتۈردى. بۇ ناھىيە ئوتتۇرىغا قويغان «خەلقنىڭ مائارىپىنى خەلق باشقۇرىدۇ، مائارىپنى ياخشى باشقۇرۇش خەلقنىڭ مەدەنىيەت ساپاسىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈندۇر»دېگەن شوئارنىڭ ئىلھامى بىلەن 1991- يىلدىن بۇيان ناھىيە بويىچە مائارىپ ئۈچۈن 1 مىليون 171 مىڭ 700 يۈەن ئىئانە توپلىنىپ، 11 ئورۇندا دېھقانلار مەدەنىيەت تېخنىكا مەكتىپى، 172 ئورۇندا دېھقانلار مەدەنىيەت تېخنىكا سىنىپى قۇرۇلدى. 18 مىڭ 590 كىشى ساۋات چىقىرىش، پەن - تېخنىكا ئۆگىنىش كۇرسلىرىغا قاتنىشىپ، مەدەنىيەت سەۋىيىسىنى ئۆستۈردى. 1993 - يىلدىن ھازىرغىچە ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەر تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن مەكتەپ باشقۇرۇش يولىدا مېڭىپ، 3 مىليون 106 مىڭ 532 يۈەن كىرىم قىلىپ، مەكتەپلەرنىڭ خەتەرلىك قۇرۇلۇشلىرىنى يېڭىلىدى. ھازىر بۇ ناھىيىدىكى ئوقۇش يېشىدىكى باللارنىڭ مەكتەپكە كىرىش نىسبىتى %99.4كە، تۇراقلىشىش نىسبىتى %97.6كە، ئوقۇش پۈتتۈرۈش نىسبىتى %93.4كە يېتىپ، ناھىيىنىڭ مائارىپ تەرەققىياتىدا زور ئىلگىرىلەش بولدى.

كېرىيە ناھىيىلىك ج خ قاتناش ساقچى چوڭ ئەترىتى ئوبراز تىكلەش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، ئاممىنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇرشات مۇساجان** خەۋەر قىلىدۇ: كېرىيە ناھىيىلىك ج خ قاتناش ساقچى چوڭ ئەترىتى جىنەن قاتناش ساقچىلىرىدىن ئۆگىنىش داۋامىدا «قاتناش ساقچىلىرىنىڭ ياخشى ئوبرازىنى تىكلەش» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، ھەرساھە ئاممىسىنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى.

بۇ ئەترەت قاتناش ساقچىلىرىنىڭ ئوبرازىنى تىكلەشتە «پاك - دىيانەتلىك بولۇپ، قانۇننى ئادىل ئىجرا قىلىپ، مەدەنىيەتلىك، ئىنتىزامچان بولۇش ھەرىكەت ئۆلچىمى»نى ئەمەلگە ئاشۇردى. خەلق ئۈچۈن ياخشى ئىش قىلىش، ئەمەلىي ئىش قىلىشنى ساقچىلارنىڭ ئوبراز تىكلەش نىشانى قىلىپ، مۇكەممەل بولغان قائىدە - تۈزۈملەرنى ئورناتتى. كادىر - ساقچىلارغا قاتتىق تەلەپ قويۇپ، قانۇننىڭ ئادىل ئىجرا قىلىنىشىغا ھەققىي كاپالەتلىك قىلدى. «ئوننى قىلىش، ئوننى قىلماسلىق»، «ئىككىدە ئاشكارا بولۇش، بىرنى نازارەت قىلىش» تۈزۈمىنى ئەمەلىيلەشتۈردى. 7000 پارچە تەشۋىقات ۋەرەقىسى تارقاتتى، 550 ئورۇنغا تەشۋىقات شوئارى چاپلىدى ۋە لوزۇنكا ئاستى، سەككىز ئورۇنغا قاتناش بىخەتەرلىك تەشۋىقات تاختىسى ئورناتتى. 13 ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپتىكى 7510 ئوقۇغۇچىغا قاتناش بىخەتەرلىكى بىلىملىرىدىن دەرس ئۆتتى. ئالتە تەشۋىقات تاختىسى تەييارلاپ، «ھەق ئېلىش ئۆلچىمى»، «قاتناش باشقۇرۇش نىزامى»نى چوڭ خەتلىك قىلىپ يېزىپ، جەمئىيەتكە ئېلان قىلدى. ئىككى ئورۇنغا پاش قىلىش ساندۇقى، ئىككى ئورۇنغا پىكىر دەپتىرى ئاستى، ئىككى پاش قىلىش تېلېفونى ئورناتتى. يەتتە كىشىنى نازارەتچىلىككە تەكلىپ قىلىپ، ئاممىنىڭ پىكىر، تەكلىپ، ئىنكاسلىرىنى ۋە نازارىتىنى قوبۇل قىلدى.

كادىر - ساقچىلار ئۆتكەن يىلنىڭ كېيىنكى يېرىمىدىن بۇ يىل 6 - ئايغىچە بەش قېتىملىق سوۋغاتنى، 11 قېتىملىق شەخسىي ۋە كوللېكتىپ مېھماندارچىلىقنى رەت قىلدى. ئاممىۋى سورۇنلارغا ۋە خىزمەت ئورۇنلىرىغا «ئاۋارىچىلىققا يولۇقسىڭىز قاتناش ساقچىلىرىنى ئىزدەڭ» دېگەن لوزۇنكىلارنى ئېسىپ، خەلق ئۈچۈن ئەمەلىي ئىش قىلىپ بەردى. ئاپتوموبىلدىن چۈشۈپ قالغان 7800 يۈەن قىممىتىدىكى مالنى ئىگىسىگە تاپشۇرۇپ بەردى. قىيىنچىلىققا ئۇچرىغان 42 شوپۇرغا ياردەم قىلدى، يول ئۈستىدە ئاغرىپ قالغان شوپۇر، يولۇچىلارغا 500 يۈەنلىك دورا ئېلىپ بەردى. ئېزىپ قالغان 18 يولۇچىنى ئائىلىسىگە ئاپىرىپ قويدى. قېرى، ئاجىز، مېيىپلەر ئۈچۈن 234 قېتىم ياخشى ئىش قىلىپ بەردى.

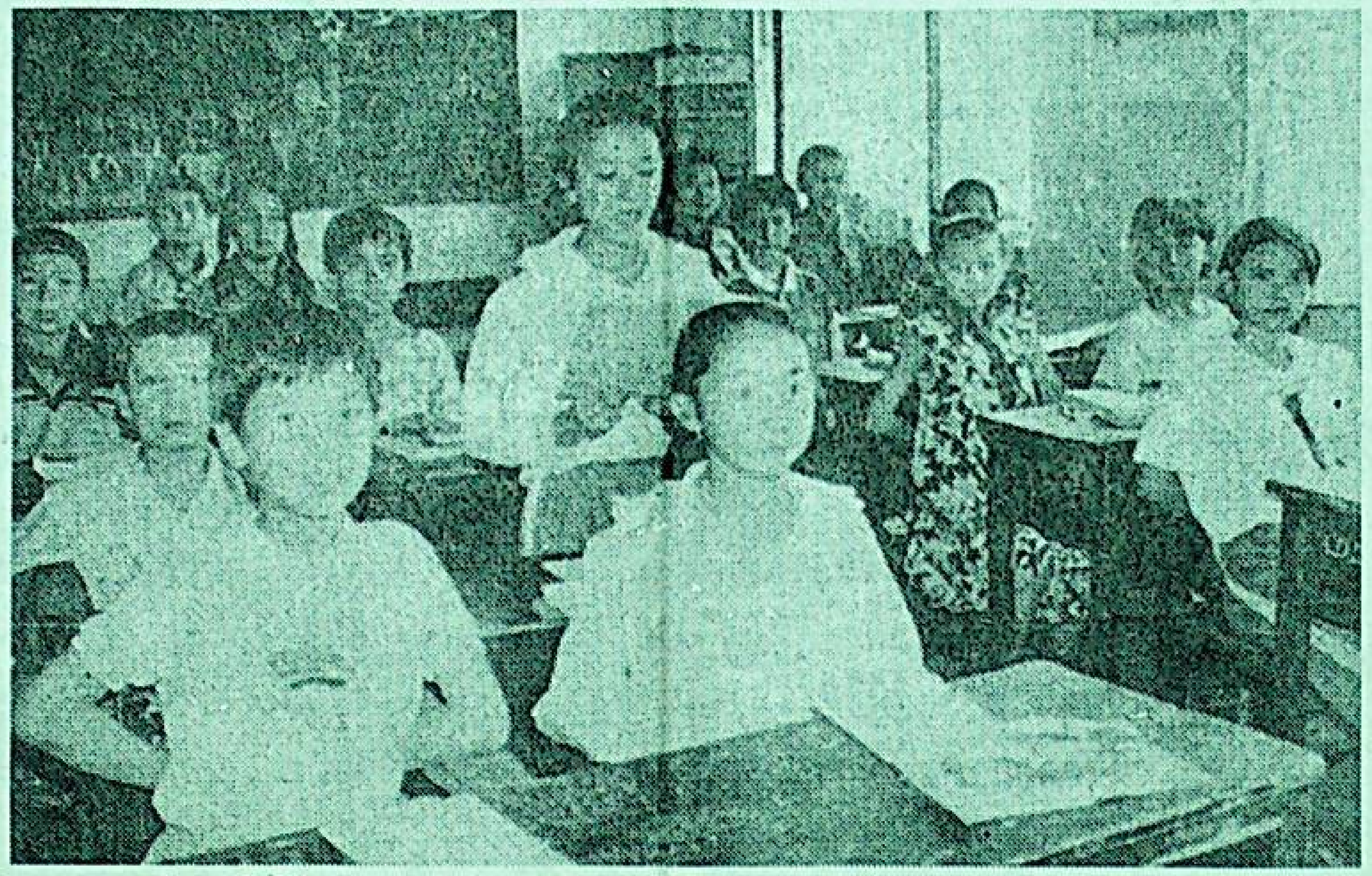

ئۈرۈمچى شەھەرلىك 21 - باشلانغۇچ مەكتەپ «گۆھەر زېمىن شياڭگاڭ»دېگەن تېمىدا ماقالە يېزىش پائالىيىتى ئۇيۇشتۇرۇپ، ئوقۇغۇچىلارنىڭ شياڭگاڭغا بولغان چۈشەنچىسىنى ئۆستۈردى.

سۈرەتتە: ئوقۇغۇچىلار ماقالە ئوقۇماقتا.

ھېسامىدىن ھاجى فوتوسى

خوسۇسىي كارخانىچى موللا ئەلەم شاھ ھاجى مائارىپقا ۋە نامراتلارغا 200 مىڭ يۈەن ياردەم قىلدى

يەكەن ناھىيە يەكەن بازىرىدىكى خوسۇسىي كارخانىچى، يەكەن ناھىيىلىك سىياسىي مەسلىھەت كېڭىشىنىڭ ئەزاسى موللا ئەلەم شاھ ھاجى بېيىغاندا مائارىپنى قوللاشنى، نامرات، ئىگە - چاقىسىز، يېتىم - يېسىرلارغا ياردەم بېرىشنى ئۇنتۇپ قالمىدى. يېقىنقى بىر نەچچە يىل جەريانىدا ئۇ 200 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك پۇل چىقىرىپ مائارىپقا، نامراتلارغا ياردەم قىلىپ، ئىنسانپەرۋەرلىك روھى ئارقىلىق كەڭ

سۇغۇرتا سېپىدىكى ياش تۆھپىكار

«ئادەم قەيەردە، قايسى كەسىپتە ئىشلىسۇن، ئۆزىنىڭ ئەقىل - پاراسىتى ۋە تىرىشچانلىقىغا تايانسا، قىيىنچىلىقلارنى يەڭسە، ئۆز كەسپىدە مۇۋەپپەقىيەت قازىنالايدۇ.» بۇ، گۈلشەن مۇھەممەتنىڭ سۇغۇرتا خىزمىتى بىلەن شۇغۇللىنىش جەريانىدا ئالغان تەسراتى. ئۇ ئۆزىنىڭ تىرىشچانلىقى، ئىجادچانلىق روھى بىلەن ئاددىي خىزمەت ئورنىدا ئۈن- تىنسىز ئىشلەپ، بىر ئاددىي ئەمگەكچىنىڭ گۈزەل

جۇڭگو ئۆمۈر سۇغۇرتىسى شىركىتىنىڭ ئۈرۈمچى شەھەرلىك تارماق شىركىتىگە تەقسىم قىلىنغاندىن بۇيان بۇ ساھەدە نەتىجە يارىتىش ئۈچۈن تىرىشىپ ئەمەلىي بىلىملەرنى پۇختا ئىگىلىدى، ئىچكى ئۆلكىدە بىلىم ئاشۇرۇش پۇرسىتىدىن پايدىلىنىپ جايلارنىڭ سۇغۇرتا ئىشلىرىدىكى تەرەققىياتىنى، سۇغۇرتا خىزمىتىدىكى تەجرىبىلەرنى كۆردى ۋە ئۆگەندى. 1988- يىلى كەسپىي بۆلۈمنىڭ باشلىقى بولدى.

ھاياجانلانغان ئاتا - ئانىسى سۇغۇرتا شىركىتىدىن سۆيۈنۈپ ئۆزلىرىنىڭ مىننەتدارلىقىنى بىلدۈردى. گۈلشەن خىزمەتنى بىجانىدىل ئىشلەش ئارقىلىق 1991 - يىلى بېيجىڭدە ئۆتكۈزۈلگەن «مەملىكەتلىك سۇغۇرتا سىستېمىسىدىكى 100 گۈل»نى تەقدىرلەش يىغىنىغا قاتناشتى.

باشقىلارنى يېتەكلەش ئۈچۈن ئالدى بىلەن ئۆزى ئۈلگە بولۇش كېرەك. شۇڭا گۈلشەن بىرەر ئىش بولسا ئالدى بىلەن ئۆزى قىلدى.

يەككە تىجارەتچى ئابدۇقادىر ئوسمان ئاقسۇ كونشەھەر ناھىيە بازىرىدىكى نامراتلارغا 20 نەچچە مىڭ يۈەنلىك كىيىم - كېچەك ئىئانە قىلدى

سۈرەتلىك خەۋەر

ئاقسۇ كونشەھەر ناھىيىسىنىڭ مەسئۇللىرى 12- ئىيۇن ئاقسۇ كونشەھەر بازارلىق ھۆكۈمەتنىڭ يىغىن زالىدا مۇراسىم ئۆتكۈزۈپ، ئۈرۈمچى دۆڭكۆۋرۈك سودا بازىرىدىكى يەككە تىجارەتچى ئابدۇقادىر ئوسمان ئاقسۇ كونشەھەر ناھىيىلىك پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى ئابدۇرازاق سايىم ئارقىلىق ئەۋەتكەن 20 نەچچە مىڭ يۈەن قىممىتىدىكى پىچىتى بۇزۇلمىغان كىيىم- كېچەكنى ناھىيە بازىرىدىكى قىيىنچىلىق ئىچىدە ئۆتۈۋاتقان 180 نەچچە ئائىلىگە تارقىتىپ بەردى.

ئابدۇقادىر ئوسمان پارتىيىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش سىياسىتىنىڭ تۈرتكىسىدە قانۇنلۇق تىجارەت بىلەن بېيىغان سودىگەر ئىدى. بۇ يىل 3 - ئايدا ياشىنىپ قالغان دادىسى ئوسمانخان قارى ھاجىم جان ئۈزۈش ئالدىدا: «ھۆكۈمىتىمىز توي- تۆكۈن، نەزىر- چىراقنى ئاددىي ئۆتكۈزۈشنى تەشەببۇس قىلىۋاتىدۇ. مەن ئالەمدىن ئۆتكەندە دۇنياغا سەپەر قىلىپ قالسام، نەزىر - چىراققا ئىشلىتىدىغان پۇلنى نامراتلارغا ئىئانە قىلىڭلار» دەپ ۋەسىيەت قىلدى، ئابدۇقادىر ئوسمان دادىسىغا قارىلىق تۇتۇپ يۈرگەن كۈنلەردە ئابدۇرازاق سايىم بىلەن ئۈرۈمچىدە ئۇچرىشىپ قالدى ۋە پاراڭ جەريانىدا ئاقسۇ كونشەھەر ناھىيە بازىرىدىكى بىر قىسىم نامرات ئائىلىلەرنىڭ قىيىنچىلىق ئىچىدە ئۆتۈۋاتقانلىقىدىن خەۋەر تاپتى. ئۇ كۆپ ئويلىنىش ئارقىلىق دادىسىنىڭ كېيىنكى نەزىر- چىراق ئىشلىرىغا ئاتاپ قويغان 22 مىڭ يۈەن پۇلغا يېڭى كىيىم- كېچەك سېتىۋېلىپ، ئۇنى ئابدۇرازاق سايىم ئارقىلىق ئاقسۇ كونشەھەر ناھىيىسىگە يەتكۈزۈپ بەردى.

ئاقسۇ كونشەھەر ناھىيىلىك خەلق ئىشلىرى ئىدارىسى، بازارلىق ھۆكۈمەت كىيىم - كېچەكلەرنى ئەڭ نامرات، قىيىنچىلىقى ئەڭ ئېغىر كىشىلەرنىڭ قولىغا بەردى. ئۇلار ئابدۇقادىر ئوسمانغا چىن كۆڭلىدىن رەھمەت ئېيتتى.

سۈرەتتە: ئابدۇرازاق سايىم (ئوتتۇرىدا) ئابدۇقادىر ئوسمانغا ۋاكالىتەن كىيىملەرنى نامراتلارغا تارقىتىپ بەرمەكتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز غەيرەت ئۆمەر فوتوسى ۋە خەۋىرى

«ئاق ئالۋاستى»ۋە «قارا يۈرەك چايان»

ئۆز مۇخبىرىمىز ئابدۇللا ئابدۇرېشىت

ھالاكەت يولى

نامىلىق مۇكاپاتلىق ماقالە

يېقىنقى يىللاردىن بېرى بەزى «قارا يۈرەك چايان»لار ئىنسانىيەتنىڭ دۈشمىنى- «ئاق ئالۋاستى»نى ئاپتونوم رايونىمىزغا ئېلىپ كېلىپ، بىر مۇنچە يىگىت- قىزلارنى يولدىن چىقىرىپ، ئۇلارنىڭ ئاتا - ئانىلىرىنىڭ باغرىنى قان قىلدى. ئەشۇ «قارا يۈرەك چايان»لارنىڭ ئېزىقتۇرۇشى بىلەن نۇرغۇن قېرىنداشلىرىمىز ھالاكەت يولىغا قانداق مېڭىپ قالغانلىقىنىمۇ سەزمەي، ئاخىرقى ھېسابتا روھىي ۋە جىسمانىي جەھەتتىن زەئىپلىشىپ كەتتى. مال - مۈلكىدىن، بىساتىدىن ئايرىلىپ قالدى. ئەنە شۇلارنىڭ «قان»لىرىنى شوراپ، بىر نەچچە كۈندىلا «كاتتا باي»غا ئايلىنىپ قالغان «قارا يۈرەك چايان»لار گويا ھېچ نەرسە كۆرمىگەن قىياپەتكە كىرىۋېلىپ تېخىمۇ ئەشەددىي پىلانلارنى تۈزۈپ يۈرۈشمەكتە...

بىراق ئىنسانىيەتكە زىيان يەتكۈزىدىغان بۇنداق «قارا يۈرەك چايان»لارنىڭ شېرىن چۈشى ھامان بەربات بولىدۇ، ئۇلار مىڭلىغان ئاممىنىڭ لەنەت، قاغىشىغا ئۇچراپ تېگىشلىك جازىسىنى يېمەي قالمايدۇ.

5 - ئاينىڭ 4 - كۈنى قەدىمىي شەھەر قەشقەرنىڭ بىر كوچىسىدا ئابدۇشۈكۈر ئىسىملىك خىروئىن ئەتكەسچىسى ئالاقىدىلىك ئىچىدە سودا قىلماقچى بولدى، ئۇ ئەسلى 5 - ئاينىڭ 3 - كۈنى گۇاڭجۇدىن قەشقەرگە يېتىپ كەلگەنىدى. بىر كېچىنى تاڭ ئاتقۇزماق ئۇنىڭغا بىر يىلدىنمۇ ئۇزۇن بىلىنىپ كەتتى. ئۇ كۆڭلىدە: «پۇل دېگەن مانا ئەمدى پېقىرنىڭ قولىغا توقماق - توقماقلاپ چۈشىدىغان بولدى، ھەممىسىنى سېتىپ قولدىن چىقىرىدىغان بولسام، ئامەت دېگەن شۇ ...» دېگەنگە ئوخشاش شېرىن خىياللارنى قىلدى. بۇ شېرىن خىياللار ئۇنىڭ ئۇيقۇسىنى بۇزۇۋەتكەنىدى.

ئابدۇشۈكۈر بىر قولىدا خىروئىننى سېتىپ، بىر قولىدا پۇلنى ئېلىۋاتقان نەق مەيدانغا ساقچىلارنىڭ تۇيۇقسىزلا پەيدا بولۇپ، تورغا چۈشۈپ قېلىشىنى ئويلىمىغانىدى. ئۇ نەق مەيداندىلا 40 گرام خىروئىن بىلەن قولغا چۈشتى. پولاتتەك پاكىت ئالدىدا بۇ «قارا يۈرەك چايان» ھەممىنى ئىقرار قىلدى.

ئابدۇشۈكۈر ئەسلى قەشقەر شەھىرىدىن بولۇپ، 40 گرام خىروئىننى گۇاڭجۇدا بىر ئەتكەسچىدىن 7200 يۈەنگە ئالغان ۋە ئۇنى قەشقەردە سېتىپ پۇل تاپماقچى بولغان «قارا يۈرەك چايان»نىڭ بىرى ئىدى .

ئابدۇشۈكۈرنىڭ خىروئىن ساتماقچى بولغانلىقىنى ج خ خادىملىرى قانداق ئۇقتى؟ بۇ سوئالنىڭ قويۇلۇشى تەبىئىي. 5- ئاينىڭ 4- كۈنى چۈشتە ئۇلار ئادەم، ۋاقىت، ئورۇن توغرىسىدا ئالدىن مەلۇمات تاپشۇرۇۋالغان ۋە دەرھال شۇ ئورۇنغا بېرىپ ئۇچرىشىدىغان ئادەمنى بەلگىلەپ، ئىز قوغلاپ نەق مەيداندا قولغا چۈشۈرگەنىدى...

پەزىلىتىنى نامايان قىلدى.

گۈلشەن 1983 - يىلى ئوقۇش پۈتتۈرۈپ

جامائەتچىلىكنىڭ ئىززەت - ھۆرمىتىگە ئېرىشتى.

ئىبراھىم ئەيسا

يىلى كەسپىي بۆلۈمنىڭ باشلىقى بولدى. شۇنىڭدىن كېيىن ئۇنىڭ زىممىسىدىكى مەسئۇلىيەت تېخىمۇ ئېغىرلاشتى. ئۇ خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش ئۈچۈن كېچىكىپ پەرزەنتلىك بولدى ۋە دەم ئېلىش ۋاقتى توشمايلا خىزمەتكە چۈشتى.

ئۈرۈمچى شەھەرلىك 19 - باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ بىر ئوقۇغۇچىسى جىددىي خاراكتېرلىك لىمفا ھۈجەيرىسى ئاق قان دانچىسى كېسەللىكىگە گىرىپتار بولۇپ دوختۇرخانىغا 200 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق داۋالىنىش ھەققى تاپشۇرۇشقا توغرا كېلىدۇ. بۇ ئوقۇغۇچىنىڭ ئاتا - ئانىسى ئۆي بىساتلىرىنى ساتقان بولسىمۇ، داۋالىنىشقا يەتكىدەك پۇل غەملىيەلمىگەنىدى. گۈلشەن بۇ ئوقۇغۇچىنىڭ ئۆمۈر سۇغۇرتىسىغا قاتناشقانلىقىنى ئۇقۇپ، كەسپىي خادىملار بىلەن بىللە بۇ ئوقۇغۇچىنىڭ كېسەللىك ئەھۋالىنى ئىگىلىگەندىن كېيىن، ئالدىن 20 مىڭ يۈەن سۇغۇرتا تۆلىمى بەردى. ۋە ئەڭ يۇقىرى تۆلەم بېرىش چېكىنىڭ 60 مىڭ يۈەن ئىكەنلىكىنى ئەسكەرتىپ، بالىنىڭ ئاتا- ئانىسىنى خاتىرجەم قىلدى. بۇ مەزگىلدە ئۇ پات - پات دوختۇرخانىغا بېرىپ بالىنىڭ كېسەللىك ئەھۋالىغا كۆڭۈل بۆلۈپ تۇردى. دوختۇرلارنىڭ كۆڭۈل قويۇپ داۋالىشى ۋە ۋاقتىدا تۆلەنگەن 60 مىڭ يۈەنلىك سۇغۇرتا تۆلىمى بىلەن بۇ ئوقۇغۇچىنىڭ كېسىلى ياخشىلىنىشقا يۈزلەندى. بالىنىڭ

ئىش بولسا ئالدى بىلەن ئۆزى قىلدى. خىزمەتداشلىرىغا سەۋرچانلىق بىلەن ئۆگەتتى. ھەرقايسى جەھەتلەردىن ئۇلارغا كۆڭۈل بۆلدى. ھەرقانداق شارائىتتا ۋەزىپىنى ئاشۇرۇپ ئورۇنداپ باشقىلارغا باشلامچى بولدى. خىزمەت ۋەزىپىسىنى ئورۇندىيالمىغانلارغا سەمىمىيلىك بىلەن تەربىيە بېرىپ، ئۇلارنىڭ قىيىنچىلىقلارنى يېڭىشىگە ياردەم بەردى. ئۇ 1993 - يىلى شەرەپ بىلەن جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىگە ئەزا بولدى.

ئۈرۈمچى شەھىرى تيانشان رايونى ئاز سانلىق مىللەتلەر توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان ۋە تىجارەت بىلەن شۇغۇللىنىدىغانلار كۆپ رايون. سۇغۇرتا تەشۋىقاتىنى رايون ئەھۋالىغا ماس قانات يايدۇرۇش ئۈچۈن، گۈلشەن خەنزۇ تىلىنى ياخشى بىلىشتەك ئالاھىدىلىكىگە ئاساسەن بىر يۈرۈش ماتېرىياللارنى تەرجىمە قىلىپ، مىللىيلارنىڭ سۇغۇرتىغا قاتنىشىش ئېڭىنى ئۆستۈردى. تۆلەم تۆلەش جەريانىدا، سۇغۇرتىغا قاتنىشىپ زەخىملەنگەنلەرنى يوقلاپ، ئۇلارنىڭ قىيىنچىلىقىنى ئىگىلەپ تۇردى. ئۇ يۇقىرىقىدەك تىرىشچانلىقى ئارقىلىق 1992 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە «مۇنەۋۋەر ئايال خىزمەتچى» بولۇپ باھالاندى. ئۆتكەن يىلى ۋەزىپىنى ئاشۇرۇپ ئورۇنداپ شىركەت تەرىپىدىن «1 مىليونلۇق كەسىپ ئەھلى» دېگەن نامغا ئېرىشتى. بۇ يىل «1 - ماي» ھارپىسىدا ئاپتونوم رايونلۇق باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى تەرىپىدىن «شىنجاڭنى ئېچىش - گۈللەندۈرۈش» مېدالىغا ئېرىشتى.

گۈلزەپەر نەجمىدىن

ئۈرۈمچى شەھەرلىك ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسى يېقىندا كادىر - ساقچىلارنى ئۈرۈمچىدە ئېچىلغان تۈرلۈك مەزمۇندىكى كۆرگەزمىلەرنى كۆرۈشكە ئۇيۇشتۇرۇپ، كادىر - ساقچىلارنىڭ ۋەتەنپەرۋەرلىك ئېڭىنى ئۆستۈردى.

سۈرەتتە: كادىر - ساقچىلار كۆرگەزمە كۆرمەكتە.

ماموت بارات فوتوسى

بىمەنە تارىخىي قاراشنىڭ باش كۆتۈرۈشىدىن ھوشيار بولايلى (فىسقارتىلمىسى)

ـــ «7 ـ ئىيۇل لۇگوچياۋ كۆۋرۈكى ۋەقەسى»نىڭ 60 يىللىقىنى خاتىرىلەش مۇناسىۋىتى بىلەن

شىنخۇا ئاگېنتلىقى ئوبزورچىسى

بۇ يىل ياپون مىلىتارىزمى جۇڭگوغا ئومۇميۈزلۈك تاجاۋۇز قىلىش ئۇرۇشى قوزغاپ پەيدا قىلغان «7 ـ ئىيۇل لۇگوچياۋ كۆۋرۈكى ۋەقەسى»نىڭ 60 يىللىقى. مۇشۇ پەيتتە ياپون مىلىتارىزمىنىڭ جۇڭگوغا تاجاۋۇز قىلغانلىق تارىخىنى ئەسلەپ ئۆتۈش ھەم ئاچچىق ساۋاقنى قوبۇل قىلىش ئىنتايىن زۆرۈر. بۇنىڭ سەۋەبى شۇكى، ياپونىيىدە ياپونىيىنىڭ تاجاۋۇزچىلىق تارىخىنى ئىنكار قىلىدىغان بىر ئوچۇم ئوڭ قانات كۈچلەر ئىزچىل مەۋجۇت بولۇپ كەلدى. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئۇلار تېخىمۇ جانلىنىپ ھەددىدىن ئېشىپ مىلىتارىزمنى مەدھىيىلەپ ياپونىيىنىڭ ئاسىياغا ۋە جۇڭگوغا تاجاۋۇز قىلغانلىق تارىخى ئۈچۈن دېلو ئاغدۇرۇپ، قانداقتۇر ياپونىيە ئەينى يىللاردا «21 تەلەپ»نى ئوتتۇرىغا قويغان ۋە «18 ـ سېنتەبىر» ۋەقەسىنى قوزغاش «ياپونىيىنىڭ نورمال ھوقۇق ـ مەنپەئىتىنى قوغداش» ئۈچۈن بولغان دېگەن نەرسىلەرنى تەرغىب قىلىپ، «7 ـ ئىيۇل لۇگوچياۋ كۆۋرۈكى ۋەقەسى»نى «ياپونىيە قوزغىغان ئەمەس، بەلكى جۇڭگو ئارمىيىسى» قىلغان ئىش دەپ جۆيلۈپ، «نەنجىڭدىكى چوڭ قىرغىنچىلىق ـ ئويدۇرما» دېيىشتى. بۇنداق چېكىدىن ئاشقان بىمەنە سۆزلەر تارىخنى چىدىغۇسىز دەرىجىدە ئاستىن ـ ئۈستۈن قىلىۋەتتى. جۇڭگو خەلقىنىڭ كۆڭلىگە قاتتىق ئازار بەردى. بۇ، كىشىلەرنىڭ يۇقىرى دەرىجىدە ھوشيارلىقىنى قوزغىماي قالمايدۇ. ئۇلارنىڭ بۇنداق قىلىشتىكى مەقسىتى نېمە؟!

تارىخنى ئاختۇرۇپ كۆرىدىغان بولساق ياپون مىلىتارىزمىنىڭ جۇڭگونى ئىشغال قىلىۋېلىشقا ئۇرۇنۇش قارا نىيىتىنىڭ پەيدا بولغانلىقىغا ناھايىتى ئۇزاق بولغانلىقىنى كۆرۈۋالالايمىز. ياپونىيە مىلىتارىزمى بىر قولىدا «18 ـ سېنتەبىر» ۋەقەسىنى پەيدا قىلىپ قورچاق مانجۇرىيە دۆلىتىنى ئوتتۇرىغا چىقاردى. كېيىن يەنە كۆڭۈل قويۇپ پىلانلاش ئارقىلىق 1937 ـ يىلى 7 ـ ئايدا «لۇگوچياۋ كۆۋرۈكى ۋەقەسى»نى قوزغاپ جۇڭگونىڭ يېرىمىدىن كۆپرەك يېرىگە ئۇرۇش ئوتىنى تۇتاشتۇردى. ياپونىيە تاجاۋۇزچىلىرى جۇڭگو زېمىنىدا «كۆيدۈرۈپ يوقىتىش، ئۆلتۈرۈپ يوقىتىش، بۇلاپ يوقىتىش»تىن ئىبارەت ئۈچ يوقىتىش سىياسىتىنى ۋەھشىيلىك بىلەن يولغا قويدى. يەنە تېخى باكتېرىيە، خىمىيىۋى قوراللارنى ئىشلىتىپ، ئىنسانىيەت تارىخىدا ئەڭ ۋەھشىي، ئەڭ قەبىھ ۋاستىلەرنى قوللىنىپ، ئېغىر جىنايەت ئۆتكۈزدى. جۇڭگوغا تاجاۋۇز قىلىش ئۇرۇش ۋاقتىنىڭ ئۇزاق بولۇشى، كۆلىمىنىڭ زور بولۇشى، كەلتۈرگەن زىيىنىنىڭ پاجىئەلىك ئېغىر بولۇشى مىسلى كۆرۈلۈپ باقمىغان. ستاتىستىكىلىق مەلۇماتلارغا ئاساسلانغاندا، ياپونىيىنىڭ جۇڭگوغا تاجاۋۇز قىلىش ئۇرۇشىدا ئۆلگەن، يارىدار بولغان جۇڭگولۇقلار 35 مىليونغا يەتكەن. 1937 ـ يىلدىكى سېلىشتۇرما قىممەت بويىچە ھېسابلىغاندا، ياپونىيە جۇڭگوغا سالغان بىۋاستە ئىقتىسادىي زىيان 100 مىليارد دوللارغا، ۋاسىتىلىك ئىقتىسادىي زىيان 500 مىليارد دوللارغا يەتكەن.

ياپون مىلىتارىزمى جۇڭگودا غايەت زور جىنايەت ئۆتكۈزدى. بۇ جەھەتتە ئادەم ئىسپاتى، ماددىي دەلىل ـ ئىسپاتلار تولۇق. ئۇنىڭ ئۈستىگە بۇ جىنايەتلەر نۇرغۇن خەلقئارا ھۆججەتلەردە خاتىرىلەنگەن، ياپونىيىدىكى ئىنتايىن ئاز ساندىكى كىشىلەرنىڭ تېنىۋېلىشى ھەرگىز مۇمكىن ئەمەس. ياپونىيىدە ھەقىقەتەن بىر ئوچۇم يامان غەرەزلىك ئوڭ قانات كۈچلەر ھەرىكەت قىلىۋاتىدۇ. ئۇلار ئىنتايىن ئاز ساندا بولسىمۇ، لېكىن ئۇلارنىڭ كۈچىنى، تەسىرىنى تۆۋەن چاغلاشقا بولمايدۇ. بۇ ھەقتە ھوشيار تۇرۇشقا ئەرزىيدۇ.

تارىخقا توغرا مۇئامىلە قىلىش جۇڭگو ـ ياپونىيە مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇشنىڭ سىياسىي ئاساسى، جۇڭگو بىلەن ياپونىيە ئوتتۇرىسىدا ئۆزئارا ئىشىنىش مۇناسىۋىتى ئورنىتىشنىڭ باشلىنىش نۇقتىسى، جۇڭگو بىلەن ياپونىيىنىڭ ئەۋلادتىن ـ ئەۋلادقىچە دوست بولۇپ ئۆتۈشىدە كەم بولسا بولمايدىغان ئالدىنقى شەرت. جۇڭگو خەلقىگە ئېغىر بالايىئاپەت ئېلىپ كەلگەن تارىخنى ئىنكار قىلماي، ئېتىراپ قىلىشنىڭ ئۆزى ـ چوڭ پرىنسىپ مەسىلىسى. جۇڭگو تەرەپ جۇڭگو- ياپونىيە مۇناسىۋىتىدە ئالغا قاراشنى ئىزچىل تەشەببۇس قىلىپ ياپونىيە خەلقىنىڭ ئىلگىرىكى تاجاۋۇزچىلىق ئۇرۇشىدا ئېغىر زىيانكەشلىككە ئۇچرىغانلىقىنى تەكىتلەپ، ياپون مىلىتارىستلىرىنى ياپونىيە خەلقىدىن پەرقلەندۈرۈشنى تەشەببۇس قىلىپ كەلدى.

ياپونىيىدىكى ئىنتايىن ئاز ساندىكى كىشىلەر ھازىرغىچە ئەكسىيەتچىل مىلىتارىزملىق تارىخىي قاراشنى تەرغىب قىلىپ، تاجاۋۇزچىلىق تارىخ ئۈچۈن دېلو ئاغدۇرۇپ، ياپونىيىگە ۋە ياپونىيە خەلقىگە ئاۋارىچىلىك تۇغدۇرۇپ كېلىۋاتىدۇ، بۇ، ياپونىيە خەلقىنىڭ تارىخنى قارىشىغا ۋە ياپونىيە بىلەن جۇڭگو دوست بولۇپ ئۆتۈشنى تەلەپ قىلىشتەك ئومۇمىي ئارزۇغا ئۇيغۇن بولمىغاچقا، بۇ ئىش ياپونىيە ـ جۇڭگو مۇناسىۋىتىگە پۇتلىكاشاڭ بولۇپ، زىيان يەتكۈزۈپ كەلدى. ياپونىيە ـ جۇڭگو دوستلۇقىغا بۇزغۇنچىلىق قىلىدىغان بۇنداق ھەرىكەتلەرگە جۇڭگومۇ، ياپونىيىمۇ ئورتاق قارشى تۇرۇشى ۋە ئۇنى چەكلىشى، جۇڭگو- ياپونىيە قوشما باياناتىغا ۋە جۇڭگو ـ ياپونىيە تىنچلىق ـ دوستلۇق شەرتنامىسىگە قاتتىق رىئايە قىلىپ، جۇڭگو ـ ياپونىيە مۇناسىۋىتىنى ساغلام، مۇقىم راۋاجلاندۇرۇشى كېرەك.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 6 ـ ئىيۇل تېلېگراممىسى

ھەر بىر جۇڭگولۇق دۆلەتنى بىرلىككە كەلتۈرۈشكە كۈچ چىقىرىشى كېرەك

ـ تەيۋەن «دېڭىز بوغۇزى ئىككى قىرغىقى» ژۇرنىلىنىڭ باش مۇھەررىرى گۇشياۋچاڭنىڭ شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كەلگەنلىكى توغرىسىدا ئېيتقانلىرى

شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كەلگەنلىكى، «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش»، «شياڭگاڭنى شياڭگاڭلىقلار ئىدارە قىلىش» يۇكسەك ئاپتونومىيىسىنىڭ يولغا قويۇلۇشى ـــ تەيۋەن مەسىلىسىنى ھەل قىلىش، ۋەتەننى تولۇق بىرلىككە كەلتۈرۈشتە ناھايىتى مۇھىم ئۈلگە كۆرسىتىش رولىنى ئوينايدۇ. ۋەتەننى بىرلىككە كەلتۈرۈشتىن ئىبارەت بۈيۈك ئىشنى ئورۇنداش بىز ھەر بىر جۇڭگولۇق تەڭ كۈچ چىقىرىشقا تېگىشلىك ئىش.

گۇشياۋچاڭ تەكلىپكە بىنائەن پايتەختتىكىلەرنىڭ شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كەلگەنلىكىنى تەبرىكلەش پائالىيىتىگە قاتنىشىش ئۈچۈن تەيۋەندىن بېيجىڭغا كەلگەنىدى.

ئۇ مۇخبىرنىڭ مەخسۇس زىيارىتىنى قوبۇل قىلغاندا مۇنداق دېدى: شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشى تەيۋەنگە ناھايىتى زور تەسىر كۆرسەتتى. تەيۋەندىكى كۆپ ساندىكى پۇقرالار جۇڭگونىڭ بىرلىككە كېلىشىنى، مىللەتنىڭ بېيىشى، قۇدرەت تېپىشىنى، بولۇپمۇ بۇ ئىشنىڭ ئەڭ ياخشى تىنچ ئۇسۇل بىلەن ھەل قىلىنىشىنى ئۈمىد قىلىدۇ. تەيۋەن دائىرىلىرىنىڭ كاشىلىسى تۈپەيلىدىن، تەيۋەنلىك ئاما «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈمنى يولغا قويۇش»نىڭ ئىچكى مەزمۇنىنى دېگەندەك چوڭقۇر چۈشىنىپ كېتەلمەيۋاتىدۇ. لېكىن ھازىرقى ئەھۋالدىن قارىغاندا، ۋەتەننى تىنچ يول بىلەن بىرلىككە كەلتۈرۈشنىڭ ئەڭ ياخشى چارىسى «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈمنى يولغا قويۇش» ئىكەن. ئۇ مۇنداق دېدى: شياڭگاڭ ۋەتەن قوينىغا قايتقاندىن كېيىن، «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈمنى يولغا قويۇش» فاڭجېنى بويىچە داۋاملىق گۈللىنىدۇ، مۇقىم بولىدۇ، مانا بۇ تەيۋەن مەسىلىسىنى ھەل قىلىشتا ئەڭ جانلىق ئۈلگە تىكلەپ بەردى. بۇنىڭغا ھەرگىز سەل قاراشقا بولمايدۇ.

تۈرلۈك سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن، دېڭىز بوغۇزى ئىككى قىرغىقىنى بىرلىككە كەلتۈرۈش مەسىلىسى خېلىلا مۇرەككەپ مەسىلە بولۇپ قالدى. لېكىن بىرلىككە كەلتۈرۈش ئومۇمىي يۈزلىنىش، ئۇنىڭ ئۈستىگە بۇ مۇساپىنىڭ تېز ـ ئاستا بولۇشىمۇ پۈتۈنلەي جۇڭگولۇقلارنىڭ ئۆزىگە باغلىق. گۇشياۋچاڭ مۇنداق دېدى: ھەر بىر جۇڭگولۇق بىر ئۇلۇش تۆھپە قوشىدىغانلا بولسا ھامان بىر كۈنى ۋەتىنىمىز بىرلىككە كېلىدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ شياڭگاڭدا تۇرۇشقا ئالاھىدە ئەۋەتىلگەن خادىملار مەھكىمىسىنىڭ ئالاھىدە ئەۋەتىلگەن خادىمى ماشۇجېن دۇڭ جيەنخۇانى يوقلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، شياڭگاڭ، 7 ـ ئىيۇل تېلېگراممىسى. دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونىدا تۇرۇشقا ئالاھىدە ئەۋەتىلگەن خادىملار مەھكىمىسىنىڭ ئالاھىدە ئەۋەتىلگەن خادىمى ماشۇجېن بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي

بىلدۈرۈشتى.

ماشۇجېن ئالدى بىلەن دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ شياڭگاڭدىكى مەھكىمىسىگە ۋاكالىتەن دۇڭ جيەنخۇانىڭ شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونىنىڭ مەمۇرىي ئەمەلدارلىقىغا تەيىنلەنگەنلىكىنى ۋە

ئىشلىرى توغرىسىدا مەركىزىي خەلق ھۆكۈمىتى بىلەن ئالاقە قىلىدىغان ۋاستىسى. مەھكىمە ۋە مەھكىمىنىڭ خىزمەتچى خادىملىرى خىزمەت داۋامىدا دۆلىتىمىزنىڭ دىپلوماتىيە سىياسىتىنى قەتئىي ئىجرا قىلىدۇ، «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈمنى يولغا

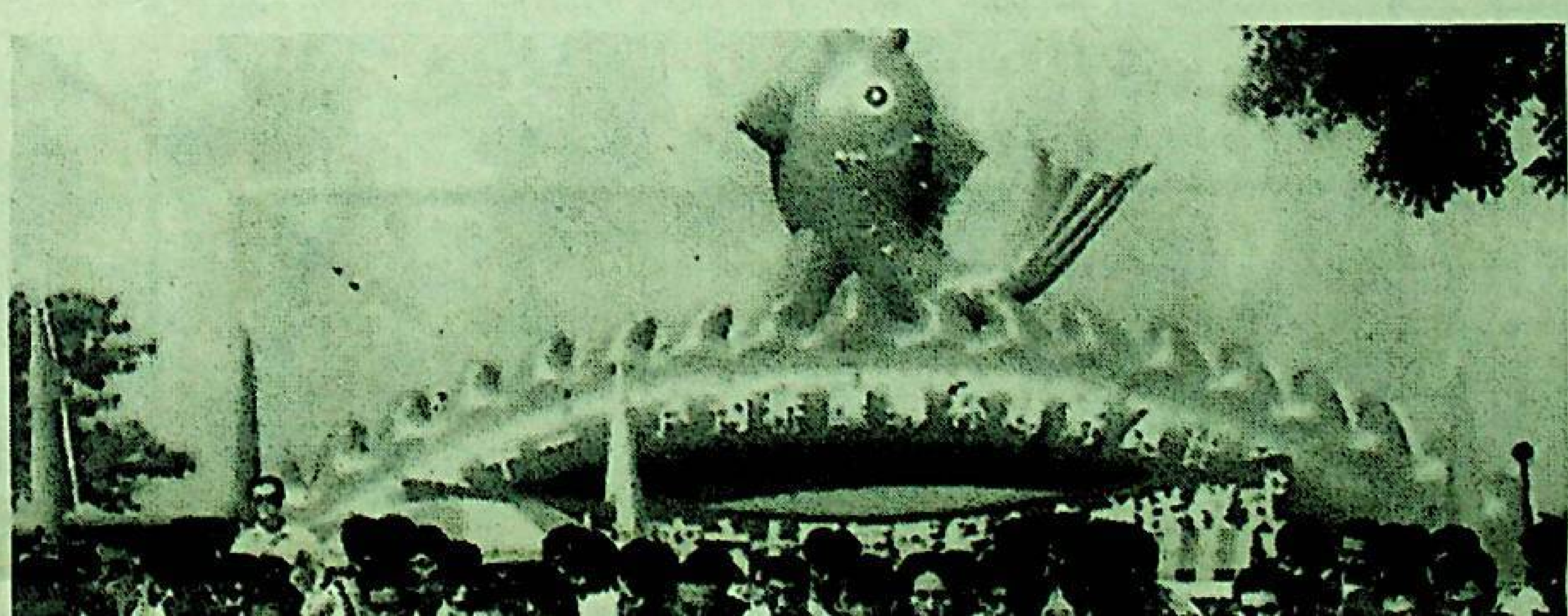

«7 ـ ئىيۇل لۇگوچياۋ ۋەقەسى»نىڭ 60 يىللىقىنى خاتىرىلەش مۇناسىۋىتى بىلەن لۇگوچياۋ كۆۋرۈكىدە «ئويغانغان شىر لوڭقىسى» ناملىق 11 ـ نۆۋەتلىك يۈگۈرۈش مۇسابىقىسى 7 ـ ئاينىڭ 5 ـ كۈنى بېيجىڭ فېڭتەيدە ئۆتكۈزۈلدى. مۇسابىقىگە بېيجىڭ، تيەنجىن، خېبەي،

قىڭ بېيجىڭ، تيەنجىن، خېبەي، شەندۇڭ قاتارلىق ئۆلكە، شەھەرلەردىن كەلگەن 1700 تەنھەرىكەتچى قاتناشتى.

سۈرەتتە: يالغۇزلارنىڭ ئەرلەر گۇرۇپپىسى لوڭگۇچياۋ كۆۋرۈكى يېنىدىن يۈگۈرۈپ ئۆتمەكتە.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

چۈشتىن بۇرۇن شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونىنىڭ مەمۇرىي ئەمەلدارى دۇڭ جيەنخۇانى يوقلىدى. ماشۇجېن بىلەن دۇڭ جيەنخۇا پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايون ھۆكۈمىتى بىلەن دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ شياڭگاڭدا تۇرۇشقا ئالاھىدە ئەۋەتىلگەن خادىملار مەھكىمىسىنىڭ چوقۇم ناھايىتى ياخشى ماسلىشىپ، ياخشى خىزمەت مۇناسىۋىتى ئورنىتالايدىغانلىقىغا ئىشىنىدىغانلىقىنى

مەمۇرىي ئەمەلدارلىقىغا تەيىنلەنگەنلىكىنى ۋە شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونلۇق ھۆكۈمەتنىڭ قۇرۇلغانلىقىنى قىزغىن تەبرىكلىدى ھەم دۇڭ جيەنخۇانىڭ ۋە شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايون ھۆكۈمىتىنىڭ خىزمىتىنىڭ ئوڭۇشلۇق، مۇۋەپپەقىيەتلىك بولۇشىغا تىلەكداشلىق بىلدۈردى. ماشۇجېن يەنە دۇڭ جيەنخۇانىڭ ۋە شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايون ھۆكۈمىتى بەنزىسىدىكىلەرنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ شياڭگاڭدا تۇرۇشقا ئالاھىدە ئەۋەتىلگەن خادىملار مەھكىمىسىنىڭ قۇرۇلۇشىغا كۆڭۈل بۆلگەنلىكىگە ۋە ئۇنى قوللاپ بەرگەنلىكىگە تەشەككۈر ئېيتتى.

ماشۇجېن مۇنداق دېدى: دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ شياڭگاڭدا تۇرۇشقا ئەۋەتىلگەن خادىملار مەھكىمىسى بۇ يىل 7- ئاينىڭ 1- كۈنى قۇرۇلۇپ ئىش باشلىدى. مەھكىمە مەركىزىي خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ مەسئۇللۇقىدا شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونىغا ئالاقىدار دىپلوماتىيە ئىشلىرىنى بىر تەرەپ قىلىدىغان ئورگان، شۇنداقلا شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايون ھۆكۈمىتىنىڭ شياڭگاڭغا چېتىشلىق بولغان دىپلوماتىيە

«بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈمنى يولغا قويۇش» فاڭجېنىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ شياڭگاڭنىڭ ئېگىزلىك قانۇنى بويىچە ئىش قىلىدۇ، دۆلەتنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقى ۋە مەنپەئەتىنى، شياڭگاڭلىق قېرىنداشلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئەتىنى قوغداپ، شياڭگاڭنىڭ ئۇزاققىچە ئاۋات، مۇقىم بولۇشىنى ئىلگىرى سۈرىدۇ.

دۇڭ جيەنخۇا شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايون ھۆكۈمىتىگە ۋاكالىتەن ئالاھىدە ئەۋەتىلگەن خادىم ماشۇجېنىنىڭ ۋە مەھكىمە خادىملىرىنىڭ شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونىغا خىزمەت قىلىشقا كەلگەنلىكىنى قارشى ئالىدىغانلىقىنى بىلدۈردى. ئۇ مۇنداق دېدى: مەھكىمىنىڭ خىزمىتى يېڭى خىزمەت، شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايون ھۆكۈمىتىنىڭ خىزمىتىمۇ يېڭى خىزمەت. بىز كۆپ ئىزدىنىپ، كۆپ ماسلاشساقلا، خىزمەتنى چوقۇم ياخشى ئىشلەپ كېتەلەيمىز. مەن ئىشىنىمەنكى، شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايون ھۆكۈمىتى بىلەن دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىنىڭ شياڭگاڭدا تۇرۇشقا ئالاھىدە ئەۋەتىلگەن خادىملار مەھكىمىسى چوقۇم ئىنتايىن ياخشى ماسلىشىدۇ.

كارخانىلارنىڭ پارتىيە قۇرۇلۇشى خىزمىتى سەۋىيىسىنى ئىزچىل ئۆستۈرۈش لازىم

مەركىزىي پارتىيە مەكتىپىنىڭ بىلىم ئاشۇرۇش كۇرسىدا ئوقۇغان نۆۋەتلىك دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ رەھبىرىي كادىرلىرى ئوقۇش پۈتتۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 5- ئىيۇل تېلېگراممىسى. ج ك پ مەركىزىي پارتىيە مەكتىپىنىڭ بىلىم ئاشۇرۇش كۇرسىدا ئوقۇغان نۆۋەتلىك دۆلەت كارخانىلىرى رەھبىرىي كادىرلىرىنىڭ ئوقۇش پۈتتۈرۈش مۇراسىمى بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن بېيجىڭدا ئۆتكۈزۈلدى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، شۇجىچۈنىڭ شۇجىسى، مەركىزىي پارتىيە مەكتىپىنىڭ مۇدىرى خۇجىنتاۋ ئوقۇش پۈتتۈرۈش مۇراسىمىغا قاتناشتى ھەم كۇرسانتلارغا ئوقۇش پۈتتۈرۈش گۇۋاھنامىسى تارقىتىپ بەردى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى جاڭ چۈەنجىڭ ئوقۇش پۈتتۈرۈش مۇراسىمىدا سۆز قىلدى.

مەركىزىي پارتىيە مەكتىپىنىڭ نۆۋەتلىك دۆلەت كارخانىلىرى رەھبىرىي كادىرلىرىنىڭ بىلىم ئاشۇرۇش كۇرسى گوۋۇيۈەن نۆۋەتلىك ئالاقىلەشكەن، دۆلەت ئىلكىدىكى 1000 كارخانا رەھبىرىي كادىرلىرىنىڭ بىلىم ئاشۇرۇش كۇرسىنىڭ تۇنجى قارار بولۇپ، بۇنى مەركىزىي كومىتېت تەشكىلات بۆلۈمى، دۆلەت ئىقتىساد- سودا كومىتېتى، كادىرلار ئىشلىرى مىنىستىرلىكى، مەركىزىي پارتىيە مەكتىپى، دۆلەت مەمۇرىي ئىنستىتۇتى بىرلىكتە ئاچقان. بۇ قېتىمقى تەربىيىلەش خىزمىتى مەركەزنىڭ ئۈچ يىلدا دۆلەتنىڭ چوڭ، ئوتتۇرا كارخانىلىرى رەھبەرلىرىنى نۆۋەتلەشتۈرۈپ سىياسىي، كەسپىي جەھەتتىن بىرقېتىم تەربىيىلەش تەلىپىگە ئاساسەن ئېلىپ بېرىلغان. 85 كۇرسانت 6- ئاينىڭ 6- كۈنى بېيجىڭدا ئوقۇش باشلىغانىدى.

جاڭ چۈەنجىڭ سۆزىدە مۇنداق دېدى: «ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ پارتىيە قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى يەنىمۇ كۈچەيتىش، ياخشىلاش توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇش»ى تارقىتىلغاندىن كېيىن، كارخانىلاردا پارتىيىنىڭ خىزمىتى پەيدىنپەي كۈچەيتىلدى. لېكىن نەتىجىنى زىيادە يۇقىرى مۆلچەرلەشكە بولمايدۇ.»

جاڭ چۈەنجىڭ مۇنۇلارنى تەلەپ قىلدى: مەركەزنىڭ «ئۇقتۇرۇش»نى ئۆگىنىشتە يولداش جياڭ زېمىننىڭ مەركىزىي پارتىيە مەكتىپىنىڭ ئۆلكە، مىنىستىر دەرىجىلىك كادىرلار بىلىم ئاشۇرۇش كۇرسىنىڭ ئوقۇش پۈتتۈرۈش مۇراسىمىدا قىلغان سۆزى بىلەن زىچ بىرلەشتۈرۈپ ئۆگىنىش، بولۇپمۇ كارخانىلاردىكى پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ سىياسىي يادرولۇق رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش ۋە چوڭ - چوڭ مەسىلىلەردە تەدبىر تۈزۈشكە قاتنىشىش، پارتىيىنىڭ كادىرلارنى باشقۇرۇش پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇش، جان - دىل بىلەن ئىشچىلار سىنىپىغا تايىنىش قاتارلىق مۇھىم مەسىلىلەردە ھەقىقىي تۈردە ئورتاق تونۇش ھاسىل قىلىش لازىم. پارتىيە قۇرۇلۇشى خىزمىتىدە ئاساسى ئاجىزراق بولغان كارخانىلار ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈرۈش ئاساسىدا، ھۆججەتكە سېلىشتۇرۇپ پەرقلەرنى تېپىپ تىرىشىش نىشانىنى ئايدىڭلاشتۇرۇۋېلىشى، بىر ئامال قىلىپ يېتىشىۋېلىشى لازىم. پارتىيە قۇرۇلۇشى خىزمىتىدە ئاساسى بىر قەدەر ياخشى جايلار ھازىرقى ھالىتىدىن قانائەتلىنىپ قالماسلىقى، ھۆججەتلەرنى ئۆگىنىش ئاساسىدا، ئەستايىدىل تۈردە ئىلگىرىكى خىزمەتلىرىنى ئەسلەپ يەكۈنلەپ، ساقلىنىۋاتقان مەسىلىلەرنى ۋە يېتەرسىزلىكلەرنى تېپىپ چىقىشى، خىزمەتلەرنى ياخشىلاپ كارخانىلارنىڭ پارتىيە قۇرۇلۇشى خىزمىتى سەۋىيىسىنى يەنىمۇ ئۆستۈرۈشى لازىم.

جاڭ چۈەنجىڭ مۇنداق دېدى: بۇ قېتىم دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ رەھبەرلىك بەنزىسىنى تەكشۈرۈشتە سۈپەتكە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىپ، سۈرئەت قوغلىشىش، رەسمىيەتچىلىك قىلىشتىن ساقلىنىش لازىم. بولۇپمۇ تىجارەت خاراكتېرلىك زىيان تارتىۋاتقان كارخانىلارنىڭ رەھبەرلىك بەنزىسىنى بىر-بىرلەپ چوڭقۇر تەھلىل قىلىپ، مەسىلىنىڭ تۈگۈنىنى تېپىپ چىقىش لازىم. يۇقىرى دەرىجىلىك تەشكىلاتلار تەكشۈرۈش، نازارەت قىلىش سالمىقىنى ئاشۇرۇشى، زۆرۈر بولغاندا تەكشۈرۈپ يولغا قويۇشى لازىم. كارخانىلارنىڭ رەھبەرلىك بەنزىلىرى تەكشۈرۈشتە ئوتتۇرىغا قويۇلغان پىكىرلەرگە ئاساسەن تەرتىپكە سېلىش، تۈزەشنى يولغا قويۇپ تەشكىلىي قۇرۇلۇشنى كۈچەيتىپ، ساپاسىنى ئۆستۈرۈشى لازىم.

دۇڭ جيەنخۇا مۇنداق دېدى:

يۇقىرى ئۈنۈملۈك بولغان ھۆكۈمەت خىزمەتچىلىرى قوشۇنى شياڭگاڭنىڭ ئۇزاققىچە ئاۋات، مۇقىم بولۇشىنىڭ كاپالىتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، شياڭگاڭ، 7- ئىيۇل تېلېگراممىسى. شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونىنىڭ مەمۇرىي ئەمەلدارى دۇڭ جيەنخۇا بۈگۈن مۇنداق دېدى: بىر يۇقىرى ئۈنۈملۈك، كەسپچانلىق روھىغا ئىگە ھۆكۈمەت خىزمەتچىلىرى قوشۇنى شياڭگاڭنىڭ ئۇزاققىچە ئاۋات، مۇقىم بولۇشىنىڭ كاپالىتى.

دۇڭ جيەنخۇا بۇ سۆزنى بۈگۈن كەچتە شياڭگاڭ ساقچىلىرىنىڭ باھالاش يىغىنى ئۇيۇشتۇرغان شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايون قۇرۇلغانلىقىنى تەبرىكلەش زىياپىتىدە قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: شياڭگاڭنىڭ ھۆكۈمەت خىزمەتچىلىرى قوشۇنى زامانىۋىلاشقان، يۇقىرى ئۈنۈملۈك كەسپىي قوشۇن، ئىلگىرىكى يىللاردا ھۆكۈمەت خىزمەتچىلىرى شياڭگاڭنىڭ گۈللىنىشىگە تۆھپە قوشقان. ھۆكۈمەت خىزمەتچىلىرىنىڭ سۈپەتلىك خىزمەت قىلغانلىقىنى شياڭگاڭ ئاھالىلىرى مەدھىيىلەپلا قالماستىن، خەلقئارا جەمئىيەتمۇ مەدھىيىلىگەن. شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونى قۇرۇلغان تارىخىي پەيتتە، ھۆكۈمەت خىزمەتچىلىرى ياخشى مۇلازىمىلىق قىلىش روھىنى ئىپادىلەپ، شياڭگاڭ ھاكىمىيىتىنى ئۆتكۈزۈپ بېرىش - ئۆتكۈزۈۋېلىش مۇراسىمىنىڭ ئوڭۇشلۇق تاماملىنىشىغا ھەم ئالاقىدار پائالىيەتلەرنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىغا تۆھپە قوشتى.

دۇڭ جيەنخۇا مۇنداق دېدى: يېڭى دەۋردىكى خىرىس ئالدىدا مەن شياڭگاڭ دۆلەت خىزمەتچىلىرىنىڭ چوقۇم ئىزچىل ياخشى مۇلازىمىلىق روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونىنىڭ يەنىمۇ گۈللىنىشى، مۇقىم بولۇشى ئۈچۈن يېڭى تۆھپىلەرنى قوشىدىغانلىقىغا ئىشىنىمەن.

شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كەلگەنلىكىنى تەبرىكلەش يۈزىسىدىن سەنئەت كېچىلىكى ئۆتكۈزۈلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، شياڭگاڭ، 7- ئىيۇل تېلېگراممىسى. مۇشۇ ئاينىڭ 6- كۈنى ۋىكتورىيە باغچىسىدا بايراقلار لەپىلدەپ، ئاما شادلىققا چۆمدى. شياڭگاڭ ھەر ساھەدىكىلەرنىڭ شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىنى تەبرىكلەشكە تەييارلىق كۆرۈش كومىتېتى شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كەلگەنلىكىنى خاتىرىلەش يۈزىسىدىن ياسالغان گۆھەر داڭقان ئۈچۈن داغدۇغىلىق يوپۇق ئېچىش مۇراسىمى ئۆتكۈزدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە ئاممىنىڭ شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كەلگەنلىكىنى تەبرىكلەش ئۇنىۋېرسال سەنئەت كېچىلىكى ئۆتكۈزۈپ، شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كەلگەنلىكىنى ۋە شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونى قۇرۇلغانلىقىنى تەبرىكلىدى.

مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى زېڭ شيەنزى، شىنخۇا ئاگېنتلىقى شۆبىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى جىڭ گوشۇڭ، دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىنىڭ شياڭگاڭدا تۇرۇشقا ئالاھىدە ئەۋەتىلگەن خادىمى ماشۇجېن ۋە شياڭگاڭ پەۋقۇلئاددە مەمۇرىي رايونى ۋاقىتلىق قانۇن چىقىرىش كېڭىشىنىڭ رەئىسى فەنشۆلىتەي قاتارلىق كىشىلەر بىرلىكتە شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كەلگەنلىكىنى خاتىرىلەش يۈزىسىدىن ياسالغان گۆھەر داڭقاننىڭ يوپۇقىنى ئاچتى.

شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كەلگەنلىكىنى خاتىرىلەش ئۈچۈن ياسالغان گۆھەر داڭقان - شياڭگاڭنىڭ يېڭى ئەسىرنى كۈتۈۋېلىشنى خاتىرىلەش يۈزىسىدىن مەخسۇس ياسالغان بولۇپ، ئۇنىڭغا پەۋقۇلئاددە رايونىنىڭ مەمۇرىي ئەمەلدارى دۇڭ جيەنخۇانىڭ «باھار قوينىغا كىرگەن شياڭگاڭ ئارىلى» دېگەن بېغىشلىمىسى ۋە سېرىس گۈلى نۇسخىسى چۈشۈرۈلگەن. دۇنيا بويىچە ئەڭ چوڭ بۇ گۆھەر داڭقان شياڭگاڭدىكى ھەر ساھەدىكىلەرنىڭ ۋەتەن بىلەن شياڭگاڭنىڭ بىرلىكتە ئىلگىرىلىشى، خەلق تۇرمۇشىنىڭ باياشات، خاتىرجەم بولۇشىنى ئۈمىد قىلىدىغان ئارزۇسىغا ۋەكىللىك قىلىدۇ.

مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش ئىشلىرىمىزنى ئىلگىرى سۈرۈشنىڭ كاپالىتى

ئاپتونوم رايونلۇق دۆلەت ئىگىلىكىدىكى مال - مۈلۈكنى باشقۇرۇش ئىدارىسىدىن **ياقۇپ بەكرى**

سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى، شۇنداقلا سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى بىلەن ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنى ساغلام راۋاجلاندۇرۇشنىڭ مۇھىم كاپالىتى. ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش يولغا قويۇلغاندىن بۇيان دۆلەت دەرۋازىسىنىڭ ئېچىۋېتىلىشىگە ئەگىشىپ بەزى رەزىل ئىجتىمائىي ھادىسىلەر قايتىدىن باش كۆتۈرۈپ، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى يېڭى زىددىيەت ۋە خىرىسقا دۇچ كەلتۈردى. شۇنىڭ بىلەن بىللە پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىدىكى كادىرلارنىمۇ قاتتىق سىناققا دۇچ كەلتۈردى.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى دۆلەتنىڭ خىزمەت ھوقۇقىنى يۈرگۈزىدىغان رەھبەرلىك تارمىقى. پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئىجتىمائىي تۇرمۇشتىكى يادرولۇق ئورنى ئۇلارنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت داۋامىدىكى يادرولۇق ئورنىنى بەلگىلىگەن. پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنىڭ قانداق بولۇشى بىرەر رايون، بىرەر تارماقنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى، سىياسىي مۇقىملىقىغا مۇناسىۋەتلىك. شۇڭا پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى ئۈلگىلىك رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، سوتسىيالىستىك ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ئېھتىياجىغا ئويغۇنلاشتۇرۇش پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى قۇرۇلۇشىدىكى مۇھىم ۋەزىپە.

«ئىككى قولدا تۇتۇش، ئىككىلا قول قاتتىق بولۇش» فاڭجېنىدا چىڭ تۇرۇپ، سوتسىيالىستىك ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى بىلەن مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا ھەل قىلىپ، سىياسىي كۆز قاراشنى مۇستەھكەم تۇرغۇزۇپ بىر قول قاتتىق بولۇش، بىر قول يۇمشاق بولۇشتىن ساقلىنىش لازىم. شۇڭا ھازىرقى باسقۇچتا ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنى چىڭ تۇتۇپ، ھەممە بىر نىيەتتە غەيرەت ئۈستىگە غەيرەت قىلىپ، پارتىيە ۋە خەلق تاپشۇرغان مۇقەددەس ۋەزىپىنى تولۇق ئورۇندىشىمىز كېرەك.

پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئومۇمىي يىغىنىدا ماقۇللانغان «سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشتىكى بىر قانچە زور مەسىلە توغرىسىدا قارار»دا ماددىي مەدەنىيەت بىلەن مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىش ئېنىق ئوتتۇرىغا قويۇلدى. ماددىي مەدەنىيەت ئاساس، ئەمما مەنىۋى مەدەنىيەت ياخشى ئېلىپ بېرىلمىسا، ماددىي مەدەنىيەتمۇ بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرايدۇ. ھەتتا جەمئىيەتنىڭ سۈپىتى ئۆزگىرىپ كېتىدۇ. بىز كەسپىي خىزمەت بىلەن ئىدىيىۋى-سىياسىي خىزمەتنىڭ، كەسپىي تەرەققىيات بىلەن قوشۇن قۇرۇلۇشىنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىپ، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى ئوتتۇرىغا قويغان «ئىلمىي نەزەرىيە ئارقىلىق كىشىلەرنى قوراللاندۇرۇش، توغرا جامائەت پىكرى ئارقىلىق كىشىلەرنى يېتەكلەش، ئالىيجاناب روھ ئارقىلىق كىشىلەرنى يېتىلدۈرۈش، مۇنەۋۋەر ئەسەرلەر ئارقىلىق كىشىلەرگە ئىلھام بېرىش» تەلىپى بويىچە كادىرلار قوشۇنىنىڭ سىياسىي ساپاسىنى تىرىشىپ ئۆستۈرۈپ، ئىدىيە جەھەتتە، سۆز - ھەرىكەتتە جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى بىلەن يۈكسەك دەرىجىدە بىردەك بولۇشىمىز كېرەك. پۈتۈن سىستېمىلار بويىچە ئۆگىنىشكە ئەھمىيەت بېرىش، سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىش، توغرا كەيپىياتقا ئەھمىيەت بېرىش كەيپىياتىنى شەكىللەندۈرۈپ، «بىر قول قاتتىق بولۇش، بىر قول يۇمشاق بولۇش» مەسىلىسىنى ھەقىقىي ھەل قىلىپ، يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنىنى بەرپا قىلىپ، «پۈتۈن زېھنى بىلەن ئىككى قولدا تۇتۇپ، جاپاغا چىداپ كۈرەش قىلىپ، ئىككى يۈكسەكلىككە چىقىش»نى ھەقىقىي ئىشقا ئاشۇرۇشىمىز لازىم.

مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىدىيە - ئەخلاق قۇرۇلۇشى، تەشكىلىي قۇرۇلۇش، ئىستىل قۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت ئۈچ جەھەتتىن تۇتۇش كېرەك.

1. ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشى جەريانىدا كادىرلار، پارتىيە ئەزالىرى ئۆگىنىشكە ئەھمىيەت بېرىشى، سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىشى، توغرا كەيپىياتقا ئەھمىيەت بېرىشى لازىم. ھازىر ئەسىر ئالمىشىدىغان مۇھىم مەزگىلدە تۇرۇۋاتىمىز. ئالدىمىزدا ئۇلۇغ، مۇشەققەتلىك ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات ۋەزىپىسى تۇرماقتا. بولۇپمۇ بىز دۆلەت ئىگىلىكىدىكى مال - مۈلۈكنى باشقۇرۇش سېپىدە ئىشلەۋاتقان كادىرلار دۆلەت ئىگىلىكىدىكى مال-مۈلۈكنى قوغداش، ئۇنىڭ ئېقىپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىشتىن ئىبارەت مۇھىم ۋەزىپىنى ئۈستىمىزگە ئالغان. بۇنى ئورۇنداش ئۈچۈن كۈچلۈك سىياسىي كاپالەت بولۇشى كېرەك. شۇڭا بىز يولداش دېڭ شياۋپىڭ كۆرسەتكەن مەنىۋى مەدەنىيەتنى تۇتۇشتىن ئىبارەت يېتەكچى روھ بويىچە سىياسىيغا، ئۆگىنىشكە ئەھمىيەت بېرىپ، توغرا كەيپىياتنى ئەۋج ئالدۇرۇشىمىز لازىم. ئورگاندىكى كادىرلار، پارتىيە ئەزالىرى سىياسىيغا، توغرا كەيپىياتقا ئەھمىيەت بېرىشنىڭ تەشەببۇسچىسى، ئىجراچىسى بولۇشى، ماركسىزم - لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنى ۋە دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىشى كېرەك. نەزەرىيە ئۆگىنىش ئارقىلىق خىزمەتلەردىكى ئەمەلىي مەسىلىلەرنى ھەل قىلىپلا قالماي، بەلكى سۇبيېكتىپ دۇنيانى ئۆزگەرتىشكە كۈچ سەرپ قىلىپ، جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش ئىدىيىسىنى تۇرغۇزۇپ، خىزمەتتىكى پرىنسىپاللىق، ئالدىن كۆرەرلىك ۋە ئىجادچانلىقنى تىرىشىپ ئەمەلگە ئاشۇرۇپ، ئۆز رايونى، ئۆز تارمىقىنىڭ كونكرېت ئەھۋالىنى ماركسىزملىق مەيدان، نۇقتىئىنەزەر ۋە ئۇسۇل بويىچە تەھلىل قىلىپ، ئۆز رايونى، ئۆز تارمىقىدىكى تۈرلۈك خىزمەتلەردە يېڭى ۋەزىيەت يارىتىش لازىم. شۇنداق قىلغاندىلا، پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ زور سىياسەت، فاڭجېنلىرىنى ھەقىقىي ئەمەلىيلەشتۈرگىلى بولىدۇ.

2. تەشكىلىي قۇرۇلۇش پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىدىن ئورگان پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ جەڭگىۋار قورغانلىق رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇشنى تەلەپ قىلىدۇ. پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىدىكى ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتى ئورگان قۇرۇلۇشىدىكى تۈرلۈك ۋەزىپىلەرنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشنىڭ ئاچقۇچى. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدا غايەت زور ئۇيۇشتۇرۇش كۈچىنى ۋە جەڭگىۋارلىقىنى جارى قىلدۇرۇش ئۈچۈن پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىنى ئىزچىل ئىجرا قىلىپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتى قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، ئۇنى ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ئۈچۈن پائال خىزمەت قىلدۇرۇپ، «ئىككى نىشاننى بىرلىكتە تۇرغۇزۇش، ئىككى خىزمەتنى بىرلىكتە تۇتۇش، ئىككى مەسئۇلىيەتنى بىرلىكتە ئۈستىگە ئېلىش، ئىككى نەتىجىنى بىرلىكتە قولغا كەلتۈرۈش»نى ئىشقا ئاشۇرۇشى لازىم.

3. ئىستىل قۇرۇلۇشى. ئورگانلاردىن ئەمەلىيەتچان بولۇش، پاك بولۇش، يۇقىرى ئۈنۈملۈك خىزمەت ئىستىلىغا ئىگە بولۇشنى تەلەپ قىلىدۇ. كەيپىياتى دۇرۇس بولمىغان ئورگاننىڭ خىزمەتلىرىنىڭ يۈكسىلىشى مۇمكىن ئەمەس، ئورگان خىزمىتىنىڭ خاراكتېرى، خىزمەت ئۇسۇلى قاتارلىق سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن ئورگانلاردا خېلى ۋاقىتتىن بۇيان بوشاڭلىق، قالايمىقانچىلىق، ئىشتىن ئادەم كۆپ بولۇش ئەھۋاللىرى كۆرۈلمەكتە، بولۇپمۇ ئايرىم كادىرلار خىزمەتتە ھورۇنلىشىپ، راھەت - پاراغەتكە بېرىلىپ، تۇرمۇشتا چىرىكلىشىپ بارغانسېرى چۈشكۈنلەشمەكتە. بۇنىڭ ئالدى ئېلىنمىسا، پارتىيىنىڭ ئىستىلىغا، پاكلىق قۇرۇلۇشىغا زور تەسىر يېتىدۇ. شۇڭا پارتىيىلىك رەھبىرىي كادىرلار ئالدى بىلەن باشلامچى بولۇپ، تەشۋىق - تەربىيە ئېلىپ بېرىپ، ناتوغرا كەيپىياتلارنى چەكلەپ، قائىدە- تۈزۈم ئورنىتىش قەدىمىنى تېزلىتىپ، پارتىيىلىك كادىرلارنى ياخشى ئورگان ئوبرازىنى ۋە ئىستىلىنى تۇرغۇزۇشقا يېتەكلەپ، جاپاغا چىداپ كۈرەش قىلىش، خالىس تۆھپە قوشۇش روھىنى جارى قىلدۇرغاندىلا، پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ھۆكۈمەت ئىشىدا پاك، ئادىل بولۇشتىن ئىبارەت ياخشى ئوبرازىنى ھەقىقىي تۇرغۇزالايدۇ.

پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگىنىدىكى كادىرلارنىڭ روھىنى تۇرغۇتۇش — ئورگان قۇرۇلۇشىنى ساغلام راۋاجلاندۇرۇشنىڭ مۇھىم كاپالىتى. يولداش جياڭ زېمىن «قۇدرەتلىك مەنىۋى تۈۋرۈكى بولمىغان مىللەتنىڭ دۇنيا مىللەتلىرى قاتارىدا قەد كۆتۈرۈپ تۇرۇشى مۇمكىن ئەمەس» دەپ كۆرسەتتى. دۆلەتنىڭ، مىللەتنىڭ ياكى رايوننىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرىدىغان بىر قۇدرەتلىك مەنىۋى تۈۋرۈك بولۇشى كېرەك. ئىنقىلابىي ئۇرۇش يىللىرىدا روھنى تۇرغۇتقانلىقىمىز ئۈچۈن بىر ئادىمىمىز دۈشمەننىڭ ئون ئادىمىگە، ئون ئادىمىمىز دۈشمەننىڭ يۈز ئادىمىگە تەڭ كەلگەن، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش مەزگىلىدە روھنى تۇرغۇتقاندا بېسىم كۈچىنى ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچكە، قىيىنچىلىقنى پۇرسەتكە ئايلاندۇرالايمىز. روھنى تۇرغۇتقاندا ھاياتىي كۈچ تولۇپ تاشىدۇ، روھ تۇرغۇتۇلمىغاندا قولىمىزدىن ھېچ ئىش كەلمەيدۇ، شۇڭا «ئورگان روھى»نى تىرىشىپ يارىتىپ، ئۇنى ئورگاننىڭ تۈرلۈك ئىشلىرىنى يۈكسەلدۈرىدىغان قۇدرەتلىك مەنىۋى ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچكە ئايلاندۇرۇپ، دۆلەت ئىگىلىكىدىكى مال - مۈلۈكنى باشقۇرۇش سېپىدە ئىشلەۋاتقان بارلىق كادىرلار، ئىشچى- خىزمەتچىلەرنىڭ روھىنى تۇرغۇتۇشقا ئىلھام بېرىپ، ئورگاننىڭ ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش ئۈچۈن تۆھپە قوشۇشىمىز كېرەك.

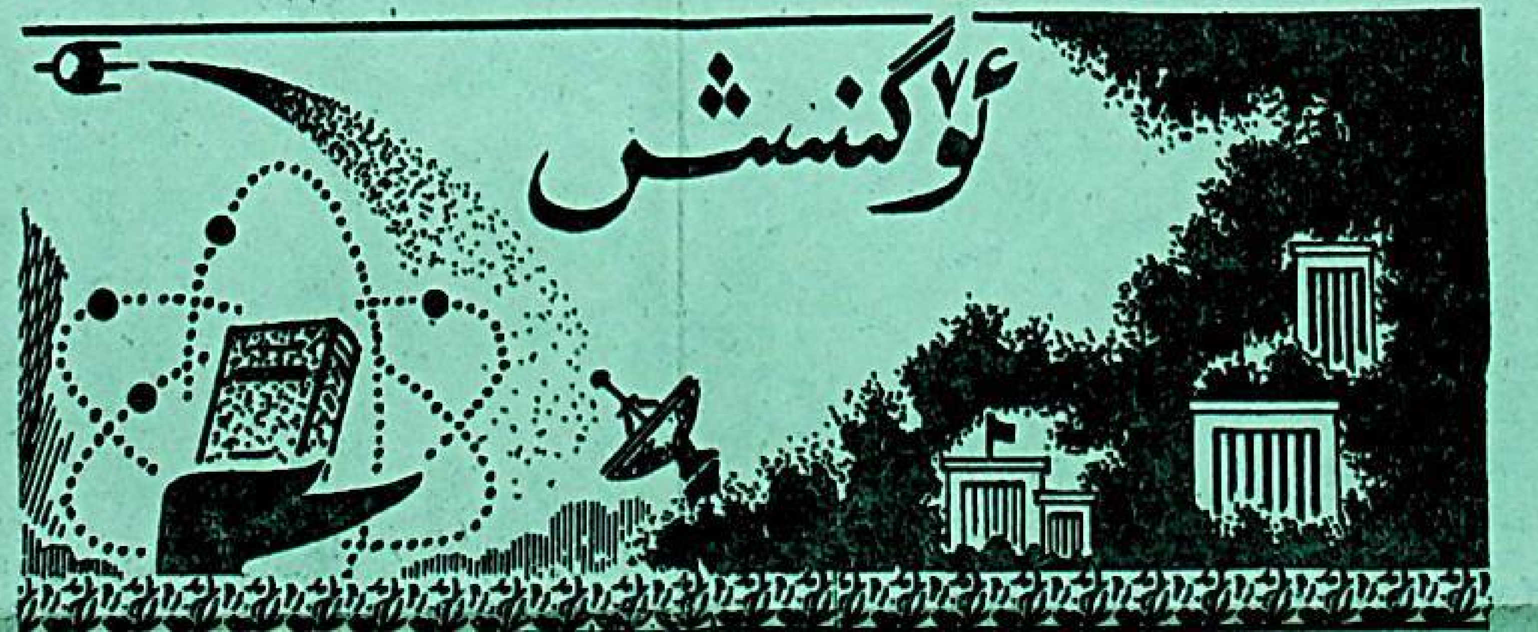

پارتىيىنىڭ مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە سىياسىتىنى قانداق قىلىپ ئىزچىل ئىجرا قىلىش كېرەك؟

يولداش دېڭ شياۋپىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزمنىڭ بىر نەچچە ئاساسىي تۈزۈمى ئۈستىدە توختالغاندا: «مىللىي مەسىلىنى ھەل قىلىشتا جۇڭگونىڭ قوللانغىنى مىللىي جۇمھۇرىيەت فېدېراتسىيە تۈزۈمى بولماستىن، بەلكى مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە تۈزۈمى. بىزنىڭچە، بۇ تۈزۈم ياخشى، جۇڭگونىڭ ئەھۋالىغا مۇۋاپىق كېلىدۇ» دەپ كۆرسەتتى. جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقى ئورتاق ياراتقان بىرلىككە كەلگەن كۆپ مىللەتلىك دۆلەت. مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ ماركسىزم - لېنىنىزمنى قوللىنىپ مەملىكىتىمىزدىكى مىللىي مەسىلىنى ھەل قىلىشتىكى ئاساسىي سىياسىتى، دۆلىتىمىزنىڭ بىر تۈرلۈك مۇھىم تۈزۈمى.

جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە قانۇنىدا: «مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە دۆلەتنىڭ بىر تۇتاش رەھبەرلىكىدە، ئاز سانلىق مىللەتلەر توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان جايلاردا تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىينى يولغا قويۇپ، ئاپتونومىيە ئورگانلىرىنى تەسىس قىلىپ، ئاپتونومىيە ھوقۇقىنى يۈرگۈزۈش دېمەكتۇر» دەپ بەلگىلەندى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا يەنە: «مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىينى قەتئىي يولغا قويۇش ئۈچۈن، مىللىي ئاپتونومىيىلىك جايلارنىڭ دۆلەتنىڭ قانۇن ۋە سىياسەتلىرىنى ئۆز يېرىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا قاراپ ئىزچىل ئىجرا قىلىشىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش كېرەك؛ ئاز سانلىق مىللەتلەردىن بولغان ھەر دەرىجىلىك كادىرلار، تۈرلۈك كەسپىي خادىملار ۋە تېخنىك ئىشچىلارنى كۆپلەپ يېتىشتۈرۈش لازىم؛ مىللىي ئاپتونومىيىلىك جايلار ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈش، جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىش روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئۆز جايلىرىنىڭ سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇش ئىشلىرىنى تىرىشىپ راۋاجلاندۇرۇپ، دۆلەتنىڭ قۇرۇلۇش ئىشلىرى ئۈچۈن تۆھپە قوشۇشى كېرەك؛ دۆلەت خەلق ئىگىلىكى تەرەققىياتى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات پىلانىغا ئاساسەن مىللىي ئاپتونومىيىلىك جايلارنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى ۋە مەدەنىيەت تەرەققىياتىنى تېزلىتىشكە تىرىشىپ ياردەم بېرىدۇ. مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى قوغداش كۈرىشىدە، چوڭ مىللەتچىلىككە، ئاساسلىقى چوڭ خەنزۇچىلىققا قارشى تۇرۇش لازىم. يەرلىك مىللەتچىلىككىمۇ قارشى تۇرۇش لازىم» دەپ كۆرسىتىلدى. مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىينىڭ يولغا قويۇلۇشى دۆلەتنىڭ ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ ئۆزىنىڭ ئىچكى ئىشلىرىنى ئۆزلىرى باشقۇرۇش ھوقۇقىغا تولۇق ھۆرمەت قىلىش ۋە كاپالەتلىك قىلىش روھىنى، دۆلەتنىڭ مىللەتلەرنىڭ باراۋەرلىكى، ئىتتىپاقلىقى ۋە ئورتاق گۈللىنىشى پرىنسىپىدا چىڭ تۇرىدىغانلىقىنى گەۋدىلەندۈرۈپ بەردى. بۇ ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئۆز ئىشىغا ئۆزى خوجا بولۇش ئاكتىپلىقىنى جارى قىلدۇرۇشتا، باراۋەرلىك، ئىتتىپاقلىق، ھەمكارلىق ئاساسىدىكى سوتسىيالىستىك مىللىي مۇناسىۋەتنى راۋاجلاندۇرۇشتا، دۆلەتنىڭ بىرلىكىنى مۇستەھكەملەشتە، مىللىي ئاپتونومىيىلىك جايلارنىڭ ۋە پۈتۈن مەملىكەتنىڭ سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇش ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە مۇھىم ھەم چوڭقۇر ئەھمىيەتكە ئىگە.

مەملىكىتىمىزنىڭ مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە تۈزۈمى تۆۋەندىكىدەك مۇھىم ئالاھىدىلىكلەرگە ئىگە:

(1) دۆلىتىمىزنىڭ مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيىسى بىرلىككە كەلگەن دۆلەت ئىچىدىكى مىللىي جايلار ئاپتونومىيىسى. ئاپتونومىينى يولغا قويغان جايلارنىڭ ھەممىسى جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ئايرىلماس بىر قىسمى، ئۇ ھەم دۆلەتتىن ئايرىلغان «مۇستەقىل ئاپتونومىيە» ئەمەس، ھەم مۇستەقىل ھالەتتىكى «فېدېراتسىيە» ياكى «شتات» ئەمەس، ئۇ ھەم فېدېراتسىيە شەكلىدىكى مىللىي «ئاپتونومىيە جۇمھۇرىيىتى»گە ئوخشىمايدۇ. ئاپتونومىيىلىك جايلار بىلەن دۆلەتنىڭ مۇناسىۋىتى مەركەز بىلەن يەرلىكنىڭ مۇناسىۋىتى بولىدۇ. ھەرقايسى ئاپتونومىيىلىك جايلارنىڭ ئاپتونومىيە ئورگانلىرى مەركىزىي خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ بىر تۇتاش رەھبەرلىكىدىكى بىر دەرىجىلىك يەرلىك ھاكىمىيىتى ھېسابلىنىدۇ. بىر دەرىجىلىك يەرلىك ھاكىمىيەت بولۇش سۈپىتى بىلەن مىللىي ئاپتونومىيىلىك جايلاردىكى ئاپتونومىيىلىك ئورگانلار دۆلەتنىڭ بىرلىكىنى قوغدىشى، ئاساسىي قانۇندا بەلگىلەنگەن ئومۇمىي پرىنسىپلار بويىچە ئاپتونومىيىلىك ھوقۇقىنى يۈرگۈزۈشى، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ رەھبەرلىكىنى ئاڭلىق قوبۇل قىلىشى، سوتسىيالىزم يولىدا قەتئىي مېڭىشى، دۆلەتنىڭ سىياسەت ۋە قانۇن - پەرمانلىرىنى قەتئىي ھالدا ئىزچىل ئىجرا قىلىشى، بەلگىلەنگەن مەجبۇرىيىتىنى ئادا قىلىشى كېرەك. ھەرقانداق مىللەتنىڭ ئاپتونومىينى باھانە قىلىپ، ئاساسىي قانۇندىكى ئومۇمىي پرىنسىپلارغا ۋە دۆلەتنىڭ ئومۇمىي مەنپەئەتىگە خىلاپ ھالدا ئۆزى خالىغانچە قىلىشىغا بولمايدۇ. دۆلەتنىڭ بىرلىكى ۋە دۆلەتنىڭ مىللىي ئاپتونومىيىلىك جايلارغا بىر تۇتاش رەھبەرلىك قىلىشى بىلەن ئاز سانلىق مىللەتلەر توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان جايلاردا تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىينى يولغا قويۇپ، ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ ئۆز مىللىتىنىڭ، ئۆز جايىنىڭ ئىچكى ئىشلىرىنى باشقۇرۇشتا ئۆزىگە ئۆزى خوجا بولۇشى دىئالېكتىك بىرلىكتىن ئىبارەت.

(2) دۆلىتىمىزنىڭ مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيىسى - خەلق دېموكراتىيىسى دىكتاتۇرىسى تۈزۈمى بىلەن مىللەتلەر باراۋەرلىكى تۈزۈمىنى بىرلەشتۈرگەنلىكنىڭ مەھسۇلى، خەلق دېموكراتىيىسى دىكتاتۇرىسى تۈزۈمىنى گەۋدىلەندۈرۈش شەكلى. دۆلىتىمىز ئىشچىلار سىنىپى رەھبەرلىكىدىكى، ئىشچى - دېھقانلار ئىتتىپاقىنى ئاساس قىلغان خەلق دېموكراتىيىسى دىكتاتۇرىلىقىدىكى سوتسىيالىستىك دۆلەت، ھەر مىللەت خەلقى دۆلەتنىڭ خوجايىنى، ئۇلار دۆلەتنىڭ چوڭ ئىشلىرى ۋە ئۆز مىللىتىنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلىشىش ۋە ئۇنى باشقۇرۇش ھوقۇقىغا ئىگە. مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە تۈزۈمى، دۆلىتىمىز خەلق دېموكراتىيە دىكتاتۇرىسى تۈزۈمىنىڭ ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرىدىكى كونكرېت گەۋدىلىنىش شەكلى، ھەرقايسى ئاز سانلىق مىللەت خەلقىنىڭ ئۆزىگە ئۆزى خوجا بولۇش ھوقۇقىنى يۈرگۈزۈشىدىكى ئەڭ ياخشى تۈزۈم. بىر تەرەپتىن، ئۇ ھەرقايسى ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ ئۆز مىللىتىنىڭ ئىچكى ئىشلىرىنى ئۆزى باشقۇرۇشتەك ئاساسىي ھوقۇقىغا كاپالەتلىك قىلىدۇ، يەنە بىر تەرەپتىن، مىللىي ئاپتونومىيىلىك جايلاردا بىللە ياشاۋاتقان ھەر مىللەت خەلقىنىڭ مىللەتلەر باراۋەرلىكى ھوقۇقىدىن ۋە خەلق دېموكراتىيە ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولۇشىغىمۇ كاپالەتلىك قىلىدۇ. دۆلىتىمىزنىڭ مىللىي ئاپتونومىيىلىك جايلىرىدىكى ئاپتونومىيە ئورگانلىرى ئاپتونوم رايون، ئاپتونوم ئوبلاست، ئاپتونوم ناھىيە (خوشۇن)لىك خەلق قۇرۇلتايلىرى ۋە خەلق ھۆكۈمەتلىرىدىن ئىبارەت. بىر تەرەپتىن، ئۇ دۆلەتنىڭ بىر دەرىجىلىك يەرلىك ھاكىمىيەت ئورگىنى ۋە مەمۇرىي ئورگىنى بولۇپ، دۆلىتىمىزنىڭ خەلق دېموكراتىيىسى دىكتاتۇرىلىقىدىكى دۆلەت ھاكىمىيىتىنىڭ بىر قىسمى، بۇ ئۇنىڭ ئومۇمىيلىقى بولۇپ، دۆلەتنىڭ ئادەتتىكى يەرلىك ھوقۇقلۇق ئورگانلىرى ۋە دۆلەتنىڭ يەرلىك مەمۇرىي ئورگانلىرى بىلەن ئوخشاش؛ يەنە بىر تەرەپتىن، ئۇ يەنە بىر دەرىجىلىك مىللىي ئاپتونومىيىلىك جايلارنىڭ ئاپتونومىيە ئورگىنى بولۇپ، جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ئاساسىي قانۇنى ۋە مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە قانۇنى بەرگەن ئاپتونومىيە ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولىدۇ، ئۆز جايىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا ئاساسەن دۆلەتنىڭ قانۇن - پەرمانلىرىنى ئىزچىل ئىجرا قىلىش ھوقۇقىغا ھەمدە دۆلەتنىڭ يېتەكچىلىكىدە مىللىي ئاپتونومىيىلىك جايلارنىڭ ئىقتىساد، مەدەنىيەت ۋە باشقا تۈرلۈك ئىشلىرىنى ئۆز ئالدىغا ئورۇنلاشتۇرۇش ۋە تەرەققىي قىلدۇرۇش ھوقۇقىغا ئىگە. بۇ دۆلىتىمىزنىڭ خەلق دېموكراتىيىسى دىكتاتۇرىسىنىڭ مەمۇرىي تۈزۈلمە جەھەتتىكى دېموكراتىيە - مەركەزلەشتۈرۈش تۈزۈمى پرىنسىپىنى تولۇق گەۋدىلەندۈرۈپ بېرىپلا قالماستىن، مىللىي ئاپتونومىيىلىك جايلاردىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ مىللەتلەر باراۋەرلىكى ھوقۇقىدىن ۋە خەلق دېموكراتىيىسى ھوقۇقىدىن بەھرىمەن بولۇشىنى تولۇق كاپالەتلەندۈردى. مىللىي ئاپتونومىيىلىك جايلاردىكى خەلق قۇرۇلتايلىرىدا تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىينى يولغا قويغان مىللەتلەرنىڭ ۋەكىللىرىدىن باشقا شۇ مەمۇرىي رايوندا ئولتۇراقلاشقان باشقا مىللەتلەرنىڭمۇ مۇۋاپىق ساندا ۋەكىلى بولىدۇ. بۇ ھەرقايسى مىللەتلەر ئۆزىگە ئۆزى خوجا بولۇش، ئۆز مىللىتىنىڭ ئىچكى ئىشلىرىنى ئۆزى باشقۇرۇشنى تەشكىلىي كاپالەت بىلەن تەمىن ئەتتى.

(3) دۆلىتىمىزنىڭ مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيىسى مىللىي ئاپتونومىيە بىلەن تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىينىڭ بىرلەشتۈرۈلۈشى ۋە ئىقتىسادىي ئامىل بىلەن سىياسىي ئامىلنىڭ بىرلەشتۈرۈلۈشىدىن ئىبارەت. دۆلىتىمىزنىڭ مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيىسى باشقا دۆلەتلەرنىڭ «ئاپتونومىيىسى» بىلەن زور دەرىجىدە ئوخشىمايدۇ. ئۇ نوقۇل مىللىي ئاپتونومىيە ياكى يەرلىك ئاپتونومىيە بولماستىن، بەلكى ئۇنىڭدا مىللەت ئامىلى، رايون ئامىلى، سىياسىي ئامىل ۋە ئىقتىسادىي ئامىل مۇۋاپىق بىرلەشتۈرۈلگەن. دۆلىتىمىزنىڭ مىللىي ئاپتونومىيىلىك جايلىرى ئاز سانلىق مىللەتلەر توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان رايوننى ئاساس قىلىپ قۇرۇلغان، ئاپتونومىيىلىك جايلارنىڭ تېررىتورىيە چېگرىسى شۇ جايدىكى مىللەتلەر مۇناسىۋىتى، ئىقتىسادىي تەرەققىيات شارائىتىغا ھەمدە تارىخىي ئەھۋالغا قاراپ بېكىتىلگەن بولۇپ، ئاساسىي جەھەتتىن تارىختا تەرەققىي قىلىپ شەكىللەنگەن ئىقتىساد، مەدەنىيەت رايونى ئاساسىدا بىرلىككە كەلتۈرۈلگەن. ئۇ ھەم مەملىكىتىمىزدىكى ھەرقايسى مىللەتلەرنىڭ كەڭ دائىرىدە ئارىلىشىپ ئولتۇراقلىشىش، كىچىك دائىرىدە توپلىشىپ ئولتۇراقلىشىشتەك ئالاھىدىلىكىگە ئۇيغۇن، ھەم ھەرقايسى ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىينى يولغا قويۇش ھوقۇقىنى ئەڭ زور دەرىجىدە گەۋدىلەندۈرۈپ بېرىدۇ، ھەم دۆلەتنىڭ بىرلىكىگە ۋە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا كاپالەتلىك قىلىدۇ، ھەم مىللەتلەرنىڭ ئورتاق تەرەققىي قىلىشىغا ۋە گۈللىنىشىگە پايدىلىق.

مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە تۈزۈمىنى يولغا قويۇش دۆلىتىمىزنىڭ دۆلەت ئەھۋالىغا ئۇيغۇن. شىنجاڭنىڭ ئەمەلىيىتىگىمۇ ئىنتايىن ئۇيغۇن. شىنجاڭ ئۇيغۇرلارنى ئاساسىي گەۋدە قىلغان كۆپ مىللەتلىك رايون، 50 - يىللارنىڭ دەسلەپكى مەزگىللىرىدىلا شىنجاڭدا مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە پائال يولغا قويۇلۇپ، ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ بىر تۈركۈم مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونوم يېزىلار، ئاپتونوم ناھىيىلەر ۋە ئاپتونوم ئوبلاستلار قۇرۇلدى. مۇشۇ ئاساستا 1955 - يىل 10 - ئاينىڭ 1 - كۈنى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونى قۇرۇلۇپ، ئاپتونوم رايوندىكى ھەر مىللەت خەلقى دۆلەت ئىشلىرىنى باشقۇرۇشقا ۋە ئۆز مىللىتىنىڭ ئىچكى ئىشلىرىنى باشقۇرۇشقا ئارىلىشىدىغان يېڭى باسقۇچ باشلاندى. 40 يىلدىن كۆپرەك ۋاقىتتىن بۇيان، پارتىيىنىڭ مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە سىياسىتىنىڭ پارلاق نۇرى ئاستىدا ئاپتونوم رايون سىياسىي، ئىقتىساد قاتارلىق جەھەتلەردە پارلاق مۇۋەپپەقىيەتلەرگە ئېرىشتى. ئۇنىڭ قىياپىتىدە يەر - جاھاننى زىلزىلىگە سالغۇدەك ئۆزگىرىشلەر بارلىققا كەلدى. ئەمەلىيەت بىز ئېرىشكەن بارلىق نەتىجىلەرنىڭ پارتىيىنىڭ لۇشيەن، فاڭجېن، سىياسەتلىرىنى توغرا، ئىزچىل ئىجرا قىلغانلىقىنىڭ نەتىجىسى، شۇنداقلا پارتىيىنىڭ مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە سىياسىتىنىڭ ئۇلۇغ غەلىبىسى ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلىدى.

(**«مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئوقۇشلۇقى»** دىن ئېلىندى)

جياڭ زېمىن، لى پېڭ ياپونىيىلىك مېھمانلار بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 9- ئىيۇل تېلېگراممىسى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى، دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن بۈگۈن جۇڭنەنخەيدە ياپونىيىنىڭ سابىق باش ۋەزىرى، ياپونىيە قۇياش پارتىيىسىنىڭ باشلىقى يۈيتىيەنزى بىلەن كۆرۈشكەندە مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: «ئۆتكەنكىنى كېيىنكىگە ئىبرەت قىلىش كېرەك». ياپونىيە ئۆتمۈشنى توغرا تونىسىلا ئاندىن كەلگۈسىنى توغرا ئېچىپ، تىنچلىق تەرەققىيات يولىغا ماڭالايدۇ.

جياڭ زېمىن يۈيتىيەنزى باشچىلىقىدىكى قۇياش پارتىيىسى ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ زىيارەتكە كەلگەنلىكىنى قارشى ئالدى، ئۇ يۈيتىيەنزى ئەپەندىنىڭ جۇڭگو - ياپونىيە مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش جەھەتتە تىرىشچانلىق كۆرسەتكەنلىكىنى ۋە تۆھپە قوشقانلىقىنى مەدھىيىلىدى ئۇ يەنە يۈيتىيەنزى بىلەن قۇياش پارتىيىسىنىڭ ئىككى دۆلەتنىڭ ئىناق، قوشنىدارچىلىق، دوستلۇقىنى داۋاملىق ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن تېخىمۇ ئاكتىپ تەسىر كۆرسىتىشىنى ۋە رول ئويناشنى ئۈمىد قىلدى.

يۈيتىيەنزى جياڭ زېمىننىڭ ئۆزى بىلەن كۆرۈشكەنلىكىگە مىننەتدارلىق بىلدۈردى، جۇڭگونىڭ شياڭگاڭغا ئىگىلىك ھوقۇقى يۈرگۈزۈشنى ئەسلىگە كەلتۈرگەنلىكىنى تەبرىكلىدى، ئۇ مۇنداق دېدى: دېڭ شياۋپىڭ ئەپەندىنىڭ «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» ئۇلۇغ تەسەۋۋۇرى تارىخ سەھىپىسىدىن مەڭگۈ ئورۇن ئالىدۇ ھەم شياڭگاڭدا مۇۋەپپەقىيەتكە ئېرىشىدۇ.

يۈيتىيەنزى مۇنداق دېدى: بۇ يىل ياپونىيە جۇڭگو مۇناسىۋىتى نورماللاشقانلىقىنىڭ 25 يىللىقى، ياپونىيە ئۈچۈن ئېيتقاندا ياپونىيە بىلەن جۇڭگو مۇناسىۋىتىنىڭ ساغلام، مۇقىم راۋاجلىنىشىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ئۆتكەنكى خاتالىقلار ئۈستىدە يەنىمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا ئويلىنىشى، تارىخنى توغرا تونۇشى زۆرۈر.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 9 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ بۈگۈن چۈشتىن كېيىن جۇڭنەنخەيدە ياپونىيە ياپونىيە - جۇڭگو ئىقتىساد جەمئىيىتىنىڭ باشلىقى دۇلى شەنلاڭ ۋە سابىق جەمئىيەت باشلىقى خېخې لياڭيى بىلەن كۆرۈشتى.

لى پېڭ ياپونىيە ياپونىيە - جۇڭگو ئىقتىساد جەمئىيىتىنىڭ جۇڭگو - ياپونىيە ئىقتىساد - سودا ھەمكارلىقىنى راۋاجلاندۇرۇش ۋە جۇڭگو- ياپونىيە خەلقلىرىنىڭ دوستلۇقىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن تۆھپە قوشقانلىقىغا يۇكسەك باھا بەردى. ئۇ ياپونىيە - جۇڭگو ئىقتىساد جەمئىيىتىنىڭ بۇنىڭدىن كېيىن جۇڭگو بىلەن ياپونىيىنىڭ ئىقتىساد، سودا ۋە باشقا ساھەلەردىكى ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى كۈچەيتىشتە داۋاملىق ئاكتىپ رول ئويناشنى ئۈمىد قىلدى.

دۇلى ۋە خېخېلار مۇنۇلارنى بىلدۈردى: ياپونىيە - جۇڭگو ئىقتىساد جەمئىيىتى بىر نەچچە ئون يىلدىن بۇيان ياپونىيە - جۇڭگو دوستلۇق - ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتى ئۈچۈن ئىزچىل تىرىشچانلىق كۆرسىتىپ كەلدى. بۇنىڭدىن كېيىنمۇ داۋاملىق شۇنداق قىلىدۇ.

6 - ئاينىڭ ئاخىرىدا ئەنگلىيىدىكى جۇڭگولۇق ئوقۇغۇچىلار بىرلەشمىسى لوندوندا كاتتا سەنئەت كېچىلىكى ئۆتكۈزۈپ، شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كەلگەنلىكىنى خۇشال - خۇرام كۈتۈۋالدى.

سۈرەتتە: ئوقۇغۇچىلار قىزلار خورى «ئۈمىدلىك دالىدا» نى ئورۇندىماقتا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىغا ئەزا دۆلەتلەر ۋە ياپونىيە، روسىيە كامبودژىنىڭ ۋەزىيىتىگە كۆڭۈل بۆلمەكتە

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 8-ئىيۇل تېلېگراممىسى. تايلاند، ھىندونېزىيە، سىنگاپور، ۋېيتنام، مالايسىيا، فىلىپپىن، روسىيە ۋە ياپونىيە يېقىندا كامبودژىنىڭ ھازىرقى ۋەزىيىتىگە كۆڭۈل بۆلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى ھەم كامبودژىدىكى ھەرقايسى تەرەپلەرنىڭ ئۆزىنى تۇتۇۋېلىپ، ئىختىلاپلارنى تىنچلىق يولى بىلەن ھەل قىلىشنى مۇراجىئەت قىلدى.

تايلاند دىپلوماتىيە مىنىستىرى باشۇ سەيىشيەن كامبودژا ھۆكۈمىتىدىكى ئىككى تەرەپ ئوتتۇرىسىدا يۈز بەرگەن توقۇنۇش كامبودژىنىڭ ئىچكى ئىشى، دېدى. ئۇ كامبودژىدىكى ھەرقايسى تەرەپ رەھبەرلىرىنىڭ ئىختىلاپلارنى تىنچلىق يولى بىلەن مۇمكىنقەدەر تېز ھەل قىلىشنى مۇراجىئەت قىلدى.

كامبودژىنىڭ شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىغا كىرىشى توغرىسىدا باشۇ مۇنداق دېدى: لائوس، بىرما ۋە كامبودژا يەنىلا ئەسلىدىكى پىلان بويىچە مۇشۇ ئاينىڭ ئاخىرىدا مالايسىيادا ئۆتكۈزۈلىدىغان شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقى دىپلوماتىيە مىنىستىرلىرى يىغىنىدا شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيا دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىغا كىرىدۇ.

ھىندونېزىيە زۇڭتۇڭى سوخاتو مۇنۇلارنى بىلدۈردى: ھىندونېزىيە كامبودژا ۋەزىيىتىگە ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلمەكتە، كامبودژىدىكى توقۇنۇشۇۋاتقان تەرەپلەرنىڭ ئىختىلاپلارنى تىنچلىق يولى بىلەن ھەل قىلىشنى ئۈمىد قىلىدۇ.

سىنگاپور دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكى باينات ئېلان قىلىپ مۇنداق دېدى: سىنگاپور ھۆكۈمىتى كامبودژا ۋەزىيىتىنىڭ ئۆزگىرىشىگە يېقىندىن دىققەت قىلماقتا، شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئالاقىدار تەرەپلەرنىڭ ئۆزىنى ئەڭ زور دەرىجىدە تۇتۇۋېلىپ، ھەربىي ھەرىكەتلەرنى توختىتىپ، دۆلەتنىڭ خاتىرجەملىكىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشنى مۇراجىئەت قىلدى.

ۋېيتنام دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىنىڭ باياناتچىسى باينات ئېلان قىلىپ، كامبودژىدىكى ھەرقايسى تەرەپلەرنى ئۆزىنى تۇتۇۋېلىپ، تىرىشىپ ھازىرقى ۋەزىيەتنى تىنچلىق يولى بىلەن ھەل قىلىش چارىسىنى تېپىش ئۈستىدە تىرىششقا دەۋەت قىلدى.

مالايسىيانىڭ مۇۋەققەت زۇڭلىسى ئەنۋەر ئىبراھىم باينات ئېلان قىلىپ مۇنداق دېدى: مالايسىيا كامبودژىنىڭ ۋەزىيىتىگە كۆڭۈل بۆلىدۇ، كامبودژىدىكى توقۇنۇشۇۋاتقان تەرەپلەرنىڭ دوستانە كېڭىشىش ئارقىلىق بارلىق مەسىلىلەرنى ھەل قىلىپ، كامبودژىدا تىنچلىق ۋە مۇقىملىقنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشنى ئۈمىد قىلىدۇ.

فىلىپپىن زۇڭتۇڭى راموس يېقىندا باينات ئېلان قىلىپ، كامبودژىدىكى توقۇنۇشۇۋاتقان ئىككى تەرەپنىڭ دۈشمەنلىشىش ھەرىكىتىنى مۇمكىنقەدەر تېز توختىتىپ، مەسىلىلەرنى تىنچلىق ۋاستىسى ئارقىلىق ھەل قىلىشنى مۇراجىئەت قىلدى.

روسىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكى 2-ئاسىيا مەھكىمىسىنىڭ باشلىقى لوشكوۋ مۇخبىرنىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلغاندا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: روسىيە جىنبىيەندىكى كۈنسايىن يامانلىشىۋاتقان ۋەزىيەتتىن ئەندىشە قىلماقتا، توقۇنۇشۇۋاتقان ئىككى تەرەپنىڭ ئۆزىنى تۇتۇۋېلىشىنى ھەم مەسىلىلەرنى تىنچلىق يولى بىلەن ھەل قىلىشنى ئۈمىد قىلىدۇ.

ياپونىيە ھۆكۈمىتى مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: بۇ كامبودژىنىڭ ئىچكى ئىشى، ياپونىيە «ۋەزىيەتنىڭ ئۆزگىرىشىگە دىققەت قىلماقتا». تاشقى ئىشلار ۋەزىرى چىتيەن شىگېن بۈگۈن مۇنداق دېدى: ياپونىيە كامبودژىغا بېرىلىدىغان ياردەمنى كامبودژىدىكى قالايمىقان ۋەزىيەت مۇقىملاشقىچە توختىتىپ قويىدۇ.

ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتى ئافرىقا دۆلەتلىرىنىڭ ياۋروپا ئىتتىپاقى بىلەن سۆھبەتلىشىش مەيدانىنى بىرلىككە كەلتۈرۈشنى مۇراجىئەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئەددىس - ئەبېبە خەۋىرى. ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ شەرقىي ئافرىقا ئىشلىرىغا مەسئۇل ياردەمچى باش كاتىپى ماكەن يېقىندا بۇ يەردە ئافرىقا دۆلەتلىرىنىڭ ياۋروپا ئىتتىپاقى بىلەن سۆھبەتلىشىشتە بىرياقىدىن باش چىقىرىشنى مۇراجىئەت قىلدى.

ماكەن مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: ئافرىقا دۆلەتلىرى ياۋروپا ئىتتىپاقىغا ئەزا دۆلەتلەر بىلەن سۆھبەتلىشىشتە پوزىتسىيىسىنى ماسلاشتۇرۇشقا موھتاج. شۇڭا ياۋروپا ئىتتىپاقى بىلەن ھاسىل قىلىدىغان يېڭى كېلىشىمدە ئافرىقىنىڭ ئارزۇسىنى ئەكس ئەتتۈرۈش، 21- ئەسىرنىڭ تەلىپى ۋە خىرىسقا ماسلىشىش ئۈچۈن، ئافرىقا دۆلەتلىرى سۆھبەتنىڭ ئاساسىي سۇپىتىدە ئۆزلىرىنىڭ مەنپەئەت، پىكرىنى ئەكس ئەتتۈرىدىغان دوكلاتنى ئوتتۇرىغا قويۇشى كېرەك.

ئۇ مۇنداق دېدى: يېڭى كېلىشىم ئافرىقا ئىقتىسادىنىڭ يەر شارىلاشقان ئىقتىساد بىلەن تامامەن جىپسىلىشىشىغا ياردەم بېرەلەيدىغان، ئافرىقىنىڭ دۇنيا سودىسى مەبلىغى ۋە تېخنىكىسىدىن نەپ ئېلىشىغا ئىمكانىيەت بېرەلەيدىغان بولۇشى كېرەك، ئۇ يەنە يېڭى كېلىشىمنىڭ ئافرىقىنىڭ ئاشلىق يېتىشمەسلىك، دېھقانچىلىق ھوسۇلى كېمىيىپ كېتىش، تاشقى قەرز قاتارلىق مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشىغا ياردەم بېرەلەيدىغان بولۇشىنى تەلەپ قىلدى.

دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ باياناتچىسى

دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ باياناتچىسى كامبودژا ۋەزىيىتى ئۈستىدە توختالدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 8 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ باياناتچىسى تاڭ گوچاڭ بۈگۈنكى مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا مۇنداق دېدى: جۇڭگو كامبودژىنىڭ هازىرقى ۋەزىيىتىگە كۆڭۈل بۆلىدۇ.

ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو تەرەپ كامبودژىدىكى ئالاقىدار تەرەپلەرنىڭ تەستە قولغا كەلگەن تىنچلىقنى قەدىرلەپ، مىللەت مەنپەئەتىنى مۇهىم بىلىپ، ئالاقىدار مەسىلىلەرنى مۇۋاپىق هەل قىلىشنى، ۋەزىيەتنىڭ يەنىمۇ مۇرەككەپلىشىپ كېتىشىدىن ساقلىنىشنى سەمىمىي ئۈمىد قىلىدۇ.

جۇڭگو هۆكۈمىتىنىڭ شياڭگاڭغا ئىگىلىك هوقۇقى يۈرگۈزۈشىنى ئەسلىگە كەلتۈرگەنلىكىنى تەبرىكلەش ئۈچۈن «شياڭگاڭنىڭ تارىخى ۋە بۈگۈنى» ناملىق سۈرەتلىك كۆرگەزمىسى 7- ئاينىڭ 2 - كۈنى مىسىر پايتەختى قاهىرەدە ئېچىلدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

جۇڭگو هۆكۈمىتى چاۋشيەنگە يەنە بىر قېتىم ئاشلىق ياردەم قىلىشنى قارار قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 8 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. جۇڭگو هۆكۈمىتى يېقىندا چاۋشيەنگە يەنە بىر قېتىم 80 مىڭ توننا هەقسىز ئاشلىق ياردەم قىلىشنى قارار قىلدى. جۇڭگو تەرەپ بۈگۈن چاۋشيەن هۆكۈمىتىگە جۇڭگو هۆكۈمىتىنىڭ يۇقىرىقى قارارىنى ئۇقتۇردى. چاۋشيەن تەرەپ جۇڭگو هۆكۈمىتىنىڭ بۇ دوستانە تەدبىرىگە چىن كۆڭلىدىن رەهمەت ئېيتتى.

لىۋاننىڭ جەنۇبىدا ۋەزىيەت يەنە جىددىيلىشىپ كەتتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيرۇت، 6 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. لىۋاننىڭ جەنۇبىي قىسمىنىڭ ۋەزىيىتى مۇشۇ ئاينىڭ 6 - كۈنى يەنە جىددىيلىشىپ كەتتى، ئىسرائىلىيە قوشۇنلىرى بىلەن لىۋان ئاللا پارتىيىسى پارتىزانلىرى ئۆز ئارا تۇتۇشۇپ قېلىپ بىر نەچچە كىشى يارىلاندى، ئۇلارنىڭ ئىچىدە يەتتە ياشلىق بىر بالىمۇ بار.

لىۋان ساقچى تەرەپ ئەرەبىي مۇنداق دېدى: ئىسرائىلىيە قوشۇنلىرى مۇشۇ ئاينىڭ 6 - كۈنى سەهەردە ئالدى بىلەن لىۋاننىڭ پايتەختى بېيرۇتتىن 65 كىلومېتىر يىراقلىقتىكى ئاللا پارتىيىسى پارتىزانلىرىنىڭ پائالىيىتى ئەڭ مەركەزلەشكەن ئىگىلىم توپاخ ئېگىزلىكىنى ئىككى سائەتتىن ئارتۇق شىددەتلىك توپقاتۇتتى، جەمئىي 100 پاي توپ ئاتتى، بىر بالا ۋە ئىككى پۇقرا زەخىملەندى، ئىسرائىلىيە قوشۇنلىرى يەنە قوراللىق تىك ئۇچار ئايروپىلاننى ئىشقا سېلىپ، ئاللا پارتىيىسى پارتىزانلىرى بازىسىغا هاۋادىن هۇجۇم قىلدى، 15 پاي راكېتا قويۇپ بەردى.

ئىسرائىلىيە هەربىي دائىرىلىرىنىڭ باياناتچىسى مۇنداق دېدى: ئىسرائىلىيىنىڭ ۋەزىپە ئىجرا قىلىۋاتقان پاراشوتچى قىسىملىرىنىڭ شۆبە تارماق ئەترىتى شۇ كۈنى ئەتىگەندە جەنۇبىي لىۋاننىڭ شەرقىي قىسمىدا ئاللا پارتىيىسى پارتىزانلىرى بىلەن تۇتۇشۇپ قېلىپ، ئىسرائىلىيە قوشۇنلىرىنىڭ بىر شاۋشاۋ دەرىجىلىك بىر ئەمەلدارى يوشۇرۇن هۇجۇمدا ئۆلدى، جەنۇبىي لىۋان ئارمىيىسى خەلق ئەسكەرلىرىدىن ئىككى كىشى يارىلاندى.

لىۋان هۆكۈمىتى مۇشۇ ئاينىڭ 6 - كۈنى لىۋاننىڭ جەنۇبىي قىسىم رايونلىرىدىكى ئۇرۇش توختىتىشنى نازارەت قىلىشقا مەسئۇل بەش دۆلەت كومىتېتىغا ئەرز سۇنۇپ، ئىسرائىلىيە دائىرىلىرىنىڭ شۇ كۈنى لىۋاننىڭ كەنتلىرىنى توپقاتۇتقانلىقىنى، لىۋانلىق ئاددىي پۇقرالارنى جاراهەتلەندۈرگەنلىكىنى ئەيىبلىدى ۋە بۇ قىلمىشنى لىۋان بىلەن ئىسرائىلىيە ئۆتكەن يىل 4 - ئايدا هاسىل قىلغان ئۇرۇش توختىتىش كېلىشىمىگە خىلاپ، دەپ هېسابلىدى.

ئۇقۇشمىزچە، بۇ يېقىنقى ئۈچ كۈندە لىۋان هۆكۈمىتىنىڭ بۇ كومىتېتقا 2 - قېتىم ئەرز سۇنۇشى ئىكەن.

فرانسىيە، ئىسرائىلىيە، لىۋان، سۈرىيە ۋە ئامېرىكا ۋەكىللىرىدىن تەركىب تاپقان ئۇرۇش توختىتىشنى نازارەت قىلىش كومىتېتى مۇشۇ ئاينىڭ 7 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن لىۋاننىڭ جەنۇبىي قىسىم چېگرىسىدىكى ناكورا شەهرىدە يىغىن ئېچىپ، لىۋان تەرەپنىڭ ئەرزىنى مۇزاكىرە قىلغان.

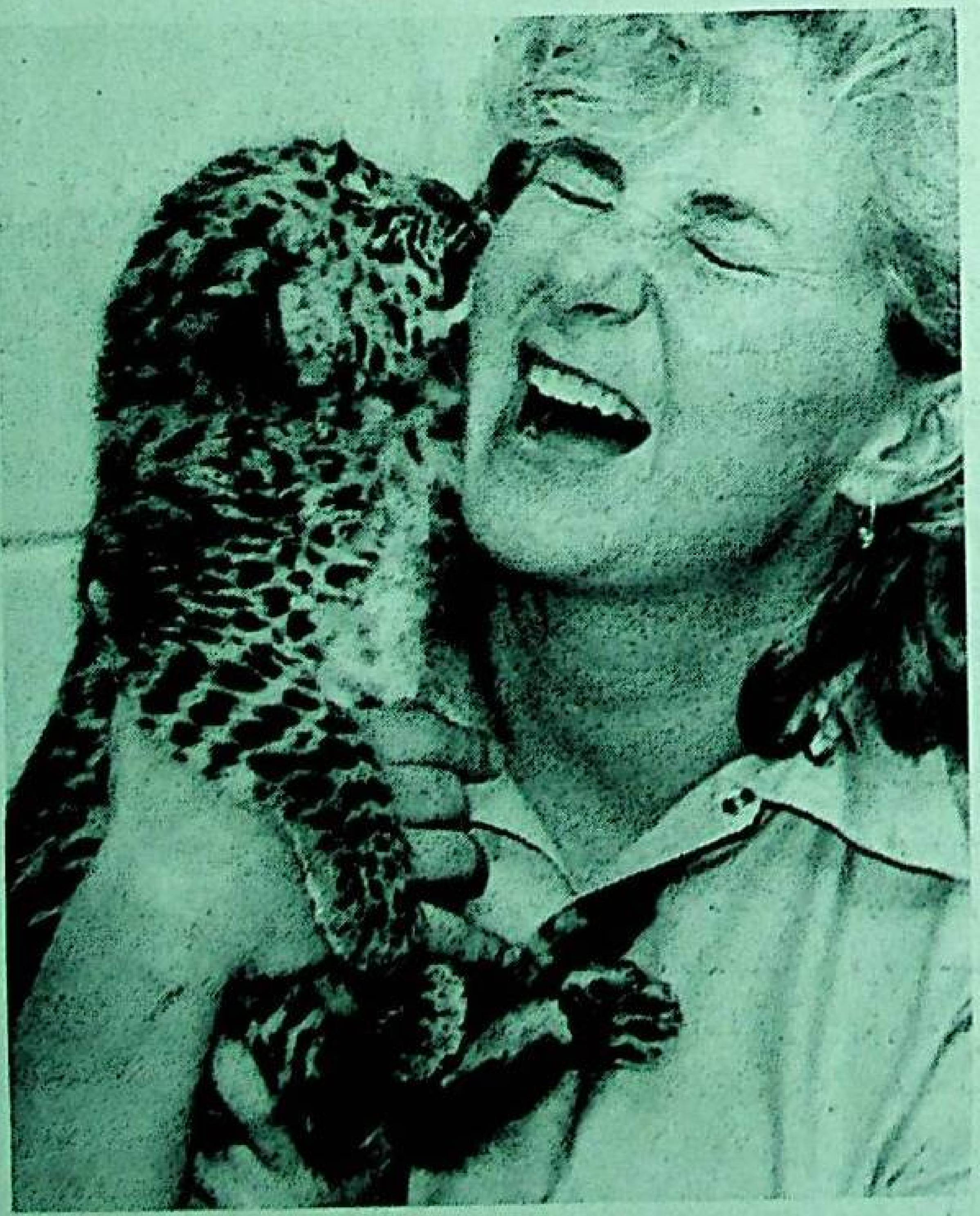

سۈرەتتە: ئامېرىكا سىنسىنناتى هايۋاناتلار باغچىسىدىكى تۇغۇلغىنىغا ئەمدىلا بىر ئاي بولغان يولۋاس بالىسى باققۇچى بىلەن ئويناشماقتا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنى كۆزدە تۇتۇش كېرەك

6 - ئاينىڭ 24 - كۈنى ئامېرىكا ئاۋام پالاتاسى ئاۋاز بېرىپ جۇڭگوغا سودىدا ئېتىبار بېرىشكە قارشى تۇرۇش توغرىسىدىكى قارار لايىهىنى رەت قىلدى. بۇ شۇنى يەنە بىر قېتىم ئىسپاتلىدىكى، ئامېرىكىدىكى جۇڭگوغا قارشى بەزى كۈچلەر هەرقانچە چاتاق چىقىرىپ جۇڭگو- ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتىغا توسقۇنلۇق قىلسىمۇ، لېكىن ئامېرىكىنىڭ هەر ساهەسىدىكى كۆپلىگەن ئۇقۇمۇشلۇق زاتلار جۇڭگو- ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنى قوغداش ۋە راۋاجلاندۇرۇشنىڭ چوڭ ۋەزىيەتنىڭ تەقەززاسى، كىشىلەر قەلبىنىڭ مايىللىقى ئىكەنلىكىنى تونۇۋالدى.

ئۆتكەن يىل 11 - ئايدا رەئىس جياڭ زېمىن مانىلادا ئامېرىكا زۇڭتۇڭى كلىنتون بىلەن كۆرۈشكەندىن بۇيان، كلىنتون هۆكۈمىتى ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن جۇڭگو بىلەن ئومۇميۈزلۈك ئۇچرىشىش سىياسىتىنى ئوتتۇرىغا قويدى. بۇ سىياسەت ئىككى دۆلەتنىڭ ئىختىلاپلىرىنى هەل قىلىش ئاساسىدا هەمكارلىقنى كۈچەيتىشكە، ئاسىيا- تىنچ ئوكيان رايونىنىڭ ۋە پۈتكۈل دۇنيانىڭ مۇقىملىقى ۋە بىخەتەرلىكىگە پايدىلىق.

يېقىندىن بۇيان، جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتى خېلى ياخشىلاندى، يۇقىرى قاتلامدىكىلەرنىڭ ئالاقىسى كۆپەيدى، ئىقتىساد - سودا هەمكارلىقى كېڭەيدى، رەئىس جياڭ زېمىن بىلەن ئامېرىكا زۇڭتۇڭى كلىنتون بۇ يىل ۋە كېلەر يىل ئۆز ئارا زىيارەتتە بولىدۇ، جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتى يەنىمۇ راۋاجلىنىدىغان پۇرسەت يېتىپ كەلدى.

بىراق ئامېرىكىدا پىكىر قىلىش ئۇسۇلى ئاساسىي جەهەتتىن يەنىلا سوغۇق مۇناسىۋەتلەر ئۇرۇشى دەۋرىدە توختاپ قالغان، جۇڭگو بىلەن بولغان ئومۇميۈزلۈك ئۇچرىشىشقا قارشى تۇرىدىغان بىر ئۇچۇم كۈچلەر بار. سودىدا ئېتىبار بېرىش مەسىلىسىدىن پايدىلىنىپ چاتاق چىقىرىش ئۇلارنىڭ جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنىڭ نورمال تەرەققىي قىلىشىغا توسقۇنلۇق قىلىشتىكى ۋاستىلىرىنىڭ بىرى، بۇ مەقسەتكە يېتىش ئۈچۈن، ئۇلار كىشىلىك هوقۇق مەسىلىسىدە شياڭگاڭ مەسىلىسى ۋە «سىياسىي ئىنئانە بېرىش» دېگەنلەردىن پايدىلىنىپ، بۇ يىل جۇڭگوغا سودىدا ئېتىبار بېرىشنى ئۇزارتىشقا قاتتىق قات توسالغۇ پەيدا قىلدى.

كلىنتون هۆكۈمىتى 5 - ئاينىڭ 19 - كۈنى جۇڭگوغا سودىدا ئېتىبار بېرىشنى بىر يىل ئۇزارتىشنى جاكارلىدى، ئامېرىكىدىكى نۇرغۇن ئۇقۇمۇشلۇق زاتلار بۇنى ئالقىشلىدى. ئەسلىدە بۇ مەسىلىدە قارشى تۇرۇش پوزىتسىيىسىنى تۇتقان نۇرغۇن پارلامېنت ئەزالىرىمۇ دەسلەپكى نىيىتىدىن يېنىپ، كلىنتون هۆكۈمىتىنىڭ جۇڭگوغا قاراتقان سىياسىتىنى قوللايدىغانلىقىنى بىلدۈردى، نۇرغۇن كىشىلەر يەنىمۇ ئىلگىرىلىگەن هالدا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: هەر يىلى بەس - مۇنازىرە ئېلىپ بارىدىغان، هەر يىلى جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتىگە كۆلەڭگۈ پەيدا قىلىدىغان بۇنداق قارشى كەيپىياتنى ئۆزگەرتىپ، جۇڭگوغا سودىدا ئەبەدىي ئېتىبار بېرىش كېرەك. بۇش قاتارلىق ئۈچ سابىق زۇڭتۇڭ، كىسسىنگېر قاتارلىق ئالتە سابىق دۆلەت كاتىپى، ئونىڭ ئۈستىگە يەنە نۇرغۇن سابىق دۆلەت مۇداپىئە، مالىيە، سودا، يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىرى ۋە سودا ۋەكىللىرى خەت يېزىپ، ماقالە ئېلان قىلىپ ، ئىككى دۆلەتنىڭ نورمال سودا مۇناسىۋىتىنى قوغداشنىڭ جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنىڭ ساغلام راۋاجلىنىشى ئۈچۈن زۆرۈرلۈكىنى شەرھلىدى.

شۇنداق دېيىش كېرەككى، بۇ قېتىم ئاۋام پالاتاسىدا (جۇڭگوغا سودىدا ئېتىبار بېرىش مەسىلىسى بەس - مۇنازىرە قىلىنغاندا ئامېرىكا دۆلەت مەجلىسىنىڭ كۆپ ساندىكى ئەزالىرى، جۇمهۇرىيەتچىلەر پارتىيىسى ياكى دېموكراتلار پارتىيىسىنىڭ ئەزالىرى بولسۇن هەممىسى جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنى قوغداشنى ئاساس قىلىپ، جۇڭگوغا سودىدا ئېتىبار بېرىش ۋاقتىنى ئۇزارتىش لازىملىقىنى تونۇۋالدى هەم شۇ ئارقىلىق ئاز ساندىكى دۆلەت مەجلىسى ئەزالىرىنىڭ قارشى پىكرىگە تاقابىل تۇرۇپ، ئىككى دۆلەتنىڭ نورمال ئىقتىساد - سودا مۇناسىۋىتىنى قوغدىدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەهىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر، تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باهاسى: 7 يۈەن 50 پۇڭ، پارچە باهاسى: 25 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)